

TINGBOK FOR RINGERIKE

I-24

1 6 9 9 - 1 7 0 5

Utgitt 2013 av Ringerike Slektshistorielag

FORORD

Tingbok I-24 for Ringerike og Hallingdal sorenskriveri er svært omfangsrik, og går fra høsten 1699 til sommeren 1705. Den inneholder bare få rettssaker fra 1699, men resten av sakene dette året er innført i andre tingbøker, og disse er gjengitt i Thorleif Solbergs avskrifter fra 1699 som er lagt ut på Ringerike Slektshistorielags nettsider.

Sakene på tinget i februar og mars 1700 er av uvisse grunner ikke medtatt i tingbok I-24, men foreligger i konsept i tingbok II-19. Disse sakene medtas som tillegg i dette heftet. Det samme gjelder en åbotstaksering fra 1700 på Øvre Svarstad i Hole, som er medtatt i skifteprotokoll 2.

Fra 1697 til 1749 er det ført et stort antall aktsprotokoller for Ringerike og Hallingdal sorenskriveri. I disse er det ofte inntatt brev som leses opp i retten, blant annet dokumenter helt tilbake fra middelalderen som her er innført i skriftform anno 1700. Aktsprotokollene er dessverre ikke digitalisert. De er for omfangsrike til å kunne avskrives i sin helhet, men mange av de eldste dokumentene er gjengitt i *Hringariki*, medlemsblad for Ringerike Slektshistorielag.

Tingbok I-24 inneholder flere åstedstvister med detaljerte grenseopp ganger over hele Ringerike, og mange av disse gjelder Soknedalen. Her forklarer gamle mennesker seg om slektsforhold langt tilbake i tiden, og mange glemte stedsnavn blir trukket fram, navn som ikke finnes på kart eller lenger er i manns minne.

Vi ser at mange ugifte menn og kvinner synder mot tidens strenge regler om leiermål, også ektefolk som har fått barn for kort tid etter bryllupet. Oftest er det de fattigste som blir trukket for retten, folk som ikke har de ringeste muligheter til å betale bøtene. Dette går særlig ut over kvinnene, som i tillegg blir kraftig stigmatisert i nærmiljøet. På ting etter ting står allmuen fram og forteller om besvangrede jenter som har rømt fra bygda, noe mange av mennene også gjorde. Det var et stort antall innflyttere på Ringerike, særlig ved Hønefossen og de andre sagbrukene, og de som ikke hadde faste bånd til bygda fant det gjerne best å fordufte for alltid.

Tingboken inneholder da også flere dramatiske rettssaker. Best kjent er nok saken om «Skrikene fra Hole kirke», da prestegårdsdrengen Mads Madsen ble drept av en medtjener, og prestefruen Anne Maria Handingmand ble innblandet i saken på et vis som aldri ble fullt oppklart. Disse rettsforhørene fyller mange sider i tingboken, og gir et godt bilde av forholdene i Holebygda på denne tiden.

Sakene fra Hallingdal er ikke medtatt i denne kildeskriftutgaven. Alle gårdsnavn og personnavn er skrevet slik de er oppført i tingboken, men konsekvent med stor forbokstav. For å gjøre sakene lettere tilgjengelige er alle romertall endret til arabiske tall.

Innhold

Tingreferater , tingbok I-24 (1699-1705)	s. 3-204
Tingreferater, tingbok II-19 (1700)	s. 205-214
Tingreferat, skifteprotokoll 2 (1700)	s. 215
Registre	upag.

Steinsfjerdingen i Hole, 25. august 2013

Sten Høyendahl

RETTERGANG 4.-5. AUGUST 1699 VED STRØMSODD I SOKNEDALEN

(fol. 2a) Anno 1699 d: 4 Augusti vare vi til Rettens betienelse paa Aasteden ved Strömsod i Sognedalens annex angaaende den Aaverche der schal vere begaaed oververende Kong. May fuldmegtig Mons. Laurs Hansen, i Lensmandens sted Anders Lundesgaarden, samt laurettis Mend Vebiön Narverud, Asle Krogrud, Ingebret Rustaen, Jon Bierche, Tosten Modalen, og Torcheld Snodalen.

Hvor da Citanten Torbiön Nubsen Rud fremlagde en schriftlig stefning Angaaende det aaverche af Poul Oppegaarden och Anders Lundesgaarden giort i Strömsod schoven etc dateret 26 Junii. Efterat stefningen paa steden var oplest forföyede vi oß til Strömsod, hvor intet videre da udj sagen formedelst nattens paakommende blef foretagen, uden at sagen till i morgen d: 5 dito blef opsat, hvor da sagen igien i samtlig voris nerverelse blef foretagen, udi de (fol. 2b) contrapartis deris bivær. Citanten vil bevise med en udj retten indgifne commissarie forretning af 26 Junii 80 hvorudj findis indfört en besigtelse af 21 Sept: 72. som melder at Helge Berg den tid var begierende at observeris at Strömsods ejedeler strecher sig til Aamot, etc. Siden den tid siger Citanten og tilforn og at have fuldt den nu omtuistende march. Fremlagde videre en Laugmands dom af af (!) 8 Junii 96 hvor i findis indfört fol. 24. 3de proff tilstoed at Elling Oppegaard har iche holt sig lenger med sin hiemrast end til Krogbechen etc. Derefter fremeschede Citanten paa egen og consortes vegne sine indstefnte prof som saaledis vant. Gulbrand Halchinrud proved at for omtrent 8 Aar siden hörte hand at Helge Berg och Frederich Lundesgaarden tilstod for Laugmands Retten paa Lyseknaben at Opegaard og Lundesgd ejedeler gaar iche lenger end til Krogbechen, det samme aar och dito Friderichs tilstand. Hans Flascherud en Mand over 60 Aar vandt at Oppegaarden och Lundesgaardens Ejere har aldrig i 40 Aar hand mindis, kiendt sig lenger end til Krogbechen med deris ejedeler. Anders Baarnaas tilstod at hand i 26 aar hand har veret bekient i diße omtvistede marcher, aldrig har vist eller hört at Oppegaard eller Lundesgd besidere har kient sig lenger end til Krogbechen med deris ejedeler, dog siger hand at have hugget paa begge sider af samme bech for Elling Oppegaard, og det kun en gang, og som hand schulde hugge saugtömmen paa denne side bechen spurde hand Ellings Sön Anders Ellingsen om det iche var i Strömsod marchen paa denne side bechen, da sagde hand io og at hans fader hafde forlof der til af Torbiön Rud og det for ongefær 22 Aar siden. Ole Engebretsen vant i 40 Aar hand mindis veed hand iche andet end Krogbech har veret kient for deele imellem Strömsod og böjden, Erich Hvegager provede at for 8 Aar siden da rettergangen holtes paa Lysnatten, da hörte hand at Helge Berg paa egen og sin faders vegne sagde till Laugmanden for Retten at deris ejedeler gaar til Krogbech og fölger Krogbech efter. Dertil svarede hr: Laugmand Stochflet Helge, för mig iche paa anden Mands ejedeler, der har ieg intet at beschaffe, det samme sagde og Friderich Lundesgaarden til velermelte hr: laugmand. Anders Bornaas tilstoed det samme ord fra ord som Erich nu omvundet haver.

(fol. 3a) De indstefnte Poul Helgesen Oppegaarden og Anders Lundesgaarden mötte tilstede for Retten baade i gaar paa Aasteden vesten for Krogbechen hvor den paaanchede hugst er scheid, saa og i dag her for Retten og anhörte de förte prof og fremlagde sin Landherre Mons. Niels Iversens indleg af 2 augusti protesterende intet i sagen at foretages förend Gaardenes Jordrotter bliver stefnt, etc. Paa Helge Bergs vegne protesterede Mons. Niels Jensen Sörgefos med formeening at hans Sön Poul Helgesen iche har noget at svare til dette stefnemaal, efterdj hand som landherre til Oppegaarden formener at bör gives Loulig Kald og varsel til schielne og deele, eftersom hugsten schal vere begaaed i fellis schou. Torbiön Rud refererede sig til lovens 1ste bogs 4 cap. 14 art. formeente at hand iche er pligtig at stefne andre end de hannem schaden paa sin ejendom har tilföjed, saaog til lovens 5te bogs 5 cap. 3. art.

Efter at Eedens forklaring for provene var oplest og deres provning af protocollen for dennem repetered har de en hver for sig derpaa aflagt deris corporlig Eed.

Anders Lundesgaarden og Poul Oppegaarden bekiente og tilstod for Retten at den omtvistede Aaverche var omtrent 48 tölter saugtömmer, som de har ladet hugge og nu beliggende paa denne side vesten for Krogbechen et lidet stöche oven for Strömsod i Aasen og langs med Krogbechen.

Citanterne begierede dom med Omkostnings erstatning.

Afsagt. Saasom de fleste prof eenstemmig forklarer at Lundesgaard og Oppegaards besiddere og ejermænd har iche kient sig lenger med deris eyedele end til Krogbechen, saa at den ejendom hvor den paaanchede hugst er Aaverchet har veret i Citanternes hefd ukiert over 20 aar, til med har Helge Berg og Ole Lundesgaarden in A^o 72 erindred og vedstaaed efter forhen indföerte besigtelse at Strömsod ejedeler strecher sig til Aamot og hvor dens ejer slipper der vedtager Oppegaard og Lundesgd ejedeler. Foruden dette er 3de eenstemmig prof i velædle hr: Laugmands dom af 8 Junii 96 og tilforne i denne act indfört, som forklarer at dito Helge Berg holt sig iche lenger med hiemrasten end til Krogbechen med med (!) gildring til Øjevaten, som schal vere efter beretning en miils vegs fra dette sted, Hvilchet Meeratter^{te} Helge Berg og Friederich Lundesgaarden som af acten videre fornemmes, for den respective Lautings Ret paa Aasteden Lysenatten repeterer og igientager, med disse ord at deris ejedeler gaar til Krogbech og fölger Krogbech efter, hvoraf Klarlig seeß at attermelte Helge Berg nu landherre til Oppegaarden og Lundesgd besidere i de tider har iche giort nogen pretention over Krogbechen hvor dette Aaverche er begaaed, thi kand iche eragtis loulig (**fol. 3b**) at tilkiende nogen den ejendom hvorfra han baade uden og inden for loulige satte over og under Retter sig har frasagt. Thi afsigis for Ret, at indstefnte Poul og Anders Ellingsönners Aaverche som efter deris egen tilstand schal vere til 48 tölter saugtömmer bör vere Citanterne Torbiörn Rud og Helge Strömsod hiemfalden, og de til dem inden 15 dager under execution en hver for sig i Omkostning at betale 5 Rixdaler.

ÅSTEDSSAK 4.-8. SEPTEMBER 1699 VED VÆLSVANNSTEINEN

Anno 1699 den 4 Sept. var ieg tillige med Sorenskriveren fra Hadeland lensmanden der ibid. Laurs Madsen Bilen samt 6 Laurettis Mænd iligimaade fra Hadeland, saa og med lensmanden fra Ringerige Peder Rasmusen Raae og 6 laurettis Mænd af Kong. May. Foged louligen tilnefnte nemlig Peder Semmen Guul Folum, Ole Hallingbye, Anders Grönvold, Johannes ibid og Ole Ringerud, efter velædle hr: laugmand forefindende paa tilstefnte Aasted ved Velsvand steenen for at oprette et rigtig deele imellem en deel af Hadelands Almue paa den ene og nogle Bönder af Odalen anden side, hvad for Retten er passered paastaaed og indgived findis i velb^{te} Sorenskrivers Monsr Rosings protocol indfört. I dag den 5° dito har Mons. Rosing med sit Laugret forföyed sig fra os i en Anden seterboe foregivende at Raadföre sig med sit Laugret, imidlertid har hand uden vores videnschab protocollered sin og meddoms Mendis dom som videre dens beskrivelse medförer, som strax efter Hans indkomst til os for Retten blef oplest derpaa var voris Giensvar fra Ringerige denne som i samtliges Nærverelse blef oplæst: Saasom hans May. Allernað. Lov befaler at den som begierer dele schal niude dele, har vi forefunden at gaa et rigtigt deele og giöre et forsvarlig schilne imellem begge böjdelouer Hadeland og Odalen Og det efter velædle Hr: Assistance Raad og Laugmand Stochflets gunstige forefindende, som er for os en fuldkomen rette snor hvorefter delegangen bör indrettis nemlig de omtvistede steder, hvor velermelte hr: Assistance Raad self har vered og nu er tilstefnt, thi Opsettelsen foraarsager den fattige Almue utaaelige bekostninger, og interlocutoriens afscheeder ere ved en allernaad. anordning forbuden at gives beschreven för dom i hovedsagen

er gaaen, til med er det mod Loven at begrandsche de steder, hvor part eller contrapart ej er varsled til Giensvar.

(fol. 4a) Haver saa derefter samme 5. Septemb. begived oß igien til Velsvand stenen, af velædle hr: laugmand David Gorisen med sine medhafte laugrettis Mænd opretted til et schilne imellem Ulleraalen paa Ringerige paa den ene og Hadeland paa den anden side, hvilchen vi har befunden at viise fra Syd syd ost til Nord nord vest, hvorfra vi da efter Meervelb^{te} velædle her laugsmands forefindende og voris beste schiön har gjort en begyndelse til en deegang imellem diße forberörte sogner og taged vor strechning efter compassens udviisning derifra lige i Nord nord vest til Velsvands Aasen hvor vi oprettede en stor flad steen, der i fra viiste compassen os i samme strechning til Langkiend Aasen hvor vi i den vestre halden af samme Aaß opreiste en liden steen som vi omschaalede med smaa steen og er bestaaende noget Östen for samme Kiend, derifra begaf vi oß vidre i samme gang og strechning til Svarte Kinds Aasen, hvor vi ligeledis, lidet sudost i fra kinned befant en stor jordfast steen hvorpaa vi opkastede nogle steen og merchede en der hos staaende furetræ med et Kaars til et Kiendetegn paa deele. Videre forföjede vi oß lengre frem ende i Nord nord vest paa Suartkiendberget, der haver vi igien opreist en deele steen som viser der i fra vidre i Nord nord vest.

Og som dagen var forlöben lod vi det med videre deegang beroe indtil den 6 Septemb. hvor vi da begynte igien at gaae voris strechning fra Svartkind berget indtil Samsöe Lien, der haver vi opreist en deele steen strax ved den vej som gaar i fra Odalen til Hadeland, lidet oven fra Samsöe og paa den Östre side af samme vand derifra begaf vi oß videre fort ned til Setre Elven tvert over for Findeplatzen hvor vi i samme strechning som for ermelt oprettede en deele steen samme dag blef af oß intet videre forretted.

D: 7 dito foer vi videre fort med voris forretning og begaf oß saa samme siste deelesteen vesterß i Tung aasen oven for et lidet Kiend Tung Aaskiendet Kaldet. Og som vi var forarsaget at tage voris gang i Norden til vesten for iche at komme ned i böjden og affschiere dem af Odalen aldellis deris hiemraster, og efterdj Vasfaret fornemmes i Odalen, at vende sig nu meere i Öster end tilforne, og haver vi der opretted en dele steen hvor de omtvistede marcher hvelver sig i Öster og (fol. 4b) vester, visende som för er meldt Norden til Vesten lige til en steen som vi oprettede lidet lengre Nord i Tungaasen paa den vestre halden hvor vi og en furetræ med et Kaars merchede. Noget der i fra paa den Norderste ende af samme Aas sönden for et lidet Kiend satte vi ned en steen og hug et Kaars i en furu. Noget norden for samme Kiend i besagde strechning hug vi en passant et Kors i en stor furu, og som vi Kom noget lengre frem opreiste vi igien steenen syd ost fra Tveraasen og merchede der en furu, noget österligere fra Tveraasen hvor vi voris gang endte, saa som iche videre var stefnt end til det sted, der opkaste vi en stor steenröß til et Kiendetegn paa endemerchet och hug der et Kaars i en fure. Hvorefter vi begaf os hiem i Böjden til Hoverud, da dagen var nesten forbi.

D: 8 dito mötte som de Andre dage ingen paa den Hadelands side, men af Odalen var tilstede Jon Rödningsand, Kittil Buöen Hoveruds Bönder og flere gotfolch och danemænd. Jon Rödningsand foregaf at saasom hand i Gaar ved voris hiemreise antraf nogle hallendinger med hugst og Kiörsel i de af velædle hr: assistance Raad fredlyste schove, hvoriblant Torgier Nielsen Aschim tilstoed for ham foruden det hand hafde feldet at have hugget 15 tölter saugtömmen, hvorföre hand vil have sig forbeholden sin loulig sögning og tiltale til dem efter mervelermelte hr: laugmands doms indhold. Videre blef ej indgived eller paastoed,

Da saasom ald den strechning vi hid indtil har gjort og gaaed siunis efter voris begrandschning at vere og gaae nesten mit imellem de steder hvor Hadeland og Odalens Almuer har paastoed for velædle hr: Assistance Raad og Laugmand at vere rette deele imellem begge böjdelover,

da finder vi iche nogen ved denne vores forretning som vi ej rettere paa anden maade til de stridige parters adschillelse har vist at indrette, paa sine ejedeler at Kand vere fornemmet - thi afsigis for Ret at det nu af oß oprettede deele bör vere og urygged forblive de stridige parter paa begge sider et ret effterretlig schielne og deele imellem Og at de ejedeler eller den Alminding som strecher sig fra den Östreside af forberörte deele bör vere og tilhöre de paa-stödende af Hadelands almue og de paa den vestre side dennem af Odalen.

RETTERGANG 26. OG 27. SEPTEMBER 1699 PÅ BLIKSRUD I SOKNEDALEN

(fol. 6a) Anno 1699 d: 26 Septemb. blev Retten betient paa tilstefnte Aasted Blixruds ejedeler var overende fogdens fuldmegtig Sr Laurs Hansen i Lensmandens sted Vebiön Narverud samt tilstefnte Lauret Anders Eidsgaard, Hans Flascherud, Elling Havig, Asle Krogsrud, Carl Röstöen og Vebiön Narverud, Citanten Even Blixrud fremlagde sin schriftlig stefnesedel af 24 Julii sistafvigte hvor ved hand indkalder Ole Tioß og Gunder Berg med flere som samtlig mötte for Retten til schovschifte med videre. Citanten fremlagde en dom af 17 og 18 Octob. 98 hvorefter hand vil formeene Anfangen paa deelegangen bör schee nemlig fra Alfarvejen imellem Narverud og Blixrud til Steensmyr Aasen og siden til Schalpelie foßen hvor Krydshereds ejedeeler vedtager, dernest fremförte Citanten sine prof, först Anders Biercherud af Krydsherred som Proved og tilstoed at hans Sl: fader Ejede Nedreberg tillige med Blixrud og imedens hand beboede og brugte for^{ne} gaarde da veed hand som mindiß i 30 Aar her fore, iche nogen i den tid forbem^{te} hans fader Jon Biöröen brugte Blixrud og er nu omtrent 15 Aar siden hand afhente og solte Blixrud, af de nu indstefnte at have haft nogen Ret enten til hugst, Broteland eller fischerie i Blixrud ejedeler uden hans fader, allene, hvis ejedeler siger hand at gaae indtil Narveruds ejedeler möder. 2 Birgete Gundersdater vant en qvinde paa 69 Aar, at hendes fader Gunder Berg, for 60 aar siden ejede og brugte Blixrud, da veed og mindis hun at ingen uden hendis fader, som boede ald sin tid paa Berg, brugte nogen slags Aawerche i Blixrud ejedeler, tilstaar at Blixrud ejedeler i de tider gich til Narveruds og at Tios, Land, Berg og Narverud hafde ingen felles brug i Blixrud schov.

3. Jörgen Juve vant, en Mand over 50 Aar, at hand for ungefer 18 Aar siden gich med Ole Pedersen Stöfren da boende paa Tioß, da fulte hand ham fra Schaapelie Seteren ned til Sognedalen efter Setervejen som bar till Land, da sagde hand i klager eder schoulöß see furen her ned efter, i har braf schou, da svarede Ole, Jon Berg forsvarer det til Blixrud, Ole Stöfren mötte og tilstod hans profning at vere sant, Jörgen sagde iche at vere vidende om nogen schielne og deele imellem de omtvistede gaarde.

Giest Leerfald ved 58 aar proved at for 30 Aar siden lejede hand denne gaard Blixrud af Jon Berg, da brugte hand grd og schov med hans forlof, imidlertid fich iche nogen forlof at hugge i Blixrud schoven og iche at bedeles, imidlertid hug Ole Tios og Anders Land 6 tölter tömmer imellem (fol. 6b) Blixrud og Narverud ejedeler, hvilchet tömmer Jon Berg vilde bemegtige sig. Derefter blev de forened om hugsten at Anders og Ole schulle kiöre tömmeret med Jon til Helning, samme tid fulte Jon Berg med Blixruds ejedeler til Narveruds vedtog, Proved at ingen understod sig i den tid at giöre nogen Aaverche i Blixrud schoven uden hand og hans Landherre. Niels Jensen paa vederparternes vegne paastod at dette tömer som Jon Berg schal have taget fra Ole Land som var hugged i felles schou, kom deraf at Ole Land hafde huged mere end hans gaards lod og anpart kunde paakomme, hvorföre hand dae maatte lade sig forlige med Jon Berg om samme tömer, fordj hans Gaarde Berg og Blixrud var meere af schyld end de andres. 5. Jon Bierche vedstod det samme som hand d. 17 Junii 90 for Retten her tilstoed. 6 Knud Nielsen Glesne ejer 47 aar gammel vandt at hand tiente for 36 aar siden Siver Blixrud som den tid lejede gaarden af Jon Berg og som hand en dag gich og fischede i Schaa-

pelie Elven sagde Siver til ham som de kom til Dyingefos, hid kalder Jon Berg sig med sine ejedeler for Blixrud, videre proved hand at Birgete Torgiersdatter Sundevold sagde at hendis fader ejede Blixrud, som hand siden solte til Gunder Berg, og da Kiente de sig med deris ejedeler til Dyingefos, viste intet om schielne mellem Bergsgaardene og Blixrud. 6. (!) Peder Stöfren over 40 Aar proved at for 15 Aar siden Kom hand till Narverud og bode der siden i 4 aar, da hug hand en brote sönden for Steensmyraasen og det med Jöran Blixruds tilladelse og da hörte hand ingen klagede derpaa för siden efter da det blef dömt i samejer, Og da hand hug Broten sagde Poul Houchedal og Jon Bierche at det stöche var Blixruds ejendom, viste iche om schielne og deele, samme tid veed hand at gl. Ole Tios lejede 9 tölter saugtömmerschou af Enchen Blixrud, nemlig det andet Aar efter hand var kommen til Narverud. Poul Houchedalen anviste en contract og forening af 16 Octob. 89 udj Sorenskriverens dom indfört, at Helge Berg, Gunder Berg og Ole Tios indgaaed om Örteshoved at det schal forblive under Blixrud item et schiöde om Blixrud at Örteshoved derunder schal vere beliggende dat. 19 10bris 81 - hvilchet af Frederich Lundesgaarden og Ole Pedersen Kioß befindis forseilede, formeente at dersom de i de tider noget mod Örteshoved, Blixrud eller des tilliggende hafde haft at pretendere hafde de iche med deris hender og signeter stadfested saadanne foreninger. Hvor med dagen var forlöben og blef parterne forelagt sig igjen betids at indfinde.

D: 27 dito comparerede vi igjen paa Blixrud og da fremlagde Citanten sit indleg at i dag, efter den anledning af de udj Retten foreviiste 2de underrettes domme som melder at den omtvistede schou og ejedeler forbliver til felles til det bliver loulig deelt.

(fol. 7a) Haver vi begived oß til de omtvistede steder des lejlighed at begransche og forfare, imidlertid mötte parterne tilstede samtlig saa mange i stefningen findis anfört og paa deris vegne protesterede deris fuldmegtig Niels Jensen paa Ole Tios og Gunder Bergs vegne at hviß Aaverche som kand vere begaaed af dem i felles schou enten med tömerhugst braateland og andet mere formeener de sig at bör vere hiemfalden, eftersom det efter en i Rette lagde dom af 18 Junii 90 er dömt til felles march, 2do paastaar Ole Tioß at Örteshoved bör at föolge ham som lod og anpart kand paakomme efters: det sees af for^{ne} dom at det iche komer Blixrud ved. Videre hafde contraparterne ej at indgive. Even Blixrud refererede sig til sit indleg og beviiste med fogdens böger at hand schattede af Örteshoved Underliggende Blixrud. Helge Berg paa samtlige interessenters vegne paastod ejedelerne efter gaardens schyld paa anpart at uddelis, videre erindrede Anders Biercherud at saa lenge hans Sl. fader ejede Blixrud da brugte hans fader uden nogens anche Örteshoved derunder. Birgete Gundersdatter tilstoed at hendis Sl. fader brugte Örteshoved under Blixrud ald sin tid upaa:anched af alle angrensende, og var ingen som brugte med ham i Blixrud Marchen. Giest Leerfald erindrede at saa lenge hand mindes da brugte ingen med Sl. Gunder Berg i Örteshoved og ingen hörte hand at vilde kiente sig dertil paa de tider nemlig for 40 Aar siden, og da hand brugte allene fischeriet for sit Land af alle uformeent. Peder Stöfren vedgich at omtrent 14 aar siden daa brugte Ole Pedersen Tios og hug med Guldbrand Slette 18 tölter tömer til helning i Blixrud schoven med Jöran Blixrud. Her paa aflagde vidnerne deris Eedlig tilstand undtagen Jörgen Juve hvis profning Ole Pedersen i Gaar tilstoed at vere sandferdig. Og haver vi i dag tilig for diße protestationer scheede som ved voris hiemkomst blef indschrefne, som ovenmelt begrandsched Aasterderne som befindis af en liden circomferentz og befant vi et lidet stöche fra Blixrud ved enden paa Schalpelis elven en ny opröded husmands platz samt en setre boe som siden Sorenskriverens dom er opbygged, der fra gich vi langs med elven til Dyingefoßen, Hvor vi mit i samme foß efter vidnene Knud Nielsen, Peder Stöfren og Anders Biercheruds underretning om foßens nafn har nedsat en deelesteen som viiser i Nord ost til östen, gich saa langs nedden med Bleg-aasen til Steenmyraasen, hvor en steen hos en anden i en triangel forleden Aar af Rettens middel till schielne paa Narveruds ejedeler er bleven opreist, af diße (fol. 7b) steene, og efter den der af som viser i Nord vest og schiller ejedelene imellem Narverud, gich vi ned til den deele-

steen som staar ved almue vejen imellem Blixrud og Narverud, Hvor contraparterne saa vel som ellers Andre steder paa marchen med deris fuldmegtig mötte tilstede, og som ingen protestation der af parterne scheede forføjede vi os igien til Blixrud hvor dette blef sluttet og afsagt. At saasom Citanten fremfører de vidnesbiurd som udtröcheligen forklarer hvor viit Blixruds ejedeler med underliggende Ørteshoved at Indstefnte Gunder Bergs forfædre har veret brugt, og at aldrig nogen, i de tider de Omprover, her uden Blixrud ejermænds tilladelse understaaed sig at begaae nogen Aaverche i denne omtvistende march, förend den in Anno 87 d: 13 Decemb: er med de anstödende ved rettens middel dömt i samejer, dog iche anderledes i felles, end til det bliver loulig schift, til med kand vi iche begribe at Friderich Siverslöche og Ole Pedersen Tioß paa Blixrud kand have nogen lovlig pretention eller paa des under liggende Örteshoved siden de d: 10 Decemb. 81 har veret vidne til at det med de tilligende herlighed er bortschiöt, hvilchet deris under samme schiöde paasatte signeter nermere bekrefter, saa kand vi ej heller bifalde dito Ole Tios, Helge og Gunder Bergs paastand om Ørteshoved efterdj de, som Guldbrand da landherre til Slette efter deris begiering med denne underschrifer eller som et vidne forseiler, d: 16 Oct: 89, er contraheret og forligt med Poul Houchedalen at Örteshoved schal her efter forblive for dem og deris Arvinger uden Anche hinder eller paataale under den gd Blixrud, hvilchen de som uryggelig med deres signeters paategnelse og henders underschrift har stadfested, efter saadan beschaffenhed har vi saaledis for Ret forefunden og eragted at Blixrud med underliggende Örteshoveds ejedeler bör saaledis at vere adschilt fra deris contraparters schou og udmarcher, som vi i dag har taged voris gang nemlig fra den steen som vi oprettede mit for Dyngefoß og siden langs under Bleg Aasen til den triangel steen opsat paa Steensmyraasen. Hvorefter Blixruds opsidere følger videre Narveruds ejedeler ned i Eidselven. Hvad Brotehugst inden samme district er Aaverched er Citanten aldellis hiemfalden untagen den saade brote langs med vejen til Narverud, hvor af Gunder Berg og Ole Tios allene til lige deeling afhöster den afgröde som der paa til ad Aare fremvoxer Omkostninger erstatis af Ole Tioß og Gunder Berg med 8 Rd^r som inden 15 dage bör betales under lovens adferd.

TING 15. NOVEMBER 1699 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

(fol. 14b) Anno 1699 d: 15 Novemb. blef Retten til Almindelig sageting paa Trögstad tingstue betient udj Fogden Monsr Tönder lensmanden Peder Rasmusen og disse 8 tingmend deris nerverelse nemlig: Jens Nordbye, Engebret Höghov, ~~Vebjörn~~ Torchild Snodalen, Siver Tandberg, Rasmus Vejsteen, Niels Hverven, Niels Biörnstad og Harald Land af Nordrehougs Prestegield paa Ringerige.

Monsr Tygesen indstefnt ved schriftlig varsel en deel debitorer af Nordrehougs Prestegield for gield nemlig Jesper Skiörvold for 12 Rd^r 2 ort, mötte og vedgich gielden. Ole Christophersen Nöchlebye for 22 Rd^r 2 ort 12 ß mötte og vedstoed gielden. Torgrim Gundbiörud for 11 Rd^r 1 ort 16 ß som hand vedstoed. Hans Tosevig for 56 Rd^r 2 ort ½ s som hand vedstoed. Guldbrand Hoverud tilstod 12 Rd^r. Amund Rounerud tilstoed 7 Rd^r 21 ß. Christopher Haldom gestod 5 Rd^r 3 ort 22 s. Ole Ringerud vedgich 45 Rd^r 3 ort 8 ß, befindis at have caveret for Niels Findsand for 20 Rd^r er tilsamen 55 Rd^r 3 ort 8 ß, som hand og iche Kand negte. Men formeenner at blive gotgiort i de 20 Rd^r hand paa Nielses vegne har loved fore, hvis tömmer Niels Findsand forleden somer har levered. Niels Findsand tilstoed at hvis tömer hand i somer har levered har hand betalt paa sin egen gield og iche paa den gield som Ole Ringerud til Monsr Tygesen har caveret for. Niels Findsand vedgich 9 Rd^r 3 ort, 4 ß. Mogens Hunsdalen mötte er forelagt Inden d: 14 10bris at giöre afreigning eller og der efter fremleggende beviislig-heder at lide dom. Laurs Mogensen, Ole Strömen, (fol. 15a) Halvor Olsvig, Ole Gröterud, Svend Vernersen, mötte iche hvorfor stefnevidnene Engebret Nerstad og Erich Embretsen afhieMLEde deris varsel ved Eed at vere loulig. Thor Qvernebergsund mötte iche heller hvorefore

Hans Embretsen og Erich Embretsen afhiemlede varselen ligeledis at vere loulig. Paa Svend Vernesens veigne mötte Ole Ringerud og tilstod efter Svends beretning at vere schyldig 9 Rd^r 8 ß. Monsr Tygesen begierte dom med omkostnings erstatning. Efter saadan beschaffenhed er forindførte debitorer, saa mange som for Retten har möt og gielden vedgaaed tilkient til Citanten Monsr Tygesen at svare og betale hvis de hannem som oven indført schyldige ere, med samt i omkostning 6 ß af hver Rd^r som inden 15 dage bör udredis under execution efter Loven. De öfrige udeblivende er forelagt sig for Retten til d: 14 Decemb. förstkommende at indstille.

Thor Clechen mötte paa Poul Klechens vegne fremlagde en liquidaton og forening passeret 16 aug. sist afviigt imellem ham og Citanten Erich Jacobsen, samt en reining paa debet og credit til hr: Assessor Simensens sterfboe af 9 Aug. 99. hvis poster hand mesten belegger med rigtig beviisligheder. Fuldmegtigen begierte dom og kiendelse i sagen. Afsagt. Den forening imellem Parterne passeret forleden 16 Aug. kiendis ved magt. Hvad anbelanger den sögning contra Citanten hafver til Sl: hr: Assessor Simensens sterfboe, derom Kand udj denne Ret iche noget afsiges saasom derpaa iche er loulig stefnt, hvorföre forskrefne Poul Klechen henviises til velbemt^e sterfboe der om alt at giöre behövelig liquidation og afreining, hvor han vel vederfaris den deel som ret og billighed udfordrer.

Harald Lindelien Mötte for Retten og begierte dom paa sin sögning til Gutorm Larsen i den sag fra seneste 9 Aug: hidflöt, med samt omkostnings erstatning. Afsagt. Efter den i Rette lagde underrets dom og efter den af Sl: hr: Otte Jacobsen Citanten meddeelte bevillings sedel paa Gaarden Nedre Lindelien, hvor udj alleneste findis indført og specificered 10 Rd^r af hannem i förste böxel till den Sl: Mand udgivet, er indstefnte Gutorm Larsen tilfunden at igiengive ham samme 10 Rd^r og derforuden erstate ham for denne process i omkostning 4 Rd^r som i Alt inden half Maanedes forlöb bör svaris under execution efter loven. Paa Gutorm Larsens vegne Mötte i Gaar paa tinget Monsr Christian Thomesen vohnhaftig paa Storöen.

RETTERGANG 20. APRIL 1700 I SKJÆRDALEN PÅ TYRISTRAND

(fol. 17b) Anno 1700 d: 20 April blef Retten betient paa tilstefnte Aasted Skierdalen var overende Lensmanden Tosten Bye og 6 laurettis Mænd nemlig: Hans Averöen, Anders Bye, Engebret Ulleren, Ole Rolfsen Stadum, Johan Field og Claus Hundstad. For Retten fremstillede sig Christen Christensen Domholt, som paa sin hosbond Sr Luths vegne fremlagde en 5te stefne sedel af 14 April sist afviigt, hvor ved hand har indstefnt en deel sine landbönder paa Tyrestranden for schouhugst. Alle indb^{te} mötte tilstede, undtagen Jens Kaste, Mattis Saß og Halvor Rasmusen afhiemlede ved Ed at hand har faaet loulig 5te stefne varsel paa Mithov efter dj hd var iche hiemme da svarte hd dem at hd hafde 7 bielcher de Kunde di tage og giöre af dem hvor de vilde, naar Jens Kolbiönrud og Halvor Broten betalte ham for det hand hafde arbeidet for dem. Derefter fremlagde hand en optelling og arrest sedel af 9 April sist afviigt. Mons. Torchild Olsen fremlagde Christian Thomaß: indsigelse af i dag. Saa og welbaarne hr: Amtmand Gluds order order (!) om lastens optellelse af 12 Mart. 1700. Imod C. Thomasens indsigelse formeente Ch. Christensen at den iche bör hindre hans hosbond i hans sögning, for hvis hans landbönder af hans schove uloulig har Aaverched, men det at vere ham med Landnam og schouschade hiemfalden. Siden indgaf hand sit indleg af i dag, til at beviibe forrige uloulig begaaed schouhugst fremlagde hand en arrest paa d: optelling d: 16. April 1698. (fol. 18a) at deraf Kunde erfares hvad de samme Aar uloulig af Citantens schove har udfört. Dernest fremlagde Torchild Olsen sit indleg af 5 poster dateret i dag. Derimod protestered Christen Ch. og formeente at hans hosbond har meere end hæfd paa de 2 schinds schyld i Piochen, som hand og tencher at verge med lov og ret, og iche at vige fra et fods maals eye i samme, för det ham ved lod og Dom bliver frawunden, 2 har iche Knud Piochen hugged no-

get af denne last i Pioch ejer men fra Ulleren Kiendet og de mark:er der vest over det fra fört, hvor hand for Pioch ingen paaløb har, og saaledis besmitted sig med uhiemmelt, paastaaer at hand derfor bör lide efter loven, til med findis der iche et nöttigt træ i Pioch schoven enten til spirer eller Bielcher tienlig, hvorföre Knud det med stubene bör giöre beviislig, at det egentlig er hugged paa Pioch ejer, eller og lide derfor. Knud Piochen gestendiget iche meere ved Ulleren Kiendet at have hugget end 1 tölt stöchte Bielcher og 7 tör furrer til biugnings tömmer, Imod dette siuntis Torcheld Olsen unödig at svare noget angaaende det schind i Piochen, för-end hand seer hans verfadars nermere adkomst og beviißlighed derfor, = Ole Opsal angaaende da formeente Ch. Christensen at saa fremt hand skulle beraabe sig paa at have hugget noget af det aavirchede i Opsals ejer, da befindis det iche saa, eftersom der findis ingen saadan schov paa Opsal ejer, men det at vere tagen ved Ulleren Kiendet og der vest over, hvor hand for Opsal ingen ejer har eller kommer lenger end til Piokerud Elven som schiller hans hosbond og Opsal ejer fra hinanden som alle der omkring boende vel er vitterligt, og Oles egen udstede revers det samme nærmere Kand udviise, og om hand end kunde beviiße noget deraf at vere huggen paa Opsals ejer, da bör hand det samme ligesaavel at have forbrut som det öfrige i hans hoßbonds schov huggen om iche til hannem, da til hans Kong. M. eller Presteboled som gaarden ejer og derforuden særdelis at lide fordj hand har hugged saadan sort af last som Schoureglementet forbiuder, til dette formeener hand sin hosbond at have god Ret til at paa-tale, som i nogle Aars tid og hidtil har haft Opsal i forpagtning af Mag. Ionas og saaledis veret under hans tilsun. = Ole Opsal fremlagde sin landherre Mag. Ionæ indleg af i gaar, benegter iche noget af dene paastefnte last at vere hugget i Sr Luthes schove, mens i hans gaards tillig-gende schove, og hiemrast. = Christopher Bielche fremlagde sit indleg af i dag, angaaende stefning iche at vere ham loulig forkyndet. Derefter fremlagdiß endnu et indleg fra Seigr. Luth imod Torchild Olsen og Christopher Bielcke, dateret i dag. = Torchil Olsen refererede sig til sit indlegs 1ste 2^{den} og 3^{die} poster. Efterschrefne tilstaar det som af lensmanden og Mænd: d: 8 og 9. April sist afviigt er optelt: nemlig Knud Pioche tilstaar at have hugged detz anteg-nede last og derforuden 39 tölter saugtömer paa Holey marchen til Seig. Luths tjeneste, deraf har han hugged til Mons. Luths Sön 2½ t: spirer, Bielcherne til Torcheld Olsen og lodbielcher-ne siger Hand at vere huged af törre furer, som af andre var nedfeldet forleden Aar til at bren-de tiere af, som Anders Bye og Engebret Ulleren gestendiget med ham sandferdig at vere. Af hustömmen tilstaaer de og 1½ tölt af vindfald at vere huggen og til Torchel Olsens tjeneste. Siver Hove siger at have hugget den optelte last a: 2 t^f Bielcher og 5 10paller spirer til Seig^r Jacob (fol. 18b) Luths Kierestes tjeneste, erbiuder at levere det i Vigersund efter hendiß order og forschaffe hendes sedel derpaa. Bersvend Hove tilstaar 3½ t^f Bielcher til Torchild Olsen hugged): 2 tölt Bielcher i Skarfhelden og 1½ tölt i Schierdalen.

Tharald Solberg tilstaaer til Hendrich Valter 3 tölt. Bielcher og 7 10 palm spirer saugbiug-nings fornödenhed. = Peder Piokerud tilstaar 2 t^{ter} Bielcher og 1 tölt spirer til saugens repa-ration, til Hendrich Luths tjeneste. Derforuden siger hand at have 30 tölt. tömmer i schoven til Mons. Luths tjeneste.

Enchen Hejren vedstaar 1½ tölt spirer til hustömmen. = Ole Jensen Kindet tilstaar at have hugged 1 tölt hiemme, og 1 tölt ved Grytingen til sin hosbond Torchild Olsens tjeneste, som hand siger er fellesmarch for heele Böjden. Derimod protesterer Ch. Christensen og formeente at det skulle iche vere at beviiße at Kind og Schierdalen nogen tid har kiendt sig nogen ejer paa de marcher ved Grytingen, men har fuldt Hans hoßbonds ejende gaarde for udrast paa 40 aar imidlertid hand har veret ejere til Hovi, Hejeren, Piokerud etc og det uden nogen paa-anche imidlertid, fordj formeener hvis Ole Kind samme sted har Aavirched tillige efter loven at vere ham hiemfalden. Torchild refererer sig til den förste post i hans indleg. Torgier Lia be-findis iche stefnt. = Hendrich Hove tilstaar at have Kiöbt af Enchen Hejrens Söner, som er Jacob Luths Gaard, 2 tölt saugtömmen, som er hugged i Sr Luths schou. = Ole Opsal tilstaar

5½ tölt Bielcher udfört til Torchel Olsens tjeneste. Hans Schovmarchens qvinde tilstaar at hindes Mand har hugged 1 tölt Bielcher til Torchil Olsen og 1 tölt til Hendrich Walter. = Carl Kouserud en hußmand bekiender at have hugged og uddreved 1 tölt Biercher fra hans hosbond Jacob Luths schou, til Torchild Olsen at forhandle. = Tollef Grefsrud tilstaar at have hugged de antegnede 3 tölt 8 st. Bielcher og 4 stocher spirer, i sameyes schov med Sl. Gabriel Bruns Bönder, hvor af Christen Hanevig schall have 1 tölt Bielcher resten har loved fendrichen i Vigersund for schatte penge.

Halvor Broten bekiender til Hendrich Valter at have hugged 1½ tölt Bielcher og 1 spire til Christen Hanevig for sædekorn 2 tölt. 5 stocher. Harald og Knud Stixrud vedgaar til Hendrich Valter at have hugged og strandkiört 2 tölt Bielcher og Christen Hanevig 1 tölt og Kleboe 1 tölt og 7 Bielcher. = Jon Aasterud vedgaar 2 tölter Bielcher til Hendrich Valter og 2 tölter til Christen Hanevig for saeahafre hand bekom i fior vaar. = Jens Colbiönrud vedgaaed 8 Bielcher til Cleboe, ½ tölt spirer til Hendrich Nielsen for frökorn:

Jens Kasted befindis at have ved Strandet 3 stöcher Bielcher og 2 spirer hvor om tilforn i acten er indfört hans svar.

Videre blef ej af parterne protestered men en hver refererede sig til sit indleg. Christoper Bielche formeente iche videre til sagen at svare om hans herbefinde last, siden hand iche har faaed loulig varsel. Som Dagen er forlöben er sagen tagen i betenchende til i morgen tilig da parterne ville behage at möde oß i Rette paa Domholt, saasom man er befrögtende at veret iche föje os over fiorden og her er iche nogen lejlighed for os til logement, hvor da endelig dom schal afsigis.

ÅSTEDSSAK 21. APRIL 1700 PÅ DOMHOLT I HOLE

D: 21 April Anni ut supra mötte vi igien samtlig tilstede paa Domholt paa Sr Luths vegne mötte hans tienere Christens Christensen og hanß (fol. 19a) Sön Hendrich Valter, item Torchild Olsen og en deel af Strandingerne nemlig Tollef Grefsrud, Halvord Broten, Harald og Knud Stixrud Peder Piocherud, Jon Aasterud, Bersvend Hove, Ole Opsal, Siver Hove Tarald Soelberg, Knud Piochen og Carl Kouserud, samt Ole Kind.

Hendrich Valter formeente at eftersom en deel forskrefne af hans faders landbönder i Rette haver angivet og saasom beraabt sig til hans hiemmel, da som de slig angivende iche kand beviise som hd dem ej heller tilstaar, saa vil hand dog tage derimod saa fremt hand kand vere undschylt om noget viderligt der paa schulle fölge, dog vil hand iche vere deris hiemmel til den af dem Aaverchede forbudne last. = Christen Christensen paa sin hosbonds vegne refererede sig til det som tilforne var indgived og paastaaed, og ellers som der schal befindis paa Stranden en deel last og aaverche som ingen endnu har sig villed vedkiende, saa paastaar hand samme tillige hvor det forefindis til hans hosbund at vere hiemfalden og saa udj alt begieres endelig dom. Videre blef ej af enten parterne indgived eller paastoed. Da er saaledis afsagt.

Efterdj loven strengeligen forbiuder en lejlending uden sin landherres consentz at hugge i hans schoug og det befindis af Knud Piochens tilstand at hd haver hugget 1 tölt Bielcher og 7 törre furer ved Ulleren Kiendet, som egentlig efter laurettetz beretning er Seig. Luthes hiemrast til Piocherud, Hejren og Hove, da har hand dermed forbrut samme last og derforuden at give til landdrotten Sr Jacob Luth landnam efter loven p. 511. De 2 tölt 4 stocher spirer har Hendrich Valter antaged i betaling til sin faderß forehavende biugning. Det öfrige hußtömmet saaog 5 tölt 7 stocher Bielcher angaaende som Mons. Torchil Olsen tilegner sig, saasom landherre til den halve part i Piochen, derom Kand for denne sinde iche falde nogen Kiendelße, siden hand i sagen iche har faaed loulig varsel. = De 5 spirer som Siver Hove har Aaverched an-

tager Monsr Luth i sin betaling til hustømmer, men den tölt: Bielcher hand har aaverched, vil hand iche hiemle ham, vil hand ellers schaffe ham sedel derfor fra Vigersund at han der kand anamme penge, saa er hand dermed fornöyed, og begierte iche nogen dom over hannem, hvilched Siver beloved at efterkomme. = Bersvend Hoves aaverche nemlig 3½ tölt Bielcher er hans landherre med landnam hiemfalden, saasom hand til saadan hugst iche har givet sin samtöche. = Over Tarald Solberg begierte Hendrich Valter paa sin faders vegne iche nogen dom, saavel som og over Peder Piocherud siden de har drevet lasten til hans faders tjeneste. Enchen Hejerens tömmer eller spirer antages af Valter til hans faders fornödenhed. = Den tölt bielche tömmer Ole Kindet har uloves hugged og kiört fra Grytingen som er i Mons. Luths hiemrast til sine gaarder er med Landnam forbröt. Som Hendrich Hove har Kiöbt uhiemmelt, er de paastefnte 2 tölter tömmer Monsr Luth som landherre til Heyren tilkient, og hand igien at söge sin regres hos Enchen Hejrens sönnner. = Som det er iche beviist at Ole Opsal, som boer paa Presteboleds godß, har aavirched noged i Cit. Seig. Luths ejende marcher, Kand ham iche noget af sin last frakiendis, efterdj saadan adfærd henhörer egentlig under hans landherres paatale. Hans Skamarchen og Carl Koußeruds Bielcher nemlig 3 tölter er Cit. med landnam hiemfalden.

Om end schiönt Tollef Grefsrud vil besmöche sin sag med det hand siger at hans aaverchede last schal vere hugged i fellis schov, saa kand det dog iche befrie ham for at hand jo samme til Landherren med Landnam har forbrüt, (fol. 19b) efterdj hand hannem samme last nemlig 3 tölter 8 stöcher Bielcher med 4 spirer iche har tilböden efter loven. Harald Broten, Harald og Knud Stixrud, Jon Aasterud og Jens Kolbiönrud samt Jens Kastedß udförte last efter forhen deris gjorde tilstand er ligeledis Cit: Monsr Luth hiemfalden. Og schulle noget af forskrefne last efter udförselen til Vigersund efter velbaarne hr: Amtmandß naadige anbefalede optelling befindis confiscabel, da haver vi iche saadant her ved ville have forstanden til Mo: Luth at vere hiemfalden, men alleneste landnam og den last som tilforn iche er optelt. = Christopher Bielche befindis iche at have loulig varsel hvorfor den post henviibes til ny stefnemaal.

ÅSTEDSSAK 22. APRIL 1700 PÅ RØYSING I NORDERHOV

Anno 1700 d: 22 April blef Retten betient paa tilstefnte Aasted Rösing udj Böjdelensmanden Peder Rasmusen og efterschrefne laugrettis oververelse nemlig Halvor Brog, Arne Veysteen, Knud Olsen Vager, Ole Jensen Vager, Guldbrand Olsen ibid og Engebret Gile. For Retten fremstillede sig paa Monsr Luths vegne hans Sön Hendrich Valter, som fremlagde en stefnesedel af 16 April sist afvigt hvorved hd indkalder sin landbonde Christopher Rösing, Fendrich Schöt og Jon Heyren for ulovlig schouhugst etc. Dernest fremlagde en besigtelse og optelling paa den forefundne last af 7 April. Af de indstefnte mötte ingen uden Christopher Rösing, som tilstaar at den last af Fendrichen og Jon Hejren nedkiört og hugged i Rösing schoven. Stefnevidnene Matiis Saß og Ole Erichsen afhieMLEde ved Eed at de loulig har varsled fendrichen og Jon Hejren for deris boepæl i egen paahör. Christopher Rösing tilstaad 8 tölter Bielcher, hvor af hand har hugged til Sr Luth 4 tölter hvilche Hendrich Valter paa sin faders vegne antog om hand kand hiemle ham det, de andre 4 tölter som hand har hugget til Christen Haneviig er hand ham iche gestendig, men vil hand drive det frem til Vigersund og levere ham sedel derfor, saa begierer hand iche nogen dom over ham, hvilched Christopher belovede at efterkomme. Jon Hejren befindis at have hugget og udkiört efter lensmandenß forretning 4 tölter 9 stocher Bielcher og fendrich Schöt 4 tölter 3 bielcher. Hendrich Valter Protesterede dette ovenschrefne Bielche tömmer at vere hans fader med landnam og omkostning hiemfalden. = Afsagt. Efterdj Monsr fendrich Schöt uden vedkommendes minde og tilladelße tillige med Jon Hejren har hugget og af Rösing schoven udkiört tilsammen 9 tölter Bielcher da bör samme Citanten Monsieur Luth med landnam at vere hiemfalden. Dog staar Monsr Luth sin egen

eventure, om noget af forskrefne last efter velbaarne hr: Amtmand Gluds anbefalede optelling ved udførselen til Vigersund skulle blive confisqveret.

TING 5. JULI 1700 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

Anno 1700 d: 5 Julii blev Retten til almindelige sageting udi efterschrefne Laurettis Mænds oververelße betient paa Trøgstad tingstue i Nordrehougs Prestegiæld paa Ringerige nemlig Siver Tandberg, Peder Trandbye, Guldbrand Andinrud, Poul Kile, Poul Vesetrud, Simen Egge, Niels Hverven og Johannes Sörum samt böjdelenmanden Peder Rasmußen Raae,

Blef publiceret velb^f Hr: Amtmand Gluds befaling om ny saugers indrettelse af 5 Junii 1700 og en anden om forbuden schouhugst dateret 21 Junii 1700. Videre blev tingliust Truls Larsen Smits pantebref til Commiss: Töger Vegerslöf paa den halve part i Heßelberg og Ruud for 369 Rd^f dat. London d: 22 Julii 99. Der paa fulte Mons^f Nielß Iversens indsigelße om samme godß af ingen dato. Derefter lod fuldmegtigen S^f Laurs Hanßen publicere det Kongl: schattebref af 4 Mart. 1700 it Kongl: allernaad. forordning om Rostienesten af 12 Maji 1700. Item hr: Stadtholder Gabels befalinger til hr: Amtmand Glud (fol. 20a) d: förste af 2 Junii om secher öxer og Kedeler til Soldaterne. D. 2^{den} og 3^{die} af 4 Junii sist afviigt om anstalt til det udvalde Mandschabs underholding til deris rendezvous, samt 14 lödige flinter fra Holland at bestille og om forskud dertil, etc. Saaog befaling til fogden S^f Tönder fra Brigadier Huusman af siste 12 Junii om de bevednes amunition etc. = Videre blev tingliust Ole Flascherudß schöde til S^f Jörgen Larsen Hönen paa 1½ lispund i Löche af 12 Januarii 1700. = Jacob Luths schiöde till Biörn Knudsen paa helningen i Schounes af 21 Junii 1700. = Anne Johansdaters pantebref til Ole Börgesen Berger paa hindis iboende gaard ved Hönefoßen af 5 April 1700. = Elin Trögstads pantebref til Mag. Ramus paa 200 Rd^f af 9 Mart. 1700. = Niels Nielsens böxelsedel paa et schipd: i Gile d: 5 April 1700. Niels tilstoed for gaardens opladelße at have forundt Julius Gile 1 t: sæd ager og Krogen til höeslet sin lifs tid, foruden der af at schatte eller schylde.

Christian Müllers böxelsedel paa Vester Hönen af Mag. Ramus dat: 5 Julii 1700. Anund Semens schiöde til Anund Endresen Trostem paa Rougnerud af 12 Decemb. 1699. = Hans Rolfsens Böxelsedel paa Alme af 22. Ap. 1699. Poul Klechens afstaaelße til sin Broder Jon Borger dat. 18 Decemb. 1699. Sl. Anders Simensens gavebref til Erich Hansen Must paa 2 schipp. i Nedre Vager af 15 Decemb. 1684.

Mons^f Niels Kongsberg lader Mundtlig publicere og tilkiende give at hand er sindet at igienlöße hvis godß hans Sl: fader Peder Nielsen Kongsberg og hans farbrödre Frantz og Hans Nielsöner i hans umöndige Aar har bortsolt og derhos fredlyße de der under hörende schove.

Jon Christopherßen stefner schriftlig Laurß Simenßen Dramdal for en hest hand ham frataget. Stefningen er af 23. April Bistleden. Ved Peder Rasmußen lod Lauritz Simensen indgive et indleg af siste 28 Junii. Saaßom Laurs Simenßen iche personlig mötte for Retten begierte Citanten opsettelße og at Simenßen til en vis tid motte foreleggis at möde til at höre paa prof og derefter lide dom. Hvorfore sagen, saasom Loven udtröcheligh formelder at dette stöd i denne sag er hans rette forum, og optagen til d: 28 hujus og indstefnte Simenßen forelagt til samme tid at möde og dom Lide. Imidlertid lader Citanten ham denne Laugdag vidnesfast ankyndige.

Fogden har ladet stefne Hans Överbye ved saugerne for 2de Knifsting hand s: forleden Morgen efter bedager udj Hans Överbyes hus har tilföyed Hans Nielßen. Hans Överbyes qvinde mötte og lyste sin Mands forfald at hand var reist til Bragnes begierte opsettelße til hans hiemkomst. Stefnevidnene Peder Rasmusen og Isach Jacobsen afhiemlede ved Eed at de louligen har stefnt

Hans Överbye for hans bopæl i hans qvindiß paahör. Peder Rasmußen paa fogdens vegne fremstillede 3de prof, som efter at Eeden dem var forelest proved ved Eed saaledis: Birgete Toßevig vandt at om aftenen efter at hun kom fra Kierchen om bededagen sist afvigt, begierte hun med andre af Odalen hus om natten hoß Hans Överbye ved Hönefoßen, som det leed noget paa qvelden og hun og hindiß Mand sad og fich mad, da kom Hans Nielßen ind og som hun siuntis var hand druchen, og tog af hindiß Mad uloves og eed som hand og gjorde ved Ole Næß, siden satte hand sig til at driche med hendis Mand og Able Röstöen derefter gich hun hen og lagde sig til hvile paa gulvet, som hun vognede om morgenen da det var vel lyst, gich hun ud i Gaarden, og s: hun kom ind, hörte hun at Hans Nielßen sagde til Thor Blachstvet viste ieg du var Thor Blachstvet du schulle faae en ulöche ieg schulle dræbe dig paa timen dermed bad Ole Næß Thor at gaee ud som hand og gjorde, thi Hans Nielsen var meget druchen, siden blef hand sidendiß stille i Benchen og bad Hans Øverbyes qvinde om et stöb brendevin, som hd (fol. 20b) hafde uddruched det saa bar hand til at kaste Simen Jensen som laae og sof paa Benchen til 2 gange ned paa gulved tillige med Krachen hand laae paa, da böd hun ham vere stille saa satte hand sig lidet i benchen igien, reiste sig saa igien og tog i Guldbrand Hval og vilde og velte ham ned paa dem som laa paa Gulvet og hafde beed hus om natten, da bad Birgete hand iche schulle göre det, Hans Øverbye som da var vogen og laae i sin seng sagde til Hans Nielßen, at Hans lad de som ligger og sover, ligge, og de som vil driche, lad dem driche. Da sagde Hans Nielsen til hannem, hvad Komer det dig ved din gamle hund der du ligger, io det Komer mig saa viist ved svarde Øverbye, det er fremmed folch som har lange veje og vilde gierne de schulle ligge i fred, du har intet med at forsvare dem mente Hans Nielsen io saa viist har ieg at de maatte ligge i fred i mit huß. Hvad siger du sagde Hans Nielsen schader dig noget paa din helsen du ligger der, sprang med det samme til sengen, saa tog Ole Busterud og förte ham i benchen igien, derefter reiste Hans Øverbye sig op i sengen og snuede föderne til gulvet, da sagde hans qvinde til ham, lig: hand svarede det er nu intet fortilig at staae op, imidlertid sagde Ole Busterud til Hans Nielsen i har intet at trette om, intet derfor sagde Hans Nielßen vi vil vere gode venner, ja gierne sagde Hans Överbye, vi vil reche hin anden hender der paa sagde Hans Nielßen, gierne sagde Øverbye, dermed gich Hans Nielsen til sengen og tog Överbye med magt i begge schuldrerne saa det Knaget i schiorten, saa sprang Bergite og de andre paa at schille dem ad, da saa hun, som Hans Nielßen holt i strubben paa ham, hand tomled med haanden om sig og fich en Knif og schar saa imod Hans Nielßen, imens hand holt i strubben paa ham, og öjnen stod ud i hovedet paa ham og kunde iche faae maaled op formedelst hand holte ham for hart i strubben, derefter slap Hans Nielßen og satte sig i benchen, da saae hun at blodet löb ned ved hoßebandet paa ham, Hans Øverbye lagde sig og sagde ieg meener med Guds hielp hand schar intet. Det faar i vel at finde sagde Birgete. Videre provede hun iche.

2 Jenß Tronßens Eedlig tilstand var at hand laae paa Hans Øverbyeß love om natten, om Morgenen som hand Kom ind i stuen gich Hans Nielsen paa Gulvet og var druchen, da saae hand at Hans Nielsen Kaste Simen Jensen af Krachen paa Gulvet, gich saa fra ham til Guldbrand Hval som laa i benchen og drog paa ham, da sagde Hans Øverbye som laae i sengen lad dem ligge som vil ligge og den som vil sidde maae sidde, hvad Kommer det dig ved din gamel hund, saa meget Kommer det mig ved sagde Øverbye ieg maae dog raade hußet noget lit, saa slog Hans Nielsen sig ond og blef vred, spranch op imod sengen men Ole Busterud tog og satte ham ned igien, med det samme reiste Øverbye sig op i sengen, Hans Nielßen sagde derpaa Kand vj ej blive gode venner, ja det vil ieg gierne sagde Øverbye, da sagde Hans Nielßen til Ole Busterud slep mig saa Kand vi handrechis derom, gich saa til sengen. Og som hand sad og Karvede sig en pibe tubach kunde hand iche see hvorlediß de naaede hin anden, men Ole Busterud og Birgete Toßevig tog Hans Nielßen og förte ham i benchen igien, siden saae hand at Hans Nielßen hafde faaed schade i fingeret og brösted.

3. Birgete Østensdatter vandt at hun iche var tilstede da schaden schede, men kom ind siden efter da hörte hun at Hans Nielsen søgte efter Hans Øverbye og sagde enten schal ieg drebe ham eller hand mig, hvor er den hund, men Hans Øverbye undvigede fra hannem 3 gange og paa det siste gich hand sin Kaas, sigende ieg faar at gaae afsides en stund Jeg kand intet sleppe ham og intet vil ieg agte ham, (fol. 21a) dette tilstoed Jens Tronsen og Birgete Toßevig ligeledis at have hört, sagen er optagen til den 28 hujus.

Lensmanden paa fogdens vegne indstefnt Erich Setnes for egte böder Anno 1695 forfalden, Indstefnte mötte iche hvorforefore stefne vidnene Peder Rasmus: og Isach Jacobsen ved eed afhiemlede deres varßel at vere loulig. Af saadan Aarsage er sagen optagen til bemelte 28 hujus. Imidlertid lader lensmanden ham laugdagen ankyndige.

Ole Pedersen ved Hönefoßen ved stefnevidne Nub Strande og Hans Toßevig stefner, Torgrim Gundbiörud, Jon Rödningsand, Guldbland Lunder Anders Næß, Ole Grafli, Siver ibid. for giöld som ingen uden Siver Grafli mötte aflagde stefnevidnene deris Eed at de var loughlig varsled hvorforefore dem lagdag til neste sage ting d: 15 Novemb. er forelagt.

Siver Grafli stefner Guldbland Lunder for en hest som Guldblandß hest dræbte for ham forige stefnevidne aflagde Eed, saa Guldbland er loulig stefnt, som Guldbland iche mötte er sagen ligeledis til dom 15 Nov. neste sageting optagen.

TING 6. JULI 1700 PÅ GOMNES I HOLE

Anno 1700 d: 6 Julii blef Retten betient paa Gommæß tingstue i Hole Prestegiöld paa Ringerige var oververende K. M. fogeds fuldmegtig Monsr Laurs Hanßen, böjdelenßmanden Tosten Bye og laurettis Mænd Niels Bye, Peder Lene, Rasmus Gommæß, Christopher Fekier, Engebret Ulleren, Laurs Hundstad, Jörgen Field og Guul Bye. Blef da allerund. publiceret hans May^{ts} schattebref for A^o 1700 af 4 Martii, item deris allernaad: forordning om Roßtienestens udredelße af 12 Maji 1700. Blef saa oplest hr: Stadtholder Gabels Order til hr: Amtmand Glud om Soldater Kedeler öxer og secher af 2 Jun. 1700. Dito om 14 lödige flinter til det udvalde mandschab at bestille af 9 Junii 1700. Noch en dito om anstalt til reserven og det udvalde mandschabs underholding til deris Rændevous af 4 Jun. 1700. Dernest blef tingliust velb. hr: Amtmand Gluds befaling at entholde sig for uloulig schouhugst etc. af siste 17 Jun. Noch 1 dito om de reducerede og ny saugers opbiugelße af 5 Junii 1700.

Hr: Brigadier Huusmans missive til fogden om anstalt til Kost og amunion for de bevebnede af 12 Junii 1700. = Dernest blef tingliust efterschrefne breve. Truls Larsens Smits Pantebref paa den halve part i Heßelberg og i Rue for 369 Rd til Commissarie Wegerslef af 22 Julii 1699. Derimod var Monsr Nielß Ifversens schriftlig indsigelße at saadant bref iche til tingliustning maa antagiß af ingen dato. Peder Sörums schiöde paa 5 lispd uden böxel i Sörum af Capitaine Jens Leegaard udgived, dateret 29 April 1700.

Sr Jacob Luths Pantebref af Julius Christenßen udsteed paa en deel godß paa Tyrestranden af dato Helgeland 23 Martii 1671. Torchild Olsen Haunors schiöde paa odelßlößningen til Hovind og Grefsrud af Julius Christenßen udgived d: 17 Mart. 1700. Hendrich Valter paa sin faders vegne begierte at indföris det Monsr Torchild Olsen erböd sig for Retten at schaffe penge til at indlöße godset med paa Tyrestranden, naar hans lejlighed sig Kand begive saa viit det siste opleste schiöde om formelder. President Hans Musts böxel sedel til Guldbland Christenßen paa Gommæs af 27 Nov. 1699. Endelig blef tingliust Christopher Biörnßen Deliß schiöde paa 3 f: 4 sett. tunge i Deli af hans Södschinde ham meddeelt d. 26 Nov. 1698.

Monsr Nielß Kongsberg lod mundtlig protestere og tilkiende give at hand er sindet at indfrelße alt det godß hans Sl: fader i hans umöndige Aar har bortsolt saa vel som og hvis hans Sl: farbrödre Frantz og Hans Nielsöner ligelediß har afhendt, saa lod hand og derhos fredlyse de under samme gaarde sorterende schove. = Monsr Torchild Olsen indstefner Bersvend Hove for 10 Rd^f 3 ort 11 ß. Bersvend mötte og vedstod gielden saaog Agnete Hejeren for 6 Rd^f 1 ort 23 ß. Hun mötte og vedgich gielden item Carl Kouserud (fol. 21b) for 3 Rd^f 17 ß hvilchen iche mötte hvorfore stefnevidnene Knud Piocka og Tosten Andersen Moen afhiemlede ved Eed at hand var lovlig varßled. Efter saadan beschaffenhed er indstefente Bersvend Hove tilfunden at betale til Citanten Monsr Torchild Olsen 10 Rd^f 3 ort 11 ß. Agnethe Hejeren 6 Rd 1 ort 23 ß og Karl Kouserud 3 Rd^f 17 ß, som en hver i Omkostning med 2 ort 16 ß inden half maanedß forlöp bör svare under execution efter loven.

TING 28. JULI 1700 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

(fol. 22b) Anno 1700 d: 28 Julii blef Retten til opsettelse ting betient paa Trögstad tingstue i Nordrehougs Prestegield paa Ringerige udi efterschrefne laugRettis Mænds oververelse nemlig: Simen Egge, Poul Kile, Peder Tranbye, Guldbrand Andinrud, Siver Tandberg, Halvor Brog, Svend Hverven og Peder Echonrud, var oververende Kong. May. Foget Seigneur Laurs Tönder.

Jon Christopher fordrede igien i Rette sin sag mod Laurß Dramdal fra seeneste ting hid forflöt fremlagde den for Laurs Dramdal forkynte opsettelse, samt et indleg af i dag. Paa Laurs Dramdals vegne mötte ingen efter paaraabelse tilstede. Fremstillede Arne Dalen som Laugretted gaf den attest at hand var en ærlig Mand, som efter aflagde æed Proved saaledis: at hand forleden Aar 3 uger efter St Johanni var udschicked af Jon Christophersen til Laurß Dramdal at hente en hest igien som hand reed fra Rößeng til Dramdal, som hand undervegs Kom til Hov paa Tyrestranden og talte med Tollef og Ole Hov, som sagde ham at Laurß Simensen var reden der forbie paa en röd hest, gich videre til Dramdal som hand beretter at regnit fra Rößing til Dramdal 4 mil 1 fiering som hand kom der, siger hand til Laurß, ieg schulle gaa hid efter en hest for ham Jon, den faar du ej för Hand betaler mig det hand er mig schyldig, Jeg maae endelig have hæsten sagde Arne derfor er ieg Kommen hid, Jeg gaar ej her fra för ieg faar den, der med saatte Laurß laaß for stalddören, og sagde I faar den iche. Dermed, som Laurß hafde givet ham öl og mad, maatte hand reiße med uforretted ærende hiem igien. Tilstaar at hans hest var röd og hafde ingen örer. = Christopher Rösing tilstod at Laurs Dramdal Kom ridendis paa Jons hest til ham og spurde om hand hafde en hest at laane ham til Asch, hand svarede hans hest var i Setre, da sagde Laurs saa tager ieg den ieg har, Kommer ingen efter den sagde Christopher, jo sagde Laurß der kommer en Kiering ret nu, en ½ time der efter Kom Arne Dalens hustru og spurte efter hesten, gich til Asch og fant ingen hest. = Peder og Truls Asch tilstod at de iche saae Laurß Dramdal den tid som omproved er at Komme til Asch, eller der af dem begiere nogen hest. = Simen Egge tilstod at Laurs Dramdal ved Johanni tid forleden Aar reed forbi Egge paa en röd hest. Monsr Anders Christenßen Fröshoug berettede at forleden höst da schifted holtis efter Abraham Isachsen ved Hogsund talte hand med Laurs Simensen om den hest hand hafde fra Jon med advaring at hand ville flie ham hæsten igien, eller og hand maatte forsichre sig om hand fich fortræd derfore, hvortil Laurs da svarede, Jon faar ingen hest af mig för hand betaler, hviß hand er mig schyldig, löb saa hastig fra ham og vilde ej svare videre der til. = Citanten beraabte sig paa et vidneßbiurd nemlig Ragnild Arne Dalens hustrue, som for svagheds schyld nu iche Kunde möde, saaog paa en attest hand agter at forschaffe (fol. 23a) fra Seig^r Niels Tyrholm om hestenß Verdi, som hand endnu staar i debet

for, begierte opsettelße til neste almindelig ting d: 14 Novemb. til hvilchen tid sagen er optagen og Laurs Simenßen endnu forelagt sig til samme tid at indfinde.

Hans Nielßen fremfordrede sin sag imod Hans Øverbye, fremlagde sit indleg af 5 Julii, samt barbierens attest om Hans Nielsens saar, dat. 10 dito. Hans Överbye mötte iche, men hans quinde var tilstede for Retten sagde at hendiß Mand var iche hiemkommen og at hand hafde iche givet hende befaling til at svare noget til sagen, siden hun i lang tid iche har seet ham, hafde ingen prof at fremføre i sagen. = K. May. Foged proponerede dette at som det iche af de fremførte prof Kand fornemmis at Hans Nielßen har søgt eller tractet efter Hans Øverbye paa livet, med nogen slags scharp verge, tilmed efter barbierens tilstaaelße for Retten Kommen ædru i hußet saa negter hand iche at Hans Øverbyeß 2de saar paa Hans Nielsen öved for Nödverge Kand ansees, derfor i Rette setter Hans Øverbye til K. M. bör böde efter lovens p. 928.2 og 3 art. 27 lod sölf item p. 929 6 art. 4½ lod sölf, saaog p. 932 15 og 16 art. 60 lod sölf. Saavel som p. 900 1 art. 3 lod sölf, og saafremt hans Midler efter at den forurettede er fornöyed ej Kand tilstreche paastaaer hand til straf paa Kroppen bör henviibes til Christiania festning at arbeide. = Videre blef ei indgived eller protestered paa enten siderne, hvorum afsagt. = Omendschiöndt det af Birgete Toßevigs Eedlig tilstand lader sig ansee, ligesom den schade Hans Nielsen af Hans Överbye tilföyed, schulle vere scheid af Nödverge, saa Kand dog saadan hendis provning iche eragtis for noget fuldkommet vidne, efterdj her iche er 2de i en ting overenstemmende personer, som vidner om sagen, hvorfor det og i sagen iche Kand tiene hannem, som hverchen til förste eller andet ting til sin sags forsvar har villet Honorere retten med sin nerverelße, til nogen frelße enten for Knifstingets böder i sig self eller for at svare badscherlön og andet af saadan förövende dependerende efter loven. Thi er for Ret forefunden dömt og afsagt at Hans Øverbye bör betale til den beschadigede Hans Nielßen for sin schade, tidsspilde og i Omkostning 16 Rd^r. Foruden dette er hand forpligted at svare badscherlön med 8 Rixdaler og endeligen böde efter Kongens lov - 6 bogs 7 cap. 16 art: 3de 15 lod sölf som inden ½ maanedes forløb efter denne domsforkyndelße bör betaliß under adferd efter loven.

Iver Hielde ved schritlig varsel af 8 Julii stefnt Peder og Trulß Asch for fratagne tömmer i sameyer schov etc. med begge parters samtyche og deris begiering er sagen prolongeret til neste sageting förstKommende 14 Novembris.

Anders Olsen paa Seigneur Lachmands vegne Indstefner en deel af Nordrehougs Almue for Gield, hvorum hand indgaf sin schriftlig forfatted specification de fleste mötte vedgich, afbeviiste og fragich som min der paa gjorde tegning udviibes. Optagen til d: 14 Novemb. förstkomende med Anders Olsen consentz.

ÅSTEDSSAK 13.-14. OKTOBER 1700 VED ÅMOT I SOKNEDALEN

(fol. 24a) Anno 1700 d: 13 Octob. blef Retten betient paa tilstefnte Aasted ved Aamodt i Sognedalens annex, var oververende K. May^{ts} fogdes fuldmegtig Monsr Lauß Hanßen samt efterschrefne Laurettis Mænd nemlig Knud Kittelsvigen og Jacob Trommel, samt af Sognedalen ~~Engebre~~ Christopher Garhammer, Vebiörn Narverud, Peder Trandbye og Poul Houchedalen.

Citanten Erich Hvegager fremlagde en stefnesedel af 3 Septemb. sistleden, hvorved hand paa egen og Thor Lindeliens vegne Indstefner Sr Nielß Iverßen Helge Berg og flere af Sognedalen til schielne og deliß indrettelse imellem Sognedalen og Flaae Annex, etc: Af de indstefnte mötte Helge Berg, Poul Ellingsen og Poul Helgesen Oppegaarden, Anders Lundesgd, Helge Berg liuste Frideric Lundeßgds forfald at hand var svag, Clemed Hofland er svag. Nielß Rößbye, Goute Sörßdal og Knud Pucherud mötte iche. Guldbrand Halkindrud mötte tog stefningen Gyldig, liuste Peder Rösbyes forfald at hand i dag var stefnt at möde for Retten i Kryds-

herred. Anders Lundeßgaarden leverede mig fra Mons^f Niels Iverßen för Retten blef sat, en Missive hvorudj hand til en belejliger tid begier opsettelße af 11 Oct. 1700 (fol. 24b) Saaog paa Nestvelermelte sin Landherre Niels Iversens vegne gjorde denne paastand udj hans fraverelße at alle de til sin forsvar i denne sag behövende documenter er i laugtings Retten be-
liggende, som iche saa hastig Kand bekommis, hvorfore hand nödis at begiere opsettelße, der-
nest, som dette iche er en strechning imellem gaardene i böjden, mens et Raadele imellem
Flaae og Sognedalß annexes betreffende samt Aadalen, saa er hans formening at alle angren-
sende bör varslöß, för noget udj sagen Kand foretagis og at schoven i de nu omtvistede mar-
cher maae staae urört paa begge sider til sagens endelig uddrag, efterdj Aarsens tid med snee
og uvær forhindrer at Aasterderne iche retteligen som det sig burde kand begransches, og efter-
bees. Helge Berg og Poul Oppegaarden for deris gaarder gjorde samme paastand som Anderß
Lundeßgaarden paa sin hosbonds vegne her oven for lod indføre, Documenterne som i laug-
tings Retten er indlagt beretter Sognedölingerne at vere en laugmandß dom passeret A^o 96.
Item en foreening om paastefnte ejedeler for 3 Aar paa Strömsod passeret.

Erich Hvegager begierte at vi ville gaae den strechning af laugmanden d: 13 Aug: 1700 be-
schreven udj en contract mellem Sognedölingerne og Torbiörn Rud om Strömsod, inden for
den omtvistende schov, hvilchen hand formeener at vere Lindelie og Lechnes ejedeler. Tor-
biörn Rud svarede her til at det var ham lige meget hvor strechningen gaar, naar man Kommer
ham iche for nær ind paa hans ejedeler,

Anders Lundeßgaard paa egne og Interessenters vegne protesterede her imod at laugmandens
beskrivelße og contract som Erich Hvegager begierer nu af Retten at sette strechning efter
vedkommer iche Flaae veringernes ejedeler, som af Erich nu paatalis, men allene Oppegaar-
den, Lundeßgaarden og andre interessenter tillige med Strömsod deris ejedeler, som velermel-
te hr: Laugmands foreening videre forklarer. Hvorefter saasom dagen var forlöben sagen til i
morgen d: 14 dito blef optagen og haver vi daa efter forberörte contract begived os til Øyvaß
ouset og der hvor Øyvaß bechen Rinder ud nedsat en deele steen ved en fure som vi merchede
med et Kaars til schielne imellem Torbiön Rud og de nu paastefnte og omtvistende ejedeeler,
vißende vest Nord vest an, udi vor gang, mit vegß imellem Øyvaß bechen og Aamot fandt vi
en stor rund jordfast steen paa en hov Norden for en liden Myr under Øyvaß Kolden, som vi i
samme henseende, som forrige, har merched med et Kaars, som vi der i har udhugged, videre
forföyede vi os til Aamodt hvor Sandvaß og Frisvaß Elvene föyer sig tilsammen hviß spitzs
om den end schiönt af Naturen er saalediß danned saa der iche giöreß noget videre merche til
schielne fornöden saa har vi dog efter Erich Hvegagerß begiering strax i Elvebachen, saa flom-
men iche schulle giöre den schade sammenkast en steenhaab som (fol. 25a) vi kaldede Aamot
Rößen. Hvilchen gang og forretning var hoß verende Cit. Erich Hvegager, Torbiörn Rud og
Paa Sognedölingernes vegne Poul Helgeßen Oppegaarden. Udinden denne sag til videre er
saaledis forafschediget: Saasom her iche produceris de breve eller documenter hvorved denne
sag Kand rettelig opliüßes, til med er Aaretz tid aldeliß for os ubeqvem, videre strechning end
hvad allerede scheid er os i de omtvistede marcher at foretage, da er sagen efter de Indstefntis
begiering og med Citantens tilladelße forflöt og optagen til d: 17 Junii A^o 1701 paa Lechnes at
Decideris imidlertid bliver den paastefnte march og begge parter urört og uhuggen, Saa er og
M^f Nielß Iversen og de Indstefnte af Sognedalén her ved erindret til samme tid og sted i Retten
at producere alt huis de i denne sag til deris forsvar eragter tienligt, paa det alting dermed
Kand naae vedbörlig endschab.

TING 23. OKTOBER 1700 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

Anno 1700 d: 23 Oct. blef Retten til et extraordinaire ting efter velbaarne hr: Amtmand Gludß order betient paa Trøgstad tingstue i diße laugrettis oververelße nemlig Haldor Brog, Engebret Vejsteen, Svend Hverven, Rasmus Vejsteen, Erich Tandberg, Knud Olßen Vager, Guldbrand ibid. og Engebret Gile, var oververende lenßmanden Peder Rasmußen Raae.

Paa Mons^f Jörgen Nielßens vegne af Bragnes fremlagde Peder Raae en schriftlig stefne sedel over Harald Øren og Poul Hval for giæld dat. 1. Oct. sistafvigt, som efter Paaraabelse ingen paa Harald Øren og Poul Hvals vegne mötte aflagde stefnevidnene deris Ed at de hafde faaed loulig varsel, nemlig Peder Raßmußen Raae og Ole Halvorßen Hov. Videre blef fremlagt en underretß ucassered dom af 9 Aug: 99. Som de indstefnte iche mötte til stede bevilgede fuldmegtigen Peder Rasmußen opsettelse til neste ting d: 15 Novemb. til hvilchen tid de incitere er forelagt at möde, hvor da schal kiendis hvis Retten medfører.

TING 15. NOVEMBER 1700 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

(fol. 29b) Anno 1700 d: 15 Novemb. blef Retten til opsettelse ting betient paa Trøgstad tingstue i Nordrehougs Prestegiæld paa Ringerige var oververende Laugrettis Mænd Halvor Brog, Rasmus Veisteen, Thor Deli, Embret Vejsteen, Guldbrand og Knud Olßen Vager, Nielß Berger, og Nielß Biörnstad, og Lenßmanden Peder Rasmusen.

Udj den sag fra seneste 23 Oct: hid forflöt som Mons^f Jörgen Nielßen hafde indstefnt Harald Øren og Poul Hval mötte hans fuldmegtig Mons^f Christian Thomæsen begierte indlagde doms fornyelße med omkostnings erstatning,

Nielß Hverven paa egen og sydschendes vegne protestered med begiering at hvis fastegodß dem efter deris Sl: fader i Øren er tilfalden bliver dem ubeschaaren om Citanten paa denne fordring schulle niude udleg i Haraldß paaboende gaard Øren. Poul Hvalß paastand var den samme paa sin Söster Sl: Sigri Sörums Börns vegne, foregaf derhos til samme sine Söster börn at vere schyldig Börnepenget 48 Rd^f. Videre paastoed Nielß Hverven at hans Söster Ingier Tostensdatter bliver noget tillagt for den Lön hun for 20 Aars tjeneste hoß sin Broder har at fordre, saasom hun efter hindes Sl: forældre har iche arvet det ringeste i Löböre. Videre blef ej af enten parterne paastoed.

Afsagt: Den udj denne Act indförte og upaastefnte dom som i denne Ret er anßeet som en obligation og rigtig beviis paa Citanten^u Giæld til de indstefnte Harald Øren og Poul Hval, hvorföre de og de og (!) derefter er tilkient at svare til attermelte Mons. Jörgen Nielßen alt hviß samme dom indeholder, hvilchet de inden 15 dage bör have efterkommed, under execution i deris egne miler og formue efter Loven. Processens omkostning erstater de indstefnte hver for sig til Citanten med 3 Rd.

Derefter blef af Mons^f Lachmands tiener Christian Falch fordred i Rette den sag for siste ting opsat imod sine Debitorer her paa stedet, har man iche videre der ved kundet giöre end examinere regningene og liquidere parternis sedeler og reininger imod hin anden, iblant de indstefnte Peder Buesund erklered sig ved sin Eed iche at vere schyldig af den giæld hand Kreves 6 Rd^f 1 ort og Tosten Hof ligeledis ved Eed fragaaed 2 Rd 16 ß.

TING 16. NOVEMBER 1700 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

(fol. 30a) D: 16 dito blef Retten igien i samme Laurettis nerverelße ibid: betient.

Ole Pederßen ved Hönefoßen fordrer igien sin sag i Rette med Ole og Siver Grafli samt Jon Rödningsand for giæld efter indgifne specification, Med Guldbrand Lunder er hand bleven foreened saavel som og Anders Næs, dog saa fremt Anders Næs iche til voren efter Sluttede accord svarer vil Ole Pederßen have sig sin ret og tiltale til hannem til neste ting forbeholden. De indstefnte mötte iche i hvor vel de af Cit: igien til dette ting var varbled. Citanten begierte dom med omkostningß erstatning: = Afsagt. Sasom de indstefnte Debitorer af Grafli og Rödningsand ved deris udeblivelse, maae schee, vil foraarsage Rettenß spilde, deris creditor til ophold og omkostning, da kand deris fraverelse iche vere dem til noget nöttig siden loven expresse befaler p. 50 at dommeren efterat Laugdag er forelagt, schal dömmen efter fremlagde bevislighed i sagen og den indstefnte for motvillig udeblivelse have schade for hiemgiæld, da efterdj Cit. Ole Pederßen bevißer med udtog af sin regenschabs bog Ole Grafli at vere ham schyldig 9 Rd^r 2 ort 21 ß. Siver Grafli 6 tölt dögtig saugtömmen à 5 ort er 7½ Rd. og Jon Rödningsand 14 Rd 20 ß hvilche summer de inden 15 dage med samt i omkostning en hver for sig 1½ Rd^r til Citanten Ole Pederßen bör svare og udreede under execution efter Loven, schulle de iche vere sufficant at svare deris creditor som melt, da haver hand magt at sette dem i forvaring indtil de betaler eller stiller nöjagtig forsichring for giælden.

Jon Christophersen fordrede igien i Rette sin sag fra forleden 28 Julii mod Laurs Simensen Dramdal fremlagde sit schriftlig indleg af 28 Julii, samt en attest om den paastefnte hestes verdi af i gaar. Ellerß haver ieg nyligen bekommed Laurß Simeßsen missive som var destinered mig til siste ting hvor udj hand begier opsettelse, af siste 24 Julii, fremstillede et prof nafnlig Ragnild Anderßdatter ved Hejren som efter aflagde corporlig Eed proved at forleden Aar 8 dage efter Johanni da lovede Laurs Dramdal hende i Jons stue ved Heiren om hun vilde gaae til Rösing og tage den hest igien som dito Jon hafde laant ham derhen, da vilde hand give hende 3 a 4 ß for umagen, som hun Kom did sagde Christopher Rösing du faar gaae til Asch, hand begierte hest her, men Jeg hafde ingen hiemme, som hun kom til Asch da var han forbie reden, derefter gich hun hiem igien, tilstod at Jons hest var röd med afschaarne örne. Paa Laurs Dramdals vegne mötte ingen til sagen at svare. Citanten refererede til sin forhend gjorde tilstand begierte dom med omkostnings erstatning. = Afsagt.

Saasom 2de Edfestede vidner Laurs Simenßen overbevißer at have ridet lenger med Jon Christophersens hest end imellem hannem og hestens ejermand aftalt var, nemlig 4 miil og en f: da dömmes hand efter Lovens 5te bogs 8de cap. 7 art. saaledis at hand til Jon Christopher bör först betale 12 ß for hver fierding hand hand (!) imod deris accord har overfaret, dernest bör hand og efter allegerede lovenß articul, saasom hand iche har forschaffed ejermanden sin hest igien, saa god som den var da hand den annammede, betale til Citanten meerb^{te} Jon Christophersen efter anförte attest 17 Rd^r og i denne processes unödvendige ibragte omkostning 8 Rd^r i alt belöbende til 27 Rd^r 12 ß som inden 15 dage efter denne doms forkyndelse besvaris under execution efter Loven. Og som iche er taget contra stefning af indstefnte Laurs Dramdal, kand iche noget Kiendiß om det hand foregives Jon Christ: schulde vere ham schyldig. Hvorfore om besagde (fol. 30b) Laurß Dramdal hos ham noget haver at fordre, da söger hand det til tinge efter foregaaende stefnemaal.

Udj den sag imellem tolder Lachman og de af almuen her ibid. inciterede Debitorer er saledes afsagt.

Anund Rönnerud er tilkiendt til hr: Tolder Lachman at svare sin debet med 1 Rd 3 ort. Biön Flechesou tilfindiß ligeledis 12 ß. Christen Trögstad 3 Rd^r 3 ort 10 ß. Enchen Tonen 5 Rd^r 3 ort 3 ß. Guldbrand Ultvet 1 Rd^r. Harald Øren 9 Rd^r 3 ort 16 ß. Enchen Folum 4 Rd^r 1 ort 13 ß. Jens Nielßen Krachestad Stöen 11 Rd^r 2 ort 1 ß. Peder Nielßen Øfremindsundet 8 Rd^r 1 ort 22 ß. Poul Hval 6 Rd^r 2 ort 4 ß. Thor Christenßen 2 Rd^r 2 ort 16 ß. ~~Hans Berg har~~ Svend Olßen 10 Rd^r 3 ort 3 ß. Poul Klechen paa Tron Vagers vegne svarer 1 Rd^r 2 ort. Guld-

brand Berg 4 Rd^r 1 ort. Jens Klocher 12 β. Anders Möller 4 Rd^r 2 ort 18 β. Paa den sögning efter Sl. Jan von Capplen er diße tilfunden at svare Jon Borger 4 Rd^r 1 ort. Peder Busund 3 ort 12 β og Poul Hval som i forrige summa for sin debet er anregnet. Og saaßom nu saalediß alting for Retten er rigtig beregnet og liqvideret udj Citanten velædle her Tolder Lachmans befuldmægtiged tienere Monsieur Ch. Falch og parternes egne og deris fremsentis nerverelße, saa er de og hermed samtlig efter de i denne afsigt Anschrefne summer tilkient inden 15 dage at svare under execution i deris midler efter loven. Processens Omkostning erstater de incite-rede til Citanten med 10 Rd^r 1 ort.

TING 22. NOVEMBER 1700 PÅ GOMNES I HOLE

Anno 1700 d: 22 Novemb. blef Retten til almindelig sageting betient paa Gomnes tingstue i Hole Præstegield paa Ringerige var oververende Kong. May. foged Monsr Laurs Tönder, lensmanden Tosten Bye samt Guul og Nielß Bye, Claus Hunstad, Jörgen Field, Ole Stadum Frederich Fekier, Ole Rolfsen Stadum og Engebret Ulleren Laurettis Mænd her ibid.

Mons. Christian Thomesen paa Monsr Michel Vellermans vegne stefner Enchen Maria Tostensdatter Svarstad for Aabod, for gaardenß rödiggiörelße til neste fardag og for omkostning ved indlagde besigtelse og denne processes bekostning 8 Rd^r. Besigtelsen er af 26 Oct. sist afviget. Tosten Bye paa sin Moder Mari Tostensdatters vegne fremlagde hendis Mands böxelbref af 2 Janv. 61. hendiß indleg af i dag og en qvitering som hand formeener schal vere for udgifen böxel paa Svarstad af 20 feb. 1661. Som det behövis at Mons. Vellerman self möder i Rette at aflegge sin Eed, Optagis sagen til neste Almindelige sageting efter Juul.

Mons. Jens Tygesen stefner efter indgifne regning af i dag Engebret Lene for 5 Rd^r 1 ort 4 β og 1 t. Korn hand hannem schyldig. Stefnevidnene Tosten Bye og Peder Lehne afhieMLEde ved Eed deriß varsel at vere loulig, Hand mötte iche derfor er ham til neste almindelig ting laugdag forelagt. Ellers gestoed Jon og Mattiis Lehne at Engebrets Svin i Monsr Tygesen ager har giort schade til 3 t: Korn som Mr Tygeßen til 1 t: har eftergivet og Engebret efter forening lovede at svare til Tygesen med 1 t: biug.

TING 24. FEBRUAR 1701 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

(fol. 34a) Anno 1701 d: 24 feb. blef Retten til almindelig sageting betient paa Trögstad tingstue i Nordrehougs Prestegield paa Ringerige var oververende velbaarne hr: Amtmand Glud, saaog efterschrefne laurettis Mænd nemlig Ole Setrang, Laurs Aschesrud, Thore Delen, Guldbrand Ultvet, Peder Skotland, Jens Norbye, Ole Vee og Peder Vesteren samt Lenßmanden Peder Rasmußen.

Blef publiceret efterschrefne Brevve nemlig Amund AslachsruDs pantebref til Abraham Richardsen paa Söndre AslachsruD af 4 feb. 1701. Stener Anderßen AslachsruDs udgifne schiöde til Abraham Richartsen paa 4 sett. hartkorn i AslachsruD af 4 feb. 1701. Hans Hansen Arctanders transport til Frantz Mortenßen paa 1/8 deel saupart i Nedresaugen af 19 Janv. 1701. Frantz Mortenßens Pantebref til Truls Anderßen paa 225 R:d^r af 4 feb. 1701. Truls Anderßens schiöde til Truls Gutormsen paa 1/8 deel saupart i Nedresaugen af 17 feb. 1701.

Truls Gutormßen ved sit schriftlig indgivende lader liuße sin penge mangel til at indlöße Øfre saugen med af 5 Decembris A^o 1700. Helge Bergs schiöde til Tosten Veme paa den ½ part i Veme for af 29 Oct. 1700. Gutorm Larßens pantebref til Jacob Larßen paa 4 Kalfschind i Lindelien af 23 Junii 1700. Peter Biörns schiöde til Kari Duus paa den gaard ved Hönefoßen

som Sören Jemt tilforn iboede Dat. d. 28 Decemb. 1700. Capitaine Johan Brinchs pante for-skrivelße til Mariche Sl. Tron Clausens paa 120 Rd hvorudj hand giör hende forsichred i Vestre Hönen, Dateret d. 9 Novemb. 1699.

Hr. Commerce Raad Giord Anderßen ved schriftlig stefning af af (!) 4 Decemb. 1700: varßler en stor deel af Nordrehougß Prestegield for gield. Hans beschichede fuldmegtig Hendrich Anderßen fremlagde videre en fortegnelße paa Gielden af 23 feb. sist afvig. Stefne vidnene Ole Pederßen Raae og Jon Guldrandßen Slore afhiemlede deris varßel ved Eed at vere lovlig forkyndt for vedkommendis boepæl og for saa mange som nu af de i Specificat: (fol. 34b) over mentionerede befindis paa Ringerige, for de udeblivendis schyld er sagen forflöt til d. 30 Mart förstkommende.

Marta Madßdatter fra Land som hafde beschyldt Hans Ryen af Valders for löß leyermaal tilstoed nu for Retten at hand aldrig har haft med hinde at bestille eller beligget hende. Men foregiver til den förste bekiendelße af andre at vere forleed og at Siver Olßen en löß Karl fra Sigdal er hindes rette barnefader. Hvorefter Peder Raßmußen paa Hans Ryens vegne begierede tingßvidne. = Samme Qvindfolch af fogden Indstefnt for löß leyermaal, men som hun efter Almuens tilstand er inted ejende er hun tilkient at lide paa Kroppen.

TING 25. FEBRUAR 1701 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

D: 25 feb. blev Retten igien ut supra i fogden Monsr Tönder Lenßmanden Peder Rasmußen samt laurettis Mænd Jens Norbye, Christopher Garhammer, Truls Flascherud, Clemed Hielmerud, Thor Deli Laurs Aschesrud, Ole Setrang og Ole Gaunum.

Kong May. foged Seig^r Tönder har varßlet Knud Pocherud for 1 öxhammer slag tilföyed Nielß Rößbye stefnevidnene Elling Berg og Truls Flascherud afhiemlede ved Eed at deris var lovlig som Knud iche mötte er ßagen til neste ting optagen den 30 Martii.

Ligeledis varßled for lös Leyermaal Lißbet Valders, Hendrich Davidsen og Dorete Hansdatter, Peder Jörgenßen Hole og Sidßel Thorßdatter, item for Ecte böder Hogen Michalßen Oppen og Marta Jonsdatter, Anders Sörenßen Mos og Kiersti Pedersdatter, som ingen Mötte aflagde stevnevidnene Peder Raae, Ole Pedersen Raae og Jon Guldrandßen Slore deris Eed at de var samtlig loulig varßled. Som ingen mötte er ßagen til d. 30 Mart. forflöt,

Siver Tandberg ved Peder Rasmußen fordrer i Rette Thor Breyen, Augustinus Hage, Enchen Veholt, Peder Echonrud, Simen Egge, Johannes Egge, Iver Hielde, Christopher Rößing, Siver Bierche, Friderich og Christopher samt Anders Krachestad, Friderich Vesteren, Ole, Jens og Guldrand Setrang, Thor og Poul Klechen samt Guldrand Berg for Skydßschaffer lön for 1699 og 1700 hver gaard Aarlig 1 ort 8 ß. Nestforberörte 3de stefnevidne Afhiemlede deris varßel ved Eed at vere loulig, som ingen mötte af de indstefnte er den laugdæg til d. 30 Martii forelagt.

K. M. foged indstefnt Christopher Kremer for uloulig Öltapperie. Hand Mötte iche hvorf: Ole Pedersen og Jon Slore gjorde Eed at hand var lovlig stefnt, hvorföre sagen ut supra optagen,

Monsr Luth ved schriftlig varßel stefner Iver Hielde for Gield Nemlig 30 Rd^r 2 ort 3 ß efter dom af 14 10bris 1694. Som ingen mötte paa Enchens vegne aflagde Halvor Raßmußen og Matties Jenßen deris Eed at hun var loulig stefnt.

Ligeledis ved samme vidne varþled med schriftlig stefnesedel Ole Veholts Enche og Thore Breyen for Gield efter d. 7 post i indlagde dom af 20 Junii 1698. Som ingen Möder Aflagde stefnevidnene deris Eed at de vare loulig varþled.

(fol. 35a) Noch ved samme stefnevidne varþled Johannes Egge og Peder Echonrud for Gield efter indgifne specification, de Indstefnte tilstoed for Retten Gielden at vere rigtig.

Noch stefner Peder Sommedal og Knud Somedals Qvinde Olou Pedersdatter for Gield hendis Sl. Mand efter en revers af 23 Sept. 1682 er schyldig. Hans Sön Hendrich Valter som baade i denne og forrige sager gich i Rette for faderen fremlagde sit indleg af i Gaar. Peder og Olou Somedal mötte tilstede, foregaf at det hand har pantsat til Sr Luth var iche hans men hendis odel, og at det iche var scheid med hendis villie at hand pantþatte hindis gods. Denne saavel som forige sager er optagen til neste 30 Mart: Olou tilstoed ellers at hun Kiörte fæed hiem fra Viol, men hvor hendes Mand fich penge viste hun iche.

Paa hr: Hendrich Opdals vegne fremlagde Sr Anders Christenßen en stefnesedel indkaldende Ole Nielsen for hand iche vil entviige gaarden Rua hand uden hans minde bruger. Beviiste med vidners paaschrift paa fogdens befaling til lensmanden at hand for Juul var loulig afsagt fra gaarden. Derpaa fuldte Prestens indleg af i gaar, som paastaar gaarden Ruas rödiggiörelse etc. Saaog Ole Nielsens supplique til hr: Stadtholder med deris derpaa gifne resolution beviiste med hans Skattebog at Presten forleden Aar har betalt schatten for ham. Ole Nielßen lod svare ved Ole Vaagard at hand til neste Opsettelle ting begier sagen forflöt. Som af Cit: er consentered.

Peder Nærstad lod tingliuse et schiöde paa ¼ part i Setrang saugen og 1 qvernehus derhos af 2 Nov: 1700.

Fogden Mons: Tönder fremlagde en supplication Almuen at forelebes af 18 Nov. sistafvigt og hannem af velb^r hr: Amtmand Glud tilstilled, hvorefter hand proponerede dette for Almuen, at saasom den store flom forlöben sommer har borttaget den vey og passage som har veret saasom en Alfare eller Almindelig vey for en hver, det alle broene over foßen ved Jens Pederßens sauger ved Hönefoßen med flommen er bortgaaen, og Man iche kand vurdere at man io samme igien til det gemene beste maae lade opbiugge om iche Almuen en hver for sig og efter advenant, som mand over samme foß har sin vey til, ville legge noget som billigt til sammes opbiugelße, saasom Monsr Sören Hansen Lemmich efter forberörte supplication erbiuder sig samme at bekoste. Hvortil de tilstede verende af Ulder Aalen saasom Peder Neerstad og Ole Vaagaard vedtog til Broens opbiuggelse at erlegge Materialier, Penge eller Arbeid til 4 Rd^f af gaarden og siden advenant. De af Hove Annex saasom Poul Klechen, Ole Sætrang antog at svare for en heel gaard 1 Rd^f og siden advenant. De af hoved sognet saasom Peder Rasmußen, Jesper Skiörvold, Ole Gaunum, Thor Delj (fol. 35b) Svend Hverven, Siver Tandberg vedtog med Arbejde at svare af en fuld gaard 1½ Rd^f af ½ gaard 3 ort siden advenant. Böjdelenmanden og lauretted formeente at de af Aadalen med billighed burde give til broens forferdigelße af 1 heel gaard 1 Rd^f. ½ gaard 3 ort og 1 ödegaard 2 ort og 1 Rödningsplatz 1 ort 8 ß, item af hver gaard i Sognedalen 2 ort en half eller öde gaard 1 ort 8 ß. 1 Rödningsplatz 16 ß. Saaog Herreds Böjdinger af 1 fuld gaard 1 Rd^f og af ½ gaard 2 ort af 1 ödegaard 1 ort 8 ß. Endeligen formeente de tilsteede verende af Almuen saaog lauretted at samtlig ved Hönefoßen boende bör at erlegge til broens opbiuggelße 50 Rd^f. Fogdens fuldmegtig Laurs Hansen begierte af Retten beschreven paa Monsr Lemmichs vegne det som her om er passered.

Guldbrand Olßen stefner ved schriftlig varþel sedel Anne Philipsdatter for 3 bord og Sören Bendixßen for 4 bord de sig af hans hosbonde har bemegtiget etc. Stefnevidne Peder og Ole Raae samt Jon Slore afhiemlede ved Eed at de var lovlig stefnt. Svend Olßen, og Peder Bu-

sund tilstod at de saae 3 af hr: Præsident Mustes bord med hans merche merched paa Mönen af hendes hus tilnagled, Paa Sören Bendixens flode saae de 4 bord med samme merche som hand hafde hugged hul i og naflod dem fast til tömmer floden, tilstod alle gode dögtige bord at vere, nemlig Svend Olßen og Friderich Johansen. Optagen til 30 Mart.

Blef publiceret Monsr Laurs Hansens schiöde paa ¼ tunge uden böxel i Giermenboe af 9 April 1700.

Hr: Assistance Must ved sin tienere Niels Poulsen stefner en stor deel af Almuen efter indgivende specificat: for giæld som alle nesten mötte, saaog for Resterende tiende, tiendost og tindetov. Stefnevidne Ole Pederßen, Jon Slore og Peder Rasmußen afhieplede ved Eed at alle indstefnte i Specificationen anteignede som lever og er her i Sogned er stefnt undtagen de som med den bogstav O er anmerchet. Opbat til 30 Martii.

Mag: Jonas Ramus ved Michel Sandsætre fordrer i rette efter Nielß og Svend Hvervens mundtlig varßel Erich Tandberg for 5 tölter mindre 8 stöcher hußtömmen hand uloves schal have hugged i Prestens ejedeler til Hverven, fremlagde hans indleg af i gaar. Erich Tandberg mötte og sagde at Christen Trögstad var hans hiemmel til hvis hand har ladet hugge, og veed iche hvor hans folch det har hugged, der paa indgaf Christen Trögstad sit schriftlig hiemmelns bref af i Gaar. Iver Fischer tilstoed at have hugged 1 tölt 9 stocher hußtömmen. Morten Langengen 1 tölt dito. Erichs tieneste dreng var ej tilstede. Ellerß tilstoed Iver at Erich Tandberg sagde til ham hand schulle gaae til Christen Trögstad, hand har givet mig lof at hugge nogle tölter tömmer i hans schov, som hand kom der, viste Christen ham vejen til Folefos, (fol. 36a) ned omkring Sandbachen og saa lige til Dalstöen og sönden for Dalstöen der schulle de hugge. Michel Sandsetre begierte opsetelße til Mag. Jonas Kunde legge sine breve i Rette om deele. Optagen til d. 30 Mart.

Gregers Jenßen ved Hönefoßen fremkom for Retten og begierte Almuens Attest om det iche er i Sandhed at hand er ægte gift med Ide Jeremias datter, som hand in Anno 1698 Aflede barn med, formeente derfor at hand bör vere fri for de tildömte lejermaals böder og allene svare egte böder efter loven. Lauretted og Almuen tilstod at det er dem i Gudß sandhed vitterlig at hand her i Nordrehougs Kierche er ægte vied til sin forhen trolovede Ide Jeremiæ datter, hvilchet hand af Retten begierte beschreven.

TING 26. FEBRUAR 1701 PÅ GOMNES I HOLE

Anno 1701 d: 26 feb. blef Retten til almindelig sageting betient paa Gomnes tingstue i Hole Prestegiæld paa Ringerige var oververende K. M. fagedß fuldmegtig Monsr Laurs Hanßen samt efterschrefne 8 Laugrettis Mænd nemlig Gutorm Næs, Christen Utvig, Rolf Rue, Mads Buru, Anders Biörnstad, Hans Berregaarden, Ole Veßetrud og Peder Sörum.

Blef tingliust Gutorm Olßen Næs hans schiöde paa ½ schipp: med böxel i Næß af Peder Sörenßen Maas udsted d. 13 Decemb. 1700. Monsr Laurs Hansens schiöde paa 1½ f: biugmeel tunge uden böxel i Nedre Lehne af Even Ellingßen udgivet d: 22 Oct. Anno 1700.

Hr: Assistance Raad Must ved sin fuldmegtig Niels Poulsen stefner en deel af Almuen efter specification for giæld en deel mötte og de som iche mötte er notered med et X hvorpaa stefne vidnene Mattiis Domholt, Ole Lehne og Tosten Bye aflagde deris Eed at de vare loulig stefnt. Sagen er optagen til d: 2 April.

Monsr Christian Thomæsen fordrede i rette den sag fra seeneste 22 Novemb. hid forflöt An-gaende Gaarden Svarstads entviigelße og Aabaadetz erstatelße etc fremlagde Monsr Veller-

mands indleg af siste 28 Decemb. hvori hand efter foreleg giör sin Eed. etc. Hafde intet videre at indgive Men begierte dom. Tosten Bye mötte og svarede det Johannes Svarstad til hans Moder Mari Svarstad paa Gaarden indkommen scheede med Sorenschrivere Mons. Tygesen, som da var landherre til Gaarden villie og tilladelße, for at friste ham om hand med tiden Kunde blive dögig til at bruge gaarden, refererede sig i det övrige til sit indleg.

Afsagt. Efterdi Monsr Vellerman med sin i Retten producerede schriftlig Eed forklarer det hand er nödtrengt til sin gaard öfre Svarstad og den self vil beboe og bruge, saa træder hand da efter lov 3. bogs 13 cap. 2 art. til sin gaard Svarstad at besidde, saasom hand er nærmere (fol. 36b) til at bruge den jord hand ejer end nogen fremmed, hvor imod Enchen Marie Tostenßdatter bör Giöre hußene tomme efter den andledning som meldis i loven 3 bogs 14 cap. 40 art. og efterdi Citanten Monsr Vellerman er pligtig at igiengive Enche forberörte Marie Tostenßdatter hendis feste eller förste tage af hendes paaboende gaard Svarstad Skyldende 2 schippd tunge og 1 f: efter lovens forallegerede bog og cap. 24 art: nemlig 22½ Rd^r hvilche penge hand bör decortere og gotgiöre hende i den summa Citanten er tillagt at erstatis for gaardens bröstoffeldighed hvilchen Gaard hun og hendis Sl. Mand paa 46 Aars tid, foruden noget nyt hus der at opbiugge har beboed, hvilched, naar scheed er, bliver indstefnte Marie Tostenßdatter schyldig til Cit: Mons: Vellerman paa Gaarden Svarstadß bröstoffeldighed 29 Rd^r 2 ort, som inden 15 dage bör at erlegges og betales under execution efter loven. Processens omkostning erstatis af den indstefnte med 2 Rd^r.

Mattiis Brunsdorf ved lenßmanden paafordrer dom til betaling efter en indgifne liste paa en deel af Almuen her i sogned deris debet til hannem som alle ej mötte har stefnevidnene Mattiis Domholt og Tosten Bye afhiemlede ved Eed at de alle udj inlagde stefning mentioner debitorer har lovlig varßled undtagen Cornelius Glas mester som paa Kongßberg er boende og Hans Fröjo som for 2 Aar siden er död og efterlod sig inted uden stor giöld. Optagen til d: 2 April.

K. M: foged ved lensmanden ladet indstefne eftersch^r for löß leyermaal nemlig Christen Slotted med Kierstie Mölners, Anders Krogßund med Barbra Alfßtangen, Ragnild Fiolsrud med Corporal Laurs Bölgen, Mattiis Sass, Ole Lene og Tosten Bye som stefnevidne aflagde deris Eed at ovenschrefne ere Loulig varßlede. Som ingen mötte uden Christen Slotted som tilstoed at hand Kund engang har haft med Kierstie Möllners at bestille, er sagen til d. 4 Martii optagen.

Hr: Hendrich Opdal ved Kalsmænd Tosten Bye og Jon Lehne stefner Embret Svarstad for at rödig giöre hans brugende part i Svarstad til förste fardag hvor om hans fuldmegtig Anders Christenßen foregiver for Juul lovlig at vere opsagt. Som hand iche Mötte aflagde stefnevidnene Tosten Bye, og Jon Lehne deris Eed at hand var lovlig stefnt og ved en 8 dags tid for Juul loulig afsagt ham fra gaarden. Optagen til d: 2 April.

Jacob Luth ved sin fuldmegtig Christen Christenßen fordrer i rette Anders Bye, Engebret Ullelen og Hovor Hunstad for giöld som ved Kalßmænd Mattis Saß og Jens Brynildsen har ladet dem varßle, som Ingen mötte er dem laugdag til d: 2 April, stefne vidnene aflagde deris Eed at de vare loulig stefnt.

Christen Christensen Frößhoug stefner Jacob Luth for 104 Rd^r efter hans forskrivelße siden Johanni sist afviget (fol. 37a) forfalden. Fremlagde Monsr Luths obligation af 11 Aug. 1699 hvori Sr Luth forpligter sig at svare de paastefnte penge til en viß termin nem: 3. Jul. sist afviget. Hans Sön Anders Christenßen gich i Rette og begierte dom efter forskrivelßen. Hvori mod Sr Luth lod ved sin Sön fremlegge en Contra Stefning varßlende Christen Christenßen igien for giöld beleggende det med en Obligat: af 24 Jun: 1699. Indgaf sit indleg af i dag noch 1 indleg af samme dato. Sagen er optagen formedelst tiden er forlöben til d: 2 April.

TING 4. MARS 1701 PÅ GOMNES I HOLE

D: 4 Mart. 1701 blef Retten til opsettelse ting betient paa Gomnes var oververende K. M. foged Mons^f Tönder lenßmanden Tosten Johansen og efterschrefne Lauret. Christen Utvig, Gutorm Næs, Christopher Bili, Christopher Gomnes, Siver ibid., Berßvend Hove, Hans Berggaarden og Rolf Rußödegaard:

Kongl: May: foged fordrede igien i rette de opbatte sager angaaende leyermaal og begierte dom: da er Christen Slotted, Kiersti Mölners, Anders Krogsund, Barbara Alßtangen og Ragnild Fiolsrud for begangen leyermaal tilkient at svare deris böder efter loven en qvindis perßon 12 lod sølf og hver Mands perßon 24 Lod sølf, have de iche Middel til forsk^f böder da straffis de med fengßel og efter deris formue. Iver Knudßen tienende paa Frößhoug ligeledis indstefnt for löß leyermaal med Anne Biörnßdatter som iche er her i Prestegieldet. Anders Christenßen Frößhoug paa hans vegne negtet iche stefnemaalet eller gierningen, sagde at hand var reist til Christiania og var intet ejende til böderne at betale. Er saa forindförte tilkient at svare sine leyermaals böder med 24 lod sølf eller og at lide paa Kroppen. Tilstede verende af Almuen tilstod at ovenschrefne var gandsche forarmed og hafde intet til böderne at betale. Af diße hafde Anders Krogßund nedlagt hos lenßmanden 6 Rd^f. Men som hand er en gl. soldat tilstaar almuen iche at vere vidende at hand noget mere er ejende, hvilchet K. M. foged begierte beschreven.

K. M. foged lod indføre at som förste termin af schatterne for nerverende Aar er nestafvigte 26 feb. forfalden og ingen af Almuen sig indfant noget derpaa at betale, da begierte hand derom Almuens tilstand til befrielse i paakommende tilfelde, om det iche er i ald sandhed saaledis som for er melt, hvilchet Almuen tilstod sant at være. Hvilchen hand under Rettens seyl begierte attestered. = I Øfrigt begierte hand om iche Almuen var fornöyed for den schydßferd med Compagniets gevehr, og medfulte Officerer samt Officerernis ind og udmarch med Compag: da det til Christiania var beordret efter ergangne ordres, der til svarede Almuen at de i Alle maade var fornöyet, hvilchet hand til at belegge sine Regenschaber begierte beschreven.

TING 30. MARS 1701 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

(fol. 37b) D: 30 Martii Anno 1701 blef Retten til opsettelse tinget betient paa Trögstad tingstue i Nordrehougs Prestegield paa Ringerige var oververendis Lenßmanden Peder Raßmußen og Laurettis Mænd, Christopher Garhammer, Jens Nordbye, Clemed Hielmerud, Truls Flascherud, Thor Deli, Ole Setrang, Guldbrand Ultved og Laurs Aschougßrud.

Jacob Clodt paafodred sin sag til doms med sine Debitorer af Aadalen, ßom til neste ting var indstefnt og dennem til i dag forelagt at möde. Stefningen er af 31 Janv. 1701. Nub Strande og Hans Toßevig aflagde deris Eed som stefnevidne at efterschrefne var loulig stefnt til siste ordinarie ting for deris boepæl nemlig Anders Grafli den yngre for 9 Rd^f 3 ort Tosten Hæl 2½ Rd^f. Ole Gröterud 5¼ Rd^f 2 ß. Svend Verneßen 4¾ Rd^f 17 ß. og at de iche kunde gaae fra gielden. Hans Toßevig tilstoed 3 Rd^f. Videre mötte iche af de indstefnte, Citanten begierte dom med omkostningß erstatning. Da er afsagt. = Efterdj de indstefntis tilstand for stefnevidnene har veret at de iche kunde fragaae Citantens föining, da er de hermed tilkient til Citanten Jacob Cloth at svare deris debet som for er melt, og en hver i processens omkostning erstate ham ½ Rd^f som inden 15 dage bör betalís under adferd efter loven.

Mons^f Jacob Luth fordrer sin sag til dom mod Enchen Hiede Mari Juulßdaatter som tillige med hendis Sön mötte for Retten. Foregaf paa gielden at have betalt 34 tölter deraf var undermaal. Mons^f Luth belover at tage i ßin betaling, hvis tömmer Enchen Kand viiße og levere

ham i eller uden for Schierßöe dammen. Om de 20 tölter Enchen foregiver at vere leveret i Grytingen, derom lover Jacob Luth at söge underretning om i hans skrifter og hvad hand finder at vere betalt hende at gotgiöre, Bevilgede hende opßettelse til d: 29 April.

Carl Koußerud tilstoed at Iver Hielde leyede ham til at roe ege (?) tömmer grinne in A° 96 til Grytting Oußet, hvor Hendrich Walter annammede samme tömmer, men hvormeget tömmer det var viste hand iche. Siver Hove tilstoed at Hendrich Valter slap igiennem Skierßöe Dammen A° 96 14 tölter 4 stocher merched tömmer af Iver Hieldes, Krefde ham og Ole Schamar-chen til vidne at regne hvor meget tömmeret var, og at det udslepte tömmer blef liggende paa en Grunde neden for dammen og iche en stoch den tid Kom i myren deraf, tilstoed at der iche er holt nogen brötning fra Schierßöe dammen siden den tid. Optagen ut supra.

Den sag med Enchen og Peder Sommedal som intet til sagen hafde mod Mons^f Luth at paa-
staae og ligeledis til d: 29 April optagen.

Mons^f Luth begierte dom i den ßag med Peder Echonrud, som for 12 Rd^f 19 ß er indstefnt og nu igien vedstaaed for Retten. Johannes Egge for 4 Rd^f 2 ort 2 ß siger at have kiört master til fiors for 9 Aar siden for 3 Rd^f som hand med Christopher Setre og Arne Guldbrandsen Hejren deris tilstand vil beviibe, som tilstoed at Johannes var med dem i et brug at kiöre master, hafde kon ½ bods mod de andre hafde heel, og de fich iche mere kiört end 9 træer, om hand har faaed betaling derfor eller ej kunde de iche giöre nogen underretning om.

(fol. 38a) Derefter blef Mons. Luth og Johannes forened at hand skulle decortere ham for sit arbeide som nu paastaaes 1 Rd^f. Bliver saa Johannes til Mons^f Luth schyldig 3 Rd^f 2 ort 2 ß. Mons^f Luth begierte dom med omkostning.

Afsagt. Efterdj de indstefnte Johannes Egge tilstaar til Citanten Mons^f Luth at vere vitterlig giæld schyldig 3 Rd^f 2 ort 2 ß og Peder Echonrud 12 Rd^f 19 ß saa bör de samme summer til velb^{te} Mons^f Luth med samt i Omkostning en hver 3 ort inden 15 dage at betale under execu-
tion efter loven.

Mons^f Luth begierte dom i den sag med Ole Veholts Enche og Thor Breyen af huilchen mötte ingen. = Afsagt. Efter d. 7 post i formentionered dom af 20 Junii 1698 er instefnte Ole Veholtz efterleversche og Thor Breyen tilkient til Citanten Mons. Jacob Luth at svare og betale alt hvis samme post er indeholdende og derforuden i omkostning en hver 1 Rd^f som i alt inden 15 dage bör betales under adfærd efter loven.

TING 31. MARS 1701 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

D: 31 Mart. 1701 blef Retten igien i forindförte Laurettis oververelße betient paa Trögstad tingstue.

Paa hr: Hendrich Opdals vegne fordrede hans fuldmegtig Anders Christenßen sagen i Rette imod Ole Nielßen angaaende Rues fravigelße fremlagde end et indleg af i gaar. Derpaa frem-
lagde Ole Nielsen sit schriftlig indleg af 30 Mart. sist afviigt, saa og en supplique til hr: Amt-
mand Glud af 4 Mart. 1700. Optelte 4 Rd^f i Retten som hand sagde skulle vere for böxel
resterende schat og landschyld, som fuldmegtigen ej imod order ville imodtage, mens for-
meente at Sognepresten iche er pligtig at annamme saadanne penge hvilche Ole Nielßen som
en fremmed, som böxelpenge for den platz Rua nu her i Retten lader frembyde, eftersom dito
platz til en anden er bortböxled. Guul Evenßen Löche tilstod godvilligen at hand i fior vaar
Aar siden var med Ole Nielßen hos hr: Hendrich for at böxle plätzen Rua, da svarte Presten at
hand iche kunde böxle ham gaarden förend hand viste hand var forloved med Enchen, thi

böxler ieg dig gaarden, siden kand du giöre med Enchen hvad du vil sagde Presten. Da sagde Guul til Presten, schulle Ole feste Enchen förend hand fested gaarden, da frögted hand Presten schulle drive dem ud, hvorföre hand först ville have sikkerhed paa Gaarden, da svarte Presten at hand hafde loved ej at drive Enchen naar hand schaffed ham Mag. Ionæ beviis at hand var forloved med Enchen, saa ville hand böxle ham gaarden, hvorpaa hand erböd at aflegge sin Eed. Fuldmegtigen tilspurde Guul Löche om hand iche har Ole Nielßens söster til ægte, hvortil hand svarede io og at det var saaledis i sandhed, hvorföre som bemelte Guul Löche er et villigt vidne efter loven hand derforre paastoed iche til Eeds at admitteris, tilmed er hand og et enlig vidne.

Ole Nielßen formeente det vidne ej kand anßees villig om det (**fol. 38b**) schiönt med ham er be-svogret, som ingen anden er at bekomme. Som det er en sag som angaar hans timelig velferd, beraaber sig paa vidre prof, saaßom hand ej var tilstede siste sageting men var paa Vinger Reißen i Kalch förßel, nemlig hr: Capit: Brinch Hans Öfrebye, Sören Möller og Gunder Alm-engen, begierte opßettelße til at före dem. Dertil svarede Anders Christenßen at Contraparten nu her bör have alle de vidnesbiurd tilstede, som hand agter at benötte sig af, efterdi sagen var indstefnt til forleden böjdeting, hvor da Ole Vaagaard paa Ole Nielßens vegne begierte opsettelße i sagen, som en gang er consentered, ville derforre ej videre opsettelße samtyche, men begierte dom. Men som Contraparten schyder paa vidneßbiurd, er ham opßettelße til d. 29 April efter lovens adledning p. 126 tilsted.

Mons^f Christian Schouberg paa Mons^f Brunsdorfs vegne fordrede igien i Rette Siver Tandberg for 4 Rd^f, og Christen Trögstad for 6 Rd^f 6 ß som begierte at reiße ned og giöre afreig-ning med M^f Brunsdorf inden neste 29 April. Til huilchen tid fuldmegtigen Sr Schouberg tilstede opßettelße.

Mons^f Jörgen Laursen Hönen stefner Sören Jemt for 2de Aars resterende leye af den ham bevilgede löche ved Hönefoßen. Stefnesedelen er af 9 feb. sistleden, og af Sören Jemnt under-schreven at den er ham Anviist. Sagen er til denne tid optagen fra siste ting og ham forelagt at möde. Sören Jemnt mötte iche. Mons^f Jörgen Laursen protesterede at som hans haand paa stefningen findis antegned at hand loulig er kaldet og dog hverchen nu eller til forrige ting möder, da formeente hand at hand bör svare og betale ham de 2de Aars forfaldne leye med 8 Rd^f samt Aarßagede omkostning i ringeste 4 Rd^f. Hvorpaa hand begierte dom, og at hand sig herefter ej videre med samme löche at befatte. = Afsagt.

Efterdj Indstefnte Sören Jemnt befindis loulig til sagen at svare at vere stefnt, som hans paa-schrift paa stefningen gör god underretning om, og dog iche möder eller afbeviißer noget paa Citanten Mons^f Jörgen Laurßens Kraf at have betalt, ej heller hvad rigtighed hand for sig haver til at bruge den hidindtil bevilgede löche ved Hönefoßen, da er for Ret forefunden at Meerb^{te} Sören Jemt til Cit: Mons^f Jörgen Laurßen bör betale den paakrevende leye af hans hidindtil brugende löche, ved Hönefoßen beliggende med 8 Rd^f, sig her efter ej videre med samme löche befatte og i Processens omkostning erstate Citanten 2 Rd^f som inden 15 dage bör betalís under execution efter loven.

Jeßper Gregerßen fordrer i Rette sin landbonde Jens Norbye for 20 Rd^f hand hannem schyldig item for Gaarden Nordbyes Aaboed efter besigtelßen af 20 Nov. 97 at forferdige begierte dom med omkostning. Jens Norbye tilstod gielden belovede efter besigtelßen at reparere sin gaards bröstoffeldige huße. = Efter saadan beschafschaften ([!]) er Jens Nordbye tilkient til Citanten Jeßper Gregerßen at betale de for Retten tilstaaed 20 Rd^f med 2 Rd^f i omkostning som inden maanedis forlöb bör svares under execution efter loven. Schulle Jens Nordbye iche efter forind-förte besigtelßer förend (**fol. 39a**) til neste Martini reparerer sin paaboende gaards bröstoffelig-heder, da forholder hans landherre Jeßper Gregerßen sig efter lovens 3 bogs 14 cap. 30 art. og

louligen lader sig til vurdere saa meget at hans Are som til samme tid paa Aabodet kand restere.

Thore Christenßen paa Poul Hunstads vegne ladet stefne Jens Nordbye for 7 Rd^f. Jens Nordbye vedgich dem paa en hest at vere schyldig begierte opßettelße at hand imidlertid Kunde tale med Poul og faae dag paa gielden. Thore Christenßen consentered opßettelße til d: 29 April.

Jon Simenßen stefner Ole Buhane for 8 Rd^f 22 ß. Ole Buehane fremlagde derimod en Contra-reigning. Denne sag henviißes til Dannemændß mellemligning, hvorefter til d: 29 April schal felde dom.

TING 1. APRIL 1701 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

D: 1 April 1701 blef Retten igien i forindförte DaneMænds nerverelße betient paa Trögstad.

Hvor da hr: Assistance Raad Musts tienere; efterat man baade i gaar og i dag har meget umage at liquidere parterne imellem begierte Dom over de af ham til siste ting indstefnte Debitorer med omkostnings erstatning. = Afsagt.

Efter den i dag og gaar med ovenschrefne Debitorer gjorde afreigning her paa tingstuen befindes en hver som efterfølger at blive schyldig, Engebret Gile 3 Rd^f 1 ort 3 ß, Engebret Tonens Enche 12 Rd^f 18 ß. Michel Sandßæter 3 Rd^f. Thor Christenßen 4 Rd^f 1 ort 16 ß. Michel Saugmester 2-3-1 ß. Harald Halmestuens Enche 1 Rd^f. Niels Setrang 17 Rd^f 2 ort 20 ß. Rasmus Michelßen Frog 3 Rd^f 3 ort 18 ß. Nielß Tinning 3 Rd^f 2 ß Elias saugdrenng 1 Rd^f 2 ort Ole Buhane 4 Rd^f 3 ort 12 ß. Tron Hengßle 2 ort 16 ß. Gulbrand Möller 26 Rd^f 1 ort 23 ß Gulbrand Giermenboe 2 Rd^f 12 ß. Derforuden befindis efterschrefne tiende restantz for Almuen som er nu til penge anslagen. Ole Øfre Vager schyldig 4 ß Torchild Skollerud 16 ß Capit. Bernfeld 5 Rd^f. Halvor Brog 1 ort 8 ß. Amund Rønnerud 1 Rd^f. Jens Hönekilen 16 ß, Simen Jonßen 8 ß. Enchen Stolpestad 8 ß. Gunder Gunderßengen 1 ort 8 ß, Hans og Gunder Berg 2 ort 16 ß og Niels Setrang 1 ort 8 ß. Item for Kuleje ere diße, Michel Egge for Kueleje i 3 Aar 1 Rd^f og Ole Tveter ligeledis for Kuleje 1 Rd^f. Saa og Tonens besiddere for 3 Solds resterende landschyld til kierchen beregnet til 4 Rd^f. Hvilche forskrefne summer en hver for sig som ovenmelt inden half Maanedes forløb bör svare og betale til Hr: Assistentz Raad Must eller order under execution efter loven. Processens omkostning erstater en hver af Rixdaleren med 20 ß, som til ßamme tid under straf som vedbör bör svaris. Hvad Poul Klechen og Jon Simenßen efter denne liquidation haver at fodre ville hr: Assistance Raad til dennem behage at leve og betale.

Fuldmegtigen Henrich Anderßen Paastoed dom efter de indförte debitorer gjorde liquidation ßamt Omkostningß erstatning paa sin Principal hr: Commerce Raad Giord Anderßsens (fol. 39b) vegne. = Afßagt.

Da er efterschrefne af de indstefnte af Nordrehougs Almue tilkient at ßvare deris Debet som efterfølger: Laurs Heßelberg 15 Rd^f 3 ort 18 ß. Arne Veysteen 10-3-5 ß. Jens Nordbye 5-3-4 Find Pederßen 9 Rd^f 2 ß. Svend Olßen 11 Rd^f 2 ort. Gunder Berg 15-1-21. Peder Vesteren 9.3.15. Hans Ourdal 2 ort 22 ß. Alf Giörud 14-1-18. Peder Knæstang 3-1-20. Anders Ferden 8-1 ort 10 ß. Rasmus Rachestad 4 Rd^f 3 ort 19 ß. Sören Delen 1.3.14. Hans Berg 4-1-23. Biörn Flecheßous Arvinger 11-1-8. Laurs Vierstad 3 Rd^f 3 ort. Niels Aßgoutßrud 3 ort 12 ß. Raßmus Veisteen 5-2.14. Gulbrand Ultvet 8 Rd^f 2 ort. Siver Tandberg 10 Rd. 12 ß. Anders Loe 5-1-1. Jon Borger 2 Rd. 1 ort. Laurs Giermenboe 1 Rd^f 4 ß. Erich Tanberg 2 Rd^f 2 ort 12 ß. Anders Ferden paa Erich Jörgenßen Tandbergs vegne som cautions Mand 8 Rd^f Peder Madßen Sundbye 28 Rd^f 1 ort 2 ß. Thor Knæstang 5 Rd^f 1 ort 2 ß. Ole Haagenßen Bierche

4 Rd^f 2 ort 16 β. Jeßper Gregersen 7 Rd^f 9 β. Alf Gunderßbye 17 Rd^f 1 ort 4 β. Ole Poulßen Sundbye 12 Rd^f. Halvor Brog 14-3-16. Raßmus Michelsen 2 Rd^f 1 ort 17 β. Ludvig Jacobsen 3 Rd^f 3 β. Svend Trulßen 4 Rd^f 2 ort 4 β. Elling Loe 2 Rd^f 3 ort 11 β. Poul Hual 1-2-23½. Frode Hverven 2 Rd^f 8 β. Harald Øren 5 Rd^f. 1 ort 23½ β. Carl Flescherud 4 Rd^f 10 β. Christopher Nordbye 4 Rd^f 2 ort. Carl Klechen 23 Rd^f 1 ort 5 β. Poul Buru 3½ Rd^f 4 β Amund Aslachsruud 18 Rd^f 1 ort. Stener Aslachsruud 6 Rd^f 2 ort. Hvilche forskrefne penge de ovenmentionerede Debitorer ere pligtige indens Maanedß forløb at βvare til Citanten vælædle hr: Commerce Raad Giord Anderßen under vedbörlig execution efter loven. I Processens omkostning erstater de indstefnte til Citanten velbem^{te} hr: Commerce Rd, af hver Rd^f de efter ovenschrefne Specification befindis schyldig 8 schilling danske undtagen Poul Buru som for omkostning befries efterdj hand erbiuder at betale ½ Rd^f meere end hand efter den i acten indförte for-
eening er tilforpligtet.

TING 2. APRIL 1701 PÅ GOMNES I HOLE

A^o 1701 d: 2 April blef Retten til opßettelße ting betient paa Gomnes i Hole Prestegield var oververende fogdens fuldmegtig Mons^f Laurs Hansen, lenßmanden Tosten Bye og 8 laurettis-Mænd nemlig Christen Utvig, Christopher Bili, Ole Opßal, Siver Gomnes, Christopher Gomnes, Rolf Rudsödegaard, Bersvend Hove og Hans Schamarchen,

Hr: Commerce Raad Giord Anderßen ved sin fuldmegtig Hendrich Anderßen fodrer dom over de til siste ting indstefnte her af Almuen for gield. Saasom Hover Bye for 7 Rd^f 11 β. Hovor Bye aflagde sin Eed at hand paa denne gield har ladet levere i Fyllingen 6 tölt: saugtömmer, veed iche hvormeget undermaal der var iblant, tilstaar at hand aldrig derpaa har Opbaared nogen schilling, tömmeret beregnet til 6 Rd^f 1 ort bliver saa til rest 3 ort 11 β. Peder Bierche tilstaaer 2 Rd^f 2 ort 18 β. Anders Biörnstad beviißer med sedel herpaa at have betalt 6 Rd^f 2 ort 6 β. rest a 3 ort 1 β som hand til fuldmegtigen strax betalte. Ole Laare tilstoed 6 Rd^f 2 ort 11 β. Sören Hov afbeviißer med sedel at have betalt 8 Rd^f 2 ort 8 β - bliver saa schyldig 2 Rd^f 15 β. Peder Nielßen Hverven befindis efter S^f Tygeßens protocol at have betalt. Nielß Bierche efter gjorde afreigning i dag i hans bog befindiß schyldig 3 Rd^f 13 β. Fuldmegtigen begierte dom med omkostnings erstatning. Afßagt.

(fol. 40a) Efter den anförte beviislighed paa Gielden er Hovor Bye tilfunden at svare til hr: Commerce Raad 3 ort 11 β. Peder Bierche 2 Rd^f 2 ort 18 β. Ole Laare 6 Rd^f 2 ort 11 β. Sören Hov 2 Rd^f 15 β og Niels Bierche 3 Rd^f 13 β og det inden maanedß forløb, under adfærd efter loven. Processens omkostning erstater de schyldige hver med 2 Rixort under straf som for er melt.

Laurs Gile stefnte til siste ting som til denne tid blef opßat Narve Hundstad for 1 t: Korn og 3 al: strie. Ole Christenßen mötte nu paa Narves vegne, begierte opßettelße til neste ting, saasom hand ej viste egentlig hvorfor hand var stefnt. Citanten begierte og opßettelse til neste Almindelig ting, belover daa at beviiße med vidne at hand har Ret til sin Kraf.

TING 4. APRIL 1701 PÅ GOMNES I HOLE

A^o 1701 d: 4 April blef Retten igien udj forindförte laugret og lenßmands oververelße betient paa Gomnes tingstue i Hole Prestegield paa Ringeringe.

Paa Mons^f Bronsdorps vegne i den ßag fra siste ting forflöt til denne tid, angaaende den gield hos en deel af Almuen her i gieldet söges, fremlagde Mons^f Anders Christenßen Fröbhov en rigtig reigning af siste 14 feb. Paa hvis en hver befindis schyldig. Blef ßaa en hver ordentlig

efter Stefningens forsigende fremkaldet som følger. Ole Veßetrud befindes rigtig efter bog
 schyldig 7 Rd^r 3 ort 20 β. Madß Buru tilstoed 11 Rd^r 1 ort 6 β. Siver Kolkind tilstaaed 21 Rd^r
 3 ort 22 β. Jon Aaßerud tilstod conform hans bondebog 12 Rd^r 28 β. Harald Stixrud beloved
 at betale med tömmer hvis hand er schyldig. Krevis for 25 Rd^r 3 ort 11 β. Knud Stixrud lige-
 ledis 25 Rd^r 5 β. Halvor Broten befindis schyldig efter bog 9 Rd^r 2 ort 12 β. Hans Fröjo er
 forlengst död intet at faa og ingen dertil varßled. Hovor Moe negted iche gielden som er
 9 Rd^r 1 ort 14 β men sagde sig gansche forarmed. Laurs Solum efter bog 9 Rd^r 1 ort 5 β.
 Guldbrand Hollerud tilstoed 1-1-8 β. Berßvend Hove 1 ort. Christen Veßetrud sagde at have
 leveret tömmer til Sl: Cort Brun paa denne sögning, Laurs Solum og Siver Kolkind vant ved
 Eed at hand har leveret paa Gielden 4½ tölt tömmer paa maal og ½ tölt undermaal. Niels
 Olßen vedtog for Retten paa sin Verfader Laurs Erteliens vegne at svare hans giæld med 9 Rd^r
 2 β. Torgier Solum tilstaaer 1 ort 12 β. Cornelius Glaßmester er for 3 aar siden flöt her fra
 sogned til Kongßberg og hans Broder Dominicus tilstod den halve giæld som er 6 Rd^r 16 β,
 Men bekreftede med sin Eed at hand har giort og fleched Vinduer for Sl: Cort Brun til 2½ Rd^r
 blir saa schyldig 3 Rd^r 2 ort 16 β som hand med Arbeide belovede at ville svare. Ole Laurßen
 Murmester formeente at have til gode saaßom hand for 3 Aar siden leverede paa denne Giæld
 3½ tölt Rund tömmer til Sr Kort Brun, item har mured paa Viger for 2 slettedaler. Rolf Ruß-
 ödegaarden tilstod At hand med Rasmus Trögßle var leyed af Sl: Cort Brun at kiöre samme
 Rondtömmen til fiorden og bekom de for Kiörßel og förßel til Henoa 1 Rd^r hvor tölten er
 (fol. 40b) det var alt paa maal kunde af saadan sort vere værd 3 Rd^r. Ole Murmester Aflagde
 sin Eed at den Giæld hand Krevis for har hand med rund tömmer og arbeide som for er meldt
 har betalt til Sl: Cort Brun denne bögning. Hans indleg blef indgivet i löverdags af dato 2 Ap-
 ril. Monsr Anders Christenßen begierte dom med omkostnings erstatning. Saaßom efterschref-
 ne befindis rettelig til Sl: Cort Bruns eftermand schyldig det de tilforne findis anført före Saa-
 som Ole Veßetrud for 7 Rd^r 3 ort 20 β Mads Buru 11 Rd^r 1 ort 6 β Siver KoldKind 21 Rd^r
 3 ort 22 β. Jon Aaßerud 12-1-4 β. Harald Stixrud 25-3-11. Knud Stixrud 25 Rd^r 5 β. Halvor
 Broten 9 Rd^r 2 ort 12 β. Hover Moe 9-1-14 β. Laurs Solum 9-1-5 β. Guldbrand Hollerud
 1-1-8. Bersvend Hove 1 ort, Laurs Ertelien 9 Rd^r 2 β. Torgier Solum 1 ort 12 β. Dominicus
 Glaßmester 3 Rd^r 2 ort 16 β. Saa bör de og samme giæld til Citanten Monsr Brunsdorf med
 6 β schilling af hver Rd^r i omkostning inden 15 dage betale under execution i deris Midler
 efter loven.

Hr: Præsident Mustes fuldmegtig tienere Niels Poulsen begierte dom efter indgifne specificat.
 paa de af Almuen her i sogned indstefnt for giæld og resterende tiende. Iblant dem indgaf
 Monsr Luth ved sin Sön Hendrich sin schriftlig indleg hvori hand giör sin Eed at hand i tiende
 for Annis 97 og 98 er intet schyldig. Hendrich Valter paa sin faders Vegne betalte de preten-
 derende tiende ost penge til fuldmegtigen her for Retten med 3 Rd 1 ort 8 β. som hand annam-
 mede. Jacob Luths tiener Peter Semingßen gjorde denne beretning for Retten at hand til Sog-
 nepresten og hr. President Must leverede tienden in natura for 98, saameget som angivet var,
 men en t. Hafre maatte hand tage med sig tilbage igien, som ingen vilde imodtage. Paa samme
 beretning efter fuldmegtigens begiering aflagde hand sin corporlig Eed, begierte dom med om-
 kostnings erstatning: = Efterschrefne er tilkient at svare til velædle hr: President Must den
 debet som her efter leßes. Peder Fröou 6 Rd^r 2 ort 6 β, Knud Böreßen Lehne 12-2-15 β. Enge-
 bret Lehne 15-1-12 β. Peder Bierche 3 Rd^r 12 β. Hr: Cap. Bruns Frue for resterende tiende
 5-1-8 β. Erich Anderßen finde 4 β Knud Domholtz Enche 1 ort. Peder Afdal 16 β Poul
 Aaßen 16 β. Halvor Snachetangen 8 β. Halvor Broten 1 ort 14 β. Ole öfre Moes ejer 8 β.
 Hellev Fieldstad 1 ort 4 β. Ole Gregorißen 16 β. Engebret Svarstad tiende 12 β. Kuejeje
 2 Rd^r Kierche landschyld 1 Rd^r 2 ort. Peder Moe for Gomnes 4 β, Dominicus Glasmester
 1 Rd^r. Michel Bagaßen 1 Rd^r, Jens Hansen Moe 2 Rd^r, hvilche de samtlig bör inden 15 dage
 at svare og betale under adfærd efter loven. Med 8te schilling dansche af Rixdaleren betales
 Processens omkostning. Og saasom Monsr Luths tienere ved sin Eed forklarer at den paakre-

vende tiende for A^o 98 er in natura levered, da er det aparentlig, at det sig saaledis dermed forholder, helst efterdj Monsr Luths egen Eedlig tilstand forklarer det ham iche er vitterligt med nogen tiende restantz at indesidde, thi frikiendis Monsr Luth for hr: Presidentes tiltale i denne post. Og som Peder Bierche förend denne afsigt blef aflest indgaf 1 sedel fra Erich Jacobsen af i dag, at hand har (fol. 41a) kiört for 1½ Rd^r da bör samme sum i den ham tilforne anförte debet decortaris.

Monsr Anders Christensen paa Biscopens vegne fordrede sagen i Rette mod Engebret Svarstad fra seeneste ting til denne tid opbat. Fremlagde Madß Svarstads böxelsedel paa ald Svarstad vil dermed beviiße at den böxel sedel er falden paa den aftale passeret imellem Bispen, Presten og landbonden Engebret Svarstad, nemlig at naar Engebret brugte Svarstad afviigte Aar 1700 schulle hand sig med den ej videre befatte, mens samme rödiggiöre paa fölgende fardag 1701. Derom tilspurde hand Engebret Svarstad om ej i sandhed saaledis var. Saa lenge, svarede Engebret, hand kand svare schat og landschyld vil hand formoede blive ved gaarden, det var den aftale hand hafde med bispen, sagde hand. Dertil svarede Anders Christenß: omendschiönt den aftale var ßaaledis indesidder lejendingen dog med sin landschyld, i öfrige lod hand fornemme om Engebret Svarstad vil negte den aftale som forhen forklared imellem ham og Bispen passeret, saaog om hand det kand sande med sin Eed. Derpaa fremlagde hand sin böxelsedel af 27 Mart. 1697. formeener samme at vere Gyldig noch at erholde ham ved den sig tilböxlede gaardepart, svarede at det var kun en löß tale som er passeret imellem ham og Bispen, tilforpligter sig, nemlig Engebret Svarstad og, hvo som vil give ham 8 Rd i opladelße naar hand faar brugt den i aar schal hand gierne qvitere den til varen igien, fremlagde saa sit indleg af i dag fremlagde sine resterende Landschyld penge af gaarden som ingen ville imodtage. Christen Christenßen paa Mads Svarstads vegne formeente hans i rette lagde böxelbref at vere ham hiemmel noch til ald Svarstads brug hvorefter hand vil formode dom og kiendelße til hans festes niudelße. Parterne begierte dom. = Afsagt.

Saalenge Embret Svarstad svarer schat, landschyld og ellers holder sig efterretlig hvis hans böxelsedel hannem paabiurder, da hiemler den hannem det brug hand haver i Svarstad, og som for retten ej er gived raison til udkastelße og det yngre böxelbref kand iche uden Aarsage til intet giöre det ældre, saa forbliver Embret Svarstad, saafremt hand med allerforderligste fornöyer sin jordrot deris höjærverdighed Biscoppen den resterende landschyld og i seeneste inden 1 Maji Philippi Jacobi fremdelis ved sin lejejord, indtil hand efter den i Acten anförte proposition og tilbud derfra mindis.

Monsr Luth ved sin tienere Christen Christenßen lod fremlegge en besigtelse paa 2de sauger i Skierdals Elven som hand begierte en ligeliudende der efter paa det stemplede papir at forfattes og hannem igien under Rettens seegl attesteret tilstilles som er af 6 Junii 1650.

(fol. 41b) Monsr Luth fordrer i Rette Anders Bye for Gield tilstaar 10 Rd^r 9 ß. Tosten Bye paa Embret Ullerens vegne 7 Rd^r 3 ort 5 ß. tilstaar ligeledis paa Hovor Hunstads vegne 24 Rd^r 3 ort 8 ß. hvilche Summer de inden 15 dage med hver 1 ort 8 ß i omkostning bör betale under adfærd efter loven.

ÅSTEDSSAK 11. APRIL 1701 PÅ FINNERUD I ÅDALEN

Anno 1701 d: 11 April vare vi til Rettens betienelße paa tilstefnte Aasted Finderud i Odalens Annex var oververende böjde lenßmanden Nub Strande samt 6 Eedsorne Laurettes Mænd lovlig tilnefnte nemlig Mads Leerberg, Johannes Egge, Peder Echonrud, Amund Semen, Michel Strande og Augustinus Hage.

Mons^f Jens Tygeßen fremlagde en stefnebedel af 21 Mart. hvorved hand indkalde en deel af Hadelandß Almue for hußenes opbrendelße paa Finderud og formedelst de sig samme platz har bemegtiget, ladet den Blaa etc ßaa mange som i stefningen anfört og efter opschriften paa-raabt mötte alle tilstede, undtagen Laurs Heyer paa hans svarede Aßbiön Klestad at hand paa hans vegne til sagen at ßvare var beschiched. For at beviiße sin adkomst til Finderud fremlagde hand Knud Jacobsens til hannem udstedde schiöde paa samme platz af 2 Novemb. 1699. Dernest Torkild Carlsens udgifne schiöde til Knud Jacobsen nu paa Hvien i Gran sogn af 12 April 1697. = Videre for at beviiße at samme platz til Odalen er beliggende fremlagde hand en deel is dom af 5 - 6 - 7 - og 8 Sept. 1699.

Niels KielßRud, Guldbrand Sörum og Even Skude tilstoed at de slog noget höe paa Finderud forleden ßommer og at de nu i vinter har givet det op her paa stedet, om hußenes nedbrydelße viste de intet.

Mons^f Tygeßen begierte at vi ville beßigtige den schade hannem tilföyed paa de 2de huße ßom her paa plätzen er nedreven nemlig en findebadstue hvis schade vi vurderede for 6 Rd^f og et söv hus med tref over for 4 Rd^f. Det nedrefne var mesten opbrent. Videre var Mons. Tygesens paastand angaaende de nedrefne og opbrente huße, som diße vederparter iche vil vedstaae af dem at vere giort ej heller forklarer af hvem at efterdj deris egen tilstand og bekiendelße her for Retten og at de sig plätzen Finderud til at Blaa og höste har bemegtiget, veed hand ingen at Böge uden dem for samme hußes nedrivelße og opbrendelße til deß restitution og straffböder refererer sig til sit indleg.

Mons^f Tygeßen med sine contraparter Niels Kittelßrud, Guldbrand Sörum og Even Schude blef venligen og med haandeband foreened at de en hver for sig belovede at betale til Mons^f Tygeßen for ibragte omkostning 4 Rd^f og aldrig her efter at giöre ham nogen hinder, indpaß eller forträd i Finderud eller deß tilhörende, hvorimod hd for got folches mellemlægning lod falde stefnemaalet og alle sine Pretentioner imod dennem. Ovenschrefne penge belovede de til Johanni at betale.

Nielß Jenßen Sörgefös paa sin Principal hr. Major Cibbers vegne fremlagde en stefning af 30 Martii hvorved hand indkalder en deel af Hadelands almue for ulovlig schovhugst, ßaaog en arrest sedel af 30 Martii ßistleden. Videre fremlagde hand en laugtingßdom af 16 Sept. 1697. ßaaog en deel is dom af 4 et seq. Sept. 1699.

(fol. 42a) De indstefnte af Hadeland mötte tilstede. Niels Kittelsrud tilstaar at have hugged 20 tölter tömmer i Hoverud schoven, som hand siger Guldbrand Hoverud er hans hiemmel til, Guldbrand Hoverud siger at hand gav Nielß forlof at hugge nogle tölter, hvorimod Niels schulle holde ham fri hoß de Hadelands folch for deris tiltale til ham efter en laugmands dom, som hand ej har efterkommet. Even Skude tilstaar at have hugget 8 tölt. 9 stocher i Findsand schoven siger at Erich Findsand ham dertil haver givet ham forlov. Men Erich negtede det aldelis. Guldbrand Sörum tilstaar at have hugget 20 tölter tömmer endeel inden for deede i Hoverud schoven, en deel i Hadelands Alminding, hvad hand har hugged i Hoverud schoven er scheid med Engebret Hoveruds tilladelße, og for at fornöye ham for den giöld hand til de Hadelands folch var schyldig, men Engebret negtede det aldelis. = Aßbiön Klæstad indgaf Laurs Heyers indleg uden noget videre til sagen at svare. = Knud Dile befindis iche inden det giorte deele at have hugget noget tömmer ej heller Halvor Bielle, Guldbrand Sörum og Laurß Berßrud aflagde deris corporlig Eed at for^{ne} Knud Dile og Halvor Bielle har iche hugget noget af sin fremdrefne last vesten for deede. = Michel Klæstad tilstod inden deede at have hugged 8 tölt. 4 ß. = Aßbiön Klestad tilstaar inden deede at have hugged 10 tölt. = Laurs Berßrud tilstaar inden det oprettede deele at have hugged 3½ tölt tömmer. = Vi efter-ßaa Laurs Heyers tömmer efter fuldmegtigens begiering her beliggende i en hov, som vi siun-

tis kunde vere 20 tölter. = Fuldmegtigen paastod tömeret bör vere hans hoßbond hiemfalden, schadegield og landnam samt i omkostning 24 Rd^r og begierte dom.

Afsagt. Saasom det er vitterligt noch for Almuen paa Hadeland hvor schilne og deele er oprettet imellem begge böjdelaver Odalen og bem^{te} Hadeland Biden den forhen udj acten indførte dom dennem in A^o 99 befindis forelest og ankyndiget, thi kand de sig ey med nogen uvidenhed om deeled excusere. Og Bom Niels KittelßRud tilstaar at have hugged 20 tölter i Hoverud schoven, Af hvilche Guldbrand Hoverud som Odelßbaaren til den halfve part i dito Hoverud hiemler hannem 5 tölter, da er de öfrige 15 tölt tömmer velædle hr: Major Cibbern med schadegield og landnam hiemfalden. Og efterdj Erich Findßand som lejending iche kand hiemle Even Skude de angifne 8 tölt 9 stocher hand foregiver af hannem at vere forloved at hugge i Findßand schoven, item de 10 tölter Guldbrand Sörum tilstaar efter Engebret Hoveruds forlof at have Aaverchet er ligeledis Citanten Cibbern hiemfalden. Angaaende Laurs Heyer, da Bom det iche er beviist hvormeget tömmer paa den vestre side af deelet er hugget af Laurs Heyers ej heller möder i egen perßon om hugsten at giöre rigtig forklaring som andre hans grander giort haver, da er ham forelagt til neste almindelige ting den 4 Julii at beviibe hvormeget af den optelte last inden delet schal vere hugget, imidlertid bliver de paastefnte 20 tölter tömmer in seqvestro og urippet fra det sted det her (fol. 42b) er beliggende indtil Bagens endelig uddrag. Endelig er Michel Klæstads 8 tölt. 4 st. Asbiön Klæstads 10 tölter og Laurs Berßruds 3½ tölt saugtömmen Citant. velbem^{te} hr. Cibbern med schadegield og landnam tilfalden. Processens omkostning erstater Niels Kittelsrud, Even Schude, Gulbrand Sörum, Michel Klæstad, Asbiön Klæstad og Laurs Berßrud hver med 3 Rd^r som inden Maanedß forlöb bör betalis under adferd efter loven.

TING 29. APRIL 1701 PÅ TRÖGSTAD I NORDERHOV

Anno 1701 d: 29 April blef Retten til opßettelse ting betient paa Trögstad tingstue i Nordrehougs Præstegield paa Ringerige var oververende fogdens fuldmegtig Mons^f Laurs Hansen böjdelensmanden Peder Raßmußen samt 8te laurettes Mænd som er Christopher Garhammer, Truls Flascherud, Siver Tandberg, Guul Löche, Erich Tandberg, Thor Deli, Ole Setrang og Gulbrand Vager.

Guldbrand Olsen fordrede dom i den ßag imod Anne Philipsdatter fol. 35. Videre blef ej af enten siderne indgivet uden hr. Capitain Berenfeld som refererede sig til ßin værmoders i Retten indgifne indleg. = Hvorom er ßaaledis afsagt.

Saaßom Svend Olßen og Peder Bußund tilstaar at have ßaet paa mönen af den ærdydgige Matrone Anne Philipsdatters hus 3de bord af velædle hr. Assessor Mustes merche, da er det et fuldkommen Kiendetegn, at hun Bom af en god rod udsprungen altid fra ungdommen ind i højeste alderdom har tragtet efter et ærligt nafn og rögte, iche hafde bestilt samme bord at leggis i dagen ved en alfare vey i alles Aaßiun, hafde hun vist at de var iche rettelig tilkommen eller haft i ßinde dennem hans velædelhed at fravende, thi som hun er en gl. Qvinde der hverchen ved sig self eller hindiß tjeneste pige har forstand eller magt til noget Elvebrug, men af andre tilkiöbt sig de bord hvormed hun sit hus har ladet teche, Kand man slutte at de og iche hun har ved faveur af forleden sommers store flom iblant andet vrag opsanched de paastefnte bord, Bom de Biden til hende har afhent, thi fri Kiendis hun herved for Citanten Guldbrand Olßens tiltale, hvorimod hand igien har sin regres til dem som kand overbeviises ßamme bord af Elven at have opfished. Angaaende Sören Bendixen, da ßaaßom hand ßeeneste ting erklerede ßig om de paastefnte 4 bord intet at vere vitterligt, og at hand samme tid da meerb^{te} Gulbrand Olßen var paa hans flode at efterßee bordene, var ej alleene, men flere med hannem om at ud-

före samme flode, hvorfore det dermed beroer indtil alle vedkommende bliver varbled, paa det Bagens rette Sammenheng da derved kand vorde opliust.

Anders Christensen paa hr: Hendrich Opdals vegne mötte tilstede igien i den Sag imod Ruds beßiddere Ole Nielsen, begierte contraparten vilde före Bine paaraabende prof. Derpaa fremlagde indstefnte Ole Nielßen velb^f hr. Amtmand Poul Gluds resolution paa hans supplique af sistafvigte 5te April hvorudinden hand befaler sagens opßittelse til sommertinget, foregivende at de prof hand siste gang beraabte sig paa nemlig hr. Cap: Brinch (fol. 43a) Gunder AlmEngen og Sören Hogenßen Möller var nu tilstede for Retten undtagen Hans Øverbye som ej Biden siste ting har vered ved sit hus, hvorfore hand iche kunde forschaffe ham hid, har hd nu tilstede, men Bøm hr. Amtmand Glud ved sin udstede resolution melder at hd self til sommerbruget vil vere oververende og examinere Bagen, vil hand til den tid med Bømme vidne lade det beroe. Anders Christensen dertil svarede at Ole Nielsen nu her i dag bör före saadane sine havende og paaberobende vidne, efterBøm klarlig fornemmis saadan hans paaschud ichun at vere udflugter, rettens ophold og Citant. des större bekostning. Ole Nielßen formeente at Anders Christensen hafde ingen föye eller adgang saaledis at protestere og kunde iche kaldes udflugter eller ophold i sagen i synderlighed efterdj hr. Amtmand i sin resolution s: for er melt, Belf Bagen vil examinere. = Prestens fuldmegtig Mons^f Anders Christensen formedelst velb^f hr. Amtmand Gluds Gunstige intercession og anden got folches mellemlægning her paa tinget, her nu for Retten gestendiget Ole Nielßen den platz Rud til at bruge og beßidde ald den stund og Baalenge hand Bømme platz som en lejlending efter loven dyrcher og bruger, dog med saadanne vilchor at hand iche hos andre tager helningsæd, langt mindre höe og halm fra plätzen lader afföre, Baa fremt om Baaledis schulle befindis, da dito Ole Nielßen, uden nogen loumaal straxen vere pligtig at entwige og qvitere gaarden. Ole Nielßen derimod vedtog at holde Bøg Bømme forening efterretlig i alle mader undtagen om hand med hest schulle fornödiges med laß til Kiöbsted, tömmer eller bordkiörbel, da at medhage, saa megen fourage som hand til sin reyße nödvendig behöver, imidlertid forsichrer hand hans ærværdighed Presten ald hörBømhed og lydighed efter Loven, Bøm Baaledis for Retten af begge Parterne med haandebaand er stadfested,

D: Sag angaaende Jon Simenßen og Ole Buhane fol. 39 er endnu som för til dannemænds mellemligning henviist og udnefnis af Retten de Danemænd Knud Riber og Anders Olßen ved Höneføßen at liqidere de stridige parter imellem Bøm nu begge her for Retten er tilstede, og haver de da Baaadan liqidation til neste Sommerting i Retten at fremlegge saa fremt de vil forvente sig nogen endelig Blutning.

Paa Mons^f Brunsdorfs vegne fordrede Peder Raßmußen Sagen i Rette Mod Siver Tandberg, ~~Simen Egge~~ og Christen Trögstad, begierte dom med omkostnings erstatning. Christen Trögstad tilstod at vere schyldig 6 Rd^f 6 B. Siver Tandberg tilstaar at have bekommet 5 qtr Korn og 1 ort i föringßpenge, derimod siger hand at have leveret 2½ tölt langtömmen tölten for 2 Rd^f hvorpaa hand aflagde sin corporlig Eed at de paafordrede 4 Rd^f er betalt.

Christen Trögstad er tilfunden inden 15 dage at betale 6 Rd^f 6 B. til Mons^f Bronsdorf med 1 Rd^f i omkostning under adferd efter loven. (fol. 43b) Som Siver Tandberg har benegted med sin Eed intet at vere schyldig er hand for Mons^f Bronsdorfs fordring fri kjent.

Mons^f Luth ved sin tienere Christen Christensen paafordrede den sag til doms mod Peder Sommedal og Moder som begge mötte tilstede for Retten, qvinden Bage iche at have givet hendes minde til den handling hendes Mand har haft med Mons^f Luth. Videre blef iche paa enten Siderne indgivet, = Hvorfore affagt,

SaaBøm man kand fornemme baade af Knud Sommedals qvinde Olou Pedersdatter hendis tilstand for Retten Baaog af den af Cit: i Retten indgifne revers af 23 Sept. 82 at de af Seigr. Luth

paa stefnte 46 Rd^f uforbigiengeligen er kommen bem^{te} Knud Sommedal og hans qvinde til felles nütte hvorföre gielden og af felles boe bör udredis og betalís, Og ßaaßom forberörte revers befindís i vidners nærverelße at vere opretted, som ßamme har underschrevet, Kand man iche stille det i nogen tvíl at gielden io er rigtig, hvorföre Meerb^{te} Mons^f Luth tilkiendis odels retten til Sommedal at niude og beholde indtil de nærmere i Slegten den med 46 Rd^f vil indlöse,

ÅSTEDSSAK 6. MAI 1701 PÅ SETRANGSAGA VED HØNEFOSSEN

Anno 1701 d: 6 May blev Retten betient paa tilstefnte Aasted Setrang Saugen ved Hönefoßen var oververende lensManden Peder Raßmußen samt 8te laurettis Mænd nemlig Guldbland Setrang, Ole Setrang, Guldbland Berg, Niels Hverven, Svend Hverven, Siver Tandberg, Helge Alme og Ole Vee.

Paa Peder Nærstads vegne fremlagde hans fuldmegtig Anders Christenßen Stefningen af 8 Martii sistafvigt indkaldende Marichen Tron Clausens for ¼ deel i Setrang saug og Sl. Hans Hansens Arvinger for en ßaug deris fader schal have opbiugt paa det sted hvor en Qvernehus formaals tid under Sætrang saug Skal have staaed etc. De indstefnte ved deris fuldmegtige Messieurs Samuel Hanßen og Truls Guttormßen mötte tilstede paa Aasteden. Dernest fremlagde hand en beschichelse af 22 Nov. 1700 hvorefter Pengene, efter det i rette lagde schiftebref af 13 Oct. 1631, er blefven tilbuden, ßaa velßom hans adkomst til paastefnte Setrang Saugen og Qvernehus af 2 Nov. 1700. Derefter presenterede Peder Nerstad ved ßin fuldmegtig de 27½ Rd^f i Rette som saugen og qvernehußet efter for^{ne} schiftebref er udßat fore. Truls Guttormßen ßagde iche at have order til af ßin Principalinde at annamme nogen penge, men allene- ste til at fremlegge et indleg dat. 3 May sistafvigt. Pengene derefter tog Anders Christenßen til ßig igien. = Jörgen Oppen, om end schiönt hand iche har stefnt i sagen, ßaa möder hand dog paa ßin qvindís vegne, ßom og odelßbaaren til omtvistende saug part for at udföre ßagen imod Contraparterne. = Mod Marichen Tron Clausens indleg ßvarede Anders Christenßen at efterdj hendes Dydighed ej liußer hendes forfald paa den maade som loven det pag. 110 og 111 forklarer, saa formodes at ßaadán paaschud ej at bör komme Citanten udj ßin ßögning for denne sinde til ophold. Begierte vidneßbiurdene nu at admitteris til Eed.

Derpaa fremlagde fuldmegtigen Sören Jemt og Isach Jacobsens attest om vidnene Jon Waagaard og Hans Lie deris Eedlig tilstand (fol. 44a) for dennem, mötte og tilstod at det ßig ßaaledís forholder ßom ßamme document dat. d: 31 Mart. 1701 medförer. Jon Vaagaard en gl. schröbelig Mand af 87 Aar vedgich sin forige tilstaaelße at vere ßandferdig og vedgich at for 70 Aar ßiden mindís at der stoed et qvernehus paa det sted hvor Hans Larßens saug nu er opbiugt, ßiden den tid veed hand iche enten der var ßaug eller qvern, ßom hand gaf iche agt derpaa. = Peder Asch paa sin Moders Marte Aschs vegne tilstaaer at det bref hun har givet hendes Broder Peder Nærstad paa omtvistede odel til Setrang saugen af 2 Nov. 1700 gestendiger Hun hannem. = Mons^f Samuel Hansen paa egen og medarvingers vegne formeente unöd- vendig noget denne ßinde til ßagen at svare efterdj den til d: 12 Julii er forflöt med Parternes ßamtyche, da hand nærmere agter at forklare ßin ret.

RETTERGANG 17. JUNI 1701 PÅ LEKNES I FLÅ

(fol. 45a) Anno 1701: d: 17 Junii blev Retten efter forhen giorde opsettelse som folio 24 indfört, betient paa Lechnes udj Flaee (fol. 45b) Annex var oververende fogdens fuldmegtig tiene- re Christian Hansen samt efterschrefne laurettis Mænd nemlig: Knud Kittelsvigen, Jacob Trommel, Vebiön Narverud, Engebret Gulsviig, Kittel Buöen og ~~Engebret Gonnerud~~ siger Peder Trandbye.

Erich Hvegager mötte tilstede for Retten og fordrede dom i ßagen efter forhen gjorde opsettelse. Paa de indstefnte hans Contrapartes vegne var oververende Monsr Niels Iversen Tyrholm af Bragnes item Anders Lundeßgaarden, Poul Helgeßen Oppegaarden, og Clemed Hofland paa egen og samtlig interessenters vegne, og Sr Niels Iversen paa ßine Landbönders vegne.

Poul Oppegd:en fremlagde en stefnesedel af 4 Junii 1701 derved indkalder hand Erich Hvegager at höre paa prof etc. Videre fremlagde hand en laugmands dom af 8 Jun. 96 hvor hand dömmet de nu omtvistede ejedeler til felles. Item en foreening passeret imellem Sognedölerne, samt Medböen og consortes ejedeler af 10 Sept: 1696 om de paatvistede ejedeler vil formeene at ßamme bliver steed ved magt. Erich Hvegager paastoed efter indförte Laugmands dom, saasom hand ej har medveret i denne foreening at faae sine ejedeler adschilt fra Sognedölingernes. Vidnene som haver anköndiget contrastefningen var ej tilstede af de indstefnte Friderich Sundstebye, Elef Vold Gulbrand Midböen og Engebret Gannerud, som sagde sig iche at vere noget vitterligt om at Erich Hvegager har veret med at oprette forindförte contract.

Monsr Niels Iversen paa egen og Sognedölingernes vegne begierte at nærverende indstefnte prof maatte forhöres og til Eeds tages, om alt hvad de blir tilspurt, angaaende Erich Hvegager som ßiger iche at vere fornöyed med den forlig af 10 Sept: 96 at fraßige deris sandhed. Hvor efter Eedens forklaring blev dem forelest. Derefter aflagde Friderich Sunstebye sin Eed, og tilstoed at hand mindeß ej rettere end stefningen som blev fremlagt paa Soten d. 10 Sept: 96 blev schreven hos Erich Hvegager - som Friderich kom hiem, Knurrede Erich for hand og Midböns folchene hafde giort saadan en forlig og hand fich ej meere, for Thore Lindelien svarede hand at hand aldrig har klaget paa foreeningen den omkostning angaaende foreeningen paa 400 Rd^r tilstaar hand af Lechneß, Sunstebye og Medböns felleß schove at vere uddreven til ßamme gields afbetaling, og ßaaledis har Erich betalt ßin anpart i processen,

Elef Vold Proved ved Eed, at dagen för Elef reiste til Soten, da forliigte Erich og consortes sig med Sorenschriveren at hand vilde sette deeled imellem dem og Sognedalen, og at Erich lovede at schulle möde hans consortes paa Soten men hand kom ej, om anden dagen blev parterne foreened paa Strömsod, men Erich var iche hos, videre tilstoed hand at Friderich sagde til Sorenschriveren vil Erich holde contracten det staar til ham, ellers faar hand at staae sin egen Eventure.

Gulbrand Midböen proved ved Eed at Erich Hvegager var paa Midböen hos hans fader dagen för de reiste paa Rettergangen, hörte at hand anden dagen schulle möde (fol. 46a) paa Rettergangen, men hand mötte iche, veed ej om Erich betalte noget i omkostning, men hans fader betalte ej mere end sin andeel - derefter fremlagde Mr Niels Iverßen Peder Andersen Semens attest af 13 Junii sist afviigt om den paaklagende foreening.

Sr Iversen tilspurte Elef, Gulbrand og Frederich om de med foreeningen var fornöyed, hvortil de saa viit dem angaar svarede ja. = Mr Iversen formeente at billigheden schulle före det med sig at Erich Hvegager af en liden gaard paa en f: schyld nemlig Lechnes, saavel nu som tilforn schulle vere nöyed med de passerede forliig, ßaa vel som andre hans Consortes, som har stor-schyldende gaarde, thi hand io derefter har fradeelt sig sine naboer, som ej Kunde sceed, hafde hand ej vered fornöyed med contracten, hvorfore paastaar for slig ubillig Process iche alle ne at svare ham og Sognedölingerne deris omkostning, men indstaae ham hans forßömmelse og tids spilde fra hans negotie som henstilles i Dommerens schiönsomhed, ervartende dernest en retmeßig dom.

Erich Hvegager fremlagde en deelis dom imellem Lechnes og Sunstebye af 2 Aug: 1699 begierte at indföris hvad efter samme dom er passeret og deelt d: 22 Sept: Ole Pederßen Sunstebye Eyer tilstod at hand hug tömmer for Fredrich Lechnes for over 20 Aar ßiden ved Öjvas-

bechen paa begge sider af Bechen og hörde ingen modsigelse, men hörde iche andet end det hörde Flaae til. = Ole Gutormsen tilstoed at hand kiörte det tömmer, som Ole Pederßen hug og det for over 20 Aar Biden, hörde ej andet end at ejedelerne omkring Öyvas bechen hörde til Lechnes og Sundstebye og ingen gjorde ham nogen modßigelße, Ingen af begge viste enten de omtvistede ejedeler hörde til Sogne- eller Hallingdalen, paa denne beretning aflagde de deris corporlig Eed, tilstoed ellers mens de kiörte og hug i diße omtvistede mark:er fornam de iche til nogen Sognedöl. = Mons^f Iversen siuntes unödigt noget hertil at svare siden disse prof intet vidner andet end hvad de haver hört, og veed ej enten de omtvistede ejedeler hör til Flaae eller Sognedalen. = Thor Lindelien mötte for Retten paastoed i de omtvistede ejedeler at niude ßin andeel, ligeßaaavel som Lechnes for sin gaard Lindelien, = Erich Hvegager fra-gaar aldellis den paaanchede contract og at hand ingenledis med den foreening Midböen og Sundstebye besiddere har indgaaed at vere fornöyed, begierer sin og Thoris anpart af paa-stefnte schov at udschiftes, som paa deris lod kand paakomme.

Mons: Iverßen paa Egen og consortes vegne protesterede imod Erich Hvegager og Thor Lindelien at de en for alle og alle for en bör refundere den schade, ßom flaaeringerne har tilföyed Sognedölingerne fra Bukollen til Aamodt, i det de Skoven paa tungen, ßom mand for fredeligheds schyld har forligt sig i fra, har gansche nedhugged, saa fremt de med forligelßen iche vil vere fornöyed, hvilchen schade man vil have sig reservered. = Dertil svarede Erich Hvegager at hand iche kunde vere ansvarlig til den schade andre har (**fol. 46b**) giort i schov og march, videre blef ej af parterne indgivet mens var dom begierende: hvorfore herudinden er ßaaledis afsagt.

Efterdj Mons^f Niels Iversen Tyrholm et consortes ey overbevißer Erich Hvegager at have medveret at oprette den Contract af 10 Septemb. 1696 imellem Midböns og Sunstebyes Opsidere paa den ene og de Dannemænd af Sognedalen anden side og ßaaledes efter velädle hr: Assistance Raad og laugmandsdom af dato 8 Junii 1696 som melder at om nogen af de stridige parter schulle begiere at uddelis fra hin anden, söge sig det louligen ved louv og dom, iche har den avantage, ßom hand lige med hans grander og Naboer paa Sunstebye og Medböen, kunde finde sig med contentered, thi om end Sognedölingerne vil paastaae at Citanterne til de omtvistede marcher har iche nogen Ret, ßaa ßeer man dog af deris förste vidne Ole Pederßen og Ole Gutormsens tilstand at Lechnes eller Sunstebye ved dom upaaanchet ved omtvistede Öyvadß bechen har haft deris brug med hugst og Kiörßel, da efterdj Citanten nu efter forberörte hr: laugmands dom begierer sine ejedeler fra sine Contraparters at uddeeles erkiendes for Ret at omtvistede stöche schov fra Öyvas Ouset, hvor vi forleden Aar nedßatte en Dele steen; og siden langs med Öyvas bechen indtil den falder i SandvasElven, der ifra lige over til Aamot, hvor voris den siste Dele steen blef nedßat, herefter ubehindred schal fölge Citanterne, og ej videre sig i de omtvistede ejedeler at tilegne, end hvad I forberörte circomference er begreben, hvorved denne processis omkostning aldellis ophæves.

RETTERGANG 4. JULI 1701 PÅ TRÖGSTAD I NORDERHOV

(**fol. 52a**) Anno 1701 d: 4 Julii blef Retten betient paa Trögstad tingstue i Nordrehougs Prestegield paa Ringerige var oververende K. M. foged Seig^r Tönder lensmanden Peder Rasmußen samt laurettes Mænd Jens Nordbye, Thor Deli, Clemed Hielmerud, Ole Setrang, Laurs Aschilsrud, Erich Tandberg, Christopher Garhammer og Tosten Modalen.

Blef allerunderd. publiceret hans Kong. May^{tt} Skattebref af 1 Mart. 1701, Biden tingliust eftershrefne brefve.

Torgier Stöfrens panteforskrifning til Mag. Jonas Ramus paa 50 Rd^r af 4 Ap. Jeßper Schörvolds pantebref til Mag: Ramus paa 15 lißpd i Nordbye af ~~4 April~~ 1701, siger 10 Martii, Thor Olßens böxelsedel paa en hud i Bierche af 15 10bris 1699. = Hr. Cap. Brinchs panteforskrifning til hr: Ole Engelstrup paa Hönen, af 26 Mart. 1701. = Forening imellem Veme og Borgeruds beßiddere angaaende ßamme gaarders ejedeler inden gierds af 20 Oct. 1698.

(fol. 52b) Poul Olde og Ole Anderßen Hauchedalen ved stefnevidne Christopher Garhammer og Truls Siverßen stefner Anders Erichßen Eidßgd at möde med ßine adkomster til Eidsgaard, ßamt et schifte bref efter Erich Krogßrud i Retten at indlegge at af alt kand sluttes hvad ret hand til dito Eidsgd kand have, hvorpaa de aflagde deris Eed - ßom indstefnte Anders Eidsgd ej möder er ßagen forflöt og hannem forelagt til neste ordinarie ting d: 14 Nov. at möde.

Blef tingliust Guldbrand Olßen Hougeruds böxelbedel paa 1 hud og 3 schind i Hoverud d. 7 Mart. 1701. Item Hans Richartßens böxelbedel af Mag. Ramus udgivet paa en platz paa Frogs ejer af 7 10bris 1700. = Saaog en udlegs Sedel paa hvis Monsr Christian Thomeßen udj Sr. Tollef Jonßens Sterboe til Kommer nemlig i Vejsteen ½ schippd gods etc. dat. 12 feb. 1701.

Kong. May. foget Mons. Tönder efter höj Øfrigheds order ved schriftlig varßel af 16 Jun. indstefner Svend Olßen, Rasmus Anderßen og Gulbrand Anderßen til at examineris hvorledes med det clamerie er tilgaaed som scheede med en deel ved Hönefoßen og Lieutenant Butler og hans fölge af 16 Jun. 1701. Indbemelte mötte iche. Svend Olßen siges at vere i tömmer Brötning langt paa marchen for hr. Commerce Raad Giord Anderßen, undtagen Guldbrand Anderßen som var tilstede, tilstoed at da Lieutenant Butler ved paaschetider sist afvigt Gich fra Hönefoßen med en Karl, ßom de sagde at hand hafde hvervet, da strömde meget folch efter ham og hans fölge, da löb hand og med og ville ßee, hvad det var de löb efter iblant folchet ßaa hand Knud Haraldßen, Niels Setrang og Peder Möller, Men agted iche efter, at Lieutenant Butler eller hans medhavende ßom nu er tilstede for Retten, blef med hug og ßlag overfalden, den Karl som Lieut: hvervede er ved nafn Jon Amundßen og hr. Assistance Raad Stockfletz saugmester videre veed hand ej om ßagen. = Efter Lieut. Butlers begierring blef fremstilled et vidne nafnlig Erich Setnes, ßom vant ved Eed at hand hörte af Anderß Torßens qvinde at der var Clameri paa lißen ved Oversund, og med det ßamme ßaae hand mange baade ßmaae og store löbe ned efter, lidet stund derefter ßaae hand, som staaed i bißlaget sit, at Svend Olßen Kom op efter og var hugget i haanden, hvad der videre passered viste hand iche.

Ole Vaagaard proved ved Eed at Jon Amußen var heel druchen da Lieut. Butler kom ind til Sören Jemtes, som hand kom ind ßatte hand sig i höjsædet, ßaa gich Jon hen og gaf sig i snach med ham, saa sagde Lieut. til ham vil du iche sidde camerat, io sagde Jon, saa satte hand sig i lav med Lieut:, ham og Niels Harchnes, og ßom hd var druchen stötte hand et Kruß öl om paa bordet, da ßagde Lieut. Jon du maae ej spilde öppet, har du ingen penge schal ieg laane dig penge at betale öppet med, ßaae tog Lieut: op 4 ß, ßee der Jon betal öppet dermed, ßaa strög Jon pengene paa Gulvet, ßiden ßad de en stund og drach, stötte ßaae atter et Krus öl af vandvare omkuld thj hand var meget druchen, det er ej smucht Jon du spilder ned öppet sagde Lieut:, har du ingen penge saa schal ieg laane dig penge at betale öppet med, der Jon har du en Sletdaler, sagde Lieut: ßaae ßaae hand at Lieut: og Jon hafde den Sletd^r mellem (fol. 53a) sig ved bordenden, og hörte Lieut: sagde betal öppet, Jeg veed du har penge Jon, ßaa tog Jon op en Sletd^r og sagde at den var hans egen, en stund der efter drach Lieut: Jon til med Kongens schaal og spurte om hand vil fölge ham nej ßagde Jon, intet paa ßaadan maade som I vil have, siden sagde Lieut: till Niels Harchnes, du Karl med den grønne tröye vil du fölge mig, ja svar-te Niels, hör du det Jon sagde Lieut. hand vil fölge mig, atter sagde Lieut: vil du nu fölge mig, og det 2 a 3 gange vil du fölge mig i lif og död, ja svarte Jon ieg schal fölge dig i lif og

död derpaa schöd lieutenanten ham og Niels Harknes til vidne, morgenen, som Jon hafde udsoved, da viste hand iche hvad om aftenen var passeret, men riste pengene ud af Klederne og ville iche tage dem igien, videre viste hand iche om denne sag. = Erich Jempt berettes at vere siug og hans Söster ej stefnt. = Monsr Tönder begierte ßaa velsom Lieut: sagens forflötelse til d: 15 Aug: at de öfrige prof imidlertid kunde til ßagens opliusning indstefnes.

Nielß Rößbye og Able Krogßrud mötte tilstede for Retten begierende efter den Opsettelse af Monsr Tygeßen giort deris ßag igien i Rette, og efter forhen indgifne Documenter dom med omkostnings erstatning. Paa Contraparternes vegne mötte Gunder Berg og Ole Örgenviigen ßagde at de kunde iche svare noget til ßagen förend ~~hendes~~ Moderen laugverge Truls Slevigen blir stefnt för vil hun ej udlevere noget bref til at indgive i Retten. Begge parter har bevilget opßettelse til d: 15 Aug. ßiger 14 Nov. til hvilchen parterne ville fremlegge alt hvis til ßagens opliusning behöves.

RETTERGANG 5. JULI 1701 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

Anno 1701 d: 5 Julii blef Retten ut supra i forindförte laurettis nerverelße betient.

Kong. May. foged ladet indstefne Jochum Olßen for löß leyermaal med Lucie Siversdater, Almuen foregiver at hand er soldat under det ny opretted national Regimente, og hun at vere römt af böjden. Elling Torbiönsen for löß lejermaal med Aaße Laurßdatter, hand er Soldat under hr. Cap. Brinchs Compagnie og hun sidder til huße hos Gaute Sörsdal og er i stor Armod, Kiersti Pedersdater Findsand afled barn med en Oplænding som er römt, qvindfolched er forarmed og har intet til bödernes afbetaling, item Maren Nielsdater med en fremmed perßon som begge schal ha undviigt böjden og er unbekient. = Erich Setnes for ægteleyermaal Almuen tilliige med laugrettet beretter at samme er passeret för fogdens hidkomst til fogderied. Corporal Iver Biörn med Kiersti Anderßdater f. löß lejermaal, har begived sig af böjden. Hanß Andersen Loe Soldat med Marta Pederßdater som er ved döden afgangen.

Erich Aaßerud for ægteböder med sin qvinde, Ole Setrang siger at Prestens attest ej angiver ham saadan böder at vere pligtig at udgive, ej heller tilstaar hand med sin qvinde at vere kommen for tilig. = Erich Helgesen Höneßen for ægte leyermaal, ßamme person er af ingen bekient. = Kirsti Anderßdatter for löß leyermaal med Hans Flechesov, hun er for lengst römt og hand er ej stefnt. = Sigri Haraldsdatter Lindelien for löß (fol. 53b) leyermaal med en Döel, hun er forarmed og har intet, Dölen er ej her i böjden. Guri Clemedsdatter for löß lejermaal er af almuen unbekient. Anders Alfßen Gundersbye Soldat paa de tider hand begich lejermaal.

Peder Olßen Hoven f. ægte lejermaal, er reist til Berum hvor hand boer. Hendrich Möllen for ægteleyermaal, er Soldat. Kari Guldbrandsdater Flaateren for löß lejermaal. Er for almuen unbekient. Ole Tambur for löß lejermaal med Anne Rolfsdatter, Qvindfolched er forarmed, Erich Trulsen Hönefoßen for löß lejermaal med Cathrine Corneli datter, begge har entviigt böjden, Thomas Hoverud Soldat med Kari Engebretsdater, hand er Soldat under det ny Regimente og hun er gandsche forarmed. Gietmund Nordlending med Anne Budeye, begge er entviget böiden og unbekient hvor de har deris tilhold.

Mari Sörenßdater ved Hönefoßen for löß lejermaal, har ej meere sit tilhold her i böjden. = Harald Heßelberg for ægteböder er ej stefnt. = Nielß Saugmester for ægteböder vides ej hvö hand er. = Ole Hendrichsen finde for lös lejermaal er römt og hun med 3 a 4 barn gaar fra böjde til böjde og Betler. = Ole Möller for ægte lejermaal ej stefnt. Marta Andersdater Klechen med Soldat Johannes Hanßen, hun er gammel, vanferdig og gaar om og betler. Kari Christensdater Hejren for lös lejermaal, Er en Kröpling og har tigged i mange Aar. Haagen

Oppen og Marta Folum for lös leyermaal siger at vil ægte hinanden, er stefnt. Giertrud Knudsdatter Bierche for löß lejermaal, er fattig og intet ejende.

Kari Elsrud for lös lejermaal med Gunder Berg, som er soldat, og hun fattig, intet til bödernes afbetaling. Hendrich Trulsen Hönen med Anne Christophersdatter, hand er ved det ny regimente og Qvindfolched saa forarmed saa hun har ej klederne paa kroppen. Thomas Johansen for ægte lejermaal er Soldat.

Jochum Olsen med Ingeborg Olßdatter hd er som for indfört soldat og hun har intet ved at hefte. = Lißbet Valdars med Anders Jenßen, hand er soldat ved det ny Regimente og hun gaar om böjden og tigger. = Catrine Knudsdatter for lejermaal er af Almuen ubekient og död. Hendrich Davidsen for löß lejermaal er af almuen med Dorethe Hansdatter er begge forarmed. Peder Hole og Zidse Thoresdatter for lejermaal, hand har intet og hun tigger. Anders Moß f. ægte böder, ejer intet uden dagß komme. = Kiersti Tveter for löß lejermaal med Jon Amundßen, hand er soldat, hun ejer intet. = Guldbrand Vee for ægte lejermaal, er soldat. Hvorefter fogdens fuldmegtig Laurs Hanßen var tingsvidne begierende.

Paa Mads Melems vegne fra Modum fordrede Christian Hanßen Erich Jacobsen Knæstang i Rette for giæld hand til ham schyldig efter sine udstede sedler af 10 Maji 87 paa 3 Rd^f og 9 Jun: 88 paa 10 Rd^f 1 ort 17 ß, hvori hand sig til shadeslöß betaling forpligter, Erich Jacobsen comparerede for Retten, vedgich forberörte ßedler af hannem at vere schreven, derimod fremviiste en contra reining paa 30 Rd^f 16 ß. dat: i gaar. C. Hansen formeente denne af Erich Jacobsen i Rette lagde regning ej for gyldig bör anbees imod lovens 5te bogß 13 cap. 4 art. mens paastaaed derefter deß 5 art. en loumeßig Kiendelße med rente efter loven og aarsagede omkostning. Erbiuder sig Erich Jacobsen at giöre sin Eed efter indgifne sedler intet at vere schyldig, men hans fordring at (fol. 54a) have betalt til Citanten at have betalt. Saasom det behöves at Madß Mellems svarer til Erich Jacobsens regning ßaa ville Mons. C. Hansen ham samme anviiße at derpaa til opsettelß tinget d. 15 Aug. noget til gienßvar kand indkomme, paa det deraf kand erfares om samme reining dennem tilforne mellemlignet. Sedlene er C. Hansen tilbage leveret.

Blef allerund. publiceret hans May. forbud paa grof mönts udförsel og deß opgelt af 26 April 1701.

Saaog tingliust efterschrefne böxelsedeler. Ole Hvervens böxelsedel paa Haldum af 8 April 1701.

Jörgen Olßens böxelsedel paa ½ parten i Veyen af 25 Janv. 1701. Og Oluf Halvorßen Hougs böxelsedel paa et schippd i Giermenboe af 6 Maji 1701.

Christian Falch paa sin Principal velædle hr: Tolder Lachmands vegne ved schriftlig varßel af 18 Jun. stefner Capit. Berenfeld efter obligation af 15 Janv: 82 30 Rd^f med rente og omkostning etc. Peder Rasmusen paa hr: Berendfelts frues vegne til beden, begierte opßettelße ßaa som hendes Kiereste var i sit Companiets district forreist og ej tilstede. Derefter er ßagen med fuldmegtigens consents til d. 15 Augusti forflöt.

Beate Moe ved Peder Rasmusen fordrer i Rette en deel hendes Debitorer nemlig Jens Nordbye for 14 Rd^f 20 ß som hand vedstaar, Guldbrand Ultvet 3 Rd^f 2 ort 8 ß. som hand vedgich. Knud Olßen Vager 3 Rd^f 2 ort 8 ß som hand bejaed. Siver Tandberg 3 ort 12 ß. Mötte ej for hans svagheds schyld. Christopher Piogen 3 ort 13 ß som hand vedstoed. Niels Berger 3 ort 21 ß. som hand vedgich. Laurs Erichßen Vager 2 Rd^f 3 ort 12 ß. möder ej for sin svaghed. Rasmus Vejsteen 2 Rd^f 10 ß. Jens Nordbye svarede at hand er paa fiorden at flode tömmer, ßiger at hand har reining derimod. Ole Setrang 1 Rd^f 2 ort möder siger derimod at have reig-

ning. Frode Aaßen 1 Rd^f 3 ort 10 ß tilstaar ved Christopher Piogen gielden. Stefnevidnerne Ole Pederßen og Christopher Piogen afhiemlede deris varþel ved Eed at de loulig har varþled Siver Tandberg og Rasmus Loe at möde og ßvare til det de Citantinden Beata schyldig. Formedelst de udeblivendes schyld er sagen til d. 15 Aug: optagen og de fraverende indstefnte forelagt da at möde.

Mons^f Hans Pedersen Postmester af Christiania ved Christian Hansen indgiver i Retten en stefnesedel af 13 Jun. 1701 derved indkaldende hr. Cap. Brinch for 17 Rd^f 2 ort 4 ß hand som schyldig efter Sl: Frantz Peterßens bog hvoraf copie under 2de Mænds hender blef fremlagt og dateret siste 22 Junii. Böjdelenßmanden paa hr. Capit: Brinches vegne nemlig Peder Raßmußen forebringende, at hr. Capit. iche vil ßvare denne sögning med mindre hans haand derpaa fremvißes at hand samme er pligtig at ßvare;

Sagen er til d: 15 Aug: optagen, til hvilchen til hr. Cap. ville behage at möde i Retten.

Johannes Egge paa Strandingernes vegne og Christopher Sköyen samt Friderich Western og Ole Setrang paa Wangsböidingernes vegne svarede at de med allerförste ville svare hvis de til Siver Tandberg for schydsschaffer embede har beloved at svare, hvilchen sag var indstefnt som fol. 34 indfört, til denne tid optagen og nu af Peder Raßmusen igien til doms paafodrende hvorfore de samtlig er tilkient at svare af hver fuld gaard (fol. 54b) 2 ort 16 ß. som inden half maanedes forlöb bör betales under execution efter Loven, Enhver ßom iche godvilligen indfinder sig med betalingen bör, om de schulle foraarßsage Citanten at bekoste denne doms beskrivelse, i omkostning erstate til Citanten 2 Rd^f som ligeledes ved nam hoß dem bör udßögis.

K. May. foged indstefnt en partie hußmænd efter aftale og forening hand foregiver i fior at vere passeret paa tingstuen nemlig at de har beloved hver aarlig at ßvare 1 Rixort til breflöbere til Bragnes og Christiania, hvorimod de Kunde sidde hiemme og Böge deris magelighed, husmændene ere diße ßom stefnt ere, Guldbrand Folum, Amund Gaasfit, Laurs Bagaas, Elling Hval. Stefnevidne Ole Pederßen og Christopher Piochen afhiemled deris varsel Ved Eed Baaledes at Amund Gaasfet og Laurs Bagaas var loulig stefnt men Guldbrand Folumßqverne tog stefningen god paa Folum og Elling Hval ved Hönefoßen. Sagen er optagen saasom de vedkommende ej möder til neste 15 Augusti.

TING 6. JULI 1701 PÅ GOMNES I HOLE

Anno 1701 d: 6 Julii blef Retten til det ordinaire ting betient paa Gomnes tingstue i Hole Prestegield paa Ringere var oververende efterschrefne Laugrettes Mænd nemlig Christen Utvig, Christopher Bili, Gutorm Næs, Hans Skamarchen, Bersvend Hove, Christopher Gomnes, Rolf Ruds Ögaarden og Ole Opßal, saaog velbaarne hr: Amtmand Gluds fuldmegtig tienere Uldric Friderich Vendelboe, fogdens fuldmegtig Laurs Hansen ßaaoog Böjdelenßmanden Tosten Bye.

Blef allerunderd. publiceret hans May. allernaad. schattebref for indeverende Aar dat. 1 Mart. Saaog deris allernaad: forbud paa Grof Mönts udförþel af 26 April 1701.

Dernest blef tingliust Mad. Kirstine Tolders böxelþedel til Niels Olßen paa half parten i Onßager af 25 Janv. 1701. = Item Nielß Pederßen Kongsbergs afstaaelse paa Mithov, Nordrehoug og Havnor des odelslösnings ret. Dat. 4 Decemb. A^o 1700.

Hr: Major Nicolai Sibbern ved schriftlig stefning af 7 Junii stefner fogden Mons^f Tönder, hviß sted supplerede efter velbaarne hr: amtmand Gluds order, Mons^f Christian Thomeßen Retten

for overløst tilføyed hans Saugmester Ole Tambour eller Ole Braaten, Stefnevidnerne Nielß Jensen Sörgefoss og Madtz Pederßen Leerberg afhiemlede deris varßel ved Eed at vere loulig. Paa velb^{te} hr. Major Siberens vegne fremlagde hans fuldmegtig tienere Gunder Gunderßen et indleg af 2 Jul., ßaaog en Supplique til velbaarne hr. Amtmand Glud af 6 Jun. 1701 med deris derpaa fulde ßvar af samme dato,

Dernest fremlagde hand fogdens schriftlig befaling til 2de bevebnede nemlig Hogen Rud og Sören Hungerholt at afhente Ole Tambour af 13 Maji 1701. Fuldmegtigen Gunder Gunderßen fremstillede 2de Prof nemlig Haagen Ruud og Anderß Biörnestad som efter aflagde Eed proved som fölger. Haagen Rud proved at hand tillige med Sören Hungerholt efter fogdens schriftlig order afhente Ole Braaten fra Sörgefoss, som hand stod og schar paa Major Siberns saug og förte ham med sig til Steen, som de anviiste ham fogdens ßedel, ßagde hand ieg staa paa min hosbonds arbeide og har (fol. 55a) intet med fogden at bestille, saae sagde hand til Ole hand schulle strax fölge med, dermed fulde Ole, efterat hand hafde faaed fogdens order, med dem til Steen hvor en stor deel af almuen til vobenting var forsamled, tilstoed at hand hörte af andre at Ole Broten af fogden strax efterat hand var ankommen, fich hug. Videre hafde hand ej at prove. = Anders Biörnestad vandt ved Eed, at ßom Ole Broten kom til Steen spurte fogden hvor mange bud hand schulle have efter ham, da hörte hand ej videre, end hand nefnte sit hoßbonds arbeide, hvorpaa fogden ßagde at hand hos hannem for en tambour er enrolleret, videre sagde Ole at saugfogden har faaed bref fra Majoren at schönde sig og schiere thi hand var bange for bagvand med videre ord og tale dem falt imellem og hand ej hörte, siden saa hand at fogden schuved ham en gang tilbage tog ßaa en svulch op af marchen og ßlog ham et slag dermed over hovedet. Videre viste hand iche.

Christian Hansen efter ßin hoßbond fogdens befal svarede at hand ej formedelst forfald kunde möde til dette Major Siberns Stefnemaal at svare, alleene vil forvente de i Sagen förende propositioner, hannem til nermere besvarelße til ßagens opsettelses tid, beschreven maae meddelis. Efterdj Kong. M. foged iche er tilstede, ej heller indfinder sig den Indstefnte Sören Hungerholt saa er ßagen med loudags foreleg optagen til d. 13 Aug. förstkommende.

Hans Morland paa hr. Casper Vilthagens vegne af Gluchstad stefner hr: Hendrich Opdal for 65 Rd^r 3 ort 8 ß. hand for sin Datter Karen Opdal schyldig dat: 14 Jun. som af hr: Hendrich Opdal er paateigned forleden 20 Jun.

Fremlagde en beschichelße af siste 14 Jun.: med derpaa tegnede hr: Hendrichs svar af 20 dito. Derpaa fulde reiningen dat. 17 Maj. 1701. Producerede endelig en missive af 29 Oct. 97. Som hans ærværdighed hr. Hendrich Opdal ej möder er sagen med loudags foreleg forflöt til neste sage d: 16 Novemb: förstkommende.

Saasom Laurs Gile iche möder at paafodre den opßatte sag fra fol. 40 ßaa beroer det dermed til ny stefnemaal.

Ved stefnevidne Tosten Bye og Jens Moe, ßom afhiemlede ved Eed deris varßel at vere loulig, lader Christen Dömholt varßle Sr Christen Fröshoug til doms lidelße efter den forening forleden Aar imellem dem i fogdens og Skriverens presentz passeret. Som Sr Christen Fröshoug ej möder er sagen til d. 13 aug: forflöt.

Michel Sandseter stefner Amund Tharaldsen Soelberg for hd afschar viene i hans hun-hengsle, hvorover hand loed schade for 2 à 3 Rd^r, i det ald den indsamlede hun med andet der over gich ßin gang, faderen Tharald Soelberg vedstoed stefningen at vere loulig sagde at hvad hand gjorde schede af hans uforstandighed. Opßat til d: 13. augusti.

Matthis Domholt ved stefnevidne Ole Gomneß, og Tosten (fol. 55b) Bye, som aflagde deris Eed at stefnt er loulig, varsler Amund Soelberg for hand har beedt ham i fingeren, til Opsettelße begierte hans fader at faae fört sine prof): Carl Couserud, Margrete Domholt, Peder Piocherud og Mette Lia. Sagen til d: 10 aug: Optagen.

Siver Möller varßler Siver Hejeren for haarrusch og næve pust, Stefne vidne Jens Moe og Tosten Bye afhiemlede ved æed at hand er lovlig stefnt. Optagen ut supra.

Böjdelensmanden Tosten Bye paa Tomas Vexrud nu boende i Bærum og Saugmester ved Kiörboe saugerne tilspurte samtlig tilsteverende Almue om besagde Tomas Vexruds forhold imedens hand var her i böjden, dertil svarede samtlig Almue at de hafde ham intet i nogen Maade at beschylde og har ej hört at hand i meenigheden her har schicked sig i nogen maade ilde. Hvorefter lensmanden begierte tingßvidne.

ÅSTEDSSAK 8.-9. JULI 1701 PÅ STUBDAL I NORDERHOV

Anno 1701 d: 8 Julii blef Retten betient paa tilstefnte Aasted Stubdal var oververende K. M. foged Monsieur Tönder tilnefnte lensmand Tosten Bye og efterschrefne 8te laugrettes Mænd som er Jörgen Field, Christen Utvig, Ole Opsal, Christopher Gomnes, Christopher Bili, Berßvend Hove, Rolf Rusögaarden, og Gutorm Næß, samtlig af Hole Prestegield, Aasteden er i Norderhougs Sogn.

Monsr Morten Leuch af Christiania mötte for Retten paa Stubdal og ved sin fuldmegtig Sr Thomas Holter Stads Procurator i Christiania lod fremlegge en Stefnesedel af 19 Nov. 1700 stefner en deel af Norderhougs Almue for uloglig schouhugst nemlig Tore Deli Torgier Flescherud, Engebret Veisteen, Engebret Gile, Jens Nordbye, Peder Sundbye, Guldbrand Ultvet og Peder Sundbye. Med en Sær stefning af 29 Novemb. 1700 stefnes Peder Raae ligeledis for uloulig schovhugst.

Siden fremlagde 2de arrest sedeler paa det Aaverchede tömmer d. ene af 23 Nov. 1700 den andre af 14 Janv. 1701. Producerede derefter en Suppliqve til hr. Amtmand Glud da bönderne hafde forflöttet tömmeret efter förste arrest dat. 14 Mart. 1701 med deris der paa tegnede svar af 18 dito. Efter samme resolution har hand erholt atter fogdens arrest paa samme tömmer som blef fremlagt af siste 2 April. For at beviiße sin adkomst paa Stubdal fremlagde hand et schiöde af dato 8 feb. 1681. Saa fremlagde hand og sin adkomst af Sr Christen Christenßens til halfparten i Dybendal af 2 Sept. 1670, hvorpaa fulte hans K. M. Confirmations schiöde paa hans höje Excellence schiöde til Jacob Luth af 3 Octob. 1668. Producerede derefter en dom af 17 Julii 1685 med hvilchen hd formeente at ville beviiße strechningen paa de platzer hvorpaa hand i Retten har indgivet sine schiöder at almuen iche schulle befatte sig med schoven har mons. Leuch ladet samme fredliuße, hvilchen til tinge er kundgiort 4 Julii 1693 og nu fremlagt. Saaog Böjdelensmanden Peder Rasmusens fredliusning paa hestevangen af 20 Aug. 1693. Noch en dom til at beviiße at Stubdal er en platz som nu proprietarier tilkommer, hvilchen platz er sögt til prejudice for den opsiddende (fol. 56a) Mattits Stubdal, som der ved dog ved dom obtinerede dateret Anno 1696, hvorefter fuldmegtigen begierte schov granschning.

Efter Sr Leuchs stefnemaal mötte paa Sr Christen Christenßens vegne Anderß Christensen som producerede den Kong. Confirmation forhen indfört, saa velsom og Sl. Nachschougs dom dat. 1685 og ellers som en Interessent i denne sag saa viit den halve deel i Dybendal er angaaende fremlagde hand en varßel sedel Dat. 23 Maji, hvor paa fulte Jacob Luths schiöde til Christen Christensen af 12 Janv. 1679. Derefter indgaf hand sit indleg af 15 Junii sistleden. Thomas Holter paa Sr Leuchs vegne protesterede imod denne Sr Christen Christenßens procedur i den-

ne sag, udj hvilchen hand agnoscerer Sr Christenßen for en hiemmel's Mand men iche til nogen interessenschab som paa andre tider og steder vel schal beviißes og paastoed at Morten Leuch som hovedmand for denne process efter i retten allerede producerede documenter bör niude in natura hvis uloulig er Aavirched med schadegiold og landnam og derforuden de Aavirchende at bör settis til rette for deris mishandling mod arresten og forbuden bielchebrug, saa velsom at niude tilstreichelig denne processes bekostnings erstatning.

Derimod proponerede Anders Christenßen at efterdj Sr Leuch antager hans fader som en hiemmel's Mand for en deel i Dybendal saa formodede hand at de fremlagde Documenter forklarar hans Ret til det öfrige deraf.

Samtlig indstefnte fra Ringerige mötte tilstede for Retten paa deriß vegne formeente og paastoed Peder Rasmußen iche at have aaverchet noget i Sr Leuchs schove eller ejendeler til Dybendal eller Flaateren, ßom hand ej schal kunde beviiße, ßaaßom der iche er opretted noget efterretlig deele imellem hans plaßer og böjdelaugetz Alminding og Setermarcher, videre var hans formeening at Monsr Leuch iche bör meere tillegges til Stubdal ßom schylder et schind, end der til af arilds tid fult haver. Derefter har vi begived os hen at beßigte Aastederne til Stubdal og som dagen ved voris nedkomst fra marchen var forlöben beroer det med videre begranschning til i morgen d: 9 Julii.

Hvor vi da igien har overfaret alle de efter allerhöjstbemelte schiöde ommentionerede steder til Dybendal og har vi da forefunden Stubdals ejedeler at begynde Neden fra Pioch ejer og siden streche ßig langß med Stubdals Aaßen indtil Dybendals ejer paa den Sönder side Stubdal möder og vedtager, hvorifra ermelte Dybendals ejedeler strecher sig lige til höjest i Opkuv Aaßen ßaaledis at hvad som helder imod Nord tilhörer Stubdal og Dybendal og det som vender mod Sör til Ringeriges Böjdelaugs Alminding, paa den Nordre ßide dito Stubdal forbliver deß ejedeler langß med Aaßelven indtil Damkiendet fra Damkindet hvor Dybedalß ejedeler möder gaar deß ejedeler langs med Vig sæter Aasens höjeste aße, siden fölger Ejedelerne langß efter Aaßene i höjeste aßer omkring de udj allerhöjstb^{te} K. M. allernaad. confirmations schiöde mentionerede vande dog forbeholder Almuen herved ubehindret fæbod og Seterstöler som af gammelt til Ringerige fult og veret haver.

(fol. 56b) Angaaende tömmerhugsten, da formedelst Got folches intercession har Citanten Monsieur Leuch eftergivet de indstefnte ald den pretension hand til dennem efter stefningens anledning kand have at paastaae, hvor imod de Indstefnte nemlig Peder Raae, Thore Delen, Christen Lie, Guldbrand Ultvet, Jens Nordbye, Engebret Veisteen, Torgier Flescherud, Peder Sundbye, Engebret Gile, Niels Berger, Guldbrand Olßen, Knud Olßen og Ole Tronßen Vager, for Retten har belovet, som i omkostnings erstatning for denne process til vaaren förstkomende at levere ved Flaater dammen hver fire tölter dögtig saugtömmen til Monsr Leuch eller hans beschichede fuldmegtig, hvor med denne process aldeelis er ophæved, dog vil Monsr Leuch have sig forbeholden hvis loumeßigt hand kand have andre for deß lige schouhugst paa Ringerige at tiltale, saa er og forafschediget at de indstefnte i Sr Leuchs ejedeler ej at flaae nogen barch eller ham til prejudice derudinden giöre noget Aaverche under straf som loven foreßiger.

Hvad Sr Christen Christenßens pretension angaaer da beroer det imellem ham og Seig^r Leuch efter fuldmegtigen Monsr Holters giörde proposition.

RETTERGANG 12. JULI 1701 VED HØNEFOSSEN

Anno 1701 d: 12 Julii blef Retten igien udj den opsatte sag fra fol. 43 betient paa Aasteden ved Hönefoßen var oververende böjdelenßmanden Peder Rasmußen saaog eftersch^{ne} laugret,

Niels og Svend Hverven, Helge Alme, Ole Vee, Ole Veyen, Halvor Brog, Johannes Sörum og Michel Vexsal saaog fogdens fuldmegtig Christian Hanßen. De af louretted som udebliver og fra siste ting besad retten berettis at vere svage og i loulig forfald.

Citanten Peder Nerstad fordrede sagen ved sin fuldmegtig Anders Christenßen, i Rette. Indstefnte Marichen Sl. Tron Clausens med sin lougverge Henrich Blichfelt mötte og tilspurte Peder Nerstad som denne sag förer og forestaar, hvor med hand vil beviibe at hand efter sin beschichelse af nest forbigangen Aar d: 22 Nov. er Rette odelsboren til d. paastefnte 4 part i Setrang saugen, thi uden deß indlader Enchen sig iche i nogen process med ham, hvorpaa hand fremlagde originale beschichelßen af 22 Nov. som tilforn indfört, dertil svarede Anders Christensen paa Peder Nærstads vegne som og var tilstede at hand formeener sig at vere odelsbaaren til det paastefnte brug i Setrang saugen nemlig ¼ part som nærmere schal demonstreris naar det kommer dertil, i öfrige refererte hand sig i Retten er indgiven med formoding hendis dydighed Contrapartinden producerer i Retten hvis hun til denne sags oplusning eragter sig behövelig. Mons. Blichfelt begierte indfört at efterdj Peder Nerstad siger sig at formeene at vere odelsbaaren til d. 4 part i Setrang saugen og iche det nu beviiber saa refererer Blichfelt sig til loven at Peder Nerstad saadant med odels vidne til rette tid og sted bör beviibe hvorpaa hand begierte en interlocutorial dom. Derimod svarede (fol. 57a) Anders Christensen at efterdj Mad. Bruns ved sit indgivende indleg af 3 Maji nestleden, begierer denne sag optagen og forflöt til beqvemmere tid og lejlighed hvor hun da erbiuder sig at fremlegge den beviislighed sagen efter stefnemaalez formalia kand vedkomme, alt saa paastaaeß saadan hendes begiering og löfte denne sinde uden nogen mellemsigende saa tienstligt foruden videre ophold at schee.

Derimod svarede Mons. Blichfelt at hvad henhörer til Marichen Tron Clausens löfte det har han nerverende til at fuldbiurde, men som hd f:nemmer ved sin opkomst, at hand er ingen ret odelsboren efter Christopher Lageßen Setrang, som og S^f Blichfeld h. her for Retten fuldkommen paasiger, saa veed hand ej at anviiße nogen adkomster ham til gefel i saa maade.

Peder Nærstad svarede dertil at Sl. Christopher Setrang som d: 13 Oct. 1631 er opretted schifte efter hafde en Sön ved nafn Peder Christophersen og samme Sön Aflede en datter som er Marta Asch, hvilchen er Cit. Peder Nerstads half Söster, Baasom Peder Christophersens hustru efter hans död fich igien til egte Engebret Haraldsen Nærstad denne Citantes fader alt saa formodede hand efterdj Marta Asch iche har flere södschende end hand, hand da bör vere nærmest til at söge det paa hendes vegne saas: det imellem deres oprettede bref nermere udviiber, i det övrige begierede hand retten ville opservere at hans half Söster Marta Asch rettelig er afgangen Christopher Laugesen Setrangs Sönnedater og deß aarbage efter loven formodede nærmest at possedere ßin Sl. farfaders berettiged odel end som nogen fremmed foruden at hun er berettiget hendis Sl. Broder Nielß Pedersens arvelod som döde barnlöß.

S^f Blichfelt replicerede at saadan Peder Nærstads relation om ßin ætleg og odels berettigelße, var hans egen, men ej lovligen med vidne beviist at dito Peder Nærstad er Kommen og afled af Christopher Lageßen og hans hustru Maren Laursdater, men det hd regner sig I slegte og odel er iche af den op eller nedstigende linie hvor der er mange Arvinger, men af side linien.

Mons^f Samuel Hansen paa egen og sambtlig Medarvinger og hans Moders vegne producered et indleg af i dag. Derpaa fulte en contract opretted imellem Mons^f Jörgen Larsen og hans Moder af 18 Janv. 1676. Hvor paa blev indlagt K. M. confirmations schiöde af 24 Nov. 1688.

Truls Gutormsen fremlagde sin Principal S^f Peder Sörensens tilsvar i sagen af 4 Maji 1700.

Mons^f Jörgen Laursen var self tilstede for Retten og tilstod nestindföerte contract af 18 Janv. 1676 at vere louligen opretted. Til Giensvar af Retten paa Mons. Blichfelts forebringende er

dette at omendschiönt velb^{te} Mons^f Blichfelt refuserer at give sig i Rette med Citanten formelst hand til det paastefnte brug i Setrang saugen ej er odelßbaaren, ßaa haver dog Madame Sl: Tron Clausens i sit forhen allegerede schriftlig tilsvar i Retten (**fol. 57b**) begiert opsettelse og til opsettelsens tid beloved at giöre god og opliuslig underretning i ßagen, hvorföre saa den velbem^{te} Dames frivilligen indgaaed schriftlig löfte bör fölges.

Derefter Sr Blichfeld Jens Pederßens obligation paa 4de parten i Setrang saug af 28 Jun. 1678 hvormed hand sin Ret til saugen vil beviibe.

Anders Christensens svar imod fremlagde pantebref at efterdj Jens Pedersen derudj pantsetter Sl. Hendrich Holst 4 part i Setrang saug, mens iche absolute afhender ham samme til odel og ejendom att saa sees iche nogen af de der til odelß berettigede derved kand betages deris Ret, mens det meere efter lovens anledning niude forfædrenes gods, som ald den tiid efter oprette- de arveschifte efter Sl. Christopher Setrang A^o 31, i pant veret bestaaende.

Blichfelt formeente at opleste og producerede pante bref er fuldkommen hiemmel noch for Randi Claus Tronsens arvinger for d. 4 part i Setrang saugen, efterdj Sl. Jens Pedersen er Sl. Peder Tollefßen og Marta Christophers daters Sön, som laugvergen erbiuder sig ved et vel indretted schiftebref at vil beviibe det odelsretten henhörer allene til Jens Pedersen og iche til nogen anden af Christopher Setrangs arvinger langt mindre til Peder Nerstad, som hand meener nu som för ej der til at vere odelsbaaren, Samme schiftebref er dat. 26 Mart. 1657 hvor udj pag. 31 samt 36 findes indfört denne underretning paragrafenes under forige Byschriver Peder Hanßens haand i saadan mening at det er Jens Pedersens odel. Endnu ydermeere beviist med schiftebref efter Sl. Claus Tronsen 1678 d. 30 Julii slutted at Jens Pederßen har fordred der fra sterboed d. 1 Jun. 1678 iche alleniste d. 8 part som Claus Tronsen efter forrige Commissarie schifte forretning har brugt sin lifs tid men end ogßaa vederlag for den 2^{den} 8de part som for^{ne} Sl. Claus Tronsen skulle have brugt fra forsk. Commiss. Skiftebrefs dato og til siste schiftebrefs slutning etc. efter hvilchen paastand Byfogden Christopher Hanßen med schifte Retten har giort om denne Materie saadan en Kiendelse som til finder Jens Pederßen samme 4de part i saugen at vere hiemfalden, etc. Efter saadan beschaffenhed og paa det Sl. Randj Claus Tronsen fremdelis kunde blive ved for^{ne} 4 part i Saugen, da haver hendes Sl. Mand forpantet sig den til af Jens Peders: som efter schifte Commiss. forretning er declareret og dömt dertil odelsboren 1657, siden derfra igien staaed upaakiert til paafölgende schifte 78, ydermeere fra 78 pantebrevetz udstedigelse og des publication til tinge indtil forlöben Aar d. 22 nov. som I hefs tider efter loven overgaar, uagted 2de schifter i samme ætleg af Sl. Randj Claus Tronsens hus er imellemlöben saa som d. Sl: qvinded, item Tron Clausens hvor ved forsk^f saug til barn og barnebarn hiemfalden aldellis upakiert af nogen eller denne ey protesterit og Odelskiöberen skulle samme Peder Nerstad ville paastaae Marta Asches (**fol. 58a**) overdragelse til h: forleden Aar d: 2 nov. skulle vere hans rette hiemmel til denne paatale, saa paastaar laugvergen at Marta Asch eller Peder Nerstad bör fremviibe i det ringeste efter Thomes Asch at saadant hende til arf er bleven beregnet og ovenstaaende til at söge, hvilchet hand allegerer alleene for at udforsche den rette sandhed saasom hd ej kand indbilde sig andet end som denne tvistige handel og unödige process io i denne siste tid af 100 Aar maae vere anlagt af nogle urolige eller vanvittige hofder. Slutlig efter alt dette paastaar lauvergen at Mariche Tron Clausens bör niude forsk^f saugpart fri og frelst for Peder Nerstads tiltale og hand at give hende og laugvergens omkostning 40 Rd^f. Citanten Peder Nærstad begierte sagenß Opsettelse til d: 15 Aug. som Contraparterne og bevilged.

TING 13. AUGUST 1701 PÅ GOMNES I HOLE

D: 13 Aug. 1701 blef Retten til opbettelße ting betient paa Gomneß tingsted i Hole Præstegield paa Ringerige, var oververende Bøjde lensmanden Tosten Bye samt laugrettes Mænd her ibid fol. 54 indført saa og den af hr. i fogdens sted constituerede Monsr Christian Thomsen saaog fogdens fuldmegtig Sr Laurß Hanßen.

Monsieur Sibberns fuldmegtig tienere Gunder Gundersen mötte efter opbettelßen fra pag. 54 fordrede sagen mod fogden Sr Tönder i Rette fremlagde sin herres indleg af siste 11 Aug. fremstillede et prof nemlig Sören Hungerholt, som efter aflagde Eed proved saaledes, at da hand med Hagen Röd efter fogdens schriftlig befaling kom til Sörgefes da stod Ole Braaten og schar paa hr. Major Sibberns saug, saa sagde hand til Ole at hand skulle parere efter fogdens order paa Steen og vere tromslager, da svarede Ole ham at hand hverchen vilde eller torde og skulle min hosbond faae det at vide torde ieg ej tee mig for hans öjne, thi hoßbond har befalt at vi skulle schynde os med schuren, derefter gich hand til Majorens tiener ved bruget Nielß Jenßen og vilde bede om forlof men hand svarede iche at vilde give ham nogen forlof, end sagde Sören om hand i sin sted lejede en Karl Kunde hand da iche komme, ieg tör ej giöre det sagde Niels om ieg end gierne vilde giöre fogden den tjeneste, saa gich Ole hen og vilde leje en karl i sin sted enten hand fich nogen eller ej er ham ubevist, ßaa sagde Sören til Ole fogden lovede för vi gich fra Steen at hand skulle betale dig din umage, derfor kand du vel leye en karl i din sted, da sagde Ole at hand kunde ingen Karl faae og hand ville ej fölge da sagde Sören ieg har order du schal fölge, paa det siste fich de ham overtalt at hand fulte dem til Steen, men ald veyen anched hand paa at hand skulle gaae den veyen som fogden fich ßee ham, spurte hand hvorfor hand ej vilde parere, hvor mange bud hand skulle have efter ham, saa spurte Ole fogden om det var hans order at de skulle hente ham, da svarede fogden ja, Ole sagde (fol. 58b) at hand hafde sin hosbond at parere, og hafde ej fornöden at gaae der, da svarede fogden at hand schulde, der gich saa braf karl som hand, saa bandede Ole at hand ej vilde parere, fogden sagde at havde enroulleret ham for Tambour, Ole sagde intet derom at vere vitterligt saa schub fogden Ole fra sig med haanden, du schal parere, den anden soer ney, er du bedre din hunsvot, sagde fogden, end andre, tog saa op en svolch og slog Ole 2 slag over hovedet saa blod gich efter, derefter schöd Ole tilstede verende Almue til vidne, saa gich Ole sin vey. Fogden schichede Sören efter at hente ham igien, siden hente hand fanen fra Havnor med andre og slog saa heele dagen paa tromme og hörte intet andet end vel. Fogden ved sin tienere Laurs Hansen fremlagde sit indleg af i dag og begierte opbettelße saasom hand i Kongenß tjeneste forhindret hvorfor sagen til d. 10 Octob: er forflöt.

De sager med Christen Domholt og Michel Sandseter er til d. 10 Octob. efter Citanternes begiering forflöt, saavelsom Siver Möllers, s: Mons. Ch. Thomesen begierte opbettelße udj og samtlig fol 55 indført.

TING 15. AUGUST 1701 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

Anno 1701 d: 15 Aug: blef Retten til opbettelße ting betient paa Trögstad tingstue var oververende K. M. foged Mons. Tönder Bøjdelensmanden Peder Rasmußen, saa og Laurettes Mænd Nielß og Svend Hverven, Christopher Garhammer, Truls Flascherud, Thor Delj, Laurß Aschilsrud, Siver Tandberg og Ole Setrang.

Udinden den sag fol. 53 efter K. M. fogeds order indstefnte Delinqventer for löß og ægte lejermaal er ßaaledes afflagt at Aaße Laurßdater, Kiersti Pedersdater, Sigri Lindelien Anne Rolfßdater, Kari Embretsdater, Kari Heiren, Embret Bierche Anne Christophersdater, Ingeborig Olsdater, Lisbet Valdars, Hendrich Davidsen, Dorethe Hansdater, Peder Hole, Sidsel

Thoresdatt: og Kiersti Tveter, svarer for löß leyermaal hver qvindesperßon 12 lod sölf og hver Mandß person 24 lod sölf, haver de iche midler til böderne da straffes de efter deris forme og med fengsel, item for ægteböder er Erich Setnes, Hagen Open og Anders Mos hver tilkiendt at svare 4½ lod sölf saa og Thomas Johansens qvinde og Guldbrand Vees qvinde hver 1 Rd^r 12 ß hvilche böder inden 15 dage bör betales under excecution efter loven. Angaaende Ole Tambour eller Ole Johansen, som for löß lejermaal er indstefnt, da omendschiönt hand ved Niels Jensen Sörgefes lader fremlegge en udtog af Ringeriges protocol af forleden aars 11 Mart: under Sorenschriverens haand, Meldende almuen ej at vere vitterligt ham noget at vere ejende etc. saa kand han dog ej befries for at hand io efter lovens 6te bogs 13de cap. 1 art. bör svare siden det iche beviißes paa samme attest at vere fult dom, hvorföre hand som ovenmelt inden 15 dage under excecution bör sine böder til K. M. foged at clarere.

Peder Nerstad og Jörgen Oppen fordrede igien i Rette den sag mod Mad^{me} Marichen Tron Clausens og Sl. Hans Hansen Arvinger fra siste 12 Julii og tilforn fol. 56 indfört. Deris fuldmegtig Anders Christensen presenterede efter Sr Blichfeltz (fol. 59a) senest paastaaende og hans erbiudelße sine odels vidne nemlig Marta Heßelberg, Jesper Schiörvold og Niels Hverven, hvilche provede at Marta Pedersdatter Asch er afgangen Christopher Laugesen Setrangß Sön Peder Christophersen Setrangs datter og at itzige Citant Peder Nerstad er Marta Asches half Broder paa faderens side. Ellers proved Jesper Gregersen at paa det sted hvor Hans Laursens saug staar opbiugt mindes hand for et half hundrede Aar siden stod et ubrugeligt qvernehuß som i de tider kaltes Setrangß qvernehus, og at samme qvernehuß blef nedkast af Sl. Hans Laurßens folch og derfor i steden igien opbiugt itzige Hans Laurßens saug. Hvorpaa de aflagde deris corporlig Eed. Sören Jemt og Isach Jacobsen aflagde deriß Eed at det indlagde document af siste 31 Mart. er ord fra ord deris vidnesbiurd som for dem har vundet. Derefter fremlagde hand et schiftebref opret efter Engebret Haraldsen Nærstad og udsted 1668 d. 7 April hvor med hand vil beviiße at Marta Asch ydermeere efter vidnernes tilstand er Christopher Setrangs Sönnedatter.

Fremlagde videre et afkald udgiven af Niels Pederßen til Sl. Engebret Nerstad for hans arveleg af 3 Janv. 1658 for at beviiße at Marta Asch er Niels Pederßens söster. Hvorpaa fulte hanß indleg af i dag.

Hendrich Olßen paa Mad^{me} Tron Clausens vegne fremlagde det Kongl. confirm: schiöde paa Setrang saugen, saaog hendes indleg af siste 13 Aug., item det document hand beraaber sig paa, derudinden foruden videre til sagen at svare, samme er af 18 7bris 1669 til fremlagde Kong. allernaad. Confirmation nest allerund. respect svarede fuldmegtigen at hans K. M. allernaad. villie og befaling er iche derved efter allerund. formeening at præjudicere nogen i sin Ret udj slig tilfelde mens efter brevetz rette stiiil allene at tiene vedkommende i steden for alle brever og adkomster som kunde i hende have, hvad enten det maatte vere Kiöb, pant, mageschifte eller i andre maader. Mens belangende det document af 18 7b. 1669 hvorefter Contrapartinden saaledes dermed vil have forstanden ret ligesom der forhen schulle veret talt efter hendes formeening paa d. 4de part i Setrang saugen, saa forklarede hand samme med et 2^{det} document dat. 6 Mart. 1672 at vere af anden beschaffenhed.

Mons^f Samuel Hansen paa egen og medarvingers vegne fremförte sine 2de hæfds vidne nemlig Tosten Myre og Halvor Lundstad som provede at Hans Laurßens saug, har veret af Sl. Hans Laurßen og hans arvinger brugt og fult en 40 Aar hvorpaa de aflagde deriß corporlig Eed. Videre refererede hand sig til sit forrige indgivende.

Som sagen behöver betenchende er den med part og contraparts consentz til neste almindelige sageting d: 14 Novemb. hvor da endelig dom schal affßiges.

TING 16. AUGUST 1701 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

D: 16 Aug: ut supra blef Retten betient paa Trøgstad udj forindførte laquettes oververelße undtagen Nielß (fol. 59b) Hverven i hvis sted Ole Jenßen Vager betiente Retten.

Hr: Lieut. Butler efter opsettelße fra seeneste ting fol. 52 Mötte og fordrede igien i Rette sin sag ut supra fremstillede 2de prof nemlig Svend Olßen og Peder Möller og efterat Eedens forklaring var dennem forelest Proved Svend Ols: ved Eed ßaaledis: at ßom hand forleden Paasche aften Kom fra Trulß Gutormßen og hafde afhent lön for sit arbejde, gich hand bort og drach sig 2 a 3 halfkander öl, saa kom hand paa en broe ud med Jacob Klotes, hvor der stod en stor hob med folch af Mænd qvinder og börn, iblant hvilchen var og Knud Haraldsen svoger til Jon Amundßen, som bad hannem komme til sig og sagde nu reißer hververen af med hannem Jon og bar sig Jammerlig ilde, Kom fölg mig, vi vil ßee om vi kand faae hannem igien, ßaa gich Svend med hannem efter hververne ned paa Iißen og Svend bad hververne at hand maatte faae hannem Jon igien, med det samme kom 2 eller 3 af hververne om ham og ßlog ham med blotte Kaarer og hug ham 2 hug i haanden og et i hovedet, hvoraf hand siden maatte ligge 8 dage til sengß, men er dog nu uden schavanch, derefter kröb hand fra dem paa Knærne og som hand var druchen og Ör i hovedet af de hug hand hafde bekommet mindes hand iche vidre end at hand ßaae Guldbrand Anderßen, Knud Haraldsen, Niels Setrang som ßlogeß med ververe med Kaarer og stöer og flöy om hinanden paa Iißen, og der var en stor tumult.

Peder Möller vant ligeledes ved Eed at som Svend kom ud af Ölhußet hos Isach ved foßen og ville gaae efter hververne da kom Knud Haraldsen til ham og bad ham at hand ville vere ham behielpelig at faae Jon igien som hververne gich af med, ßaa gich de ned paa Iißen, hvor hververne var, dermed spente Lieut: Butler hanen op paa sin böße og satte Svend for bringen og sagde hand schulle schyde ham, da sagde Svend er ieg dömt i dine hender, saa slaae til det Dieflen regiere dig, ieg har veret lige saa langt som I, der efter Kaste Lieut. bößen bort, tregte Koren og hug löstig paa Svend, men Svend vergede sig med en stör det beste han kunde indtil Lieut. folch Kom og hug alle paa ham, saa hd falt ned paa Iißen, ßiden forlod de hannem, siden saae hand at Guldbrand Anderßen med en liden spildre af en hun i haanden, Knud Taraldsen, Rasmus Anderßen med stöerer i hænderne paa Iißen at de slaaes med hververne og hververne ßlog med Kaarerne og som de fich hug til löb en efter anden bort, og som hand fich et hug af en Kaarde löb hand til Nielß Setrang, som sad paa en mast i hengßlet og spurte om der var hul paa, saae löb hand sin vey. Videre hafde hand ej at prove.

Derefter blef Lieut. Butler foreened med Amund Hounerud at hand betaler lieut: 12 Rd^r hvorimod ingen af parterne schal herefter have nogen pretention med hin anden i nogen maade i denne sag, ßaa schal og Jon Amundßen vere fri for Lieut: Butler og og alleß tiltale som kunde have noget at pretendere paa de vervepenge hand af ermelte Lieut: Butler bekommet og hand ej meere at vere under hans commendo:

Guldbrand Anderßen, Knud Haraldßen, Peder Möller, Niels (fol. 60a) Setrang paa egen og samtligelße vegne giorde Lieut. Butler en offentlig afbit for Retten for deris mod hannem begangne formastelße, belovede at forschaffe ham en dögtig karl til soldat i steden for den de hannem har villet fratage, hvormed ermelte Lieut. for sin perßon efterlod dem ald den pretention hand til dennem i nogen maade kand have. Til slutning lod K. M. foged indføre at som parterne paa begge sider om forberörte tildragelße er foreened her for Retten saa henstilles det öfrige til höje öfrighedß schiön, om de schyldige for hans May. interesse af denne sag dependerende videre schal paatales, til hvilchen ende hand begierte det passerede af Retten beschreven.

I den sag mod Erich Jacobsen er opbettelße af Mads Melem begiert til neste vinterting ßaa er og Hans Pederßenß sag imod hr. Capit. Brinch til samme tid optagen.

Peder Rasmußen paa Beate Moes vegne fordrer den forflötte sag fra fol. 54 i Rette og til Doms. Siver Tandberg vedgich 3 ort 12 ß. Ole Setrang fremlagde en Contra reining at hand intet er schyldig. Videre passerede ey i denne sag. Men Peder Rasmußen begierte dom med omkostnings erstatning. Hvorfore afsagt

Efterschrefne er tilkient til Cit. Beate Moe at svare deris Debet som fölger Jens Norbye 14 Rd^f 20 ß. Gulbrand Ultvet 3 Rd^f 2 ort 8 ß. Knud Vager 3 Rd^f 2 ort 8 ß. Siver Tandberg 3 ort 12 ß. Christopher Piogen 3 ort 13 ß. Nielß Berger 3 ort 21 ß. Laurs Vager 2 Rd^f 3 ort 12 ß. Rasmus Veisteen 2 Rd^f 10 ß. Frode Aaßen 1 Rd^f 3 ort 10 ß. og Rasmus Loe 7 Rd^f 3 ort - 6 ß. som de inden 15 dage med samt i omkostning af Rd^f 8 ß bör betale under adferd efter loven. Belangende Ole Setrang da efterdj loven vil at reining mod reining bör komme til afreining og gielden schal reiße sig af 1 t. korns leye, som hand i sine indgivende foretninger at vere betalt er hand for Citantindens tiltale frikient, saasom hun ej med sin Sl. Mandß bog eller anden loulig beviis gjør forklarlig at det hun hoß ham krever er rigtig giöld.

I den sag imellem velædle hr: Lachmand fra fol. 54 for forflöt paa den ene og hr: Cap. Berentfeld anden side som nu var tilstede for Retten begierte Peder Rasmußen Dom efter stefningens indhold. Hr: Capit: Berentfeld belovede det förste pengene faldt samme giöld at clarere.

Derudinden er saaledis afsagt.

At Hr: Capitain Berentfeld er tilkient den pretenderende Capital af 30 Rd^f foruden rente til Citanten hr: Hendrich Lackman og det af den aarßage at hans udgivne obligation af 31 Mart. 1701 iche tilforpligtes ham til nogen rentes svarelße, inden 15 dage at svare og clarere med 4 Rd^f i omkostning under lovenß foreßigende.

RETTERGANG 18. AUGUST 1701 PÅ STEIN I HOLE

Anno 1701 d: 18 Aug. blef Retten betient paa tilstefnte Aasted Steen udj Hole Prestegiöld paa Ringerige var oververende böjdelensmanden Tosten Bye saa og eftersch^{ne} laugrettes Mænd Gunder Rud, Embret Borgen, Rasmus Gomneß, Gulbrand Horum, Ole Olßen Stadum og Rolf Rußödegaarden. K. M. foget Mons^f Tönder fremlagde en stefnesedel af sistafvigte 2 Aug. derved indkaldende (fol. 60b) Hans, Peder og Mads Sörum, Anders Biörnstad, Hogen Rud og Tosten Koxrud formedelst formedelst (!) de til deris brugende Gaarde har indlagt meere end dem paa deris lodder af felleß march Kand tilkomme etc. Begierer schielne og deele etc. K. M. foget derefter fremförte efterschrefne prof först Tollef Giesvold som tilstod at for 32 aar ßiden var hand leyed af Sl. Ole Nielsen Söndre Steen at hugge en Braate under Kieller-Berget i Steensmyrene, paa det sted som Peder Sörum nu har indhegnet til engeland, enten det opröddede Engeland er större eller mindre veed hand ej, og som hand förste dag self siette förste dag kom ned at rödde, saa kom Peder Sörum og Anders Biörnstad til dem og forböd dem at di intet schulle hugge der, ßigende det var Sörums Eiger, hvorpaa Tollef og hanß fölge svarede at de hafde rödt der för og derfor formeente de at det var Steens ejer, Peder og Anders sagde at det var dem kon bevilget til at saae neppe frö deri, og ej vidre, som diße om aftenen fortalte Ole Steen at de var forbuden at hugge i myren, da sagde Ole til sine folch, ieg schal forßvare eder, hug i kun fort, derefter hug de ßaa meget nöttigt var at hugge. Vaaren derefter döde Ole Steen, men Sörums Bönder tog og brente braaten. Peder Sörum tilstod at alle Sörums Bönder var om at saae og höste den. = 2^{de} Svend Hverven barneföd her paa Steen proved hans Sl. fader for 32 Aar omtrent tillige med Ole lod hugge en Braatte paa det sted hvor Peder Sörum nu har engeland, hvor stor det var kand hand ej erindre, som den besagde braate var

Röd om Sommeren, saa döde Ole Steen vaaren derefter, hvorpaa de paa Sörum bemegtiget sig braaten og brendte den, Men Ole Steen lefde talte hand med Svends fader at de ville trette med Sörums Bönder, men som Ole var död, töchte hans fader Nielß Steen iche at vere god for alleene at böge nogen trette med dem, siden enchen iche ville vere med og bekoste tretten.

3^{die} Torgier Øverbye vand at Peder og Nielß Steen hug for 42 Aar Jufferter vest i Myren, som de siden solte, men hörte ingen Klage derpaa, hvad sted de blef hugged veed hand ej. Ellerß beretter hand at Steenß ejedeler Sönden for Steen gaar langß med almue vejen til Bechen som löber ned i Qvernedalen, og det paa begge sider af veyen saa viit rödt er, Sönden for Kogsrud gaar Steensejer ned i myren paa d. söndre side vejen til Vigß ejedeler vedtager, det samme provede og Christopher Fekier og Siver Giesvold og at Rud og Kogsrud har ej videre udrast end nedverß til fiorden.

Mads Sörum fremlagde et indleg af i dag at hans landherre ej er stefnt etc. Herimod svarede Citanten saaledis at hvad sig stefnemaalet er angaaende formeener hand at vere conform med Lovens 1. bog 4 cap. 7 art. og hvad deris landherre angaar som allene betrefver Mads Sörums anpart formeener hand at Mads Sörum fornemmelig burde givet sin landherre stefnemaalet tilkiende om hand siuntes fornöden det kunde vere ham nogen hielp at hand mötte i rette, da hand self for denne pretension kunde gjort indßigelße.

(fol. 61a) Endelig til deris paastand anlangende hæfd formeente Citanten vedkommer iche deslige tildragelser, saasom det er felleß march hvori de ulovlig har tiltaged sig og indlagt adskillige braater, hvorföre hand og siuntes ufornöden at opholde Retten med videre profs tilkaldelße, men formoeder et retmeßig deele og kiendelße efter ejendommenes befindende beschaffenhed samt provenes udsigning.

Hvor efter vi begaf os hen at besigtige og tage i öjensiu de omtvistede og paastefnte ejedeler, Men eftersom de indstefnte paastaar i deris indleg deris landherre at varßles efter loven, ßaa ville Mons^f Tönder behage til d. 13 October förstkommende at advare alle vedkommende saa vel landherrerne ßom lejendinger och prov, om denne Processes foretagelße til samme tid, paa det ingen sig med uvidenhed om sagen schal have at undschylde. Mons^f Tönder begierte at indföris at som hand da til sagens opliusning har meere at fremföre og deßimellem med vigtige forretninger hans May: tjeneste Angaaende behefted er hand med ßamme prolongation fornöyed.

TING 10. OKTOBER 1701 PÅ GOMNES I HOLE

(fol. 64a) Anno 1701 d: 10 Oct. blef Retten til opßettelße ting betient paa Gomneß tingstue var overende i fogdens sted Mons^f Christian Thomesen, böjdelensmanden Tosten Bye og Laurrettes Mænd Christen Utvigen, Christopher Bili, Hanß Skamarchen, Ole Opsal, Rolf Rudsödegaard, Christopher Gomnes, Siver Gomnes og Bersvend Hove.

Niels Jensen paa sin Principal hr. Major Sibberns vegne fordrede den sag i rette mod fogden Seig^f Tönder fra siste 13 Aug. hid forflöt og begierte dom. Paa fogdens vegne mötte hans tiener Laurs Hanßen med foregivende at hand ved schrivelße har tilmeldet ham at hand er i sin tingreise begreben og derfor i saadan hans May. ærende med schatternes opbörsel forhindret ej at kand möde, begierer sagens prolongation paa nogen tid. Niels Jensen protesterede herimod at som fogdens fuldmegtig begierer opsettelse, som h: tilforne er bevilget, saa vil hand formode at hans begiering i des fald ej föjes, siden hand har haft respit noch til ßagen at svare, men begierer dom. Da som fogdens forfald at hand er i kongens bestilling med schatternes

indsamling forhindred at möde og til sagen at svare, forflöttes den videre til neste almindelig (fol. 64b) sageting, da paa baade sider uden videre prolongation dom i sagen schal afvartes.

Christen Domholt fordrede sin sag i rette med Sr Christen Fröshoug fremlagde en attest af 27 Jul. 1701 om de pretenderende 10 Rd^f og begierte dom. = Afsagt. Saasom Monsr Christen Fröshoug, som nu iche ved nogen lader svare til sagen, efter indlagde attest overbeviises til Citanten Christen Domholt at vere schyldig 10 Rd. saa tilkiendes hand ßamme inden 15 dage med 4 slettedaler i omkostning at svare til Citanten Christen Domholt under excecution i hans midler efter loven.

RETTERGANG 13. OKTOBER 1701 PÅ STEIN I HOLE

Anno 1701 d: 13 Oct. blef Retten betient paa Steen udj den sag imellem Steen og Sörum etc. hvorom tilforen fol. 60 er noget protocoleret, var oververende samme de indförte laugrettes Mænd. Fogden Monsr Tönder fordrede sagen igien i Rette med sine Contraparter som i egen person mötte fremlagde en kaldsedel indstefnende deris højærverdighed Biscoppen Doctor Munch som landherre for Sörum etc. af siste 10 Sept. Hogen Ruud fremlagde sin principalindes indleg af 10 Oct. sist afviigt, derefter indgaf Hans Holst sit indleg af i dag angaaende Koxrud ejedeler. = Mads Sörum et consortes fremförte et prof nafnlig Rolf Kimmerud som tilstoed, foregivende sig at vere ved 87 Aar gamel, at Sörum bönder altid har brugt til Ulvekleven under berget öst efter og Steens beboere oven berget, tilstod at hand hand (!) hafde inset at prove paa den vestre Side Koxrud, men paa d. Östre side imellem Rud og Vig gaar Koxrud ejedeler ned i fiorden. = Citanten Monsr Tönder foregaf at som hand nylig fra tingreisen i Hallingdal hiemkomen og iche kunde frembringe de til sagens nermere opliusning vidnes behövende prov og beviisliggender, tilmed aastederne saa ubeqvem at de nu ej kand föres, begierte sagen til en beqvemmere tid at forflöttes, da den rette delesgang loumessigere kand erfaris, hvormed tilstede verende parter var contentered er da ßagen til d: 21 Nov. optagen og Mad^{me} Philipsens til samme tid at lade möde eller svare om hun eragter noget herimod at have.

TING 14. NOVEMBER 1701 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

(fol. 70a) Anno 1701 d: 14 Novemb. blef retten til almindelig sageting betient paa Trögstad tingstue i Nordrehougs Prestegield paa Ringerige var tilstede Kong. May foged Monsr Laurs Tönder, böjdelensmanden Peder Rasmußen saaog efterschrefne laquettes Mænd nemlig Ole Jonsrud, Ole Setrang, Alf Görud, Ole Jensen Vager, Siver Tandberg, Thor Deli, Svend Hverven og Truls Flascherud -

Blef allerund. publiceret hans K. M. allernaad: forordning til hvad tid schiftebreve under fuld forseigling schal udstedes dat. 10 Sept. 1701.

Dernest blef tingliust Mag. Jonæ Rami schiöde til Guldbrand Setrang paa 10 lispund i Setrang 6 Julii 1701.

Ole Olßen Veesschiöde paa 6 settinger i Haldum udsteed af Guldbrand Ultvet d: 4 Julii 1701. = Dernest Michel Tronsens schiöde til Ole Olßen Vee paa den 8de part i den platz Gundbiö-rud af 12 Junii 1698.

Christian Kleboes schiöde til Kari Frog paa 3 f. i Brog af 6 Junii 1701. = Byfogden Peder Poulsens schiöde til Kleboe paa samme gaard af 10 Mart. 1701.

Mons^f Leuchs fredliusning over sine schove paa Ringerige af 17 Oct. 1701. = Elling Nedrevemes böxelsedel paa samme gaard schyldende ½ schippd af 9 Julii 1701. = Et schiftebref efter Christopher Haldum af 13 April 1701. = Amund Halvorsen Vierstads udgifne schiöde til Harald Giestsen 6¼ lispund i Hval i Odalen af 3 Oct. 1701.

Ole Vaagaards pantebref til Mons. Lemmich paa en deel creature for 74 Rd^f dat. 20 Sept. 1701. Paa hr: Raadmand Jens Nielßens vegne mötte Anders Christensen og anviiste i Retten en seqvestration over Ole Vaagd:s midler forretted af K. M. foged og 2de Mænd d: 19 Oct. nestleden.

Den sag fra fol. 59 hidforflöt er med Citantens og Sr Samuel Hansens consentz forflöt til d: 12 Decembris saasom sagens vitlöftighed forhindrer at den i en hast ej kand decideris.

Ved Anders Christensen lod hr. Raadmand Leerschov indstefne Ole Vaagaard for giæld resterende Landschyld og uloulig schouhugst stefningen er af 6 Oct. sistleden. Derpaa fulte en forfatted seqvestration over Ole Vaagaards midler af siste 19 Oct. Anders Christensen forklarede at hr. Raadmands sögning mot Ole stiger til 140 Rd^f. Ole Vaagaard mötte til Giensvar, negted iche gielden, belovede at svare og betale hannem, begierte opsettelße til neste almindelige sageting at hand imidlertid kunde clarere gielden, hvilchet fuldmegtigen Anders Christensen hannem consenterede.

D: sag fra fol. 53 til denne tid forflöt blef af Citanten Aßle Krogsrud og Nielß Rösbye i rette fordred angaaende de paastefnte 6 settinger i Berg med resterende Landschyld derom blef Citanterne med Gunder Berg og Poul Helgeßen Oppegaarden paa samtlig medinteressenters vegne saaledis foreenede at Gunder Berg og bem^{te} Poul Oppegd inden maanedes forlöb betaler til Citanterne 34 Rd^f hvorimod Citanterne for dem deris medconsortes og arvinger afstaar ald den pretension og ret de i nogen maade kand have til de paastefnte 6 settinger i Berg og den deraf paafordrende Landschyld (fol. 70b) af forberörte godß, hvorpaa til videre stadfestelse for Retten gaf hinanden henderne. Og söger Poul Oppegaarden og Gunder Berg deris regres hoß andre deris medarvinger som ere pligtige at svare deris qvota, som de har arved til.

Nub Strande paa Kari Pedersdaters vegne ved Hönefoßen fordrede i Rette en deel Bönder af Sognedalen for giæld som dj ej mötte til Giensvar aflagde stefnevidnerne Nub Strande og Ole Ringerud deris Eed at de loulig har stefnt de udj indlagde indleg specificerede for giæld, hvorefore dennem og laugdag til den 12 10bris er forelagt nemlig Anders Bersund, Knud Grafli, Ole Næs, Embret Busterud, Embret Hoverud, Niels Findsand, Torchil Fiöbvig og Hans Toßevig.

Hr: amtmand og Assistance Raad Poul Glud stefner en stor deel af Nordrehougs Almue formedelst de har hugget imod Schou reglementet etc. Stefningen er af siste 16 Junii, saa mange som i stefningen indfört mötte og tilstoed loulig at vere stefnt, hans beschichede fuldmegtig Mons. Christian Thomeßen fremlagde videre 3 besigtelser paa det paastefnte tömmer af 5 og 6 April sist afviget, paastaaed den paastefnte last til hr: Amtmand som förste angivere at vere forbrut eller om (?) udfört da deß verdj til ham at vere forfalden efter Domerens og Laugrettes schiönsomhed eftersom lasten uimodsigelig imod Kongl. schov reglement er hugged, schulle ellers vedkommende almue giöre paastan at samme last til Bielche tömmer ej er uddreven, da kand det ej vere fölgelig, saasom saadan last hugges under Pretext af Langtömmen. Samtlig indstefnte formeente at Borgeschabet har bestilt, hvad Last som i Vaar er uddrevet til at schiere paa saugerne og iche til andet nötte, schulle det til andet vere brugt er det dem uafvidende, og derfor ej heller at vere straffeldig, saasom det ej af dem ej er destineret til andet end til saugtömmen, Med fuldmegtigens consentz tages ßagen i betenchede til d: 12 10bris.

TING 15. NOVEMBER 1701 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

Anno 1701 d: 15 Nov. blef Retten igien i forbeschrefne Laurettes oververelße betient paa Trøgstad - men i Alf Giörud sted betiente Laurs Asgoutsrud Retten.

Jesper Gregerßen indstefner Enchen Mari Nordbye til at entvige gaarden formedelst hun iche kand fornöye ham for resterende landschyld og Kongl. schatter etc stefningen er af 28 Oct. sist afviigt. Enchen fremlagde en copie af hendes böxelsedel af 2 April 1667, og som originalen er ej til stede forelægges hende samme i retten til d. 12 10bris at fremlegge.

Poul Olde stefner sin faderbroder Anders Eidsgaard at viiße sin adkomst til Eidsgaard med videre som fol. 52 er indfört. Paa Anders Eidsgaards vegne fremlagde Anders Christenßen et indleg af i gaar, samt et schiftebref dateret in Novemb. 1682 hvoraf kand sees hvad Citanterne i löberet efter deris bestefader tilkommer, med et gl. pergamentz bref dat. 1596 vil hand beviise Eidsgd at have veret til over 100 aar. Poul Olde som hand seer at hand ej rettelig har stefnt, ophæver hand sagen og vil stefne paa nye.

(fol. 71a) Lieut. Hans Schötz stefner Botol Hanßen og hans qvinde formedelst hun i 3 dage hafde indstefnt siger indstengt hans svin foruden derom at giöre ham loulig varbel og ßom det beste svin er bortkommen, vil hand formode at hun bör giöre forklaring hvor mange svin indstengt var, om hun iche bör vere ansvarlig til det som borte blef, Peder Rasmußen paa Botol Hanßens vegne fremlagde et indleg af i gaar, excuserede ej at have indlugt svinene. Som Lieutenant endelig paastaar at Malene Helgerud bör möde paa tinget og sig ved Eed fralegge at hun er intet videndes om det bortkomne svin thj forelægges hende til förstkommende 12 10bris personlig at möde for Retten paa det hun som i 3 dage har haft hans svin under sine löchelße ej schal eragtes suspect det at have forkommet, saasom hun ham om deris indsettelse ej har som burtes giort nogen advarsel.

Guldbrand Sörum, Jens Hole, Even Dile, Laurs Bersrud et consortes af Hadeland og Grans sogn stefner en deel Aadölinger formedelst de dennem en deel tömmer efter hr: laugMands dom dennem tilkient, har frataget, fremlagde ved deris fuldmegtig Niels Poulsen deris schriftlig indleg af siste 26 Augusti, samt deris schriftlig forfattede indleg af siste 12 Nov. fremlagde en laugtings dom, som tilkiender Citanterne det paaugerede tömmer dat: 16 Sept. 97. Paa Aadölingernes vegne fremlagde Anders Christenßen deris indleg af 12 Novemb. hvori de forschyder sig til aasteden. Med begge parters consentz forflöttes sagen til neste almindelig ting over Juul og ßaasom hadelendingerne fremförer iche ringeste beviislighed om paastefnte tömmers fratagelße, saa maae de til samme tid med prof og vidne forklare hvor meget tömmer dem er frakommen og af hvem det er bortfört item hvor meget tölten kunde koste, der det blef frafört, de indstefntes paastand om sagens forflöttelse til Aasteden bifaldes iche, saasom der findes intet denne sag vedkommende, som kand begransches paa aasteden.

Peder Christiansen paa sin hoßbond Secretaire Treschous vegne fremlagde en stefnesedel af 27 Oct. derved indkaldende en deel af Nordrehougs almue for giöld, nemlig Reinholt Echli og Ole Dragun negter giölden foregiver at have til gode paa 6 vinduer med betschier at indhugge i saugstuen, samt bröd steen 1 dag à 2 ort for vinduerne 4 ort, hvorfor de ej har faaed nogen betaling. Michel Sandsetter siger at have veret paa Bragnes og derfra fört 1 bodslading item 1 bodslading fra Svang til foßen er 3 Rd^f. 1 bodsladning liin til biugningen 3 ort med videre arbeide, Hans Andersens qvinde siger at have 12 ß at fordre de öfrige mötte ej hvorfor stefnevidne Ole Pedersen og Sören Bendixen, samt Peder Rasmußen aflagde eed at de öfrige stefningen indföerte er loulig stefnt, hvis udeblivelse har forvoldet opsettelse til d. 12 10bris.

Anne Hverven stefner Christen Thomeßen schumager for giæld som hun siger schal belöbe til 5 Rd^f 2 ort 16 s. Førrige stefnevidne vant ved Eed at hand var loulig stefnt hvorfor som hand ej möder er ham laugdæg til förstkommende 12 10bris lougdag forelagt.

(fol. 71b) Engebret Garhammer ved schriftlig varßel af 12 Oct. stefner sin husmand Kitel Toreßen for hand utilladelig bryder löf i schoven og nedfelder den etc. Om denne sag er parterne forened at Kittel Thorßen til förstkommende siste fardag schal flötte fra sin platz hvorimod Engebret Garhammer giver ham i penge 10 Rd^f og schal Kittel levere hußene fra sig i den stand som de nu befindes. Derpaa gaf de hinAnden hænderne.

Christopher Piochen stefnt Rasmus Veisteen for hvis hand ham schyldig Rasmus mötte ej hvorfor stefnevidne Ole Pederß: og Johannes Jacobsen aflagde Eed at hd var loulig stefnt. Optagen til d: 12 10bris.

TING 16. NOVEMBER 1701 PÅ GOMNES I HOLE

Anno 1701 d. 16 Novemb. blef Retten til almindelige sageting betient paa Gomnes tingstue i Hole Prestegiæld paa Ringerige var oververende 8 Laurettes Mænd nemlig Gutorm Næß Ole Opsal, Rolf Rußödegaard, Christopher Gomnes, Hans Skamarchen, Christopher Bili, Bersvend Hove og Christen Utvig, samt Kong: May: fogeds fuldmegtig Laurs Hanßen og böjde Lensmanden Tosten Bye,

Blef ßaa allerunderd. publiceret hans K. M. forordning til hvad tid schifterne under fuld forseigling schal udstedes dateret 10 Sept. 1701. = Dernest tingliust efterschrefne breve

Claus Worms schiöde til Christian Müller paa 1½ schippd i Horum med samt en stang i Vecheren dateret d: 26 Julii 1701,

Hr: President Hans Mustes schiöde af Ragnild Horum paa paa (!) 1 f: tunge uden böxel i Horum af 27 Mart. 1699.

Niels Jacobsen Smits schiöde til hr: President Must paa en pladß paa Krogschoven Johannes Hiran paaboende schyldende et lispund tunge af 18 Mart. 1699.

Noch h^f Musts schiöde af Sl. Anders Simensen paa 7 lispund i Fiolsrud, Öfrebye 2 schind, Peder finde et stöche schov 2½ lispd. Jörgen Hendrichsen af et stöche schov 5 lispd. Mogens Andersen af et stöche schov 1 schind, Sigfred Jacobsen 1 lispd. Simen Flagsetter 1 lispd og Berg i Hole Böjd 5 lispd af 11 Julii 1692.

Hr: President Mustes auctions schiöde paa 5 f. tunge i Vig dateret d. 11. Jun. 1697. = Hr: Præsident Mustz schiöde paa 3 f. i Hurum af samme dato. Noch Capitaine Leegaards schiöde til dito hr: President paa Matthis Gregersens findeplatz paa Krogschoven schyldende 2½ lispund tunge dat. 9 feb. 1698.

2de lodßedeler udgivet i Jan van Caplens sterboe paa 10 lispund i Östre Bierche for 50 Rd^f og 2 lispd i vestre Bierche for 10 Rd^f begge dateret d. 26 April 1699.

Tarald Alfsens böxelsedel paa 2 ½ f: i Horum af 9 Julii 1701. Endeligen Seig. Morten Leuchs fredliusning over sine schove Heggeli, Dybedal, Flaateren og Stubdal af 17 Oct. 1701.

Christian Thomæsen paa velb. hr: Amtmand Gluds vegne fremlagde en schriftlig stefning af siste 16 Junii indkaldende endeel Tyrestrandinger efter en optelling fremlagt af siste 5 og 6 April for uloulig schovhugst imod Kongl. forordninger, Ole Nacherud og Tollef Grefsrud

mötte paa samtlig Strandingernes vegne og gestendiget stefningen dennem lovligen at vere ankyndet, fuldmegtigen paastoed, som den paastefnte last er aaverched af de indciterede bönder paa Tyrestranden (fol. 72a) imod Kongl. allernaad. forordning om schovenes conservation og hr: Amtmands derom mange gange gjorde advarsler saa vil hand formode lasten eller deß verdj til her Amtmand som förste angivere at vere hiemfalden tillige med processens omkostning. Paa samtliges vegne svarede forberörte Mænd at saa fremt dem ej bliver tillat at hugge i Skoven ved de ingen udveje hvormed Kongens schatter kand svares, saasom deßforuden maae hente deris Kornvare fra Kiöbstedet. Med fuldmegtigens consentz forflöttes denne sag til d: 15 10bris.

Ole Christensen Moe stefner hr: Assistance Raad Must for at höre paa Hans Christenßen og Friderich Johansen Skierdalens profning om en deel tömmer leveret Anno 92 og 93. Stefnin- gen er af 8 Octob: sistafvigt, fremlagde sit indleg om sagens sammenheng af i dag. Videre indgaf hand en missive af 3 Maji 1692 angaaende tömmer levrantz og annamelße etc. Vil der med tilkiende give at det er en order hvorefter annammelsen sommeren igiennem er scheid. Samme er transporteret paa forseigled papir N° 20, derefter fremlagde hand en attest om töm- meretz leverantz af 2 April 1701, = Efterat Eedens forklaring var oplest for de fremkaldte vidne Hans Christensen og Friderich Dalen aflagde de for Retten deris corporlig Eed og pro- ved som følger:, at de erindrer sig vel at Ole Christenßen leverede tömmer til dem paa deris hoßbond hr. Assistance Raad Musts vegne for nogle aar siden, men hvor meget det var min- des de iche, ej heller hvormeget undermaal der var iblant, men tömmeret blef opschaaret paa Sr Mustes sauger og bordene udfört om det blef alt opschaaren eller ej mindes de iche, videre hafde ej at vidne.

Hans Morland fordrede siste sageting i rette hr: Hendrich Opdal for 65 Rd^f 3 ort 8 ß hand til hr: Casper Vilthagen i Glüchstad schyldig og som sagen til denne tid for hr. Hendrichs ude- blivelße er bleven forflöt, tog hand alle ßine i retten indgifne documenter til sig igien for at producere dem til denne tid, men som hand nu efter 3de paaraabelser ved tingetz slutning ej möder sin sag til doms at paafordre mötte vel^{te} her Hendrich Opdals fuldmegtig Sr Anders Christenßen og producerede 7 documenter med paastand at efterdj hr: Caspar Vilthagen ner- verende tid enten ved sig self eller fuldmegtig ej lader fuldföre den indstefnte og forflötte ßag imod hr. Hendrich Opdal hvormed dog hannem er paafört stor umage og bekostning baade med stempeld papir schrifning og tids spilde, thi formodede hand ej allene for sagen at vorde sageßlös hiemfunden, men end og at niude tilstrechelig kost og tæring, hvor paa hand nu var dom begierende, afsagt. = Efterdj Citantens fuldmegtig ej med de i hænde havende og sagen vedkommende documenter ej möder i Retten, saa har hans principal med sin Contrapart tabt sin sag, indtil hand der om lader sin vederpart besøge med ny stefnemaal.

Niels Jenßen paa hr: Major Sibberns vegne efter opsettelße (fol. 72b) fra fol. 55 fordrede den sag mod K. M. foged til doms. Kong. May. foged mötte for Retten og ved sin beschichede Anders Christenßen lod fremlegge et indleg af i dag med alle de derudj anförte ordre og docu- menter, som er 6 stöcher i tallet. Efter fogdens tilspörgelse tilstod Sören Hungerholt end vide- re at Ole Tambour gich og Kaste med sin hat op og ned, og fogden schub ham fra sig og hand vilde iche gaae, men sagde stöt at hand ej vilde parere, og hafde hand gaaed fra fogden hafde hand ej faaed de slag hand fich. Kong M. foged, ßaaßom ej andre vidne var at bekomme, frem- stillede sin dreng Halvor Halvorsen som proved efter aflagde æd det selfsamme Sören Hunger- holt tilstod haver og nu indfört. Ole Pedersen tilstod at hand aftenen for Mönstringen var schiched af fogden at tilsige ham om Morgenen at möde paa Steen og opvarte med tromen Men Ole Braaten svarede ej at kunde göre det, thj hand kunde ej komme fra saugen. Dette til- stod Niels Jensen Sörgefes at vere sandferdig. Dertil lod fogden indföre at schulle Ole Tam- bour veret i et giestebud at opvarte med violen, som ofte scheid er, hafde hand vel formaaed en anden i sin sted ved saugen, refererede sig til sit indgivende, videre ble ej af parterne paa-

staaed. Saasom lougen bevilger opsettelse og denne sag behöver betenchede forflöttes den videre til d: 15 10bris da endelig dom schal afsiges.

RETTERGANG 1. DESEMBER 1701 PÅ STØVERN I SOKNEDALEN

Anno 1701 d: 1 Decemb. blev Retten betient paa tilstefnte Aasted imellem Stöfren gaardene i yttre Sognedalen paa Ringerige, var oververende i lensmandens sted Ole Drolßhammer saa- og efterschrefne Eedsorne Laquettesmænd nemlig ~~Peder Semen~~ Anders Bornaas, Tosten Moldalen, Clemed Hofland, Peder Trandbye, Torgier Borgerud og Guldbrand Andinrud, = Citanten fremlagde en stefnesedel af siste 16 Nov. indkaldende Ole og Peder Stöfren for uloulig schouhugst etc samt en arrest sedel af 18 dito med derpaa tegnede liusning og det aaverchedes optelling. Til at beviiße sin adkomst til sin paaboende gaard Stöfren fremlagde hand Mons. Jörgen Larßen schiöde til Knud Heje som hiemler ham gaarden med ald des til- liggende af 29 April 1690. item Knud Hejes schiöde til Torgier Stöfren paa dito Stöfren af 23 Jun. 1694. Contraparterne Peder Stöfren og paa Ole Stöfrens vegne hans Sön Ole Tios fremlagde en contra Stefning i denne sag af siste 28 nov. Dernest fremförde Citanten efter- schrefne vidnesbiurd 1 Peder Schotland proved at der aldrig har veret giort noget deele diße gaarder imellem, men efter Langedals Bechen har diße Stöfren gaardes besiddere altid holt fore at vere deeleet og i 40 Aar hand har boed paa Schotland ved hand iche nogen at have gaaed over samme bech, som de har kient sig for deele, med deris Aaverche, förend Harald Stöfren, som for en 12 eller 14 aar siden begynte först at bruge sin aaverche paa den östre side bechen med tömmer, vee og löving, tilstaar at have hört at Jörgen Laursens ejedeler for ud- steensgaardene schal gaae til Töeraas veyen, 2 Halvor Hielmerud prover at have veret kient i diße mark:er i 36 aar, og iche at der har veret (fol. 73a) holdet noget schifte og deele med schriver og Mænd, men Bönderne har holt sig sig (!) imellem et Kannings deele efter Lange- dals bechen, og at ingen af Stöfren gaardenes opsiddere har giort hin anden nogen indpaß over samme deele för Harald Stöfren Kom for en 12 eller 14 aar siden, hvilchet de paa Begge sider holt sig efterretlig indtil Töraas veyen möder og vedtages, synden for samme vey ved hand ej rettere end Strandegaards ejedeler vedtager, og at de som der har brugt, har brugt med Jörgen Laurßens forlof og hannem tilhaande, hvilchet Peder og Harald Stöfren gestendiged og med hans minde og forlof at vere scheid. 3. Ole Jonsrud tilstod at have for 20 aars tid hört at Lang- dals bechen var deeled mellem Stöfren gaardene, har ej hört om andet end Kanningsdeele og at Harald Stöfren for en 12 a 14 aar siden begynte at bruge og aaverche östen for bechen, item uden for Töraaß veyen kommer ejedelerne Strandegaardene til, 4 Gunild Stöfren vandt at hun i 38 aar boede paa Torgier Stöfrens gaard og da kientde hun og hendes Mand sig med eje- delene til Langdals bechen.

Om denne tvistighed blev parterne saaledes venligen og ved haandebaand for Retten foreened at Langdals bechen fra Storelven indtil Langdals rabben siden langs Langedals rabben indtil i vester bredden af Langdals kiendet, derifra igien i Langedals bechen og ßiden lige i Töraas veyen, hvor Strandegaardenes eyer modstöder og vedtager schal vere et efterretlig og ævig schielne og deele imellem Torgier Stöfrens ejende gaard Mellem Stöfren og Nordre Stöfren gaardene som Ole og Peder tilhörer, hvad af Ole og Peder Stöfren er Aaverchet bliver en hver til deel som hand har hugged til, hvormed ald trette og tvistighed imellem parterne paa begge ßider schal vere ophævet.

TING 12. DESEMBER 1701 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

Anno 1701 d: 12 Decemb. blef Retten til almindelig opbettelße ting betient paa Trøgstad tingstue i Nordrehougs sogn var over veruende K. Mayt. foged Monsr Tönder böjdelensmanden Peder Rasmusen samt Laugrettes Mænd Ole Siverßen Vager, Siver Tandberg, Truls Flascherud, Knud Erichsen Vager, Lars Asgoutsrud, Ole Setrang, Svend Hverven og Thord Deli,

Sr Anders Christenßen paa Peder Nærstads og Jörgen Oppens vegne, som self og var tilstede fordrede igien i rette og til doms den sag mod Marichen Tron Clausens fra fol. 70 hid forflöt angaaende ¼ part i Setrang saugen etc. paa Contraparternes vegne uden Samuel Hansen s: intet hafde til giensvar. Udinden denne sag som for des vitlöftigheds schyld saa ofte ved opsettelßer er bleven forlenget er endeligen voris dom og afsigt saaledis: = Sasom Citanten Peder Nærstad med ingen slags beviiblighed har got gjort Marta Asch eller hendes forfæder at vere odelsbaaren til det ringeste i Setrangsaugen eller det i formaals tid derhos staaende qvernehus thi det producerede schiftebref af 13 Oct. 1631 fremlagt som et hoved-document i sagen giver os först denne opliusning at afgangen Christopher Setrang d. 12 feb. 1617 har af et fremmed ætleg hannem aldeliß upaarörende som baade nu af Peder Nærstad self, saaog af anden got folch af almuen derom meget vel vidende her for Retten gestendiges, her (fol. 73b) til odel og eje kiöbt og sig tilforhandlede en fierde part i Setrang saugen med et qvernehus derhos, hvilchet hand dog ej har haft i lengre possession end fra ermelte Kiöbebrefs dato og til schiftet holtes som er 14 aar 8 maaneder, da kand iche Peder Nærstad, iche Marta Asch eller hendes forfeder med nogen billighed kalde sig dertil odelsberettiget langt mindre odelsbaaren, uden ßaa var de kunde præstere det paastefnte upaatalt at have ligget under deris ætlæg i 20 vintre thi om end besagde schiöde melder det paa.anchede at vere solt til odel, saa kand dog ej odel af fremmede vindes för hæfds tid er omme. = Dernest befindes den paurgerede saugpart efter en i sterfboed imellem samtlig afgangne Christopher Setrangs arvinger oprettede forening i det meermentionerede schiftebref indfört at samme saugpart og qvernehus til brugelighed er pantsat Peder Tollefßen og hans arvinger for 27½ Rd^r, Nu er det os af de in actis indföerte documenter grundeligen bekient, at samme part uigienlöst har fuldt Peder Tollefsen og hans Sön Jens Pederßen i 27 samfelde Aar indtil d. 28 Jun: 78 da det er videre forflöt til Sl. Hendrich Holst fra hannem er det kommen til Claus Tronsen, derfra til Sl. Tron Clausen og endeligen paa det siste ved arf til hans arvinger, hvoraf vi kommer i erfaring at samme gods upaatalt har veret i de prenomineredes verge udj 70 aar imidlertid som af de fremlagde veloprettede schiftebreve eragtes har ingen för nu af Christopher Setrangs ætleg gjort nogen pretension derpaa i nogen maade. Og som da det omtvistede pant i Setrang saugen er til brugelig pant antagen af pantehaveren Peder Tollefsen, at hvis hæfd det er siden kommen til anden Mand nemlig afgangen Hendrich Holst som har beholt det i 23 aars rolig hæfd uden Klage til tinge, kand vi med ald ret og billighed efter lovens 5te bogs 7de capit. 13 art. concludere at det af Christopher Setrangs Arvinger udgifne pantebref til Peder Tollefsen som i schiftebrevet indfört, Kand ej vere af nogen Kraft, Og kommer det os for det 3^{die} noget sælsom fore at Marta Asch har understaaed sig at selge en fierdepart i Setrang saugen hvortil hun iche uden ved formeening kand have nogen Ret, thi paa schifted efter Engebret Haraldsen Nærstad Anno 1668 escher Thomes Asch paa sin qvinde Marta Pedersdatters vegne udleg og rigtighed for hvis Arvegods hende efter hendes bestefader Christopher Setrang tilfalden, hvor- efter ham af Sterfboed er gjort saadan udleg og fornöyelße at hand har sig ingen kraf efter Setrang schiftebref forbeholden i nogen maade undtagen en fordring til Guldbrand Oppens arvinger paa 6½ Rd^r 14 ß. hvorpaa aaret efter er falt dom til betaling med rentes svarelße, schulle Marta Asch have haft noget meere at fordre efter ermelte schiftebref, da maatte der io veret noget derom paastaaed og i schiftebrevet paa Nærstad som ej scheid indfört saa burde og slige pretentioner i schiftebrevet efter Sl. Thomas Asch at vere antegned til vedkommende efterretlighed.

4to er det stor negligence af Christopher Setrangs arvinger at de i tide til paagiældendes efterretlighed ej til tinge har ladet publicere deris schiftebref formedelst den derudj incorporerede forening, thi loven vil at alle schiöder pantebreve og deßlige schal tingliuþes om de ellers schal vere af noegn gyldighed mod andre tingliuste breve som det her er tildragelig.

5te er det omtvistede i Setrang saugen gaad i fire schifter siden Peder TolleffBen fich det til brugs og de derover forfattede schiftebreve af ingen overdommere svechet, hvorföre de ej heller af denne Ret (fol. 74a) Kand til side settes. Skulle der paa Citantens side vere nogen formee-ning at denne sag efter schiftebrevetz paaschrift nogen tid tilforn schulle veret i Rette sögt, da udviises det document af 18 Sept. 69 af Peder Nærstad fremlagt at Jens Pedersen som derudinden forobligerer sig om fierde parten i Setrang saugen at schaffe adkomster til fornöyelþe, er aldrig stefnt i denne sag som og af i rette lagde Jacob Bertelsens doms slutning af 6 Aug: og 27 Sept. samme Aar er opliust.

Efterdj da den paastefnte fierde part i Setrang Saugen er ej Marta Asches odel, hendes producerede pantebref ej tingliust ej paa de mange ergangne schifter derom giort vedbörlig erindring ej vigilered sin ret og i rette tide giort paatale förend hendes pantecontract af loven blef cassered og andre fich hæfd paa deris pant, ej paa Nærstad schifte giort paafordring om hun noget videre hafde at söge. - Da haver Citanten Peder Nærstad om hand finder sig fornermet ved det sluttede Kiöb med meermentionerede Marta Asch og hendes medarvinger passered forleden Aar d: 2 Nov. sin loulig regres og sögning til dennem for sin schadelidelþe. Hvori- mod den paastefnte fierde part i Setrang saugen forbliver den dydædle Matrone Madame Marichen Tron Clausens efter det i hænde havende louformige pantebref af Samtlig Christopher Setrangs arvinger uprejudiceret og med samme Ret som det hende paa schifte efter bem^{te} hendes Sl. hosbonde er tillagt.

Belangende det paastefnte qvernehus i hvis sted Hans Laursens saug er opbiugt, da giör Peder Nærstad ingenledes beviisligt dertil at eje nogen grund som i stefningen foregivis thi naar mand grandgiveligen efterþeer den eftermelte forening imellem Setrangs arvinger opretted, da nefnes det iche med noget grund, men slet og ret et qvernehus og naar det gaar til vurdering da luches qvernehuset aldellis ude og 2 paar steene taxeris for 5 Rd^f, hafde Setrang arvinger haft rettighed til qvernehusetz grund tviles ej paa at io der om saa vel som alt andet var noget mentionered og helst i de tider giort paatale, da saugen som Peder Nærstad i sit indleg beretter efter en laugmands contract for 49 aar siden at vere Hans Laurþen tilkommen blef opbiugt, efter hvilchen tid til dato ej mindste pretension af Christopher Setrangs arvinger er sceed og kand man lettelig slutte Sl. Hans Laurþen aldrig at have understaed sig at opbiugge nogen saug som hans arvinger nu i þaa rum tid uden kære (?) har haft i hæfd hafde hand ej haft retten med sig. Derforuden er indlagt Monsr Jörgen Larsen Hönens schiöde om grunden til paastefnte saug dateret d: 18 Janv. 1676 hvilchet hand for Retten har vedstoed og samtöcht som og hiemler Sl. Hans Larsens arvinger samme saugstöd i 25 aars tid de har haft det i god ---lighed.

Daa saasom Peder Nerstad paa egen og consortes vegne ej beviifær at eje nogen grund til paastefnte qvernehus ej beviifær at have noget kiöbebref paa samme grund ej talt derpaa förend de ind citerede og deris forfæder derpaa har fanged hæfd, saa kand hans giorde propositioner i retten ej bifaldes men erkiendes for Ret at Sl. Hans Hansen Arctanders arvinger niuder grund til Hans Laurþens saug efter den forening imellem dem og Sr Jörgen Laursen slutted, saa som den omtvistende Grund derforuden er deris ejendom efter det oprettede schiftebref efter deris Sl. fader af samtlig Christopher Setrangs arvinger i alle maade ubehindrede derforuden tiener de producerede deris Kong May^{ts} (fol. 74b) allernaadigste confirmations schiöder de höjfor- nemme inciterede i steden for alle adkomster til deris i haand og hævd havende sauger.

Den sag angaaende uloulig schouhugst fra fol. 70 hid forflöt har velbaarne hr: Amtmand Gluds fuldmegtig formedelst almuens raaben og bedens schyld bevilget opsettelse i til neste ting imidlertid vil de formode at tale saaledes og med hr: amtmand formaae det derhen at deris forbeelße dem blir eftergivet,

Anders Olßen indstefner Peder Nielßen Loe for 6 Rd^f 1 ort 6 ß som hand vedstoed item Johannes Qvernebergsund som vedgich 1 Rd^f hvilche de inden 15 dage er tilkient at svare under execution efter loven.

Kong: May fogeds fuldmegtig tienere Mons^f Laurs Hansen begierte almuens attest om de personer som i indeverende Aar har begaaed lejermaal og er tilkient at svare de derved hengende böder, ere god for samme at udrede, da er almuens tilstand der om saaledes: 1 Thomas Veggerßen begaaed löß lejermaal med Kari Busterud, begge er forarmed og ejer intet. 2. Jon Amundßen Honerud med Kiersti Nielsdatter, hand Soldat og hun rejst af böjden. 3. Rasmus Michelsen med Thore Gregersdatter hand er en fattig Karl som lenge har tient for soldat og nu under de bevebnede enrolleret og hun gaar om böjden og betler. 4. Jens Findsand med Guri Olsdaater, hand er gammel har intet og qvindfolchet tigger. 5. Rasmus Michelsen med Kari Hansdatter hand er arm og derhos lemster i den ene arm og hun en vanvitting. 6. Christen Engebretßen med Kari Jonßdater, begge er römt af böjden og ingen veed hvor de ere at finde. 7. Jacob Trötelßrud med Berete Tollefsdater, hand er gandsche forarmed og hun tigger. 8. Hendrich Trulßen med Marte Carlsdater, hand tiener under det ny regimente for soldat og hun et forarmed qvindfolch. 9. Hans Ryen af Valdars med Marta Rödningsand, hand er fri kient for at vere barnefader og hun, som intet er ejende er afstraffet i fengsel. 10. Vegger Engebretßen med Jöran Clemedsdaatter, begge ere forarmede og intet ejende til böderne at betale. Guldbrand Veggensen som har begaaed ægte lejermaal med Live Jonsdatter samt Hogen Michelsen Oppen med Marta Jonsdater Folum er gode for at svare deris ægteböder. Men Christopher Ellingßen Torp og hans qvinde Birgite Olsdater ere fattige folch. Hvorefter fuldmegtigen begierte tingsvidne.

Efierschrefne Dannemænd af Nordrehougs Prestegield paa Ringerige er tilnefnt for anstundende Aar 1702 at betiene Retten nemlig Thomas Skollerud, Ole Tronsen Vager, Hans Alme, Ole Kittelsbye, Peder Vesteren Jon Hoghov, Thore Bierche og Ole Blaxtvæt.

TING 15. DESEMBER 1701 PÅ GOMNES I HOLE

Anno 1701 d. 15 10bris blef Retten til opßettelße ting betient paa Gomnes tingstue i Hole Prestegield var oververende efterschrefne Laugrettes Mænd nemlig Gutorm Næs, Rolf Rusödegaarden, Christopher og Siver Gomnes, Bersvend Hove, Ole Opsal, Hans Schamarchen og Christen Utvigen item fogdens tiener Laurs Hansen saaog Böjdelensmanden Johannes Bye.

Efter de af almuens indstendige begiering her af gieldet som til seeneste ting af velbaarne hr: Amtmand Glud og efter hans befaling er bleven indkaldet for utilladelig og uloulig schouhugst har hans velbeschichede fuldmegtig Mons^f Christian Thomesen opsettelse til neste ordinarie ting efter Juul bevilget og consenteret.

Udj den sag imellem hr: Major Sibbern og K. Ma. foged Mons^f Tönder mötte ingen paa Citantens Side. Fogdens tienere Laurs Hanßen fremstillede Et vidne nemlig Haagen Rud som lagde dette til forrige sin gjorde profning at Ole tambour (fol. 75a) hafde sagt at hand fich en Slett daler for den dag hand opvartede paa Steen med trommen, hvilchet hand og her for Retten senest paa tingstuen tilstoed, noch tilstod hand at de tog Ole Tambour hverchen med vold

eller magt men hand fulde dem selvillig, men Knurrede noget for hand skulle gaae den vejen.

Videre blef ej indgivet og var fogdens tienere dom paa sin Principals vegne med omkostnings erstatning begierende hvorefter da saaledes er dömt og afsagt.

Ved det at Kong. May^{tt} foged Mons. Tönder som af indgifne vidimerede copier af de hannem tilstillede höj öfrigheds ordres er anbefalet at enroolere, sammenkalde, beße, mönstre og som Capitaine anfare det bevebnede mandschab har d: 13 Maji sist afviigt til at möde paa Steen opbudet samme bevebnede, siunes iche derfor, saa lenge de i Retten fremviiste höj respective ordres ere urevocerede at man Kand imponere ham noget crime, men meere paasige ham at hand i sit embede vindschibelige som hörsomst og schyldigst har holt sig samme efterretlig; Og befinder ieg de i Retten förte vidnesbiurd iche at paatyde velb^{te} K. May. foged til Steen gevaltsom at schal have ladet bortföre den for de bevebnede enroolerede Tambour Ole Broten, thi fogdens udschichede gaar meere paa at vinde Ole Broten med ord og bönen end med trußel, som sees deraf at de beder saugfogden om forlof, de instigerer Tamburen at formaae en anden i sin sted, lover ham betaling for veyen, indtil de paa det siste fich ham overtalt at hand self villig fulde dem, hvorefter denne gierning kand ej extenderes eller anbees for at vere voldsverch; og som Ole Broten som en boesat husmand paa Hole Grund, da hand var stilled for fogden med usömmelig ord som beegnede, hvorefter fogden som af acten kand erfaris, har givet ham et paar slag af en svulch. Af saadan aarsage siunes iche fogden, som i sit embedes forretninger var begreben efterdj Ole Broten med samme mundheld continuerede at hand ej ville parere og med andre ufornödnede geberder gjorde sig opsetzig med den under hvis commando hand som en husmand for Tambour sad enrooleret at kand paabiurdes nogen mulct at udgive, i henseende enhver som staaer under öfrighed bör at beviiße sin overmand den respect og hörsomhed hand ham schyldig. Efter slige raisons er K. M. foged Monsr Tönder frikient for veledle h: Major Zibberns tiltale i denne sag,

Sr Christen Fröshoug, som til siste ting hafde indstefnt eftersch^{ne} for giæld, om hvilchen sag da intet blef protocoleret for tidens kortheds schyld, fordrer sagen i Rette ved Christen Domholt Jörgen Field tilstod at vere schyldig 6 tölter got kiöbmands tömmer, item Siver Giesvold og Ole Hansen som ej mötte; hvorefter stevnevidne Narve Olsen og Jon Olsen afhiemlede deris varsel ved Eed at vere lovlig, hvorefter s: de ej möder er dem laugdag til neste ting forelagt.

Efterschrefne tilnefnes som laugrettes mænd at betiene retten tilkommende aar 1702, nemlig Peder Leene Jörgen Field, Rasmus Gomnes, Christopher Gomnes, Niels Olsen Onsager, Peder Fröou, Haagen Rud og Hendrich Vlleren,

TING 7. MARS 1702 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

(fol. 84b) D: 7 Mart. 1702 blef Retten til almindelig saging betient paa Trögstad tingstue paa Nordrehov, var oververende velbaarne hr. Amtmand Gluds beschichede fuldmegtig Monsr Vendelboe, K. M. fogeds fuldmegtig tienere Laurs Hansen, Lensmanden Peder Raßmußen samt efterschrefne Laugrettes Mænd Siver Tandberg, Helge Alme, Siver Bierche, Peder Vesteren, Ole Tronsen Vager, Torgier Schov, Jon Solhov og Thor Bierche.

Blef aflest velb^{te} hr. Amtmands fuldmagt til Monsr Vendelboe at beoagte hvis paa tingene passerer af siste 6 Mart.

Blef saa allerunderd. publiceret hans Kong. May schattebref for indeverende Aar d: 4 feb.,

Dernest, allerhöjstb^{te} Kongl. Pardon for dem, som vil opdage sig at have veret vidende om den utroschab som ved sölfberget Kongsberg er begaaed dateret in 10bri 1701,

Efterat foranstaaende K. forordninger saalunde vare proclamerede lod Amtmandens fuldmegtig ved Böjdelensmanden, efterat hand forhen ved mig lod opleße lovens 1ste bogs 5 cap. 19 art., fornemme om fogden her paa tinget var tilstede, hvilchen efter paaraabelße ej mötte men i hans sted var hans tiener Laurs Hansen, dernest lod forb^{te} fuldmegtig oplæße at til fogden ergangne bref af 3 10bris 1701, derefter blev fogdens fuldmegtig tilspurt om hand medhafde det oppebørsels mandtal udj den form og maade indretted, som forhen opleste skrivelse til hans hoßbonde tilholder og anbefaler, hvor til fogdens fuldmegtig svarede, at som hans hosbond paa diße tingreißer har veret begreben i hans regenschaber for fogderiet til forferdigelße og nu med samme indreist til stift amtstuen, kunde hand deß Aarsage samme Blinne Mantaler ej forfatte, til med var schattebrevet de tider (fol. 85a) ej til fogderiet ankommen. Blef saa oplest et andet til fogden ergangne bref af 9. Janv. sistleden, efter hvilchet alt foregaaende, som der befindes at fogden ved betidentlig og tilstrechelig advarseler er tilholdet paa nerverende tid og sted at fremkomme med de documenter som til anordnede forretningers afhandling kunde benödiges og hans fuldmegtig derimod infererer at hans Principal til stiftamtstuen med afvigte Aars regenschaber til liqvidation er foreviste da hand dog til fulde er bekient at de icke med behörig paaschrift er autoriseret, for hvilchen foregaaende rigtighed hand dog ville formeene at ej noget kunde sluttes eller afhandles, saa i hvorvel at schattebrevet for indeverende Aar af fogdens tiener til publication er indlevered efter hvis anordning kand ey vides saa tog Amtmandens fuldmegtig af ald forestaaende anledning at tilholde Almuen ej noget paa den förste Termin schulle betale forinden Amtmanden enten self eller ved sin beschichede fuldmegtig efter schattebrevet indkommende kunde bivere schatte lignings tinget, hvorom hand i alt eschede et vedstaaelig og sandferdig tingsvidne in duplo.

Laurs Hansen formeente almuen efter opleste schattebref at bör betale förste termin, saasom amtmandens fuldmegtig oververende og kunde tilsee hvad derpaa bliver andordenenet.

Blef oplest hr. Amtmand Gluds order om publique forretningers foretagelße ham at tilkiendegives af 22 feb. 1702.

Lod oplese og tingliuse efterschrefne documenter.

Poul Oppegaard lod opliüße det pantebref af 23 Sept. 1697 at det var betalt og indfriet fra Hr: Raadmand Sl: Stochflet. Nielß Iversens schiöde til Tosten Veme paa 2 schinds schyld i Øfrebye i Sognedalen af siste 27 feb.

Niels Iversens schiöde til Tosten Veme paa 1 schinds schyld i Velsvandet af samme dato.

Mageschifte imellem Poul Oppegaarden og Tosten Veme mod 4 2/7 sett. i Veme 3 sett: i Veme af samme dato.

Mons. Nielß Iversens pante forsichring af Poul Oppegaarden paa 217 Rd^f 1 ort 21 ß. paa 7 sett. i Oppegd og 2 schind i Öfrebye af lige dato. = Tosten Vemes schiöde til Monsieur Nielß Iversen paa fri tömmerkiöb for hans anpart i Medböe og Öfrebye schove af samme dato.

Lisabet Anders Jacobsens transport til Nielß Iversen Tyrholm paa hendes prioritetz Ret i den östre saug i Hejeren, Helgerud og huße og söeboe ved Dröbach af 18 April 1700. Christopher Ruds schiöde til Elling Oppegd:en paa Hofland i Sognedalen af 21 Sept. 1670. = Truls Gutormsens protestation paa Peder Biörns gjorde kiöb med Lisabet Anders Jacobsens om Öfresagens lösning af 7 Mart. 1702.

Anne Kares schiöde til Peter Biörns ejende qvinde paa ald hendes Ret til Öfresaugen af siste 18 Janv.

Truls Andersens schiöde til Peter Biörns qvinde paa hans odelsret til Øfresaugen af af (!) siste 13 Janv.

Jesper Schiörvolds schiöde til Niels Heßelberg paa den gaard Nordbye schylder 3 fierdinger af 19 Nov. 1701.

Christen Fröbousgs schiöde til Sr Morten Leuch paa den halve deel i Dybendal af 30 nov. 1701.

Karen Frogs schiöde til Peder Nerstad paa 2½ f. i Nærstad af 2 Mart. 1702. Jacob Luths böxelsedel til Able Halvorsen paa half parten i den platz Foßesholm dat. 16 Mart. 1690 - Asle Halvorsens schiöde paa den anden halve part i dito platz af 8 feb. 1690.

(fol. 85b) Mons Larsens böxelsedel paa 3 f. i Gaunum 4 10b. 1701.

Poul Helgesen Opegaardens schiöde til Gunder Berg paa 14 1/10 Sett. i Nedreberg dateret d. 11 10bris 1701.

TING 8. MARS 1702 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

D: 8 Martii blef Retten ut supra i forindförte laurettis nærverelße betient paa Trögstad tingstue.

Niels Mogenßen paa Marichen Tron Clausens vegne stefner hr: Capitaine Brinch for 120 Rd^f capital med rente hand hende schyldig. Fremlagde schriftlig stefning af siste 25 Janv. samt hendes pantebref af velbe^{te} von Brinch udgivet d: 9 nov. 1699 samt et indleg af i gaar, videre blef ej indgivet. Paa hr: Cap: von Brinches vegne mötte ingen tilstede hvorfore Stefnevidne Peder Raßmusen og Engebret Frog afhiemlede ved Eed deris varßel at vere louglig, da som hr: Capt. Von Brinchen ej denne sinde möder eller til sagen svare lader er hannem efter anleding af loven forelagt laugdag til neste ting d: 4 Julii hvor da dom uden videre ophold schal afsiges.

Poul Olde ved schriftlig sedel stefner Anders Eejdsgd for samme platz hand sig uden nogen lovlig adkomst har bemegtiged samt til Rigtigheds svarelße for formynderschab etc. Anders Christensen paa Anders Eidsgaards vegne fremlagde et indleg af siste 4 Mart. hvorudi hand begierer sagen forflöt til Aasteden som Citanten consenterede,

Blef saa tingliust 1 lodsedel af Tollef Jonsens sterboe paa 3 sett. i Haldum og 1 Sösterlod i Gundbiörud for 26 Rd^f 1 ort 22 ß, af 10 Maji 1700.

Hr: Amtmands fuldmegtig paafodrede den sag i Rette, som fra fol. 70 til denne tid optagen, angaaende ulovlig schovhugst af Ringeriges Almue begaaed, Paa almuens vegne fremlagde Erich Tandberg ~~et indleg~~ en ydmyg suplication af siste 7 Mart: med den derpaa fulte resolution. Videre blef ej indgivet eller paastaaed: = Hvorfore afsagt. Af de udj Retten indgifne 3de besigtelßer over de d. 5 og 6te April forleden Aar forefunden og ved Rettens middel optalte laß af Rund langtömmen og stöchte bielcher erfares öjensiunlig, at de indstefnte, omendschiönt de laster under prætext af saugtömmen schulle ville angive, har forlöbet sig imod deris K. M. allernaad. schov ordinance af 12 May A^o 83 dend 3 post, efterdj af slig tömmen kand forarbejdes Bielcher. Saa er en hver af de inciterede efter det quantum hand er antegned fore, allerhöjstb^{te} Kongl: forordning gemeß, forfalden at straffes, Mens som samme tömmen forlengst solt og bortfört, ßvarer vedkommende hver tölt lang tömmen og Bielcher med 3 Rd^f efter den

udj deris indgifne underdanige supplique af dem self satte taxt, som imellem angiveren og de fattige i lige deele partegives, ßaafremt deris K: May. dem efter allerund. ansögnung ej for saadan höj summæ udgift som har henseende til heele böjdetz ruin, allernaadigst perdonerer,

Even Skude fordrede den sag igien i Rette fol. 71 indfört fremlagde laugtingß dom af 16 Sept. 97 som tilkiender hadelendingerne det paastefnte Aaverche. Fremstillede 2de Prof Kield Larsen Blaxtvot og Guldbrand Vegersen Samsiöen som efter aflagde Eed proved saaledis. Kield Larßen vant at efterat Sorenschriveren in A^o 97 hafde dömt imellem hallendinger og Aadölingerne da flodede hand samme vaar for Erich Findsand 20 tölter tömmer som var baade af Halland og Odalens tömmer, af lige beschaffenhed tilstoed Guldbrand at have flodet for Embret Hoverud 20 tölter, ellers nafngaf de Amund Gutormsen, Asle Trulßen, Thomas Vegerßen, som med var samme tid at flode tömmer for de af Odalen. Citanterne begierte opsettelse til en anden tid. Paa Odölingernes vegne mötte Jon Rödningsand og indgaf (fol. 86a) en contrastefning af 2 Martii sist afvig. Begierte sagens opßettelse til sommeren eller dens forflöttelse til Aasteden. Sagen er optagen til den 6 April förstkommende.

Christen Hanevig stefner efter indlagde reigning en deel Debitorer for giöld. Er optagen ut supra. Saa stefner hand og Knud Riber for 4 Rd^r hand ham schyldig. Paa Knuds vegne mötte lensmanden og begierte ligeledes opsettelse.

Knud Torchildsen af Valders stefner Ole Moding for en stor deel tömmer hand efter anmodning schal have optaget i Elvene etc. Ole tilstod at vere forligt med Torchil Refne at fremföre og til Sr Treschovs tienere levere hviß tömmer ham af Torchelds uddrevne tömmer i Elvene forekom, men Torchel betalte ham udförselen. Af provene mötte alleniste Hans Engebretsen som ved Eed proved at A^o 97 om hösten da var hand med Ole Moding paa Valders hengslet, da flodede hand med ham paa det 10de hundrede tölter tömmer, hvoriblant var en deel af Torchel Reves tömmer, men, hvormeget viste hand eller mindiße iche, ßom de kom i fiorden dermed sloges floden i stöcher og tömeret gich sin vey, laae vinteren over i Sperillen, siden kom hand der iche meere, videre blef fremstilled Ole og Poul Busterud som ved Eed proved at forleden vaar fant de ved Busterud Slepning 2 tölt 8 stocher, blant Treschovs tömmer, af Torchel Reve og hans Söns merche, og var de bestilt af Knud Reve samme at efterße, dernest blef endnu fremstilled 7 prof nemlig Hans Nielsen, Niels Ringerud, Ole Flascherud, Amund Hovnerud, Ole Rustaen, Ole Solem og Halvor Olsvigen. Hvilche efter aflagde Eed proved efterschrefne Hans Nielsen tilstoed og proved at den sönderslagne flode af Refne tömeret var sær flodet, men hvor meget der var i floden viste hand iche. Niels Ringerud og Ole Flascherud tilstod at Refne tömmer efter Ole Modings order blef sær flodet, men hvormeget viste de iche, Amund Hovnerud og Ole Rustaen ßaae samme tid af Refne tömmeret men hvormeget viste de iche. Ole Solem og Halvor Olßvigen proved at de saae i fiorden af Refne tömmeret som var merchet med Ole Modings merche, men observeret iche noget tömmer med Reves særlig merche. Samtlig provene kunde iche vide enten lidet eller meget af Refne tömmer ved Ole Modum udfört. Knud Torchelßen beraabte sig paa flere prof, hvorföre den saavel som alle andre sager for tidens korthed, er til den 6 April, men denne sag til sommertinget forflöt.

TING 10. MARS 1702 PÅ GOMNES I HOLE

D. 10 Mart. 1702 blef Retten udj oververelse af velbaarne hr: amtmand Poul Glud til almindelig sageting betient paa Gomnes tingstue i Hole Prestegiöld paa Ringerige var overende fogdens fuldmegtig Laurs Hanßen, lensmanden Tosten Bye samt efterschrefne Lauret: Peder Lene, Erich Delen, Johan Field, Rolf Rud, Christopher Gomnes, Peder Fröou, Rasmus Gomnes og Hendrich Ulleren.

Blef allerunderd. publiceret Kongl. Forordning om schatternes paabud af 4 feb. 1702, hans May^{tt} allernaad. saadan for dem som med utroschab ved sölfberget sig har befunden dat. in 10bri. 1701.

Derefter lod hr. Amtmand protestere mod fogden det samme som paa Trögstad tingstue fol. 84 blef indfört. = Dernest blef oplæst velb. hr. Amtmands order om publiqve fortagelse som hannem tilkiende gives dat. 22 feb. 1702. = Blef tingliust Peder Hanßens böxelsedel paa Ullern af Torchil Olßen udgived d. 9 Mart. 1702.

(fol. 86b) Hr. Amtmand tilholte almuen at en hver af dem som penge hafde ved haanden skulle fremkomme og paa den förste termin betale saa meget, som de kunde af sted komme, hvorda sig ej videre indfant end efterschrefne personer nemlig Christian Thomeß: som for Storöen betalte 7 Rd^f, for Field 4 Rd. Michel Svarstad betalte 6 Rd^f. Guldbrand Horum 4 Rd^f 3 ort 5 ß. Peder Sörum 4 Rd^f. Thor Rösholmen 1 Rd^f. Bedragende sig i alt til 26 Rd^f 3 ort 5 s for hvilche penge fogdens fuldmegtig Laurs Hansen og de vedkommende qvitered, men som hr. Amtmand efterat pengene i saa fald vare paa tingbordet erlagte, fant det for got til securitet af hans May. intrader at bem^{te} penge under Sorenschriverenß og laurettes forseigling i Retten in deposito skulle forblive indtil videre hans anordning, saa bleve og be^{te} penge i Retten eftertelte, behörigen forseiglede og udj min Christian Müllers forvaring antagen. Til dette saaledes at anordne, sagde hr. Amtmand sig at have mangfoldige og tilstrechelige aarsager, hvor af hand de fleste paa dette sted fortier, men alleneste denne sinde villet allegere dette, at som fogden Laurs Tönder ej endnu efter Loues (?) Rets ordningens og schattebrevet formeld som hr: amtmandens derom in specie allernaad. Kong. instruction og ellers Amtmandens derom til fogden ergangne advarsler af 3 10b. 1701 og 9 Janv. 1702 haver til hr: Amtmand indlevered sine regenschaber til paaschrift og eftersiun og Amtmanden derover presuponerede ingen liqvitation at vere sceed for afvigte Aars opbörsler, saa sagde hr: Amtmand iche des forinden noget til fogden at indeverende aars schatter at kunde betroe, paa det der ved ej maatte malverseris, naar fogden derved maatte tenche at stoppe afvigte Aars schyldige rest efter matriculens belöb. Begierte ydermeere til slutning indfört denne meening, at som schattepengene ichun ad interim i Retten ere nedsatte ieg da, naar fogden hr: Amtmand foreviste sin afreigning for afvigte Aars opbörseler og Jeg derom af amtmanden blir tilschreven, Jeg da besagde og under forseigling bevarede 26 Rd^f 3 ort 5 ß til fogden mod qvitering vilde levere, differerer 3 ort 5 ß som Guldbrand Horum er got gjort for Lin(?)kiörsel, som den forsejlede sum ichun bliver 26 Rd^f.

Mons^f Christen Hanevig stefner Christen Fröshoug for giæld fremlagde en dom af 6 Jul. 1699, et indleg af siste 8 feb. Paa Christen Fröshougß vegne mötte hans Sön Anders Christenßen og begierte i sagen, uden vidre at indgive, opsettelse, hvilchet Sr Christen Hanevig og consenterede og blef sagen til d. 3 April opsat.

Sr Jacob Luth indstefner Hovor Skamark., Jens Kasted for grundleye Carl Couserud for giæld og plätzen at entvige, Hans Berregaarden for 15 Rd^f alle mötte uden Jens Kasted hvorföre stefnevidne Halvor Rasmusen og Amund Gulbrandsen aflagde Eed at hand var lovlig stefnt og at Carl for Juul var afsagt fra Couserud.

Hr. Amtmands fuldmegtig Mons. Vendelboe fordrede den sag i Rette mod Almuen paa Stranden fra fol. 71 hid forflöt. Mads Buru tilstoed ej meere at have fremdreven af paastefnte bielcher end 4 tölter, Laurs Solum og Siver Kolkind 7 tölt, Ole Veßetrud 4 tölt. Hans Berregd 6 tölt. Ole Nacherud 9 tölt, og Tollef Grefsrud ½ tölt, samtlig tilstoed i Vigersund at kunde faae for 1 tölt bielcher 3 Rd^f. Fuldmegtigen begierte dom. = Afsagt. Efter anledning af Kongl. May^{tt} Skov ordinance tilkiendes forindföerte efter dens 3^{die} post til sagsögeren at have forbrut de paastefnte og nu vedstaaende Bielchers Verdi, som af de inciterede ere taxered for

3 Rd^f tölten, som inden 15 dage under vedbörilig execution (**fol. 87a**) bör svares og betales, hvilchet delis i 2de lige deele til angiveren og de fattige.

Hendrich Nielsen stefner en deel af Almuen for giæld, men som blant de schyldige udeblef Mogens Post, Knud Field, Mads Buru, Bersvend Hove og Hovor Hundstad, har stefnevidne, Tosten Bye, Peder Leene og Peder Löchen aflagt Æd at de var lovlig stefnt. Christen Domholt var Hendrich Nielsens fuldmegtig, Sagen er til d: 3 April förstkommende optagen og vedkommende forelagt at möde,

TING 3. APRIL 1702 PÅ GOMNES I HOLE

Anno 1702 d. 3 April blef Retten til opßettelße ting betient paa Gomnes tingstue i Hole Prestegield var oververende Fogdens fuldmegtig Laurs Hanßen lensmanden Tosten Bye samt laurrettes Mænd Peder Leene, Niels Onßager, Johan og Jörgen Field, Christopher og Raßmus Gomnes, Peder Fröou og Hendrich Ulleren.

Christen Frößhoug lader fredliuße et stöche schov udi Aasen ved hans gaard, at ingen sig under vedbörilig straf understaar der i at begaae nogen slags Aaverche etc.

Anders Frößhoug fordrer paa sin faders vegne i Rette Ole Gießvold for 4 Rd^f 1 ort 23 hvilchen giæld hand beviißer med en udtog af Ringeris protocol A^o 1699 at vere rigtig. Den indstefntes sön mötte): Rolf Olßen, negted gielden og ved sit indleg foregiver hoß Citanten at komme tilgode. Citanten begierte dom med omkostning. Herudinden er afsagt. = Efterdj inciterede Ole Hanßen in Anno 99 har vedtaget at ßvare denne sögning med tömmer ved Flaatteren som ej er efterlevet, til hvilchen tid Ole Gießvold ey heller har fremlagt noget til sin vederpartes Kraf svechelße, som nu mal à propos her i Retten foregives, thi tilfindes meerb^{te} Ole Giesvold at svare til Citantens sögning med 4 Rd^f 1 ort 21 ß ßom inden 15 dage med 1 Rd^f i Omkostning bör betalís under nam i hans midler efter loven.

Hendrich Nielßens sag blef i Rette sögt ved Christen Domholt. Mogens Post befindes efter dom af 15 Novem. 98 schyldig 7 Rd^f 1 ort 12 ß. Hans Broder Dominicus Post mötte paa hans vegne og svarede at hand var intet ejende.

Madß Buru foregiver paa sögningen at have betalt 1 tölt Bielcher for 3 Rd^f som Hendrich Nielßen har annamet. Vedstaar 2 Rd^f 3 ort 17 ß. Harald Stixrud kreves for 46 Rd^f 3 ort 11 ß beviißer med sedel derpaa at have leveret ½ tölt hustömmer for 1 Rd^f. hvilchen giæld, reiste sig af en fremlagde dom af 16 Nov. 98. Begierer til neste ting opßettelße at kand faae indstefnt Hendrich Nielßen med sin regenschabs bog at der af kand sees sagens rigtighed. Ole Nacherud begierer opsettelße som forrige, Hover Schamarchen siger at hand / Hendrich / har frataget ham 4 tölter Bielcher som ham ej got giort hvilchet hand med Eed vil prestere.

Knud Piochen vedgich 3 Rd^f 3 ort 3 ß. Carl Koußerud ligeledis 3 Rd^f 1½ ß. Ole Opsal paa hans vegne svarte Torchild Olßen at Ole har til sammen pantsat alt det hand ejer. Torgier Lia tilstod 1 Rd^f 3 ort 8 ß. Bersvend Hove siger ej endnu med Hendrich (**fol. 87b**) at vere kommen til afreigning begierer opsettelße.

Svend Nyhus negter gielden, pretenderer betaling for en spis slede 1 Rd^f 6 ß. Hover Hundstad vedstaar 22 Rd^f 1 ort 3 ß. Ole Evien vedstaaed ved lensmanden og Hover Hundstad 8 Rd. 3 ort 9 ß. Hellow Söhuls hoven vedstaar 1 Rd^f 2 ort. Hendrich Ulleren vedstaar paa Knud Börgesen Fields vegne 1 Rd^f. Med fuldmegtigens consents optagis sagen til neste ting.

D: sag af Mons. Luth indstefnt til siste ting blev nu igien af hans Søn Hendrich Luth i rette fodred. Jens Kasted mötte sagde ej nogen tid med sin hosbond at vere kommed til afreigning, hvilched dog burde scheed, Luth begierede dom paa Carl Couserud og bevilget i öfrige opsettelße. = Afsagt.

Efterdj Carl Couserud befindis fra sin plads loulig afsagt og hand ej beviiber ved böxel eller anden bevilling til des beboelse af landherren at vere berettiget altsaa erkiendis for Ret at dito Carl til siste fardag fra flötter og rödig giörer den paastefnte platz Couserud for sin landherre Seig. Luth, saa fremt hand ej derfra af Kongens foged vil udstödes, saa bör han og efter anförte obligations tilhold inden 15 dage 39 Rd^f 1 ort 15 β. under execution efter loven.

TING 6. APRIL 1702 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

Anno 1702 d: 6 April blev Retten til opßettelße ting betient paa Trögstad tingstue var oververende Kong. May^{ts} fogeds fuldmegtig Laurs Hansen, böjdelensmanden Peder Rasmußen Raae samt efterschrefne laurettes Mænd Siver Tandberg, Helge Alme, Ole Kittilsbye, Peder Vesteren, Ole Tronsen Vager, Siver Bierche, Thor Bierche og Joen Soelhoug.

Jörgen Hanevig paa sin faders vegne fordrede den sag i Rette Bom ved stefnevidne Mathiis Sax og Poul Gulbrandsen til siste ting var indstefnt, angaaende en deel hans Debitores for giæld nemlig Christopher Rösing for 22 Rd^f 14 β som han vedgich, Jon Christophersen ibid. for 6 Rd^f 1 ort som hand vedstod. Anders Polßrud mötte ey, befindes schyldig efter indgifne regning 2 Rd^f ej heller Laurs Erichsen Vager som kreves for 4 Rd^f 3 ort. Peder Sundbyes qvinde tilstod gielden men ßagde og beklagede sig, at hun burde haft ½ Rd^f mere for de leverede bielcher end 2½ Rd^f gielden er 5 Rd^f. Carl Svarverud befindes schyldig 8 Rd^f 18 β. Fraade Aaßene lod svare ved Ole Raae at at hand med dag og stunde vil betale 4 Rd^f 3 ort 16 β. Siver Tandberg vedgich 6 Rd^f 2 ort 18 β. Efter saadan beschaffenhed er sambtlig forindförte Debitorer tilfunden at svare hvis dem ut supra er paaschreven og det med 8 β af hver Rd^f i omkostning, som alt inden 15 dage bör clareris under adfærd i deris midler efter loven.

Hafde og indstefnt Knud Riber for 4 Rd^f mens formedelst Knuds udeblivelße forelegges ham laugdag til neste ordinarie sageting.

Anders Christensen paa hr: Raadmand Lerschovs vegne fordrede igien i Rette d. sag fra fol. 70 imod Ole Vaagaard som nu ej mötte. Fremlagde et indleg af siste 24 feb. Videre blev ej indgivet. Herudinden er da saaledis afsagt.

Efterdj indstefnte Ole Vaagaard ej har efterkommed sit löfte giort her paa tingstuen sist afvigte 14 Nov. og fornöyed sin Landherres efter gifne parob til siste ting, da bör (fol. 88a) hand, helst efterdj hand ej kand fragaae det hand er schyldig, til Citanten hr: Raadmand Leerschov at svare hvis hand efter regenschab i penge og vare har opbaared 119 Rd^f dernest resterende landschyld af den halve part i Vogaard og Samsiöe vandet 16 Rd^f 3 ort 14 β. endeligen for hr: Raadmands 2de rejßer her op, item arresten og dens beskrivelse med samt processens omkostning 16 Rd^f Bom inden half maanedß forløb bör clareris under nam og indförbel i hans midler efter loven. Belangende hans förste böxels forbyrdelße da efterdj iche noget gyldigt fremlegges Bom overbeviiber lejendingen Ole Vaagaard sin tilböxlede gaards schov til upligt at have forhugged, kand udinden den post ej anderledis censureris end at hr: Raadmand ved ny tiltale reserveris sine protestationer imod bemelte sin lejending, som hand derved siunes at kand indhente nogen revange for tilföjede schovschade.

Anders Christensen paa Niels Madsen Norups vegne stefner Poul Klechen for hvis hand ham efter dom og for resterende landschyld schyldig, etc. Fremlagde sin given fuldmagt af 11 Oct. 1701. dernest en transport til Sr Norup paa hvis Anne Sl. Anders Olßen efter dom hos Poul Klechen har at fordre nemlig 149 Rd^f 3 ort 4 ß med rente fra dommens dato af 4 Julii 1701. Producerede dernest forberörte dom af dato 9 Oct. 1686. hvorpaa fulte hans schiöde paa ½ schippd biug malt i Klechen af 19 May 1693, og endelig Sr Norups forfattede reining af 11 Oct. forleden Aar. Poul Klechen ved sin tjeneste dreng Johannes Hanßen lod fremlegge sit indleg af i gaar, da efterdj Poul udj samme beraaber sig paa at vil beviiße med en act imellem ham og Anders Olßens Enche for nogle Aar passered, ßom hand ej endnu har faaed beschreven, iten beraaben sig paa en contract imellem hannem og Sl. Anders Olsen in A^o 1687 passered, hvilchen schal opheve den indstefnte dom og den aldelis til intet giöre, har man for got befunden at forelegge Seig^f Norup til neste almindelige sageting i Retten at producere dets paaugered contract thi det er en meget betenichelig ting at overiile den med en dom af stor importance, naar her er opponence til de ßlags beviißligheder, hvor ret og retferdighed kand opdages, ved hvilchen den undertrögte til rette hielpes,

TING 7. APRIL 1702 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

D. 7 dito blef Retten igien i forindförtes nærverelße ut supra betient.

Gulbrand Sörum og Niels Kittelsbye fordrede igien i Rette d: sag, mod Odölingerne fra fol. 85 til denne tid forflöt som förte et vidne Amund Gutormsen Hoverud, som ved Eed proved at hand for sin hoßbond Gulbrand Hoverud flaadede 20 tölter saugtömmen fra Findeplatzen og til Samsiödammen af det tömmer som hadelendinger hafde hugged den störste deel af enten der var 2 eller 3 tölter af Aadals tömmer deriblant viste hand iche, vedstod at Gulbrand Hoverud, Engebret ibid. Jon Rödningsand, Erich og Niels Findsand, samt Torchild Fiößvig hver lod flode 20 tölter tömmer fra (fol. 88b) Findeplatzen, af det som de af Hadeland hafde Aaverched, men hvormeget af Odölingernes tömmer der kunde vere i blant kunde hand iche vide. Ellers foregiver Citanterne at vere forliigt med Jon Rödningsand og Nielß Findsand som var udschiched paa samtlig Odölingernes vegne at Niels Kittelsrud er tilladt i Findsand schoven til hr: Major Siberns nötte at hugge og udföre 27 tölter tömmer for sin pretension til Nielß Findsand, Og Gulbrand Hoverud schulle fornöje Gulbrand Sörum for sin pretention ßaavel ßom og Jens Hole. Skulle Aadölingerne iche efterkomme deris herudinden gjorde löfte, da begierer hadelendingerne sagen at staae Aaben til neste almindelige ting, som Retten dem ej negter.

Mons^f Christen Frößhoug ved schriftlig varsel indstefnte en deel Debitorer for giæld, nemlig Raßmus Vejsteen for 9 Rd^f 3 ort 3 ß, Marta Hauge for 1 Rd^f 2 ort 13 ß. Christen Lies Enche for 2 Rd^f 3 ort efter dom af 19 Nov. 1696. Christopher Rösing for 21 Rd^f 1 ort möder og beraaber sig paa Gienreining. Harald Frogs Enche for 11 Rd^f 2 ort 3 ß, hendes sön mötte og sagde at hand viste intet om gielden og hans fader aldrig kunde schrive sin hand under den af Anders Christensen fremlagde ßedel paa Gielden. Kittel Garhammer for 16 Rd^f 3 ort 18 ß. Som den störste deel ej möder har stefnevidnene Jon Rösing og Biörn Setre afhiemled deris varsel ved Eed at vere loulig, formedelst de udüblivendes schyld er sagen med Laugdags foreleg optagen til neste almindelige sommer ting,

Anders Chrestenßen paa hr: Hendrich Opdals vegne ved samme stefnevidne ladet varßle Kittel Garhammer efter indgifne hans forpligt af 16 Junii 84 for 3 Rd^f fremlagde sit indleg af i gaar, Stefnevidnene, som hand ej möder, vandt ved Eed at hand var loulig stefnt hvorforore hannem laugdags ut supra forelagt.

Laurs Hanßen paa sin hoßbond fogdens vegne fordrede Erech Settnes i Rette for begangne ægteböder og formedelst hand schal have ladet falde en deel ubeqveme ord imod fogdens tienerer Dirich Kastberg passered forleden kyndelsesmes tider. Af de tilstede verende er indstefnt Jon Simensen og Guldbrand Olßen Schiærdalen og Ole Raae at vidne om hvis af den incitere rede i hans hus ved Hönefoßen talt blef, fremkom Jon Simenßen, som efter aflagde Eed proved at hand efter fogdens tieneres begier og med hannem gich til Erich Setnes, at vurdere hoß hannem efter en dom om ægteböder, som de kom ind, begierte Dirich at Erich ville betale i mindelighed, hvorefter da blef meget talt som ej mindes siden sagde Dirich ved diße Mænd Ole Raae og Jon Simensen vil ieg have udleg til bödernes betaling, Erich svarede at hand hafde betalt böderne, har du nogen dom sagde hand til Dirich, Videre mindes hand iche undtagen at Erich sagde til Dirich, ieg giver dig og dere og fogden, en hunsfot.

Ole Raae vant ved Eed eenstemig med Jon Simensen og lagde dette dertil, at som Erich spurte Dirich om Dommen sagde hand at hand hafde ingen dom, Laurs Hansen begierte opbettelße ßaasom Guldbrand Olßen er forhindred i sin hoßbond hr: Assistance Raad Mustis ærende til neste almindelige ting. Provene tilstod at Erich ville forhindre at executionen iche schulle schee, draf kom tretten imellem dem, Erich Setnes (fol. 89a) mötte og hafde ej videre til sagen denne sinde at svare hvorføre den er ut supra forflöt.

Ved Peder Raa lader Truls Slevigen fordre udj Rette Poul Olde for 10 Rd^f hand hannem schyldig. Stefningen er af 20 Janv. Poul Olde mötte siste ting og sagde hand ville intet svare til sagen. Fremlagde Anders Christensens schriftlig tilstand om sagen som hand med corporlig Eeds afleg stadfestede. Begierte opsettelße til neste ting. Derefter fordrede

Monsr Anders Christensen den sag paa Mads Melems vegne i Rette mod Erich Jacobßen, fremlagde 2de Erich Jacobsen udgifne haandschrifter paa 13 Rd^f 1 ort 17 ß dernest 2de indlegger og endeligen en paa stempeld papir omschreven missive til Mads Melum af 27 Julii 1690. Derefter fremkom Erich Jacobsen aflagde sin benegtelßes Eed at hand har giort Madß Melem fornöyelße for de 2de sedler af Mads Melems fuldmegtig indgivet i Rette og det efter hans indgifne reignings udviisning. Hvorføre hand er sageßlöß hiemfunden.

Christopher Piochen sögte sin sag i Rette med Rasmus Vejsteen som fol: 71 indfört Raßmus mötte iche hvorføre Christopher aflagde Eed at Rasmus Vejsteen i Guds sandhed er schyldig 6 Rd^f til ham hvorføre Rasmus Vejsteen inden 15 dage til Citanten bör svare de anschrefne 6 Rd^f med en Rd^f i omkostning under straf efter loven.

TING 29. APRIL 1702 PÅ GOMNES I HOLE

Anno 1702 d: 29 April blef Retten efter velb^f hr. Amtmand Gluds anordning betient paa Gornes tingstue i Hole Prestegield, var oververende böjde lensmanden Tosten Bye samt laurettes Mænd Peder Leene og de fleere som fol. 87 findes indföerte.

Velb^f hr: Amtmand Glud ved sin fuldmegtig Sr Christian Thomesen lod fremlegge en stefning, indkaldende derved en stor deel af almuen for uloulig schouhugst derefter blef fremlagt en vidimeret copie af den seeneste giorde besigtelse over den fremdrefne last. De indstefnte mötte samtlig efter stefningen og tilstod af den optelte tömmer Hans Berregd:en at vere ejende 8 tölt 16 allen bielcher, 12 palm lod bielcher 6 treer, og 1 træ 14 palm. Laurs Solum og Siver Kolkind vedgaar 9 tölter stöchte Bielcher, Ole Vesetrud vedstoed 7 tölter 16 al. Bielcher. Mads Buru 4 t. og Torgier ibid. 5 tölt dito. Harald og Knud Stixrud vedgich hver 4 tölt er 8 tölt, Tollef Grefsrud ligesaa 3 tölter B., item Halvor Broten 2½ tölt, hans husmand 1 t. 11 Bielcher, Jens Kolbiörnrud 2 tölt, Jon Aasterud 3 tölt. Ole Nacherud 3½ tölt 18 al: B. 16 allen 2½ tölt

dito. Ole Opsal 6 stöcher 18 al. rund tömmer, 1 tölt 10 treer 16 al. dito. Torchel Havnor 8 tölt 9 stöch: Rund tömer, som hand foregiver til et qvernehuses opbrugelße i Skierdalen som er nedrodet at vere hugget og fremdreven. Kopaaßen, Aamot og Heldoms besidere henhörer under Modum hvor deris rette forum er. Hendrich Ulleren 16 al. 4½ tölt Rundtömmen, Embret ibd. efter Torchil Olsens beretning 3 tölt, Ole Evie 2 tölt langtömer Halvor Hundstad 6 tölt dito, Anders Bye 8 tölt dito, Embret Svarstad 6 tölter dito, Siver Giesvold 4 tölt dito og Rolf Findeplatz 1 tölt alt Lang rundtömmen af före.

Hr: Amtmands fuldmegtig protesterede at den i Retten (fol. 89b) indgifne besigtelses forretning angaaende lasten i dette sogn af lodbielcher, stöchte Bielcher og rund langtömmen nochsom forklarer at alt da forefunden i denne vinter neddrefne last ej kand extenderis anderledes end jo vere huggen imod hans K. M. allernaad. udgangne og for lengst til tinge publicerede schovordinance, saa er og dis meere derhos at observere det samme last uforgribelig iche er af saa stor palm og dögtighed, s: hans K. M. af dato 6 Sept. 1688 udgangne forordnings 1ste post melder thj protesterer hand at en hver brugende foruden lastens forbrydelße bör pleje til hr. Amtmand de böder nemlig 10 Rd^r for hver træ, som förste angivere i deres sag efterdj hand ved lovlig og ordentlig maade har saadant giort fölgelig, belangende den angivelse som Almuen en hver for sig i dag har giort om lasten, som ej stemmer over eens med optelningens forretnings summa og ingen ejemand nu findes til, saa paastaar hand same til hr. Amtmand at vere confisqveret.

Kong. May. foget Seig. Laurs Tönder tilspurte herpaa den tilstede verende og indstefnte almue i hvad henseende de imod saa ofte giorde forbud og erindringer har understaaed sig at udvirche saadan forbuden Last, som hand saa ofte paa tingene har erindred og formaaned dem om sig at fraholde, saaßom de antreffende derved kunde Aarsage sig störste ruin, hvortil de tilstedeverende svarede at de til saadan drift har vered höjligen foraarsaget i det de har intet hvormed de kand fortiene penger til schatter og landschylds afbetaling, uden alleneste ved deßlige slags hugst, og schulle dette aars drift, som nu er paastefnt gaae dem i fra, sagde de sig umuligt lenger at kunde blive Ved gaardene, ßaasom de derpaa mesten har optaged vinterföden foruden at de ingen credit nu til ßaаетiden, schatter og sommerföde höß nogen schulle kunde finde, som allerbeklageligst vil aarsage deris ruin, hvorfore med bön anraaber den gunstige Öfrighed saaledes ville considerere deres slette og ælendige tilstand at de for denne sinde maatte pardonis. = Fuldmegtigen refererede sig til sit angivende og begierte i sagen en kiendelße. = Afsagt.

Efterdj den af velbaarne hr. Amtmand Glud paastefnte last ej befindes paa Aastederne, hvor det var umuligt den formedelst adskillige vandscheligheder og særdelis at den var paa de fleste steder kast i store hover, at opmaale, at vere palmed, kand man ej vide egentlig hvor meget for samme last efter denne Kong. May^{tt} allernaad. befaling af 6 Sept. 1688 en hver brugende kand tilkomme at böde efterdj man er ubekient om det, som under det allernaad. paabudne maal er nedfeldet, Men saaßom man ved forskrefne tömmer og bielchers optelling har formerchet en stor deel der Af at vere undermaal, har man for Ret forefunden at en hver efter forhen giorde angivelße bör böde, for hvert tre, som befindes at vere under 15 palm af furu og 14 af gran, 10 Rd. efter allerhöjstermelte Kongl. aller (fol. 90a) naad. anordning, hvor om paa ny vil giöres loulig eftersiun enten naar de paa:anchede bielcher og rund tömmer til Vigersund er udflodet og det hiemme er Kommed i flode.

RETTERGANG 20. APRIL 1702 PÅ TRÖGSTAD I NORDERHOV

Anno 1702 d. 20 April blef Retten efter höjöfrigheds anordning betient paa Trögstad tingstue i Nordrehougs Prestegield paa Ringerige var tilstede K. M. foged Monsr Laurs Tönder Lens-

manden Peder Raßmusen Raae samt diße 8 Laurettes Mænd nemlig, Svend Hverven, Ole Kittelsby, Johannes Sörum, Peder Vesteren, Niels Hverven, Halvor Sörum, Ole Vee og Helge Alme.

Velbaarne hr. Amtmand Gluds beschichede fuldmegtig Mons. Christian Thomæsön fremlagde en stefning over den störste deel af almuen her i sogned hvorved Almuen indkaldes for begangen hugst imod schovordinancen etc. Fremlagde den derover af gode Mænd forfattede besigtelße forretted sist afvigte 27 et seqq. Mart. ßaog schovordinancen af 12 May 83. 3^{die} post item en anden forordning om hugsten af 6 Sep. 88 denß förste post. De indstefnte fra Tyrestranden mötte og vedstoed i alt efter besigtelßen untagen Enchen Veeholt som beklager sig en tölt hende formeget at vere paaschreven end hun er ejende. Af hoved sogned mötte tilstede efterschrefne som tilstod at have hugged som følger. Poul Buru vedgich 14 tölt, Siver Tandberg 16 tölter. Christen Trögstad 13½ tölt. Arne Vejsteen 14 tölt. Engebret ib. 9½ tölt Rasmus ibd. 10 tölt, Engebret Biönstad 9 tölt, Nielß Gile 9 tölt, Enchen Heßelberg 6 tölter - Ole Siverson Vager 6 tölt. Ole Tronsen 6 tölt 9 stocher. Knud Erichsen 13 tölt. Ole Jensen 7 tölt, Laurs Erichsen 6 tölt Guldbland 6 tölt Knud Olßen 6 tölt. Enchen Lie 4 tölt. Skiörvold Engebret 7 tölt, Jesper 3 tölt Rachestad Sören 13 tölt. Sundby Peder 8 tölt 7 stoch. Thor Delen 12 tölt, Flescherud Torgeir 4 tölt, Aaßene Claus 4 tölt, Ole 2 tölt, Piochen Christopher 3 tölt. Sörum Madß 10 tölt. Bierche Nielß 6½ tölt. Nielß Berger 3 tölter, Raae Rasmus 3 tölt. Langeng Frideric 2½ tölt. Gaunum Ole 11 tölt. alt rund langtömmen, Ultvet Guldbland 10 tölt, Halvor Brog godvillig vedgaaed 7 tölt langtömmen, item Anders Polsrud 3 tölt, Frode Aaßene 4 tölt. Af Hougs annex Loe Jesper 4 tölt, Peder 4 tölt. Rasmus 4 tölt, Anders 5 tölt. Ferden Anders 12 tölt. Hval Poul 2 tölt, Niels 6½ tölt. Berig Guldbland 7 tölt. Hans 3½ tölt Anders 3½ tölt. Øren Harald 1 tölt. Bölgen Halsten 8 tölt. Giermenboe Laurs 5 tölt. Gulbrand 5 tölt. Opperud Jon 1½ tölt. Setrang Ole 12 tölt, Enchen Thonen 5½ tölt. Dernest indfant de flere som i besigtelßen indfört og vedstod 20 tölter langtömmen. Derefter tilstoed Poul Klechen 12 tölt. Vesteren Frideric 4 tölt Peder 3 tölt. Christian Thomæsen saa vel som K. M. foged gjorde samme protestationer som i gaar paa Hole ting blef indfört der paa indgaf Almuen deris schriftlig indleg af i dag. Monsr Thomeßen paa sin hr. Principals vegne begierte dom.

Afsagt. Saasom man ved det paastefnte langtömmers optæling har observeret en stor deel at vere undermaal som formedelst adschillige vanscheligheder og særdeles at det var (fol. 90b) paa mange steder paa hin anden i store hover henkast ej er bleven opmaaled, ßaa bör for hvert træ som ej er hugget efter den model eller langtömmen stoch som ved samlingen eller udførselen til Vigersund beqvemeligst kand efter sees og opmaales, som ej findes schiched efter den model er i deris K. M. allernaad. befaling af 6 Sept. 88 dens förste post foreschrefved, af vedkommende, som for hen indfört og forklared hvormeget en hver i sær har hugget og udfört at svares og bödes 10 Rd^r alt efter höjstb^{te} forordnings allernaad. tilligellße, som ej tillader noget furu træ under 15 og gran under 14 palm i denne District at maa hugges -

RETTERGANG 1. MAI 1702 PÅ MOSKASTET I HOLE

(fol. 91b) Anno 1702 d. 1 Maji blef Retten paa tilstefnte Aasted ved Moes Kasted paa Jochums stuen betient, var oververende fogdens tiener Laurs Hansen, böjdelenmanden Tosten Bye og laurettes Mænd Niels Onsager, Peder Fröjou, Johan Field, Christopher og Rasmus Gomnes samt Hendrich Ulleren.

Peder Rasmußen Raae som laugverge for Beate Moe fremlagde en stefnesedel indkaldende Anders Hogenßen for et stöche jord hand fra hendes ejedeler schal have indhegned etc. Derpaa fulte hendes indleg.

Paa hr: Hendrich Opdals vegne protesterede Anders Christenßen at Beate Moe som en lods-
ejere ej kand före nogen pretention paa denne omtvistige jord förend alle medejere her til
Moen og des circumferentz, hvori Presteboled ligeßaa vel som de andre har sin udmarch og
eje, louligen vorder varslede, hvor til fornemmeligst maatte vere fornöden at velb. hr. Amt-
mand Glud, som det beneficerede gods har i forsvar i ligemaade vorder varsled, og förend saa
scheer formodede Presten ingen prof eller videre at burde föres.

Peder Rasmußen formeente at det ej giöres fornöden at stefne hr. Hendrich til det paastefnte
stöche jord siden hand deri aldrig kand beviiße at vere lodtagen, særdelis efterdj Monsr Luth
nu for Retten fuldkommen hiemler Anders Hogenßen omtvistede jordstöche. Derefter indgaf
Sr Luth sit indleg. = Anders Hogenßen tilstaar at det jord stöche som er paastefnt har hand
for 6 Aar siden af öde march indhegnet og udlagt Gierdsgaarden fra grinen norden for hans
paaboende platz og staaende i de tider tvert over hans löche, til det sted hvor det nu staar,
og det med hans landherre Mons. Luths tilladelße. = Derefter fremstillede Peder Raßmu-
ßen efterschrefne prof hvis tilstand er saaledis Niels Bierche en Mand paa 60 Aar vant, at i
40 Aar hand mindes har Moes beßidere brugt deres aaverche upaakient af Hælland og andre
angrensende indtil sandbroted og derifra langs Rabben ned i Elven, og om det paastefnte
stöche jord hör Helgeland eller Moe til, derom kand hand ej giöre os nogen opliusning, ellers
erindrer hand sig for over 30 Aar siden at hand nemlig Mons. Luth med Sl. Jörgen Philipsens
forlof hug master i Moes schoven norden for Sandbrötet, som hand hörte i de tider hand tiente
paa Moe. Videre blef ej af Parterne indgivet men begge begierte dom, hvorfore, saaledis af-
sagt. = Efterdj indstefnte Anders Hogensen tilstaar at have udviidet ßine ejedeeler fra dend
Gierdsgaard som tilforne var opßet fra Grinen norden for hans iboende Huße og tvert over
hans brugende löche og til det sted, hvor den nu er henflöt og bestaaende, da bör hand inden
15 dage at have bortflöt den paa:anchede gierde til det sted over löchen hvor den tilforne har
veret opsat nemlig fra ommelte Grinstolpe norden forbie 2 store sorte stubber og lige til den
söndre ende af ledhovedet paa den anden side som ber mod sandbrotet, hvor med da denne
processes omkostning ophæves.

RETTERGANG 10. MAI 1702 MELLOM ALME OG NÆRSTAD I HAUG

(fol. 92a) Anno 1702 d. 10 Maji blef Retten betient paa tilstefnte Aasted imellem Alme og
Nærstad som i gaar schulle veret forretted, men formedelst man i hans May. tjeneste forhind-
ret er sagen til i dag optagen var oververende fogdens fuldmægtig Laurs Hanßen, lensmanden
Peder Rasmusen samt laugrettes Mænd, Guldbrand og Ole Setrang, Peder Vesteren, Niels
Knæstang, Halvor og Johannes Sörum, Ole Vee og Ole Vejen.

Citanterne Helge Alme og Hans Rolfßen fremlagde en stefning, indkaldende Peder Nærstad
formedelst hand en brote schal have hugged dennem tilhörende etc. paa Aasteden ved en bech
som vender imellem Nærstad og Alme ved en stor steen blef stefningen i Sl. Peder Nerstads
qvinde og hans sön Engebret Nerstadß oververelße, oplest, forföjende os derefter til omtvis-
tede Brote, Findebrotten kaldet, som de paa Alme formeener af deris mercher at vere indlagt
og efterat samme grandgiveligen var taget i öjesiun begaf vi oß til Alme hvorefter Citanterne
frefstillede efterschrefne prof som efterat Edens forklaring dem var forelagt vant som følger:
Jens Knudsen ved Hönefoßen tilholdende nu 54 Aar, tilstaar at have tient Østen Alme for 32
aar siden og som hand i 5 Aar hand tiente ham gietede nogle Aar, da gich Alme fæe og Nær-
stad fæ i omtvistede findebrote af Embret Nærstad ubehindret i hafn, hvor det vilde, og giete-
de Nærstad og Alme bönder stedße om hin andre i samme march naar de behövede, i de tider
var dito Brote ej indhegnet ej heller var derpaa nogen biugning i samme brote som nu.

2 Kari Jonsdatter Ören Ejer ved 50 Aar tilstaar at hun for 30 Aar siden tiende hos Iver Alme da gietede hun hans fæe i fornefnte Brote og Ellers hvor hun vilde og ingen formeente hinde det, og det var siden Sl. Peder kom til Nærstad, hviß fæe og undertiden blef gieted i samme brote, i de tider var ingen platz opröd i samme brote, ved ej om Braaten hör Alme eller Nærstad til, hvilched forrige prof og tilstoed, 3. Anne Jensdaatter gamel 46 Aar, tiende for 23 Aar siden hoß Iver Alme, hvor hun var i 2½ Aar, da gietede hun ubehindret af Nærstad folchene i dito Brote, og var der da ej biugt noget hus, viste ej hvem den Broten tilhörte, og var löfschov hvor huusmands platzen nu er bestaaende, hvilchet de i de tider kalte Bordalen, dette var hinded tilstand. 4. Gunor Embretzdatter 86 Aar gl. vant at hun for 25 Aar siden tiende hos Östen Alme, hvor hun var i 6 Aar, tilstod at der ej var brugt noget hus eller opröd nogen platz paa de tider i Findebrotten og gietede hun ubehindret Alme fæe i forsch. brote og stod löfschoug der, hvor Bordalen nu er opbiugt, ved ej hvem ejedelerne tilkommer, tilstaar at omtvistede brote i de tider ej var indgiered, saaog at Nærstad fæe blef og gieted sommetider i samme Brote,

Derefter fremstillede Engebret Nærstad sine vidne, Hans Larßen Lundstad eyer 37 Aar gl: vandt og Laurs Egestue at de hörte for ungefær 4 aar siden at den finde som brente den paa-stefnte brote sagde til Peder Nærstad, at da hand brente samme brote sagde Alme Bönder til Peders fader Embret Nærstad dersom varmen (fol. 92b) kom over Almue vejen, som bar til Odalen, schulle hand betale dem schaden, derpaa schöd Peder Nærstad dem til vidne paa hans ord. 3: Peder Olßen Nærstad Engen 68 Aar gl: vandt at hand altid har hört at Nerstad Dalene ligger under Nærstad og for 40 Aar siden da Findebrotten var hösted af Kari Sörum förte hun Rugen til Nerstad og treschede der, tilstoed at hand hörte af Embret Nærstad at hand hafde sat Kari Sörum at hugge Findebrotten, siden lagde Nærstad folchene den ud igien til fæhavn, at Alme og Nærstad fæe gich om hin anden i Broten, siden tilstoed hand altid siden hand kom hid at have hört omtvistede brote at höre til Nærstad. 4 Jens Jensen Hofsqvernen 64 aar tilstod at hand i 40 Aar har altid hört at Finde broten har ligged under Nerstad, veed ej om noget deele opretted imellem diße gaarde og at Nærstad ejer gaar til almue vejen, men hvorpaa loug veed hand ej.

5. Tosten Myre 63 aar proved at hand altid har hört at Broten har ligget under Nærstad, og om Engebret Nærstad lejede bort sit eget eller andens schou til Kari Sörum at hugge broten udj, viste hand ej, og men hand boede paa Hof for 13 aar siden, da bad hand af Peder Nærstad forlof at slette sine heste i Nærstad Dalene, men iche i Bordals dalen, men i Kilde dalen. 6. Tor-gier Hanßen Brejen vant at i 40 aar hand mindes har altid hört Finde broten at have ligget under Nerstad og lidet för Peder döde sagde hand til ham at Alme Bönder gaf hans fader Embret Nerstad en vilsmon at dj maatte giete i marchen. 7 Gubiör Hendrichsdaatter Breen Eyer vant at hendes Moder fich forlof af Embret Nerstad at hugge omtvistede finde brote gaf derfor i penge 4 Rd^r og 2 heßer Rug, som Broten schulle brendes kom begge Alme Bönder og sagde til Engebret giör varmen os nogen schade sönden for vejen, det schal I oprette -

Vidnene aflagde samtlig, efterat deris forhen giorde tilstand af protocolen var oplæst deris corporlig Eed. Monsr Anders Christenßen fremlagde hr. Hendrich Opdals indleg. Begge parter begierte opsettelse, hvorföre sagen til d: 7 aug: er opsat.

RETTERGANG 15. MAI 1702 VED HØNEFOSSEN

Anno 1702 d: 15 Maji blef Retten ved Hönefoßen paa tilstefnte Aasted Øfrefßougen betient var oververende lensmanden Peder Rasmusen samt efterschrefne Laugrettes Mænd Halvor Sörum, Johannes ibid; Ole Vee, Ole Vejen, Helge Alme, Ole Setrang, Peder Vesteren og Siver Tandberg.

Truls Guttormßen ved sin fuldmegtig Albret Kruse fremlagde en stefnesedel indkaldende Mad. Lisbet Anders Jacobsen formedelst hun med pengers tilbiudelse iche vil afstaae Øfre Saugen til hannem som hand agter at beviiße at vere hans odel etc.

Dernest indgaf Peter Biörn sit tilsvær i Retten af i dag med formeening sagen ej at bör procederis för hand som en lodsejer blir stefnt etc. Fremlagde saa et schiöde til ham af Truls Andersen udgivet paa hans odelsret til Öfresaugen af 13 Janv. 1702, Noch Anne Kares afstaaelse paa hindes odelsret i dito saug til Peter Biörn af 18 Janv. sistafvig. Item et mageschifte bref opretted imellem Sl. Gutorm Trulsen om fierde parten i Öfre og ¼ i nedresaugen med Jochum Frideric Jan dateret d. 10 Maji 1660. Derefter tilspurte Peter Biörn Truls Gutormsen om iche hand er södschinde barn med Peter Biörns (fol. 93a) qvinde, om iche Lisbet Trulsdater Sl. Jochum Frideric Jans var hans farsöster og Peter Biörns qvindes Morsöster, mens Trulß svarede iche noget hertil, men Peder Rasmußen tilstod at hand viste at Peter Biörns hustru var södschende barn med be^{te} Truls Gutormsen hvor ved Peter Biörn sagde sig at maatte giöre en erindring til opliusing for Domeren og retten at hans Hustru ligesaa nær odels berettiget til hvis saug brug og odels gods hendes Moster forb^t Sl. Lisbet Trulsdater arvelig er tilfalden efter hendes Sl. fader som Truls Gutormsen, hvorimod hans fader har mödt jefnet. Derpaa fulte Jochum Frideric Jans obligation til Hieronimus Spar af 16 Sep. 77 med samt en transport til Peter Biörn af 16 10b. 1680 hvorfor er pantsat en fierde part i Öfresaugen. Hvor ved Peter Biörn sagde sig at maatte erindre dommeren til opliusing at nestbe^{te} ¼ saug er af ham og hans hustru som er Lisbet Truls daters Sösterdater og en odelsberettiget der til med meere som forhen forklared, er indfrelst og iche har fult Gutorm Trulßen eller hans Arvinger siden Anno 1660 d: 10 Maji da den er bleven mageschift fra h: og hans arvinger til Sl. Joch. Frid. Jan hans hustru og arvinger, referende sig for det öfrige til de i Retten indgifne documenter og gjorde indsigelse og derefter paastod en forsvarlig kiendelse.

Anders Christensen Fröshoug befuldmegtiget paa Mad^{me} Lisbet Anders Jacobsens vegne fremlagde et indleg hvor efter hand paastod Kiendelse.

Citantens fuldmegtig sagde sig med got taal og forundring have anhört at Retten vilde tillade Mr Peter Biörn saa vitlöftig som scheid er mundlig og schriftlig at procedere i denne sag efterdj hand hverchen er stefnt eller har stefnt, dog sagde fuldmegtigen at hans Principal vel gietede til det der vilde komme nogle indkastelser i Retten fra b^{te} Mr Biörn, hvilche hand fordj udj sit schriftlig forfattede har besvaret som herefter schal vorde i rette lagt, ellers begierede fuldmegtigen at Retten blant andet vilde observere det Sr Pet. Biörns i Rette lagde schiöder paa den odels Ret i Öfresaugen, hand har tilhanded sig af sin kierestes Södschende ere udsteede i Janv. 1702 og fordj formodentlig iche kand prevalere den foregaaende louschichede stefning af 8 10bris 1701 saa begierede fuldmegtigen og at retten ville overveje det den pante forschrivelse til Hieron. Spar og hans Transport til Sr Biörn, hvilche begge af Monsr Biörn er fremlagt iche melder om brugeligt men vel om underpant i Öfresaugen, saa efterdj man vel veed at iche Mons. P. Biörn men Mad^{me} Elisabet Sophie Sl. Anders Jacobsens har baade nu og i mange foregaaende Aaringer haft fuld disposition og raadighed over b^{te} Öfre sauge brug, saa fornemmer man sig og der for rettelig at have indstefnt hendes dydædelhed og velfornemme Söner til deßen afstaaelse imod de penges annammelse hun kand have den i brug fra, eftersom hun uimodsigelig enten maae have den til brugelig pant eller kiöb som ingen loubiudelse er foregaaed, hvilchet og vel formodentlig udfinder sig af hendes derpaa havende adkomster, naar enken forpligter hende til dennem at fremlegge.

(fol. 93b) Til det schriftlig forfattede som Mons. Anders Christenß: paa Mad^{me} Lisbet Anders Jacobsens vegne har indgived svarede Citantens fuldmegtig, at hand formeente det vel kunde vere louligt, at en odelsbaaren paataler til indlösning det odelsgoods, som kand vere kommen fra hans og i fremmed qvitzel, endschiönt den samme, som paataler, kand have 100 slegtinge,

som tillige med ham kand vere odelsbaarne til samme godß, og iche loulig amager derpaa, hvorföre fuldmegtigen paastoed at hand af Retten burde tilstedes at procedere Citantens sag og indgive i Retten de ham i hende leverede documenter, som hand nu og erböd sig til at ville giöre. = Til Monsieur Peter Biörn og Mad^{me} Lisbet Sl: Anders Jacobsens paastaaende falder dette fra Retten til giensvar, = at saasom den af Citanten udvirchede stefning er af ældre dato end Anne Kare og Sr Truls Andersens afstaaelße breve paa deris Odelsret til omtvistede saug daa kand den af Mons. Peter Biörn vittlöftige giörde indsigelße ej kuldkaste be^{te} Citantens stefnemaal som er louformig, i henseende til det at da stefningen blev liust som endelig maatte schee for Juul, da var Peter Biörn ej noget efter dem udj Öfre saugen berettiget, og derfor Truls Gutormsen ej pligtig at giöre ham nogen varsel om sagens foretagelße hvorföre i denne sag ej behöves andet end det fremlagde stefnesedel, schulle Mr Peter Biörn efter indgifne documenter have nogen Ret til omtvistede saug, da formeenes hannem iche efter loven derpaa at giöre hos vedkommende sin tiltale. = Som dagen er forlöben er ej videre foretaget, men beroer med alt til i morgen, da parterne igien ville behage sig for Retten at indfinde.

RETTERGANG 16. MAI 1702 VED HØNEFOSSEN

D: 16 dito blef Retten ut supra i forindförte laquettes oververelße betient ved Hönefoßen, hvor da Citanten ved sin fuldmegtig Albret Kruße lod fremlegge et instrument om sin penge mangels liusning af 5 10bris 1700.

Dernest i rettelagde hand en beschichelse af 3 10bris 1701 til Mad. Lisbet Sl. Anders Jacobsens af Citanten udferdiget om og paa paastefnte saug fra hende foruden lou tvang indfriet med hendes derpaa tegnede givne mundtlig svar. For det 3^{die} et schiftebref dat. 1640 d. 26 Oct. forfatted efter Sl. Trulß Larßen og hans Sl. hustru Anne Gutormsdater om deris efterlatte midler, mens saasom samme schiftebref tillige med fleere documenter som fuldmegtigen agted at lade komme i Retten ere af temmelig vitlöfftighed, saa ßagde hand sig iche ville incommedere Retten med detz heele oplesninger mens ved Citantens egenhendig underschrefne refererer sig til de paginas derudj som hand agted at nötte sig af og fordj nu herefter ichun vilde nefne og lade protocolere documenternes nafne og datum. 4 en laugmands Sl: Vitikind Huußes udstede dom dat. Botolphi laugting A^o 1654. 5. et pantebref af dato 28 April 1639 til Sl. Claus Tronsen af Sl. Truls Larßen udsted paa b^{te} Öfresaug, hvilchet befindes ved paategning indfried og med schier cassered, 6. et mageschifte bref af 10 Maji 1660 opretted imellem de Sl. Mænd Gutorm Trulsen og Jochum Frideric om en part i Öfre og nedre saug her ved Hönefoßen. 7. et schiftebref dat. 1691 d. 16 Mart. forfatted efter Sl. Gutorm Trulßen. 8. et profsbref, udsteed af Bragnes Byting ret d. 20 April 1702. 9. en Sl. Jochum Friderichs udstede forskrivelße til Citantens fader nu Sl. Gutorm Trulsen dat. 5 Mart. 1680. 10. Citantens egenhendig underschrefne indleg. Citantens fuldmegtig sagde sig ellers for uden stefnemaal efter landslovens tilladelße at have hid formaaed (fol. 94a) 2de her ved stedet boende got folch nemlig Anders Olsen og Sören Andersen Jemt, som hand meente schulle kunde give Retten efter hans tilspörgende nogen underretning om en deel af det som paastefnt er og begierede fordj de maatte til ladi at svare ja heller nej til det hand agtede at spörge dem om. Contraparternis fuldmegtig Anders Christenßen sagde sig ej at ville anhöre nogen vidne förend hans Principal, som ßamme kunde vere paagiældende, der til lov games bliver varsled. = Citantens fuldmegtig formeente det vere noch at Contrapartene er loulig stefnt og Anders Christensen som deris fuldmegtig nu nærverende til sagens besvarelße og paastoed fordj at Citanten ej burde hindres at hand jo maatte fremföre i Retten alt det hand eragtede nödigt til sin sags opliußning.

Fuldmegtigen tilspurte saa ovenmelte 2de got folch om iche Öfresaugen saa lenge de kand mindes tilbage og indtil saug reglementet allernaad. blef indretted var af brugerne Dreven med

flid og schaaren paa saa meget som kunde afsteed kommes, for det andet om iche paa samme saug aarlig kunde schieres over 20 000 bord saa lenge den var tilsteed at gaae saa meget den kunde. 3de om saugleye af 1000 bords schiörsel har i diße forleden Aaringer og endnu veret at faae for ringere end 6 Rd^r. 4. hvorlenge de har veret kiendt og til verelße her ved Hönefoßen, hvortil de svarede at de mindes 20 Aar tilbage, imidlertid de har veret kiendt og til verelße her ved foßen, og da er schaaren paa Öfre saugen af de brugende saa meget som af sted kunde kommes indtil Saug reglementets publication, til hvilchen tid kunde schieres aarlig over 20 000 bord paa samme saug og saugleje af 1000 bords schur har kostet til 5½ og 6 Rd^r og i nestafvigte 10 Aar derover.

Citantens fuldmegtig formeente saa allerede at have procederet saavit i sagen at Contraparterne nu af Retten burde forpligtes til at fremlegge deris adkomster hvorefter de sig saugen tilholdes.

Contraparternes fuldmegtig sagde at som hans Principalinde og hendes Sønner ej har vered betencht at svare noget til denne sag förend alle vedkommende og odelsberettigede faaen loulig kald og varbel, hvortil de og formodede Retten villed give bifald i gaar, mens som samme imod ald haab er bleven veigret og de vidnesbiurd nu ej er tilstede men agter at betiene sig af, comparerede hand fordj i dag alleene med tjenstligst begiørtet Retten ville behage at forunde dennem den tid og respit at faae indkaldet og fört samme sine vidne, til hvilchen ende de og nu her for Retten nafngives nemlig h^r Gunder Sörensens og Samuel Hansen item Christopher Saugmester og Ole Simensen med ellers fleere, hvorefter sagens sal (?) den bestemte tid gebörligen schal vorde besvaret, og i öfrige formodede med nogen absolute dom uden vedermaals tale nerverende tid af Retten ej at vorde overiiled,

Citantens fuldmegtig sagde sig til at forekomme oven begierte ophold nu at ville anhöre de nafngifne prof af hvilche den ene ret nu var nærverende og self hörde sig at blive nefnt, de andre og boer her strax ved, saa der iche behöves lang tid at faae bud til dem, ellers formeente hand at Citanten ved sin beschichelße og stefnemaal som begge deele er anviiist contraparterne in 10bris nestleden Aar nochsom haver givet tilkiende hvad hans forset var, saa (fol. 94b) de höjfornehmme Contraparter formodentlig efter sådan tids lengde burde veret bereed paa nu at lade fremkomme i Retten alt det de eragtede nödigt til sin befrielse udj paastefnte sag og iche ved saadan udflugter söge at hindre Citanten i sin loulig sögning, som hand og vilde formode at retten iche giver bifald, mens forpligter dem til efter den förte procedurs maade uopholdelig at fortroe Retten sine adkomster for saugen og i vidrige fald de endaa iche vil paastod fuldmegtigen at de dog bör tildömmes efter de allerede i Rette komne documenter at afstaae saugen til Citanten for saadan en summa penger som de siden loulig beviißer at have tilvent sig den for fra rette odels qvitzel og enda derforuden lade sig korte af capitalen saa meget som de har nötted sig de 3 fierde parter mere end den ordinarie rente af det som derpaa udgiven er, saa og refundere ald denne processes omkostning. = Som man iche kand negte Contraparterne at före denne paaberobende vidneßbiurd gives dem der til 14 dages dilation, hvor efter nemlig til d. 31 hujus de höjfornehmme inciterede ville behage med fuldkommen tilsvar sig paa aasteden igien gandsche betids om morgenen ville indfinde, paa detz sagen samme dag kunde naae fuldkommen endschab.

RETTERGANG 31. MAI 1702 VED HØNEFOßEN

D: 31 Maji blef Retten igien ut supra i forindförte Laurettes Mænds oververelße betient ved Hönefoßen.

Albret Kruße mötte for Retten igien paa sin Principals vegne, formeente at de indstefnte nu burde fremføre deris prof og beviiflighed i sagen

Anders Christenß: paa de indstefntes vegne begierte de inciterede prof at ædfestes og examineris. Gunder Sörensen og Samuel Hansen ved Hans Gunderßen lod fremlegge deris schriftlig og ædlig tilstand om det dem om sagen er bevist, nemlig at Truls Gutormsen selv vil indfrelße Öfresaugen sig til odel. Hvorimod Anders Christenßen protesterede at Gunder Sörenßen og Samuel Hansen, som nu i Retten har ladet indgive deris schriftlig vidne med deris personlig nærverelse selv bör honorere Retten og efter loven pag. 121 for Retten oplæbe og derpaa ædlig aflegge sin videnhed, i henßeende man ellers hafde noget dem at tilspørge, formodende fordj ingen schrift uden deris egen personlig bivær contra loven bör anbees. Christopher saugmester og Ole Simensen efter aflagde Eed med opragte fingre proved som følger, at dennem er vitterligt at Lisbet Anders Jacobsens og hendes Sl. Mand har brugt paastefnte Öfre saug i 20 Aars tid upaa:anchet, Christopher tilstaar i 2 Aar at have schaaret paa saugen for b^{te} Lisbet Anders Jacobsens og Ole baade för og efter hinders Sl. Mands död at have flodet tömmer til samme saug. Videre hafde Anders Christenßen dem ej at tilspørge. Citantens fuldmegtig tilspurte saa ovenm^{te} 2de prof om de veed enten Sl. Anders Jacobsen eller hans igienlevende dydædle Kiereste har fult samme saug til brugelig pant eller efter louligt kiøb og om de tröster sig til under foraflagde Eed at bære noget sant vidne derom, derom svarede de ej at have nogen Kundschaab. Derefter formeente samme fuldmegtig at saafremt Contraparterne agter at nötte sig samme förte prov, som hæfde vidne, de da formodentlig falder af sig selv som uefterretlige, fornemelig efterdj derefter lovens klare ord aldrig falder hæfd paa pant eller deslige og begierte fordj nu som tilforne at Contraparterne vilde uden flere udflugter fortroe Retten de adkomster hvorefter de i saa lang tid har fult saugen.

Derefter fremlagde Contraparternes fuldmegtig en dom af 16 feb. 1682 paa ¼ part til bruge- lighed i omtvisted saug (fol. 95a) item et schiftebref efter Sl. Anders Jacobsens förste hustru angaaende ¼ part i saugen. Derefter Peter Biörns beschichelße til Citanten om hand vil tage eller give penge for odels löbning til saugen af 23 feb. sist afviigt. Endeligen fulde derpaa Peter Biörns indleg, som tillige med forige af Anders Christensen paa hans vegne er indlagt og er dateret d. 27 Maji sistleden.

Fuldmegtigen Anders Christenßen fremlagde paa sin Principalindes vegne et pantebref af Sl. Gutorm Trulßen udgivet paa ¼ part i Öfre saugen af 25 April 79 til Sl. Anders Jacobsen etc, derpaa fremlagde sit indleg af i dag. = Derpaa lod hand indføre at Citanten Truls Gutormsen vilde fremviise hans fuldmagt fra de andre Södschende, i hvad enten de kunde vere uden eller inden Landet til efterretning om hand med deris villie og tilladelße procederer denne sag, önschede ellers at vide om de paa sagen og sögningen nödt og bekomet gebörlig og tilstreichelig varßel.

Citantens fuldmegtig sagde sig nestleden 15 Maji at have besvaret denne post detz mening (?) hand og nu paa nye repeterede nemlig at hand paastod det iche var lovstridig at en odelsbaaren allene jo maatte indlöbe sine fædres bortpantede odel det hand end kunde have 100 slegtinge, som til samme pantsatte godß kunde vere odelßbaaren og iche ved loulig stefnemaal talte derpaa. = Ellers sagde hand sig vilde til den mogen vitlöftighed at besvare som er fremkomen fra contraparten og Mons. Peter Biörn ichun bruge for at vinde tiden fölgende Korthed. At hand paastoed efterdj Citanten har beviist paastefnte saug at have veret hans Sl. farfaders Truls Larsens odel og af Hannem pantsat og Contrapartinden derimod iche beviifßer anden adkomst for samme end et pantebref paa ¼ part derudj, saa vilde hand fastelig formode at retten finder sagen saa clar at Citanten uopholdelig kand vorde expedered, med en fornöyelig dom og i det öfrige i rette lagde hand Citantens egenhendig schrefne og underschrefne indleg meldende om nogle poster som iche udj hans forrige indgifne indleg er befatted, samt en copie af et opkast

til et schiöde ßom Citanten af Peter Biörn schal vere leveret og er dateret 8 Jun. 1682. Videre blef ej af Citantens fuldmegtig paastaaed eller indgived.

Anders Christenßen formeente at det ej giöres fornöden forindförte vidne schulle oplæbe deris forhen schriftlig ingifne Eedlig tilstand, tilspurte dem nemlig Samuel Hanßen og Gunder Sörensens om de iche vide eller har hört at det schulle vere Mr Laurs Pederßen Maas, hans penge og midler som Citanten nu söger at vil indlöbe Öfre saugen med, dernest om de iligemaade iche veed eller haver hört det velb^{te} Mr Maas schulle bekomme schiörbel paa Öfre saugen af Truls Gutormsen, de svarede at de viste intet andet end hvad deris schriftlig tilstand formelder og tilstod Samuel at Laurs Pedersen Maas efter Trulß Gutormsens ord schulle niude schiörbel for betaling paa Öfresaugen. Derefter aflagde Truls Gutormsen sin Eed efter loven at hand vil indlöbe sig det brug i Öfresaugen self til odel og iche til nogen anden. Videre blef ej af enten parterne indgivet, men begierte begge dom.

Da er saaledes afsagt.

Efterdj den dydædle Matrone Madame Elisabeth Sophia Sl. Anders Jacobsens er gandsche fremmed til at besidde (fol. 95b) det godß ßom loven reserverer de odelßberettigede og nu af Truls Guttormsen, hvis farfader Truls Larsen, som af actis er beviist, har i 20 Aar og derover haft det i rolig hæfd indtil det til afgangen Claus Tronsen er bleve pantsat, paastefnt, og velb^{te} Matrone ej efter ßeeneste gjorde foreleg Retten til opliusning har villet fremlegge hendes udkomster til den paastefnte öfre saug i Hönefoßen, efter lovens andledning i 5 bogs 3^{die} cap. 11 art: da Citanten derimod beviißer af eldste Broder at vere kommen, bekrefter ved sin Eed at indfrelße godset sig self til odel og iche til nogen anden, tilbiuder penge som hun ej er sindet at imodtage men refererer sig til lov og Ret, efter diße og flere raisons er for Ret forefunden, at Madame Elisabeth Sophia Anders Jacobsens og hendes arvinger bör til Citanten Truls Gutormsen at afstaae og fravige den paastefnte öfre saug i Hönefoßen og hand herefter at giöre sig den til odel og eje saa gafnlig og nöttig som hand self behager, dog Monsieur Peter Biörn forbeholden sin loulig ßögning til meermentionerede Truls Gutormsen som förste sagsögeren til den paastefnte saug om hand derudj til en deel formeener sig at vere berettiget til at indlöbe. Monsieur Truls Gutormsen derimod er forobligered at indlöbe samme saug for den capital og summa som Madame Elisabeth Sophia Sl. Anders Jacobsens med de i hænde havende documenter og breve beviißer sig derfor at have udgivet, hvilchet af begge parterne inden 15 dage bör efterkommes under lovens foresigende, schulle det befindes at en deel i Öfresaugen schulle vere affhent og i breved ej mentionered for hvad sum, da bör den af schiellige Mænd vurderis, hvorefter den dydige Matrone da niuder og opbærer fornöjelig betaling.

TING 4. JULI 1702 PÅ TRÖGSTAD I NORDERHOV

(fol. 100a) D. 4 Juli 1702 blef Retten til almindelig sageting paa Trögstad tingstue i Nordrehougs Præstegield var oververende hr. Amtmands fuldmegtig Monsr Vendelboe K. M. foged Monsr Laurs Tönder Böjdelsmd Peder Raae samt laurettes Mænd Jon Soelhov, Siver Bierche, Siver Tandberg, Helge Alme, Thor Bierche, Ole Tronsen Vager, Ole Kittelßbye og Peder Vesteren,

Blef da allerunderd. Publjeret deris K. M. allernaad. forordning om vornede frihed af 21 feb. 1702 item forordning om consumption paa vin og brendevin etc af 10 feb. 1702. Kong. allernaadigste patent om bededagens helligholdelße af siste 11 April. Noch en placat om forpagtingen paa tubach af 22 April 1702. Endeligen velb^{te} hr: Amtmand Gluds anordning og schriftlig advarsel til Almuen om at entholde sig fra uloulig schovhugst af 16 Jun. 1702. Dernest blef efterschrefne breve tingliuste.

Hr. Commerce Raad Giord Andersen fredliushnings instrument paa hans schouge Sandungen og Fyllingen af 1 Julii 1702. Trulß Gutormsens södschendes afstaaelße paa odels Retten til övre og nedre saug i Hönefoßen af 10 Oct. 1701. Frantz Mortensens schiöde paa 1/8 part i Nedre-saugen ved Hönefoßen til Hans Hansen Arctander af 12 feb. 98. Frantz Mortensens schiöde til Truls Andersen paa 1/8 deel i Nedre saugen, af 26 Martii 1701. Truls Andersens transport til Truls Gutormsen paa 1/8 part i Nedre saugen af 11 April 1702. Truls Gutormsens böxel-breve paa Sören Mos hans tomt ved Hönefoßen etc. af 26 Nov. 1701. Peder Sörenß: Maas schiöde paa ¼ part i Hans Laursens saug af 29 10bris 1700. Mag. Christian Muus hans bevil-ling til Sl. Assessor Simensens arvinger paa et qvernestöd ved Folum af 9 aug. 1701. Hans Brynildsens schiöde paa Helgerud af 8 Mart. 1702. Ole Hejes schiöde paa Sörum i Hærads böjden Norderhougs Prestegiæld underliggende af 29 April 1702. Herimod protesterede Sö-rums leilendinger med formening nemlig Johannes og Halvor Sörum at saasom de i lang-somelig tid har beboed den forberörte gaard Sörum, vil de formeene, som de og vil have sig reserveret til, andragelse paa sine steder at vere nermere den at indlöbe end end fremmed, saa s: samme Kiöb gerader dem til stor fortængsel,

Niels Iversen Tyrholms schiöde til Erich Hvegager paa Lundesgaarden af 22 April 1702. = Opsiderne paa Lundesgaarden Anders og Frideric protesterede imod dette bref med formee-ning de same i lang tid beboed gaarden endog for nogen tid siden selve kiöbt og betalt samme gaard af Gregers Mortensen Sand med 500 Rd^r hvilchet dog omsider uden vederlag er mis-liget (?), endeligen 2de gange forhen og tilböden itzige Selgere Sr Tyrholm (fol. 100b) ligesaa mange penge for samme gd som en anden ville give, des Aarsage de billigst bör niude gaar-den at kiöbe frem for andre fremmede og uvedkommende, hvis andragende og paatale de sag-de herved at ville have sig forbeholden. = Anders Bergs böxelsedel paa 3 f. i Berg af 13 Apr. 1720 (!) - Amund Hovneruds böxelsedel paa et schind i Grisetre, af 15 Maji 1702.

Poul Helgesen Oppegd:en stefner paa egen og consortes vegne Harald Land og Levor Sesrud for begangne Aaverche stefningen er af 6 April. Levor Sesrud tilstod ongefær östen for Øj-ruds bechen at have hugget ved 10 tölter hvor Erich Hvegager har indsat ham at hugge hvorfore hand mestendeelen har faaed sin betaling, og som hand er ubekient i mark: veed hand ej hvem ejedelerne, hvor hugged er, tilhörer. Embret Biörnsen og Poul Olde aflagde Eed at Harald Land er loulig stefnt. Citanterne Guldbland Halchindrud og Poul Helgesen paastöed at som paastefnte saugtömmen er huggen i deris ejedeler vil de formode tömmeret at vorde dem hiemfalden. Saa tilstaar stefnevidnerne og at de efter stefningens opschrift har varsled Erich Hvegager, de udeblivende er forelagt til d. 14 aug: förstkommende at möde.

Abraham Richardsen ved schriftlig varsel af 12 Jun. stefner Jacob Trötelsrud formedelst hand har lößhuget hanß lovlig lagde hengsel, samt Peder Christiansen og Knud Riber som de der har tilschyndet ham til denne gierning etc. Peder Christianß: mötte paa egne og Knud Ripers vegne. Jacob Trötelsrud tilstod at Peder og Knud haver instigered ham til at löshugge heng-sled, hvorfore de lovede ham betaling men hand fich intet, og för hand gich i vejen da lod hand ved Peder Michelßen advare Abraham Richardsen om hans forset, og at han ville agte sine floder og tilsee at de ej laae andre i vejen. = Abraham Richardsens fuldmegtid Anders Christensen fristillede efterschrefne vidne som proved saaledis ved Eed efterat dens forklaring var dem forelest. Guldbland Bersund og Torchel Ramne tilstod at forleden höst kom Abraham ridendes til Bersund, da spurte hand dem om hans tömmerfloder og grinner var i behold, da svarte de at det laae frit for et lidet stund, vill I sagde hd fölge mig derhen, som de kom hen, saae de Jacob Trötelsrud stod og hug en flode löß, da sagde Abraham siden hand har hugged saa meget vil vi see paa ham til hand faar alt löß, som alt neste var löshuget siger Abraham, hvilchen har befalt dig at hugge mit tömmer löß, ieg veed sagde Jacob ej om det er Ederß tömmer, spurte saa anden gang da svarede Jacob det har mine Principaler, bad ham saa komme i Land dog sagde hand för hand gich i land at de hafde schiched op at see om Elven

var beqvem til at bryde og at löshugge deris tömmer, Kunde du ej see, sagde Abraham at det var mit tömmer, vor herre, sagde Jacob har givet snee over ald verden ieg kand ej gaae til schovs at giöre sopelimer og sope sneen af med, saa tog Abraham ham med sig hiem i arrest, ellers negted hand iche paa vejen at det io var Abrams tömmer.

Rolf Nöchlebye tilstod at have hört af Jacob, da hand kom til Abrahams at han vedstod at Peder Christianß: og Knud Riber befalte ham at gaae op med Elven, enten hand fant Abrahams tömmer i Heens Kiendet eller ved Valdars Stöen saa schulle hand hugge det ud, og hand schulle reise saa langt indtil hd fant det. Det samme provede og Peder Moe.

Engebret Nærstad vant at Peder Christianß: sagde til ham i sit eget hus, at hand hafde befalt ham Jacob at see efter hans tömmer op efter Elvene, saa kand ieg ej sagde Peder fragaae at ieg io hafde i tancher at ville have Abraham i fölge med mig, saa bad Jacob Knuse viene i stöcher paa Abrahams tömmer, men Jacob gick af sted og advared Abraham og de fultes ad op efter og ieg bad h: ej giöre det om dagen, scham faae ham som gl: var og gjorde det, thi vi var druchne baade Knud og ieg, da vi begierte det af hannem.

(fol. 101a) Engebret Heßelberg vant at Peder Christiansen kom til ham i hans saustue da sagde hand at hd hafde faaed kraf fra fra (!) Jacob Trötelsrud at hand schulle forsörge hans börn, hvor komer det sagde Embret, Peder svarede at hd hafde befalt ham at gaae op efter Elven og ßee efter deris tömmer og hvor helst hd fant Abrahams tömmer, at Knuse viene at hand kunde komme med i samme slepning, ieg og Knud sagde Peder har raadfört oß hvem denne gierning schulle giöre, og blef det derved at Jacob schulle gaae i vejen og scham faae den gl: nar hand maatte giort det om natten sagde Peder og samme aften var baade ieg og Knud druchen og ieg begierte ham iche til at gaae i vejen.

Biörn Oudensen og Halvor Thomesen samt Gregers Jenßen hafde intet i denne sag at prove. Som dagen forlöben beroer det med videre procedure til i morgen.

TING 5. JULI 1702 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

D: 5 Julii blef Retten igien i forindförtes nerverelße betient paa forbenefnte tingsted.

Anders Christensen i forindförte sag indgaf 3 missiver af 21 Mart. samt 6 og 9 Junii, hvor efter hand vil formeene at parterne har forligt sagen imellem sig self efterdj den til den 7 Mart. nestleden var indstefnt, efter derom en schriftlig fremlagde stefning af 31 Janv. = Peder Christiansen begierte imod de 2de prof Engebret Nerstad og Embret Heßelberg at indföris det de har proved kand hand aldels ej erindre nogen tid det at have tencht lang mindre sag og fornemeligen tilspurte hand Almuen om iche Embret Heßelberg schal vere Abraham Richartsens verßön og i dag schal have festeröl, hvortil de svarede at hand til den ende (?) i dag er der opreist. Paastaar derfor hand for et villigt vidne bör ansees, saaßom hand i gaar iche var hans svogerschab bevist. Derefter fremlagde hand sit indleg af i gaar. Derimod paastoed Anders Christensen at de i gaar förte vidne nochsom giver tilkiende Peder Christians: egen ord og tale til dem, fornemmeligst at Jacob Trötelsrud schulle löshugge Abrahams tömmerhengsle om natten item og (!) at Knud Riper og hand vore druchne den tid de befalede Jacob Trötelsrud samme at forrette, des aarsage formodede hand at Peder Christianß: undschylding ingenlunde kand excusere ham og Knud Riber for at vere Jacob Trötelsruds raadere og tilschyndere i denne handel, i hvad sig de nu derom vil lade merche eller indvende, hvad sig angaar Engebret Heßelbergs profning saa er samme scheid ved Eed i Peder Christianß: egen biver uden ringeste modsigelße i gaar, til med var hand da ej troloved med Abrahams daatter.

Sagen er efterat intet videre er bleven indgived optagen til förstkommende 14 Augusti.

Den sag fra fol. 85 angaaende hr: Capitaine Brinch er med Citantinden Marichen Tron Clausens consentz forflöt til neste ting.

Knud Torchelsens sag fra fol. 86 blev igien af contraparten Ole Modings fuldmegtig Anders Christensen i Rette fordred som paastaar en frikiendelses dom med aarsagelig omkostning. Herudinden er saaledes forefunden at efterdj Knud Torchelsen hverchen ved sig self eller til loulig forfald möder da haver hand tabt sagen til hand igien stefner loulig, saa er hand og tilkient at erstate sin vederpart i Kost og tering 1 Rd som inden 15 dage bör betales under adfærd efter loven.

Den sag imellem Erich Setnes og fogdens tiener fra fol. 88 til denne tid forflöt og nu igien af fogden i Rette for dend som fremstillede et vidne nemlig Guldbrand Olsen som efter aflagde Eed proved at som hand kom ind til Erich Setnes med Dirich og de andre, da sagde Dirich til Erich ieg vil schrive denne Kiste til ieg faar dine lejermaals böder du est fogden schyldig, da blev Erich vred, sprang op og sagde ieg giver baade dere og fogden döden og Dieflen (**fol. 101b**) og hörte hand at Erich spurte Dirich om hand hafde nogen dom da svarede hand nej, ieg er kommen for at kreve i mindelighed hvad i er schyldig fogden fremlagde prestens attest om den tid böderne er forfalden af siste siette Mart. gjorde der paa sin i rette settelse at som Erich Setnes har forhindred denne seqvestrations forretning som hand var Aarsaget at lade göre formedelst der spargertes at Erich ville forflötte sit gods her fra til Romsdalen og derhos ladet falde saadane uanstaelig og nærgaaende ord særlig i denne tilfelde fogden lod kreve denne Kongens sægt som hand saa ofte i mindelighed har paakrevet, saa formeener hd og fastelig paastaer at Erich bliver tilfunden ej allene at betale Kongens sægt 3 Rd^r 1 ort 12 s. men end og for hans uschichelig forhold at anbees med penge straf til en fattig Kierche 40 lod sölf og derforuden i omkostning 6 Rd^r hvorpaa hand begierte dom.

Anders Grönvold stefner Johannes ibd. for forövede tömmerhugst i hans böxelgaards lunder etc dat. 10 April. Guul Hallingbye og Peder Semen tilstaar at Johannes hans hugst at have optelt 9 tölt 5 stocher ved stranden beliggende hvor iblant var en 3 eller 4 stocher fra forleden Aar: hvilchet Johannes og tilstoed, noch ved Vela befantes 4 t: 1 stoch, hvoraf Johannes foregiver noget at have huget i Heens schoven. Johannes refererede sig til sin böxelsedel som hand nu ej hafde ved haanden hvorfor denne og forige sag til d. 14 aug. optagen.

Christian Hansen stefner David smed ved Hönefoßen for 2½ Rd^r hd ham schyldig siden forleden höst for et lidet stöche slagt hand af ham bekommet, som hand ej efter ofte gjorde paa mindelser i mindelighed har villet betale. Stefne vidnene Peder Raae og Isach schreder afhiemlede warselen ved Eed at stefningen ham loulig forkynt Citanten paastoed dom til betaling med omkostning. Som David ej möder forelegges ham til neste ting d. 14 Nov. laugdag.

Anders Christensen paa Niels Madsen Norups vegne fordrer igien i Rette den sag fra fol. 88 mod Poul Klechen, paastoed dom efter hvis i Retten er alerede indgivet. Paa sin principals vegne hafde hand intet videre at indgive.

Paa Poul Klechens vegne mötte Erich Knæstang og fordrede den original contract i Rette efter det foreleg til siste ting dertil svarede fuldmegtigen at hans principal hafde svaret ham ej at have noget saadant document. Da saasom samme contract in originali ej fremkommer fremlagde hand en udtog af protocollen af 5 Julii 1693 samt en missive af 12 9b. 1700 optagis sagen.

Anders Christensen paa hr. Biscop Muus vegne stefner Mari og Laurs Folum for resterende Landschuld, Enchen for 6 Rd^r 1 ort og Laurs for 9 Rd^r 12 s. hvilche begge mötte tilstede begierte og paastoed at faae got gjort den efter fremviiste schatte bog afclarerede Rostieneste som de for A^o 1700 har betalt med 2½ Rd^r.

TING 6. JULI 1702 PÅ GOMNES I HOLE

Anno 1702 d. 6 Julii blef Retten til almindelig sageting paa Gomnes tingstue i Hole Prestegield paa Ringerige betient var oververende velbaarne hr. Amtmands fuldmegtig Sr Vendelboe, K. M. foged Sr Laurs Tönder, böjdelenmanden Tosten Bye samt efterschrefne laugrettes Mænd nemlig, Peder Leene, Christopher Gomnes, Ole Stadum, Nielß Bye, Rasmus Gomnes, Johan Field, Erich Deli og Jörgen Field.

Blef allerunderd. publicerit deris K. M. allernaadigste forordninger som til Trögstad ting ut supra fol. 100 er bleven oplest. Dernest hr. Amtmands schriftlig advarsel til almuen at entholde sig fra ulovlig schouhugst af 16 Jun. 1702.

Dernest blef tingliust efterschrefne breve.

Sören Lemmech og hr. Christen Christophersens schiöde paa et schippd og 9 lispund tunge i Östre og vestre Bierche af dato 13 Maji 1701. = Hr. Christen Christophersen og Sören Lemmichs schiöde paa 18½ lispd i Östre Bierche og 6 lispd i vestre Bierche dateret d. 25 Novemb. 1701.

(fol. 102a) Seig^f Mads Jensen Viels schiöde paa 2 schippund tunge i Östre og vestre Bierche dateret d. 28 Nov. 1701.

Kong. allernaadigste confirmation over et mageschifte for Madz Jensen Viel angaaende 2 schippd i Bierche dat. 14 Jan. 1702.

Laugmand Niels Jacobsens schiöde til Anders Horum paa 5 lispd til Tarald og Niels Alfsöner 5 lispd tunge uden böxel dateret d. 14 Mart. 1702.

Hendrich Nielsens sag fra fol. 87 hid forflöt blef igien af hans fuldmegtig Christen Domholt i Rette fordret, af de indstefnte, efterat hand tilforne hafde indgivet sin principals indleg af siste 6 Julii mötte Harald Stixrud, foregaf at de 19 Rd^f hand er tilkient at svare, er hd ej pligtig at svare, siden hand derfor har leveret 3 tölt 10 og 12 palm til Erich Hanßen i Vigersund. Ole Nacherud befindes efter bog schyldig 35 - 1 ort 23 β. Derpaa siger hand at have leveret 4 tölter tömmer, siger stichte bielcher, til Poul Hervig à 3 Rd^f. Bersvend Hove vedstoed Gielden. Fuldmegtigen begierte dom.

Herom afsagt.

Efter de i acten indförte beschaffenheder er efterschrefne tilkient at svare deris debet som efterfølger, nemlig Mogens Post efter dom 7 Rd^f 3 ort 5 s. Knud Field 1 Rd^f 2 ort 6 s. Mads Burud 2 Rd^f 3 ort 17 β. Harald Stixrud 46 Rd^f 3 ort 11 β. Ole Nacherud 35 Rd^f 1 ort 23 β, i hvilchen sum han bör gotgiöriß de til Poul Hervig leverede 4 tölter bielcher efter deß verdi, naar de bliver opmaalt og annammet, som inden executionen scheer af Citanten bör bringes til rigtighed. Hovor Skamarchen 8 Rd^f 1 ort 1 β. Knud Piochen 3 - 3 ort 3 β. Carl Kouserud 3 Rd^f 1½ β. Ole Opsal 5 Rd^f 12½ β. Torgier Lia 1 - 3 ort 8 s. Bersvend Hove 5 Rd^f. Hovor Hundstad 22 Rd^f 1 ort 3 s. Ole Evien 8 Rd^f 3 ort 9 s. Hellov Söehulhoven 1 Rd^f 2 ort. hvilche forskrefne summer formentionerede Debitorer til Citanten Hendrich Nielsen inden 15 dage med 6 schilling dansche af hver Rixdaler i onkostnings erstatning bör svare og clarere under adfærd i deris midler efter loven.

Hendrich Luth paa sin faders vegne fordrede i Rette Hans Berregaarden for en Elshud hand af ham for 16 Aar siden bekommed hvorfor hand siger med hannem at vere efter den tids lejlighed foracordered om 15 Rd^f. Hans mötte tilstede vedstod at have bekommed Elshuden, hvilchen hand og forleden ting fremviiste for Retten med formeening at den h: alt for höjt var anschreven, nu fremlagde hand en reigning paa 57 Rd^f 2 ort 8 β. hvilchen Citantens Sön mod

sagde at vere urigtig begierte dom i sagen. Afsagt. Efterdj Hans Beregaard vedstaar af Citanten at have bekommet den Elßhud som omtvister saa kand hd ej befries om end schiönt den ham noget höjt er anschreven, som i de tider var gievere vare, som vel er bekient, end nu omstunder, at hand io bör svare Citanten derfor de paakrevende 15 Rixdaler inden 15 dage under execution efter Loven, hvorved hand ej formaar sin loulig sögning til Sr Jacob Luth efter i Rette lagde reigning.

RETTERGANG 7. AUGUST 1702 MELLOM ALME OG NÆRSTAD I HAUG

(fol. 102b) D. 7 Aug. blef Retten igien betient paa Aasteden imellem Alme og Nærstad som fra fol. 92 til denne tid er bleven forflöt udj de derindförte laurettes nærverelse. Og haver vi efter begge parters begiering begived os til schovs og flitteligen efterbeet og begransched de omtvistede ejedeler indtil Lafton steenen som ligger ved Almue vejen som bær til Heen, hvilchen af de angrendsende gaarders besidere holdes for at vere en efterretlig deelesteen til at udviise schielne imellem Heen og Alme. Hvorefter vi begaf os til Alme og som dagen da var forbi blef intet videre foretaget.

RETTERGANG 8. AUGUST 1702 MELLOM ALME OG NÆRSTAD I HAUG

D. 8 aug. 1702 mötte parterne igien tilstede for Retten. Citanterne fremstillede videre prof i sagen nemlig Mette Östby 70 Aar gl. som proved at hun tiente for 40 Aar siden paa Nærstad, da gietede Alme folchene ubehindret i Nærstad Dalene deris fæe, samme tid var den omtvistede findebrote ej opröd, ej heller noget huß der opbiugt, og da i 4 Aar hun gietede der, kom aldrig Nærstad fæe i den march som Findebrotten nu er, viste intet at prove om schielne imellem gaarderne.

Anne Brörby ved 96 Aar gl: tilstod at hun for over 60 Aar siden boede i 8 aar paa Alme, imidlertid var der aldrig nogen tvistighed imellem Nerstad og Alme om hafn i nogen maade og gietede hun sit fæe ubehindret i Marchen hvor hun vilde foruden at have det med nogens forlof, tilstoed at der ej var opretted noget deele imellem diße gaarde. = Halvor Embretsen tilstod at Alme folchene har altid haft hafn i Findebrotten og Nærstad march men ingen hugst. = Jon Vaagaard proved for 26 Aar siden at have kiört master igiennem dalen ved Bördals huset der det nu er opbiugt med Peder Nærstads forlof og tilladelse igiennem Findebrotten. Det samme tilstod Rolf Heen og Poul Hval som samme vey igienem dalen har opröd og at de har betalt Peder Nærstad at de maatte fare der igiennem og siden over eng og ager paa Nærstad. = Embret Nerstad fremstillede derefter et vidne nemlig Erich Jemt som proved at hand for 28 aar siden da var hand med Peder Nærstad at flötte gierdet op paa Moebachen fra det sted den tilforne stod og hörte da iche at Alme Bönder hafde noget derimod at sige. Engebret Nærstad formodede at hvis som er indhegned vorder hannem med 10 Rd^r omKostning tilkient. Samtlig provene aflagde Eden paa deris gjorde tilstand som for dem blef repeteret.

Efter de i Retten förte beviisligheder begierte Citanten dom med omkostnings erstatning. Afsagt. Efterdj de af Citanterne förte vidne saa eenstemmig forklarer Alme Opsiddere at have haft ubehindred fæbede og hafn i den omtvistede findebrote, hvorimod Nærstad arvinger ej i ringeste maade gör beviisligt der udj uden ved paastand og indhegning at vere eenejer, saa tilstaar og Engebret Nærstad at hans Sl. fader först for 3 a 4 (fol. 103a) aar siden har ved et gierde fra Alme hoven og til Bordalen opsat, indelugt den paastefnte Brote Citanten iche til ringe prejudice og schade, thi forbliver det der med som af gammelt nemlig at Alme Opsidere her efter som tilforne niuder fri fæbede for deris boeschab i omtvistede marcher, og den forhen mentionerede braate at forblive begge parter til fellies at udlegge eller indhegne som dem

löster. Den husmands platz Bordalen forbliver under Nærstad, efterdj den derfra ej har veret adschilt paa 26 Aar efter Rolf Heen og Jon Vaagaards profning om mastevejen, saa er dele og af Nærstad ejere opröd og bekostet af Alme folchene upaatalt. Og saasom Nærstad besidere ved den oprettede gierdesgd har foraarsaget Citanterne processens omkostning bör samme dom inden 15 dage under lovens foresigende med 6 Rd^r af vederparterne at restituieris.

TING 14. AUGUST 1702 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

D. 14 aug. 1702 blef Retten til opsettelse ting betient paa Trögstad udj de fra siste ting d. 4 Julii indfört lauret samt K. M. foged og Böjdelenmandens oververelse.

Abraham Richartsens sag mod Knud Riber et consortes er af Contraparterne begiert til neste ting opbat, hvilchet Citantens fuldmegtig bevilgede.

Poul Helgesen og Guldbrand Halkindrud fordrede paa egen og consortes vegne Harald Land og Levor Sesrud i Rette igien for schouhugst ut supra. Erich Hvegager begierte sagens forflötelse til aasteden saasom det ej her er hans rette forum. Derimod svarede Anders Christensen paa sognedölingernes vegne at hand ichun eragter Erich Hvegagers paastand for udflugter og rettens ophold, efterdj denne process iche reiser sig om nogen schielne og deele parterne imellem som forhen allerede d. 13 Oct. 1700 scheid er men kun allene en tömmerhugst vedkommende bör vedstaae og gestendige, i det öfrige begierte hand Erich Hvegager ville producere den beviislighed hvor efter hand tilholder sig ejedelerne efter sin formeening östen for Sandvas elven. Dertil svarede Erich Hvegager at naar man kommer paa Aasteden schal det giöris beviisligt, der efter blef fremlagt Citanternes indleg af i dag samt en dom af 17 Junii 1701 om schielnet imellem Lechnes ved Öjvadsbechen og Sognedalen.

Om denne sag er parterne foreened at Erich Hvegager schal drive til hælning ald den hugst som er norden og oven for Öjvasbechen, som forgangen Aar af Harald Land og Levord Sesrud samesteds er hugged, ligeledis hvad Erich self for indeverende Aar aaverched og schal leverancen paa tömmeret til Citanterne af Erich schee ved Elvebachen hvor tömmeret kommer frem og sig saa ej videre udj marchen med nogen ejendom for Lechnes at befatte men efter dommen at gaae efter Öjvas bechen, hvad sig angaar den hugst Harald Land i dette aar har hugged paa samme steder Sr Niels Iversen for en hest tilhaande, det siger Erich sig ej noget er vedkommende og selger en hver af parterne sin anpart af tömmeret til hvilchen kiöbmand hand lyster.

Kongl. May. foged fordrede dom i den sag mod Erich Setnes fra forrige ting forflöt, protesterede at hand for utilbörlig tale og begegnelse mod fogdens tienere med straf ansees til 30 Rd og giöre fogden en offentlig afbedelse samt at betale sine lejermaals böder og i omkostning for ubillig ophold med bödernes erleggelse 5 Rd^r. Herudinden er saledes afsagt.

Efterdj Erich Setnes, som nu ej efter paraabelse möder, iche beviiser at de hoß hannem prætenderende ægte lejermaals böder er betalt, saa bör hand samme med (fol. 103b) 3 Rd^r 1 ort 12 β til K. M. foged at erlegge, og saas: Erich Setnes usömeligen har talt imod K. M. foged saa bör hd at giöre ham en offentlig afbit og saasom saa doms forseelßer afsones med penge straf saa bör hd at udgive til hans Kierches reparation 2 Rd og i omkostning 2 Rd^r som inden maanedes forlöp bör svares under adferd efter loven.

TING 15. AUGUST 1702 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

Anno 1702 d. 15 Aug. blev Retten igien udi forindførte laugrettes oververelße betient paa Trøgstad.

Paa Sr Norups vegne i den sag fra siste ting opsatte mötte Peder Rasmuß: refererede sig til sit forrige og begierte dom. Paa Poul Klechens vegne mötte Erich Knæstang fremlagde sit indleg af i gaar. Videre blev ej indgived eller paastaaed, hvorföre saaledis afsagt.

Efterdj den udj Retten producered contract passered imellem Sl. Anders Olsen paa den ene og indstefnte Poul Klechen anden side d. 14 feb. 1687 kuldkaster og til intet giör all hvis tilforne i denne sag har vered handled, saa bör den velfornemme Citant saa velsom Contraparten Poul Klechen at holde sig samme udj alt saaledis efter retlig at Seig^r Norup som denne sögning efter i Rette lagde transport af 4 Julii 1701 er berettiget avancerer 20 Rd^f til hvert 1000 bord Poul Klechen er obligered aarlig efter berörte contract at fremschaffe og det saa lenge dermed at continuere indtil den schyldige summa 149 Rd 3 ort 4 ß vorder contentered og afbetalt, hvor imod Poul Klechen tilforpligtes her efter hvert aar at levere forskrefne 1000 bord til Seig^r Norup eller ordre saa fremt hand ej derfor efter lovlig sögning vil stande til rette og med contentant svare, og efterdj Poul Klechen har fyllestgiort den oprettede forening i det hand efter provenes Eedlig tilstand forgieves har giort ansögning om de udlovede 20 Rd avance kand have rentes svarelße af den schyldige capital efter Citantens formenende ej paaleggis ej heller kand hand ansees i denne sag at betale omkostning efterdj hand som meldt har sögt og giort anfordring paa den udlovede forstrechning, som ham er tilkommen. Belangende landschylden af ½ schpp biugmalt i Klechen Mons. Norup til pant overdraget hvoraf fra 1693 fordris landschyld, da kand man iche fölge den reining som ved landherrens fuldmegtig udj Retten er indgived, thi man erfarer at Poul Klechen in A^o 1700 d. 11 Nov. paa landschylden har betalt 8 Rd^f som Seig^r Norup har behaget at afschrive paa en capital af 270 Rd 1 ort hvilchen giöld ham den 4 Julii Aaret efter ved schriftlig transport först er overdraget og vedkommer ham ej efter meermentionerede contract uden med vare at tilsvare, hvorföre dito 8 Rd bör gotgiöris landbonden Poul Klechen i sin resterende landschyld, helst efterdj Sr Norup i sin missive af 12 nov. 1700 vedgaar at have taget Sl. Anders Olsens fordring under commission, hvorföre hand samme paa en fremmed sögning ej kunde afschrive, landschylden efter den allenaad. satte taxt er, naar odelsschat og Rostieneste aftages, som af Poul Klechen efter schatte bögerne formeld er betalt, aarlig 1 Rd 2 ort 4 s deraf er den 4 partes forhøjelse 1 ort 13 ß hvilchen restantz fra A^o 1693 til Anni 1701 Aars udgang overslaget bliver Seig^r Norups fordring hos Poul Klechen, indberegnet 3^{die} tredie Aars tager og udelugt forhøjelsen for Aar 1700 da bem^{te} 8 Rd paa Landschylden er bleven betalt, som ligeledis af den schyldige Summa decortoris, 10 Rd 1 ort 20 ß. hvilche hand med 4 Rd i omkostning bör svare til Citanten inden 15 dage under adferd efter loven.

Anders Grönvold fordrer dom i den opsatte sag fra fol. 101 fremlagde hans adkomst til Grönvold af 27 Oct: 94, item Ragnild Hogensdatters pantebref af 8 Nov. 1663 hvormed hand vil beviise sin Ret til Grönvold. Johannes Grönvold producerede og sin böxelsedel af dato 1 Julij 1669. = Parterne blev foreened at Anders Grönvold (fol. 104a) schal niude halvparten af det aaverchede tömmer hvormed hand lader sin videre pretention falde, hvorimod Johannes Grönvold belovede at holde sig fra ald schovhugst imod loven med mindre hand der herefter med sin landherre Anders Ellingsen, som hand som hans Landbonde tilsiger ald hörighed og vedbörlig liudighed, hans minde og tilladelße kand have. Derpaa gaf de hin anden hænderne.

Laurs Hansen paa fogdens vegne fordrer dom over Gutorm Lindlien for begangen lejermaal som begge var tilstede nemlig Gutorm og Synov Amundsater som vedstoed gierningen item Rasmus Michelsen som stefnevidne Peder Rasmusen og Torgier Kulerud ved Eed bekrefted at

vere lovlig stefnt. Hvilche ere tilkient inden 15 dage at svare efter lovens 6. bogs 13 cap. 1 art. vnder execution som vedbör.

De öfrige sager af Anders Christenßen indstefnt er efter hans bereigning til neste med flere optagen.

RETTERGANG 16. AUGUST 1702 PÅ RØSHOLMEN I HOLE

Anno 1702 d. 16 Aug. blev Retten med efterschrefne laugrettes Mænd fra Hole Hendrich Ulleren, Niels Onsager og Johan Field samt fra Norderhougs Prestegiæld Hans Gullerud, Ole Gaunum og Halvor Brog betient paa Aastæden Røßholmen i Hole Sogn, var oververende böjdelensmanden Tosten Bye.

Anders Christensen paa Cit. Thor Røsholmens vegne producerede en stefning af 25 Julii indkaldende Siver Bierche og hanß landherrer for begangne Braatehugst samt til schifte og deele gaardene imellem etc. Imod dette protesterede Major Siberns tiener Niels Sörgefos at alle angrensende til Røsholmen bör varsles förend noget i dene sag efter stefnemaalet kand foretages saasom Karlsrud og Frogs ödegd:s ejere og besidere. Anders Christenßen derimod svarede at dette stefnemaal ichun angaar et schielne og deele imellem Røsholmen og Bierche, tilspurte ellers Niels Jens: om Karlsrud og Frogs ödegaard schulle have nogen felleßschab til sameje med Bierche og Røsholmen det da louligen beviiße. Niels Jensen svarede naar paastödende bliver varsled schal det vorde beviist. Fremlagde Mag: Rami indleg af i gaar. Derefter begrandschede vi de paastefnte braate ved Almue vejen som bær til Bierche og beliggende Norden til vesten fra Røßholmen hvor Indstefnte prof paa begge sider var tilstede og vandt som efter fölger. = Jens Hengsle proved for over 34 Aar siden var trette imellem Røsholmen og Bierche om en braate, hvor braaten laae viste hand iche, men hörte at Hr: Laurß paa Hole fich Rugen som deri voxte, enten det scheede ved dom eller forliig er ham ubekient, veed ej at vidne om nogen schielne imellem diße omtvistede gaarde.

Hans Kaarsdalen vant at ved 36 aar siden hafde Peder Røsholmen Sl. en Brote paa det samme sted hvor RugBrotten nu staar, da stefnte Sl. Jörgen Philipsen paa Broten som dentid var landherre til Bierche, men hr. Laurs beholt Broten enten det schede ved dom eller forlig ved hand ej, derefter hug Bierche folchene en brote neden for ved almue vejen, som der Aaret efter kom ild i schoven og brendte den gandsche bort, da lejede hand et stöche land af Halvor Bierche Sudvest ved den nu hugne og af Siver Bierche endnu ubrente Brote, viste ingen schiel imellem gaardene, = Magnille Anders Hogenßen, provede at hindes fader hug og saaede en Brote hvor denne nu paastente Rugbrote nu er, som der kom trette paa og rettergangen var holden, da hörte hun af dem som med var og hörte at schriveren Thomas Tomesen dönte hindes Sl. fader Broten til, enten Presten eller hindes fader beholt Rugen mindes hun ej. = Marta Nesjern som Söster til Thor Røsholmens hustrue er ej antaget at vidne.

Helge Gosefet vant Peder Røsholmen rödede en braate paa samme sted Rugen nu staar, den saaede hand, som den (fol. 104b) aaret efter schulle höstes stefnte Jörgen Philipsen der paa, men Sl. hr: Laurs lod Kiöre Rugen til sin gaard Røsholmen, siden hörte hand ej videre derom, har ej hört noget om ejedelernes adschillelße.

Dernest fremstillede Niels Jenßen sine indstefnte vidne. Peder Frogsödegaard vandt at nogle Aar för hand kom did at boe som er 34 aar siden da hafde hans hosbond Halvor Bierche en brote der den feldte nu ligger vesten for den omtvistede Rugbrote, som varmen sommeren efter kom deri og brente nesten afgröden köbte Johannes Pederß: Røsholmen den overblefne afgröde et lidet bucheschind og 1 Rinshud som hand bekom i sin lön til et par buxer, veed in-

tet om schielne og deele. = Augustinus Hage proved at for 46 Aar siden da hans fader boede paa Frog da hug hand upaa anchet saugtömmen hvor bemelte 2de Broter nu er huggen, viste iche at Rösholmen i de tider hafde nogen ejedeler paa de steder som omtvistet, nogle Aar der- efter kom hand derfra. = Johannes Egge prover at hand har hört at Rugen kom til Rösholmen og at der var process om men med hvad ret Peder fich det veed hand ej og hörte altid folch tale at omtvistede ejendom hörte til Bierche og veed ej andet endnu end det hörer til Bierche og aldrig hört Rösholmen at have tilegnet sig noget i omtvistede ejedeler. = Anders Christenßen tilspurte diße 2de vidner om de veed at det sted hvor omtvistede Broter findes anlagt nu og forhen retteligen er Bierches eiendom. Dertil svarede de viste intet videre derom at prove end hvad som indfört er.

Dernest begierte Nielß Jenßen Anne Laursdaters profning at forhöris som ongefer 14 Aar siden hun beboede Bierche og viste best beschaffenhed om des ejendom. Samme vidne tilspurte Anders Christenßen om hun iche forhen veret udj ægteschab med Marte Bierches fader afgangne Halvor Bierche og fordi jo saa retteligen er Marta Bierches stifmoder, hvilchet hun ej kunde benegte. Paastod derfor ej imod loven at burde admitteris til Eeds. = Niels Jensen begierte paa sin principals vegne sagens opsettelse til en belejlig tid, da hand agter at forschaffe i sagen bedre opliusning. = Anders Christenß: begierte dom i betrachtning saadan sag bevilges ingen opsettelse, saa seer hand og Contraparten ej nafngiver hvad prof hand til samme tid vil före,

Efterat Eedens forklaring for vidnene var oplest, deris tilstand for dem af tingbogen oplest aflagde en hver sin corporlig Eed Efter loven. Denne sag er med parternis consens optagen til d. 8 Junii tilkommende Aar schulle samme indfalde paa en hellig dag da neste sögne derefter Rettergangen til schielne og delis indrettelse at foretagis imidlertid er omtvistede brote vurderet for 6 Rd^r til hvilchen tid citanten varsler de angrensende proprietarier og lejendinger til Frogsödegd og Carlsrud.

RETTERGANG 27.-28. SEPTEMBER 1702 PÅ EIDSGÅRD I SOKNEDALEN

(fol. 108b) Anno 1702 d: 27 Sept. blef Retten betient paa Aasteden Eidsgaard i Sognedalen paa Ringerige angaaende schielne og deeles opretning imellem bem^{te} Eeidsgaard paa den ene saa- og Ager samt Olde anden side med eftersch: laurettes Mænd nemlig Guldbrand Halkindrud, Clemed Hofland, Torchild Snodal, Truls Flascherud, Engebret Höghov og Peder Rößbye og oververende böjdelensmanden Helge Berg.

Anderß Christensen paa Citanternes vegne fremlagde paa Citanterne Asle Krogsrud og Anders Eeidsgaards vegne fremlagde en schriftlig stefning af 23 aug. angaaende samme materie saa- og ulovlig schouhugst etc. Indstefnte Poul Olde paastoed at iche noget deele var der foretaget förend den sag er kommen til endelighed som hand har begynt imod hans faderbroder og værge Anders Eidsgaard. Svarede videre at naar alle lodsejere med Olde bliver stefnt saa vil hand svare til sagen, för iche: der imod svarede fuldmegtigen det hand ej veed at stefne nogen flere interesserende og lodsejere i denne sag end som allerede scheid er, i det övrige formodede hand dette paastefnte deele til schous og uden gierds ej ringeste kand betage den sögning Poul Olde kand have til Anders Eidsgd allene hvilchen hand tilforn ved et blot stefnemaal allene ichun har ladet sig merche imod Anders Eidsgd, mens iche Asle Ager hvilched og saa meget meere kand vere forstaaeligere at Ager en steenit og reen plads dermed sine ejer ligger imellem Olde og Eidsgaard, hvor paa hand fremlagde sin adkomst til Aacher dateret 24 Junii 1684. Som dagen var forlöben blef sagen til i morgen optagen.

Hvor da parterne igien fremstillede sig i Rette og paastod Torbiön Rud at hand som er samejer med Olde, burde vere stefnt, förend noget schifte i schov og march imellem Aacher Eidsgaard og Olde Kunde schee, ellers fremviste hand en hiemtingsdom af 30 Janv. 1633 som schielne imellem Fieldsmarchen og Rud.

Ole Andersen Houchedalen paastod dersom det befindes at Eidsgaard schal blive en separated platz fra Olde da formener hand med sine samsödschende at vere nærmere til at bruge samme plads end Anders Eidsgaard for den lod de tilkommer i Olde, saasom de er af ældre Broder end bem^{te} Anders Eidsgaard, saasom hand foregiver samme i Oldes ejedeler opröd og Anders sig det uden nogen loulig adkomst bemegtiget. = Saasom Citanterne siunes fornöden at et gamel bref dat. 1596 om hvorledis diße omtvistede platzer er komne fra Rud, producerede den samme for i acten at indföris. = Om denne tvistighed bleve Parterne formedelst gotfolches mellemlæg paa begge sider saaledis venligen og med tryg haandeband forenede at Anders Eidsgd for fredelighed og roligheds schyld i sin alderdom afstaar for Poul Olde og hans arvinger sin arvelig tilstand udj Olde som bestaar i 3 3/7 setting, imod det Anders Eidsgaard og hans arvinger besider og ejer Eidsgd uden anche i alle maader, hvilchet de for sine personer saaledis indgich for sig og sine Arvinger saa fremt samme schal ved magt stande, hvormed en hver for sig ophæver sin formeenende pretentioner paa begge sider. Belangende det udj denne sag paastefnte schielne og deele imellem Olde, Agger og Eidsgd, da vedtog parterne efterdags som hidindtil dermed at forholdes: nemlig at en hver med schovhugst rödning, hafn, fæbede og fischerie fölger sin lod og andeel deraf til felles efter Gaardernes schyld og landtal at reigne ligesom forhen, hvorudj de paa alle sider lover hinanden et Christelig naboschab og venschab som smuche grander vel egner og anstaar, saa fremt den som same contract (fol. 109a) bryder for hver sinde udj mulct til Lunder Annex Kierche iche vil udgive 20 Rd^f denne contract uforkrenchet og ellers ved magt at stande, og schal den ene tilsige den anden naar de vil gaae til schovs noget at aaverche, paa det de alle paa een tid og sted kand vere forsamlede og des anfange hvad en hver paa lod tilkommer.

RETTERGANG 10. OKTOBER 1702 MELLOM SKOTTLAND OG HJELMERUD I SOKNEDALEN

Anno 1702 d: 10 Octobris blev Retten betient paa tilstefnte Aasted imellem Schotland og Hielmerud i Sognedalen var oververende efterschrefne Laurettes Mænd nemlig Ole Jonbrud, Anders Bornaas, Peder Trandbye, Levor Sestrud, Guldbrand Kittelsbye og Guldbrand Andinrud og i lensmandens sted Tosten Veme.

Peder Schotland fremlagde en stefnesedel af 26 Aug. indkaldende Clemed Hielmerud, som nu mötte tilstede, at vere oververende imedens et rigtigt vorder oprettet imellem deris brugende gaarde Schotland og Hielmerud etc.

Derefter haver vi ved Sogne Elven i en liden beche hald nedsat en deelesteen visende i Sör til den anden deelesteen som vi oprettede under Aaßen oven for vejen, som ber til Hielmerud, derifra gich vi vidre i Sör efter compassen og i Klefaasen, hvor den 3^{die} steen af oß blev nedsat til schielne og deele imellem Skotland paa den ene og Hielmeruds ejedeler anden side, hvilche deele Parterne Peder Skotland og Clemed Hielmerud vedtog, samtöchte og med haandeband stadfestede, Og som vi formedelst aftenen paakommende ej videre har kundet forfølge vor gang, og efter deris begyndte strechning fuldende voris forehavende, saa forretter lauretted lauretted (!) efter parternes begiering ved lejlighed, hvis som endnu kand fattes ved stenes nedsetning og de stridige Parters ejedellers videre udschillelße i Aasen, hvorved observis en rigtig strechning i Sör efter compassen til andres ejer vedtager og imodstöder, hvilchet nu formedelst vidre forhindringer ej kand kome til endelighed.

RETTERGANG 12. OKTOBER 1702 PÅ JONSRUD I SOKNEDALEN

D. 12 Octob. vare vi igien forsamlede paa Jonsrud i Sognedalens annex paa Ringerige angaaende en tvistighed imellem Ole Jonsrud som Citant og Garhammer besidere formedelst begangne Aaverche i hans gaards lunder etc. Derom bleve og Parterne saaledis forenede at schielne imellem Jonsrud paa den ene og Garhamer anden side schal gaae fra Hvidekollen i hölen nedenfor Fische Kiend dammen, derifra i östre Halden paa Kulpekiend Aasen siden efter östre halden i Rulleraasen og fölger saa samme Aaß lige i Velsdamsmyren, videre blef sluttet imellem Parterne at hvad bekostning paa denne process er gjort deraf svarer Parterne hver den halve part, hvorefter de bleve haanderagte.

RETTERGANG 26. OKTOBER 1702 PÅ BØNSNES I HOLE

Anno 1702 d. 26 Oct. blef Retten med efterschrefne lourettes Mænd betient paa tilstefnte Aasted Bönsnes i Hole Prestegield nemlig Peder Lehne, Hendrich Ulleren, Rasmus Gomnes, Johan Field, Embret Svarstad, Christopher Gomnes, Mads Svarstad og Jörgen Field.

Mons^f Jens Tygeßen vohnhaftig paa Bönsnes ved schriftlig varsel af 25 Sept: sistafvigt stefnet hr: laugmand Stochflet at höre paa de prof hd agter at före om Bönsnes gaarders ejedeler etc. Hr: Amtmand Glud og stefnet som det benificerede godsdes forsvar lod Mons. Ch. Thomesen möde med efterfölgende besvarelße til stefnemaalet at hand ichun alleneste vil erindre Dome- ren og Rettens betiente at tage i vedbörlig beoagting at med dette deele og ejendoms schifte louligen vorder omgaaed saa (ich)e noget ved deris forretning fravendis laugstolens rette til- liggende ejendom som forhen derunder veret begreben og herefter for en besigtelße paa Bönsnes bröstfeldighed dat: 14 nov: 1670.

Cit. tilspurte Kari Julius Gilous om hindes mand har forbedret noget paa Gaarden Bönsnes, hvor de boede siden besigtelßen scheid hvortil hun svarede nej, saasom gaarden i den tid var gandsche nedroednet og de beboede gaarden ej meere en 4 aars tid.

(fol. 109b) Fremstillede sig efterschrefne vidne nemlig Claus Hunstad og hans qvinde Und Koresdatter, Kari Gilov, Ole Dragon og Erich Engebretsen som proved eenstemmig som efterfølger at de tider för Mons: Tygesen kom til Bönsnes som er omtrent 29 aar siden hand har brugt begge Bönsneß gaarder hvoraf den ene Gaard schylder til Christiania laugstoel 2½ schipd med böxel deraf, ejer Sr Tygesen uden böxel ½ schppd. Den anden gaard Bönsnes er bem^{te} Tygesens odel, da blef forberörte gaarde brugt af 2de lejlendinger og fulte og brug bemelte lejlendinger efterschrefne jorder og engeland nemlig Östre gaarden Bönsnes hvorudj laugstolen tilhörer 2 schippd der under henhörer Ladejordet og en liden hage östen for samme jorde, Söre Vasjordet, Staldjordet, Kaarsjordet, Hoverjordet, Lemoßjordet, Lemos engen, Stadsengen og Elvehagen. Videre tilstod vidnene at efterschrefne ejedeler altid har i formaals tider veret brugt under vestre Bönsnes nemlig Elvejordet, Loftßjordet, Flotterjordet, Nördre Vasjordet og een eng derhos, en liden eng imellem Lemosengen og myren Schindtrytengen, Myrengen som laden staar, Myrhagen som ligger norden for gaardene og Svinhagen som Gregorius beboede, som ligger sør med fiorden alt til Elvestöe löchen. Angaaende hußene til laustolens gods da befandtes der et stue hus med en Kove af Tygesen reparered, item et brögerhus og en liden drengestue dernest hos, noch det vestre fæhus som er det störste og beste af ham self opbiugt, en stor lade med 2de gulf af Tygeßen bekosted, bestaaende nest vesten for for^{ne} fæhus, hvis vestre Gulf er saa fuldkommen at i den vestre ende kand giöris afdeling til stald og staldtræv, om schulle fornödiges. En stolpeboe af Sr Tygesen ombygt og med ny stolper undersat, de öfrige huße som til vestregarden henhörer ere diße en gl: stue som Sr Tygesen iboer item et dernest hos staaende store hus hand self af nye har ladet op-

biugge paa hvilchen tomt Kore tilforne hafde et gl: störrhuus, en fische boe med loft over i steden for Kores gl: boe opbiugt af Tyges: en lade med et gulf paa den ene og stald og stald-trev anden side, 1 fæhus, 1 sövhus og en badstue, staaendis i Floter jordet. = Mons. Christian Thomesen tilspurte vidnerne om laugmands gaarden hafde nogen ejedeler i Svinehagen hvortil de svarede nej alleneste færegsel til Elvehagen, tilstod videre at laugmandsgaarden hafde ej heller noget i Myrehaven, hvilche begge hager altid og allene har ligget under den halve gaard vestre Bönsnes. Efter at Provene nu hafde giort os udviisning paa de jorder, enger og hager som til en hver gaard i sær henhörer og forklared oß at Kolhagen har altid fult vestre Bönsnes undtagen et lidet stöche Sr Tygeßen dertil af gaden indlagt, aflagde samtlig foranshrefne vidne paa for^{ne} deris tilstand deris corporlig Eed, hvorefter Sr Tygesen var tingsvidne begierende.

RETTERGANG 14. NOVEMBER 1702 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

(fol. 113a) Anno 1702 d. 14 Novemb. blev Retten i fogden og Amtmandens fuldmægtig Sr Vendelboes nerverelse samt det ordinarie Laurettetz som fol. 100 indført betient paa Trögstad tingstue blev da tingliust eftershrefne breve og schiöder.

1. Torbiön Ruuds obligation paa 299 Rd af 23 Oct. 1702. 2. Niels Iversens schiöde til Torbiön Rud paa 4 schind i Krogsrud med böxel af 23 Oct. 1702. 3. Friderich Nielsen Cortnums transport til Ole Nielsen Haldum paa 3 sett: i Haldum af 23 Sept. 1702. 4. Engebret Nærstad og Jörgen Oppens foreening med Sl. Hans Hansens Arvinger om Hans Larßens saug N° 10 ved Hönefoßen af 9 Sept. 1702. 5. Poul Helgesen Oppegaardens schiöde af Torbiön Rud og Ole Lie udgiven paa en deel odelsgods i Oppegaarden af 16 feb. 1702. 6. Christian Mullers schiöde paa 3 f. i Biörnstad af Sr Laurs Tönder udgivet d. 24 Maji 1702. 7. Fogdens böxel-sedel til Gunvold Strande et consortes paa Kongströmen af 7 Oct. 1702. 8. et schiftebref efter Ole Snodalen af 11 Oct. 1700.

Anders Biörnstad ved stefnevidne Niels Gile og Ole Rud varsler David Smed for 10 Rd 1 ort 12 s og ½ t: salt hand ham schyldig, hvilche aflagde Eed at hand er loulig stefnt. Opsat til d: 11 Decemb.

Peder Sörum ved samme vidne stefner Poul Hval for giæld, stefningen er af siste 30 Oct. Poul Hval begierte opsettelse, som Citantens fuldmægtig Peder Rasmusen ham bevilgede. Opsat ut supra.

Halsteen Rud i Sigdal stefner Erich Setnes for 1½ Rd hand ham schyldig. Stefningen er af siste 20 Octob. Vidnene aflagde Eed at hand var loulig stefnt, hans qvinde tilstod for dem at hendis Mand hafde faaed en ulvesax af Citanten som hun sagde hand kunde faae igien naar hand det begierer. Stefnevidne vant ved Eed ut supra opsat til d: 11 10bris.

RETTERGANG 15. NOVEMBER 1702 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

(fol. 113b) D: 15 Nov: blev Retten ut supra presentibus prænominatis betient.

Blef tingliust Sören Hansen Lemmichs schiöde til Peder Semmen paa ¾ schind med böxel i Østre Bersund af 18 Julii 1702.

Anders Christensen paa Abraham Richardsens vegne begierte en endelig dom i den opsatte sag fra fol. 100, efterdj hand ved Jacob Tröttelsruds egen og de ædfestedes vidnesbiurds bekiendelse og forklaring saa grandgiveligen har paatydet Peter Christianß: og Knud Riber at

vere deris husmand Jacob Trötelsruds raadförere og anledere til denne hans paaschadigede gierning, da paastod hand og i kraftigste maade det besagde Jacob Tröttelsruds Principaler Peder Christiansen og Knud Riber self bör indstaae og svare Citanten til sin schade og omkostning og ellers undergivent lovens bydende. Peter Christianß: paa egen og Knud Ribers vegne mötte og fremlagde sit indleg af i gaar. Hvorefter fogden indgaf sin schriftlig paastand.

Denne sag er optagen til doms til d. 11 Decemb.

Peder Herbrandsen Stöfren fremkom for Retten beklagende sig for den store ulyche ham var overkommet afvigte Sommer i det stuehuset og badstuen ved en ulychelig ildebrand er bleven conhuineret og hans beste midler af Luer fortæred og aflagde Embret Garhammer og Anders Bornaas deris Eed at det sig i ald sandhed saaledes forholder. Hvilchet om samtlig almuen attesterede med dem herpaa begiertes tingsvidne.

Capitaine Brinch lod tingliuße en qvitering at hand i dag har indfriet sin panteobligation hos Sl. Tron Clausens,

Fogden indstefnt efterschrefne for lös lejermaal Kiersti Andersdater, Ole Dragun med Marta Tollesdater, Jacob Trötelsrud med Birgete Tollesdater, Knud Riber som Caution for Zidse Tordsdater, Sigri Andersdater, Dorethe Hansdater og Karen Hansdater, Hans Richardsen indgaf sit indleg om den siste. Fogden lod indføre til besvaring imod samme indgivende at som Rasmus Michels: har anseet qvindfolchet af den vittighed at hand hinde ville ægte, s: man fornemmer Hans Richartsen behindrer, i henseende sig af hendes midler at benötte, protesterer hand, at hans indgivende ej bör ansees til at fra schiere hans Maj^{tt} de böder hun bör og kand svare. Ole Raae, Niels Gile, Laurs smed, Niels Tinning og Hans Jenßen aflagde Eed at forberörte er loulig stefnt. Diße er forelagt laugdag til d. 11 10bris.

Fredrich Sönstebye varsled Kittel Buöen at möde med sin adkomst til Findsand; paastaar at indlöse samme gods paa sin svogers Niels Findsands vegne og nermere end nogen anden saasom hans fader har opröd samme gaard. Ole Ringerud mötte paa Kittil Buöens vegne sagde sig befuldmegtiget i denne sag fremlagde den paastefnte adkomst til Findsand dat. 5 Mart. 1697. Fremstillede 3de vidne Peder Trandbye Torgier Borgerud og Christopher Tveten. Hvilche efter aflagde Eed proved saaledis. Peder Trandbye vandt at Kittel Buöen og Niels Findsand blev for 2 Aar siden forligt paa Tveten med hin anden at Kittel skulle give Niels 4 Rd^f, som hand strax leverede ham, hand skulle laane ham 5 t: frökorn og til kommende Aar nemlig 1701 da skulle hand bruge og giöre sig Findsand saa nöttig, som hand vilde, saa skulle hand lade falde den sag imod ham om gaarden Findsand, som hand hafde imod ham om Findsand. Det samme er og de andre vidners eenstemmig profning. Citanten beraabte sig paa vidne, begierte sagen til d. 11 10bris optagen. Saa har Citanten i samme og indstefnt Erich Findsand at fremviise sin adkomst til rödning Retten i Findsand, som hand ej mötte aflagde stefnevidne Ole Ringerud og Hans Tosevig Eed at hand var loulig stefnt.

Anders Christensen fordrede i Rette den sag fra fol. 101 angaaende Folums besidere, som mötte igien i Rette og paastod som tilforn. = Afsagt. Folums Opsiddere ere pligtige efter den dennem gifne og producerede bonde bog. 15 Rd 1 ort 12 s at betale men saasom det befindes at den allernaad. (fol. 114a) paabudne Rostieneste for 1700 belöbende til 2½ Rd^f ej er dennem gotgiort som billig burtes alt saa decortoris de i forberörte summa bliver da den endelig Kraf 12 Rd^f 3 ort 12 ß hvor af Enchen Folum svarer 5 Rd. og Lars ibd. 7 Rd. 3 ort 12 ß som inden 15 dage med hver 2 ort i omkostning under execution efter Loven bör betales.

Efterschrefne dannemænd er udnefnt at betiene Retten for tilstundende aar 1703. Jörgen Vejen, Ole Nöchlebye, Mons Gaunom, Anders Berig, Ole Stixrud, Ole Elsrud, Torbiön Slette - Even Blixrud.

RETTERGANG 16. NOVEMBER 1702 PÅ GOMNES I HOLE

Anno 1702 d: 16 Nov. blef Retten betient paa Gomnes i Hole Prestegield i fogden, Amtmandens fuldmægtig böjdelensmanden og efterschrefne lauretts oververelße blef da tingliust eftermeldende breve, Laurettes Mændene ere Peder Lene, Peder Fröou, Jörgien Field, Rasmus og Christopher Gomnes, Niels Onsager og Johan Field, samt Hendrich Ulleren.

Mag. Jonæ Rami schiöde til Giert Holst paa 6 lispund i den engeslotte Vecheren af 19 Mart. 1695.

Hans Holstes schiöde til Christian Muller paa 8 lispund i dito Vecheren af 24 Julii 1702.

Christian Thomesens schiöde til Christian Muller paa ½ f. Jordegods i Vecheren af 27 Maji 1702. Christen Christensens böxelsedel af Doctor Munch paa 2 f. 2½ lispund i Leene dater: d. 20 April 1702.

Christen Fröshoug stefner Sergiant Laurs Torbiönsen for 28 Rd^r 2 ort 16 ß, hand paa schifte efter hans formand Christopher Bielche har ladet fordre og ej noget derefter bekommet, hvilken fordring reiser sig af en dom og der paa gjorde udleg.

Anders Aasmundrud paa Modum ved Anders Fröshov fordrer i Rette dito Laurs Torbiönsen paa hans hustru Truille Anders daatters vegne formedelst hand har krenched hende för hun blef gift og loved hende ægteschab, paastaaende hendes schades opreisning. Som de indstefnte ej möder aflagde aflagde stefnevidnerne Poul Olsen og Ole Rejerßen udj begge diße sager at hand er loulig stefnt, hvorföre sagene til d. 8 10bris er optagen.

Fogden ladet stefne Siver Hove, Amund Solberg og Ole ibid. for förövede Klamerie hos Christen Slotted og Niels Gulbrandsen paa Tyrestranden. Stefnevidne Tosten Moen og Tosten Bye aflagde Eed at Ole Solberg er loulig stefnt, de andre 2de mötte tilstede for Retten, i denne sag var til prof indstefnt Christen Slotted, hans kone og Moder, item Gulbrand og Svend og Frideric Dalen, Friderich Dalen (!), Kari og ~~Anders~~ Anne Sagen hvilche mötte. Sagen er ut supra optagen.

TING 8. DESEMBER 1702 PÅ GOMNES I HOLE

D: 8 10bris blef Retten til opsettelse ting paa Gomnes udj for^{ne} laugrettes nærverelse untagen Christopher Gomnes og Johan Field i hvis sted sad Gunder Rud og Erich Deli, var og tilstede böjdelensmanden Tosten Bye.

Anders Fröshov, efter Sergeant Laurs Torbiönsens begiering ved hans fremschichede Christen Holm bevilget opsettelse til neste almindelige ting.

Mons. Christian Thomæsen paa fogdens vegne fordrede den sag i Rette mod Ole Solberg et consortes ut supra. Fremstilled Gulbrand, Frederich og Svend Dalen, Anne Sagen og Kari Gulbrandsdater til at prove i sagen. Da efterat Edens forklaring for dem var oplest aflagde de deris Eed og vant som følger.

Gulbrand, Frederich og Svend Dalen proved eenstemmig at Jochum Mattiisen kom springendes ned til dem natten til d. 30 Octob. bad for Guds schyld de vilde komme op og hielpe hans fader thi de slog ham ihjel og bad at de schulle komme saa som de kom et stöche op da mötte Siver og Hendrich Hove som Ole og Amund Soelberg, som de siuntes, mens det var saa mörcht at de iche kunde kiende noget mennische, og som de hafde faaed braf hug, gich de frem igien, viste iche hvilche af diße dem slog, ellers tilstod de at de dagen efter har beseed

den schade som de hafde gjort paa vuggen og sengen som i Christen Slottetz indgivende findis indført.

Anne Sagen tilstod at Jocum kom om natten og bad hun ville luche hans fader ind, hand er saa nær död af det Ole og (fol. 114b) Amund Soelberg har slaged ham i nat, som hand kom ind beklagede hand sig meget og sagde hand hafde veret död om iche Svend og Guldbrand Dalen hafde kommed til hielp.

Kari Dalen proved at Kari Mattises kom til hende med et nögen barn böd hun vilde see til om hun kunde faae hendis Mand ud om hand var i live, thi Amund og Ole Solberg og Siver Hove vil myrde ham, Siver schieldte mig paa min ære som ingen ærlig Mand, som hun kom ned til Niels Guldbrandsens da stod slaget paa broen oven for Slotted da hörte hun at Guldbrand Dalen raabte 3 gange i Jesu nafn om lif. = Niels Guldbrands: tilstoed at hand for Maathis Nielsen schar i 1½ vecke, efterdj hand self efter de hug hand hafde bekommed ej var god for at schiere paa saugen. Derefter ful(te) Matthises indleg af i dag. = Siver Hove sagde iche at have noget at beschylde Niels Guldbrands: eller Kari Matthisis i nogen maade, kand ej mindis at have sagt noget til deris æres forkrenchelße. = Derefter lod fogden protestere at Ole og Amund Tharalsen Soelberg der efter vidnenes og de beschadigedes tilstand har begaaed husfred og saar paa Mattiis saugmester med hug og anden udfören i hans bolig bör en hver pleje sine voldskader, for hug og slag efter loven mod hellig bröde, iligemaade Siver Hovind som af forledelse veret i nærverelsen at böde for hellig bröde, hvor efter hand var dom begierende med omkostnings erstatelse.

Herudinden er saaledes afsagt.

Amund Soelberg som overbeviis at have veret med i floch og fölge at slogs og drage saugmesteren Maattiis Nielsen bör for saadan formastelse at böde 3de 6 lod sölf og til bemelte Matthis Nielsen i omkostning og tidsspilde 2 Rd^f. Ole Tharaldsens forseelße henviises til Capitainen og fogdens bemidling efter Kong. allernaad. forordnings tilhold. Angaaende Siver Hove da saasom hand ej veed noget at tillegge Matthis eller hans qvinde uden det som erligt og dem vel anstaaeligt, saa har Hand ej heller Niels Guldbrandsen noget hans ære toucherende at paasige hvor fore Siver Hove, som nu for Retten sin forseelße sömmeligen hos sine Contraparter har afbedet, sageslöß hiemfunden, med advarsel herefter at entholde sig, fra ærrörige og schieldsord, hvorimod bem^{te} Siver Hoves incompatible tilleg ej bör komme forberörte personer til nogen æres forkleining i nogen maade.

Niels Gundersens efterleversche og arvinger stefner en deel af Hole Prestegields almue for Giæld de efter hendes Sl. Mands bog schyldig nemlig Thor Rösholmen for 2 Rd 1 ort 20 s aflagde Eed intet at være schyldig. Ole Fiolsrud 15 Rd belover at forschaffe beviis til neste ting. Baard Mælingstøe forarmed for 3 Rd 3 ort. Knud Berregaarden 4 Rd 5 β beviiser med sedel at have betalt. Thor Stixrud 9 Rd 6 s er for 20 aar död. Christopher Gomnes, 8 Rd 2 ort 2 β negter gielden. Ole Vesetrud 40 Rd 2. 18 hans versön svarer at denne giæld er tillige med gaarden transportired til Commissarie Meckelburg fra ham og til Gabriel Brun. Halvor Broten 1 Rd 3 ort denne giæld er indtagen i Knud Berregaardens sedel som Knud som forlover for Halvor har betalt. Jacob Luth möder iche, kreves for 47 Rd 2 ort befindis loulig stefnt som Jens Moe og Tosten Bye aflagde Eed paa. Christen Utvig 9 Rd 19 s negter gielden og gjorde Eed intet at vere schyldighed. Siver Giesvold for lengst död udarmed. Anders Bye 27 Rd 23 s ligesaa men at have noget til gode, over 20 Aar. Peder Löchen beretter at vere schyldig 2 Rd hvorpaa hand har til gode 1 qt salt. Tollef Grefsrud Kreves for 5 Rd 2 ort 15 s befindes efter bogen N° 10 at vere schyldig et las höe aflagde Eed at have betalt til Adriana Niels Gundersens derpaa 1 Rd tilstaar 2 ort. Siver Kolkind beretter aldrig at have haft nogen handling med den Sl. Mand, som ej heller af Bögernis eftersiun kand fornemmes. Anders Aasterud, Jon

Kolchind, Hans Giesvold Hans Pedersen Skierdalen og Jens Sax er forlængst døde, denne sag med Cleboes egen beroer efter Anders Christenß: begiering til neste ting.

TING 11. DESEMBER 1702 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

(fol. 115a) Anno 1702 d: 11 Decemb. blev Retten til opsettelse ting betient paa Trøgstad udj det ordinarie laugrettes biver som fol. 100 findes indført.

Anders Christensen paa Christen Frøshougs vegne fordrede dom imod de indstefnte Debitorer fol. 88 indført de indstefnte mötte undtagen Marta Hauge som er en udarmed og mesten sengeliggende qvinde og Kittel Garhammer, paa Frogs Arvingers vegne mötte Erich Knæstang foregivende at som Enchen er död bör gielden i Sterboed udsöges. Herudinden er saaledes afsagt. Efterdj Christen Lies Enche og Rasmus Vejsteen befindes efter fremlagde dom at vere schyldig rigtig gield den förste 2 Rd 3 ort og den siste 10 Rd 15 s item Harald Frogs Enche 11 Rd 2 ort 3 s hvoraf hun ej tilkommer at svare meere end den halve part saasom hendes merarvinger ej stefnt, efter en sedel under hendes Mands haand, saa befindes og Kittil Garhammer efter fremlagde reining at vere schyldig 16 Rd 3 ort 18 - saa ere de og hermed tilfunden at svare deris debet saaledes Christen Lies Enche 2 Rd 3 ort. Rasmus Vejsteen 10 Rd 15 s. Kari Frogs Arvinger som paa schiftet vil udsöges 5 Rd 3 ort og endeligen Kittel Garhammer 16 Rd 3 ort 18 β. hvilche inden half maanedes forløb bör med 8 β af hver Rd^f i omkostning udreedes under execution efter loven.

Ligeledis er Kittil Garhammer tilfunden efter i Rette lagde forpligt til hans ærværdighed hr. Hendrich Opdall at svare de schyldige 3 Rd med 1 Rd i omkostning under straf som foresagt.

Anders Biörnstad ved Christian Tomesen fordrede sagen fra fol. 113 i rette med David Smed som ved Tosten Veme begierte opsettelse til neste ting som hand blev consentered.

Anders Christenßen paa Sl. Niels Gunderßen arvingers vegne söger efterschrefne for gield nemlig: Thomas Aschs arvinger for 2 Rd 3 ort 16 s. Truls og Peder Asch negted gielden sagde samtlig Arvinger ej at vere stefnt, at de veed intet af gielden som burde veret paatalt paa schiftet efter deris Sl. fader. Peder Nerstads arvinger mötte ej. Gunder Klechens Arvinger indgaf ved Peder Vesteren et indleg af i dag. Mads Leerberg 4 Rd^f negter gielden og ej i 24 Aar at vere krevet endeligen gestod hand gielden som bögerne blev efter seet. Jörgen Nöchlebye er for mange Aar flöt ind til byen og der död hvor hans Enche betler. Anders Jytte gaar om og tigger negter gielden. Engebret Busunds arvinger mötte, viste intet om gielden og er 27 Aar siden deris forældre døde. Matthiis Reersen 3 Rd^f 12 s er ej at finde. Engebret Vejsteen tilstod 2 ort. Jens Nordbyes arvinger ere udarmed og bettelferdig. Christen Thomesen lod ved Peder Rasmusen svare at hand schal tale med Klebo om gielden. Jörgen Vemundsens Enche afbeviiste med Adrianæ sedel at hun har clareret gielden dat. 22 feb. 1699. Med denne sag beroer det efter fuldmegtigens begiering til neste ting.

Ole Haldum stefner Gulbrand Ultvet formedelst hand til Ole Vee har solt og afhendt ½ f: odelsgoods i Haldum og gived hans stifsön som af elste Broder föd og dertil odelsberettiget forbie (?) med videre stefningers formeld af siste 25 Oct. hvilchen sag til denne tid forflöt. Fremlagde Tygesens beviis for 5 Rd 3 ort 22 s som Gulbrand ej benechtet, vedstoed og at have bekomed af Oles formand 1 mastelenche. Derpaa fulte hans indleg af i dag. Contraparten Gulbrand Ultved producerede sit indleg af siste 13 Nov. Videre blev ej indgivet. = Afsagt.

Efterdj ælste Broder barn er nermest til at igienlöbe det odels gods som af frenderne solt er, end börn af yngre Broder, og det befindis Gulbrand Ultvet uden nogen foregaende loubiudning at have solt den paastefnte ½ f: i Haldum til Ole Vee, som hand beretter, hans stifbörn,

uagted Citantens stiftsøn Helge Christophersen er af ælste Broder, thi bör det kiøb med bem^{te} Ole Vee sluttet vere om intet og herved aldelis igienkaldet og tilpligtes Guldbrand Ultved at fra sig levere hvis hand af Ole Vee for omtvistede ½ f. i Haldum har opbaared, hvorimod Ole Haldum, naar hand fornöyer Guldbrand for dito gods, maae tilbörliken med behöventlig adkomst forsiunes, og det (fol. 115b) til sin stiftsøn Helge Christophersens nötte og fremtarv i sin tid, saa som hand er nærmere at bruge det hand ejer og haver lod i end nogen anden.

Kong. May. foged ladet indstefne Frideric Vesteren og Christopher Schöyen formedelst deris udschichede vagt, nemlig Asbiön Lagesen og Jens Pedersen ej har saaledis forvared den paa Steen fengslede fange Knud Villadsen at hand io af sin fengsel er entviget, item drengene at lide for deris forseelse. De indstefnte mötte samtlig indgaf deris forset af siste 14 aug. Fogdens protestation herimod var at efterdj berörte drenger ej har oppaæd fangen, som de burde, vil hand formode at de vorder tilkient at arbeide i 4 Aars tid paa Bremerholm og deris hosbonder at ansees med 40 lod sölf's böder hver. Som dagen er forlöben beroer det med videre procedere til i morgen.

TING 12. DESEMBER 1702 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

D: 12 dito blef Retten igien i forindförte laurettes nerverelse betient paa Trögstad.

Hans Gullerud og Michel Jensen tilstod at de tog fangen med bolt paa beenene, men om natten saatte de handklöver paa ham nögele tog de hos genterne om morgenen, som det leed til middagen da blef de aflöst af diße indstefnte drenger som presenterede sig den ene med en öx og den anden med en böße saa leverede de hannem samme og foresagde dem til aftenen at sette haandklöverne paa ham. Og saasom fangen stedse holte op bolten der stupelen sad i laasen, tviler hand at laasen hafde nogen schade. Saasom fogden beraaber sig paa 2de vidne beroer det med videre procedur til de fremkommer.

Udj de indstefnte lejermaals sager fra siste 15 Nov. er saaledis afsagt. = Dog protesterede fogden imod Ole Draguns indgivende schal befindes at vere usandferdig og kand ej gotgiöres at hand har vegret ham eller nogen sin velfortiente lön, paastaaer dom. Ole Dragons indleg er af i gaar, saa og Hans Richardsens. Hans Richardsens indgivende finder hand iche tilstreichelig at fraschiere Kongen sin Ret, over (?) hand, fogden refererede sig til sit forrige. = Efterschrefne befundne at have begaaed lös lejermaal nemlig Kierstie Andersdatter, Jacob Trötelsrud Birgete Tollesdatter, Zidsel Thoresdatter og ~~Sigri~~ Dorthe Andersdatter ere straffeldige efter lovens 6 bogs 13 cap. 1 art., Ole Dragon som har begaaed hoer i sit ægteschab straffes paa sit gods og penge sin yderste formue, naar ald vitterlig giæld er udtagen. Og omendschiönt Kong: May. foged forleden Aars 12 10bris har sögt tingsvidne om Karen Hansdatters vanvitighed, saa kand hun derfor, efterdj loven i deslige tilfelde eximerer ingen, ej befries at hun io saavel som forberörte inden 15 dage under execution bör svare hendes böder til K. M. foged 12 lod sölf, Marta Tollesdatter er for nogle Aar siden flöt her fra böjden. Sigri Andersdatter, som paa Prestegaardens grund er besoved, hendis böder, henhörer til fattige Preste Enchers ophold, naar paafordris.

I forrige sag förte fogden 2de vidne Halvor Halvorsen og Poul Andersen hans tieneste drenge som tilstod, som fangen var borte, var der ingen varme i borgestuen der hand laae, uden nogle glöer, som ej gaf stort lius fra sig, item at hand hafde ingen schiort paa sig da hand lagde sig om aftenen ej heller Kiol, og at vagten ej robte paa Poul Andersen om hielp, som laa i samme stue og sov för fangen var borte, hvorefter hand gjorde allarm i gaarden saa alle folch kom op og beschichede fogden strax sine folch til sundstederne og lensmendene at forhindre hans

bortkomst, saa reiste og fogden self til Krogsund og foer saa ald strandsiden op efter til at besette alle vejer og stier og at söge efter hannem. Videre indgaf fogden sit schriftlig paastand af 12 10bris. Videre blef ej indgivet efter paastand hvorforre - Afsagt.

Omendschiönt det af almuen er, efter tilsigelse, en vedtagen schich at vage over fanger, saa bör dog derhos vere den anstalt at en vis person maae vere hos criminel andholdne ordineret, som bör at slutte dem og have (?) nöje opsigt med at jerned og des tilbehör er af behövende dögtighed, hvilchet ej her har veret taget i nogen observation, thi da Hans Gulerud og Michel Jensen leverede den bortrömte Knud Villadsen fra sig, laae hand i sengen alleneste med jern om beenene, entet det var uschad eller derom hafde de ingen Kundschab, haand Klöverne var dem og ubekient, hvorledes de schulle föjes tilsammen ingen (fol. 116a) Kiendte dem uDögtige til at vage, ingen underviste og ingen ordinerede noget for dem, hvorudover fangen enten ved en fremmed nögel ham kunde vere tilstuchen eller i andre maade gjorde sig lös af sine baand kaste haandkloverne fra sig og i en furie sprang til dörs og til schougs, diße fölgede efter i Hælene, bad forgieves om hielp, da saasom fangen dennem er levered med saadan precaution, som det sig burde kand deris varetegt ej eragtes for schödeslös, i det de strax haver forfulgt den bortrömte hvorforre de heller kand forfalde under den straf Kong. May. foged behagede at protestere. Og som det er en hver bekient at Christopher Sköjen mesten ald sommeren er ved sin hosbonds brug i Valders, og Friderich Vesteren som har fornöden at söge sin næring ved Hönefos ej har vered hiemme, da touren kom til dem at de schulle vage kand de som fraværende og om denne handel aldelis uafvidende ej kiendis straffeldige, efterdj deris hustruer uden nogen opsetzighed har fremschiched af mandkiön det dögtigste, som var i deris bröd.

Anders Christensen fordrede igien i Rette d. sag fra siste ting imod Knud Riber og Peder Christianßen, tilspurte almuen her paa tingstuen om de ej veed at Jacob Trötelsrud var Peder Christiansens husmand paa Qvernebergsunds ödegaard ved Bruns Evien indtil forgangen Aar denne process rejste sig imellem Abraham Richardsen og dennem hvorefter og siden Jacob Trötelsrud er kommen fra samme plads og ejendeler, hvilche tilstod at hand der i forleden aar hafde sit tilhold men nu flöt derfra. Peder og Knud Riber svarede hertil at hand ej hafde noget vist tilhold der i stuen videre end hand for Guds schyld sad der i huset, refererede sig til det forrige indgivende med protestation at som ingen af de i denne sag förte prof findes loulig til at beviise dem denne sag over, men den antreffende person som gierningen har giort hvorforre de paastaar frikiendelse dom og tilstrechelig omkostnings erstatning videre blef ej indgived. = Afsagt.

Efterdj Citanten Abraham Richardsen ej schal kunde fragaa eller efter ald apparence benegte at hand io ved Jacob Trötelsruds advarsel har vered vidende om hengseletz lößhugning sluttes at gierningsmanden Jacob Trötelsrud ej med Raads raad har vered sindet at tilföje ham nogen schade, thi kand hans förövede verch ej ansees for vold og derfor fölgelig ej tilkiendis at oprette ham sin schade. Belangende Peder Christiansen og Knud Riber, som af egne skrifter og de i acten indförte og ædfestede vidne overbeviises at have tilschyndet meerbemelte Jacob Trötelsrud til at udrette deres ulouformelige forehavende, saasom deris intention hafte henseende til at forurette deris neste burde de derfor vedstaaed hannem derfor, men som formee-ner Abraham Richardsen ej at have haft nogen merchelig schade at hans tömmer ved dette förövede er bleven forflöt og kommen i drift, er de alleneste anseet som de der har forvoldet ham denne process og derfor tilfunden i dens omkostning at svare til meerbem^{te} Ab. Richartsen hver 10 Rd: som inden 15 dage bör betalís under execution efter Loven.

Peder Sörum eschede dene sag i Rette imod Poul Hval fra siste ting hidflöt fremlagde sit indleg af i gaar, fremlagde en Regning og et indleg af samme dato, videre blef ej indgivet uden at Peder Sörum negtet contrapartens regning og at da dom gich blef alting dem imellem til richtighed bragt begierte dommens fornyelße. = Afsagt.

Saasom her fremlegges en dom af yngre dato end Contrapartens producerede reigning, hvorudj findes gjort en Regning imellem parterne at Poul Hval tilstod ham 30 Rd^f hvilchen Sorenschriveren tilfinder ham med 2 Rd^f i omkostning at svare. Og saasom Peder Sörum begierer samme doms fornyelße av Poul Hval hermed tilfunden at betale til Peder Sörum for^{te} 32 Rd i rente og omkostning 4 Rd som inden 15 dage under execution bör udredes, hvorimod Poul Hval har sin regres hos Citanten for hvis hand hos hannem med (fol. 116b) billighed efter i Rette regning kand have at pretendere.

Alf Giörud stefner Alf Gundersbye efter indgifne lodsedel 1 t. blandkorn og 1 qt: Letkorn, som hand negter og ej vil vedstaae beraabende sig paa at hand ej i saa lang tid kand mindes til hvem hand samme har leveret, da saasom Alf Giörud har gjort Rigtighed til Stiftschriveren efter samme lodsedel bör Alf Gundersbye inden 15 dage at svare samme 5 qt korn in natura med en Rd^f i omkostning under adfærd efter loven.

Paa Elef Volds vegne fordrede Peder Raae Tosten Veme i rette for begangne aaverche i Medböns schov, efter fremlagde stefnesedel af siste 16 Oct. Fremlagde en optellings sedel af 29 Aug.; hvorpaa fulte Citantens indleg af 9 10bris. Item en forening imellem Frederich Sunstebye og Medböns Arvinger af 22 Sept: 1699 samt et Kiöbebref af siste 27 feb. paa hans anpart i Medbön nemlig Poul Oppegd:en. Videre blev ej af parterne indgivet hvorforfore = Afsagt. Efterdj det icke kand anseeß for nogen billighed at den som ejer en liden andeel i en gaard uden böxel schulle vere berettiget at bruge sine Aaverche i en schov, hvor en anden har herligheden med Aasædet og schulde det have genge schulde mand ligesaa vel tilegne sig brug i ager, eng og fischerie som i schov og hvad var da Herligheden og hvortil tiene da ældste Broders förstefödsels Ret, som loven befaler at give sine söschende landschuld: thi erkiendes for Ret at den hugst som Tosten Veme ved Poul Houchedalen og Torchel Snodalen i Medbön schoven har ladet aaverche bör vere Citanten Elef Vold saaledis hiemfalden at forbe^{te} efter billighed niuder betaling for det derpaa anlagde arbeide hvormed da omkostningen ophæves.

Michel Sandsetre stefner, som fra siste ting til denne tid opsat, Kari Pedersdatter ved Hönefoßen formedelst et tov som har kost ham 1 Rd 3 ort, hand har laant hendes Mand, som hun ej mötte aflagde stefnevidnene Ole Raae og Torchild Johansen æd at hun er lovlig stefnt og at hun svarede dem at hand kunde faae det igien, det hengte i Busterud, Peder Rasmusen tilstod at hand hörte at Sl. Ole Pedersen var forliig med Michel og svare ham tovet i mindelighed, efter saadan beschaffenhed frifindes Kari Pedersdatter at fornöje Citanten for tov med 1 Rd^f 3 ort og svare ham 1 Rd i omkostning under lovens foresigende execution.

TING 24. FEBRUAR 1703 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

(fol. 120a) Anno 1703 d: 24. Feb. til Rettenz betienelse paa Trögstad tingstue var oververende efterschreschrefne (!) ting Mænd nemlig Siver Bierche, Torbiön Slette, Engebret Biönstad, Svend Hverven, Jörgen Vejen, Niels Hverven, Laurs Giermenboe og Knud Olsen Vager samt velb. hr. Amtmand Gluds fuldmegtig Uldrich Frid: Vendelboe K. M. foged Laurs Tönder og böjdelenmanden Peder Rasmusen Raae.

Blef da tingliust efterschrefne schiöder og breve, nemlig 1 Hr. Major Sibberns schiöde til Truls Slevigen paa et schind i Rösbye af 8. Nov. 1702. 2. Christen Fröshougs schiöde til Jörgen Erichsen paa en f. tunge i Opperud med böxel af 14 10b: 1702. 3. Peter Biörns forpagtnings bref paa ¼ og 1/6 saugpart i Övresaugen ved Hönefoßen til Lisbet Anders Jacobsens af 23 Oct. 1702. 4. Birgete Hans Halvorsens pantebref til Sr Peder Sörensen paa 850 Rd af 29 Oct. 1695 hvilchen er indlöst af Sl: Hans Hansens Archtanders Arvinger d. 13 10b. 1702. 5. Peter Biörns pantebref til Jacob Andersen paa ¼ og 1/6 part i Øfresaugen af 18 10bris 1702.

6. Laurs Gutormsen Temtes forbud intet at tingliuße om hans broder Trulses saupart i Øfre saugen af siste 15. feb. 7. Torgier Skous bref paa 16 sett. gods i schov indfrelst fra Nærstad Arvinger d. 9 10b 1702. 8. Niels Iversen Tyrholms contract med Erich Hvegager af 22 April 1702 som velb. hr. Amtmand Glud til sig annammede og ville ej til tingliusning for sine (fol. 120b) Aarsager, indeholdende til terminer, at svare ham 800 Rd hvorfor Sr Tyrholm pantsattes Lundesgd.en etc. 9. Jörgen Olsen Mandals pantebref af Hans Paj til ham udgivet paa Laurs Simensen saug i Hejren af 18 Mart. 1697 indfrelst d. 2 10b: 1702. 10. Peder Rasmussens schiöde til Peder Nielsen paa ½ schipp tunge i Nordre Gilov af 16 feb. 1703. 11. Gulbrand Bersund og Anders Löstigs afstaaelse Ret til Gutorm Jörenbye paa deris odelsret i Some-dalen af 27 Janv. 1703. 12. Poul Klechens udstede pantebref til Christian Muller paa den platz Taserud udj Klechens ejedeler af 27 Nov: 1702.

Christian Hansen i den opsatte sag mod David Smed som fol. 101 indfört paastaar dom med omkostning. Efterdj David smed ej efter 2de foreleg da hand dog befindis loulig stefnt har villed comparere for Retten, er hand tilkient til Citanten at svare den paastefnte debet med 2½ Rd og i omkostning 1 Rd som inden 15 dage bör betalís under lovens foresigende execution.

Harald Reedalen stefner Ole Haralsen Hval som möder formedelst hand ej vil afstaae den part i Hval hand sig har tilforholt etc. Producerede sin adkomst til godset i Hval af 3 Oct. 1701 som Ole Hval ej hafde noget til forsvar med sig optagís sagen efter begiering til d. 26 Mart.

Jon Christophersen Hejren begierer Almuens attest om schadelig ildebrand ham forleden vaar overkom fremlagde Prestens attest af 22 hujus, almuen beklagede hans ulyche og sandede med ham at hans gaard ved Hejren og alt det hand Aatte som hvis midler Hans hosbond hafde nedlagt hos ham blef opbrent.

Christian Thomesen stefner Arne Vejsteen for landschyld af ½ pund i Vejsteen hand rester, Arne möder, Citanten bevilger opsettelse, ut supra.

Hans Richardtsen afsiger sig fra sit ~~embede~~ haandverch, begierer almuens tilstand om hand nu ej ernærer sig med tömmer samling floding og deslige, dertil svarede Almuen at hand berögter ej meere haandverchet men hafde sin ophold i elvene og naar de begierte ham til at sye for sig, svarede hand at det gaf lidet Hand hafde andet arbeide hand hafde forlat schreder haandverchet.

Fogden indstefnt eftersch: for lös lejermaal og begierte derom Almuens tilstand hvilchet hand indgaf schriftlig men som hellig aften paa haanden og seent, har man ej haft lejlighed, det her at indföre, men alligevel rigtig, som beskrives schal passeret.

TING 26. FEBRUAR 1703 PÅ GOMNES I HOLE

D: 26 feb. blef Retten udj velb. hr. Amtmand Glud fogden og efterschrefne Laurett, nemlig Gunder Rud, Peder Lehne, Hendrich Ulleren, Jens Moe, Rolf Rudsödegd.en Ole Olsen Stadum, Christopher Nilsen Gomnes og Rasmus Gomnes, deris nærverelse betient paa Gomnes tingstue i Hole Prestegield paa Ringerige. Blef tingliust Sigri Averöens contract med hinds Stifsön Ole Hansen ibid: om hendes ophold af 13 Janv. 1703. Tron Christensens böxelsedel paa 1 t: korn i söndre Gomnes af hr: Hendrich Opdal udsted d. 23 feb. 1703.

Gunder Gundersen stefner Johannes Gomnes for 12 Rd hand paa tiæren har opbaaret. Gunder Rud svarede paa hans vegne at hand, som nu er paa Mellemschoven belover med förste at svare. Sagen opset ut infra.

Fogden stefner Anders og Rasmus Krogsund foregivende Anders med en Knif at vere bleseret af sin broder, begge mötte negtede gerningen, udinden denne sag er dette afsagt at efterdj de Indstefnte (fol. 121a) ej overbeviises imod deris benegtelse at have til föjed hin anden nogen schade ej heller veed Citanten efter lovens foregivende at nafngive noget vidnesbyrd som Kunde paatyde brödrene med hin anden at have veret i Klameri, kand derom efter Citantens formenende ej paalegges nogen böder at udgive, hvorföre de er sageslös hiemkommen.

Item stefnt Halvor Gregorisen for hand har slaged og stuched Ole Rolfsen, Halvor mötte og foregaf om hd hafde faaed nogen snit med en Knif som var scheed med uvillie og af vade som de i sagen indstefnte vidne ej möder): Christopher og Frideric Fækier, optagis sagen og dem forelegges laugdag til d. 30 Mart.

Stadums Bönder stefner Jens Jyllemarch til at entvige platzen hand beboer stefnevidne aflagde Eed at hand er loulig stefnt): Tosten Bye og Halvor Rasmusen. Sagen er optagen ut supra.

Blef saa tingliust Laurs Hansens schiöde til Knud Sax paa 1½ f: uden i böxel i Lehne af 24 Janv. 1703 samt en befaling om et General mandtal af fogden til Amtmanden at overlevere om hand med noget vidisse her efter vil vorde forsiuned af 26 feb. 1703.

TING 27. FEBRUAR 1703 PÅ GOMNES I HOLE

D: 27 feb. 1703 blef Retten igien i velb. her Amtmands presence paa Gomnes betient var tilstede diße Laurettes Mænd Hendrich Ulleren, Niels Onsager, Jens Moe, Rolf Rusödegden, Rasmus og Christopher Nielsen Gomnes, Peder Leene og Gunder Rud.

Kong. M. foged Laurs Tönder har ladet indstefne Ide Cathrine Larsdatter formedelst hun uden nogen giorde opdagning har föd et barn som siden er död befunden med videre stefningens formeld af siste 25de Janv.; derefter fremlagde hand en besigtelße af lensmanden og 2de Mænd Ole Rolfsen Stadum og Erich Deelen forretted sistafvigte 23 Janv.

Dernest fremstillede hand 2de prof Ellen Hansdatter og Karen Michelsdatter som efter at Eedens forklaring var dem af Loubogen tydeligen forelest aflagde de deris corporlig Eed, hvorefter Karen Michelsdatter blef udviist, imedens Elen Hansdatters provning blef indschreven, hvilchen er denne at hun laae hos Ide Cathrine ved Kachelovnen i den samme stue hvor Presten og hans kiereste laae og sov, da hörte hun at bem^{te} Ide klagede sig en gang og bad Gud hielpe sig, lidet for dagen stod Elen op fra hende og gich ud i Köchenet, imidlertid hun var borte, da föde hun sit barn. Dernest blef Karen Michelsdatter indkalded, som tilholder paa Helgelands ejer og prover at som hun skulle gaae ud om morgenen tilig i liusningen, fra Köchenet til Arnstuen da blef hun var et dödt barn som laae i en oben afdeeling mellem daglig stuen og Kiöchened, dermed sprang hun ind til Presten og hans Kone sigende her ligger et dödt barn i afdelingen, löb saa ud og bar det ind til, da dönte de at det maatte vere Ides barn schiched saa strax til fogdegaarden og lod fogden det vide, videre viste de ej om denne handel at prove. Anders Fröshoug befuldmegtiget paa Ide Cathrines vegne som self er svag og sengeiggende tilspurte (fol. 121b) vidnene om den gang imellem daglig stuen og Arnstuen jo iche er en oben vej hvor alle folchene i gaarden alletider paa dagen passerer igiennem - ligeledis om der ej befindis en dör paa hver ende af samme gang saasom den förste ind til urtehaven og den anden som en indgang udaf gaarden, hvortil de svarede ja, noch tilspurte hand Elin Hansdatter om hun iche var ude paa gaarden noget efter den tid efterat hun var opstanden og af stuen udgaaed i Kiöchened, da svarede hun at hun var en stund ude paa gaarden, hvor hun hafde noget at bestille.

Derefter begierte hand besigtelses vidnene at tages til Eed hvilche bekræftede ved Eed at alt hvis som i det producerede forhør er indschreved sandferdig at vere, end tillagde Erich Deelen at som hand kom hjem fra byen da bar Ide Cathrine sig meget ilde at hinders Broder iche skulle Komme op til hende. Videre vidnesbiurd hafde fogden ej at före og intet videre at proponere men begierte Rettens Kiendelse refererende sig til sit stefnemaal.

Anders forstillede Retten 2de Mænd): Christopher Delen og Ole Stadum for hvilche Ide Cathrine i gaar udj hendis svaghed har gjort sin tilstand under Eeds afleg paa trögt papir N° 20 schreven, hvilche fremlagde saaledes hendes vidne som de ved Eed fremförte, ellers producerede hand berörte Ide Cath. schriftlig forfattede indleg dat. i gaar. Videre blev ej at parterne indgivet eller paastaaed hvorfore afsagt.

Efterdj de udj acten indförte og opkrævede synsmænd, som det af Ide Cathrine aflede barn har besigtiget, gör os den ædlig og troskyldig underretning at paa samme ej fantis noget kiendelig tegn til haandgierning, ej heller kand hendis barnefødsel kiendes at vere scheid i Dölsmaal, saasom hun i den same stue hvor Presten og hans Kiereste var liggende og ej afsids fra folch har fød sit foster, da kand man iche følge Kong: May: fogeds propositioner i denne sag Hvorfore Ide Cathrine Laursdatter efter forberörte omstendigheder ej kand ansees, som den der forsetlig har dræbt og omkommet sit foster, som vel för tiden kunde vere fremkommen efterdj besigtelses vidnene prover det at vere temmelig spælemmed og derfor aldels fri kiendes for fogdens tiltale og for hans beschyldinger sageslöb hiemfindes.

Fogden begierte tingsvidne om deris bemidling som sig i lejermaal har forseed Christian Svendsen med Kiersten Andersdatter, Engebret Andersen med Kari Olsdatter Michel Torgiersen med Gunild Olsdatter, mandspersonerne ere soldater og qvindfolchene forarmed.

TING 26. MARS 1703 PÅ HESLEBERG I NORDERHOV

(fol. 122b) Anno 1703 d: 26 Martii til opsettelse ting paa Heselberg tingstue i Norderhougs Prestegield var oververende fogden Laurs Tönder Böjdelensmanden Peder samt Laugrettes Mænd Niels Hverven Embret Biörnstad, Jörgen Vejen, Guldbrand Olsen og Knud Olsen Vager, Torbiön Slette, Even Blexrud og Svend Hverven.

Blef saa tingliust Christopher Hansens udgifne schiöde til Gutorm Pedersen paa ½ f. med böxel i Sommedal af 21 Mart. 1703.

Fogden stefner Christen Poulsen, Niels Olsen, Peder Asch, Christopher Röseng, Malene Hejren at prove om det clameri som er passered imellem Siver Bierche paa Asch, forleden 5 feb. paa den ene og Peter Jonsen, Biörn Bergedal og Guldbrand smed anden side som siges at have overfaldet bem^{te} Siver, med hug og slag etc. Derefter blev fremstilled forberörte Prof som efter aflagde Eed vant som efterfølger. Peder Asch proved, at forleden 3 feb. bad hand Siver Bierche hiem med sig til Asch, som de sad begge tilsammen paa Krachen, kom Peter Jonsen og sagde til Siver, du har forfört mig for min hosbond, Siver benegtede det, dermed ragte Peter enten i haared paa Siver eller og hand slog ham hvilched af begge mindis hd iche thi hand var rusendes, men Siver tog derefter fat paa Peter, slog ham i Gulved og Qvindfolchene med tieneste Drengen Juul schilte dem ad. Ellers Proved hd at der falt nogle ord derefter imellem Guldbrand smed og Siver om bordførsel og at Guldbrand slog nogle gange over bordet efter ham, om hand ragte ham eller ej viste hand iche. Det samme provede og Christopher Röseng med denne tilleg at som Siver slap fra Guldbrand, sprang hand til og spente Biörn Bergedal paa laared, tog ham saa i haaret, da reiste Biörn sig og kaste Siver over ende i Benchen, som de blev adschilt, da blöde Siver Næbe blod. Malene Heirens provning om Peter og Sivers clamerie var den samme som Peder Asches. Christen Poulsen og Niels Olsens Eedlig

tilstand var at de besigtede (fol. 123a) Siver samme aften hand kom fra Asch da var hand meget blodig i ansigt, scheg og paa kleder og at hand var stöt paa kinden. Derefter producerede Peter Jonsen og consortes contrastefning i sagen af siste 20 feb. saaog et indleg af 26 Mart. Efter samme indgaf Siver Bierche sit indleg af i dag hvorefter Contracitanterne förte deris prof som ved Eed vant som fölger. Kari Tostensdater tilstod at Söndags aften efter clameried var scheed paa Asch kom Siver Bierche self 3^{die} ind til hende ved Hejren og spurte efter Peter, hun svarede hun viste det iche, ieg schulle reise til Veme sagde Siver ieg ville talt med h: först, ieg schal betale hannem for clameried finder ieg ham ej för, saa finder ieg ham ved Kiercheporten. Malene Hejren proved at Siver samme tid truede Peter og consortes at hand schulle betale hver i sin sted, om det end var ved Kiercheporten, ieg har kon et lif, mister ieg det har Jeg iche meer, Anne Lars dater prover det samme. = Otter Olsen tilstoed at s: Siver var inde hos Ole Snedker ved Hejren samme Söndags aften kom Erich Halvorsen og sagde at Guldbrand smed gich forbie, da sprang Siver Tomhendet ud og hand efter og holte ham lader du mig ej blive, sagde Siver, schal du faae det ieg har æsled de andre. Raabte, löbende efter Guldbrand, er du en ærlig karl saa bie, dermed vente hand tilbage igien sigende hand schulle betale dem en og hver om det var ved Kiercheporten.

Johannes Nösterud proved at Siver saae meget ilde ud, fortalte ham hvor Contracitanterne handlede med ham, det var Sælebod at tractere dem, som de har tractered ham sagde ham.

Fogden paastaaed at Peter Jonß: bör böde for hellig bröde og slagsmaal 21 lod sölf. Siver Bierche for hellig bröde og slagsmaal med Biörn Berredal og Guldbrand Smed 39 lod sölf. Sagen optagen til i morgen til doms.

Christian Thomæsen om den sag mod Arne Vejsteen fol. 120 er med ham saaledis foreened at Arne belover til Michaelis förstkommende at betale til Christian Thomesen 5 Rd reede penge og til Kyndelsmeße nest efter 5 tölter tömmer eller i penge 5 Rd. Hvorimod ald resterende landschylt til 1702 Aars udgang er hannem uden nogen forbeholdenhet eftergivet.

TING 27. MARS 1703 PÅ HESLEBERG I NORDERHOV

D: 27 Mart. blef i Retten ut supra i forindförte Laugrettes nerverelse administrered.

Paa Harald Reedalens vegne fordrede Truls Slevigen igien i Rette den sag fra fol. 120 til denne tid forflöt mod Ole Hval og Amund Vierstad, paa Amund Vierstads vegne fremlagde Östen Giestsen (?) et mageschifte bref om Bener Hvals arvingers Ret til Hval af 20 Maji 73 med det budschab at hand har vel fornöyet alle Odels Arvinger for samme gods, hd kiender sig til odelsmand og undschylte sig at hand kunde komme saasom der schulle holdes en commission ved Dragon gaarden hd besider.

Torchel Biörnsen paa Bersund ejer aflagde Eed at Amund Vierstad til forleden ting var loulig stefnt. Peder Rasmusen paa Ole Hvals vegne fremlagde sit pantebref fra Randj Claus Tronsens af 26 Mart: 1689 samt hans indleg af i Gaar. Dernest fremlagde Torchel, Amund og Steffen Thorsöner som nærmeste odelsbaaren til at indlöse deris odelsgoods i Hval, deris indleg af i gaar, Saasom Amund Vierstad ej möder er sagen til neste ting d: 4 Julii optagen og ham forelagt til samme tid for Retten sig at indfinde med de adkomster ham videre til godsetz forsvar i Hval kand vere i hænderne, saasom hand ej kand undschylde sig at her io er hans verneting i denne sag efter anleding af loven pag. 15 art. 15.

Udinden den sag fogden haver mod Siver Bierche paa ene og Peter Jonsen et consortes anden side er saaledes = Afsagt.

(fol. 123b) Peter Jonsen som overbeviiser efter de i acten indførte vidnesbiurd at have angrebet, anlediget til clamerie slaget eller haargrebet Siver Bierche, bör for sin forseelse böde 3de 6 lod sölf. Siver Bierche er frikient for at udgive nogen böder i denne sag efterdj Christopher Röseng, som et vidne, da dog sandhed bör at bestaae i flere vidners mund, ej allene kand paa-tyde ham at have slaget, spendt eller haarusched enten Biörn Larsen eller Guldbrand Smed, mens saasom det af vidnenes tilstand er clar at hand har trued og unsagt Contracitanterne bör hand inden 15 dage stille borgen for sig at dem intet ont af hans haand eller efter hans til-schyndelse dem vederfaris under den straf lovens 1 bogs 21 cap. 1 art: ham paalegges med den venlig advarsel fra deslige eftersögellber sig herefter at entholde.

Ole Vee og Friderich Sunstebye stefner Nub Strande Gunvol ibid.; Ole Ringerud, Ole Flascherud og Gulbrand Hoverud for de fischevand de tiltager sig uden deris minde at bruge, etc. Denne sag forelegges vedkommende til Aasteden at indstefne til anstundende sommer om paaschadiges.

Fogden stefner efterschrefne til doms for lös lejermaal nemlig Susanne Knudsater, Bertel Christophersen, Ole Vaagd Marta Torbiönsdater, Harald Ören, Peter Jonsen Marta Halvorsdater og Marta Andersdater. Ole Raa og Jon Sloere aflagde Eed ovenschrefne at vere loulig stefnt. Harald Ören fremstillede 2de prof Bertel Anderßen og Poul Hval som ved Eed gestendiget dette, Bertel Andersen tilstoed at det qvindfolch Anne, som schal have udlagt Harald Ören for barnefader bekiente nu forleden sommer for hannem at hun beschylte Harald Ören iche for Barnefader og schöd Harald ham til vidne derom, det samme var og Elias Clausen Torp hans ædlig tilstand som forberörte vidne frembar paa hans vegne som er siug og sengeliggende, Bertel tillagde dette at samme qvindfolch schiched 2de bud til ham for 2 Aar siden da hd var i brötning at hand vilde advare Torchild Pedersen hvis hand ej vilde hielpe hende noget til barnet, schulle hd faae det til sig. Fogden begierte opsettelse i den post til neste ting for at schaffe Prestens attest om hendes bekiendelse. De övrige er tilkient at böde eller lide efter lovens 6 bogs 13 cap. 1 art. Siden forholdes det med de bemidlede efter lovens 1 bogs 22 cap. 19 art.

Anders Christensen paa Niels Gundersens Arvingers vegne fordrer igien i Rette den sag fra fol: 115 angaaende deris Debitorer Asch arvinger befindes efter hovedbogen fol. 144 schyldig 2 Rd 3 ort 16 s. som er afregnet 1685 d. 23 Mars = Nerstad Arvinger Kreves efter en Missive af 9 Mart: 1678 6 Rd og tilforn 8 Rd 1 ort 12 ß efter afregning. Poul Klechen efter afregning d: 18 Nov. 86, 121 Rd 2 ort 20 s. Derpaa lod hand ved Knud Bergsejet fremlegge et indleg af i gaar den sögning remiteris til nye stefnemaal saas: ej rettelig stefnt, Christen Thomesen henviises til afreigning med Klæbo inden neste ting, her udinden afsagt Asch Arvinger bör samtlig svare til Niels Gundersens sterboe 2 Rd 3 ort 16 ß, Mads Leerberg 4 Rd og Embret Veisteen 2 ort - de 2 förste betaler hver 3 ort og den siste 1 ort i omkostning som inden 15 dage under execution bör udredes, Nærstad Arvinger frikiendis for sögningen saa som gielden de kreves for er over 20 Aar.

Christian Klæbo ved Anders Christenß: paaforrer den over sine Debitorer nemlig Siver Nordbye for 12 Rd 1 ort 11 s. item Engebret Gilou for 4 Rd 2 ort. Rasmus Veisteen 5 Rd 2 ort 4 ß Laurs Heßelberg 5 Rd 2 ort. Guldbrand Vager 4 Rd 3 ort 9 ß som alle vedgaar gielden, noch Sören Rachestad for 6 Rd som Embret Biönstad vedstaaed og Halvor Brog 4 Rd, som Ole Raae tilstoed at vere Rigtig, endeligen Guldbrand Ultved for 14 Rd 2 ort 2 ß ham er forelagt inden neste ting med Kleboe at giöre afreigning saasom hand mod denne fordring har gienreigning de övrige er tilkient at svare for indførte debet med 8 ß af hver Rd. i omkostning inden 15 dage under adferd efter loven.

Peder Sörum stefner Poul Hval for en f: gods i Söre Hval, som er forkommed siden schifted holttes efter Alf Hval etc. Poul begierte opsettelse til neste ting som Citantens fuldmægtig hannem bevilgede.

TING 30. MARS 1703 PÅ GOMNES I HOLE

(fol. 124a) Anno 1703 d. 30 Mart. blef Retten i efterschrefne Laugrettes Mænds nærVerelse betient paa Gomnes tingstue i Hole Prestegield paa Ringerige nemlig, Hovor Hundstad, Svend Giesvold, Peder Ulleren, Christopher og Rasmus Gomnes, Peder Leene, Ole Stadum og Gunder Rud, var overende Böldelensmanden Tosten Bye.

Blef tingliust Jörgen Matthisens böxelsedel paa 2 schind i Öfrebye af hr: Præsident Must udgivet d: 27 Mart: 1703.

Anders Christensen fordrede dom i den opsatte sag fra folio 114 angaaende Sl. Niels Gundersens Debitorer og saasom det er en giæld som af de fremviiste den Sl: Mands böger, erfaris, er over 20 Aar gammel, frikiendis samtlig de indstefnte for den Sl. Mands arvingers sögning undtagen Tollef Grefsrud som befindes schyldig 2 ort, og Peder Löchen 2 Rd som derimod har til gode 1 qt salt, som hannem derudj afkortes eller og in natura leveris, som inden 15 dage samme med hver 1 ort i omkostning under adferd efter loven. Belangende Ole Fiolsrud, da som hand ej fremviiser slig beviis som fuldmegtigen Anders Christensen adnöjes med er h: forelagt til neste ting at möde og medtage alt det hand eragter fornöden til befrielse mod denne sögning.

Monsr Christian Klæbo ved samme fuldmægtig fordrer igien i Rette sine Debitorer af Hole menighed indstefnt som med fölgende specification udviiste, hvilche mötte og vedstoed gielden hvorföre de nemlig Gulbrand Hejren som befindes schyldig 2 Rd 1 ort 8 β. Laurs Lia 5 Rd 2 ort. Knud Piocha 3 Rd 1 ort 8 β. Ole Opsahl 7 Rd 3 ort. Gulbrand Hollerud 4 Rd. Jens Hansen Moe 6 Rd og Christen Utvig 7 Rd 2 ort er af Retten tilkiente inden 15 dage hver for sig at betale som forskreved staar med 8 β af hver daler i omkostning under execution efter loven. Ragnild Horum og paa Tron Horums vegne hans versön Gulbrand Horum samt Ole Lore saasom de disputerer en deel af den dem anschrefne debet er forelagt inden neste ting med fuldmegtigens begiering og efter hans anmoding med Sr Kleboe at giöre endelig afreigning til hvilchen tid sagen optagen.

Fogden ladet indstefne efterschrefne for lös lejermaal Kiersti Luncherud og Christen Slotted item for ægteböder Siver Krogvig, Mogens Post, Ole Erichsen Bönsnes ejer, Christen schumager og Christen Slotted, hvilche ere tilkiendte inden half maanedes forlöp at svare eller lide efter lovens 6te bogß 13 cap. 1 art. Af de for ægteböder indstefnte rettede Laurs Bordalen for sig med 3 Rd 1 ort 12 som hand leverede til fogdens fuldmægtig Laurs Hansen.

Derefter lod Torchel Olsen indföre at hd hos Ole Opsal efter fremviiste pantebref af 31 Oct. er prioritered til alt det hand ejer.

Fogden contra Amund Soelberg, som er indstefnt for clamerie med Peder Piocherud, Amunds Moder Marte Soelberg mötte og undschylte sin sön at hand intet ont hafde giort, fogdens tiener Laurs Hansen fremstillede 2de prof Svend Dalen og Laurs Steen som ved Eed gestendiget at for nogen tid siden kom Amund og Peder Piocherud som er soldat ind i Mustes saugstue mod dagset og vare druchne, som de hafde sat sig raabte Amund noget höjt, da sagde Peder til ham, schrig i helvede Amund, iche for mig, saa slog hand luen eller hatten af Peder, derefter sprang Peder op og tog Amund i haared, Kaste ham i en seng laae lenge paa ham og haar-

ruschede ham Amund, indtil de bleve adschilde, tilstod at Amund ruschede Peder i haaret det beste hand kunde. Fogdens fuldmegtig begierte dom over Amund Soelberg til 36 lod sölfs böder og omkostning.

Afsagt. Efterdj Provene ej paatyder Amund Solberg at have tilföjed ham Peder anden meen, end at have stöt luen eller hatten af soldaten Peder Piocheruds hoved, hvilchen gierning ej med haarruschen burde revangeris, og som loven iche vil at den bör straffes som lider uret, frikiendes Amund Soelberg som i denne rencontre har afbaaren fleeste hug (fol. 124b) for at udgive nogen böder i denne sag.

RETTERGANG 17. APRIL 1703 VED NEDRESAGA VED HØNEFOSSEN

Anno 1703 d. 17 April blev Retten i fogdens fuldmegtig Laurs Hansen, Lensmanden Peder Rasmusen og efterschrefne laurettes Mænd Peder Vesteren, Ole Setrang, Ole Vee, Michel Vexal, Thomas Hage, Johannes Sörum, Ole Vejen og Halvor Sörum, deris nærverelße betient paa tilstefnte Aasted Nedresaugen ved Hönefoßen, til hvilchen sted Peter Biörn har for 1/8 saugpart, som hand formeener at vere nærmere til, at indlöße end dito Gutormsen, Indstefnt Truls Gutormsen, stefningen er af 14 10bris 1702. Til stefningens beleg og at beviibe at hans hustru er odelsberettiget til den omtvistende 8 deel part i Nedresaugen fremlagde hand et schiftebref efter hans hustrues Sl. Moder forfatted d. 3 Aug: 1667. Blef saa producered en ud-tog af protocollen om det kiöb passered imellem Truls Gutormsön og Truls Andersen at omtvistede saugpart er solt uden loubydelse til Peter Biörns hustrue som er Truls Andersens Söster dat: 11 April 1702. Derefter indgaf Peter Biörn en beschichelses begiering til underfogden og vagtmesteren paa Bragernes om at erholde deris sandferdige tilstand om iche Cit. optelte og tilböd Sr Truls Gutormsen efter deris gjorde foreening og sluttede haandebaand 125 Rd for b^{te} saugparts afstaaelse af 24 Janv. 1703 med des besvarelse af samme dato.

Derefter producerede Truls Gutormsen sit indleg af i dag Peder Rasmusen paa Truls Gutormsens vegne til at beviibe hvad Ret hand har til den paastefnte saugpart fremlagde Truls Gutormsens transport til Truls Andersen af dato 21 Mart: sistafvigst saaog hans indleg af 11 hujus.

Peter Biörn remitterede til Rettens kiendelse om saadan bagKiöb kand præjudicere hans Ret imod loven og loulig og loulig (i) gjorde paatale ved stefnemaal, helst efterdj det er ej tingliust, dernest indgaf hand en beschichelse til sin svoger Truls Andersen, iblant andet indeholdende og forespörgelse hos ham om nu omtvistende 1/8 saugparts afhendelse til Truls Gutormsen med des paaschrefne svar af 22 April 1702. Til slutning fulte Monsr Biörns indleg af i dag. Videre blef ej af parterne indgived hvorföre

Herudinden saaledis afsagt

Efterdj Truls Andersen, til hvilchen det omtvistede 1/8 part odelsgoods i Nedresaugen af Sr Truls Gutormsen er efter actens udviibning overdraget ej s: rette odelsmand og ejere til paastefnte gods, befindes loulig stefnt, er det fornöden Sr Peter Biörn giver ham loulig varsel för end dom i denne sag kand afsiges, saasom ingen rettergang mod den kand formeris som ej er loulig kaldet.

RETTERGANG 20. APRIL 1703 I SKJÆRDALEN PÅ TYRISTRAND

Anno 1703 d. 20 April blev Retten paa tilstefnte Aasted Skierdalen med efterschrefne lauret betient): Tharald Soelberg, Knud Piocha, Siver Hove, Ole Opsal Hans Skamarchen og Gudbrand Hollerud var over verende Böjdelensmanden Johannes Bye, betient.

Thorchild Olsen Havnor stefner hr: Præsident Must formedelst paa Gruten ved dito Skierdalen betiener sig af hans Grund til tömers oprulning og til hengsle, hvorfor hand pretenderer refusion etc. Stefningen er siste 5 Mart. med her Præsidentes haand paategned som hans fuldmægtig Anders Frøshoug, fremlagde, tilliige med hans indleg af i dag, samt et translatered missive af 18 Mart. 1697 hvorudj hr: Præsident begierer Torchild ej at giöre ham hinder i hengslede leggelse etc. Fuldmægtigen paastoed at efterdj hr: assistance Raad Must er stefnt til Aasteden i dag som sees af hans egen paaschrift paa stefningen og man fornemmer ingen paa hans vegne fremkommer at svare til sagen som om hand skulle vere i Lovlig forfald, det da efter lovens tilhold bör liuses hvorfore og des Aarsage schyld -

(fol. 125a) Citanten sagde sig at ville vente dom i sagen og i fald samme imod forhobning af Retten iche skulle billigis paastod hand det hr: assistance Raad ved sagens endelig afhandling vorder anseed Citanten denne paagaende omkostning og tids spilde for slig udeblivelses schyld igien at respondere. Sagen er forflöt til d. 1 Jun. förstkommende til Aasteden Gruten igien.

RETTERGANG 7. MAI 1703 PÅ KONGELV I NORDERHOV

Anno 1703 d. 7 Maji blev Retten paa tilstefnte Aasted KongEl i Nordrehougs Prestegield betient var oververende fogdens fuldmægtig Laurs Hansen i lensmandens sted Erich Tandberg og 8 tingmænd Ole Siversen, Ole Tronßen, Ole Jensen, Gulbrand og Knud Vager, Siver Tandberg, Ole Gaunom og Gulbrand Ultvet.

Vejsteen, Gile og Brogs opsiddere stefner Peder Raae for formenende uloulig begaaende schovhugst i deris gaarders ejedeler samt for en husmands platz Kongel Kaldet hand sig tilholder etc. Cit. Arne Vejsteen fremlagde en arrest sedel paa den Aaverche som er begaaed af siste 17 April, parterne mötte samtlig tilstede og fremstillede Citanterne efterschr: prof, som efterat Edens forklaring var dem forelest proved fölgende,

1. Christen Rörvig over 60 aar gl: vant at for 50 Aar siden tiende hand paa Veisteen da kiente Raae opsidere sig ej til nogen ejedelerne i Kongshagen, men brugtes alleene af Vejsteen, Brog og söndre Gile Gaarders besidere og da var Kongel iche opröd. 2. Tollef Giesvold 65 aar gl. vant at for 40 Aar siden tiende hand paa Veisteen og naar Raae creature kom ind igienem gierdet i Kongshagen da gięnte de af Veisteen ud igien og lugte gierdet, som gaar i fra Vecheren til vangen, som schiller Bierche og Veisteen, Brog og Gile ejer, saa det iche blev tilsted Raae opsidere at hafne i Kongshagen som var deris Rette ejedeler, paa de tider brugte en Mand ved nafn Christen Raae, som hd kom derfra fich Peder Raaes verfader Ole Hönen den gd Raae til kiöbs som brugte samme til en Aflsgd, hand gaf Ole Larsen forlof först at biugge paa plätzen Kongel hvormed de andre var meget misnöjede, torde ej tale noget til Ole Hönen derom thi de frögtede for hans uvenschab. 3. Carl Krogvig 56 Aar prover at Ole Torchildsen bevilged hans stiffader Ole Larsen at röde og biuge KongEl for over 40 Aar siden, i de tider kom aldrig Raae fæe i Kongshaven, har altid hört at den ligger til Brog, Söndergile og Vejsteen. 4. Ole Söehul ejer 55 Aar gl: voxte op paa Brog var der i 15 Aar og da hafde Raae ingen ejendom i omtvistede hage, hörte at bönderne anchede der paa at Ole Larsen hafde biugt i deris ejedeler. 5. Ole Vig ligesaa gl. har aldrig hört at Raae har nogentid haft hugst eller hafn i hagen. 6. Jöran Horum proved at Sl. Christen Raae for over 50 Aar siden bad hendes fader Ole Söndergile om forlof at sleppe en hest i haven Øhn (?) imellem, som hand self ingen hestehave hafde, hvilched ham blev tilsagt. 7. Anne Gile ved 50 Aar opvoxen og stedse veret her i nærverelsen vant at Raae besidere aldrig i hendes minde har haft hugst eller hafn i hagen för nu for 2 a 3 aar siden Peder Raae begynte at hugge stör, og for 16 aar siden da hendes fader bode paa Kongel maatte

hand betale for hafnen til Vejsteen bönder at de maatte ligge hiemme i Seter maaneden, ellers andre tider hafde de af dem forlof at hafne med et par Kiör i hagen, 8. Jörgen Post vandt for 28 aar siden bode hand i 2 Aar paa Söre Gile i den tid kom de fra Raae ej at hafne eller hugge i hagen, hörte at samejerne anchede paa husmanden for hand vilde hafne i deris ejer. Dernest fremförde Peder Rasmus: sine vidne Laurs Madsen proved at for over 20 da hd flötte fra Raae, i 7 Aar hd boede der nöd hd hverchen hugst eller hafn i hagen. Ole Hönekilen vant at for 29 aar siden hug hand stör efter Ole Hönens begiering i hagen, kiörte det til Hönen, men ej oftere end engang i 24 aar hd var hans husmand.

Eling Evensen proved at hd hörde at Ole Hönen sagde til sine (fol. 125b) drenge da de Klagede sig at de hafde ingen stör, da sagde hd til dem at de schulle see til at faae nogen i Kongshagen enten de fich nogen eller ej viste hand iche. = Anne Rödningen vant at for 29 Aar siden tien-te hun paa Hönen i 7 Aar, naar hun om vaaren Gietede paa Raae da slang creaturene somme-tider ned i hagen og ingen talte hinde noget til, saa saae hun og at Ole Hönens folch kiörte nogle las stör af hagen, veed ej at have hört nogen anche derpaa, paa forberörte profning af-lagde samtlig vidnene deris Eed. Der efter fremlagde Peder Raae et provs bref om Vecheren af 2 Maji 1663 dernest hans indleg af i dag. Fogdens fuldmagt Lars Hansen gjorde denne ind-sigelse s: hans May: i Veisteen er ejende den Söndre gd at efterdj Peder Raae ej beviiser ved kiöb, mageschifte eller deslige at vere berettiget til Kongel, som er opröd i Citant. ejedeler da hand at legge fra sig den opboerne rettighed af platzen aarlig 2½ Rd for begangne Aaverche 3 Rd, samt landnam og schadegield og i omkostning 10 Rd. = Anders Christensen paa hr: Hendrich Opdals vegne mötte til forsvar for den gd Gile Hole Presteboel tilhörende. Citanter-ne referede sig til stefnemaal og formodede omkostning.

Afsagt.

Efterdj Peder Rasmusen beviiser sig ingen lod, deel eller ret at have til hugst eller hafn i om-tvistede Kongshagen saa bör hand ej heller herefter at tilföje sine Grander paa Gile Brog og Vejsteen nogen hinder eller schade paa deris schov og fæbede i be^{te} Kongshagen inden for den Riisgd, som strecher sig fra vangen til Vecheren, og som Peder Rasmusen tilböd sine Contra-parter at oprette dem dend schade hand dem til föjed saa giver hand dermed tilkiende at have giort uschiel thi bör hand inden 15 dage under lovens foresigende at betale til Citanterne i schadegield, landnam og omkostning 6 Rd. = Og som det ej beviises at den platz Kongel er Peder Raae forundt med bevilg^{en}in, kand den hannem ej frakiendes som har veret under hanß ætleg over hævds tid, schulle det giöris beviisligt at hand sine ejedeler om dito platz schulle mere end tilbörligt have udviidet og under hævds tid, da haver Citanterne deris lovlig sögning til hannem hermed uformeent.

TING 31. MAI 1703 PÅ GOMNES I HOLE

Anno 1703 d: 31 Maji blef Retten til et extraordinarie ting efter velb. hr. Amtmand Gluds an-ordning af 2 Mart. sistafviigt, udj velb^{te} hr: Amtmands beschichede fuldmegtige Monsr Chris-tian Thomæsens oververelße betient paa Gomnes tingstue j Hole Prestegield, var tilstede Böldelensmanden Tosten Bye, samt eftersch: 8 ting Mænd som er Peder Leene, Hovor Hundstad, Svend Giesvold, Peder Ulleren, Jens Moe, Gunder Rud, Rasmus Gomnes og Ole Stadum,

Sr Christian Hansen stefner fogden Laurs Tönder for resterende lön og rigtighed, hvorpaa fog-dens fuldmegtig Laurs Hansen siste 11 Maji har teigned stefningen at vere anviiist, dernest ind-gaf Citanten et beschichelses instrument af 6 Janv. indeverende Aar hvorved hand vil beviise iche alleneste den dimissions maade hans hosbond mod ham har brugt, mens end og den for-sorg Cit. som en tiener har draget til en ærlig redelig og velfortiente afscheds ~~tagelse~~ erlangel-

ße, hvilchet hans hosbond ej har villet beverdige at besvare endog hand samme hafde i sin ver-
ge i 6 samfelde dage som deßen paateigning videre udviiser. Derefter fremlagde Cit: en reig-
ning paa hvis hand hos fogden hafde at pretendere dat. siste 26 Maji. Videre blef ej indgivet,
da saasom fogden iche möder eller nogen paa hans vegne med tilsvar sig indfinder, da ham
sagens foretagelse betimeligen ved stefnemaal er giort bekient, opholdes sagen til neste ting
d: 6 Julii til hvilchen tid fogden efter lovens tilhold ville behage sig at indstille.

RETTERGANG 1. JUNI 1703 PÅ GRUTEN VED SKJÆRDALEN PÅ TYRISTRAND

(fol. 126a) Anno 1703 d: 1 Junii blef Retten i den opsatte Sag fra sistafvigte 20 April udj di
da tilstede verende laugrettis Mænds nærverelse igien betient paa Aasteden Gruten ved Skier-
dalen.

Paa hr: Assistance Raad Musts vegne möt her udj Retten Niels Vogensen, som sagde sig at
hr: Assistance Raad ved en missive fra Christiania til Bragnes at vere begiert her hid at reise
for at anhöre Sr Torchild Olsens forset og anfangede process og hr: Assistance Raads grunder
og ejedeler til hans her udj dalen staaende saugbrugs upræjudicerede drift og fordj begierede
at maatte oplæses hvad som udj denne af Sr Torchild Olsen allerede indgivet. Som acten for
hannem var oplest, replicerede hand at som hand fornemmer at Citanten funderer denne hans
process paa et af hr: Ass: brever af 18 Mart. 1697 som er af ingen kraft imod hans til ham ud-
stede schiöde des datum d: 19 7bris 85. Sr Torchild Olsen udj sit her i Retten indgifne indleg
mentionerer og sig til refererer, og som fuldmegtigen sagde formedelst hr: Asist: Raads upaße-
lighed blef ham iche Original schiödet tilsendt og for ej at opholde Retten har hand formaaed
rigtig udtog af ting protocollen under Sorensch: haand verificered, hvormed Torchild Olsen ej
alleneste til h: har overdraget saugstue grunder og biugningstomter, men og ellers derforuden
udj ingen maade formedelst land og vands adkomst og nöttiggiörelse præjudicere Hans Must
eller hans arvinger udinden sit brug i Skierdalen og des vedkommende, til hvilche ord af
schiödet fuldmegtigen sig paa sin Principals vegne udinden denne sags tvistighed sig refere-
rede, hvoraf Retten og kand schiönne og fornemme det Cit. efter sit stefnemaal vil præjudice-
re Hr: assist. Raads brug i det hand söger fra h: en strand platz eller Grund som hand bruger
naar flom paakommer og ellers alle tider til hans saug tömers varetegt og oprulling, saas: hd
ingen anden steds for saadant her har lejlighed og til den ende kiöbt og brugt grunden uden
stridighed over 18 aars tid. Hvad sig angaar for^{ne} Hr: Assist: missive til Torchild Olsen, da er
det ej andet end en begier og erindring til h: om hd skulle fatte de tancher og giöre hanß tie-
ner og folch hinder at legge eller giöre et varhengsel over Gruten for hans tömers conservation
eftersom slig hinder skulle tilföje fortred og umage, ved hvilche 2de particuler hr: assist. Raad
ligesom vil paaminde Cit. om hans udstede schiöde af 19 Sept: 1685. = Fuldmegtigen
Anders Christensen paa Cit. vegne svarede her til det hand ej vilde bemöje Retten med nogen
viitlöftige besvarelse herpaa allene som Retten nestleden 20 April self overgich og erfarede
hvad separation der var og er imellem den ejendom Torchild Olsen Anno 1685 har solt hr:
Assist. R. Must og den paastefnte sted, Gruten Kaldet, hvorfore hd formodede Torchild Ol-
sens udgifne schiöde billigens concluderer sig self fra denne tvistighed ellers fornemmer
mand af det fremlagde udtog af protocollen det hr: Assist. Must meget vel til sin fordeel har
umaget sig at forklare hvad h: derudinden kunde siunis nöttelig, saas: der ved for gietter en
temmelig deel af den efterfølgende mening der slutteligst taler hvorviit det foregaaende er og
strecher sig og fordj til desen illustration fremlagde hd en copie af samme schiöde til hr: As-
sist. Raad udgiven; og efterdj Mons. Vogensen beraaber sig paa den tid nemlig 18 aar hans
Principal skulle have haft sit hengsle paa Gruten da refererede hd sig til den fremlagde mis-
sive af 18 Mart. 97 hvilchen förend tömmer hengslede leggelse paa Cit^s forbud h: er gaaed til
hænde; i det öfrige og efter stefningens formalia esches hr: Assist. R. Mustes Kiöb og ad-

komst for denne paa:anchende Grund, Gruten Kaldet, om hand det ellers schulde have hvis iche de nogen hiemmel for hans ibd. havende brug imidlertid, og fremlagde hd en dom af 19 Aug. 1690 hvorudj samme schiöde verbaliter er indraget paa det Retten formedelst hr: Assist. Must ej producerer original brevet kand erholde den vedbörlige opliusning, til slutning forklarede hand at ved de tomter assist. Must her ovenfore solt er, følger ej allene efter schiödets stiiil og maade land, men end og vand, alt ligesom deris Kiöb er vedkommende og situationen udviisende, og er den grund Gruten kaldet derudj i ingen maade benefnt langt (fol. 126b) mindre forstaaed som om Retten det schulle eragte fornöden Cit. med ord vil præstere, hvilched og des meere er at fornemme af hr: assist. R. begiering og missive som for indfört og begierte dom, = Fuldmegtigen Sr Vogensen refererede sig til sine forhen indförte propositioner og det i Retten fremlagde udtog som hiemler og tilstaar hr: Assist: Raad land og vands adkomst til hans brugs nöttigiörelse i Schierdalen, hvilchen er conform med Torchild Olsens schiöde i formentionerende dom indfört og derfor begierte at Rettens nöje vilde see hvad stor indpas og prejudice det vilde giöre hr: Assist. Raads brug dersom Gruten iche schulle fölge ham til hans saugtömmers uforbegengelige varetegt.

Videre blef ej indgivet eller paastaaed; thi er afsagt.

Efterdj den Kiöbe contract passeret imellem hr: Assistance Raad Must paa den ene og Citanten Torchild Olsen anden side af dato 19 Sept. 1685 gör ej mention at velb^{te} hr. Ass: Raad er berettiget til eller udj den paastefnte Grund Gruten, thi alle de ejedeler derved bebreved inkluderis i samme Kiöbebrief og med saadan eftertenchelich repetition at hvis dertil, siger dertil af land og vand höre bör, schal fölge Hans Must til odel og ejendom etc: saa lader det sig ej heller ansee at omtvistede Gruten, som den tid laae öde og ubrugt hvor og ingen sögte nogen commoditet för Anno 1697 da hr: Assist. Raad der, til sit tömers conservation, lod först legge et hengsle, som hans missive af same Aars 18 Mart. giver tilkiende, nogensinde kand vere begreben i den oprettede forening, saasom de af Cit. til Seig. Must overdragne ejedeeler, plutzer og specificerede tomter begyndes neden fra og op efter, schulle Seig. Must tilkomme dito Gruten, var det fornöden at vende tilbage igien ned efter over Citantens ejedeler og et got stöche ned til hengsled, som ej Kand Kand (!) qvadrere med det oprettede schiöde. Efter saadan beschaffenhed har vi for Ret forefunden at hr: Assist. Raad söger i mindelighed hos Cit: Torchild Olsen om hand herefter eragter at giöre sig hans tilberettigede grunder til og Kind og Dalen til tömmer Rulling og Hengsle legning til nogen fordeel nöttig. Og som Citanten i sin stefning tilstaar hid til ej andet at have nödt for den commoditet hr: Assist: Raad har betient sig af paa hans grunder har det dermed sin forblivende saaß: til dato derom ej er opretted noget schriftlig og Citanten ej tilforne paastaaed sin misholdenhed, hvorimod hr: Assistance vilde behage i denne processis omkostning at erlegge til Citanten Torchild Olsen 6 Rd og efter lovens foresigende inden maanedes forlöb samme fyllestgiöre.

RETTERGANG 6.-8. JUNI 1703 PÅ OPPEGÅRDEN I SOKNEDALEN

Anno 1703 d: 6 Junii blef Retten betient paa tilstefnte Aasted Oppegaarden i Sognedalens annex paa Ringerige angaaende schifte med angrensende gaarde i schov og march var oververende efterschrefne Laugrettes Mænd nemlig Eling Havig, Guldbrand Kittelsbye, Jon Bierche, Vebiön Narverud, Even Blixrud og Torchild Snodalen, samt i Lensmandens sted Poul Olde.

Hvorda Cit. Poul Helgesen Oppegd:en fremlagde en stefnesedel af 25 Aug. 1702, indkaldende de angrensende hans naboer men hans Lod i schov og march uddeelis at vere oververende, hvilchen sag fra forleden aars 19 Oct. er bleven optagen og til nerværende tid forflöt. Dernest producerede hand en arrest sedel, liust for alle vedkommende nestleden d: 12 og 14 April,

som forbiuder vedkommende ej at giöre nogen aaverche i samejer schov för sagens uddrag, etc. Begierte schoven at deeles og ham sin lod derj efter hand Gaards schyld nemlig 4½ f: 4 schind og af Songeliens schov 3 schind, at udlegges. Paa Truls Slevigens vegne fremlagde Guldbrand Halkindrud hans indleg af i gaar.

Paa Sr Niels Iversen Tyrholm og de andre indstefntes vegne untagen Truls Slevigens mötte Albret Kruse og i Retten indgaf deris udferdigede contra stefning, som hand begierede at maatte vorde oplest og udj protocolen extraheret. Dernest fremlagde fuldmegtigen en af vel-ædle velb: hr: Assistance Raad og laugmand H. Stochflet opretted og velbekrefted (fol. 127a) forening forfatted imellom diße stridige parter in A^o 91, efter hvilchen fuldmegtigen formeente sig paa sine principalers vegne og paa fundament af sielve landsloven vel kunde have föje til at imodsige den af Cit: Poul Oppegd:en paastefnte deeling, men som hans principaler foregiver at befinde sig beschadiget og fornermed imod for^{ne} forening af Poul Oppegd:en saa consenterer de gjerne paastefnte deeling alleneste begierede at Retten ved foregaaende flittig granschning og repartition vilde observere at en hver gaard af de som ere som forbemelt foreenede om sameje baade i hiemrast og udmark: maatte niude sin rette tilkommende deel af schou, iche alleneste udj circomference mens og udj godhed og for at meddeele Retten en norma efter hvilchen udmark:^{en} Kunde fundamental deelis saa i rette lagde hand en ergangen Sorenschrivers dom in a^o 1683 som iblant andet indeholder hvorledis de 3 huders schyld s: henger ved ald udmark:^{en} er deelt iche alleneste imellem flaaiveringerne og sognedölingerne, mens og imellem sognedölingerne indbiurdes, den öfrige sin paastand sagde hand sig vilde have reservered indtil Retten foretager sig Granschningen. Som dagen var ej tilstrechelig at giöre nogen besigtelse paa og udj omtvistede marcher blef sagen til dagen nest efter, hvorudj vi alleneste har vered benöjed med at tilsee at faae parterne foreenede, som dog var forgieves, efterdj regnen med mörch og molm continuerede den gandsche dag som foraarsagede oß at blive stille paa Oppegaarden uden os noget i sagen af foretage.

D: 8 dito begaf vi os til schougs og tilegnede sig i paastefnte mark:^{er} Poul Oppegd:en fra jordslaget imellem Oppegd og Lundesgaard lige efter den store schovsvej som gaar til Halevad, og paa östre side Halavad lige til Halavads hvelven og siden beent derifra i höjeste Ulvas Kollen derifra til fields saa langt ejemaaled sig strecher. = Lundesgd:s besiddere pretenderede fra Rodalens bæch som den löber i Elven lige i Tyvenborg. = Sörböjdingerne til Liusknap vejen, Nord igiennem til Lysaae Krogen siden elven til nedre og öfre Kaalsiöen og elven til Ulsvandet paa den östre side til andres ejer vedtager. Begaf os saa til schougs og med ald flid begranschede den af Poul Oppegaarden foreslagne og anviiste stretching saa vel som Contra parternis indtil Liusaanatten hvor den störste deel af samtliges ejedeler kunde oversees, og som det regnede meget sterch var vi foraarsaged at vende tilbage til ~~Lundes~~ Liger Oppegd:en, hvor Citanten paastaaed og formeente efter den oß anviiste stretchning at faae en Kiendelse. Sr Tyrholm og Sörböjdingerne fuldmegtig paastod at efterdj Retten nu i dag har efterseet den stretchning fra hiemen til Liusaanatten som Cit: prætenderer at bör niude af samejer til sin paa-boende gd og man udinden samme pasagie ichun har fared den beste vej man kunde finde fra Oppegaarden til Liusknapseteren der fra til sielve Liusdalen og den beste og störste ejendom af samejer schov foregaves af sörböjdingerne at vere der norden for hvor Retten iche var der-og baade paa b^{te} Liusknabe og ellers underveds forefalt adschillige disputer imellem parterne om den Korte distance Cit. foregaf at vere fra for^{ne} sin udviisende deelestretchning og til den vesterste Kant af samejer, saa gestendigede de h: og ej den lange distance hd foregaf at vere fra for^{ne} deelestretchning og til den österste Kant af samejer med mere sligt som parterne imellem falt om den igienstaaende schougs dögtighed paa adschillige steder det og schulle vere venteligt at Lundesgd:s ejere eller besidere schal i det ringeste for sin gd ville paastaae lige saa bred vere östen for afb^{te} deele stretchning som (fol. 127b) Poul Oppegd vesten for samme saa der da vel schulle blive alt for lidet igien af samejen til Sörböjdingerne mens de da schulle

vorde indgenet paa Odelsejendom og iche komme lengre nord end paa en pas lige Öst for for^{ne} Liusnat, for hvilche Aarsager hand paastod at Cit^s ubeviislig forebringende og begierte deelestrechning iche af Retten burde samtöches hannem förend den igienstaaende schous dögtighed over alt, saa viit muligt og billigt samt schovens heele Breede nermere vorder grand-sched og giort overslag om, contracitanterne kand efter den maade ligeledis vorde holden for sin med rette tilkommende part af sameje, = Torbiön Rud paastod for sin gaard Krogrud at niude ejedeler til fields og fiere efter samme gaards landtal siden h: ej vitterlig same fra Op og Lundesgd:ene at vere repareret. Cit. svarede her til at som hand eller nogen for Krogrud iche findes anført i forb^{te} laugmands contract har hand ej noget i omtvistede ejendom at pretendere, har Citanten hugged ham for nær paa Krogrud eje, vil hand jafne det med ham, hvis iche kd hd söge h: ved Retten. = Saasom lejligheden og tiden ej tillader os her lengere at opholde og hiemrasten med den vitfraliggende udmark: til Sörböjdingerne efter forindförte contractes medför at uddeele, da er sagen forflöt til d. 28 Aug. förstkommende, Og som denne uddeeling hensigter til felleß beste bör Sörböjdingerne tillige med Lundesgd:s besidere til förberörte opsettelses tid forschaffe Rettens Betiente fornöden ophold og derforuden bekoste deris umag, imidlertid bliver schoven over alt af parterne ufelt eller urört under den straf loven paa legger dem som overtredere loulig forbud.

TING 4. JULI 1703 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

(fol. 131b) Anno 1703 d: 4 Julii blef Retten udj hr: Amtmandens fuldmegtig Mons^f Vendelboe og efterschrefne tingmænd saasom Embret Biörnstad, Jörgen Vejen, Anders Berg, Knud Olsen Vager, Siver Tandberg, Svend Hverven, Even Blixrud og Torbiön Siverslyche samt lensmanden Peder Rasmusen deris nerverelse betient til almindelig sageting paa Trögstad.

Blef da tingliust efterschrefne breve og documenter, 1. Anders Lundesgd:ens schiöde paa 2 huder 1½ schind i Lundisgaarden dateret 30 Nov. 1702. 2. Frideric Lundesgd:ens schiöde paa lige meget gods af samme dato. 3. Clemed Hoflands obligation til Major Sibbern paa 112 Rd dat. 18 Mart. 1702. 4. Lisbet Anders Jacobsens qvit: at 200 Rd som en fiere part i Øfresaug var udsat for igien er indlöst d. 19 10b. 1702. 5. Christen Stilleß: afstaaelse til Anders Jacobsen paa ¼ i Øfresaugen af 11 April 83 des deri meldte 252 3 ort 14 ß er igien leveret s: den der paa schrefne qvit. udviiser af 19 10b. 1702. 6. Copie af hans May. bref om Øfresaug og ½ Hofsaugs confirmation af same dato. 7. Lisbet Anders Jacobsens qvitering til Truls Gutormsen paa 47 Rd 5 ß af 19 10b. 1702. 8. Peder Sörensens Maas forpagtningsbref paa den halve Øfre qvernhus saug af 12 Mart. 1703. 9. Christopher Hansen Arctanders pantebref paa ¼ part i Øfrefvernehus saug af 2 Janv. 1703. 10. Samuel Hansen panteforskrifning paa en fierdepart i dito saug af 3 Janv. 1703. 11. Ingeborg Hans Hansens pantebref paa halve parten i dito saug dat. 28 10bris 1702. 12. Jacob Andersens pantebref paa ¾ part i Hans Larsens saug af 15 Mart. 1703. 13. Truls Skoustads pantebref paa ¼ i lille Skoustad dat 3 Mart. 1703. 14. Peder Semens schiöde paa ¾ schind i Østre Bersund af 18 Jul. 1702. 15. Thomas Opsals afstaaelse paa sin odelsret til Haldum og Gundbiörud til Ole Haldum af 30 Maji 1703. 16. Helge Bergs schiöde paa Baarnaas af 30 Maji 1703. 17. Anders Christensens pantebref paa löst og fast af alt det Jon Christophersen ejer, dat. d. 29 Jun. 1703. 18. Mag. Jonæ Rami pantebref paa 1½ schp i Klechen af 1- Mart. 1701. 19. Dito pantebref paa d: gaard Stöfren af 10 Mart. 1702. 20. Dito pantebref paa et schipd 16 lispd i Ouren af 3 Julii 1702. 21. Noch Mag: Rami pantebref paa 2½ lißpund i Nærstad, dat. 4 Jan. 1702. 22. Amund Vierstads transport til Jörgen Larsen paa 6¼ lispd korn i Hval som var pant og nu indlöst i dag. 23. Amund Vierstads obligation til Truls Slevigen paa 67 Rd dat. i dag. 24. (fol. 132a) Rolf Christensens böxelsedel paa Lie af 21 Mart. 1703. 25. Knud Skagnes overdragelse til sin daatters Mand Jacob Lindelien paa alt hvis hand ejer af 16 Nov. 1702. 26. Erich Tandbergs pantebref paa

den gd. Nordbye af 15 10b. 1702. 27. Niels Kongsbergs afstaaelse paa sin odelßret til Mari-gaard af 3 April 1703. 28. En foreening om deeled imellem Skollerud og Semen af 30 Sept. 1701. 29. Samtlig Sl. Jon Simensens arvingers afstaaelse paa det pant i Bierche og Vager etc. dat. 18 10b. 1702. 30. Michel Kyllerud og Even Kaxruds pantebref til Jörgen Larsen Hönen paa 2½ f: gods i Hval af 2 og 6 April 1703. 31. Dito Jörgen Larsens foreening med Torchild, Amund og Steffen Thorsöner om godseds indlösning i Hval af 31 Mart. 1703. 32. Ole Hvals afstaaelse paa 6¼ lispd pantegods i Hval til Jörgen Larsen Hönen dat. 29 Mart. 1703. 33. Christopher Tuetens obligation til Niels Iversen paa 25 Rd 1 ort 8 s. af 28 feb. 1703. 34. Erich Hvegagers foreening med Niels Iversen om Lundesgd:en og tömmerkiöb af 22 April 1702.

Hans Must stefner Torgier schumager for 18 Rd 3 ort 5 s. Gulbrand Broten f. 2 Rd 2 ort og Anders Ulleren for 3 Rd 1 ort. Torgier schumagers qvinde mötte berettede paa forordningen at have betalt 2 les höe og fört 16 tiöv bord til Vasbonden à 3 ort - stefne vidne Peder Rasmusen og Jörgen Vejen aflagde Eed at de er lovlig stefnt, for dem vedstod Gulbrand Broten at hd var schyldig, men Anders tilstod kun 1 ort. Opsat til d: 1 aug.

TING 5. JULI 1703 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

D: 5 Julii blev Retten igien betient paa Trögstad i forind förte lauret og fogden Laurs Tönders nerverelse.

Byfogden Peder Poulsen ved Kalsmænd Peder Rasmusen og Jens Busund stefner Anders Olsen Bierche for 6 Rd hand har covered for h: til en person paa Bragnes hand lemleste för hand drog derfra vidnene aflagde Eed at hand var loulig stefnt. Ham legges laugdag for til d: 13 Augustj.

Laurs Gutormsen stefner sin Broder Truls Gutormsen for at giöre h: rigtighed for sin Möderne arf, beviise hvad schifte er holdet efter fader og Moder, hvad h: og södschende berettiget i öfre og nedre saugene etc. Stefningens paaschrift er under hans egen haand. Som Truls ej mötte legges h: laugdag for til neste ting d: 13 Aug. til hvilchen tid sagen er optagen.

Adriana Niels Gundersens lader ved Anders Christensen indlegge en stefning, indkaldende Poul Klechen for 121 Rd 2 ort 20 s hd hende schal vere schyldig. Peder Rasmusen begierte opsettelse Paa Poul Klechens vegne, saasom hand med forfald er belastet hvilchet fuldmegtigen bevilgede til d: 13 dito.

Saa forflöttes og den sag med Christen schomager og Gulbrand Ultved til samme tid, som til forige ting var indstefnt.

Monsr Niels Iversen Tyrholm stefner en meget stor antal af almuen her i Prestegieldet for gield. Hans fuldmegtig Albert Kruse fremlagde en vitlöftig forfatted specification over de schyldiges nafne med anföjed hvad en hvers debet er, hvilche alle samtlig mötte ved dem self eller deris beschichede, og fremviiste deris afreignings sedeler, som befantes udj alt conform med formentionerede liste som de vedstod rigtig, undtagen Poul Houchedalen, Helge Berg, Peder Bersvendsen, Hans Lang, Lauge Röseng, Jon Ols: Enger, Thor Bierche, Halvor Jörgensen, Mons Sesrud, Helge Strömsod, Frederic Aamodt, Lars Larsen, Tosten Modalen, Ole Bolsen, Amond Semen og Bent Stöfren. Fuldmegtigen begierede saa at stefnevidnene maatte afhieMLE varselen og de udeblivende paa det fundament maatte vorde forelagt laugdag til nestholdende sageting at indfinde sig for Retten saafremt de imod anföerte deris debet har noget at sige, saa Sr Tyrholm da af Retten maatte erholde en louschiched restantz beschreven over alle sine nu hidstefnte Debitorer. Vidnene Ellef Nielsen og Jon Knudsen aflagde Eed forb^{te} at vere

ved d: loulig stefnt undtagen Amund Semen, som ved andre schal vere varsled. Hvorefter da sagen med laugdags foreleg blef forflöt til d: 13 aug. förstkommende.

Saa har hand ved samme vidne citered David smed for 163 Rd 3 ort 11 s. og Frode Aasen for 7 Rd 2 ort som efter deris æds afleg befindis lovlig stefnt. Hvilchen sag ligeledis som forrige er forflöt til d: 13 aug. nestfølgende.

(fol. 132b) Sr Tyrholm stefner Helge Berg paa egen og gl: Poul Oppegd:ens vegne for 40 tölter tömmer hand schal have sig uden dom bemegtiget etc. Stefnevidnene ut supra med Knud Tranbye afhiemlede ved Eed deris varsel at vere loulig. Fuldmegtigen paastod sine prof at Eedtages. Fremstillede sig da Niels Rösbye Peder Trandbye, Levord Sesrud og Jon Höghou, hvilche efter aflagde Eed proved saaledis: at hand efter gl: Poul Oppegd. og Niels Iversens tienere Peter Jonsens begiering for 2 Aar siden til hösten kommer merchede hand en deel tömmer ved Ulvas fieldet som gl. Pouls mark: var paasat af Anders Bornaas, som samme tömmer hafde hugged til helnings for gl: Poul, og det med Sr Tyrholms holöxe, viste ej hvor meget hand merched saasom hd ej tog tal derpaa, efterdj ald hans tömmer laa lundet og kunde ej naae meere deraf, beretted elles at Anders Bornaas sagde til h: at hand hafde hugged ved 40 tölter tömmer til helnings med gl: Poul, tilstod at den halve part deraf som Anders Bornaas tilhörig bekom Niels Iversen, og den anden halve part Major Sibbern af Helge Berg ham leved i mod gl: Pouls villie. Peder Trandbye og Levor Sesrud proved at hand hafde): Anders Bornaas sagde til dem at hd hafde gl: Pouls tilladelse til at hugge samme tömmer, og Niels Rösbye schöd dem til profs derpaa. Jon Höghov vant at forleden höst som dette tömmer schulle leveris paa annamningen da siger Helge Berg til gl: Poul at halfparten af Anders Bornaas tömmer kom h: til spurte saa om gl: Poul hafde givet ham sin gaard for at hugge da svarede Anders nej, derefter sagde Niels Sörgefos til Anders, har iche Helge sat dig ind i schoven og givet dig sin haand derfor, svarede hd ja dertil, saa viiste hand brevet frem, da spurde Poul har ieg ej sat dig i schoven jo sagde Anders men du vilde ej give mig din haand, er det saa, sagde Poul saa gaar ieg min vej fra det, og dj lager det hvordan de vil. Tilstod at hd saa lenge hand med Anders var i samme drift daa hörte hand ej andet af Anders og hans folch end at Poul hafde sat h: ind at hugge i schoven og at hand var misnöjed med at Helge tog tömmeret sagde Helge engang schulle betale det, videre hafde de ej prove. Sagen optagen ut supra Helge Berg, Niels Sörgefos og Unge Poul forleggis til samme tid at möde.

TING 6. JULI 1703 PÅ GOMNES I HOLE

Anno 1703 d: 6 Julii blef Retten til almindelig sageting udj Amtmandens fuldmegtig Vendelboe, fogden Tönder og lensmanden Tosten Byes nerverelse betient paa Gomnes tingstue paa Hole, var og tilstede 8 tingmænd som er Peder Leene, Gunder Rud, Peder Ulleren, Ole Stadum, Rasmus Gomnes, Jens Moe, Svend Giesvold og Hovor Hundstad.

Sr Niels Iversen indstefnt Gunder Rud for 2 Rd. 2 ort 12 s. hd h: schyldig, som hand vedstod paa försel at have oppaaret schulle hd kiöre derfor er hd kon efter opretted foreening schyldig 2 Rd^f 1 ort 8 s. Item Jörgen Field for 35 Rd, paa hans vegne svarede b^{te} Gunder at hand har faaed en hest paa bordförsel i 3 Aar at betale hvis N: Iversen ej det vil kand hd tage hesten igien. Hvorefter fuldmegtigen Albert Kruse begierte tingsvidne.

Hr: Assistance Rd Must indstefner en deel debitorer for giæld. Stefnevidne Mattiis Domholt og Tosten Bye aflagde Eed at de udj den af sönnen Erich Must fremlagde stefnesedel ere alle louligen stefnte, saas: Halvor Domholt for 8 Rd 2 ort 14 s. aflagde Eed at den udj indgifne specification anförte tönde korn er ved bordförsel betalt bliver saa schyldig 5 Rd 2 ort 14 s. 2. Hellou Fieldstad for 8 Rd 7 s som hand vedstod. Hovor Hundstad for 10 Rd 13 s. s: hd ved-

stod. Ole Jonsen for 9 Rd 7 s. Christen Utvig for for (!) 14 Rd 2 ort 17 β. hans qvinde tilstod. Engebret Schamark: er död og Enchen tigger med 2 nögne börn. Johannes Gomnes f: 12 Rd 8 β. Paa hans vegne svarede Tosten Bye at hand belover med arbeide at svare. Ligeledis svarede hd for Ole Gomnes som kreves for 12 Rd 1 ort 18 s. Carl Kouserud f: 2 Rd 1 ort s: er absent. Tarald Horum for 4 Rd 1 ort 16 s. Anders Hurum tilstod at hand har betalt denne summa med kiörsel og hand paa Tharalds vegne for 2 aar siden at have gjort regenschab med Must i Schierdalen og daa fich hd til gode 2½ ort til gode s: h: da blev betalt, Tarald aflagde derefter sin Eed til Must intet at vere schyldig. Claus Hundstad f: 9 Rd 2 ort 12 s. negted et qt: sild for 1½ Rd og 1½ Rd i penge som Jens Moe schal have opbaared, hvor hr: Assistance Raad har sin regres hvor paa Claus gjorde sin Eed blir saa schyldig 6 Rd 2 ort 12 β. Rolf Rusöde-gd-en 1 ort 11 s. siger at hand har gjort 3 t: malt for Must qvarnen, denne giæld blev betalt. Hvor paa hand aflagde sin Eed. Hans Fröugs (fol. 133a) Enche er aldeles udarmed. Christen Gomnes Enche for 2 Rd. Gunder Rud negted gielden paa sin moders vegne. Ole Giesvold for 4 Rd tilstaar gielden. Hans ibd. tilstaar 2 Rd. Opsat til d: 10 aug.

Anders Christensen begierte dom i den opsat sag mod Ole Fiolsrud fol. 124. Fremlagde en attest fra Erich Olsen af 28 april, Christian Tomasen paa den indstefntes vegne fremlagde 2de attester af 23 feb. = Afsagt.

Efterdj Ole Fiolsrud med sin haands underschrift paa den afreigning forfatted udj Sl. Niels Gundersens nu i Retten fremviiste og velconditionerede hoved regenschabs bog d: 18 Nov. 1686 bekrefter til dito Niels Gundersens sterboe at vere schyldig 15 Rd^r, da som hand efter seeneste foreleg ej med noget gyldigt afbeviiser at have indfried sin haand ved det at gielden formedelst h: er vorden betalt, alt saa forobligeris hd hermed inden 15 dage at svare forskrefne summa til Citantinden med 1 Rd i omkostning under execut. efter loven.

Christian Hansen fordrede sagen igien i Rette mod fogden Laurß Tönder fra sistafviigte 31 Maji til denne tid opsat, sagde derhos at efterdj hans hosbond K. M. foged retten den gansche dag har administrered og nu ved denne sags foretagelse absentered fra retten saa begiere hd Rettens betientere ville behage vidnesfast at lade giöre forspörsel til fogden som befindes her ved stedet om hand enten self behager sagen at tilsvare eller nogen paa sine vegne der til constituere. Laurs Hansen paa sin Principals vegne mötte for Retten og foregaf det hans hosbond refererede sig til hans forhen indgivende, som hand vedstoed at vere et indleg dat: 31 May. og som hd endnu continuerer i tingreiserne saavelsom andre forretninger i begreben til hans May. tjeneste vil hd formode at Retten tillader hans opsettelse til en beleilig tid at hand da kand besvare Christian Hansens stefnemaal og hans indgifne skrifter, begierte imidlertid at erholde copier af hvis allerede af h: indgived. Citanten formeente og paastod at hans hosbonds forestaaende sögende ophold og udflugter ingenlunde bör ansees saasom hd dermed siden afviigte Aar diße tider da hans hosbond h: sine i hende havende opbörsels memorialer og mandtaler fratog og h: sin tjeneste baade mundtlig og schriftlig afsagde s: de i Rette lagde documenter forklarer, hvorom hd og til ydermeere beviis udj Retten anviiste en hans hosbonds missive af 30 aug: 1702 hvorved hd dj foregaaende mundtlig afsigelse videre confirmerer, saa proponerede da Citanten at efterdj hans hosbond h: uden billig Aarsage af tienesten har demitered s: allerede er beviislig gjort, mens maaden og methoden sagde Citanten for höfligheds schyld til denne tid at have forbiegaaed, mens hvad vigilance hd s: en fattig tiener med stor bekostning paa et gansche aar har brugt all sin lön og afscheeds erholdelse paa d: foregaaende afsigelse, derom refererede hd sig til det forhen i rette lagde beschichelses instrumente, saavelsom d: til velb: hr: amtmand gjorde begiering, om seeniste extraord: tings holdelse som udför- lig f:klarer hvad soumission hand efter en tieneris schyldighed aldellis frugteslös har prestered thi paastod hd for denne sinde rettens louformelig kiendelße uden videre ophold efter de forhen udgifne prætentioner, saavelsom en frikiendelses dom for hvis pretentioner hans hosbond kand have h: herefter at paalegge efterdj den rette maade er ved hosbond og tieneres adschil-

lelse formedelst magt og möndighed er forbigaaed h: s: en fattig tienere til ubodelig schade udinden sin velferds sögning. = Herudinden er afschediget.

Saasom man præsupponerer K. M. foged at have gienreigning mod Citantens forrige ting producerede reigning alt saa siunes det fornöden paa det Retten ej med udreigning schal besvergis at parterne hver paa sin side antager sig en kyndig og forstandig Mand som dem, inden förstkommende 16 Aug: til hvilchen tid sagen er optagen og til dette sted igien forflöt, imellem kand liqvideres, til hvilchen tid naar sagen da igien indkommer og hver schal vederfaris hvis Ret og billighed udfordrer. = Ch. Hansen fremstillede sig atter for Retten og sagde at hd ingenlunde kunde underkaste sig forbem^{te} rettens henfindelse saasom hd samme forhen efter sin hosbonds foresigende og velb. hr: Amtmands andordning paa dette tingsted d: 26 feb. sistleden har efterkommet efter d: i rette lagde begiering til nest extraord. tings holdelse forefindende paateigning s: da iche kand lade sig afgiore saas: hans hosbond sig ej behagede dertil at ville beqvemme, saa eragtede Cit. da denne atter henfindelse af denne ret for villighed til hans hosbond som en öfrighed paa dette sted og for ophold og schade for h: som en fremmed person, hvorfore hand af Retten var begierende under vedbörlig bekræftning beschreven med derhos sine i rette lagde Documenter (fol. 133b) tilbage til nærmere sin rettes sögning til en endeligheds erlangelse.

TING 10. AUGUST 1703 PÅ GOMNES I HOLE

(fol. 135a) Anno 1703 d: 10 Aug. blef Retten til opsettelse ting betient paa Hole tingstue Gomnes oververende hr: Amtmands fuldmægtig Sr Christian Thomesen som lensmanden Tosten Bye og laurettesMd som fol. 132 indfört, untagen Peder Ulleren i hvis sted sad Retten Jörgen Field.

Kleboes sag mod hans schyldener fra fol. 124 er med hans fuldmægtiges consentz forflöt til neste ting.

Christian Hansen fordrede i Rette den sag mod fogden fra fol. 133. Fremlagde en ligeliudende missive fogden insinuerit d: 6 Aug. hvorved hd. sagde at saas: den af Retten forefaldne Kiendelse iche er bleven given ham beschreven til fornödentlig efterretning haver hand maatt tilschrive sin hosbond fogden Sr Tönder per missive in duplo og samme overlevered ved 2de Mænd som den ene missive med paateigning tilbage bragte og her i Rette leggis, efter hvilchet svar og fogdens foresigende hd tillige med Srs Christian Thomesen og Anders Christens: forföjede sig til Steen nestleden 8 Aug. Hvad da blef forretted blef fogden givet beschreven som det vel og Retten overgiver, ellers sagde Christian Hansen at hd same tid tilspurte sin hosbond om hd schulle ville pretendere videre regnschab end de tid efter anden f:fattede og sluttede extract reigninger hd da ville behage at tilbage levere h: sine forhen i hende havende Memorial og Opbörsels Mandtaler, hvorpaa fogden svarede ney. Christian Thomesen tilstod saa vels: Anders Christensen at Mandtalerne var for h: iche for Christian Hansen, thi de var reviderede, svarede fogden. Saa proponerede da Christian Hansen at efterdj hand nu paa et gansche Aar har brugt ald den mindelig vigilance baade mundtlig og schriftlig hd har kundet opfinde mens aldellis frugteslös til sin lön og afscheds erholdelse efter lovens foresigende, thi formeente hd. at K: allenaad: lov udj 3 bogs 1 cap. 7 art. h: for regenschabs svarelse og tiltale litererer, hvorpaa hd ervarted Rettens Kiendelse med derhos refererende sig til sine foregaaende propositioner og pretensioner i Retten. = Laurs Hansen paa sin principal fogdens vegne fremlagde en deel Christian Hansens reigninger til fogden overlevered til revision som med hans egen haand schreved er dat. 28 April, d: 2^{den} af ingen dato. 3. mangelposterne til Christian Hansen indgived d: 5 Aug. 4. videre mangelen af 7 Aug. en reigning af 8 aug. 6. Mendenes revesion af samme dato 1703. (fol. 135b) Mændenes liqvidation imellem parterne af samme dato. 8. en

reigning af samme dato. N° 9 fogdens endelig reigning af 10 aug. N° 10. fogdens besvarelse til Christian Hansens regning af 8 Aug. N° 11 hans indleg af 10 aug: s: dagen er forløben

TING 11. AUGUST 1703 PÅ GOMNES I HOLE

D: 11 Aug. blev Retten med samme laurettes Mænd ut supra betient paa Gomneß.

Videre producerede Laurs Hansen paa sin Principal fogdens vegne og fremlagde 2de qviteringer udj forberörte sag for Christian Hansens lön begge dateret 5 Mart. 1701 hvoraf sees at Christian Hansen er ~~get gjort~~ opbaaren 20 Rd 75 s som ej er kommen hans hosbond til gode. Imod forb^{te} 2de indgifne documenter sagde Christian Hansen at hd ej kunde negte io at have udgived sin qvitering til sin hosbond for det förste Aars lön som sluttede sig til ultimum Oct. 1700 og ihvorvel at samme qvitering liuder at hd s: en tiener af sin hosbond derfor fornöjelig var betalt sagde hd dog at samme haver sin oprindelse af en sluted reigning af 28 Julii 1700 paa 25 Rd 28 s debet, hvilchen debet hd sagde tildrog sig saaledis at hd tillige med sin hosbond opbar af K. schatter i Hallingdal paa en tingreise tilsammen d: s^a 405 Rd 87 s. hvoraf hans hosbd f: en deel og hd for en deel qviterede og hver paa sin opbörsel beholte sin specification og pengene blev af begge forseglede og af fogden self hiemfört, derefter sagde Cit. at hd som en tiener blev commendered paa forretninger at hd ej hiemkom för nogen tid derefter og da hd hiemkom sagde hans hosbond at have efter talt og udgivet forb^{te} s^a penge og indbildede h: som en enfoldig tiener at derpaa restede over 40 Rd og ved adskillige motiver s: nu f: viitlöftig at opreigne saas: tiltvang hd at paatage sig d: forb^{te} suma 25 Rd 28 s. i d: i rette lagde bereigning indfört med derhos 4 andre sinne poster der giör d: s^a af 46 Rd 75 s - hvorpaa hd indgaf d: irettelagde qvitering imod de ord og löfter at hans hosbond h: saadant igien i tiden ville restituere, hvilched ej er scheid, mens derimod de 20 Rd 75 s fordris og sögis at schal vere en fuld betaling f: det nest paafölgende aars tienestelön, der dog kand sees af den af hans hosbond, modtagne bereigning af 5 Mart: 1701 at de allene paa Lönnen schulle decortieris hvoraf kand sluttes at h: meere for de paafölgende end det foregaaende Aar udj tieneste lön var beloved til de öfrige af fogden i rette lagde chartech reigninger saa vel s: det derhos fuldte indleg sagde Citant. at hd ej noget denne sinde kunde svare saas: h: samme iche i Gaar af Retten til schrifflig besvarelse for tidens Korthed maatte blive copialiter eller originaliter meddeelt, mens derimod med een reprimande afspiist, hvorefter hd henstillede alleting til rettens retsindige schiönsomhed.

Fogdens fuldmegtig Laurs Hansen svarede her til at s: Christian Hansen utilbörligen og uansvarligen indförer det hd ej löuligen kand beviise med de overleverte penge som hd siger sig til schade at vere misreigned med videre hans opspente tale remiteris af hans hosbond og eragtes ved landslov og ret at paatales, og s: Cit: desforuden frivillig f: Retten forklarer at hans indgifne regenschaber er schartecher, saa schal det dog ved hans egen tilstaaelse anderledis beviises at det er een pur og reen reigning af h: til sin hosbond leverit, hvorpaa hans hosbond strax besvarede posterne som af indgifne documenter kand erfaris og s: Christian Hans: ej har giort anden accort end om 20 Rd lön f: Aaretz tieneste, saa kd deraf sluttes at hd ej paa de fölgende meere kd prætere hvor paa hd fremviiste Christian Hans: missive dat. 18 aug. 1700 for dermed at beviise at det er reigningen s: Christian Hansen til revision har indgived, hvorefter hd begierte dom med omkostnings erstatning, samt restitution for nest anstaaende 20 Rd 75 s. = Citant. sagde imod fogden fuldmegtiges foregivende at hands hosbond allerede haver remittered d: gjorde f: Klaring over d: i rette lagde beregning til löulig sögning og paatale faar det dog saaledes efter samme hans dom forblive og det hd siger at vil beviise at de indgifne schartecher (fol. 136a) ere fuldkomne regenschaber hvorpaa de andre mangfoldigere reigninger ere grundede og forfattede formeente hd at de indtil des bliver anseed for det de er, angaaende

d: irette lagde missive af 18 Aug. 1700 da holt hd det meget f:underlig at samme schal brugis til en beviis for det som 2de Aar derefter schal vere passered og aldrig dette vesen vedkomme, men sagde at samme missive af h: var udgived paa den tvistighed hans hosbond og h: imellem om den forhen indförte felles opbörse, hvorved hd sin hosbonds villie maatte efterkomme og paatage sig d: debet af 25 Rd 28 s: forinden hd kunde naae nogen rigtighed for hvis hd til d: tid hafde opbored af restance og vidre da hans hosbond h: nu s: da af tienesten hafde demittered uden afsched og rigtighed paa en saare slet maade. Videre blef for denne sinde ej indgived eller paastaaed thi er saaledis forafschediget.

Saasom man behöver tid og respit grundeligen at eftersee de udj retten indgifne mangfoldige og viitlöftige reingninger og protestationer og denne tid ej tillader det retteste i en god hast uden god betenchning at udfinde, da paa det man kand giöre sig des bedre bekient om sagens rette sammenheng, eragtes for nödvendig at sagen nogle bliver stilled i beroe nemlig til d: 16 hujus, da nest Guds hielp dom udinden denne tvistighed schal afsiges, ville Parterne imidlertid behage dagen tilforn at samles i mit hus paa Hönen noget tilig for at give fornöden underretning om hvis til opliusning i sagen kunde behöves var det vel, i særdelis vil ieg have ombedet de gode Mænd Messieurs Christian Tomesen og Anders Christensen at de s: allerede kyndige mænd om sagen til samme tid betimeligen ville umage sig til forberörte mit hus at man der om muligt enten kunde tilsee med en venlig foreening at faae denne tvistighed nedlagt eller og veed rigtig liquidation udleede det som efterforsches.

Erich Must fordrede sin sag i Rette fra fol. 132 c:tra sine Debitorer paa Hole blant hvilche var af de til forige ting udeblivende Ole Jonsen Lehne som tilstod 8 Rd 2 ort 15 s. Carl Kouserud tilstod 2 Rd 1 ort. Johannes Gomnes aflagde benegtelses Eed at hand med bordförsel har betalt 8 Rd. Fremlagde en tömmer sedel paa 40 tölt for 3 Rd antaged blir til rest 1 Rd 8 s. Ole Gomnes kand ej negte at vere schyldig 12 Rd 1 ort 18 s. Christen Gomnes Enche er forarmed og intet at faae. Sr Must begierte dom med omkostning. = Afsagt:

Formedelst at efterschrefne ej kand fragaae jo til hr: Assistance Raad at vere schyldig hvis de efter den for Retten gjorde afreigning vedgaaed): Halvor Domholt 5 Rd 2 ort 14. Hellou Fieldstad 8 Rd 7 s. Hovord Hundstad 10 Rd 13 s - Ole Lehne 8 Rd 2 ort 15 s. Christen Utviig 14-2-17 s. Johannes Gomnes 1 Rd 8 s. Ole ibd 12 Rd 1 ort 18 s. Carl Kouserud 2 Rd 1 ort. Claus Hunstad 6 Rd 2 ort 12 s. Ole Giesvold 4 Rd. Hans ibd 2 Rd alt saa er de tilfunden inden half maanedes forlöb til velb^{te} hr: Ass. Raad Must deris debet hver for sig samt af Rd i omkostning 10 s under adferd efter loven at svare og betale.

TING 13. AUGUST 1703 PÅ TRÖGSTAD I NORDERHOV

Anno 1703 d: 13 Aug. blef Retten til opsettelse ting paa Trögstad betient var oververende det ordinarie laugret fol. 131 indfört undtagen Svend Hverven i hvis sted Nielß Hverven, samt og velb^r hr: Amtmands fuldmegtig Sr Christian Thomasen og fogdens fuldmegtig Laurs Hansen.

D: sag mod Poul Klechen paa Adrianæ vegne og Christen schomager item Kleboes sag mod Gulbrand Ultvet er efter Anders Christensens begiering ved Christian Thomesen forflöt til neste ting d: 14 Nov.

De udeblivende i den sag med Mons. Tyrholm fra fol. 132 mötte ved dem self og deris frem-schichede og gestendighed Gielden fremviisende de dem meddeelte bondeböger conform med sögnigen, hvorefter fuldmegtigen Albret Kruse begierte en lovdanned tingsvidne.

Albret Kruse paa Niels Iversens vegne fordrer dom i den opsette sag mod David smed som til neste ting var indstefnt for 163 Rd 3 ort 11 β. Fremlagde en verificered udtog af Sin principal Niels Iversens hovedbog paa samme summa, hvormed hd vil beviibe fordringen.

Fremlagde viedere David smeds pantebref af 8 Mart: 1698 hvorefter hand for 96 i forige sum indberegnet er berettiget alt det hd ejer etc. og derefter paastod dom til schadeslös betaling og omkostnings erstatning samt indførsel i David Smeds pantsatte löse og faste midler, indtil schadeslös betaling scheer efter forschrivelse(r)nes (fol. 136b) tilhold. David mötte begierte opsettelse, at hd kunde eftersee de misreigninger, som kunde findes udj de h: fra Niels Iverß: overleverede reigninger, hvilchet fuldmegtigen ham ej vilde consentere, ellers sagde hand de 2 Rd 3 ort 16 h: efter Botolf Hansens reigning anført, siger hand iche at vere schyldig, paastod da fuldmegtigen hans blotte benegtelse ej bör ansees mod en död Mands haand som har fört sin hosbond det til regenschab. Herudinden er afsagt.

Efterdj David smed ej beviiser siden d: 18 Mart: sistafviigt noget paa Sr Niels Iversen Tyrholms fordring at have betalt som h: i samme sögning kand komme til afkortning bör hd efter sin pure forschrivelse svare til velb. Sr Tyrholm den schyldige s^a med 161 Rd 1 β. og med 4 Rd i omkostning, som inden half maanedes forlöp bör svaris under adfærd efter loven, hvorimod David Smed frikiendes for de anförte 2 Rd 3 ort 10 s. efter Sl: Botolf Hansens reigning, saas: hand det negter og gielden ham ej til nöje overbeviiser.

Monsr Christian Frideric befuldmegtiget paa Laurs Gutormsens vegne i d: opsatte sag fra fol. 132 c:tra sin Broder Truls Temte fordrede d: sag i rette med denne paastand at Truls s: nu personlig tilstede her i Retten producerede de udj stefningen mentionerede documenter hvor hd da sagde sagen nermere at ville procedere, ydermeere begierte da fuldmegtigen at Contrap: Truls Gutormß: forberörte documenter i Retten ville indgive, saas: derudaf fornödiges d: opliusning sagen i sig self udkrever og i fald T. G. sig derudj schulle findes vegeleg da begierte fuldmegtigen tjenstlig at retten vilde Kraft af loven ved interlocutoire h: dertil imponere. Derefter fremlagde Truls G^{tt} en contracitation af 23 Julii indkaldende en deel vidne i sagen, etc. Derefter producerede hd. det paastefnte schiftebref efter Inger Sl: Guttorm Trulsens af dato 16 Mart. 1691. Derefter indlagde Gunder Sörensen Margrete og Randj Gutormsdöttres schriftlig Eed om Cit. udgifne afkald af 10 hujus. = Fuldmegtigen paa L. Guttormsens vegne protesterede imod dette i Retten indkaste profs sedel 1. at s: der er nu allerede passeret 12 Aar forbj siden schiftet blef holt efter parternes stefmoder og vidnene siger at L. Gut. förend d: tid schulle have bekommet sin arvepart saa f:meente hd at efterdj loven biuder p. 129 art. 23 ingen vidne at maa föris efter Aar og dags f:löp at da deris vidnesbiurd som saa rom tid grunder sig, iche for billig bör ansees. 2. saa siger loven p. 127 art. 17 at söschendes vidne ej bör tages undtagen i lifs og ære sager. 3. refererede hd sig til L. p. 121 6. Art. der foresiger hvorledis vidne bör tagis); at de for Retten self schal deris indlegger oplæse og imod corporlig Eed aflegge, men s: ej er scheed og af f:b^{te} beschaffenhed befindes f:moder hd at Retten det for ugyl-dig approberer.

Hvorefter Frideric Vesteren indlagde hans qvindes schriftlig Eed om hvad hun har hört om denne sag, med hvilche Truls vil bevise at L. Gutt. har faaed sin arf efter Moderen paa 15 Rd nær. Fuldmegtigen refererede sig i denne post til sit forrige, som og producerede en contract passeret imellem Sl: Gutorm Trulsen og hans Börns frender d: 29 Jan. 1669 om deris Möderne arf, hvor af de nu paafordrende 100 Rd arf har sin oprindelse. Noch fremlagde hd. en en (!) bereigning over renten af hans tilfaldne 100 Rd arf, belöbende til 394 Rd 3 ort 2 s. samt en beviis hvormeget T. G. har givet for ¼ og 2/6 parter i Öfresaugen hvor med hd vil beviise hvormeget T. G. har indlöst forsch: saugparter fore s: er 509 Rd hvor af L. Gut. erbiuder at svare sin contingent saavit hans Broderlod Kand paalöbe. Videre producerede hd en protest af hans principal udsteed anlangende öfre Saugs f:pagtning af dato siste 15 feb. hvormed hd ville be-

viise at hd i tide har reserveret sin odels ret at den i fremendes hæfd ej schulle geraade saaog at hd s: odelsboren burde tilbiudis desen f:pagtning frem f: nogen anden. Ellers gjorde hd de efter f:b^{te} sagens beschaffenhed fölgende i Rette settelse og paastoed först at hans Princip. L. Gutt: bör niude udj d: fierde part i Nedresaug sin betaling f: fordrende Mödrene Arfs capit: 100 Rd og det öfrige s: er Renten og afgiften efter Reigningens f:meld (fol. 137a) hans Broder T. Gutt. af sin egen ejende midler at svare og betale 2de Nedre saugs saugparter om de fra rette odelsborne schulle selgis f:pantes eller f:pagtes hans principal da först at tilbiudes s: nærmest lösningsmand. 3. de parter udj Öfre saug deraf 1 broderlod og ellers de andre parter, saafremt de af rette odelsmænd schulle afstaaes at vere og blive h: til lösen s: sande odelsboren. 4. hans Broder T. Gutt. at restituere hans princ: denne ibragte process med tilstrechelig omkostning. Ellers reserverte hd sin Principals paatale paa hvis videre s: af schifte forretningen kand dependere, sluttelig indgaf hand sin princip. egenhendig underschrefne indleg og var dom begierende.

Derefter fremlagde T. Gutt. sine södschendis fuldmagt at indKrefte deris odelsparter i Öfre saugen, hvorefter hd f:meener at bruge samme sig til nötte, sagen er optagen til doms til d: 8 Octob. först saasom ej videre blef indgivet.

TING 14. AUGUST 1703 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

D: 14 Aug. 1703 blef Retten igien i forindförte laugrettes nerverelse betient paa Trögstad.

Sr Niels Iversens fuldmegtig Albret Kruße paa sin Principals vegne fordrede igien i rette i Contraparternes nerverelse d: sag mod Helge Berg fol. 132 indfört, og indgaf saa en beschreven og forkynt laugdag derom og efter detz indhold begierede at de nestleden ting udeblefne prof): Niels Sörgefos og unge Poul Oppegd s: nu ere nerverende maatte vorde ædfestede og siden bare vidne efter stefningens anledning. Niels Sörgefos vant ved Eed at for ongefær 2 Aar siden dog endnu ej fuldt 2 Aar, kom hd og Anders Bornaas til Berg, hvor de blef om natten hvor Helge Berg tiltalte Anders Bornaas f: d: hugst hd hafde begaaed i Oppegd:s schov og siger Helge til Anders, du maae ej befatte dig noged med Poul Oppegd:en, saa fremt du ej derf: vil vere tiltalt ved lov og ret, ieg schal give dig min haand f: at du schal drive tömeret til helnings f: mig, thi Poul har ingen magt at sette dig derind f: hd sider der s: en lejlending og bruger mit gods, hvortil Anders svarede at det gör h: ligegot, hvem hd driver tömeret for til helningß naar ieg siger Anders niuder det, s: Poul har loved mig det, f: der er 2 tölter eller noged meere med Gran, som ieg schal have f: mig self, hvor til Helge svarede, at det kunde vel schee, derefter fulte hd. Anders Bornaas Helge Berg og Peder Rösbye til Poul Oppegd. hvor Helge Berg i Gl: Pouls nerverelse forböd Anders igien og siger du schal ej befatte dig med gl: Poul du schal selge baade mit og dit tömmer til Major Sibern og ieg befaler dig Niels Sörgefos at du paa din hosbonds vegne schal merche tömered med Majorens schouöxe, siden blef talt mange ord imellem Helge og Poul, s: hd ej erindrer. Strax derefter reiste hd med Peder Rösbye og Anders Bornaas til schous at optelle noget andet tömmer, som sognedölerne hafde hugged ind paa flaaeringerne og som hand kom hiem derfra til Sörgefos igien, blef h: sagt at Niels Iversens tienere Niels Rösbye eller hans sön har merched Anders Baarnaas tömmer, noged der efter reiste hd med Anders igien til Berg og begierte Anders Helges haand for omtvistede tömmer, hvilchen hd og bekom og lovede Anders at drive tömered til helnings for Helge Berg, som tömered kom til liverantz mötte Anders Bornaas, Helge Berg, unge og gl: Poul, Niels Iversens tienere, Jon Höghov og hand paa Lysaae hengsled, som Helge og Poul hafde begynt at trette om tömered sagde hand til Anders hvis hiemel har du for tömered, da ragte hd Niels Helge Bergs sedel sigende der har du min hiemel og Niels leste den for dem, siden begaf de sig paa annamingen, og leverede Anders Bornaas half parten af tömeret til

Niels Sörgefös paa Helge Bergs vegne og den anden hans egen halve part til Niels Iversens tienere, hvilched tömmer var iche merched med gl: Pouls merche, men med Anders Bornaaases ny merche, s: var 2 hug fram paa stochen, og ej hans gl: sedvaanlige merche, af hvilchet tömmer en deel var merchet med Niels Iversens schouöxe.

Cit. fuldmegtig sagde sig eragte unödigt at f:lenge denne profning med spørmaal efterdj proved udinden det hd vidnet haver er bleven tilspurt af fuldmegtigen, saa, far det löse hen, om tiden imellem omprovede f:bud, s: af Helge Berg schal vere giort og den hiemselhd hd paa omtvistende tömmer schal have udsteed item om tiden derfra og til annamelsen, paa hvilched alt hd har undschylt sig iche at have det i vis erindring, mens alleneste begierede fuldmegtigen der maatte blive erindred at proved iblant andet efter tilspörgende har benegted iche at have reenschreved, s: hd mindes forb^{te} hiemel sedel, men vel at have concipered den. Niels Sörgefös tilstod paa annamelsen at Helge Berg begierte at de stöcher som var (**fol. 137b**) Niels Iversens schoumark: maatte merches med en bieöxe som og scheede hvilchen öxe strax blef med videre til Helge Berg levered.

Poul Helgesen Oppegd:en prover det samme, som Niels Sörgefös om annammelsen omproved haver): fra de ord: som tömmered kom til levrantzen mötte Anders Bornaas etc og indtil enden, hvor der nefnis bieöxen blef med vidne til Helge Berg levered. = Cit. fuldmegtig paa-stod da paa Sr Tyrholms og gl: Pouls vegne tilstrecheligh at have beviist det Anders Bornaas hafde hugged omtvistende tömmer efter Poul Oppegd:s tilladelse s: da baade af huggeren og tilladeren var destineret Sr Tyrholm og til den ende merchet med hans holöxe s: alt var scheed förend Helge Berg schal have passered sin hiemselhd der for, saa paastod hd og der uimodsigelig schal udfinde sig at alle de förte proves tilstand det gl: Poul har vered misnöjed med den hiemmel Helge Berg oven paa hans tilladelse har udgived, hvilche 2de poster fuldmegtigen formeente at vere hoved Knuden i denne sag og setter fordj i rette at efterdj Helge Berg iche ved louligh adferd har sveched for omprovede gl: Pouls tilladelse förend hd der oven paa udgaf sin hiemmel hd da derfor bör ansees s: d: der iche har talt eller deelt men taged sig til rette, s: fuldmegtigen ville paastaae iche Kunde undschylt dis io at vere vold og ventede fordj Rettens Kiendelse til loul: satisfaction baade f: Sr Tyrholm og gl: Poul en hver f: sig efter sagens befindende saa paastod hd og omkostnings erstatning for d: schyldige f: denne paavolte process.

Til Sagens videre opliusing fremstillede Helge Berg et vidne): Peder Rösby som ved Eed gestendiget at hand tillige med Niels Sörgefös hörte at Helge Berg paa Oppegd:en forböd Anders Bornaas at hd iche schulle befatte sig med gl: Povel og drive noget tömmer til helnings f: ham og det omtrent for 2 Aar siden ved de tider da man plugte homle. Derefter fremlagde hd sit indleg. Videre blef ej paastaaed eller indgivet hvorforfore sagen er optagen til doms, og til d: 8 Oct: nestkomende f:flöt.

Erich Must fordrede igien i Rette d: sag fra fol. 132 mod ßine Debitorer. Med Anders Ulleren er hd f:eened om hvis dem imellem, Torgier schomager efter gjorde afreigning kand iche fragaae jo at vere schyldig 16 Rd 3 ort 5 ß som hd begierte med arbeide at maatte paaleggis at betale. Guldbrand Broten gjorde sin benegtelses Eed at denne sögning er ved tömmerförsel betalt. = Afsagt.

Torgier schumager tilfindis herved inden 15 dage at svare den schyldige summa med 16 Rd^f 3 ort 5 s. samt i omkostning 1 Rd under execution efter loven.

Anders Olsen stefner Erich Findsand f: 24 Rd 15 s. med rente fra 13 Nov. 1700 til dato Halvor Olsvigen 3 ort 19 s: Torgier Gundbiörud 5 ort 8 s. som ej möder hvorforfore stefnevidne til siste aflagde Eed at de vare louligh stefnt): Ole Gutormsen og Niels Tinning item Jon Röd-

ningsand f: 8 Rd 3 ort 23 s. som hd ej fragich begierte alleneste at befries for alt for stor omkostning. = Afsagt.

Erich Findsand er tilfunden til Cit. Anders Olsen at betale 14 Rd 15 ß med rente og omkostning 3 Rd. Halvor Olsvigen cap. (?) 3 ort 19 s og i omkostning 1 ort 5 s. Torgier Gunbiörud 5 ort 8 ß i omkostning 1 ort 16 s Jon Rödningsand 8 Rd 3 ort 23 s. i omkostning 1 Rd som inden 15 dage bör betales under adfærd efter loven.

Anne Blanck ved Laurs Hansen paafodrer dom i den sag mot Lieut: Schöt som til seeneste ting ved skriftlig varsel har indkaldet ham for 20¼ Rd. hd hende med rente og omkostning schyldig efter i Retten indgifne forpligt af 14 Mart. 99. Varsels vidne Peder Raae og Jörgen Vejen aflagde Eed at hand var loulig varsled derpaa fulte hendis indleg. = Afsagt.

Efterdj hr: Lieut: Schiötz i sin udgifne forskrivelse reverserer sig til rentes svarelse er hand obligered med capitalen som er 20 Rd 1 ort at svare renten fra d: 14 Mart. 99 til dato belöbende sig til 4 Rd 1 ort 18. h: til den hæderlige Matrone Anne Blanck inden d: tid): 15 dage og udi d: straf som loven foresiger og som hun ved denne process er fört i omkostning er hd efter samme forpligt schyldig at erstate hende i omkostning 4 Rd.

Peder Sörum fremlegger ved Peder Raae en stefning varslende Poul Hval f: 2 aars landschyld af 3 f: 3 set: i Hval etc er henviist til liqvidation ved Peder Rasmusen og Christen Domholt inden neste ting at eftersees og liqvideris.

Saa henviises d: sag Christen Fröshoug har indstefnt Christopher Rösen for under de gode Mænd Christen Domholt og Gutorm Havnors Liqvidation og eftersiun efter lovens foresigende.

RETTERGANG 16. AUGUST 1703 PÅ GOMNES I HOLE

(fol. 138a) D: 16 Aug. 1703 blev Retten igjen betient paa Gomnes tingstue udj det ordinarie laurettes nerverelse som supra fol. 135 indfört udinden d: sag imellem fogden og Christian Hansen. Citanten saavelsom forberörte Gode Mænd var hos mig i gaar efter siste opsettelses formeld, og som fogden ej mötte sagde de sig intet videre i denne sag at kunde foretage. Og blev da ej videre af Cit. i denne sag indgived uden hand uden fogdens videre tilsvare eller presence i Retten eschede dom.

Afsagt. Saasom det befindes at Cit. Ch. Hansen ej til Kongl. M. foged har overlevered anden reigning end den ene hd kalder en extract reigning dat. d: 28 April 1702 d: 2^{den} en fuldkommen regning under hans signete og uden dato, da man dog af dens debets slutning concluderer d: at vere forfatted lengre ud paa Aaret end in Aprili begge uden nafn dog med Cit. egen hand schreved, hvortil fogden sig og i sine til Ch. Hansen overleverede antegnelser af 5 Aug. 1702 refererer, da Kand de ej anderledis ansees end at vere rigtige reigning forfatted imellem hosbond og tienere forfatted, hvorfore og Kong. May. foged efter de gode Mænd Mess: Christian Thomesen og Anders Christensens gjorde liqvidation d: 8 aug: sist afviigt forpligtis at svare Citanten d: 1. 2. 3. 4 5 og 6 post i (?) hans indleg med 5 Rd 1 ort 12 s. hvorimod K. M. fogeds pretentioner imod Citanten falder af sig self saasom hd ej i rette tid til sin tienere har overleveret antegnelser og mangler i hans insinuerede regenschaber efter anleding af L. 3. b. 1 cap. 7 art. D: 7. post angaaende Citantens lön fra ult: Oct: 1701 til ult: Jul. 1702 obligeres fogden at betale hannem som en tienere der er sin lön værd med 15 Rd. efterdi hand ej beviiser med qvitering hr: foget derpaa som forige Aaringer, da Cit. qviterede hvert Aar for 20 Rd s: irettelagde qvitering tilstrechelig udviiser, har bekommed eller oppebaared. Betreffende d: 8 post

da kand Cit. ej med billighed pretendere en anden at bekoste hans reiser. Til d: 9. 10. 11. 12 og 13 post falder dette til giensvar af Retten at efterdj Ch. Hansen som af det document af 28 April 1702 kand sees, self har giort proposition om at niude sin afscheed, hvorover hand nogen stund derefter blev demittered, hvorfore hd kand ej tilregne Kong. Maj. foged at restituere h: sin Kosthold i den tid hand har veret af hans tjeneste, omendschiönt fogden lenge der efter har tilschreved böjde lensmanden Niels Haraldset en missive af 30 aug: 1702 at hd har afsagt h: af hans tjeneste. Endeligen bör Kong. Maj. foged efter ansögning forsiune Cit. Ch. Hansen med fornöden pasboed og afscheed, saasom man ej seer nogen tilstrekelig Aarsage hvorfore hannem samme Kand forholdis, og som des uddrag og ophold har forvoldet h: denne process, ville Kongl. Maj. foged refundere h: sin omKostning med 10 Rd. alt efter lovens sigende p. 170 art. 19.

RETTERGANG 28.-31. AUGUST 1703 PÅ HALLKJENNRUD I SOKNEDALEN

Anno 1703 d: 28 aug. blev retten igien betient udinden den tvestighed imellem Oppegd:en og Sörböjdingerne angaaende mark:deele paa Aasteden Halkinrud, hvilchen sag fra afvigte 6 Jun. fol. 126 til denne tid er bleven optagen og blev Retten af de der anförte laurettes Mænd undtagen i Torchil Snodalens sted var nu Harald Land tilnefnt at vere lauret i denne sag.

Cit. Poul Oppegd:en og Anders Lundesgd:en paa egen og Friderich Lundesgd:ens vegne begierde at faae deris ejedeler efter lod og landtal uddeelt fra Sörböjdingerne s: er Halchinrud, Hofland, Pucherud, 2de Rösbye gaarders og Sörsdals besidere, som alle tilstede. Cit. fremlagde en dom af 14 Nov. 1690 som reciterer hvad en hver gd schylder og hvor meget en hver gaards opsidere bör hugge, hvilchen ved foranförte laugmands forlig er til side sat. Anders Lundesgd formeente at forb^{te} laugmands contract ej kand vere h: og hans grande Frideric hinderlig i sin Rets sögning, i det den schal stride imod loven efterdj lejlendingene Knud og Friderich Lundesgd:en har forliigt schov og mark: bort uden deris Landherrers tilladelse, som og ej den tid var stefnt. Begierer hiemrastene först i de omtvistige mark:^r at begrandsches og tages i öjesiun, nemlig fra Tuestryg i höjeste Hoflands Aasen.

Paa Sr Tyrholms og Sörböidingernes vegne svarede Albret Kruse til forestaaende at hvad sig angaar d: pro et c:tra paastefnte deeling saa refererede hd sig til det s: hd ved seeneste Rettens holdelse derom har paastod og schal vere h: indifferent enten retten vil begynde sin begranschning paa d: östre eller vestre Kant af samejer, naar ichun heele samejens begreb og bonitet vorder begransched og loul. deelt, (fol. 138b) conform den i rette lagde forening af velædle hr: laugmand Stochflet udsteed og paastod fuldmegtigen at Sr Tygesens dom s: Anders Lundesgd:en i dag har i Rette lagt er ved f:nefnte forening annullered saaog at Anders Lundesgd:en gjorde paastand om at vige fra f:eeningen, f: sin og Frideric Lundesgd:s part, iche af Retten var der samtöcht, særlig efterdj d: s: var propriétaire til Lundesgd:en da foreningen scheede, iche ancher derpaa, s: ellers schulle siunes kunde have nogen föje dertil.

Derefter begaf vi os derifra at bese og begransche Sörböjdingerne ejedeler fra Halchinrud indtil Tuestryg, hvor vi tog vor gang lige op efter Aasen imellem Baarnaas og sörböjdingerne ejedeler omtrent en half miil vegg op imod höjeste Hoflands Aasen inden samme district): fra Sogna til Tuestryg befant vi 3de husmandsplatzer, ellers befindes ejedelerne i samme begreb til fæbede saaog endeel rödningsland, i Aasen var nogen voxter schov, ellers er derforuden paa Pucherud, Hofland og Sörsdals ejer 3de husmænd, hvoraf de 2de boer ved Sogna og den siste op med Aasen.

D: 29 dito forföjed vi os fra Halchinrud i höjeste Hoflandsaasen undervegs var löfschod nogle stöcher rödningsland og noget lidet voxter schov, samt 2de settervold, foer deri fra ned igen-

nem lien langs en gl: tömmervej, som Citanten os anviste og foregaf at de ejedeler paa d: östre side samme vej hörte til Baarnaas, siden til söndre Velsvandets ovre ende der befantes grasmark: rödningsland og löfschov, langs samme vand og öfre Velsvandet befantes nogen voxterschov. Begaf os siden paa hiemvejen giennem Rodalen af grasmark:, rödningschov og i blanding nogen voxter schov.

D: 30 dito fulte vi Contracitanterne fra Halchinrud langs efter Moen til Songe vandet, forbi Liusaa setteren, hvor var en tör liungmoe og smaae voxterschov, derfra til nedre Kolsiöe, befantes god voxter schov og i blandings hustömmerschov, ligesaa ved öfre Kolsiöen, dog veden falder noget stuter, som er ongefær 2½ miil fra Thuestrygen, imellem övre Kolsiöe og Ulvas Fieldet fantes nogle faae voxter treer, lenger op efter intil endemerched forklared begge parterne at vere sancheschov, dog stached ved, til saugtömmær, fra Kolsiön til Ulvandet schal vere i lengden ½ miil, bredden over samme ejedeler ved 3 f: vegs, paa den vestre side Ulvandet sticher dalen sig op med floveringernes ejedeler en f: lenger, hvis brede omtrent 1½ fierding.

D: 31 aug. efter begge parternes begiering fordeelte vi os i 2de partier hvoraf den ene begranschede den östre side Kolsiöene tog deris gang fra öfre Kolsiöe setteren op mod Lene fieldet, forfulde saa deris gang videre langs med en gl: setervej indtil Steenkiend, i hvis begreb befantes nogle stachede tömmer furrer og nogle tömmergranner, bredden fra Leene fieldet over Steenkiend til övre Kolsiöen schal vere en stif ½ mil. Gich videre fra Steenkiend til nedre Kolsiön, hvor bredden fra Tyvenborg fieldet til samme vand befindis 1½ f: i dens begreb befantes noget smaa voxter schov. Derifra til Hvillingsmyr under Tyvenborg Natten hvor var tönd voxterschov, derfra langs nogle berg til Pucherud Seteren, hvor og er nogen voxter schov, derfra til Hoflands seteren hvor i haldene omkring befantes god voxter schov, siden foer mand over Moen hiem til Lundesgd:en.

Den 2^{den} partie tog sin gang paa den vestre side Kolsiöene over Kolsiöe Aasen til Bogekiend hvor der befantes stached sancheschov til tömmer omtrent en liden f:, derfra et lidet stöche til Svartekiend hvor man saa nogle faae tömmer furer og tönd voxterschov, fra Svartekiend ned igiennem Songelien var smaa voxterschov, derifra langs efter Moen til Schugchelien, reiste lien igiennem befant ingen dögtig schov förend de kom mod Oppegd:s jordet i en gald hvor man fant nogle voxter treer, ellers berettes fra öfre Kolsiöe Seteren til Strömsod ejer i bredden ejedelerne at holde en liden f:

RETTERGANG 1. SEPTEMBER 1703 PÅ LUNDESGÅRDEN I SOKNEDALEN

D: 1 Sept. blev Retten atter betient paa Lundesgd:en hvor Albert Kruse indleverede sit schriftlig forfattede indleg af i dag. Om denne sag og tvistighed ere Parterne for Retten saaledis med hinanden foreenede, som de ved haande baand stadfestede at deeled imellem sörböjdingerne paa den ene og Oppegd:en tillige med Öfrebye og Lundesgd:en anden side schal vere langs med Songa Elven indtil Velsbroen siden efter schovsvejen til Rodals bechen, derifra i Øster til Raadals puten og siden i Hvidmaste myren (fol. 139a) derefter beent i Hvilings myr, videre gaar deeled langs efter den gamle Fieldseter vej til Fieldseteren, og endeligen lige vejen til mit i Ulvandet og igiennem alle Ulvandene til andres ejer modstöder og vedtager hvilchet deele f: bliver de stridige parter saaledis til efterretning, at Sörböjdingerne s: er Halkinrud, Pucherud og Sörsdal, Hofland og Rösbyes Opsidere niuder deris Aaverche paa d: östre side af samme strekning og Nordböjdingerne Oppegd:en med Öfrebye samt Lundesgd:s ejer Mænd anden side. Ellers er f: afschediget at Clemed Hofland schal her efterdags i 3 Aar niude LiusKnap og Rounel Setre vold til aaverche og nöttiggjörelse, men naar samme Aar ere forlöbne da tiltræder Lundesgd og Oppegaards samt Öfrebyes ejermænd samme Setrestöler til gafn og nötte for

dem som de best siunes. Fæhavnene angaaende da belovede de samtlig ej at tilföje hinanden nogen motvillig forfang paa deris berettigede fæbede. I vandene fischer en hver for sine tilhörende ejedeeler efter andeel uden nogens modsigelse. Niels Rösbye er consentered at bruge den seter Rounelien for tilkommende Aar og ej lengre siden bruges den af Nordböjdingerne, hvilche, dersom dem schulle fattes vand til maling ved deris qverner, af Sörböjd: er bevilget fri maling ved nedre Gundersfos, saa forhindrer Parterne ej hin anden fornöden schur paa samme saug. = Med denne foreening er Sr Tyrholms fuldmegtig Sr Kruse samt landherren til Oppegd:en Helge Ellingß: Berg s: ogsaa var tilstede f: Retten vel fornöjed og med de andre haandragte, endeligen blef sluttet at om nogen af vedkommende sig herimod motvilligen schulle f:gribe da tilsagde de hinanden at hvo s: bryder forsetlig viis denne f:eening schal vere f:falden til Lunder Annex Kierches reparation 10 Rd. contracten dog i alle maade usveched. Skulle de angrensende tilföje Krogsruds ejermand nogen ulovlig schouhugst eller hd tilegne sig at vere berettiged med d: i samejer, söges det ved lov og ret. Øfrebye er beregnet under Oppegd:s schyld og i den 3^{die} deel af omtvistede mark., efter hr: laugmands foreening begreben, hvorfore d: f:bliver i sameje med Oppegd til videre paatalis.

TING 8. OKTOBER 1703 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

(fol. 141a) D: 8 Oct. 1703 blev Retten til opsettelse ting betient paa Trøgstad tingstue paa Nordrehoug var tilstede fogden Laurs Tönder lensmanden Peder Rasmusen samt Laurettes Mænd Christopher Rösing Siver Tandberg, Knud Olsen Vager, Even Blixrud, Jörgen Vejen, Anders Berg, Torbiön Siverslöche og Niels Hverven.

Paa Laurs Gutormsens vegne i den sag mod sin Broder fra seeniste tag fol. 136, til denne tid opsat mötte Erich Tandberg og begierte i sagen dom. Derefter producerede Truls Gutormsen sit indleg af i dag samt de derudj paaberaabende documenter saasom först en beschichelse til Jörgen Larsen, Samuel Hansen og Anders Christensen dat. siste 5 Oct., dernest en reining over hvis hans Broder af ham bekommet dateret i dag med samt en (fol. 141b) qvitering fra hans Broder paa 36 Rd af 16 aug: 1697. Hvorefter Frideric Vesteren fremlagde sin schriftlig Eed som hand self for Retten opleste og med Eed bekræftede, dat. i dag. Hvorefter hand begierte dom. Videre blev i Retten ej af parterne indgivet hvorfor herudinden saaledes dömt og afsagt.

Efterdj det udj Retten producerede og ucassered schiftebrief efter afgangen Inger Gutorm Trulsens af dato 16 Mart. 1691 iche tillegger Cit. Lars Temte noget at vere ejende eller for sin fæderne arf ~~udlagt~~ tilhörende i den omtvistede saug ved Hönefoßen, Nedresaug kaldet, da kand man ej billige Citantens paastand udinden denne post mod det som af schifte Retten for saa rum tid siden besluttet og upaalt er, og det i henseende at hvis Sl: Gutorm Trulsen var ejende i Nedresaug er udlagt til Truls og Anne Guttormsdatters giæld efter overformönderens paafordring, og som Truls Gutormsen efter sin Sl: faders död ej kunde verge for sin yngre Broder, som den tid self var umöndig, Kand ham ej heller paabiurdes at svare til opschrefne renter af den capital hand ej var eller burde vere betroed. Men som hand paa schifted efter hans Sl: stifmoder ved tilsvar antog sig saasom sin Broders vergemaal i det hand belover at forsiune sig med afkald fra ham som hd viste hafde faaed sin betaling, saa har hand der ved forvoldet at Sr Laurs Temte ej har faaed udleg som andre Creditorer for sin fordring, da saasom de fornemme Matroner Randj og Margrete Gutormsdötre ved deris Eedlig tilstand giver os den opliusing at Laurs Gutormsen rester paa sin Möderne arf 15 Rd hvilche Truls Gutormsen h: med sin paagaaende loulig rente fra 16 Mart. 1691 til datum bör svare og betale og det inden half maanedes forløb under adfærd efter loven. Belangende Cit. paastand til $\frac{1}{4}$ og $\frac{2}{6}$ deel i Øfresaugen da staar det Citant: frit fore at udlöse den lod ham kand paakomme fra sin Broder, som den har indfrelst, schulle Truls Gutt. imod loven bortsette sit fæderne odell, som ej endnu er giort beviißligt, er det billigt at de odelsbaarne er nærmere til des brug end en fremmed, hvad fordring Truls har til sin Broder söger hd h: for til sit rette forum.

TING 9. OKTOBER 1703 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

D: 9 Oct. blev Retten igien betient paa Trøgstad.

Marichen Tron Clausens efter indgifne udtog ved hendes tienere Guldbrand Nielsen indlagt af hendes Sl: Mands regenschabs bog fordrer dom over hendis debitorer som til siste sageting var indstefnt og f: medelst deris udeblivelse til denne tid forflöt at de var loulig stefnt har Ole Raae og Arne Gunderengen aflagt Eed paa, = herudinden afsagt.

Villum Echli er schyldig at betale sin debet til Citantinden med 5-1-5. item Rolf Heen 2 ort. Svend Olsen 9 Rd 2 ort 18 s. Niels Pederß: Findsand 6-3-20 s. Ole Strömmen 11 Rd 3 ort 16 s. og Marta Sörensdatter 3 Rd. som inden 15 dage bör svares og betales under paafölgende execution, de öfrige indstefnte saasom Guldbrand Berg og Jon Rödningsand er frikient for Citantindens tiltale saasom de har aflagt Eed intet at vere schyldig, saa bör og Tandberg arvin-

ger lovlig stefnes og man eragter videre derpaa at tale, de öfrige hvoraf nogle paa andre steder nogle forarmed og nogle ustefnt söges paa nye om Cit. det saaledes forefinder. Omkostningen erstates Cit. af de schyldig mod 8 s. af hver Rd, og det under foresagde straf.

Paa Sr Niels Iversens vegne i den opsatte sag fra fol. 137 mod Helge Berg mötte hans tiener Peter Jonsen og begierte uden videre indgivende dom i sagen. Niels Jensen paa Contrapartens vegne refererede sig til det forhen i Retten indgifne indleg protesterede at frikiendis for Niels Iversens tiltale og omkostnings erstatning. = Afsagt.

Saasom ædfestede vidne Jon Höghov, Poul Helgesen Oppegd og Niels Jensen Sörgefes prover at Sl: Anders Bornaas erkiente Helge Berg for hiemmelmand til de af h: aavirchede og nu paa-stefnte 20 tölter tömmer, i det hand paa annamningen da hd der om blef tilspurt, fremlagde hans h: meddeelte sedel, sigende der har du min hiemmel, hvorefter Anders Bornaas self leve-rede tömmeret til Niels Sörgefes paa Helges vegne, saa siunes ej heller Poul Ellingsen, som ej rettelig kand sige sig noget aasæde raadig i Oppegd:en untagen med Helge Bergs tilladelse kand tilkomme noget stort eller lidet quantum af tömmer uden afhende hand det sin landherre frem for nogen anden tilbiuder.

(fol. 142a) Da efterdj Helge Berg ej overbeviiser at have taget sig noget til eller bemegtiget sig meere end hvad h: er leveret kand man ej see at hand sig i noget har forgræbet, hvorefter hand og for Citantens tiltale i denne sag hiemfindes sageslös.

SognePresten ved Peder Rasmusen lod fremlegge en stefning hvor ved hd indstefner Arne Vejsteen f: 6 Rd hd h: schal vere schyldig som fra siste ting hid forflöt, hvor Arne mötte Kunde ej negte at have bekommet pengene beraabte sig paa vidne at före i denne sag, hvilche hand siger til denne tid ej at faae stefnt.

Afsagt. Saasom Arne Vejsteen ej fremförer de paaberaabte vidnesbiurd som hd formeente kunde vidne om hestens dögtighed og ej benegter jo at have bekommet, der til h: leverede mellemlags penge 6 Rd, saa og at hans egen hest s: fra Presten som ble tilsent, har afhendt, altsaa paalegges h: inden 15 dage at svare Presten de paastefnte 6 Rd samt i omkostning 1 Rd om hd denne dom til caution schulle tage beschreven.

Saa er og Torchild Johanesen s: efter Peder Rasmusen og Arne Gunderengs Eedlig tilstand befindes lovlig stefnt, til samme tid og under samme straf tilkiendt at svare sin debet med 8 Rd. og 5 aars rente samt udj omkostning 1 Rd saasom hand ej noget beviiser paa Præstens fordring at have betalt noget.

RETTERGANG 26. OKTOBER 1703 MELLOM TRONRUD OG HJELMERUD I SOKNEDALEN

D: 26 Oct. 1703 med efterschrefne laugrettes Mænd nemlig Ole Jonsrud, Ole Stöfren, Levord Sesrud, Gulbrand Kittelsbye, Peder Trandbye og Guldbrand Andinrud og i lensmandens sted Tosten Veme blef Retten betient paa Aasteden imellem Tronrud og Hielmerud, udj Jörgen Laursen som landherre til dito Tronrud hans oververelse, og som vi hafde taget de omtvistede ejedeler i öjensiunlig grandschning begaf vi oß til Hielmerud hvor Citanten Ole Drolshamer fremlagde en stefnesedel indkaldende Clemed Hielmerud for ulovlig hugst samt til schifte og deelis opretning imellem gaardene etc. Derefter fremstillede Citanten 3de prof som efter at Eedens forklaring dem var forelest proved saaledis. Biörn Gregersen vandt, er ved 66 Aar, at for 40 Aar siden boede hand paa Hielmerud ejer og er det 10 aar siden hand flöttede her ifra, imidlertid tilegnede Troneruds opsidere sig med deris ejer til en bech som render i Storelven uden for Gaasehalsen i Veme foßen, siden kiente de sig i det dalföre som gaar vesten for Knud-

setre til Töraasvejen, ellers hug begge gaarders brugere om hin anden hvor de vilde, dog med Landherren Jörgen Larsens tilladelse, den Gierdsgd som staar neden ved samme Bech stod for 40 Aar siden paa den anden side af bechen som Tronruds besidere har opsat for en brote de der hafde rödt. Kittil Thoresen ved 52 Aar tilstod at hans fader röddede ved 40 Aar siden en brote til helning med Tronrud besiddere, hvor nu er eng ved bechen, og da blef der opsat et Gierde om samme brote, som endnu er der bestaaende, saa lejede og Tronrud besidere hans fader Knuds Settre til slotteland, hvor mange aar, veed hand ej, at hd den brugte veed intet om noget deele imellem diße gaarde. Birgete Tronrud tilstod, er over 60 Aar gl: at hindes fader Ole Tronrud for over 30 Aar siden brugte den eng imellem Tronrud og meer ommelte bech af Hielmeruds opsidere uformeent, hörte hindes fader kaldede sig ejer til Knuds Seter, hvor hand og lod hugge tömmer. Videre provede de iche.

Derefter fremstillede Contraparten Clemed Hielmerud sine vidnesbiurd, Tosten Veme ved 42 Aar gl: vant at for over 20 Aar siden brugte hans Sl: fader Tronrud paa nogle Aars tid, som hd skulle opgierte de forfaldne gierder da blef hand forhindred af Halvor Hielmerud, hvorfor de maatte begiere tilladelse af Landherren Jörgen Larsen, siden gierdede de fra bechen tvert over hoven og omkring ald engelandet til Tronrud eller flode hans fader barch neden for Knuds setre, da vilde Halvor (fol. 142b) tage barchen fra ham og sine folch, men de tog den og förte d: til Tronrud, saa tilstod hd og at hans fader havde Jörgen Larsens forlof til at hugge en brote paa den östre side ad Knuds Seter Kollen, som Halvor Hielmerud anchede og vilde tagged fra dem, thi hd sagde det gich fornær ind paa Hielmeruds ejendom, det samme var og Ole Olsens profning som i de tider tiente paa Veme. Johannes Qvernevolden vandt at hd for 5 aar siden lövede og riisede med Halvor Hielmeruds tilladelse oven for den brote Clemed hug i sommer og betalte hd ham derfor, viste ej hvem ejedelerne Aatte. Clemed Hielmerud sagde at hand ej Kunde lade schille schov og mark: förend hans hiemmelmand er tilstede, indstiller altsammen til Jörgen Larsen hvorledis hd vil lade schille godset som er Torbiön Ruds handlingsmand.

Derefter aflagde samtlig provene deris corporlig Eed.

Jörgen Larsen svarede her til at hand saae gierne at der scheede schielne og deele som loulig og forsvarligt kunde vere og at hd ej har solt meere til Torbiön Rud end hvad til Hielmerud med Rette ligge bör. Derefter begaf vi os til Aasteden neder til forberörte bech, hvor vi strax ved Elvebachen östen for dito bech et stöche ind paa engen som ligger og over hævds tid har ligget til Tronrud efter god betenchning og ejedelernes nöje begrandschning har nedsat en deelesteen til schielne imellem Hielmerud paa den ene og Tronerud anden side, hvilchen steen viiser mit i Knudseter volden over Aasen, og som tiden ej tillader flere deelesteene denne sinde at oprette, kand bemelte strechning til en beqvem tid, naar det af enten af Parterne begieris ved fire af laurettet gaaes og i lige linie til begges efterretning behövende stene til ejedelernis separation nedsettes dog at den eene giör den anden betimelig advarsel for at vere oververende naar denne forretning foretages, videre efter samme lige linie og efter compassen bör deeled herefter imellem besagde gaarde gaae, vere og forblive fra omrörte Knuds setre til Töraasvejen hvor andris ejedeeler modstöder. Belangende den paastefnte hugst, da som de paastefnte marcher ej tilforne beviißes at have veret adschilt, beholder en hver hvad til dato aaverched er, hvorefter da parterne ej bör begegne hin anden med nogen slags Aaverche over formentione-rede af os oprettede deele.

TING 15. NOVEMBER 1703 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 146a) A° 1703 d: 15 Nov. blef Retten betient paa Tanberg anordnede tingstue var oververende velb. hr: Amtmand Gluds fuldmegtig Monsr Vendelboe fogden Mons. Laurs Tönder

lensmanden Peder samt 8 tingmænd som er Embret Vejsteen Biörnstad, Niels Hverven, Knud Olßen Vager, Siver Slette, Anders Berg, Ole Jensen Vager, Johannes Sörum og Siver Tandberg.

Blef da allerunderd: publiceret hans K. M. allernaad: befaling om dem som noget er vidende om Sobötchers midler det at angive dat: 20 Octob. 1703. Velb^r hr: Amtmands order til fogden om half schyds for de committerede ved de Norsche festningers efterseelse af samme dato. Dernest tingliust eftersch: breve og documenter. Frideric Vesterens udgifne pantebref til Sr Peder Sörensen Moss paa 1230 Rd: af 5 Julii 1703. Monsr Jörgen Larsen Hönen lod herpaa indføre at vere berettiget til fri maling udinden det qvernebrug Friderich Olsen ejer ved Hönefoßen efter det imellem d: oprettede og tingliuste mageschifte som dette pant ham ej kand prejudicere. Gabriel von Cappelns transport til Maren Hansdatter Lemmich paa hvis ham efter sin Sl: Broder udlagt belöbende til 871 Rd 1 ort af 27 feb. 1703. Jacob Larsen Lindeliens schiöde af Sören Hansen Lemmich paa halffparten i Skagnes samt Ouset Biörnevandet og Skagtnes af 15 Maji 1703. Guldbrand Bersunds forpligt til dito Lemmich ej at selge til nogen anden tömmer af Bersunds schove end til ham af 15 Sept. 1703. Sr Lemmichs schiöde til Guldbrand Bersund paa 3¼ schind ibd. af samme dato. Jörgen Larsens forening med Carl Rödstad om nogen Broteland af 25 Sept. 1703. Helge Bergs schiöde til Tosten Veme paa Nedre Veme af 17 Julii 1703. Ole Hallingbye paa egne og medsödschendes vegne formeente at vere nermere til dette gods indlösning end Tosten Veme som gandsche fremmed dertil, begierte det at komme dem til lösning. Ole Tios erindrede dette paa Torbiön Ruds vegne at hd ej har faaed vederlag for sin Kones tilstand i Nedreveme. En forening imellem samtlig Marta Heßelbergs Mündige Arvinger passered d: 1 Mart: 1703. Gunder Berg og Poul Oppegd:ens forening med Niels Rösbye og Asle Krogsrud om 6 sett: i Berg dat: 4 Jul. 1700, Christian Thomesens schiöde til Embret Nerstad paa 2 f: i Vejsteen af 15 April 1703.

TING 16. NOVEMBER 1703 PÅ TANBERG I NORDERHOV

D: 16 dito Nov. blef Retten igien betient paa Tandberg i forind förte laurettes oververelse.

Böjdelensmanden Gundvold Strande har efter fogdens anordning fengsligen anholt en Person nafnlig Siver Larß: som nu blef fremstilled for Retten formedelst adschillig schalchhed, ustyr og deslige som en lösgenger i böjden en deel got folch schal have tilföjed etc. Fogdens befaling er af 18 Octob. Dernest producerede fogden en missive fra lensmanden i Ourdal om hans forhold i Valdars af 26 Oct. 1703 dernest indlagde Sindre Bache og Jacob Lindelien deris schriftlig Klagemaal over Siver Larsen, som tilstod at hand hafde hugged 3 tölter tömmer og trued Sindre Bache og hans folch om de kom i hans hugst at hand schulle legge dem der. Saa gestendiget b^{te} Siver at hand paa Jörenbye bort tog 4 oster, s: siges at vere 4 pund da ingen var tilstede uden en 12 Aars pige og förte den en miil derfra til stor Rödstöe hvor qvinden paa Jörenbye kom efter og i hans fraverelse bar ostene hiem igien, samme ost berettede hd at have taget for 6 Rd hun (fol. 146b) var ham schyldig og ej ville betale ham. Tilstaar at i 10 Aar siden hand slap af Rullen har hd somtid veret i Hallingdal stundum i Valdars og stundum i Aadalen og aldrig sat sig i nogen vis tjeneste men tient for dag og vgelön.

Efterat Eedens forklaring for de tilstefnte vidne var oplest aflagde de samtlig deris Eed. Ole Pedersen Lindelien og Ragnild Trulsdatter vandt at de for en maaned siden stod og saa ud igiennem vinduene paa Næs, da saae de med det samme hand Siver stod og snached med Jacob Lindelj Peder Overvold og Sindre Bache, da saae de at Siver blef vred, tog sin Knif ud og vimsed om sig dermed imod dem, gjorde dog ingen schade dermed, som hand gich fra dem, holt hd Kniven bag sig og de hafde iche nogen handövel i hænderne. Ole tilstod videre at s: Siver var Kommen i baand, sagde hd til Margit Næs, ieg seer Sindre og Jacob saa smale

an, at de er endelig laget at falde for min haand. Og som Jacob Lindelie spurte ham, om hand ej hafde opbrut 3 laasferdige döre for ham, da svarede hd Siver, ja. Dette var og det prof Niels Erichsen Næs tilstand, saa og vant hd veed Eed at Siver slog paa sin Broder Jacob Lindeliens husveg, dermed gich Jacob ud til ham, og Niels efter, som hd Kom ud saae hd at Siver hafde en stör i den ene haand med den andre tog hand i Jacob, schob ham frem og tilbage og förte ham ned med veggen. Som hd ville hielpe Jacob slog Siver ham over armen med en stör, löb saa ind i stuen og regierte som hand schulle dræbe alle der inde var da nödes de til ved h: og Ole Peders: at lade binde Siver. = Ragnild Hansdatter prøver ligeleedis som denne Niels Erichsen. = Hendrich Aspeholt vandt at Siver Kom til Sindre Bache f: 5 uger siden og begierte 1 Rd. paa det hd hagde hugged for h: Da svarede Sindre naar ieg faar see dit arbeide schal du faae penge, som Siver ej fich sin begiering tog hd ud sin Knif slog med schafted bandet regierte og soer at Sindre aldrig schulle faae noget af det tömer hd hafde hugged og kom hd efter hans folch i hans hugst, saa schal de ligge der om ieg har öx paa schaft saa tarmene schal henge paa Qvisterne. Samme ord provede og Birte Amundsater. = Knud Svendsen og Ole Pedersen Overvold proved at som de for Lindelie Bönder hug tömmer i fellesschov kom Siver til dem truede og sagde Kommer I eller Bönderne i min hugst schal ieg hugge eder saa at tarmene schal henge paa qvistene, derfra gich da Siver til Seteren. Som hand kom tilbage igien Roste hd sig til dem at hd hafde slaget hunden og Bielkuen, var efter Sindres pige med en öx, jog hende til schovs og slog en liden 6 Aars Gente i boen var saa hun tulled paa marchen og drach saa op en trov med söd melch. = Kari Gulbrandsater beklagede sig at Siver kom til hende paa Lindelie forleden höst da hun var allene, og slog hende foruden Bröt 4 slag over hovedet og et over axelen med Knöte Næven, Siver svarede at det var en lia tag hand slog hende med, saa hun siden aldrig haf helsen. = Kari Jensdaters Klagemaal var denne at Siver kom til hende for 5 uger siden paa Lindelie, da hun og var allene tog og vred om hovedet paa hende, Kaste hinder over ende, trechede Kniven til hende Klorede hende og tog Nögelen fra hende til Melcheboen som hun tilforne negtede h: s: hd qviterede hende sprang hun til schovs og veed ej hvad hd siden udrettede. Derpaa blef fremlagt af Sindre Bache og Jacob Larsen deris indleg. Hermed beroer det til i morgen.

Frideric Sunstebye stefner Nub og Gundvold Strande, Ole Ringerud, Hans Tosevig etc for ulovlig gjorde hugst i hans schov og ejedeler etc hvorpaa fulte hans indleg. Derefter produce-rede hand en dom hvori de i hans indleg ommelte breve findes indfört. Ved Contraparternes indleg vil de formode sagen til Aasteden at forflöttes.

(fol. 147a) Efterdj contraparterne beraaber sig paa vidnesbiurd til aasteden og det her er en umulighed for os at kiende paa den Aasted som behöver öjensiunlig granschning henviises sagen til Aasteden for paagiældende at i rette söges om det eragtes fornöden.

Anders Christensen paa Adriana Niels Gundersens vegne paafordrer dom mod Poul Klechen for giæld fremlagde en udtog af hans regenschabs bog. Poul Klechen ved Erich Knæstang lod fremlegge et indleg af 14 Nov. Sagen optagen til d: 10 Decemb. nestfölgende.

Chresten Thomesen schomager fodres efter schiftebref af 5 Julii 1686 ligeleedis for 16 Rd 3 ort 22 s. s: til denne tid er forflöt fra forige ting og nu igien ut supra optagen.

Anders Christensen stefner Siver Bierche for 18 Rd 10 β efter i Rette lagde reigning som Siver vedstoed.

Christen Hanevig ved Ole Raae og Poul Gulbrandsen lader varsle for giæld eftersch' nemlig Christopher Rösing, Jon ibd Siver Tandberg, Frode Aasene s: var tilstede item Laurs Erichsen Vager, Peder Sundbye, Carl Svarverud, som begieris af Citantens Sön Jörgen Hanevig til neste almindelig ting optagen.

Stefner og Knud Riber for 4 Rd. hd har opbaaren hos Ole Dölve siden A^o 1688 d: 7 Nov. s: er börnepenge og Christen Hanevig efter dom af 16 Maji 1694 tilkient med Enchel rente at svare. Knud Riber negter ej paa sin hosbond Sören Lemmichs vegne og efter hans order at have opbaared 1 qt smör thi er hd og iche Knud schyldig at svare rente deraf, opsat til d: 10 10bris.

Peder Christiansen ved stefnevidne Jon Rödningsand og Torgrim Gunbiörud paa sin Principal Treschous vegne varslers Halvor Olsvigen f: 8 Rd 2 ort 16 s: hd ham schyldig, producerede en arrest sedel af siste 20 Sept. Vidnene aflagde Eed at hand er loulig stefnt og at hd bekiente for dem at gielden var rigtig. Optagen til d: 10 10bris.

Helge Berrig ved Jens Hermundsen og Torbiön Siverslöche som aflagde Eed om stefningens louggyldighed, stefner Poul Ellingsen Oppegaarden formedelst 1/3 deel hand bruger i dito Gaard uden hans minde, da Helge til Aasædet er berettiget etc. Hans sön Poul Helgesen for at bevise Aasedes Retten paa sin faders vegne producerede en dom af 26 Nov. 1663 at Oppegd:en har fuldt hans forfædre for et Aasæde, derpaa fulte en laugmands dom s: confirmerer forrige og dateret 1664. Poul Olde og Ole gestendiget at de forleden Aar for Juul afsagde Poul Ellingsen fra det brug i Oppegd:en og det paa Helge Bergs vegne. Opsat med laugdags foreleg til d: 10 10bris.

Kittel Buöen stefner nerverende Niels Findsand for resterende 4 Aars Landschyld fremlagde ved Ole Ringerud en arrest sedel af 6 8b. paa Avl og afgröde. Frideric Sunstebye caverede paa Niels Findsands vegne til Ole Ringerud for hvis hds Principal kand have hos Niels at pretendere, optagen ut supra): til neste almindelig sageting.

Peder Fröou ved Jon Guldbrandsen og Ole Raae stefner Arne Vejsteen for 2 ort 16 s. Ole Buhane for 1 Rd Michel Tangen 1½ Rd, de hd schyldig, stefnevidnene aflagde Eed at de lovlig er stefnt opsat ut supra med laugdags foreleg): til d: 10 10bris.

Peder Christiansen stefner ved forige vidne Niels Nielsen Hverven for 23 Rd 2 ort 2 s hd ham schyldig Niels Tostensen Hverven svarer paa hans vegne at hand vil svare gielden med arbeide. Optagen ut supra.

TING 17. NOVEMBER 1703 PÅ TANBERG I NORDERHOV

D: 17 dito Nov. blev Retten igien betient paa Tanberg. Da er udinden den sag imellem fogden og Siver Larsen Sato saaledis afsagt.

Som det er hans Kongl. May: lov games at alle lösgengere schal paagribes og dom over dem i jern at arbeide forhvervis, da som den anholdne Siver Larsen Sato self bekiender paa langsommelig tid ej at veret i nogen virchelig tjeneste ej fremlegger beviis og schudsmaal fra det sted hvor hd har sit rette tilhold, af prof og vidnesbiurd overtydes at have fremdraget et extraordinaire uschicheligt lefned, i det hand sin neste med haarde truseler, ubeqvemme ord, med banden slagsmaal vold og overmod har begegned, schalted og bemegtiged andres schove som hans egne og deslige incompetente mishandlinger foröved, saa at end og et fremmede böjdelaug recommenderer (fol. 147b) hans vanartige forhold til straf lidelse saa det er at befrögte, om hans frihed ej blev ham betagen, större ulyche at paafölge og som hand saaledis har overtraad den lov oß af Kongen gived, saa er hd forfalden at udstaae den straf den hannem og deslige selfraadige paalegger, hvorforfore Siver Larsen Sato tilkiendes at arbeide i jern saa mange Aar som hand har erholt sig fra at tiene nemlig 10 Aar paa det sted, hvor Kongens Amtmand efter deris gotfindende behager hannem at henschiche.

K. May. foged ved Ole Raae og Jon Guldbrandsen stefner eftersch^f for lös lejermaal): Torbiön Nielsen med Kari Evensdatter, Hogen Jörgensen med Ingebiör Sörens datter, Jacob Lundstad med Kari Pedersdatter, Ingri Andersdatter med en Soldat. Anne Jensdatter med en soldat, stefnevidne aflagde Eed ovenschrefne loulig at vere stefnt untagen Ingri Andersdatter som self var tilstede paa tinget, hvilche er tilkient inden 15 dage at svare deris lejermaals böder eller lide efter loven. Simen Michelsen som har begaaed lejermaal med Kari Christensdatter har begived sig af böjden, men hun under foresagde böder og straf tilkiendis at svare for begangen lejermaal.

Item stefnes ligeledes for lös lejermaal Harald Ören som fol. 123 tilforn indfört. Harald fremstillede 2de vidne Ole Pedersen Raae og Engebret Biörnstad som aflagde Eed at de efter fogdens befaling stefnte for 2 Aar siden en person paa Ören nafilig Torchel, som hun <Anne> i et andet prestegield hafde angivet for barnefader da barned var föd, hvorfor Presten attest schal findes i fogdens vare som dito Ole seed haver. Opsat til d: 10 10bris.

Ole Einersen stefner Guldbrand Folumsqvern for 7½ Rd hd h: paa et par stener schyldig. Forrige vidne aflagde Eed at Guldbrand er loulig stefnt med laugdags foreleg optages sagen ut supra.

Embret Nærstad stefner Monsr Kleboe at forklare sin handling om Brog item Harald Frogs arvinger for det samme samt deris formöndere sligt at paahöre etc. Paa egen og möntlingers vegne fremlagde Claus Aasen et indleg af 15. Nov. optagen ut supra.

Sören Lemmich stefner Ole Vaagd for 74 Rd hd h: efter obligation af 20 Sept: 1701 schyldig s: ved Ole Raae blev fremlagt, forige vidne aflagde Eed at hd var loulig stefnt. Med laugdags foreleg optages sagen til d: 10 10bris.

Truls Temte paa Lars Moss hans vegne stefner Jon Simensen for 16 Rd. 2 ort 12 s. hd schyldig stefningen er ved Peder Rasmusen indlagt og til neste ordinarie ting forflöt.

David smed stefner en deel Debitorer for gield efter indlagde specification forrige stefnevidne aflagde Eed at de samtlig er loulig stefnt optagen til d: 10 10bris.

Mads Trulsen stefner en deel Debitorer efter indgifne regning som alle efter vidnenes ædlig tilstand befindis loulig varsled og stefnt optagen ut supra.

Arne Vejsteen stefnt Magnild Torbiönsdatter for en hest hd laante hende til Setre og hun foragtede for ham saa den blev borte og af biörnen nedlagt, samt for et qt. Korn et qt. Rug og 1½ ort f: hans hest 3 gang til settre. Item Laurs Erichsen og Ole Jensen Vager for deris hester har opædt nogle Rug og Hvede Koster for ham, Ole Guldbrandsen og Ole Erichsen vant ved Eed, at de har seet deris hester i hans eng nogle gange saa de gansche har opædt hans Koßer hd deri hafde saaed som kunde vere h: til schade for 1 par t: Korn. Stefnevidne aflagde Eed at de d: saavels: Siver Nordbye s: er Arne schyldig paa et par buxer hd bekom af ham 2 Rd. 3 ort 3 s. har loulig stefnt. Optagen til d: 10 Octob.

Peder Rasmusen paa Anne Hvervens vegne fordrer i rette Niels Nielsen Hverven for hand har slaget og æreschient hende - stefnevidne aflagde Eed at hand var loulig stefnt. Jens Pedersen Busund og Marta Hansdatter proved ved Eed som efterfølger at Niels Nielsen kom forleden i slottene begierte öl, og var druchen, ind paa Hverven, da svarede Anne hun hafde intet öl at selge, spurte om hun ej var gastgiever, Hun svarede kun at have en drich öl for en reisende mennische, spurte hvad hus de holte med hans Moder hun svarede Kon alt schicheligt, det schal spörgis det sagde hand, ieg hielper dem hvad ieg kand baade med Korn og penge, du hielper d: vel du, til du har hiulped (fol. 148a) dem fra alle sine gode dage din tasche, du gaar i

Kielderer tapper af min Moders öl og selger for dig saa förte hand hende frem ad höjsædet slog hende 2 a 3 slag bag i nachen med haanden, ieg schal betale dig din tæve for min gl: Moder din far med, er ieg tæve sagde hun, vilde saa s: hd det bejaede slaget ham med töffelen, men hd kaste hende i Gulved og holt hende i haanden, som folchet i huset da kom og vilde schille d: ad, slap hand hende.

Embret Vejsteen stefner Niels Nielsen Hverven for 2 Rd hd ham schyldig, vidnene bejaede ved Eed at hd er lovlig stefnt.

Laurs Hansen stefner Anders Olsen for 25 Rd efter hans forschrivelse, befindes loulig stefnt begge forelegges laugdag til d: 10 10bris.

Kierstie Andersdatter stefner Jon Honerud for hand har beloved at udlegge segten for hende, s: ej er efterkommed, hvilched hun med vidne vil beviise, stefnevidnenes ædlig tilstand overbeviiser h: at vere loulig stefnt optagen ut supra.

Fogden begierer almuens attest om efterschrefne personer som i lejermaal sig har forseed): Sigr fra Gulbrandsdalen med Anders Hedemarken hun er ej at finde og hd har aldrig veret her. Catrine Hejeren, er ubekient. Marta Setrang med Soldat Michel Langengen hun er uformuende og fattig siger at vil ægte hin anden. Anne Larsdatter med Peder af Ager sogn, hun er en löber fant og hd ej at finde. Kari Lagesdatter med soldat Falderan hun er ubekient og ej i böjden. Ingrid Andersdatter Flascherud med forb^e soldat, hun mötte med barned paa armen og efter almuens tilstand intet ejende, og hd gansche uformuende. Anne Jensdatter med soldat Peder Nielsen under det nye regimente. Dette er af lige beschaffenhed med forrige. Laurs Hundsdal med Kiersti Olsdatter, vil ægte hin anden i deris fattigdom. Ingebiör Sörensdatter af Hogen Oppen besoved, hun er gansche fattig. Marte Baardsdatter med en Dragon, hun er faavittig, for fant om alle böjder og derhos en Kröbling. Kari Pedersdatter med Jacob Erichsen er fattig tienestefolch, og Hans Tandberg og Kirsti Pedersdatter hun ejer Knap Klederne til Kropen hand tiener i Prestegaarden.

TING 19. NOVEMBER 1703 PÅ MO I HOLE

D: 19 Nov. 1703 blev Retten til almindelig sageting paa Moe tingstue i Hole Prestegield udj det ordinarie laugret som nestleden d: 6 Julii er indfört untagen Jens Moe i hvis sted Peder Löchen, betient udj velb. hr: amtmands fuldmegtig Monsr Vendelboe, fogden Sr Laurs Tönder og Böjdelenmanden Tosten Bye deris nærverelse.

Blef da allerund: publiceret hans K. M. allernaad: patent om nogen er vidende om Söbötkers midler dem da under tiltale at angive dat: 20 Oct: 1703. Blef saa tingliust hr: Amtmands ordre til fogden om half schyds for de committerede ved festningene af forrige dato.

Anne Philipsdatters schiöde til Rasmus Andersen paa en platz kaldet Trögsle, fogden formeente at denne platz, som den er opröd i Kongens almindig, bör vere hans May: tilhörig, indtil beviises at det loulig fra Kronen er bortsolt. Kiersti Sören Nielsens odelsrets afstaaelse til Niels og Tarald Horum, paa hinde og börns Ret til Horum af 23 Jun. 1703. Anders Christensens panteforschrivelse til hr: Raadmand Lerschou paa ¼ part i öfre Hejren saug og særlig hans andre midler item ere de om schuren paa samme saug og de der af faldne bord foreened, dat. 2 Oct. 1703.

Bent Schamarchen stefner Ole, Marte og Anne Solberg for medelst de har tillagt ham at have stoled en söv fra Tarald Soelberg etc; Ole er svag derhos soldat, Tharald mötte paa sin qvinde Martæ vegne og Anne ligger i barselseng. Bents qvinde Karj Rasmusdatter mötte og fremstille-

de efterschrefne vidnesbiurd nemlig Ole Opsal, Tosten Moen, Hans Schamark:en som ved Eed proved. Ole Opsal proved at Ingeborg Solberg kom til ham og sagde kom fölg mig, ieg troer vist du faar at söverne dine, Hans Börgen fant en söv vom paa Skamark:ejder ud med vejen, saa gich hd til Solberg saa fultes hd med Hans til Schamark: og Ole Hove, som de kom til Lia bad hand Jon Setre föolge h: at see paa Sövvene men som de kom til stedet saae de vommen og noget sort uld, da sagde Ole mine söver vare hvide og denne er sort derfor hör den ej mig til, löb saa til Solberg igien, da sagde Marta Solberg til h: at hinds söv var bortstolen, saa (fol. 148b) gich hd og Marta til Schamark: der kom Tosten Moen og Hans Schamark: med Ole Solberg til dem, som de kom til en lade lidet stöche fra huset sagde Ole til dem der er fluer inde saa sprang Hans Schamark:ens hund ind i laden og lugtede, da sprang Ole efter, tog op nogle löfkierv derunder Laae söven, see her finder vi söven hendes Moder, sagde Moder, da laae söven med hud og haar men hovedet og beenene hafde de velt ind i schrotten, derefter schichede de efter Bent som hd kom sagde Ole Solberg til ham, hug dig din forbandede söv rumpe, tag söven af din schygge da svarede Bent intet har ieg lagt den der, intet tager ieg den heller ud.

Tosten Moen og Hans Skamark: tilstand var den samme som Ole Opsals fra den tid de kom i föolge med ham.

Derefter provede Tosten Bye Peder Leene og Rasmus Gomnes ved Eed at de efter fogdens befaling var paa Skamark: at erfare beschaffenhed om söven, da saae söven opædt mestendeel af fluer og lugted ilde, da spurte de Tarald om hd vilde legge Hans sag til for söven da svarede hd ney, söven miste ieg, hvem den tog veed ieg ej. S: de kom til Solberg spurte de qvindfolchene om de vilde legge Hans sag til da svarede Marta Solberg, hafde ieg vist det hafde veret min söv, schulle ieg ej have ledt omkring veggene derefter, mens ieg schulle funden dig i huset med söven din Sacramensche Carogne, videre hafde de ej at prove. Sagen er optagen til doms til d: 18 Decembris. Tharald Solberg mötte paa qvindens vegne.

Gunder Gundersen stefner Johannes Gomnes for 6 Rd hand h: for tiere schyldig, hvor paa 6 Rd siden sidstleden 26 feb: er betalt.

Saa er og den gieldsag opsat imellom Kleboe og Ragnild Horum og Ole Viig ut supra opsat.

Anders Christensen som Kiercheverger stefner Engebret Svarstad f: 2^{dr} kierche Kiör at leve- re tilbage, samt nogen Kuleje, er ved samme for hr: Raadmand Leerschov og stefnt for 9 Rd. 2 ort 20 s. hd ham schal vere schyldig.

Item stefnet Johannes og Ole Gomnes for noget tömmer som de har beloved ham.

Ole Simensen Strömsöe stefner en deel Almue efter indlagde specification for gield som ved hans fuldmegtig Hendrich Luth blef fremlagt s: mötte ved dem sielf og deriß tilschichede til- stod sögningen og blef sagen efter parternes begiering forflöt til neste ordinarie ting, mens forrige sager, efterat stefne vidnerne hafde giort deris ædlig bekiendelse nemlig Tosten Bye og Halvor Klocher at Indbemelte Gomnes og Svarstad besidere var lovlig stefnt opsat til d: 18 dito.

Mads Trulsen ved sin fuldmegtig Laurs Hansen fordrer i Rette Christen Fröshov for 9 Rd. 3 ort etc. optagen ut supra.

Sören Hansen Lemmich ved Giert Holst fordrer i Rette en deel af Almuen s: er h: schyldig. Alle mötte, tilstod Gielden beloved gierne at ville svare med arbeide. Paa Sl. Engebret Ulle- rens vegne lod Torchil Olsen ved Anders Christensen svare at der ej endnu er blevet holdet schifte efter ham efter d: forhen gjorde registrering, saa snart saadan scheer schal hd finde sig villig at svare til saa viit ham deraf er vedkommende, midlertid har man ej vist at Sr Lemmich

har kundet haft nogen fordring til sterboed hvorved Torchel Olsen h: kunde have gjort noget for kort. Optagen til d: 18 10b.

TING 10. DESEMBER 1703 PÅ TANBERG I NORDERHOV

D: 10 10bris 1703 blev Retten til opsettelse ting betient paa Tandberg tingstue i Nordrehougs Prestegield var overende paa fogdens vegne Giert Holst lensmanden Peder Rasmusen samt efterschrefne 8 tingmænd Niels Hverven, Siver Tandberg, Engebret Biönstad, Knud Olsen Vager, Torbiörn Siverslöche, Even Blexrud, Jörgen Vejen og Anders Berg.

Poul Helgesen paa sin fader Helge Berg fordrede d: sag i Rette mod gl. Poul Oppegd:en fra seeneste ting opsat og begierte dom, gl. Poul begierte opsettelse til neste ting saasom hd foregiver hans documenter ej at vere ved haanden som (fol. 149a) hand til sagens opliusning behöver tilstod at hand med sin Sl. faders bevilling har beboed Oppegd:en nu over 40 Aar der efter protesterede Poul Helgesen at som gl. Poul uden lov og minde siden A^o 96 har besiddet 1/3 deel i Oppegd:en og ej Imidlertid med nogen landschylds afclarering har ladet sig indfinde er hans paastand at hand derfor bör ansees efter loven. Videre blef ej indgived hvorfore Afsagt.

Efterdj Contraparten Poul Ellingsen Oppegd:en ej producerer noget hvorved de af Citanten fremlagde domme kand sveches, thi de ere gyldige beviis at Oppegd:en ved 40 Aar ej har veret tvebrug, som be^{te} Poul Ellingsen for saa viit tilstaar i det hd siger med sin Sl. faders bevilling at have beboed En anpart i meerbe^{te} Oppegd:en over 40 Aar, da saa som Helge Berg som sin Sl. faders eldste Sön, er berettiget efter loven til at besidde sin faders Aasæde i Oppegd:en bör den yngre Broder samme at fraviige og inden den 3^{die} Maji gaarden for ham at rödiggiöre, hvorimod Helge Berg, herefter svarer h: landschylden aarlig af sin tilhörende Anpart i Oppegd:en eller og giörer h: fyldest derfor i penge eller anden vare, saa bör hd og efter schielige Mænds Kiendelse giöre h: vederlag for de af h: paa öde tomte opbiugte huse. Hvad landschyld Poul Oppegd:en med indesidder for forlöbne Aaringer, derpaa maae i Retten indgives rigtig bereigning förend derudinden noget til afhandling kand foretageß.

Gunder Gundersen ved sin fuldmegtig Niels Sörgefos fordrer i Rette Anders Olsen for 10 Rd 3 ort 12 s hd h: schyldig s: fra siste ting til denne tid var opsat, stefnevidne Jörgen Vejen og Hans Jyllemark: aflagde Eed at hd var loulig stefnt, Knud Riber og Embret Nerstad tilstod at hd for dem har vedgaaed gielden. Med fuldmegtigens consentz optages sagen til neste ordinarie ting.

David smed fordrer igien i Rette sine Debitorer til forige ting ut fol: 147 indfört, citered. Af de indstefnte mötte ingen uden Laurs Vager som vedstod gielden og Hermand Sundet som siger at David har loved h: bordförsel for det hand h: schyldig. Citanten begierte dom med omkostning.

Afsagt. Efterschrefne er tilkient at svare deris debit til Citanten saaledis Ole Buhane 7 Rd. 2 ort. Hans Nielsen Dragon 1 Rd. 2 ort. Ole Vejen 8 Rd. Jon Larsen 4 Rd. Torgier Bordalen 8 Rd. 2 ort. Svend Trulsen 3 Rd. 5 s. Erich Tollefsen 2 Rd. 12 ß. Jesper Loes hustrue 14 s. Ole Giörud 2 ort. Biörn Tangen 1 ort 12 s. Ener Hejeren 2 ort 14 s. Hendrich Davidsen 4 Rd. 2 ort Hermund Sundet 5 Rd 3 ort 3 s. Eling saudreng 2 ort 12 s. Anders Lundstad 2 ort 8 s. Hendrich Olsen 8 Rd. 2 ort. Niels Setrang 1 Rd. Anders schomager 4 Rd. Laurs Erichsen Vager 16 s. Rasmus Michelsen 1 ort 4 s. Auché Olsen 1 Rd. 12 s Halvor Sandseter 3 ort 8 s. Michel Vexal 7 Rd. 2 ort som inden 15 dage med 8 s af hver Rd: i omkostning bör svares under adfærd efter loven.

Peder Christiansen begierte den sag mod Halvor Olsvigen fr: fol. 147 til d: 4 Julii 1704 opsat.

Peder Sörum stefnt Poul Hval f: 2 Aars landschyld af 3 f: 3 set: i Hval etc. Peder Rasmusen indgaf stefningen, fremlagde et indleg samt 2de schiftebreve efter hans værfader og Moder om de omtvistede 2 halve f: i Söre Hval. Poul Hval tilstaar at vere schyldig 2 Aars landschyld, men om godset i Söre Hval veed hand intet, ejer intet deri og har aldrig brugt noget deri,

Afsagt

(fol. 149b) Saasom indstefnte Poul Hval ej kand fragaae io at vere schyldig Landschyld af sin brugende gd Hval for 2de Aar, Aarlig 3 f: 3 sett., saa er hand pligtig samme med ¼ part højere inden 15 dage efter den Aarlig satte taxt at svare med 1½ Rd i omkostning under adfærd efter loven, dog falder dette herved til observation at odelschatt og Roßtienesten hannem forud got giöris, Og som Poul Hval har vered bevilget gaardens brug af sin Sl. Moder, som af i Rette lagde schifte breve kand sluttes, kand h: ej paalægges noget i hans brugende gd med böxel at igientage. Belangende de 2de halve f: pantegods i Söndre Hval s: Citanten pretenderer f:klaring om hvor de ere afblefne da som de i schiftebrevet efter deris Sl: Moder ej er mentio-nered, eller til nogen udlagt, kand Poul hannem dertil ej svare, ej heller obliqeres Peder Sörum at svare sine börn til det gods de ej kand beviise sig at vere ejende, thi som det ene var kiöb og det andet pant kunde det lettelig af de rette odelsbaarne vere igienkaldet, som Kunde foraa-saget des udeladelse af schiftebrevet, veed Peder Sörum anden vey til at oplaede det bort-komne gods er det ham herved uformeent.

Embret Nærstad begierte Monsr Kleboes attest maatte indföris om hans videnhed om det kiöb passeret imellem Kari Frog og hans fader om Brog hvorom noget tilforn fol: 147 findes ind-fört, hvis schriftlig beretning var at Peder Nærstad betalte til ham 90 Rd. som kom i det Kiöb imellem h: og Kari Frog i den gd Brog etc. Dernest var Cit. paastand om iche Engebret Haraldsen og hand taltes ved at hans fader schulle gives schiöde paa 2½ f: i Nærstad imod hans Moder bekom Brog og deßen schiöde i deris nafn dernest tilspurte hand Frogs Börns formöndere Claus Aasen og Peder Asch om de iche her efter vil vere fornöjed med Brog mod Nærstad uden videre pretention eller paatale, om de iche veed at Moderen og börnenes hand-ling er saaledis ved mageschifte om godset s: allereede indfört, om de iche fremdelis er for-nöyed med det jordebytte s: af deris Moder i hendes levende live giort, om de agter at paatale det gods i Nærstad efters: det er vederlag i Brog, formente at niude for sine udlagde penge enten Brog eller i Nærstad. Formönderen svarede hertil at de iche var fornöyed med den hand-ling om Nerstad refererede sig til deris forhen i Retten gifne indleg. Derefter begierte Embret Nærstad dette af Retten beschreven.

Mads Trulsens sag mod sine Debitorer er videre forflöt til neste ordinarie ting. Debitorerne inden samme tid forelagt mod Cit. at afreigne og liqvidere. Saa er og

Kiersti Andersdaters sag mod Jon Honerud item Peder Christiansens optagen til neste ordi-narie ting og det med Niels Nielsen Hverven.

Embret Vejsteen ved Peder Rasmusen fordrer dom over Niels Nielsen Hverven efter de pro-testationer fol. 148 indfört. Gl: Niels Hverven svarede at hd vedgich gielden og vilde betale med dag og stunder. Er hermed tilfunden at svare til Citanten 2 Rd og i omkostning 3 ort inden 15 dage under adferd efter loven.

TING 11. DESEMBER 1703 PÅ TANBERG I NORDERHOV

D: 11 10bris blef Retten igien betient paa Tandberg tingstue.

Knud Riber paa sin Principal Sören Hansen Lemmichs vegne fordrede dom i den opsatte sag fra siste ting mod Ole Vaagaard som ej mötte.

Afsagt

Efterdj Ole Vaagd ej har efterleved den til Seig^r Sören Hansen udgifne og i acten indførte forpligt, da paalegges ham herved at svare til velb^{te} Seig^r Lemmich de ham forstrachte fra 74 med et Aars rente og i processens omkostning 2 Rd under execution i hans midler efter loven og hans forskrivelse.

(fol. 150a) Christen Domholt fordrer igien i Rette Christen Hanevigs sag fra fol. 147 mod Knud Riber og eschede dom. Knud Riber giör denne forkaring om sagen at hd har oppebaaret de paastefnte 4 Rd af Sören Hansen, hvilchen hand for 8 eller 9 Aar siden tilböd Christen Hanevig som h: den tid af hans hoßbond Sr Lemmich blef leveret, som velb. Sr Hanevig ej vilde modtage fordj ingen rente medfuldte, hvorefter hd leverede pengene igien til sin hosbond. Knud Riber aflagde sin eed at hand har leveret de paastefnte 4 Rd til sin hosbond efter at de var Christen, som sagt er, tilbuden, som og har samme penge i sin verge. Hvorefter hand paastod at frikiendes for Sr Hanevigs sögning. Christen Domholt formeent Knud Riber at tilkiendis at svare den paastefnte suma med omkostning og rente saas: Christen Hanevig self har svared rente deraf.

Afsagt.

Efterdi Knud Riber som ej anderledis med de paastefnte 4 Rd har omgaaed end efter order af hans hosbond kand hand ej tilkiendis at fra sig legge det hand paa sin hosbonds vegne har opbaaret og til hosbonden igien leveret, thi er det Monsr Hanevig fornöden at söge sin schades opretning hos Sr Lemmich som midlerne self haver under hænderne efter anleding af L. 3. B. 21. cap. 2 art.

Anders Christenß: fordrede sagen igien i Rette paa Niels Gundersens Arvingers vegne, fremlagde et indleg af i gaar. Erich Knestang mötte paa Poul Klechens vegne fremlagde en bordsedel paa 5 tiöv bord hvormed hd vil beviise landschylden som kreves for det öfrige refererede hand sig til sit forrige - videre blef ej indgived hvorföre

Afsagt.

Efterdj den af Sl. Niels Gundersens Arvinger paastefnte fordring til Poul Gundersen Klechen er af den ælde at den ej mod lovens 5. b. 13 cap. 2 cap. (!) Kand paatales, og efterdi velbem^{te} Sl. Niels Gundersen i sin tid efter foralligerede lovens bog og cap^s 49 art: ej inden 3 Aars forlöp har giort sin reining clar med hannem, da bör deris Kraf hos Poul Klechen at vere magteslöß. Den resterende Landschyld for 3 4. 5 og 86 beviiser hand med en bordsedel at have betalt hvorföre hand og for samme sögning frikiendis.

Saa har hd og ladet indstefne Christensen (!) Thomesen som f. 147 findes indfört paa Fochel Nielsdaters vegne for giæld hvorpaa hand eschede dom. David smed fremlagde dito Christens indleg begierte en frikiendelses dom.

Afsagt.

Efterdj ej noget gyldigt fremlegges som kand paabyde Christen Thomesen imod hans haarde benegtelse til Sl. Niels Gundersens sterboe de paastefnte 16 Rd. 3 ort 22 s. at vere schyldig kand man ej paabiurde ham sligt at betale hvorföre hand for denne sögning frikiendis.

Anders Christenß: fordrer dom med omkostning over Siver Bierche fra siste ting til denne tid forflöt.

Afsagt

Efterdj Siver Bierche vedstaar til Sr Anders Christensen at vere schyldig 18 Rd 10 s. saa bör hand til hannem samme summa med 5 ort i omkostning inden 15 dage at svare og betale under execution i hans midler efter loven.

Christen Frøshoug ved sin søn Anders Christensen fordrer dom i d: opsatte sag med Christopher Rösing angaaende deris mellem verende reigninger, som seeneste ting blef henviist til gode Mænd dem imellem at liquidere som nu i Retten indschichede deris forretning beschreven hvorefter parterne begierte dom.

Efterdj reigning mod reigning, som billigt og louligt er, bör Komme til afreigning og den ene af diße stridige parter beviiser sin sögning ej rigtigere end den andens hvor af en deel uliqvideret har henhviled, over 20 Aar, da efterdj Christopher Rösing i Kraf til Sr Christen Frøshou overstiger d: præntention hd har igien og hand erbiuder sig samem godvilligen at lade falde forbliver det der ved, saa diße parter udinden denne sag og det der af dependerende paa begge sider af hin anden bör vere fri og kraveslös.

Ole Einersens sag mod Guldbrand Folums qvern og Sr Laurs Hansens mod Anders Olsen er optagen til neste almindelig ting, samt Peder Frøugs.

(fol. 150b) Monsr Gert Holst paa fogdens vegne fordrede dom paa Harald Øren for lös lejermaal. Harald mötte fremstillede 2de prof til hans befrielse mod denne beskylding hvilche efter aflagde Eed proved saaledis. Peder Rasmusen Raae vant at ongefer f: 2 Aar siden viiste K. M. foged ham et bref fra en Prest angaaende et qvindfolch som hafde avled barn i hans Prestegield og da det blef döbt, blef udlagt til Barnefader en person paa Ringerige nafnlig Torcheld Peders: tienende paa Øren, som hd af fogden blef befalt at söge om samme Karl, da fantis ingen af det nafn der. Ole Pedersen prover det samme og at Presten hede hr: Peder og at hd leste breved hos fogden. Peder Rasmusen lagde dette der til at efterat hun hafde udstaaed Kierchens Disciplin her i Hougs kierche, hvor hun beschylte Harald Øren for Barnefader kom hd efter hende paa hiemvejen fra Kierche, da spurte hd hende om hun ej tilforne hafde bekient og udlagt Torchil Pedersen da svarede hun io, thi hun viste ej hans faders nafn men meente at hd hede saa, v. f. 123. Afsagt.

Efterdj det omprovede löse qvindfolch Anne varierer og er ustadig i hendes bekiendelse, som af samtlig provenes tilstand er Kundbar, staar hun ej til troende, da som hendes falsche confession ej er antagelig til strafliidelse for Harald Øren, befries hand som uschuldig i dette tilleg, for aabenbare schriftestaaelse og böders udgifter.

Arne Veisteens sager er optagen til neste ting.

Eftersch^r Danemænd er tilnefnt at betiene Retten tilstundende Aar 1704. Halsteen Bölgen, Ole Drolshamer, Hans Helgerud, Torchild Fiösvig, Hans Flechesöv, Clemed Hofland Clemed Slette og Tosten Myre.

TING 18. DESEMBER 1703 PÅ MO I HOLE

Anno 1703 d: 18 10bris blef Retten til Opsettelse ting paa Moe i Holeprestegield udj lensmanden og det ordinarie laugret som fol. 132 d. 6 Julii findes indfört betient. = De tilstede verende af Sr Lemmichs Debitorer som for Gield til dette ting er indstefnt beklagede at de for meenföre ej har kundet faae fremdreved den last af dem destinered til Gieldens afbetaling begierte opsettelse til neste ordinarie ting som Sr Lemmichs fuldmegtig Knud Riber dem bevilgede.

Paa Gunder Gundersens vegne fordrede Niels Jensen dom over Johannes Gomnes for de schyldige 6 Rd med rente for 1½ Aar og omkostning for processen, paa den Indstefntes vegne suarede Gunder Rud at hand var reist til Bragnes og at hand var gielden schyldig. Afsagt = Johannes Gomnes bör inden 15 dage at svare og betale til Cit. S^r G: Gundersen de paastefnte

6 Rd med 6 ort i omkostning under execution i hans midler efter loven.

De öfrige sager fra siste ting til denne tid optagen er efter vedkommendes begiering forflöt til nest ordinair ting.

TING 25. FEBRUAR 1704 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 158b) Anno 1704 d: 25 Feb. blev Retten til almindelig sageting betient paa Tandberg tingstue i Nordrehougs Prestegiæld paa Ringerige udj efterschrefne laurettes Mænds oververvelse nemlig Ole Gaunum, Jörgen Vejen, Alf Gundersbye Siver Tandberg, Ole Drolshammer, Hans Flechesöv, Niels Berger og Christopher Rösing, var og tilstede velbaarne hr: Amtmand Glud.

Blef allerunderd. publiceret et placat hvorved hans May. aller naad. har anordnet et commerce collegium at oprettes dat: 26 Janv: 1704, item K. M. forbud om Söefolch og Soldater af landet at udføre af 29 Janv. 1704. Blef siden tingliust h^r laumand Sundts Skiöde til Peder Madsen paa 15 lispd i Sundbye af 25 Jan. 1703. Blef allerunderd. publicered K. M. forordning om Skatterne f: 1704 af 19 Janv.

Blef videre tingliust Mad. Anne Bendtsdaatters böxelsedel til Thomas Olsen paa et schipp: i Giörud af 23 Oct. 1703 - Jörgen Larsens festebref til Guldbland Olsen paa 6¼ lispd i Hval af 12 April 1703. Hr: Amtmand lod læse de i Slodsloven Committeredes anordning til h: om Rug försel af siste 7 feb. Almuen svarede her til at de allerund. formoder at forschaanes for Rugkiörselen, da det er i den tid de til schatternes afbetaling, mere fortiene noget paa andre steder med deris hester. Blef tingliust Ole Friderichß: beschichelse til Jesper Gregersen om Nedre Qvernhaus saug med hans tilsvær af 20 April 1703. H^r Major Sibbern stefner hr: Christen paa Modum til at anhöre vidnesbiurd om et qvernehus h: til störste schade opbiugt.

(fol. 159a) Derefter fremlagde Johan Hermandsen sin stiffaders indleg af 21 hujus og begierte Sr Hermandsen en kiendelse enten her om burde udstedis noget tingsvidne eller ej. Herom er saaledis forafschediget. = Efterdj det befindes at rette ejermand til Viiger og des qvernebrug i Vigerfos opbiugt, velbaarne hr: Amtmand Glud ej er loulig stefnt understaar vi os ej imod Lovens biudende at udstede nogen tingsvidne i denne sag, 1 bogs 4 cap. 1 art: med mindre paagiældende hafde været loulig varsled.

Truls Gutormsen stefner sin Broder Laurs Temte at anhöre prof om hans Möderne Arfs udleggelse, som er Anne Gutormsdater, Jörgen Larsen, Samuel Hansen, Anders Christensen og Sidonia Regina Koch. Saasom ingen af de indstefnte möder foreleggis dem laugdag til d: 27 Mart: förstkomende til hvilchen tid er opsettelse ting. Ellers udj denne sag blev fremlagt et indleg ved Guldbland Heen fra Sidonia R. Koch af 24 feb. noch 1 dito ved Peder Christensen fra Anne Guttormsd: Jens Klechens pantebref til Hans Gullerud paa 1 schpp i Klechen af sistafvigte 10 feb. 1704 blev derefter tingliust.

Ole Flascherud stefner Amund Gutormsen formedelst hd har tiltaget sig uden hans minde at bruge den plads Dal paa hans ejende gd Fiösviig ejer, for at beviise Fiösviig h: at vere tilhörende producered hd sit schiöde af 2 Janv. 1700, tilstod at hd hafde indgaaed en særdelis contract at Torchil Carlsen maae bruge Fiösviig sin lifstid, men ej tilladt at indsette andre i des ejedeler, som schal vere i Torchilds være. Amun mötte fremviiste Torchil Fiösviigs bevilning til at bruge den paastefnte platz af 16 Jul. 3. ved Ole Busterud og Ole Ringerud har Ole Flascherud ladet Amun frasige fra sin platz for Juul, hvilchet Amund ej Kund benegte. Som man fornödiger i Retten at eftersee den contract passered imellem Cit: og Torchil Carlsen, saa ville Amund Guttormsen til neste 27 Mart. retten til opliusning samme fremlegge hvoraf man da Kand indhente tilstrechelig underretning om denne sags sammenheng.

Hans Lund paa Anders Jensen Holst vegne stefner Anders Olsen ved Hönefoßen for 20 Rd hd h: med des forfalden rente fra udlegs dato d: 6 Martii 84 schyldig, til videre beviislighed i sagen fremlagde Lund 1 missive af 14 feb. 1686. Anders Olsen mötte og siger sig intet at vere vidende om denne giæld, begierte opsettelse som Cit. fuldm. consenterede til d: 27 Martii nestkommende,

Embret Nærstad stefner efterschrefne for Giæld saasom Peder Nielsen Loe, Hans Peders: Berg. Stefnevidne Halvor Svendsen og Ole Pedersen aflagde Eed at de ere Loulig varslede. Anders Berg og Peder Vesteren mötte og sagde at have gienregning derimod. Sagen er med laugdags foreleg til d: 27 ut supra forflöt.

Sören Jemt stefner Erich Setnes for usömmelig ord imod ham, etc. stefnevidne Simen Jensen og Sören smed ved Hönefoßen at hand er lovlig stefnt. Cit. fremstillede et vidne nafnlig Elling Linstad fra Hadeland som proved ved Eed at diße parter nogle dage for Juul sad og drach hos Anna Johannesdatter ved schorstenen hver paa sin stoel og Erich stötte nogle gange paa Citantens stoel, som sagde at det var ej vel giort paa det siste röch Sören over ende med stolen, derefter sagde Erich Setnes, alle saugfogder ere tyve de burde at henges, det schal du have löjed, som en schelm, til du beviiser det sagde Sören, derefter sprang Erich op og slog Sören i hovedet, Sören fatted i et vedtre og vilde slaget (fol. 159b) til Erich men Eling forhindrede det, derefter förte qvindfolchene Erich paa dören en stund derefter kom hd igien stötte paa dören og sagde her ud din hund unge, som hand ej kom ind gich hd sin vej. Det samme var og Truls Jacobsens Eedlig tilstand. Erich Setnes foreleggis laugdag til opsettelses tinget d: 27 Mart.

Peder Christiansen stefner Bendix Thorsen, Hendrich Trulsen, Michel Guldbrandsen Thor Jensen, Siver Tandberg og Peder Sundbye for giæld, stefnevidne Halvor Svendsen og Ole Pedersen aflagde Eed at indbem^{te} ere louligen stefnte denne sag er efter Cit. begiering til somertinget forflöt.

Saa forflöttes og den sag med Niels Setrang til samme tid.

TING 26. FEBRUAR 1704 PÅ TANBERG I NORDERHOV

D: 26 feb: blef Retten igien ut supra betient i oververelse af forindförte Laurettesmænd undtagen Alf Gundersbye og Christopher Rösing i hvis sted betiente Retten Tosten Myre og Halsteen Bölgen samt fogdens fuldmegtig Laurs Hansen og lensmanden Peder Rasmusen.

Lars Hansen stefner Anders Olsen Hönefoßen for 25 Rd hand ham schyldig begierte dom med omkostnings erstatning Anders Olsen mötte og vedgich gielden thi er hand tilkient at svare Citantens sögning med 25 Rd og i omkostning 1 Rd^f og det inden 15 dage under adfærd efter loven.

Rasmus ØdeRaa stefner Embret Nærstad at anhöre en deel prof angaaende en deel penge hd til hans Sl. fader har levered efter dom etc. Derefter fremstillede Citanten efterschrefne prof som vand ved Eed saaledis, Anund Semen tilstod at hd som et vidne var tilbeden af Knud Riber at levere nogle penge til Peder Nærstad efter en dom af 16 April 1695 men hvor mange penge mindes hand iche, tilstod at Peder Nærstad tog imod samme penge med en god villie. Ole Amundsen tilstod det samme med dette tillæg at Rasmuses qvinde leverede 31 Rd. til Peder Nærstad og tilbød ham enda efter berörte doms indhold 8½ Rd som hand ej ville modtage, formedelst qvinden graad og bar sig ilde, bad en anden tid hun schulle komme igien.

Embret Nærstad vedgich hans fader ej meere at have bekommet end 29 Rd. Saa efterlod Embret endog at pretendere de 2 Rd det schulle vere mere end hd formeente saa hd nu tilstaar 31 Rd. hvorefter hd begierte tingsvidne.

Mads Trulsens sag mod sine Debitorer til denne tid optagen paafodrede Ole Raae til Doms med omkostning erstatning. Amund Hovnerud lod svare ved Peder Raae, at hand hafde tömmer til Gieldens afbetaling. Poul Buru siger at have levered 6 tölt tömmer for 6 Rd da hand ej staar opschreven for meere end 5 tölt. i Cit: indgifne reigning. Paa Laurs Aslachruds vegne vedstoed Ole Raae gielden. Halvor Brog vedstaar ligeledis gielden item Anders Poulsrud og Alf Gundersbye. Arne Vejsteen kand ej negte gielden. Afsagt

Indstefnte Debitorer er tilfundne at svare Citanten Mads Trulsen som følger saasom Gulbrand Ultvet 4 Rd 3 ort 20 ß. Amund Hovnerud 2 Rd. 2 ort 6 ß. Malte Kittelsbye 1 Rd. Poul Burud 1 Rd 1 ort 4 ß. Laurs Aslachsrud 1 Rd. 3 ß. Arne Vejsteen 1 Rd. 6 s. Halvor Brog 2 Rd. 1 ort 16 ß. Anders Poulsrud 2 Rd og Alf Gundersbye 3 Rd 20 ß hvilchen gield med 8 ß af hver Rd i omkostning inden maanedes forlöp bör betales under execution i deres midler.

Claus Aasen og Peder Asch stefner Sl. Peder Nærstads arvinger for 1¼ gods i Nærstad som deris Möntlingers Moder i deris umöndige Aar og Landschyld deraf siden A^o 1700. Embret Nærstad mötte paa Nærstad Arvingers vegne begierte til sommertinget opsettelse som Citanten bevilgede.

Fogden stefner Ole Erichsen Svarver for 3 Rd. 2 ort 12 ß hand h: schyldig, stefnevidnene Ole Raae og Halvor Kongel aflagde Ed at hand er lovlig stefnt. Ham forelegges laudag til d: 27 Martii förstkommende.

(fol. 160a) Fogden ved samme vidne stefner Embret Skiörvold for en Rone som hand har borttaget paa Sörum, herom at prove er Mads og Rasmus Sörum som ej tilstede. Embrets qvinde mötte i Rette og tilstod at have vedkient sig den paastefnte Rone formedelst et lige danned svin var hende vaaren tilforn frakommen og særlig vedkiente hun sig den fordj den befantes paa d: gd Sörum hvor hun, da den var Gris, Aaret tilforne hafde bekommed, mens formedelst svined imidlertid det var borte af vext var forandred, da det hendes mand af Mads Olsen paa Sörum blef leveret, kunde der iche den tid, ej heller endnu forschaffes noget vidnesbiurd paa at det var hendis, sagde ellers at efterdj fogden sig samme svin vedkiender og det efter 3de ugers giödning Ladet til sig hente og det endnu haver, saa formeente hun for denne sögning at blive frikient, om iche Retten Kand eragte for billigt hun samme sit svin bör niude med mindre nogen anden Kand loulig beviise det at vere sit, saasom hun ved Eed Kand gestendige at hun ej rettere veed end samme svin er hende tilhörig. Lars Hansen tilspurte qvinden paa sin hosbonds vegne om det var hendis villie Christian Hansen schulle lade indföre forrige meening, hvortil hun svarede ja saasom hun i hendes Mands fraverelse ej hafde forstand at svare noget til tinge, Laurs Hansen begierte opsettelse til d: 27 Mart.

Idem stefnt Poul Klechen for 30 Rd hd til Sl. Norups sterfboe paa hans vegne schal have betalt som be^{te} fogdens tienere formeente med omkostning h: at restitueris og som de fornödne beviisligheder ej nu ved haanden begier hand sagens forflöttelse til d: 27 Mart. Ole Klechen-
ej leverede Poul Klechens indleg.

Jörgen Hanevig fordrede dom over de af h: indstefnte Debitorer fol. 147 indfört, hvilche efter dom af 6 April 1702 er tilkient at svare efter indgifne specification. Af de indstefnte mötte allene Siver Tandberg, belovede til vaaren at svare sin debet med tömmer. Haneviig begierte dom og omkostning. Afsagt.

Efterdj de Indstefnte ej beviiser noget efter formentionerede dom at have betalt da er udj saadan en clar sag saaledis afsagt at Christopher Rösing inden 15 dage til Cit: Sr Haneviig bör svare og betale 14 Rd 1 ort Jon Christophersen ligeledis 6 Rd 3 ort. Anders Poulsrud 2 Rd. 16 β. Laurs Erichβ: Vager 5 Rd 14 β. Peder Sundbye 5 Rd. 1 ort 16 β. Carl Svarverud 8 Rd 3 ort 10 β. Frode Aasene 5 Rd 1 ort 16 β og Siver Tandberg 7 Rd. 22 β. og det med 8 β af hver Rd i omkostning under execution i deris midler efter loven.

Mag: Ramus ved Ole Raae og Halvor Kongel lader stefne Malene Klot for giæld samt Peder og Rasmus Loe for Resterende Landschyld, provene aflagde Eed at de vare louligen varsled og som de ej mötte legges dem laugdag fore til d: 27 Mart. til hvilchen tid sagen efter Peder Raaes begiering paa Prestenβ vegne er optagen.

Hans Andersen ved Hönefoßen lader ved Ambiör Murmester og Halvor Thomesen stefne Elias Sundetz Enche Gunild Jonsdatter for 8 Rd 1 ort 2 s hun til hanβ möndtling Kari Olsdatter schiftebrevet formeld schal vere schyldig som aflagde Eed at hun er loulig stefnt, og som hun har intet at betale med saa begierte hand almuens attest om hendis tilstand. Dertil svarede tilstede verende Almue eenstemmig at hun var en ælendig schröbelig og fattig stachal, som intet er ejende, hafde det fornöden at secunderis af andre i hendes fattigdom, da hun ej ejer maden til munden eller snart klederne til Kroppen. Hvor efter hand var tingsvidne begierende.

TING 28. FEBRUAR 1704 PÅ MO I HOLE

Anno 1704 d: 28 Feb. blef Retten til almindelig sageting betient paa Moe Hole anordnede tingstue paa Ringerige var oververende lensmanden Tosten Bye samt laurettismend (fol. 160b) Peder Lehne, Christen Utvig, Jens Moe, Anders Bye, Niels Sundvolden, Niels Laarviig, Svend Giesvold og Rolf Rudsödegd:en. Var og tilstede hr: amtmands og fogdens fuldmegtige.

Blef allerunderd: publiceret hans K. M. schattebref af 19 Janv. 1704. Placat om et Commerce Collegii indrettelse i Kiöbenhafn af 26 Jan. 1704. Et forbud soldater og Söefolch sig ej af Riget at begive af 29 dito 1704. Blef saa tingliust Samuel Hansen og Ole Setrangs transport til Christian Müller paa 1 f: i Söndre Gomnes af 24 Aug. 1703. Christian Thomesens Gave bref til Bönsnes Kirche paa 1½ f: i Nordre Gomnes uden böxel af 7 April 1703. Niels Alfsens böxelsedel af Christen Christenßen udsted paa den halve part i Hurum af 12 Aug. 1703.

Monsr Jens Tygesen stefner Johannes Field for 4 Rd 2 ort 19 β som hand vedstoed. Knud Börgeesen Field for 8 Rd. 1 ort 12 s. samt for leje af en Kue til Bönsnes Kierche i 19 Aar a 1 ort - er 4 Rd. 3 ort som hd vedstoed, og Peder Lehne for 13 Rd og 16 s hand ham schyldig, hvorimod hand hafde contrareigning dat: i dag, samt for 10 Aars resterende Leje af en kierche Koe, dette kunde hand ej negte, Cit: paastaar at svare renter med 2½ Rd. samt at levere Kuen kuen ⁽¹⁾ fra sig eller og sette Borgen derfor Cit: bevilgede opsettelse til d. 8 April.

Bent Skamarchens qvinde fordrede den sag igien i Rette mod Ole Solberg et consortes fol. 148. begierte Marta Solbergs erklering og hun og medconsortes at foreleggis i egen person at möde til neste ting til hvilchen tid Laurs Hansen begierte opsettelse. Paa Tharald Solbergs vegne svarede Hendrich Valter at s: hd til siste ting erklerede sig at hans qvinde hafde intet utilbörligt Bent eller hans qvinde at tillægge, saa begier hd dom i sagen. = Afsagt. Efterdj det befindes af de i Acten indförte vidnesbiurd Ole og Marta Solberg ej at have sigted Bent Skamark: for nogen uærlig sag, men alleneste brugt en utilbörlig mund, saa ere de tilfundne at giöre Bent og hans qvinde her for Retten en offentlig deprecation og afbedelße, hvorimod de anförte schieldsord ej bör komme Bent eller hans hustrue til nogen æris forklejning i nogen maade.

Christian Hansen fordrede paa hr: Christen Christophersens vegne d. sag i Rette angaaende det qvernebrug i Vigerfos som paa Nordrehoug ting d. 25 hujus blef paatalt refererede sig til det da i Retten indgifne indleg og eschede dom. Og blef da oplæst samme dom som da blef afsagt.

Peder Christiansen stefner Jens Moes Enche for 3 ort som hun ved Johannes Moeskasted gestendighed. Engebret Lehne for 5 Rd 2 ort 2 s. og 5 tölt lastebord, begierte ved Peder Lehne opsettelse til hans hiemkomst. Amund Slöa tilstaar 1 Rd og Ole Slöa 1 ort, item Rasmus Sörum for 13½ Rd. hd h: schyldig for en hest. Rasmus sagde hesten döde af schab derfor formeener hd at vere fri for at betale den, Rasmus foreleggis at forschaffe fuldkommen beviis til neste ting af hvad beschaffenhed det har sig med samme hest, til hvilchen tid Citant. begier opsettelse.

Knud Stixrud fremkom for Retten og tilstod at hand var schyldig til Jacob Luth 58 Rd. hvorföre hd pantsetter ham alt det hd ejer og ejendes vorder, Jon Aasterud vedstod ligeledes at vere schyldig til Sr Luth 144 Rd. hvorföre hd for samme giæld pantsetter ham alt hvis hand ejer og herefter bliver ejende.

Fogden stefner Halvor Gutormsen Næs for lös lejermaal med Birgete Andersdatter hendes Moder mötte og sagde at hun ej endnu har föd barnet. Gutorm Næs tilböd at ville betale de halve böder for ham saas: hd self intet ejer.

Anders Rejersen stefner Halvor Gutormsen for hand har Krenched hans datter Birgete med formeening hd bör indstaae hende for hendis æres Krenchelse, Hans Jens: fremlagde hans indleg af 16 hujus, Gutorm Næs mötte paa sin söns vegne svarede at som hans sön har begaaed dette (fol. 161a) lejermaal af sin ungdoms uforstandighed, formeener derf: at hd ej bör refundere hende noget til hendis oprettelse saasom hd derforuden er et schröbeligt mennische, intet ejende og hans Möderne Arf bortsat til hans helsens recuperation - derefter optalte Hans Jensen 20 specie Rd, som Anders Rejersen vil give sin daatter i hiemegift, med hvilchet hand vil formeene at hand bör give hende ligesaa meget, for den hende tilföjede spot. Begge diße sager ere optagen til d: 8 April.

TING 29. FEBRUAR 1704 PÅ MO I HOLE

D: 29 feb. blef Retten igien betient paa Moe udj forberörte 8 tingmænd og fogdens fuldmegtig Laurß Hansens oververelße. Blef tingliust Christen Fröshougs schiöde til hr. Gen: Major Tritschler paa 2½ schipp. i Fröshov, ¼ i Frognöen, 1 schpp i lille Hundstad af 15 feb. 1704, item hans transport til ham paa 5 f: tunge i Hurum, af samme dato.

Christen Domholt fordrede dom i den opsatte sag mod Guldbrand og Ragnild Horum i Sr Kleboes sag. = Afsagt. Efterdj Guldbrand og Ragnild Horum efter den af Retten giorde foretning hos Sr Kleboe ej har indfunden sig til afreigning, og i særdelighed ej har noget gyldigt til giældens afbetaling at beviise altsaa bör Ragnild Horum inden 15 dage at svare til Cit. Sr Kleboe 3 Rd. 2 ort og Guldbrand Horum 2 Rd med hver ½ Rd i omkostning under execution efter loven.

Item fordrer i Rette Sr Lemmichs debitorer som nu igien sig indfant undtagen Embret Svarstad og fremlagde Peder Svarstad Erich Tandbergs sedel for 5 Rd, som fuldmegtigen tog gyldig.

Afsagt. Efterdj de af Sr Lemmich tilstefnte Debitorer ej kand benegte den hos dem sögende Kraf jo at vere rigtig altsaa tilfindes de til velb^{te} Lemmich en hver for sig at svare som efterfølger Embret Svarstad 13 Rd 3 ort 4 β. Anders Bye 7-3-7. Hovor Hunstad 7-3-16. Peder Svarstad 1-2-3. Hendrich Ulleren 9-3-8. Sören Hungerholt 9 Rd. 6 β. hvilchen giæld med

8te schilling af hver Rd i omkostning Inden 15 dage bör svares under adfærd efter loven. Belangende den præntion til Sl. Ingebret Ullerens sterboe, da som efter ham ej endnu er gjort ansøgning om schifte beroer det med den post til schifte scheer, hvor da Sr Lemmich niuder Ret efter sit pantebref og fuld betaling om midlerne tilstrecher.

Ragnild Carlsdaatter stefner Sergeant Laurs Torbiörnsen efter beviis af 30 Maji 1702 for 20 Rd hd hende schyldig, stefnevidne Tosten Bye og Christen Domholt kand ej vidne at hd til dette ting er stefnt: hvorfore sagen remitteris til nye sögning.

Paa Mads Trulsens vegne fordrede Laurs Hansen dom i den opsette sag mod Christen Fröshov med tilstrechelig omkostning - Christen Fröshov ved Christen Domholt begierte sagens forflöttelse indtil hans sön kommer hjem fra byen som hand har gived commiss at svare gielden, hvilchet Cit. fuldmegtig ingenlunde vilde consentere. = Afsagt. Saasom och i Rette lagde dom og udstede obligations paaschrifter erfarer Sr Christen Christensen at vere schyldig til Sr Matz Trulsen 9 Rd. 3 ort alt saa tilfindis hd samme gield tillige med 3 Rd i omkostning inden half maanedes forlöp at svare, under adfærd i hans midler efter loven.

Laurs Hansen paa Norups Sterboes vegne, fordrer i Rette en stor deel af Almuen her i Prestegieldet for gield. De indstefnte mötte samtlig tilstede og afbeviiste en deel at have betalt fordringen en deel vedgich og en deel begierte opsettelse til at före bedre beviis efterat de omstendeligen og viitlöftig hver for sig hafde forklared sin sag. Lars Hansen gjorde denne indsigelse paa Sterboeds vegne at alle forskrefne Debitorer iche her efter bör svare noget til Hendrich Nielsen, mens til Norups sterfboe saasom samme gield derhen schal vere transportered. Optagen til d: 8 April.

Fogden stefnt Svend Olsen Skierdalen for ægte lejermaal. Tosten Bye og Mathiis Domholt af lagde Eed at hd er loulig stefnt opsat ut supra.

(fol. 161b) Fogdens fuldmegtig Laurs Hansen begierte Almuens attest om eftersch^r personers tilstand s: sig med lös lejermaal har forseed hvad de til bödernes afbetaling kand vere ejende, saasom Niels Bye med Malene Mortensdatter, da tilstod almuen at hd er soldat under det nye regimente, siges at vil ægte hin anden, ellers er hun reist af böjden og ej efterlat sig nogen middel til böderne med at betale. Item Hans Larsen med Gunild Jonædaatter. Gierningen schal vere gjort paa Bragnes, hd er her ubekient og hun römt af böjden.

Hans Andersen paa sin möndtling Kari Olsdaters vegne stefner Sören Hungerholt for 5 Rd 20 ß: som resterer paa et hestekiöb, Sören negted iche gielden, sagde at hd hafde betalt Guldbrand Ultved for at före 5 tiöv bord for ham at betale samme gield med og at Ole Friderichsen og hans qvinde tog Guldbrand god for samme penge opsat ut supra.

TING 27. MARS 1704 PÅ TANBERG I NORDERHOV

D: 27 Mart. 1704 blef Retten til opsettelse ting betient paa Tandberg tingstue i diße 8 tingmænds nerverelse): Rolf Lie, Tosten Myre, Halsteen Bölgen, Niels Berger, Hans Flechesöv, Siver Tandberg, Ole Drolshammer og Jörgen Vejen samt lensmanden Peder Rasmusen.

Hans Lund fordrede den sag i Rette fra fol. 159 imod Anders Olsen, som efter dito Anders Olsens begiering bevilgede igien i sagen opsettelse til neste ordinarie sageting.

Truls Gutormsen begierte sine indstefnte prof efter forhen gjorde paastand og laugdags foreleg fol. 159 at tagis til Eed. Fremlagde en beschichelse til de indstefnte af 5 Oct. 1703 hvilchen for Jörgen Larsen, Samuel Hansen og Anders Christensen blef liudeligen oplest og gestendigede

de ved deris Eed for Retten at deris forhen udj forberörte beschichelse indförte tilstand er i alle maade sandferdig, saa tilstod Anne Guttormsdatter ved Eed at hindes forhen indgivende for Retten oplest er sandferdig hvilchen attest er af 25 feb. 1704. Derefter fremlagde Anders Olsen og Engebret Nærstad deris schriftlig indleg af 27 Mart: 1704 samt og Sidonia Vesterens schriftlig Eed af 13 Aug. 1703 som hun for dem hafde oplest og derefter gjort hendiß Eed, hvilche de for Retten opleste og med Eed bekreftede saaledis i Guds sandhed at vere passeret. Hvor- efter Truls Guttormsen var tingsvidne begierende,

Ole Flascherud mötte for Retten fremlagde en contract imellem h: og Torchild Fiösviig af 2 Jan. 1700. Paa Contrapartens vegne mötte ingen, Citant: begierte dom over indstefnte Amund Guttormsen til platsens entvigelse, hvilchen sag fra fol. 159 er hid forflöt, hvor ud- inden ej videre blef indgivet. = Afsagt.

Amund Guttormsens bevilling sedel til at bruge den platz Dal under Fiösviigen er h: af ingen nötte siden den ej af Rette Landherre Ole Flascherud er unterschreven og ej efter lovens biudende tingliust og omendschiönt Torchild Fiös vig har bevilget h: den paastefnte platz saa erfarer man dog af i Rette lagde contract af 2 Jan. 1700 at Torchild ej er berettiget at bortleje noget uden Gaards i Fiös vig ejedeler thi bör Amund Guttormsen inden förstkommen- de 3 Maji at fraflötte sin paaboende platz Dal eller og lide derfor s: den der besidder andens jord uden hans minde efter lovens 3^{die} bogs 14 cap. 1 art. og ved Kongens foged og Mænd derfra udföris.

Embret Nærstad bevilged end opsettelse til neste ting mod sine Debitorer fra fol: 159 til den- ne tid opsat.

Sören Jemt begierte dom med omkostning i den opsatte sag mod Erich Setnes som ej mötte. Afsagt. Sasom det befindes af de i denne sag förte prof Erich Setnes i sin ord og tale at have brugt alt for meget sin bekiente uschichelighed der til med vil hd ej heller efter laugdags fore- leg indstille sig for Retten at giöre sin forklaring ej at vere vidende noget schiel til hans udj ölstuen forbemelt fremförde snach og prat sager altsaa bör hand at giöre Cit. Sören Jemt en sömmelig (fol. 162a) deprecation, betale i omkostning 4 Rd og til Steens Kierchens forehaven- de reparation 2 Rd som inden 15 dage bör betalís under execution i hans midler efter loven.

Fogdens fuldmegtig Laurs Hansen paa Mad^m Norups vegne foregiver at s: Poul Klechen ej har efterkommed den ergangne dom s: man kand söge execution efter formedelst tiden er ex- pirered paastaar hd samme dom til fornyelse med paagaaende omkostning. Hand fremlagde dernest forb^{le} dom af 15 Aug. 1702. Hvad sig de 30 Rd betreffer som hans hosbond fogden til sterboet paa Poul Klechens vegne har betalt af den aarsage at man ej vilde bebiurde h: med nogen execution i hans midler, hvilchet hd uagted, ej vil eftenche den godhed man **ber** for h: ommelte 30 Rd igien vil svare, derpaa eschede dom med den forfalden rente tillige proces- sens bekostning at erstate. Ole Peders: Klechen ejer mötte paa Poul Klechens veigne, referere- de sig til sit forrige, begierte frikiendelses dom. = Afsagt.

Omendschiönt Seig. Tönder paa Poul Klechens veigne til Sl: Norups sterboe har udlagt de paastefnte 30 Rd, som hd nu pretenderer sig at restituering, saa dog alligevel fragaar besagde Poul Klechen ej at have anmoedet K. M. foged vel^t i saa fald at avancere eller betale noget til forberörte sterfboe paa hans vegne hvorhen hand veed sig intet schyldig undtagen efter den dom forhen indfört, som melder at Seig^f Norup avancerer 20 Rd. hvorimod Poul Klechen til- pligtes at levere et tusinde bord etc da efterdj samme dom, som her ved i alt fornyes, untagen den tildömte omkostning og landschyld som forlengst er clarered, ej af overdomeren er tilside sat, kd den ej heller udj denne ret vere nogen forandring undergiven thi naar Poul Klechen leveris 20 Rd svarer hd 1000 og det continue enten med penge eller bord indtil gielden til fyl- lest vorder clareret. Og som dito 20 Rd ej er Poul Klechen tilbuden siunes det en ubillighed at

obligere h: til at betale noget paa gielden förend dommen i den post vorder fyldestgiort, hvorefter det endeligen vil vere fornöden at K. M. foged lader revocere sine udlagde midler fra den som dommen haver annammet.

RETTERGANG 1. APRIL 1704 PÅ NEDRE KVERNHUSSAGA VED HØNEFOSSEN

Anno 1704 d. 1 April blef Retten betient paa tilstefnte Aasted Nedre Qvernehus saugen udj nestanföorte Laurettes Mænds oververvelse untagen Hans Flechesov i hvis sted var Alf Gundersbye var og tilstede lensmanden Peder Raee.

Hvorhen Ole Friderichsen ved Hönefoßen hafde indstefnt Seig^r Peder Sörensen Maas for det halve brug i b^{te} saug at formener at vere nermere til at bruge og indlöse end hand som en fremmed etc. Derefter fremlagde Cit: fuldmegtig Peter Biörn en laugtingsdom dat. 2^{den} sögne for Mitfaste 1664 hvormed hand vil beviise Cit. ret til at söge dette gods -

Derefter fremviiste hd udj samme act infört pag. 21 et mageschifte bref hvorledes Knud Erichsen Sl. Anne Clausdatters förste Mand er kommen til omtvistede saugpart, saaog et schifte bref efter Knud Erichsen af 18 Mart. 1641. siste blad der med vil beviise at det er b^{te} Knuds saug, dernest fremviiste hand videre et pantebref indfört pag. 88 paa dito saug. Af samme domb pag. 95 beviises Anne Clausdatter at have löst den omtvistede halve saug til sig, videre fremlagde en afreigning f: Inger Knudsdatters Arf af 2 Oct. 1669. item en foreening imellem Knud Hansen og Lauge Larsen Cit: Moders Morbroder om 80 Rd Knud schal gotgiöres naar hd leverer Ingers arf fra sig af 2 Mart. 1665. Siden en beschichelse til Jesper Gregersen af 19 April 1703. Derpaa fulte Citantens indleg af i gaar. Derefter fremviiste fuldmegtigen 77½ Rd. med sin opgielt om nogen ville tage derimod, hvilche hd igien til sig i forvaring annammede. Derefter begierte Truls Guttormsen at de optælte penge paa hans Principal Seig^r Maases vegne i Retten maatte vorde seqvestreret. Peter Biörn formeente hd til saadan begiering (**fol. 162b**) burde producere sin Principals fuldmagt og Mr Maas om hd har nogen Kraf til Ole Friderichsen da at söge det loulig. Der efter fremlagde Truls Guttormsen og Jesper Gregersen hver sit indleg. P: Biörn refererede sig til sit forrige, henstillē resten under Dommerens schiön. Saasom ej noget i denne sag fra Sr Maas eller Jesper Gregersen er indkommen til sagens opliusning optages den til d. 20 Maji förstkommende hvor den paa Aasteden igien kand foretages, en hver da forelagt hvad til sagens opliusning behöves at producere.

TING 8. APRIL 1704 PÅ MO I HOLE

D: 8 April 1704 blef Retten til opsettelse ting betient paa Moe var tilstede det ordinarie laugret fol: 160 indfört saa og fogden Seig^r Tönder samt lensmanden Tosten Bye.

Anders Rejersens sag fol. 160 mod Halvor Næß blef igien af hans qvinde i Rette fordred, Halvor fremlagde sit indleg af i dag. Videre blef ej indgivet, hvorfor er afsagt:

Efterdj loven befaler at den som beligger nogen uberögted Möe bör give hende en hiemgift efter hans formue. Da som Halvor Næs er ej af större midler efter sin Sl. Moder end til nogle og tyve Rd, hvilche hans fader Gutorm Næs foregiver til at recuperere hans helsen, har udlagt, efterdj hand altid har haft, som endnu, stor svaghed i öjnene, Kand ham ej tildömmis til den af ham besovede Birgete Andersdatter större summa at udgive end 6 Rd. som Halvor Næs inden 15 dage svarer hende under adfærd i hans midler efter loven.

D: sag belangende Kongens böder beroer med fogdens consentz til sommertinget.

Svend Olsen Skierdalen, vid. fol. 161, er tilkient inden 15 dage at svare sine ægte lejermaals böder for sig og sin hustrue med 3 Rd. 1 ort 12 ß under adfærd efter loven.

D: sag med Hendrich Nielsens Debitorer er efter Anders Christensens begiering paa Laurs Hansens vegne til neste ting opsat.

Saa er og Jens Tygesens sag mod hans Debitorer til neste ting med Cit. begiering forflöt.

RETTERGANG 20. MAI 1704 PÅ NEDRE KVERNHUSSAGA VED HØNEFOSSEN

Anno 1704 d: 20 Maji blef Retten igien betient ved Hönefossen i d: opsatte sag fra forrige side angaaende Nedre Qvernehus saugen var oververende fogden Lars Tönder samt det ordinarie laugret.

Ole Friderichsen som Citant ved sin fuldmægtig Peder Biörn fremlagde en stefning af 21 April indkaldende en deel prof at vidne om Citantens odelsret etc, Anders Ferden tilstod at Knud Knudsen var Citant. Moderfader, Ane Mogensdatter og Marte Aagesdatter proved det samme saaog Anne Knæstang. Derpaa aflagde de deris Eed. = Byfogden paa Bragnes Mons: Peder Poulsen paa Jesper Gregersens vegne mötte og tilspurte Cit. Ole Fred: om hd iche fant sig best ved det at denne tvistighed i mindelighed blef componered, hvor til hd svarede at hd det ej kunde giöre saas: hd hafde möndige og umöndige södschende som i sagen interesserer, alleneste abvartede Rettens Kiendelse. Derefter fremlagde Byefogden Guri Olsdatters pantebref paa 4 lispd i Sundbye af 14 Maji 1597, item Jon Hönens qvit. for landschuld dat. 1634, en dito af 30 Jan: 1633 - Jesper Gregersens foreening med Ingeborg Hansdatter om d: halve part i saugen af 17 Junii 1680: et mageschifte bref mellem Erich Jacobsen og Ouden Hönen af 9 April 1619. Anne Clausdatter börns afkald f: fæderne arf af 29 Mart. 1641. Kongl. confirmation paa saugen af 24 Nov. 1688, en qvitering f: 77½ Rd. af 20 febr. 1642 og endelig hans indleg af i dag. Derefter producerede Peder Poulsen S^f Maas fuldmagt i sagen af siste 16 Maji, dernest hans indleg af i dag. Derefter fremkom Knud Olsen Riber og producerede et indleg af i dag, der paa fulte en foreening om hans moders arf af 2 Maji 1640.

Derefter producerede Peter Biörn en fuldmagt til Hans Michelsen af 16 Maji 1663 og Hans Michelsens fuldmagt til Knud Erichsen af 4 Sept. 1663 samt et indleg for laugtings Retten under Jesper Gregersens haand d: 27 Jun: 1662. Citantens beschichelse til sine södschende om de med h: vil söge processen af siste 27 Mart: Derefter formodede hand at udj hans seeneste i Retten indgivende er giort fornöden opliusning baade om Cit. Ret til den nedre qvernehus saugs indlösning saa og for hd s: scheer bör, s: og i Retten er optalt og anviist og derfor eragtede ufornöden (**fol. 163a**) Retten videre med unödvendige demonstrationer at bemöje om den materie, ville i desen tilfelde og med alle nu af Contrapartene giorde instantzer have sig referered til forhen og nu allegerede Lovens clare ord pag. 763. 5 art. 797 - 800. 812. 21 art. Ellers sagde hd sig f: det öfrige at maatte begiere Domeren og MeddomsMænd ville i sær lade sig i denne sag vere recommenderet og erindret lovens ord p. 808 4 art. Hvad Knud Ols: Ribers pretention angaar da vil man i saa fald have sig referered til schiel af loven og det forhen i Retten indgifne schiftebref og stiled det öfrige til sin tid og sted i beroe om hd enten bör hafve mere eller mindre i nedre Qvernehus saug alt efter lovens tydelig ord og forklaring og befindende rigtighed og saa f: resten denne gang vente i hovedsagen en lovmeßig Kiendelse. = Paa Jesper Gregersens vegne bad Peder Pouls: Retten ville Kaste öje paa det i Retten indgifne Hans Michels: schiöde paa en Broderlod i d: ½ nedre qvernehus saug til Knud Hansen paa sin möndling Inger Knudsdatters vegne saaog paa d: fuldmagt hd giver at söge resterende Grundleje af b^{lc} saug dat. 4 Sep. 1669. Da ere de begge af laugm: Vitt: Huus ved hans dom til

intet gjorde. = Det indlæg s: Knud Hansen og Jesper Gregersen underskrevet d: 27 Jun. 62 hvilchet naar confereris med den i Retten producerede 2de Jon Hönens udgifne rettigheds qviteringer til Knud Erichsen s: er dat: 3 og 64 saa schal befindis at det schal vere conform med hans forige paastand. I öfrigt refererede hand sig til sine indgifne indlegger.

Sagen er optagen til doms til nestkommende ordinarie ting d: 4 Julii paa Tandberg saasom d: er af viitlöfftighed.

TING 4. JULI 1704 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 166b) Anno 1704 d. 4 Julii blev Retten til Almindelige sageting udj eftersch^r laugrettes oververelse): Tosten Myre, Niels Berger, Halsteen Bölgen Rolf Lie, Siver Tandberg, Jörgen Veyen, Alf Gundersbye, og Ole Drolshamer, var oververende i hr: Amtmands sted hans fuldmægtig Sr Vendelboe fogden Lars Tönder og Lensmanden Peder Rasmusen betient paa Tandberg tingstue - blev publicered efterschrefne breve og documenter,

Ole Friderichsens pantebref paa hans iboende gaard og anden lösore til Anders Hofgd f: 120 Rd af 13 Mart: 1704 - Jacob Andersens Pantebref af Peter Biörn udgivet paa ¼ part i Nedresaugen af 22 feb. 1704. Engebret Peders: forbud intet bref at tingliussis om ½ f: gods i Nærstad af 4 Jul. 1704. Monsr Jens Nielsens böxelsedel til Jon Amundsen paa 5 lispd i Ordal af 1 Mart: 1704. Christopher Rolfsens böxelsedel paa den gd Heen af 2 Mart: 1704.

Amund Semens schiöde til Jörgen Oppen paa 2 sösterparter i Staflund af 20 10bris 1703. Amund Semens schiöde til Jörgen Open paa halve parten i Sesrud af 18 10bris 1702. Mag. Rami pantebref paa Lundesgd:en af Anders ibd udsteed. Friderich Lundesgd:ens pantebref til Mag. Ramus paa Lundesgd:en udgivet, begge af 19 Jun. 1703. Peder Sundbyes pantebref til Mag. Ramus paa Sundbye af 27 Jan. 1703. Malene Clots schiöde til Mag: Ramus paa 2½ lispd gods i Nærstad af 27 Mart: 1704.

Byfogden paa Bragnes Peder Poulsen fordrer i Rette Hans Øfrebye f: 19 Rd 2 ort, hd h: schyldig etc. Derpaa fulte reingningen af siste 2 Julii. Derpaa indgaf Rasmus Nielsen den indstefnte Øfrebyes indleg af i gaar. Byfogden replicerte herimod at det paaschud hd gör om tubachens udögtighed er usandferdig og kun udflugter i steden for betaling s: hd f: 5 aar siden burde giort, d: dilation hd begierer til hd sin giæld faar indsögt ved Retten gestendiger (fol. 167a) Cit. ingenlunde helst hd nu har haft tid og credit i 5 samfelde Aar, hvad tid loven bevilger h: til de unafngifne vidne at före henstilles til domeren, til slutning paastaar hd at efterdj hd befindes stefnt og til sagen svared hd da niuder en uopholdelig dom. Sagen er optagen til d: 8 Aug. og indstefnte forelagt da at fremföre sin beviislighed.

Byefogden Sr Peder Poulsen paa Jesper Gregersens vegne fordrer i Rette d: sag fra fol. 163. Derefter producerede hand sit indleg af i Gaar. Videre blev ej indgivet paa enten siderne hvor efter sagen til i morgen tilig er til doms optagen.

Blef saa tingliust Siver Tandbergs böxelsedel paa 5 f: i Tandberg af 14 April 1703.

K. M. foged ladet stefne Knud Grafli for begangen drab paa Ole Andersen Graflie saaog lensmanden Gundvold Strande for hd schal have ladet den bortrömte passere uanholt etc: Eftermaalsmanden den dræbtes qvinde Siri Olsdatter og hendes söonner mötte for Retten nemlig Siver og Anders Olsöonner og som ej andre vidner var at bekomme vant de alle 3 eenstemmig ved Eed som fölger,): at Gierningsmanden Knud Grafli kom ind til dem afviigte 2^{den} Jule dag om eftan og var druchen s: hd kom ind helsede hand d: for svarverfanter, saa bad Ole hand schulle side hos h: paa Krachen, saa satte hand sig og med det samme tog hd Ole i begge

Armene og schub h: tilbage, dermed tog Siver og Anders og holt h: da stod Knud Olsen op og sagde til Knud Johansen har du bed mig hiem saa schal du nu fölge mig, saa gich hd hiem med ham til sin fader, en liden stund derefter kom hd igien og hans Moder fulte h: Som hd kom ind tog hand strax i Anders, saa löb Siver tog Knud fra h: og holt h: et lidet stund derefter kom Ole gaaendis til dem og sagde, min Kiere Knud gif dig til freds her er ej nogen Christelig lif som vil dig til onde. Dermed stach hd over axelen paa d: s: holte h: og ramte h: i bröstet med sin telleknif, ak Gud bedre mig sagde Ole da, hd stach mig, derefter fich de h: paa dören og fulte saa sin Moder hiem, 9 uger og 4 dage derefter döde hd, enten hand döde af stinged eller anden tilfelde kunde de ej vide, efterat hd hafde faaed schaden og paa 1 maanedes tid holt ved sengen kunde hand vere oppe og da begynte saaret at læges og de tenchte hd schulle blevet god igien thi hd klagede sig alleneste at saaret var ömt uden til. En 14 dage för hd döde fich hd hoste og bröstverch bar sig ilde i hvert leed paa h: var og særdelis af hovedverch, klagede sig at hd fröb og meente at det var rosen, dette varede til hans död og siuntes dem at det var d: samme siuge hd hafde s: et lidet pigebar der i huset, s: dog kom til sig igien, og tillagde den affaldne Knud iche sin bane ellers tilstod de at Knud gich til h: sammetid og pönted hanb saar, gaf h: og noget til underholding mens hd laae, var og hos h: dagen för hd döde var Knud hos h: da bad hd h: at hd ville tilgive ham sin forseelse, jo Mænd vil ieg saa, vil du reche mig haand derpaa, ja sagde Ole, dermed ragte hd h: haanden s: Manden var död römte hd.

TING 5. JULI 1704 PÅ TANBERG I NORDERHOV

D: 5 Jul. blef Retten igien betient paa Tandberg tingstue, og blef da i den opsatte sag imellem Citanten Ole Frederichsen og Contraparten Sr Maas etc. saaledis dömt og afsagt.

Den af Citanten og hans fuldmegtig til nöje gjorde demonstration og forklaring i Retten om Ole Frederichsens herkomst giöris ej fornöden her vitlöftig at igientage efter dj tilstefnte Jesper Gregersen i sit indlegs præambulo holder udisputerlig at Ole Frederichsen io er Knud Knudsens daatter Inger Knudsdaters sön hvis fader var Knud Erichsen afgangne Jesper Gregersens hustrue Anne Clausdaatters förste Mand. Og s: Ole Friderichsen da er b^{te} Inger Knudsdaters sön, saa vil hand beviise af det producerede og tingliuste mageschifte bref af 9 April 1619 at hans Moders Bestefader Knud Erichsen og hans fader Erich Jacobsen ere odels (fol. 167b) berettigede til det omtvistede halve brug i nedre qvernehus saugen ved Hönefoßen, hvilchet brug har fult dito Knud Erichsen og hans fader i 22 Aar indtil hd in A^o 1641 ved döden afgich efter ladende sig 3de börn Baard, Knud og Marte, hvilche da schifte holtes efter deris Sl. fader reserverer sig saugbruget at deele sig imellem, hvilchet hans arvinger dog siden haver bortsat, som igien af hans efterlatte qvinde Anne Clausdatter blef indlöst. Som hun nu geraadede i process med hendis stifsön Baard Knudb: og efterat sagen var debatered for hiemretten, stefnes den af Jesper Gregersen for laugtinget hvor da A^o 1664 er falden denne Kien-delse at Anne Clausdatter, og iche Jesper Gregersen ubehindret hendes lifs tid schal niude det helnings brug i saug og hvo efter hendis död kand fremviise bedre Ret end hun det til at have, söge det louligen: hvorved dette falder til observation at sagen efter hendes död af de tilberet-tigede kand paatalis hvorimod tilstefnte Jesper Gregersens paastand er at vere odels berettiged til omtvistede saugpart i henseende hans Sl. hustrue efterat hun den fra Pantemanden Hans Samuelsen A^o 1642 hafde indlöst har haft den i hævd i 20 vintre til A^o 1663 da hun af stifsön-nen Baard Knudsen derfor blef tiltalt, ej betrachtende herved at hun indfrelste et pant, som af hendis stifbörn tillige med hende var bortsat, hvorpaa ej kand fengis hæfd. Saa vil hd og paa-staae og formene at det producerede afkald af 29 Martii 1641 schal vere fuldkommen beviis at hendis stifbörn ej schal have videre pretention til saugen, da den reflecterer alleneste paa löb-öret og ej paa odelsgodset i paastefnte saug, efter saadan beschaffenhed kand denne Ret ej fra-falde Jesper Gregersens paaschrift paa Ole Friderichsens beschichelse som med hans haand

d. 20 April 1703 stadfestes at d: omtvistede saugpart io er dito Ole Friderichsens odel. Thi dömmis og afsiges saaledis at efterdj ingen af de Rette odelsbaarne paa schifte efter Sl. Anne Clausdatter har ladet paatale deris Ret til omtvistede saugpart som har foraarsaget at den paa samme schifte til Seig^f Peder Sörensen Maas for højere summa er udlagt end den tilforne var indfrelst före, kand det derudinden slutted ej remiteris, thi bör Ole Friderichsen at restituere Seig^f Maas sine udlagde 325 Rd. hvorimod Ole Friderichsen da saa snart det er efterkommed tiltreder det halve brug i Nedre qvernehus saug med tilhörende stue og redschab og giörer sig det til odel og ejendom efter egne behag nöttig, Knud Riber sig dog sin Ret derudj efter sin Sl. moder forbeholden.

Provene i den drabssag fra i gaar blef saa videre examinered og tilstod Guldbrand og Niels Næß ved Eed, at i Lensmandens sted og i hans söns fraverelse den Danemand Nub Strande begierte d: med sig at eftersöge delinquenten, som de kom til Graflie og talte om at de vilde gribe h: da forböd Ole Anders: dem det Jeg kiender vel hvor det lider, faar ieg ej verre end ieg har nu meener ieg, ieg staa det over, da sagde Nub til dem vi faar tage h: efter fogdens befaling, da sagde Ole nej de schulle det ej giöre thi hd blef god igien, saa sagde Nub til folchene i huset at dersom hd blef verre schulle de strax schiche h: bud saa schulle hd lade gribe h:, dette passerede ved Marchens tider. = Ole Hæl og Niels Guldbransen Næß vand ved Eed at saa snart Lensmanden fich at vide at svagheden tiltog hos Ole schichede hd 11 karle i vejen at tage Delinquenten, men fant h: iche. Derefter fremlagde Johannes Graflie sin stefning. Eftermaals Manden Siri, Siver og Anders Olsöner indstillede alting til Rettens schiön. Fuldmechtige Lars Hansen paastaar hd bör miste sit lif, og hans midler til Kongen at vere forbrut og Lensmanden tilkient at schaffe h: tilstede. Guldbrand og Niels Næs lagde dette til deris provning at da de var med Nub Strande besaae de Oles schade, s: hd hafde faaed paa schrae oven i bröstet og hd sagde efter tilspörgelse at hd meente stinget gich ej igiennem formedelst tveren gaar ej igiennem og da var saared ej större end man kunde teppe med enden af en finger. Optagen til d: 8 Aug.

Ole Jons: stefner Guldbrand Folumsqvern f: 20 Rd. hd h: schyldig. Guldbrand Contraciterer h: f: hd har 1 par qvernesteen fra h: etc. Peder Rasmusen paa Cit: vegne fremlagde en arrest sedel (fol. 168a) af 3 Mart: som et indleg af 4 Julii. Contracitanten begierte opsettelse at Kand kunde före sine prof Ole Vagaard og Halvor Olsvigen. Negted ej at have jo bekomed de paa-stefnte penge efter stefningens anledning. Opsat ut supra.

Laurs Hans: i den opsatte sag med Ole svarver fra fol. 159 fordrede dom paa sin hosbonds fogdens vegne. = Hvorudinden afsagt. Ole svarver som er lovlig stefnt og opiniastrerer efter foreleg at möde bör inden 15 dage at svare til fogden St Tönder 3 Rd 2 ort 12 s med 3 ort i omkostning under execution efter loven.

TING 7. JULI 1704 PÅ MO I HOLE

A^o 1704 d: 7 Julii blef Retten til det ordinarie sageting betient paa tingstedet Moe i Hole Prestegiæld paa Ringerige udj det ordinarie laurettes oververelse s: fol. 160 indfört.

Christopher Christensen paa Albert Fyrens vegne for hvis hd h: efter gifne obligation schyldig stefner Jacob Luth. Paa stefningen er schreven at den er liust St Hans dag hvilched det ene stefnevidne s: kun tilstede var Tosten Bye og tilstaaer. Da som her befindeß fremlagt en stefning som er liust for vedkomende paa en h:dag, da det er en forbuden ting at gaa slige ærender fra hvilchen tid til dato er 13 og ej 14 dages varsel, da kand denne stefning ej ansees at vere lougyldig, thi henvises sagen til ny paatale.

Item stefnt Jacob Luth f: hvad hd efter revers schyldig til Gen. fischal Brochmand, etc. Er og passered paa en hellig dag ergo derudj dömt s: nest forrige.

Kong. M. foget Ladet indstefne Halvor Næs og Gunild Olsdatter f: lös lejermaal, saaog Poul Guldbransen for begangen hoer i sit ægteschab. Halvor Næs og Gunild Olsdatter er tilfunden at böde eller lide efter loven pag. 965. 1 art. og Poul Guldbransen f: sin begangne grove f:seelse at straffes paa sit gods og penge efter yderste formue, hvilchet inden maanedes forløb bör fuldbiurdis og exequeris under lovens foresigende.

Blef tingliust fru Estats Raad Eleonora Christina de Merode schiöde paa Berg i Hole sogn af 1 f: tunge dat. 11. Jun. 1704.

Torchild Olsen stefner Hans Must at höre paa prof om Gruten og Kindsvigen dat: 19 feb. Hr: Assistance Raad Must Contra Citirer Torchil Olsen ligeledis at anhöre p^rrof af 10 Jun. hvilchen af Sr Thomas Holter blef fremlagt. Efter at Eedens forklaring for alle vidnene paa begge sider var oplest, og de til sandheds bekiendelse formaned proved de ved Eed som følger. Peder Hoe vant at da Sl. Frantz Nielsen brugte saugerne i Skierdalen, nemlig for nogle og 20 Aar siden da var der hverchen hengsle for eller tömmerlegning paa Gruten, men om hösten förte de deris tömmer paa landet og siden om vinteren til saugene fra Gruten, og brugte Frantz Nielsen den tid Kind og Dalen med bevilling af Ole Torchildsen, veed ej andet end Gruten er Kind og Dals ejedeler saas: ager og eng strecher sig ned til vandet, og brugte Frantz Nielsen Brödre, Closter og Nedre saugerne i de tider s: nu af hr: Ass: Raad Must brugiß. Tilstod og at de andre saugbrugende lod Landlegge deris tömmer paa Gruten, veed ej at de gaf noget i betaling f: landlegging, ej heller ved hd hvorledis dermed har veret beschaffet siden Sl. Anders Simensen fich det, tilstod at Sr Must har hat tömmerlegning paa Gruten siden hd fich bruget, men ej tömmer af saa stor mengde s: nu. Niels Guldbransen proved at for 46 Aar siden da Jacob Nielsen Maas brugte Preste saugen og Friderich Madsen brugte Oensöe saugen da hafde de broer langs med Schierdalslandet som de kiörte tömeret paa op fra Gruten til saugene, den tid hafde de ingen tömmerlegning paa Gruten om someren, men om hösten lagde de det paa Iisbredden og kiörte det op efter haanden, I Kindsvigen hafde de et lidet hengsle, s: de lagde 2 a 3 floder tömmer udj med Guldbrand Thomasen Kinds tilladelse, hvorfor de gaf h: Aarlig 1 qt. fisch og da boede hans verfader paa Dal, har aldrig hört andet end Gruten er Kind og Dals ejedeler, veed iche at nogen i de siste 20 Aar har giort noget f: landlegging eller hengsle paa Gruten og mindes det er 29 Aar siden Frantz Nielsen döde. Michel Myren over 60 Aar gl: og föd paa Stranden og var Kiöregut paa sagene i mange aar proved det samme som Niels Guldbransen. = Knud Piochen proved for omtrent 26 aar siden da kiörte hd tömmer op efter Elven til saugene, naar der var meget tömmer lagde de det paa Gruten til de fich lejlig-hed (fol. 168b) at kiöre det op, mens rulled det iche. Har ej hört andet end Gruten er Kind og Dals ejer, ej heller at de brugende har givet noget af tömer legning nogen tid eller hengsle, men naar de spurte Ole Christens: hvor de schulle legge tömmer, svarede hd hvor I vil paa Gruten thi ieg har lof der til af Torchild Olsen.

Aase Guldbrand Thomesen Kinds daatter 56 Aar gl. proved det samme s: Niels Guldbransen untagen hun veed ej noget om den tid Frantz Nielsen döde, tilstod at der var ej lagt noget hengsle for Gruten för Must lod legge det, men vel at Mustes tömer har ligged paa Gruten og veed ej hd har givet noget derfor.

Tharald Solberg mindes f: 40 Aar siden hd Kiörte paa saugen og prover det samme s: Niels Guldbransen undtagen hd veed intet om det hengsle i Kindsvigen, men siden Must lod legge hengslet paa Gruten har hd stedse hört Torchild Kiært derpaa, det samme ogsaa dito Aase. = Anne Slotted vant at hun veed intet om hengsle eller tömer Rulling för end Must begynte dermed, = Kiersti Jobech vant Gruten var Kind og Dals ejer, og at hengslet paa Gruten blef

först lagt af Must, har hört mange gange Torchil har anched derpaa. = Marta Soelberg pro-
ver det samme s: Niels Guldbrands: men veed intet om fischeqvarteret dog erindrer hun s: er
58 Aar gl: at Guldbrand Thomasen brugte hengslet og holte det ved lige. = Kari Guldb.datter
vidner det samme ord fra ord s: Aase vundet haver. Friderich Johansen tilstod at baade för og
siden hengslet blev lagt, har Torchild forbödet h: at holde hengsle og legge tömmer paa Gru-
ten, imidlertid har Mustes tömer altid ligged paa Gruten.

Derefter fremkom ContraCitantens vidne, fremlagde deris schriftlig tilstand aflagde deris Eed
at samme var sandferdig. Anders Christens: paa Torchilds vegne tilspurte Holters fremstillede
prof 1 om de saugbrugende har haft Gruten til eje. 2do om i forige tider iche var lejlendinger
paa Kind. 3^{die} Om der var hengsle, för Hans Must, tilforn paa Gruten og om der veret hengsle
i Kindsvigen. 4 Gruten io at vere Kind og Dalens eje. 5 Torchil Ols: at have anchet paa Mus-
tes Langhengsle og tömer Rulning. Provene svarede til det förste det viste de iche, 2 affirme-
rede de at der var lejlendinger paa Kind 3. der var intet hengsle, men i Kindsvigen laached
tilsamen. 4 veed de ej andet end det saa er. 5. de har hört det, men f: nogle Aar siden. =
Christopher Deli tilstod at da hd schar paa saugen, bekom hd meere tömmer oven fra mark:en
end neden fra fiorden, = Mons^f Holter tilspurte Provene sine om de iche veed at de saugbru-
gende i Skierdalen har haft brug f: deris tömmers Landlegging paa Gruten upaa:anchet loulig
indtil Torchil Ols: begynte derpaa loulig at anche, hvor til de svarede ja. Ole Christens: indgaf
sin schriftlig tilstand som hd med Eed bekreftede, Holter tilspurte ham om hd gaf Torchil
noged f: tömerlegningen, svarede ney, formedelst bekostningerne ved de tider gich paa h: ved
alle saugerne. Videre hafde Parterne ej giöre spørmaal om, mens begierte et fuldstendigt
tingsvidne.

TING 8. JULI 1704 PÅ MO I HOLE

D: 8 dito blev Retten igien betient paa Moe ut supra. = Paa Hans Andersens vegne fordrede
Ole Raae sagen igien i Rette mod Sören Hungerholt fra fol. 161 til denne tid optagen fremlag-
de hans indleg. Paa Sören Hungerholts vegne mötte ingen tilstede. = Afsagt. Efterdj den
indstefnte ej fragaar de paastefnte 5 Rd 20 s. saa bör hand samme inden 15 dage til indb^{te} de
umyndiges formöndere med 1 Rd i omkostning at betale under adfærd efter loven, hvorimod
hd har sin loulig regres til Guldbrand Ultvet, om hand kd beviise sig nogen Ret til h: at have
efter sit forgivende.

Ragnild Carlsdatter stefner Sergeant Laurs Bölgen f: 20 Rd. hd hende schyldig etc efter frem-
lagde revers af 30 Maji 1702. Laurs Bölgen s: har tegned paa stefningen at den er ham anviist
og nu ej möder med sit tilsvar tilfindes inden maanedes forlöp at svare de paastefnte 20 Rd.
med 2 Rd. i omkostning under adfærd efter loven.

Anders Christensen paa S^f Tygesens vegne fordrede sagen i rette mod hans Debitorer fol. 160
opsat, og fremlagde Cit. indleg. Afsagt.

Johannes Field er schyldig at betale til S^f Tygesen 4 Rd 2 ort 19 ß (fol. 169a) og Knud Field
8 Rd 1 ort 12 s og a parte for Kue leje 4 Rd 3 ort hvilchen en hver med 3 ort i omkostning
inden 15 dage bör svare under execution i deris midler efter loven. Den sag med Peder Leene
er optagen til neste ting imidlertid bör parterne udj de Danemænd Torchil og Gutorm Havnors
nærverelse giöre liqidation til hvilchen ende de af Retten dertil ere forordnede.

Forrige foged Christen Christensen lod indgive i Retten denne forklaring anlangende itzige
foged S^f Tönders pretention paa Cammeretz mangler hvorved Fröshoug med underliggende
Frognöen paaföris 1 f: höjere schyld end s: samme af formaals tider schyldet haver, blev saa
fremlagt udtog af 3de matriculer pro A^{is} 1657. 1667 og 1670 hvilchet blev confereret imod

f:b^{te} 3de Matriculer. Dernest fremviiste hans sön Anders Christensen adkomstbrevene f: gd.en): 1 contract med Sl: Niels Gundersen af 13 feb. 1678. Torchild Olsens schiöde af 13 10b: 1675 og et dito af Laurs Jacobsen udgivet d: 19 Nov. 1670. Videre producerede hd fogdens verificeret extract af manglerne, hvorudi hd begierede Retten ville observere at udj samme meldes Fröshoug at schylde efter Matriculs extracten A^o 1680 2³/₄ schppd, hvori b^{te} Anders Christensen foregiver Frognöen at vere indberegnet f: 1 f: som same Aars matricul nu i Retten anviist forklarer specialiter, der dog Frognöen desforuden i bem^{te} mangelsposter ved Fröshoug vil bereignes for ½ pd: s: d.; og efter mangler siden A^o 88 saavels: den anden gd Fröshoug 2½ pd har svared; men at Fröshoug udj A^o 1680 aars matricul ichun beregnes for 2½ pd og Frognöen f: 1 f: er scheid af d: aarsage at gaarden Fröshov efter Christen Christensens andragende og paafulte Stadtholderens resolution efter Rettens middel f: deßen ringhed er bleven beseed og taxeret s: for s: derefter in A^o 1688 i fogden Sl. Hendrich Petersens regenschaaber er antegnet ej at maatte passere, hvoraf öjensiuinlig kd f:nemmes Cammeret ej har observered at Frognöen 2de gange i anteignelserne er beregnet saas: efter A^o 1680 Aars matricul f: 1 f: og 1688 2 f: da d: dog efter adkomster og ældgamle matriculer ej har schyldet mere end ½ schpd. hvoraf hd vil formode de höje herrer i Cammer Collegio finder god opliusning, til hvilchen Ende hand begierte dette af retten beschreven.

Michel Hansen Svarstad stefner Jens Nösterud f: hd h: uafvidendis en söndags eftermiddag gich ind i hans hus og bröd ud en seng vil formode hd derfore bör böde sine voldsböder. Jens svarede Ole Aslesen hafde solt h: samme seng og hd schal hiemle h: den. Opsat til neste ting.

Peder Christians: ved Tosten Bye og Peder Leene s: aflagde Eed om varselens rigtighed stefnet Arne Vejsteen f: 14 Rd 3 ort 10 ß. Tosten Bye begierte paa Cit. vegne opsettelse til neste ting.

Jacob Luth ved sin sön Hendrich stefner Amund Kolbiönrud f: 2 aar hd har boed paa Ertelien hvoraf hd aarlig schulle svare 8 Rd aarlig. Amund Kunde ej negte at hd io har boed paa plätzen, men paastoed at hd ej burde give saa meget deraf siden det er en klein platz siger at hd har levered derpaa 4 tölt tömmer à 3 ort hvilchet Hendrich Negtede iche. Afsagt. Som det befindes at Amund Kolbiönrud har brugt Sr Luths ejedeler i Ertelien er det billigt at hd og derfore svarer h: den schyldige Grundleje med 13 Rd s: med tömmer til anstundende höst schal betales, hvis det ej efterkomes bör hd inden Juul lide nam og vurdering i andre hans midler.

RETTERGANG 11. JULI 1704 PÅ HELGERUD I NORDERHOV

Anno 1704 d: 11 Julii blef Retten paa tilstefnte Aasted ~~Baarud~~ Helgerud i Nordrehougs Prestegield udj efterschrefne laurettes Mænds bivær betient nemlig Christopher Röseng, Ole Drolshammer, Poul Kile, Ole Vejen, Johannes Sörum og Iver Halstensrud, var og tilstede Lensmanden Peder Raae.

Anders Christensen paa Cit. Hans Brynildsens vegne fremlagde en stefning indkaldende Vexal besidere formedelst de har indfaldet med braate Riis og bede hugst i ~~Baaruds~~ Helgeruds ejedeler etc. Samtlig de indstefnte mötte tilstede, ved dem self og deris fuldmyndige paa fogdens vegne var tilstede hans fuldmegtig Lars Hansen. = Derefter fremkom en ustefnt protestant Hans Lang som paa Knud Ribers vegne begierte indfört at ingen granschning, vidners förelse eller noget deslige bör föres i denne sag forinden hand som har sine ejedeler imellem diße stridige parters, bliver loulig Kaldet. Anders Christensen formeente Knud Riber f: sin gd iche iche (!) at schulle Kunde have saadan ejendom hvormed hd paa de omtvistende steder Kunde have nogen paalöb. F:medelst Knud Ribers protestation f:flöttes sagen til neste 19 Julii til hvilchen tid Knud Riber om processen vil advaris.

RETTERGANG 15. JULI 1704 VED SANDVASSDAMMEN I FLÅ

Anno 1704 d: 15 Julii blef Retten udj fogdens fuldmegtig Laurs Hansen og efterschrefne laurretis mænds oververelse nemlig Vebiön Narverud, Ole Tios, Even Blixrud, Asle Krogsrud, Jon Solhoug og Jon Bierche, betient paa Aasteden ved Sandevansdammen (fol. 169b) i Flaae Annex, imellem Fredrich Sunstebye som Citant paa den ene, og Nub og Gunvold Strande, Ole Ringerud, Hans Tosevig, og Biörn Elsrud af Odalen anden side formedelst begangen tömerhugst i Cit. schove og ejedeler. = Cit. saaog de Indstefnte mötte samtlig tilstede og fremlagde Cit. fuldmegtig Niels Jensen stefningen af siste 17 April. Begierte derefter Aasterne hvor aaverchet er begaaed maatte först begransches för noget videre i Retten vorder produceret. Hvornest da blef begransched Aasteden Langs Sandevandet paa den östre side samme vandet og op efter Sandvaslien ongefær 1/16 deel miil befindes omtvistede last at vere hugen hvor Cit. formeente sig at vere paa de steder s: hans höje Excell^{ce} Guldenlöves schiöde om formelder til forige foged Jacob Luth, som dog siden af de 4 Commissariers forretning ere kient at vere Sognedalen og Flaae til ejendom, dog imod at Comiss. Lars Larsen og Egert Stochflet haver nedsat i Retten 300 Rd. saavels: Sognedalen og Flaae at betale og contribuere aarligen f: 3 hunder schat, men ej befindis noget af diße Contraparter af diße omtvistede ejendom nogen tid at have svaret af schatter og rettighed s: derpaa kunde paalöbe, mens at opliuse Contrap. til at kome til deres rette forstand, producered fuldmegtigen en befaling til fogden om de omtvistede schovers besigtelse i en dom indfört af 9 feb. 1672, item en besigtelse efter samme orderscheed af 21 Sep. 1672, saaog hans höje Excell. schiöde pag. 27. Endnu en Comissarial dom p. 23 hvoraf kd sees de af Odalen ej at have haft nogen ejendom i diße marcher. Endelig fremviiste hd hand p. 31 höjeste rettis slutning s: confirmerer samme dom. Fuldmegtigen begierte de tilstefnte prof at examineris. Fremkom da Jacob Tromel, Imod hvilchet prof Nub Strande protesterede at hd ej burde accepteris f: et vidne, saasom h: er paalagt 3 schind at schatte for af i den paalagde schyldemarch, s: Jacob Tromals ejedeler er adschilt ifra omtvistede mark:, formeente fuldmegtigen hd ej kd ansees f: et interessered vidne og derefter hans profning at antagis. Hvorefter hand proved at Aadölingerne aldrig har haft nogen hugst paa diße steder i 40 aar hand mindis og aldrig har hd heller hört af sin Moder s: var föd paa Strande at Odölerne tilegnede her sig nogen ejendom og at Gutorm Lechnes Contrap. Ole Ringeruds fader sagde til h: f: over 20 aar siden at hd fant Odölingernes gildre i Vidals schared, tog deris jern bort og hug deris Leed i stöcher og de talte iche derpaa. Tilstod videre at hd aldrig har hört eller veed at Odölerne har haft nogen ejendom paa denne side Kölen. Peder Ottersen proved det samme forrige vidne omvundet haver. Hvorimod Nub Strande proponerede at hd ej burde admitteris til Eed, saas: hd har stefnt paa en andeel i Sunstebye s: hd formeener sig at have nogen ret til. = Fuldmegtigen formeente Contrap. og fuldmegtig f: denne ret Nub Strande paa egen og andre inciteredis vegne ej at Kunde kuldkaaste Peder Ottersens profning efterdj hd ej er ejende noget i Sundstebye, men alleneste giort et spörsmaal til Retten, om hd der i her efter noget bör eje, hvorfra hd ved dom ej har faaed noged til besvarelse.

Gul Thoresen ved 50 Aar vandt at hd veed ej Odölerne har haft noget Aaverche paa denne side Kölen men hd mindis. Prover at den bech s: löber i SandvasElven har hand hört altid at vere kaldet Sandungsbechen.

Efter saadan beviislighed paastoed fuldmegtigen, tömeret, Cit. med schadegield, Landnam og omkostning at vere hiemfalden. Jörgen Larsen nærverende tilstede her til svarede at dette tömer s: omtvistet er h: af de indstefnte bönder solt og leveret nestafviigte Aar förend sagen kom i process hvoraf den störste deel af Elven neden for Sandvandet og noget der af omkring Sandvandet beliggende alt saa vil hd formeene denne process ej kd prejudicere h: udinden sit kiöb, men tömeret ubehinderlig at vere h: fölgagtig, hvilchet de inciterede h: gestendigede og gestod de at hd af dem omtrent har bekommed til 100 tölt. tömer. Niels Jensen svarede her til at det sluttete Kiöb med Sr Jörgen Lars: af Contrap. at vere scheed iche kd henreignes f: et

fuldkomen köb saas: det omtvistede tömer formeenes at vere hugen i Cit. schov og mark:, og Contrap. iche derfor at selge det til nogen fremmed, ej heller Cit. understaae sig at selge noget af diße schove undtagen til Proprietarien Major Sibern.

RETTERGANG 16. JULI 1704 VED SANDVASSDAMMEN I FLÅ

(fol. 170a) D: 16 dito blev Retten igien ut supra betient. Jacob Tromal paa Erich Lechnes vegne fremlagde en dom af 2 aug. 1699 om ejedelene til Sunstebye og siden hd er udeelt fra omtvistede mark:er har hd ej noget her at protestere. = Derefter fremstillede Contraparterne deris prof s: følger. Johannes Grafli siger sig ved 86 aar gl. boede paa Strande i 23 Aar, og er 8 Aar siden hd kom derfra, midlertid brugte hd med gildring östen for Sandvandet og nord efter schared til Gravaskiendet og videre til Valdars ejendom modstöder, hvor hen hans verfader kiendte sig og ejedeler, og brugte hd med gildre upaatalt indtil Sandvasfoßen imidlertid brugte flaaveringerne paa den vestre side samme vande. I de tider hafde ingen nogen hugst i omtvistede mark:^{er}.

Ole Enger vandt at hd for 16 aar siden var med Michel og Johannis Strande paa et par Aar at gildre med dem efter diur i omtvistede mark:^r ved Sandvandet og paa östre side Vidal scharet og ingen hindrede d: deri - intet fich hd noget for sin umage og intet talte hd med flaaveringerne midlertid, men vel saae hd deris gildring paa den vestre side Gravaskiendet, enten det er deris eller flaaveringernis ejedeler derom ved hd intet videre end hvad Strande besidere h: berettede, saa tilstaar hd at det gildre hand hafde ved Sandvandet er i bonden vesten for hugsten s: nu er begaaed.

Ole Flascherud proved at naar hd gich efter biörn saae hd de samme led s: Ole Enger nu omprovede og at Halvor Elsrud sagde til h: at Odölerne Kiendte sig i Vidalscharet, hvilchet Johannes Grafli og Ole Enger tilstaar og ofte af h: at have hört. = Michel Østensen boende paa Solum Strande ejer formeente Cit. fuldmegtig at vere et villig vidne, efterdj hd er Nub Strandens husmand og derfor ej tillades at giöre Eed, Nub Strande sagde at hd uden afgift var bevilget at bruge d: platz Solum uden afgift sin lifs tid, hvorföre hd intet med h: hafde at bestille hvilched Michel og vedstoed og denne bevilling scheede fordj hd oplod halvparten i Strande for Nub, formoded at hd ej burde forschydis fra at vidne.

Derefter proved Michel Solum s: siger sig ved 70 Aar gl., 43 Aar hd boede paa Strande og 6 Aar siden hd kom der fra prover det same Johannes Strande omvundet haver. Derefter fremlagde Contraparterne deris indleg. Fuldmegt. refererede sig til sit forrige indgivende Klare bevisligheder f:meente at vere en pur opliusning f: omtvistede ejendom. Videre paa begge sider blev ej indgived men begierte dom. Derefter aflagde vidnesbiurdene samtlig deris Eed, nemlig Jacob Tromal, Peder Ottersen, Guul Thoresen, saaog Johannes Grafli, Ole Enger, Ole Flascherud og Michel Solum og det at forberörte profning er sandferdig. = Afsagt.

Omondschiönt Contraparternis förte prof udj denne sag Johannes Grafli og Michel Solum, som self i formaals tider har beboed gaarden Strande og derfor haft sande og lige pretention paa omtvistede ejedeler som Indstefnte Nub Strande nu kand have, vidner at de har haft ubehindred gildring östen for Sandvandet og Nord efter schared til Gravaskiendet, saa er det dog dem ej beviß noch til at Maae bruge deris Aaverche i de Lier som strecher sig til Sandvandet efter hans höje exc^{lce} nu Loflig amindelse, hans schiöde, hvilche ejedeler for 24 aar siden ved den herudj indförde Commissarial dom er kiendt under Sogne og Hallingdalen hvoraf nu aarlig en hver efter det som deraf er paalagt svarer Kongl: rettigh: og af dem udreeder Cit. schatterne for 3 schind. Som diße ejedeler da ere dömt under de omstöddende gaarde som sagt er og har fuldt d: over hævs tid, Kand aadölerne ej have nogen ret til den af dem deris begangne

hugst af 100 tölter tømmer, thi afsiges for Ret at de af Aadalen Nub og Gundvold Strande, Ole Ringerud, Hans Tosevig og Biörn Elsrud som den paastefnte last forlengst til S^f Jörgen Larsen har afhendt og solt hvor fore samme Kiøb uigienkaldelig, bör i steden for tømmeret udgive og betale til Cit. Frideric Sunstebye, s: samme, om ej afhent, burde vere hiemfalden, 100 Rd. hvorudj Landnam med schadegield indberegnes. Skulle hos S^f Jörgen Larsen endnu restere noget paa dette Kiøb ubetalt, da maae Citanten der med, f: saa viit tilstrecher, fornöjes, dette bör inden maanedes forløb fuldbiurdis under affærd og execution efter loven.

RETTERGANG 17.-18. JULI 1704 PÅ SESRUD I SOKNEDALEN

A^o 1704 d: 17 Julii blef Retten udj eftersch^f Laurettes Mænds oververelse): Christopher Röseng, Guldbrand Halkindrud, Thomas Opsal, Ole Jonsrud, Ole Vejen og Iver Halsteensrud, betient paa Aasteden Sesrud, var tilstede fogdens fuldmegtig Lars Hansen, i Lensmandens sted Ole Tioß.

Jörgen Oppen stefner Trandbyes besidere og Ejermand samt andre angrendsende til at oververe men schifte imellem Trandby og Sesrud forrettes etc. Derefter begierte Cit. et rigtigt deele. Peder Trandby paa Knud ibd og Guldbrand Andinruds vegne fremlagde et indleg af i gaar, derefter begrandschede vi alle de omtvistede schove og ejedele indtil HolöyeKnuden hvor Tyrestanden, Modum og Snarums ejedeler omstöder.

D: 18 dito eftersaae vi videre ejedelerne neden (?) til Og efterat Aasterne saaledis var overfared og begransched foretagende oß schielne og deele imellem Sesrud, Trandbye og (fol. 170b) og angrendsende gaarde, har vi forefunden at deele imellem bem^{te} Sesrud og Trandbye schal begynde neden ifra udgaarden ved Tranbye Elven, hvor en deele steen nu blef nedsat veisende i nesthosliggende højeste Granaas vesten for scharet, hvor en stor steeneröß af laugretted blef sammenkast om et træ til et kiendetegn, hvorfra delet siden directe efter compassen schal gaae til Spired Holej Knuden, hvilchet deele ved 2de af laugretted udj parternes oververelse schal paa en beqvem tid indrettes saa s: vi derfra formedelst indfalden regnværlig ere blefne forhindrede, Med hafn og Gresgang forbliver det s: tilforn, dog at ingen af parterne tilladet at indtage fremmede creatur til seters. Schulle strechningen til Holeje falde östen f: d: af Levord Sesrud nyligen opbiugte seter, da beholder hd d: indtil vedkomende den behöver, og da bör hd niude vederlag for sin biugning, i Øfrige beholder en hver sit hidindte gjorde Aaverche ubeschaaret, men efterdags under strafs lidelse ej overgaae det nu oprettede deele. Med hvilchet deele parterne Jörgen Open og Levor Sesrud, samt Trandbyes besidere, Peder og Knud for deris egne personer item de Danemænd Poul Houchedalen, Gunder Berg paa egen og sin verfader Helge Bergs vegne Jon Bierche og Ole Kios s: til den ende mötte tilstede f: at forsvare deris ejedeler, vare velfornöyede og tilfreds i alle maade.

RETTERGANG 19. JULI 1704 PÅ HELGERUD I NORDERHOV

Anno 1704 d: 19 Julii blef Retten igien betient paa Aasteden Helgerud i d: opsatte sag fra 11 hujus. Paa Knud Ribers vegne fremlagde Niels Jensen en hiemttingsdom af 18 Julii 1693 hvormed hd vil beviise sin ejendom til Baarud. Fuldmegtigen Anders Christensen svarede at paa denne fremlagde Knud Ribers dom er siden passeret en laugmands c:tract mellem Gregers Mortensen og Knud Riber opretted s: absolut forbinder Knud Riber til at overlevere Greg: Mortenß: Gd:en Baarud imod en S^a penge af hvilchen c:tractis slutning hd seenest h: i Retten hafde en veificeret copie, men s: Hans Lang foregaf samme tid derimod at have en anden c:tract der siden schulle vere passeret mellem G. Mort. og K. Riber, blef denne förste des Aarsage med andre flere documenter igien leveret Niels Iversen paa Bragnes, hvorföre hd nu pre-

tenderede Knud Ribers egen erbiudelse med at producere samme paaberaabte c:tract og i fald hd derudinden s: f:nemes schulle finde K. Rib. veigerlig f:schöd hd sig da til Rettens autoritet saa fremt hd sig deraf i tiden noget agter at benötte. For ej at opholde Retten, producerede Niels Jenß: en c:tract mellem G. Mort. og Knud Riber opretted d: 21 Janv. 1699, og refererede sig til indlagde dom med paastand derefter at beholde sin ejendom ubeschaared.

Anders Christensen paa Niels Iversens vegne fremlagde en commissarial dom af 26 Mart: 1700 hvori er indtagen G. Mort. Panteforskrivelse af 29 Janv. 1695 dermed hd vil gotgiöre G. Mort. aldels ingen disposition i saa maade have til at lade bortkomme ringeste deel af Helgeruds tilhörende ejedele c:tra allegerede pantebref med Comissarial forretningen saa vel s: d: derimellem faldne hr: laugmands f:eening af 12 Aug. 1695 desen egentlig ord og indhold, videre producerede hd. et indleg af 12 Aug: 1695 ventede derefter omkostnings erstatning af K: Riber s: nu i 2 dage har opholt Retten, hvortil hd ej hafde nogen föje.

Derefter fremfordrede Anders Christensen paa Cit. vegne de indstefnte prof. Laurs Hansen derefter indgaf sin schriftlig paastand. Hvorefter vi da har begransched ejedelene og den imellem Vexal og Helgerud oprettede Gierdesgd. af vidnene efterat Eedens forklaring var oplest fremkom Amund Vexal s: proved det samme s: i indlagde dom og indfört tilstod ellers i 23 Aar hand boede paa Vexal og nu 11 Aar siden hand kom derifra, da holte hd og hans fader sig til den gierdesgd s: strecher sig fra Hage ejer ned mod Elven med deris ejedeler og de fra Helgerud holte sig til ejedelene paa d: vestre side same gierde og gjorde de i den tid iche nogen Aaverche paa hin anden, for 34 Aar siden tilstoed hd at Morten Larsen sagde til ham at Gierdesgd:en var deled imellem Ramsrud og Helgerud paa den ene og Vexal anden side, men Gierdesgd:en neden til hvor d: Kröger stod lenger op i bachen i Nordvest fra dalen end den nu giör, vandt at creaturene paa begge sider gich om hin anden thi Gierdet var ej holt ved lige.

Thomas Hagen vant i 34 Aar hd har boed paa Hagen eller Opsal, da har hd aldrig hört eller vist andet end diße parter har holt berörte gierde for dele item at dette gierde er 3 gang opsat af ny men hd mindes og da var ej den Krog paa Gierdet s: Amund omproved, saa og naar gierdet laae ned, da gich creaturene om hinanden. = Birgete Hagen prover det samme hendes Mand vant om, og at begge gd:ers ejer mænd har holt sig til gierdet med deris ejendom.

(fol. 171a) Malene Hejeren vant at i 12 Aar hun boede her paa Helgerud og nu 2 Aar siden hun kom herfra da holt hun det for hendes ejendeler til omprovede gierde i dalen og s: gierdet ej var holt ved lige i den tid gich fæed om hin anden s: det vilde. = Anfind saugmester tilstod i 30 aar hand har veret kient her i mark:^{en} da har Vexal og Helgerud ejedeler stödt sammen i dalen hvor gierdet gaar og som Michel Vexal f: 20 aar siden hafde opröd en brote og efterat d: var indhösted saae de andres creature i broten da f: at gierde de andre ude begynte Vexal bönder at sette gierdet paa den sted det nu staar. Derefter aflagde samtlig vidne deris Eed. Anders Christens: producerede Hans Brynildsens schiöde paa Helgerud af 8^d Mart 1702. = Vexals besidere Lieut. Schytz og Michel Vexal paastoed ejedelerne at forblive samejer efterdj provene ej vidner noget deele tilforne at vere giort. Optagen til tinget paa Tandberg d: 8 aug.

ÅSTEDSSAK 24.-25. JULI 1704 MELLOM SKOLLERUD OG BERSUND I ÅDALEN

1704 d: 24 Julii blef Retten betient paa tilstefnte Aasteder imellem Skollerud og Bersund udj diße laurettes oververelse): Peder og Amund Semen, Anders og Johannes Grönvold, Poul Kile og Ole Haraldsen Hval. Cit. Sr Jörgen Larsen Hönen stefner Tosten Bersund for begagne ulovlig schovhugst i Schollerud schougen, stefningen af 12 Julii blef fremlagt paa Giermunds-Aasen oven for Kippesteenene, derefter producered hd en dom af 18 Oct. 82 hvorefter vi begranschede vi (!) ejedelerne langs op efter, indtil Breje Kiend.

D: 25 dito eftersaae vi marchene videre ind til Holmekiend hvor Tosten Bersund mötte, og haver da parterne ved mindelig aftale saaledis nedlagt denne tvistighed og foreenede at deele herefter imellem Skollerud og Bersunds ejedeler schal gaae fra en stor sten som ligger ved et Graat berg Nörst i Brejkiendet paa den Nordeste side, derifra lige i Holmekiend og höieste Tiuvnborg, hvis tömmer af Tosten Bersund er hugged paa den söndre side af same strechning belover Tosten til Jörgen Larsen at levere ved Velsvanddammen imod hd h: derfor betaler for hver tölt dögtig furu tömmer d: minste stoch 12 tommer i topenden og inden snes i lengden 10 fod 5 Rixort og for gran: ligeledis tölten en Rd, hvoraf forhen allerede schal vere merchet 43 tölt 8 stocher hvis videre sönden samme strechning befindis at vere hugen enten fremkiört eller i schoven beliggende da hd at niude det for samme pris og belover parterne under vedbörlig straf ej at overgaae deele med noget slags aaverche og vedtog de paa begge sider ved 2de af laugretted at lade oprette deele steene i samme strechning, saa betaler og Tosten Bersund d: halve part i denne processis omkostning, hvilchet de belovede ubrödiligen at holdis.

TING 8. AUGUST 1704 PÅ TANBERG I NORDERHOV

A^o 1704 d: 8 Aug. blef Retten igien betient paa Tandberg tingstue i den opsatte sag om schielne imellem Helgerud og Vexal var tilstede det tilnefnte laugret fol. 169 d: 11 Julii, i Ole Vejens forfald sad retten hans grande Jörgen Vejen. Cit. Hans Helgerud saa og Contraparten Michel Vexal mötte refererede sig til deris forhen indgivende og eschede dom. = Afsagt. Efterdj Vexals beboere ej i ringeste maade beviiser deris ejedeeler at streche sig forbie det gierdesgd i Vexal dalen som de af Cit. förte vidne omprover, over 20 vintre at have veret holdet for deele mellem diße stridige parters ejedeler, alt saa kand herudinden ej andet forefindes end at forberörte gierdesgd som over hæfds tid til schielne imellem Gaardene har veret opretted her efter som tilforne bör deele Vexal fra Helgerud, dog saaledis at d: brugt som Kroger ind paa Vexal udmarcher bör snareste mueligt af Helgeruds besidere rettes op og settes paa det sted hvor den gamle gierde tilforne staaed haver. Om Knud Ribers pretenderende fellowschab for Baarud i de paastefnte udhafne til Helgerud kand ej denne sinde noget falde til decision saas: den f: lautingsretten passerede contract ej til sagens opliusning er vorden fremlagt, men henviises af paaklagende til loulig og ordentlig paatale og sögning til tinge.

Samme dag til opsettelse ting ibid: blef Retten betient ibd med diße tingmænd Niels Berger, Siver Tandberg, Jörgen Vejen, Ole Vee, Tosten Myre, Ole Gaunum, Ole Drolshamer og Hans Flechesöv. Var tilstede fogden Tönder og lensmanden Peder Raae. = Truls Gutormsen paa Peder Poulsens vegne fordrede dom i d: opsette sag fra fol. 167. Hans Øfrebyes qvinde mötte for Retten fremstillede 2de vidne Guldbrand Bersund og Kiersti Busterud som tilstod at det er nu 5te someren siden Hans förte nogen tubach til dem s: var gandsche roden og til intet, hvem hd tog den hos viste de iche. Qvinden lovede i mindelighed at Afclarere gielden inden neste ting og til samme tid bevilget fuldmegtigen Truls Guttormsen opsettelse.

(fol. 171b) K. M. fordrede dom i d: sag mod Knud Graflie indgaf sin schriftlig indsigelse. Johannes Graflie hafde ej videre paa sin söns vegne at indgive. = Afsagt. Saasom der vare 9 uger og 4 dage forlöbne, efterat Knud Johansen hafde tilföjed Ole Andersen det Knifsting, förend hd ved döden afgich, den affaldne self vedstaar det bekomne saar ej at vere dödelig, eftergiver Knud Johansen hvad hd imod h: pleceret (?), og forbiuder lensmandens udschichede h: ej at angribe, thi hd viste hvor det leed med h: og berettede self at hand blef god igien; Provene vidner at saaret da hd döde var mesten tilvoxen, item at hd en maaned efterat hd var blesseret, kunde vere fra sengen, saaog at hd klagede sig ej indvortis men nogen tid för hans

död af hovedpine bröstverch, Kuld, hoste og tilfelde af rosen, dernest at hd ej lagde schylden til sin död paa dito Knud Johansen, og endeligen at saaret var paa schrae i bröstet og ej gienemstungen, for forberörte raisons kand vi da ej anderledis slutte end anden uformodentlig tilfelde har forvoldet Ole Graflies siugdum og den derpaa fulte död og derfor ej kd ansee Knud Johansen for at vere Ole Andersens banemand, mens formedelst den utilbörlig adfærd og begegnelse mod den afdöde i det hand drog Knif og saarede ham, bör hd at böde 3de 15 og 3de 3 lod sölf som inden half maanedes forlöp efter denne doms loulige ankyndigelse bör svares under adfærd og execution efter loven. Bøjde Lensmanden Gundvold Strande, kand i denne sag ej paalegges at böde for overhörighed efterdj hd var fraverende og forreyst, da K. M. fogeds befaling til ham blef opsent.

Fogden har ladet stefne Hans Falderan for 3de leiermaal hvoraf hd har ægted den ene, sagen er efter fogdens begiering til höste tinget d: 14 Novemb. optagen.

Ole Jonsen fordrede dom i d: opsette sag fra fol. 167. Parterne blef forliigte at Guldbrand schal lere h: Möller handverched og til vaaren schaffe h: et qvernebrug hvis hd det ej efterkommer, da obligerer Guldbrand sig at forschaffe Ole Jonsen sine udlagte 20 Rd igien -

Morten Leuch ved Ole Raa fordrede i Rette Arne Veisteen nestleden vinterting d: 25 feb. for 22 Rd 2 ort 19 ß efter fremlagde reining og aflagde da Ole Raae og Halvor Kongel Eed at hd var loulig stefnt og som hd til neste ting ej heller nu efter foreleggelse har villet möde er hd tilkient inden maanedes forlöp efter denne doms forkyndelse at svare sin debet med samt i omkostning 2 Rd under adfærd og execution i hans midler efter loven.

RETTERGANG 6.-7. OKTOBER 1704 PÅ TRANBY I SOKNEDALEN

(fol. 172b) Anno 1704 d: 6 Oct: blef Retten betient paa Aasteden Tranbye i Sognedalens annex hvortil Knud og Peder Tranbyes Landherre har indstefnt angrendsende Gaardes besidere at vere oververende mens schielne og deele imellem gaardene loulig opretteß udj overværelse af diße Laquettes Mænd Ole Stöfren, Ole Jonsrud, Tosten Veme, Guldbrand Halchindrud, Peder Stöfren og Embret Garhammer, og i lensmandens sted Ole Tios. = Paa Sr Tyrholms vegne fremlagde Peder Tranbye en stefnesedel af siste 29 aug: begierende et rigtig deele etc. Alle vedkommende af Sognedalen mötte tilstede. Niels Sörgefes paa Contraparten Jörgen Oppens vegne og indgaf i Retten en Contrastefning af 23 Sept. anviist en stefning i en dom indfört af 5. Oct. 1685 dermed at beviise at forrige landherre Lars Larsen var stefnt til sin gaard Trandbyes forsvar, item samme doms slutning. Dernest anviiste en laugmands afsigt i en höjeste rettes dom indfört samt samme dom af 30 Oct: 1688. hvormed hd vil beviise Comissaire Lars Larsen ej har forfult sagen lenger end for underretten, hvorföre hd vil formoede restitution for hvis bekostning hd videre paa Giölaas process har gjort end hvad höjeste ret ham tilkiender. Peder Trandbye svarede hertil at da sagen for höjre og höjeste Ret blef indstefnt döde Sl. L. Larsen ej heller boede Peder eller Knud paa Trandbye i de tider hvorföre de ej Kunde svare til sagens bekostning, derforuden har Jörgen udhugget den beste schov i den til vundne march hvormed hd har gjort sig self betalt, self opbaaret den tildömte omkostning for höjeste ret og endeligen ved foreening deelt sine ejedeeler fra Trandbye, hvorföre hand formoder at ej nogen kand obligeres at giöre h: vederlag for hans pretention. Niels Jensen begierte en Kien-delse enten Jörgen Open schal niude noget for sin sögning eller ej, derpaa falt da dette af Retten til Giensvar.

(fol. 173a) Efterdj itzige Trandbyes besidere ej beboede Gaarden i de tider da der var trette og process om den saa Kaldede Giölaas marchen thi giör Contracit. forgieves sögning hos diße

lejlendinger for sin gjorde omkostning i sagen og s: dette sted er ej Sr Tyrholms forum bör Jörgen Oppen at söge hannem for sit verneting og der giöre sit Kraf beviisligt.

D: 7 Dito blef Retten igien ut supra betient og efterat Aastederne i parterneß oververelse var befaret haver vi nedsat en deelesteen i Heye braaten strax ved bechen, som löber imellem og schiller Modalen og Tranbye jorder ad, derifra gich vi videre sør efter op efter til en brote kaldis Tostens Broten og har vi der i den vestre kant paa en stor jordfast steen samenkast et oplag, derifra i en høj Aaß kaldis Jons brende opreiste vi en steen visende i højeste Kollen af Granaasen hvor vi nedsatte den siste deelesteen, hvilchet herefter bör vere rette schielne imellem Trandbye og Modalens ejedeeler, videre fra siste deelesteen bör deeled at gaae lige op efter Aasen 10 maal streger vesten for Spired i Holöe Knuden indtil andres ejer modstöder. En hver niuder det i fellesmark: begangne Aaverch saaog hafn og fæbede som sedvaanligt.

RETTERGANG 8.-9. OKTOBER 1704 PÅ NORDRE STØVERN I SOKNEALEN

D: 8 dito blef Retten betient paa Nordre Stöfren udinden schielne og deele imellem angrendsende mellem Stöfren og dito Stöfren gaarde oververende laugrettesmænd Peder Trandbye, Tosten Modalen, Guldbrand Halchindrud, Ole Jonsrud, Clemed Hielmerud og Gulbrand Andinrud samt i lensmandens sted Tosten Veme.

Cit: Peder Stöfren stefner Ole Stöfren s: tilstede til et rigtig schielne imellem deris gaarde at opprettis etc. hvorefter hand begierte deele.

D: 9 dito efterat Aastederne var begrandsched og begge Parterne hafde vedtaget en beche-sidsle, som kommer fra Aasen og löber ned imellem begges jorder at vere rette deele for b^{te} deris jorder, haver vi nedsat en steen i Dito bech ved enden af en gl. gierdesgd, som viser i et oplag som vi har sammenkast strax ved og ud med Mellem Stöfrens sætervej, hvorfra Nordre Stöfrens Opsidere niuder sine ejedeler paa den vestre side samme vej, til en steen rös oplagt paa et graat steen berg under överste settre hoven, derifra gaar strechningen videre i højeste g. Knolden sönden for Gampekiend putten, der vi har gjort det siste oplag, derifra gaar endeligen deelestrechningen til gl: TörAasvejen hvor Sr Jörgen Larsens ejedeler for Tyrestranden modstöder, udinden dette deele bör ingen af parterne forsetligen giöre hin anden nogen fortred paa hafn og boebede ej heller bör Cit: i nogen maade negte eller ved gierdeß opretning hindre Ole Stöfren fra sin gl: settervej hvilchen hand her efter som tilforn bör niude ubehindret. Saa niuder og en hver hvad Aaverche hd til dato har begaaed.

RETTERGANG 10.-11. OKTOBER 1704 PÅ VEME I SOKNEALEN

D: 10 dito udj efterschrefne Laugrettes Mænds oververelse nemlig Peder Trandbye, Embret Garhammer, Guldbrand Halchinrud, Ole Jonsrud, Guldbrand Andinrud og Peder Stöfren blef Retten betient paa tilstefnte Aasted ved storelven Sogne, imellem Öfre og Nedre Veme paa den ene og Östveme anden side, udj lensmandens sted var tilstede Ole Tioß. Citanten Tosten Veme fremlagde en stefne sedel indkaldende Siver Östveme at vere oververende imedens et louligt deele diße gaarde imellem bliver oppretted saasom samme ejedeeler efter en udj Rette producerede respective laugtings dom af 27 Maji 1690 ere Kient at vere samejer.

(fol. 173b) Indstefnte Siver Östveme mötte paa Aasteden ved Risebechen foregaf at hans breve og documenter, som hand nu til sin sags forsvar behövede, ej var ved haanden, ej heller saa hastig at bekomme, item at hand hafde vidnesbiurd og anden beviislighed i retten at före som hand til denne tid ej kunde frembringe, hvorföre hand til vaaren begierte sagens forflöttelße at

dermed da kunde kommes til endschab. Tosten Veme derimod ville iche tilstede ham opsettelse, mens formeente ejedelerne nu at adschilles, efterdj hand da ej meere end nu kunde fremføre noget, som kunde forhindre hans lod i samejer march efter gaardenes schyld og bem^{te} dom at uddeelis. Derefter haver vi saa viit dagen tilstedde befaret de os anviste og Gaardene tilhørende felles ejedeler langs med Sogna og til Hegga.

D: 11 dito mötte Siver Östveme igien for oß i rette paa Øfreveme perseverede ved det forrige og sagde ej Kunde svare noget til sagen denne gang hvorefter hand absenterede sig og entvigte Retten, og som vi schichede bud efter h: ved nogle af voris middel (?) indfant hd sig igien f: Retten, derefter bekvemmede hand sig at følge oß videre i omtvistede marcher. Hvor da parterne efterat Aasterderne til nöye var efterseed, begransched og overfared bleve saaledis om ejedeelernes adschillelse venligen foreenede at deeled imellem Østveme paa den ene samt Öfre og nedre Veme anden side schal følge Riis bechen fra Storelven og op efter mod Riisbroen derifra op i en jordhou strax östen for bechen hvor vi i højeste hoven nedsatte en steen som viiser op i en brote under Østveme jordet, hvor vi til schielne imellem parternes ejedeler sammenkaste en steenhob, i vestre halden af Østveme Aasen Nördst i Hiertebroten samtöchte Parterne det andet oplag som vi der sammenlagde, langs halden ved en sving ud med tvervejen, som bær til Senien, Oplagde vi det 3^{die} steenhob, den 4de og siste blef sammenkast ud med Holbroten, saa Østveme følger halden efter indtil berörte siste steenröes, videre vedtog Parterne at deeled i udmarchen schal gaae fra bem^{te} Röß lige i Söeldigen hvor Øst og nedre Veme vejene sammenlöber, derifra en been strechning i vestre hiörned paa Øfre Hegge kientet, som brötnings dammen er udj. Endeligen blef aftalt at Siver Østveme maae hugge og Aaverche udj Tosten Vemes eenejer schov naar og hvor hand vil 20 tölter fure saugtömer til vederlag imod den hugst af Tosten Veme begaaed udj d: Siver Østveme nu tillagde rem. Hvor efter med haandebaand tachede hin anden for rigtig schifte i alle maade, som de lovede paa baade sider ubrödeligen at holdeß.

RETTERGANG 13.-14. OKTOBER 1704 PÅ GARHAMMER I SOKNEDALEN

D: 13 Octob. udj lauretted Ole Jonsrud, Peder og Ole Stöfren, Peder Trandbye, Guldbland Andinrud og Gulbrand Kittilsbyes oververelse blef Retten betient paa tilstefnte Aasted imellem Nordre og söndre Garhammer Gaarde var tilstede i lensmandens sted Tosten Veme. Citanten Embret Garhammer stefner Christopher ibd. til et rigtig schielne i felles march etc. Stefningen er af siste 13 Sept. Da som imellem parterne ingen tvistighed forefalt inden gierds, mens følger bechen som af gammelt, fra Storelven indtil Christopher Broten, hvor Christopher Garhammer og hans stefsonner Truls og Thor Trulsöner saaog Elling Baarnaab mötte tilstede, men som Helge Berg udeblef aflagde s161tefnevidnene Peder Olsen Stöfren og Reyer Kittilsen ibd. deris Eed, at hand var lovlig varsled. Derefter producerede Cit. et indleg af i dag, Og som vi nöye hafde efterseedt ejedelerne deromkring, har vi i den vestre side af forberörte braate strax ud med söndre Garhammers udgaard og b^{te} bech sammenkast en stor steenröes til schielne imellem begge Garhammer Gaardene. Videre haver vi begransched (fol. 174a) udmarchen, og efterat sligt var forretted haver vi överst i Seterkollen oplagt den anden steenhob, som ligeledis deeler de omtvistede marcher fra hin anden, som dagen da nesten var forlöben begaf vi oß igien paa hiemvejen og til Garhammer.

D: 14 dito præsentibus pronominatis forföjede vi os igien paa Aasterderne tog saa en lige strechning fra nestmelte Röeß lige til öfverst i Löfhoven imellem hvilche mercher parterne self ved tid og lejlighed lader oprette sig saa mange deelesteene som behöves, efterdj vi derfra for paakomende schodde vær ej har kundet finde den rette gang, fra överst i Löfhoven gaar deeled videre i den överste Gaardsende af Nye Garhammer Seteren, hvilchen falder i den Rem

og strechning som Söndre Garhammer nu følger, og endeligen derifra midt i bredden paa Velsvandß vigen. Hvormed parterne vare vel fornöyede, tachede hin anden for god bytte, saa bevilgede og forundte Embret Garhammer Nördre Garhammers besidere den slotte g: Garhammer settervold, som ved denne deling ligger i hans ejedeler paa 2 Aars tid at bruge og hvad der paa voxer sig at nöttig giöre, men efter samme Aars forlöp den ham til odel og ejendom at vere hiemfalden.

RETTERGANG 15. OKTOBER 1704 PÅ NORDRE GARHAMMER I SOKNEDALEN

D: 15 dito blev Retten med samme Lauret betient paa Aasteden Nordre Garhammer hvor Truls ibd fremlagde en stefning indkaldende Baarnaas Opsidere og ejere til et rigtigt schifte etc. Elling Baarnaas, Anders Lundesgd:en paa sin fader Helge Bergs vegne, Gulbrand Halkinrud og Clemed Hofland paa Sörböjdingenes vegne mötte tilstede som disputerende pro et contra om ejedelernes adschillelse. Da effterat Aastederne med störste flid og vindschibelihood var begransched og forefared har vi deelt og schift parterne deris ejedeler i udrasten paa efterfølgende maade saasom paa ejedelerne inden Gierdiß falder ingen disput, medens ved et gl. Gierde fra Elven indtil Berget opsat findes adschilte först haver vi paa höjden i Rödkas Berget samenkast en steenhob og Gaar deeled imellem Nordre Garhammer og Bornaas fra den överste ende af bem^{te} gierde paa schrae i samme steenhob. Dernest gich vi en lige strechning til Jolie Aasen over vestre Kiendet ved Almue vejen, hvor vi i samme Aas opsatte en stor steenröes. Og som dagen da mesten var forlöben og lejligheden oß derved betagen fleere mercher til ejedelernes adschillelse at opsette har vi endeligen forefunden deeled imellem berörte gaarde bör gaae fra dito steenröes en been strechning i en liden Knolle som staar nogle grønne fure træer udj nest og vesten for Knudsbrote höjden, og derifra lige i en odde ved Storvigen udj Velsvandet hvor Sognedals vigen vedtager, dog ej berettiget til noget fischerie i vandet, som Tosten Veme allene efter de i hænde havende adkomster er tilhörende, ved 2de af laugretted lader parterne ved en beqvem tid opreise mercher til deris efterretlighed i denne usteened strechning, schulde det hende sig at den gamle BaarnAas setter skulde falde paa den rem, som efter denne anviisning kommer til Bornaas, saa niuder dog Nordre Garhamers besidere den halve deel i samme settervold til odel og ejendom ubehindret, hvorimod hd ej maae bygge nogen sæter i hiemhafvnene Bornaas beboere til fortrensel,

RETTERGANG 24.-25. OKTOBER 1704 PÅ MODALEN I SOKNEDALEN

Anno 1704 d: 24 Oct. blev Retten paa tilnefnte Aasted Modalen betient var oververende efterschrefne laquettes Mænd): Peder Stöfren, Gulbrand Halkinrud, Anders Eidsgaard, Peder Rösbye, Gulbrand Kittelsbye og Levor Sesrud, saaog böjdelensmanden i Odalen (fol. 173b) Annex Helge Berg. Lejlendingerne Tosten og Hogen Modalen paa deris jorddrotter Jörgen Oppen og Torbiön Ruds vegne som self tilstede fremlagde en stefning af 8 Oct. indkaldende de angrensende Snodalen, Houchedalen, Flascherud, Andinrud og Bergs besidere som samtlig mötte for Retten at vere oververende imedens rigtig schielne imellem dem i fellesmarch oprettis. Helge Berg formeente Modalens besidere for 4 schind deris gaarder schylder ej store ejedeler af felles march at kunde tilleggeß. Efterat felles ejedelerne til nöje vare begranschede haver vi ved Enden af gierdesgd:en som schieller Snodalen og Modalens jorder af alders fra hin anden oplagt en stor steenröeß strax ved Houchedalß vejen.

Dagen nest efter d: 25 dito haver vi i Graveschal hoven sammenkast det andet steenhob og det 3^{die} i vestre halden ved Biercherud slagen alt j lige strechning fra den nederste indtil forbemelte överste steenröes, Beent fra samme röes gaar strechningen i dybeste dochen mellem Trandbye

og Modals seter boer, derifra lige til andres ejedeler vedtager, dog observeris herhos at bredden fra Tranbye deeled til dette oprettede deele bör vere 50 maalstenger over i vester lige for Holöe Knuden, hvormed Parterne vare vel fornöyede tachede og gaf hin anden hænderne paa denne deris foreening.

TING 14. NOVEMBER 1704 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 177a) A^o 1704 d: 14 Nov: blev Retten betient paa Tandberg tingstue med laugrettes Mænd Ole Drolshammer, Rolf Lie, Halsteen Bölgen, Tosten Myre, Jörgen Vejen, Siver Tandberg, Anders Berg, og Niels Berger, item fogden Sr Tönder og lensmanden Peder Rasmusen.

Blef publicered hans Kongl. May. forbud om Soldaters verving uden allerund: tilladelse af 10 Oct. 1704, derefter Mag: Rami pantebref paa Neder Qvernhus saug af 7 Oct. 1704. Giest Leerfaldetz schiöde paa d: platz Leerfaldet af 2 Maji 1704. Hans Pays obligation og Panteforskrivelse til Qvesthuset paa Dramdals saug i Hejeren for 800 Rd af 31 Oct. 1704. Truls Smits transport paa hans part i Sinchler saugen til Anders Hofgd af 25 Sept. 1704. Marichen Bruns schiöde paa 1/8 saug i Setrangsaugen af 19 10bris 1702. Noch hendes schiöde paa 1/16 i samme saug af 5 Jul. 1692. Tron Clausens schiöde paa ¼ part i Setrang saugen af 19 Jul. 1690. Peder Nielsens böxelsedel paa Gile af 3 Maji 1704.

Seig^r Lachman ved sin fuldmegtig Peder Nielsen fordrer efter skriftlig varsel til denne tid opsat David smed Anders Olsen og Guldbland Folumsqvern i Rette for giöld. Fremlagde en special (fol. 177b) reining over de indstefnte af Biste 3 Julii, samt en specification over Debitorernes giöld af samme dato. David smeds forskrivelse af 6 Jun. 1698 som hd nu for Retten vedstod at vere rigtig. Noch Not: publici udtog af Sl. Anders Simensens regenschabs bog paa hvis dito Guldbland schyldig af siste 15 feb. Fuldmegtigen refererede sig i Davids sag til lovens 5 bogs 13. C. 4 og 5 art: med rente og omkostning, i Guldblands sag dom efter L. 3. b. 14 C. 16 art: samt omkostning etc. I Anders Olsens sag referede hd sig til L. 3. b. 1 cap. 7 art. Anders Olsen forgaf ved siste afreining med Mad^{me} Lachmands giört kommer ham til gode 3 ort 20½ s. efter indleverede reining om hösten 1700 da hd qviterede tienesten. David smed indlagde en special reining imod sögningen som hd belagde med adskillige beviiser. Guldbland Möller producerede og en reining paa hvis hd hos Sr Lachman for biugning paa bruget har anvent, beraaber sig paa en foreening imellem h: og sine principaler opretted, hvilchen behövis i Retten til eftersiun hvorfore sagen til d: 18 10bris optagen.

Hans Hansen Blixrud stefner Halvor Langvasbroten for hd har slaget ham, i sagen er ej ret stefnt.

Peder Asch et consort. fordrer sagen mod Embret Nerstad fra fol. 159 i Rette og til doms. Embret Nerstad indgaf en contra stefning i sagen indkaldende en deel personer at vidne i sagen, fremlagde saa et schiöde paa 2½ f: i Nærstad af 2 Mart. 1702 s: er hans faders adkomst til omtvistede gods i Nærstad, derpaa fulte hans indleg af 12 nov. Indstefnte Ole Nielsen og Hans Richartsen vant ved Eed at de tilspurte Embret Haraldsen om det var hans villie at de skulle underskrive for berörte bref og schiöde da sagde hd ja. Embret begierte fremschud til i morgen. Embret Frog sagde at hd var umöndig saa vel som hans södschende da godset blev solt, hvorfore hd ej vil staae ved Kiöbet, begierte godset h: og södschende efter deris fader tillagt paa schifte d: 5 Nov. 1700 d: vorder tilkient.

TING 15. NOVEMBER 1704 PÅ TANBERG I NORDERHOV

D: 15 dito blev Retten ut supra betient,

Truls Gutormsen fra fol: 172 fordrer sagen i Rette med Hans Øfrebye hans qvinde mötte sagde at hun i morgen vilde betale d: halve deel af hvis hun schyldig hvorefter fuldmegtigen begierte dom. = Afsagt. Efterdj Hans Øfrebye ej kand fragaae jo at have oppebaared den pretenderende tubach bör Hans Öfrebye til Cit. Sr Peder Poulsen inden 15 dage at betale 19 Rd 2 ort med 2 Rd omkostning under execution efter Loven, siger 19 Rd 2 ort.

Sr Peder Sörens: Mos stefner Ole Frederichsen for giæld 197 Rd 3 ort 16 s. dat. 6 Oct. 1704. Af stefningens paaschrift sees vedkomende loulig stefnt. Hans fuldmegtig Albret Kruse producerede en arrest sedel af 15 Maji 1704 med deßen paaschriften etc. Fremlagde en beviis paa 50 Rd. Ole Friderichsen til Jesper Gregers: schyldig af 21 Oct. 1702 s: hd til Sr Mos efter fremlagde beviis af 21 April 1704 gotgiörer. Dernest blev producered Cit. Lodsedel hvad h: til udleg efter Sl. Ole Pedersen tilkomer af 18 Mart. 1702, af samme udleg tilstod Ole Vager at have betalt til Ole Frederichsen 2 t. korn for 4 Rd forleden vaar og da beloved Ole at holde ham fri for Peder Sörensens fordring. Torgier Bordalen og tilstod at Kield Fonhus, da hd paa Sr Maases vegne var opschicked at kreve ham efter dito lodsedel, nu i höst sagde til h: at hd hafde betalt til Ole Frederichsen med penge 45 Rd, hvilchen tilstoed begge gestendigede ved deris Eed at vere sandferdig. Videre indgaf fuldmegtigen en reigning af siste 8 Nov. paa 20 Rd, fuldmegtigen derefter paastod at s: Ole Friderichs: ej möder h: da laugdag til neste ting at forelegges): 24 feb.

Saa stefner hd h: og for hd uden hans minde har brugt den platz Echlj. Dito fuldmegtig fremlagde et forbud hd. ej at bruge plätzen af siste 17 Jul. etc. Derefter Friderich Olsens pantebref af 3 April 1696 ved hvilchet Echli med meere da stillis til underpant, som h: der efter d: 5 Jul. 1703 til brugelig pant er overdraget s: hd ut supra til neste ting begierte opsat.

Guri Thue Andreasens ved dito fuldmegtig fordrer i Rette Ole Fredrichsen for Giæld 135 Rd 2 ort 5 s: efter kaldsedel af siste 7 Oct. producerende en arrest paa hans midler af 8 Oct. sistafvigt med deßen paaschrift, item en special reigning som forklarer samme sögning af dito 7 Nov.

Fogden ved Ole Friderichsen og og (!) Christopher Piochen stefner Torgier Schov formedelst hand for proviant (fol. 178a) forvalterer paa Vinger forleden vinter foregaf at der kom iche flere fra Ringerige efter order med försel, thi fogden hafde taget penge af almuen for Kiörselen. Denne sag lod fogden falde efterdj Torgier Schov ej viste nogen raison til sadan paasagn, men begierte at fogden ville tilgive ham hvis passeret om noget til hans prejudice schulle vere forefalden.

Iver Biörn stefner Erich smed for giæld stefningen som ingen möder er af 30 Oct. og opsat til d: 18 10bris -

Ole Hval stefner Ole Friderichsen, Jens Hofsqverne og Anders Lundstad for deris creature for h: har opædt en rugbrote, besigtings manden Ole Jacobs: og Ole Samuelsen tilstod at hand har saaed til en 6 t. Rugs schade.

Mag: Jonas Ramus stefner Trögstad arvinger at niude dom til indförsel i hans pant i Trögstad etc. Ved Peder Raae lod producere et indleg af 30 Oct. derefter pantebrevet af 9 Mart. 1700. Christen Trögstad producerede her paa et indleg af siste 14 Nov.

Saa stefner hand og Gulbrand Giermenboe og Niels Hvervens arvinger at niude ejendoms dom paa Giermenboe efter den af Peder Rasmusen indlagde indleg og schiöde af 3 Julii 1702. Gulbrand begierte opsettelse, belover med förste at svare rente og capital.

Mag. Ramus stefner Anders Berg for 10 Rd. og 3 Aars rente som hand tilstod at vere rigtig hvorføre hand tilkiendes at svare sin debet med 10 Rd i rente 1½ Rd og i omkostning 1 Rd til Mag. Ramus som inden 15 dage bör udreedis under execution efter Loven.

Peder Eliasens Enche stefner en deel Debitores for giæld. Fuldmegtigen Albret Kruse producerede en speciel forklaring paa de indstefntes debet. Peder Nærstads arvinger negtet giælden. Peder Asch paa Thor Breens vegne begierte opsettelse, negter en deel af giælden som hd meener at komme til afkortning. Ole Veholtz sön ved Ole Raae vedstaar giælden. Iver Hieldes Enche tilstod 3 Rd 10 β som hun vil beviise. Erich Tanberg siger at have betalt med saugtömmen f: 20 Aar siden. Peder Raae fremlagde sit tilsvar af 14 Nov. Ole Nielsen negter ved Peder Rasmusen giælden, Peder Sörensen, Guri Thues og denne sag er optagen til ord. ting in feb.

Fogden stefner for lös lejermaal Hans Erichsen Tandberg, Lisbet Sifresdatter, Lars Open, Anne Hönsebech, Simen Oppen, som ere tilkiente inden 15 dage at svare eller lide efter lovens 6 bogs 13 cap. 1 art. Gutorm Tandberg er ej i böjden, men bortrejst, saa er og Lars Hunsdalen tilkient for ægte lejermaal at böde 3 Rd 1 ort 12 s under lige straf.

Lieutenant Schöt stefner Michel Vexal for schieldsord, Ole Raae og Christopher Piochen af lagde Eed at stefningen er loulig liust.

TING 17. NOVEMBER 1704 PÅ MO I HOLE

A° 1704 d: 17 Nov. blev Retten til almindelig sageting betient paa Moe tingstue paa Hole var tilstede det ordinaire Laugret fol. 160 uden Christen Utvig i hvis sted Ole Olsen Stadum, var og tilstede fogden Lars Tönder. Blev allerund: publicered hans May: forbud om Soldater værving af siste 10 Oct. Item tingliust Ole Gomnes pantebref til Gunder Rud paa 2 Kiör og 1 qvie af siste 10 Oct.

Paa Sr Tygesens vegne fordrede Hans Jensen sagen i Rette mod hans Debitorer fol. 160 indfört, fremlagde et indleg af i dag, som efter foreleg d: 8 Julii ej er scheid liqvidation optages sagen til d: 15 10bris at forelegget kand fuldbiurdis af vedkomende.

Anders Christensen stefner Iver Storöen for lejermaals, hvorføre hand til fogden har caveret Peder Lehne og Hovor Hundstad aflagde Eed at hand er loulig stefnt, samt Ole og Johannes Gomnes for 8 tölter huustömer de h: schyldig, som de og vant at vere loulig stefnt.

Peder Eliasens Enche ved Albret Kruse fordrer ved en fremlagde stefnesedel en deel debitorer af Hole Prestegiæld i rette for giæld, producerede en reining hvorefter hd söger Sr Lut for 53 Rd 2 ort 21 s. hvorimod hans sön Hendrich Luth ved en gienreining formeente at have til gode 14 Rd 3 ort 19. Enchen Hollerud 2 Rd 2 ort 6 s. som hun fragich. Tollef Grefsrud for 5-1-16. negtet aldrig at have handled med ham, hvad hd af Hendrich Nielsen bekomed har hand svared ham, Jon Aasterud 5 Rd 8 s. Lars Börngen 5 Rd 2 ort 15 s. begge paa deris fædres vegne negtede giælden saa og Ole Opsal paa sin formands vegne. Thor Rösholmen negtet noget at vere schyldig men efter fremviiste tuldstoch formeente at have til gode 3 Rd. Fuldmegtigen tilsvar var denne at s: hd formeener Sr Luth ichun vedgaar af hans anförte debet 2de pengeposter (fol. 178b): 158 Rd 5 s og 100 Rd og ellers disputerer alt det öfrige, endeel for lengde af tiden og en deel for mangel af beviis saa begierede fuldmegtigen at faae sagen opsat til neste ordinaire ting til hvilchen tid hand schriftlig vil giöre sin paastand og indföre for Retten hvad videre beviis der kand opfindiß, da hd sagde sig og at ville besvare alle de andris modsigelser og benegtelser.

Jacob Luth ved sin sön Hendrich Valter fremlagde en begiering i Retten af i dag, at en deel af Almuen som d: 7 Jun. 1704 har suppliceret til hans Kong. May. om den uret dem vederfaris, maatte forhöris om de samme gestendiger etc. Guldbrand Hejren efter tilspörgelse fragich at hd veed intet af indbe^{te} suppliqve at sige og at hd var ej med at lade den beskrive, men hans qvinde var tobled af Bodil Piocherud at lade schrive den, har intet paa Sr Luth at klage. Jens Colbiörnrud svarede at hd ej viste noget om Suppliqven för den var schreved og aldrig begiert nogen at schrive den. Hans Schamark:^{en} siger hd var ej medvidere med dem som lod den schrive, thi hd var ej hiemme da den blef giort. Knud Piochen gestendigede ej supliqven thi hand har sin gd paa böxel, og har intet at klage. Harald Stixrud har ej begieret suppliqven at schrives eller den underschrevet. Peder Piocherud besvergede sig over den afgift hd maatte give sin Landherre Jacob Luth at den er for stor, thi der er iche schov til saa stor quantum aarlig at drive, sagde derhos at hd var ej hiemme da supp. blef schreved. Knud Stixrud siger at hd var paa Mönstringen i Christiania, viste ej om Supp: för en maaned efterat den var forfattet, hvilched Hendrich Luth af Retten begierte beschreven.

TING 18. NOVEMBER 1704 PÅ MO I HOLE

D: 18 Nov: blef Retten igien betient paa Moe tingstue i Hole Prestegield blef da den sag igien foretaget som i gaar saavelsom tilforne d: 29 feb. er blevet examineret og Debitorernes tilstreichelig forklaring indhentet da er saaledes, efter Citantens fuldmegtig Anders Christensens begiering som paastod dom i sagen, = Afsagt. Efter den med efterschrefne gjorde afreigning og egen vedstaaelse for Retten bliver Ole Kinna til Sl. Niels Madsen Norups sterboe, som af Hendrich Nielsen til den Sl: Mand er transportet schyldig 1-2-6 - Guldbrand Field 7-1-9 s. Ole Opsal 14 s. Hovor Hundstad 4-3-15 s - Carl Kouserud 3 Rd, Henrich Ulleren 1-2-19. Siver Kolkind 1 Rd. Knud Field 1-2-6 og Johannes Gomnes 1 Rd, hvorfore de og samme giold med 12 s af hver Rd. i omkostning bör svare eller og inden half Maanedes forlöd lide execution i deris midler efter Loven, de öfrige indstefnte befries for Citantens sögning saa som her fattes den beviislighed og den sögning som Lovens 5te bogs 13 cap. 50 og 51 art. allernaad. befaler.

Christopher Christensen paa hr: General fischal Brögmands vegne stefner Jacob Luth for 1000 bord hand ham efter fremlagde revers af 13 Martii 1696 schyldig, 1 attest hvad bordene kosted 6 og 97. dat. siste 12 Nov. Christopher Christensens fuldmagt af 14 Jun. s: paa hr: Gen: fischalens vegne formeente at efterdj Sr Luth iche har efterlevet sin udstede revers med 1000 bords levrance til Johanni 96 for 100 Rix bord i Dramen samme Aar kunde faaes 10 Rd s: nu giort beviislig, saa paastaaes nu at Sr Luth saaledis pligtig med penge samme bord at betale med samt derpaa löbende rente fra dito Johani anseende hd siden den tid har nötted sig af samme midler item og tilfunden at betale denne og forrige bekostning s: i ringeste ansettes for 12 Rd derom hd i alt dom ervartes. Hendrich Luth refererede sig til sin faders udstede revers, erbiuder sig at levere bordene naar hand behager. = Afsagt, efterdj Sr Luth ej har reverseret sig at levere de paastefnte 1000 bord paa Bragnes, men i Schierdalen, saa er hand pligtig samme sin revers, naar bordene efter hr: Gen. fiscals ordre paafordres, at fuldbiurde og efterdj Sr Luth som nu tiltales, vil strax giörligen rette for sig, erbiudende at vil efterkomme reversen med bordenes leverance, kand over ham videre loumaal ej tilstedes efter lovens biudende 1 bogs 5 cap 11 art.

Item stefner Sr Luth paa Albret Fyrens vegne for en fremlagde obligation 12 Jun. 1696 producerede en transport af 4 Jul. 1701, saa og hans fuldmagt fra Albret Fyren, fuldmegtigen paastod at Sr Luth vorder tilfunden den sögende Capital samt rente deraf fra d: (fol. 179a) 25 Mart: 1701 og det saaledis og fremdelis til shadeslös betaling scheer med samt denne og forrige

omkostninger i ringeste Ansæt med denne nu ventende doms lösning og beskrivelse 12 Rd. Derefter forventes en endelig dom og kiendelse i sagen. Hendrich Luth paa sin faders vegne begierte paa sin faders vegne opsettelse til vis tid saasom hd er svag og nu ej kand möde. Opsat til d: 15 10bris.

Jacob Luth ved sin sön fremlagde en stefning indkaldende Ole Nacherud for uloulig schouhugst etc som var tilstede og sagde at hans hugst var begaaed i fælles schov. Producerede derpaa sit indleg af i Gaar. Opsat ut supra.

Peder Christiansen fordrer dom i den opsatte sag fol. 160 med sine Debitorer producerede sit indleg af i gaar, Rasmus Sörum indgaf og sit indleg af 7 Jul: Cit. paastaar betaling og refererer sig til loven 5. bogs förste cap. Videre blev ej indgivet. = Afsagt. Efterschrefne er tilkient til Cit. Peder Christiansen at svare deris debet som fölger Jens Moes Enche 3 ort, Bent Bierche 6 ort 4 s. Amund Slöa 1 Rd og Ole ibd 1 ort som de med 5 ort i omkostning efter proportion af gielden under foresigende af loven bör betale, Og som det er nochsom vitterligt at Rasmus Sörum er kommet meget for kort ved det kiöb slutted med Peder Christiansen om den paastefnte hest er det billigheden gemes at ham noget i kiöbet decortoris, thi bör Rasmus Sörum til vaaren udföre for Cit. 8 tiöv bord, som ham af Cit: efter anmodning ej maae negtis, eller og svare ham i contant derfor 8 Rd. hvormed da Cit. pretention mod Rasmus Sörum i saa fald ophævis -

Erich Stefner): Erich Setnes Gunder Rud s: begierte sagen opsat, og det for en hest at have bekomet act.

Lars Hansen stefner Peder Fröou for giæld og om hd ej bör niude halfparten af hvis er saaed uden gierds saavel som vinter rugen Peder mötte. Sagen med forrige optagen -

TING 16. DESEMBER 1704 PÅ MO I HOLE

D: 16 10bris 1704 blev Retten betient paa Moe tingstue i Hole Prestegiæld var tilstede fogden Lars Tönder, lensmanden Tosten Bye samt Laquettes Mænd Rolf Rudsödegd:en, Arne Gommeß, Niels Laarvig, Niels Sundvolden, Svend Giesvold, Jens Moe, Anders Bye og Peder Lehne.

Anders Christensen fordrede d: sag i rette mod Iver Knudsen Storöen og begierte dom. Gutens hosbond Christian Thomasen erböd sig paa Ivers vegne at svare til anstundende Paasche udj böderne 2 Rd og til paasche 1706 4 Rd om Guten den tid oplever, som hd af hans lön vil indeholde, efterdj hand ellers intet til bödernes afbetaling er ejende, og attersted almuen at Iver er en fattig karl som ej anderledis kand betale sine lejermaals böder end med sit arbeide. = Afsagt - Efterdj Iver Knudsen har forseed sig med lejermaal, saa bör hand til sin Cautions Mand Anders Christensen at svare sine böder med 12 Rd og i omkostning 1 Rd inden 15 dage under execution efter loven.

Christopher Christensen fordrede dom i den sag fra forrige side og blev intet videre af enten parterne indgivet. = Afsagt. Saasom Sr Luth befindes efter de udj Retten producerede beviisligheder til Sr Albert Fyren at vere schyldig 9 Rd. 3 ort 13 ß med efterstaaende rente fra 25 Martii 1701 til Dato, saa bör hand og samme capital med sin forfaldne ordinaire rente til Creditor Sr Fyren inden 15 dage at svare og betale under execution i hans midler efter loven, schulle Sr Luth inden foresagde tid udeblive med betalingen, da obligeris hand her ved efter sin forschrivelse at svare Renten til fyllest betaling scheer og derforuden at erstate Citanten i processens omkostning 6 Rd. s: ligeledis inden half maanedes forlöp udreedis under foresagde sögning.

Blef allerunderd: publiceret hans May. befaling hvem Suppliqver paa Landet schal schrive af 24 Sept. 1704.

Laurs Hansen fordrer igien i Rette Peder Fröou for giæld, producerede sit indleg af i dag, og begierte derefter dom, Peder Fröou sagde at Cit. hafde haft hans hest nogle gange til Steen og derfor ej bekomet vederlag Cit: erböd sig derfor at decortere ham 1 Rd. 14 s bliver saa igien 6 Rd. Cit. hos ham pretenderer,

(fol. 179b) Peder Fröug sagde at hd var foreened med Citanten at hd schulle niude hafnen for hd gierdede om hans anpart hvortil Cit. svarede at ders: hand ej hafde gierdet schulle hand givet ham aarlig 2 Rd, videre blef ej indgivet. Afsagt. = Efterdj Peder Fröou ej kand fragaae til Cit. Lars Hansen at vere schyldig den anförte debet ej heller at hand jo har gjort sig Citan- tens anpart i havnen i Fröou nöttig. Alt saa bör hand til hannem at svare sin giæld med 6 Rd og i bekostning 3 ort og det inden 15 dage under adfærd efter loven.

Hendrich Luth paa sin faders vegne fordrede sagen igien i Rette mod Ole Nacherud, og frem- lagde Cit. sön 1 arrest sedel paa det Aaverchede af 11 Sept. sist afviigt. Bispens fuldmegtig Christian Thomasen mötte og formeente ingen vidnesbiurd burde forhöris forinden Bispens: godset ejer vorder stefnt. Fremlagde sine böxelsedeler paa Nacherud, samt 1 dom af 14 Maji 1689. Fogden ved sin schriftlig protestation formeente lasten efter schouv reglementet at vere forbrut etc. Hendrich Luth fremförde sine vidnesbiurd i sagen, som følger Halvor Broten ved 60 Aar gl. efterat Edens forklaring liudeligen var oplest vant ved Eed at Jacob Luth har haft den march, hvor de paastefnte Bielcher er hugged, upaakiert i 40 Aar, og imidlertid har hver- chen Nacherud eller andre gjort ham deri nogen indpas med hugst eller deslige. Ole Tollefsen Hov og Knud Tormudsen Piochen vandt ved Eed Eenstemmig ligesom Halvor Broten ompro- ved haver. Videre blef ej af Parterne indgivet og begierte Cit. dom med omkostnings erstat- ning. = Afsagt. Efterdj de i denne sag Eedtagne vidnesbiurd prover at de ejedeler hvor det paastefnte er Aaverchet har fult Jacob Luth upaakiert i 40 Aar saa siunes det og at vere urime- ligt at Nacheruds Opsidere som er den yderste gaard paa Tyrestranden kand gaae alle de andre der liggende gaarde forbye og Norden for Luths sætre med Sognedales ejer pretendere at vere Lodtagen thi afsiges for Ret at de udj samme march aaverchede 4 tölter 5 stocher stöchte bielcher bör være S^f Luth i hvis schove de ere hugne, hiemfaldne. Belangende den af Kongl: May: foged gjorde protestation, da hviler den, indtil sagen ved stefnemaal loulig forfølges.

Ole Simensen ved Hendrich Luth fordrer dom paa de fra forrige ting indstefnte Debitorer ind- gaf en ny fortegnelse paa sin sögning og efterat de alle vare examinerede bliver de schyldig s: eftermeldis ~~Tosten Moen 2-2-6~~ Bent Aslesen 4 Rd 4 β, Bersvend Hove 2-2-6. Carl Kouse- rud 6-2-6. Ole Opsal 3-2-16. Torgier Lien 5 Rd 15 s: Johans Broten 1-3-4. Ole Kinna 1 Rd 10 β Siver Hoves Enche 2.3.10. Guldbrand Hejeren 4 Rd 22 β. hvilchen Kraf de til Citanten Ole Simensen, som de samtlig ved dem self og deris tilbeschichede vedgaar gielden inden 15 dage med 8 β af hver Rd i processens omkostning bör svares under nam i deris boehave efter loven,

Anders Christensen begierte den sag mod Ole og Johannes Gomnes opset til neste ting og d: til samme tid forelagt at möde saa er og Erich Setnes sag contra Gunder Rud med Cit. fuld- megtiges bevilling optagen.

TING 17. DESEMBER 1704 PÅ TANBERG I NORDERHOV

D: 17 10bris blef Retten til opsettelse ting betient paa Tandberg paa Nordrehov var tilstede fogden Tönder og i lensmandens sted Ole Raae samt Laurettes Mænd Hans Flechesov, Tosten

Myre, Niels Berger, Halsteen Bölgen, Rolf Lie, Jörgen Vejen (**fol. 180a**) Siver Tandberg og Ole Drolshammer. Kongens foged til seeneste sageting indstefnt Halvor Sörum for Drab foröved og begaaed paa Siver Hove forleden 2 paaschedags nat etc. samt vidnesbiurd i sagen. Ole Raae og Christopher Piochen afhiemlede deris varsel ved Eed at de louligen har stefnt Draberen Halvor Sörum og hans qvinde for deris Boepæl at möde for Retten item Johannes Sörum og hans qvinde samt Jörgen Oppen som vant ved Eed at som hand spurte at Siver Hove var stuched reiste hand hen at ville see ham som hand kom til Sörum spurte hand hvor det var med ham og da laae Siver i stuen i Halvor sin stiffaders seng da sagde hd hand hafde faaed schade, Jörgen spurte om hand var forbunden, svarede hand ja, videre hafde hand ej at prove end hand hafde en grom hoste, Johannes Sörums Edlig tilstand var, at som hand om aftenen Anden Paasche dag sist afviigt kom ned i Halvors stue, da hafde Siver faaed schade og viste Siver ham sin blodige schiorte sigende fader har giort mig schade, derefter fulte hand ham ud, saa sprang Johannes efter lius som hand kom ud til Siver var hd som var meged druchen falden ned af Muldbenchen i sneen og da var tarmene runden ud af saaret som var omtrent 2 finger bret, derefter blef hand indbaaren og Lagt i sengen. Anders Christensen paa Halvor Sörums vegne befuldmegtiget fremstillede sine tilstefnte vidnisbiurd, Ole Siversen Hove en dreng af 13 Aar frasagde da hd kom ind i stuen paa Sörum da Laae Halvor i sengen og Siver stod paa Gulvet og sagde til Halvor op af sengen din hund eller fanden schal regiere dig vil du ej komme til mig schal ieg komme til dig, dermed steg Halvor af sengen og Siver imod ham og de tog hin anden i Armene, men saa iche at nogen af dem hafde Knif i haanden, med det samme sprang hand ud og saae ej meere til deres clamerie som hd kom igien Laae Siver i sneen og hafde faaed schade,

Sören Tronsen en dreng af 13 Aar tilstaar det samme, som forrige vidne gestendigede. Ole Erichsen 16 Aar gl: bekiente at s: hd kom i forstuen hörte hd der var clamerie i stuen, hörte hd Siver maante Halvor af sengen med samme ord som forrige börns tilstand var og som hd hörte Siver gich fra dören, dermed kom de andre guter og gich med ham ind til Johannes, som de lidet derefter kom ud igien da laae Siver paa marchen i sneen og hafde faaed schaden. = Randi Pedersdatter og Marie Siversdatter efter at Eedens forklaring for Retten var oplest, vandt ved Eed som fölger, at afviigte 3^{die} Paasche morgen efterat schaden var scheid kom de til Sörum, gich til Siver Gud bedre hvad er eder kommen imellem, det ved Gud svarede Siver; Gud hielpe at I maatte blive god igien, ieg kunde, sagde Siver endaa have forhobning at blive god af schiered, men slagende sig for brösted sagde ieg har hold og sting igiennem mine axele og mit bröst de tvinger mig langt haardere, Gud hielpe eder sagde de, ja sagde hand Gud hielpe ham som i schov og schiul gaar. Johannes Sörum lagde dette til sin profning at som der kom clamerie imellem Halvor Sörum og Gulbrand Hejren i Halvors stue da tog Johannes for at schille dem ad tog Halvor alleene med sig i sin stue og lugte dören i efter sig. Nogen stund derefter kom Gulbrand efter, larmede paa dören og begierte at komme ind, men Johannes vilde ej luche op förend Halvor sagde, luch ham ind den scharven han giör os ingen schade. Dermed Luchte de ham ind, gich saa ned i stuen igien.

(**fol. 180b**) Ole Siversen lagde og dette til sin tilstand at hand hörte at Halvor sagde til Siver da hand lagde sig i sengen, maa ieg ej vere til freds i mit eget huus og min egen seng, meere hörte hd iche thi hd kom ind med det samme dette blef sagt. = Gulbrand Hejren proved ved Eed: at Halvor og Siver ordkastedes lenge om en pige der i huset, Siver sagde hd kunde om hd vilde kysse hende 100 gange paa Rad, det troer ieg iche sagde Halvor hun vil dog giöre det beste hun kand, som de lenge hafde kiegled om dette, blef de gode venner og tog Siver Halvor i fanget sit og kyste ham, dermed gich hd til Johannes sad der og drach til ulöchen var scheid. = Halvor Sörums qvinde Birgete Siversdatter proved ved Eed at da Halvor lagde sig i sengen hafde hand ingen Knif hoß sig thi som hun var noget tunghört hörte at Halvor og Siver ordkastedis, og viste ej hvor om det var, tenchte hun der kunde blive clamerie af, hvor-

fore hun gich til sengen, forsögte om hand hafde nogen Knif i sliren hans, men fant intet uden en syel, den tog hun fra ham, ellers efter tilspörgelse af Anders Christensen tilstod hun at hinders sön Siver Hove var alle tider meget vanschelich og urolig naar hand var druchen, saa hun og hendes Mand ofte maatte entvige hused for ham, saa hd agtede iche hendes formaninger til ham, saa schyde hinders Mand i Aar og dag at komme i Sivers omgengelse thi hd var bange for forträd og ulöche. = Siver Hovinds Enche ingaf hendes schriftlig tilsvär i sagen af 14 hujus, og aflagde hun hendes Eed at den der udj gjorde bekiendelse var sandferdig. Margrete Andersdater aflagde sin Eed at samme vinter för ulöchen scheede, da kom Siver til hende en aften og siuntes noget druchen, som hd hafde veret hos hende 1 times tid förte hd paa snach om Halvor Sörum sagde hd vilde der hen samme aften da svarede hun did kand I komme, men blif og leg eder her paa en seng i aften, nej sagde hd i denne nat vil ieg til Sörum til Halvor den schielm og den hund hand er, ieg schal see hans hierteblod för end ieg sovner for hand har min faders gods borte, end stund derefter reiste hd derfra, dog för hand reiste var hd i clamerie med Hendrich Mölla, tog h: i haaret og slog ham, som hand tog til tache. = Engebret Vejens Eedlig tilstand var at morgenen efter Siver var draget fra Margrete Andersdater kom Halvor til Knud Ribers hvor hd bekiendte at Siver stod over ham om natten da hd laae nögen i sin seng, med en nögen Knif i haanden og truede h: at hand maatte bede sig livet til af ham. = Anders saugmester og Endre Siversen proved ved Eed at for 3 Aar siden var de i Logement med Halvor Sörum og Siver Hove, da var Siver saa slem og Brutal mod Halvor at hd maatte entvige compagniet, om morgenen tachede hd Gud hd var saa vittig og gich fra h: Michel Tangen tilstaar det samme og ellers at hd den samme vinter var paa Sörum og saae at Halvor maatte römmе sit eget huus for Siver vilde indvelde sig paa ham. Hendrich Hoves Eedlig tilstand var den same som Michel Tangens. Anders Christensen tilspurte Birgete Sörum om der var nogle midler efter hendis forrige Sl. Mand eller jordegods, dertil svarede hun nej, men hand efterlod sig stor giöld. Anders Christensen beraabte sig end paa fleere Proverende prof til i morgen at före.

TING 18. DESEMBER 1704 PÅ TANBERG I NORDERHOV

D: 18 10bris blef Retten igien betient paa Tandberg i forindförte Laquettes bivær. Ole Hval fordrede igien i Rette d: sag fra fol. 178 med Jens Hofsqvern og Anders Lundstad for den schade hand har liid paa sin Rugbrote, med de andre siger hand at vere forliigt, de indstefnte mötte ej, mens Citanten begierte dom. = Afsagt. Efterdj det befindes at Ole Hval er tilföyed stor schade i det de indstefnte har veret forsömmelig med at paa:agte deris creature hvorover (fol. 181a) hans Rugbrote er gansche bleven foragted og ruinered, da er det billigt at hand af vedkommende niuder nogen restitution, thi eragtes for Ret at Jens Hofsqvern og Anders Lundstad f: den Ole Hval tilföjede schade paa hans Rugbraate bör betale 6 Rixd. og begge i omkostning 1 Rd. som inden 15 dage bör svares under adfærd efter loven.

Niels Jensen paa Peder Tandbergs vegne fordrer sagen igien i Rette mod Gulbrand Folums qvern for 6 Rd hd siger at vere ham schyldig, Gulbrand mötte, sagde at have Cit. faders sedel og beviis for 11 Rd, som hd belover til neste ting at vil fremlegge hvorefter hand vil formode at have til gode 5 Rd og er ham derfor op(?)settelse bevilget.

Ole Einersen ved Ole Raae fordrer Gulbrand Folum i Rette for 6½ Rd hd ham paa et par Qverne steene schyldig, Ole indgaf sit indleg, Gulbrand sagde at de steene hd af Ole Einersen bekommet var udögtige og derfor ej pligtig efter gjorde forord at betale dem, hvorefter hd begierer at Ole ville tage stenene igien og levere ham de derpaa avancerede 11½ Rd. Ole tilspurte Gulbrand om hd kunde giöre sin Eed at de steene som nu staar ledige i qvernehuset ere de self samme hd bekom af Ole Einersen, dertil svarede Gulbrand at der Laae ej magt paa

at giöre Eed derpaa. Ole begierte dom. = Afsagt efterdj Gulbrand Folum ej kand fragaae jo at vere schyldig til Cit. 6½ Rd. og hd ej tröster sig at giöre sin Eed at de ledige qvernesteene i Folums qverne huus ere de selfsamme som Cit: solte h: alt saa bör hd samme 6½ Rd med 6 ort i omkostning inden half maanedes forlöb svare under adfærd efter Loven.

Blef fört videre prof i den Drabs sag fra i gaar. Ole Drolshamer og Jörgen Veyen frembar Kiersti Olsdatters schriftlig Eed som hun s: var sengeliggende af svaghed for dem hafde aflagt hvilchen de for Retten ved Eed bevidnede saaledis at vere sandferdig. Bernhardt Hendrich Udhen, som schal have Lærdt barbier Konsten hos Stadß Barbier Peter Möller paa Kongsberg indgaf sin schriftlig tilstand om hans vidende i denne drabs sag datered i dag. Og aflagde hand sin corporlig Eed at alt det samme schrift befatter er i alle maade sandferdig. Jörgen Vejens Eedlig tilstand var at hand holte liuset for Bernhart da hand forbant Siver Hove, da saa hand at Sivers tarmer för de bleve indstoppede vare kolde, stive og med vind opleste og saae iche noget hul paa dem. Fuldmegtigen Anders Christensen berettede ellers at afgangne Siver Hove udj nestleden vinter d: 13 Janv. tillige med Knud Bergd:en om natten var kiört i Loven ved Storelven i Tyrefiorden, hvilchen tid Knud Berregd:en maatte sette livet til derom og formedelst sine fornödenheders schyld hand beraabte sig paa til den tid Retten behager at forflötte sagen vil före en deel vidnesbiurd. Opsat til d: 19 Janv. 1705 - Gl. Erich Tandberg sad Retten i den drabs sag i steden for Jörgen Vejen,

Biörn Oudensen stefner schriftlig Ole Vejen formedelst hd for ham har med slag fordervet en tid Kue etc. saa hd har vered fornödiget til sin schade at slagte den. Peder Christiansen paa Citantens vegne fremförte sine indstefnte vidnesbiurd som for Retten aflagde deris Eed og proved som følger: Jörgen Vejen vandt at hand tillige med Ole Vejen 2 a 3 dage for vinternatten löb ned i en brote og der fant de andres hester og fæe i dito deris brote hafn, som de kom ned mod Gaardshulet saa hand at Ole slog Biörns Kue over Kaars ryggen 3 öxhammer slag, med det samme falt hun i Kold da hun schulle fare over gaarden og 6 stöcher fæe og 1 hest gich over hende, enten det var af slaget eller af Creaturene hun fich schade viste hd iche, = Östen Olsen proved at Ole Vejen nogle dage for vinternatten da jorden var frösed en söndags morgen giende Biörns kue hiem og sagde at hand hafde iche slaget hende, men hd kiörte hende og i vand(?) (fol. 181b) hulled falt hun og 6 stöcher fæe og 1 hest löb over hende, var det ej söndags morgen som det er sagde Ole var du værd Biörn ieg schulle törche dig med en öxhammer, tag Kuen sagde Biörn og schaf mig Kue igien, Ole sagde hd hafde ej slaged saa satte de Biörns Kue i fiösed efter nogle dages forlöb som hun dag fra dag forverredis og var ej haab til lif, lod Biörn slagte hende ved dette prof som befant ryggen var af paa hende og derforuden 2 slag 1 paa hver side og siuntes et slag mit paa hendis side, Biörns qvinde tilstoed at det som var slaged og fordervet af kiödet kaste hun bort og resten nöttede hun sig. = Anne Jensdatter vant, som hun hafde slepped creaturene i hendes egen Löche en söndags morgen for vinter natten afviigt, kom Ole og Jörgen Vejen ned igien med fæed Ole schiente da og sagde at de ej schulle slette fæed i hans braate, hun svarede de kunde ej nu giöre nogen schade da jorden var tæled, som Biörns qvinde bad Ole see hvor hd hafde handled med hindes kue og Biörn sagde at hd hafde forached hans kue, sagde Ole det schal du beviise, var det ej söndag, schulle ieg törche dig og med öxhammeren, som kuen var slagted saae hun at ryggen var i 2 og 2 slag en paa hver side som 1 3 finger bred, det som var gult af verch og intet duede af Kiödet kaste Biörns qvinde bort det andet saltede hun.

Videre fremlagde fuldmegtigen et indleg af i dag. Paa Ole Vejens vegne formeente fuldmegtigen at Biörn har ej fuldkommelig beviist at Ole Vejen hafde slaget hans Koe mens provene tilstaar at Biörn har nötted sig af Kuen hvorfor hd f:mener at frikiendis for Cit. tiltale og omkostning ham at erstatis efter Rettens schiön. Videre blef ej indgivet. = Afsagt: Efterdj det er noch Og til fulde beviist at Ole Vejen har slaget Cit. Biörn Oudensens Kue, saa den ej kunde leve, saa er hand tilkient): Ole Vejen at svare til Biörn Oudensen d: h: tilföjede schade,

hvilche schade af Lauretted er vurderet for 5 Rd samt i processens omkostning 1 Rd og det inden 15 dage under sögning efter loven.

Fogden stefnt Iver Olsen for begaaed udförmelse hos David smed): slaget 2de dörer i stöcher, jaget qvinden af hused med 2de Knive, item hos Sören Braaten indslaget nogle vindues ruder. Stefnevidne Ole Raae og Christopher Piochen aflagde Eed at hand loulig er stefnt til sist afviigte ting saaog til vidne Birgete Tollesdatter og Kari Andersdaater, hvilchen sag fogdens fuldmegtig til neste ting begierte opsat.

Ole Opsal stefner Ole snedker for 1 sedel som af Peder Trandbye til snedkeren i forvaring levered til Ole Opsal den lod afhente, Ole snedker sagde at sedlen var afhent, af en person som hd ej kiendte og at den var ej mere værd en 1 ort 8. Ole Opsal sagde til neste ting at vil beviise at d: er 2 Rd værd.

Claus Aasa paa sine Möntlingers vegne fordrede sagen til doms mod Embret Nærstad s: referede sig til sit indleg, contrastefning etc og producerede Sr Peder Poulsens attest om det kiöb i Frog dat. 9 10b. 1704. Videre blef ej indgived og er sagen optagen til i morgen til doms.

TING 19. DESEMBER 1704 PÅ TANBERG I NORDERHOV

D: 19 10bris blef Retten igien betient paa Tandberg blef allerunderd: publiceret hans May: allernaad: befaling hvem suppliqver maae schrive af 24 Sept. 1704.

Udinden nestanföerte sag er saalediß afsagt. Efterdj Sl: Peder Nærstads arvinger efter det i Retten producerede og tingliuste schiöde har fult det paastefnte gods i Nærstad til formönderne Claus Aase og Peder Asch ved stefning Anchede derpaa siuneß iche at hand er pligtig for de forlöbne Aaringer deraf at svare noget i Landschyld, efterdj Frogs Arvinger derimod har opbaared den forfaldne Landschyld af Brog, som de efter hr: Byefoged Peder Poulsens og Sr Kleboes attester har bekommed for deris gods i Nærstad. Anlangen 6¼ lispund gods i Nærstad, som af Citanternes Möndtlingers Moder Karen Andersdatter efter schiödets formeld i deris umöndige Aar bortsolt beholder de efter forfattede schiftebref af 5 Nov. 1700 ubeschaa: (fol. 182a) hvorimod Nærstad Arvinger söger deris regres igien der dem best siunes.

Mag: Ramus i den sag mod Trögstad Arvinger lod ved Peder Rasmusen fremlegge en taxation over det gods i Trögstad af 17 10bris, og efter i Rette lagde documenter begierte dom. Christen Trögstad mötte paa Trögstad Arvingerß vegne hafde intet at indgive men refererede sig alleeneste til sit forrige. = Afsagt. Saasom Trögstad Arvinger efter loulig giorde opsigelse ej har indfunden sig at giöre Citanten Mag: Jonas Ramus fornöjelse efter det producerede pantebref af 9 Mart. 1700 med rentens erleggelse og hovedstolens betaling, saa bör velb^{te} Mag: Ramus at træde til sit pant i Trögstad som er 1 schipp: og 3 f: med böxel og herlighed over ald gaarden og niude den til ejendom efter den taxt af de Dannemænd Peder Raae, Poul Buru og Ole Setrang derpaa sat er, med indberegnet den bekostning hd derpaa allerede har anvent ved den giorde taxation med forseigled papir, belöbende til 240 Rd. Schulle Arvingerne blive sindet godset efter Aarets udgang fra dato at reigne, at indlöse, da bör Cit: af nestschrefne Summa niude sin Lovlig rente og interesse. Denne processis omkostning erstater Trögstad Arvinger med 3 Rd. Derefter liuste Christen Trögstad sin pengemangel -

Som Sr Lachmans tienere ej mötte at fordre sagen i Rette er den til neste ting optagen imidlertid ville de Danemænd Sr Anders Christensen og Embret Nærstad i parternes nærverelse imellem parterne at giöre reigning og liqvidation.

Til laurettesmænd for tilstundende Aar 1705 ere efterschrefne Danemænd tilnefnte at betiene Retten nemlig Torbiön Rud - Poul Helgesen Oppegarden, Torgier Stöfren, Ole Jonsrud, Gutorm Sommedal, Thomas Giörud, Embret Smedsböl og Hans Marigd.

RETTERGANG 19. JANUAR 1705 PÅ TANBERG I NORDERHOV

A° 1705 d: 19 Janv. blev Retten udj den drabs sag fra forrige blad angaaende Halvor Sörum betient paa Tandberg udj fogden Tönder og efterschrefne Laugrettis nerverelse nemlig Niels Berger, Erich Jörgensen Tandberg, Tosten Myre, Siver Tandberg, Niels Nordbye, Halsteen Bölgen, Ole Drolshammer, og Hans Flechesov. = Anders Christens: paa Halvor Sörums vegne fremstillede efterschrefne vidne i sagen som vant ved æd som følger: Torgier Engebretsen vant at forleden Aars 14 Janv. var hd ude paa Tyrefiorden med Siver Hove at tage op hans töy som dagen tilforn hafde veret i vandet, da siger Siver til ham de stinger og hold ieg har for mit bröst som ieg fich i gaar paa Iisbroen da Knud Beregd:en blev og ieg var i fare for mit lif følger mig til min döde dag. Carl Kouserud og Maren Guulsdater hans qvinde vant eenstemmig at Siver Hove var i deris huß 8 dage för Paasche sist afviigt, da sagde hd til dem at hd hafde hold og stinger for sit bröst af det hd var i vandet som hd beholder til sin dödedag og naar hd sad sagde hd at det sortnede for öjnene paa ham naar stingene kom paa ham og kunde de see paa ham at hd blev mörch i ansigtet men hd sad hos dem. Guldbrand Hejren fremlagde Guldbrand Olsen^u schriftlig tilstand om hans videnhed i sagen af 5 hujus, derpaa indgaf Anders Christensen sit indleg af i dag. Fogden begierede opsettelse til i morgen saasom Johannes Sörums qvinde som et et (!) stefnt vidne i sagen ej möder at mand til des kunde faae hende indhendt at tilstaae hendes sandhed om denne sag hvilchet man ej har kundet negte, = hvor da det indstefnte prof Guro Trulsdatter mötte for Retten og gestendige (fol. 182b) ved æd, at Halvors kone bad hinde gaae ind og höre paa Halvor og Sivers ord hvad dem falt imellem saasom hun var tunghört og kunde ej forstaae hvad de trettede om som hun kom ind stod Siver og holt paa sig og sagde Gud tröste mig Moder, fader stach mig, Men hun saae ej hand stach ham, da sagde hun Gud bevare dig Halvor hvad giör du, da sagde Halvor til hende, hvad siger du, Dievelen schal besette dig, römmen ~~du~~ de ej ud, schal ieg schiere eder saa mange i er, og der var ingen i stuen uden hun og 2 smaae drenge Ole Sivers: og Sören Tronsen og hun saae at Halvor hafde Knif i haand og schar op under bielchen, som der var intet lius i stuen saa sprang hun ud efter lius som hun kom igien da var Siver gaaed ud og var falden i Kold paa marchen og hans tarmer var ude, hvor hand blev beliggende indtil de fich hielp fra andre gaarde, og saa bar de ham ind, imidlertid hand Laae der 1 times tid eller 2 saaledes paa sneen og schvullen bad Siver at de ej schulle röre ham, som de fich ham ind og barbieren var kommen var hun med at varme op tarmene i tyndt öl, og tilstod hun at alle hans tarmer var heele og var ej hul paa nogen af dem, og at hun veed ej hvad der passerede imellem Halvor og Siver för schaden schede, ej heller veed hun hvad ord og tale der falt af Siver Hove om Halvor Sörums person siden hd hafde udsoved rusen, ellers siger hun at de begge vare druchne saavelsom de andre der var tilstede. = Fuldmegtigen Anders Christensen begierte Retten ville observere Ole Siversen og Sören Tronsen deris forhen giörde tilstand om schaden hvilche Guro Trulsdater beretter tillige med hende at have veret inde i stuen, det de seeneste ting her for Retten ved examination aldellis intet hört eller seet noget i saa fald dette siste prov nu omtaler, foruden i særdelished hendes Mand Johannes Sörums forhen aflagde profning ej heller melder der om da hd dog ligeledis var i stuen og blev anviiist af Siver Hove sin schade, item Johannes Sörum self sprang efter lius, med ellers at hd seeneste ting for Retten tilstod hans hustrue ej andet hafde at vidne i denne sag end hvis hand self derom tilstoed haver og derom krevede Laugretetz tilstand at det var saaledes, hvilched de nu geständigede, saa det lader sig ansee des aarsage schyld Guro Trulsdatter maae vere interessered og som et villigt vidne i denne sag. Be-

langende Halvor Sörums ord efter hendes profning da dersom saa scheid, hvilchet hd dog höjligen paatviler maae hand i sin druchenschab upaatvilelig have fantaseret nogen vilde fange eller gribe ham efterdj hd fornam Siver Hove Klagede sig at have faaed schade, i öfrige refererede hand sig til forrige profs gjorde tilstand og begierte dom. Derefter indgaf fogden sit schriftlig forset af i dag.

Videre blev ej indgivet hvorefter herudinden saaledis afsagt, at Siver Olsen Hove er ilde bleseret af Draberen Halvor Elefsen Sörum hvorefter hand endeligen har sat livet til har sig saaledis tildragen at som diße 2de personer kom i nogen ordkast tilsammen paa Sörum har deris tvistighed ej endet sig förend ulöchen scheidde, omendschiönt Halvor Sörum var gaaed til sengs, uden noget verie lagt sig til hvile og (fol. 183a) begieret at maatte vere til freds i hans eget huus og hans egen seng, thi Siver Hove stod paa Gulvet for hannem sprang mod Halvor, bandede, truede Halvor hd skulle komme til ham, manede ham af sengen, schielte h: for hund med fleere usömmelige ord hand fremförte, som Halvor da reiste sig af sengen i intention enten at flye for hannem som hd oftere hafde giort, i det hd for at forekomme ulöche har entviigt baade sit eget og andres huse, eller og for at f:svare sit lif, er det kommen med dennem til haandgierning, som Siver da hafde bekommet en blessure i maven og efterat hd med samme schade var udgaaen og hafde sat sig paa Moldbenchen er hd falden ned i sneen og da ere hans tarmes udrundne, hvilche, efter at hd saaledis ved et par timers tid hafde ligget i kulden, ere blefne forkölede hvilchet alt med omhygelig forsorg hafde bleven precavered, dersom den afaldne i rette tid var bleven forbunden, thi Barbieren, hvilchen som en erfaren i sin konst bör troes bevidner, at det ham tilföjede saar var i sig self ej dödelig, mens de accidenter, saasom hoste, trangbröstighed og forkölelse, som sig siden har tilslaget, som f:voldet hans död, saa kunde hand vel og have haft en slem anstöd af det hand nogen tid för denne ulöche scheidde hafde veret i vandsfare, som Siver Hove da ej har æred sin Moders huß eller den som er sat ham i faders sted, men ublueligen trued at see hans steffaders hierteblod, titulered ham for en hund, ej forundt ham fred og rolighed i sit eget hus end sige i sin egen seng, som rasende forsömt sin egen cur og derover saa got som self forkortet sine dage, med fleere tydelige omstendigheder forhen allegered afsigis for Ret at Halvor Sörum bör beholde sin fred og for nödverge böde til den afdödes arvinger 40 lod sölf.

TING 9. MARS 1705 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 192b) D: 9 Martii 1705 blev Retten til almindelige sageting efter højöfrigheds anordning betient paa Tandberg tingstue udj hr: Amtmands fuldmegtig Sr Vendelboes og fogdens fuldmegtig Lars Hansen samt Lensmanden Peder Rasmusen deris oververelse var tilstede laugrettes Mænd, Siver Tandberrig, Jörgen Vejen, Thomas Giörud, Embret Smedsböl, Niels Berger, Ole Jensen Vager, Ole Gaunum og Torbiön Rud. = Blef da allerunderd: publiceret deris Kong. May. allernaad: befaling af 24 Sept: 1704 anlangende de som schal schrive suppliqer for almuen item deriß May^{tt} befaling schov reglementet at overholdes og dens 2^{den} post at efterleves af 20 Janv. 1705 saaog Kongl. forordning om schatternes paabud i Norge for 1705 dateret 17 Janv. 1705. = Dernest blef tingliust efterschrefne breve saasom Sindre Halvorsens schiöde paa den platz Oppen i Odalen af 17 feb. 1705. Poul Burud schiöde paa ½ sold 4 1/3 sett. i Buru af 20 Oct. 1704. Christian Thomesen og Giert Holst foreening med Rasmus Aasen om Aasen saugen paa 10 Aaremaal af 3 Mart. 1705. En udlegs sedel efter Sl: Thor Klechen paa d: Sl. mands gaard ved Hönefoßen med dens paaschrifter dat. 14 Jul. 1702. Jörgen Larsen Hönens böxelsedel til Samuel Hansen paa en plads ved Molvald hengselet dat. 12 April 1704.

Albret Kruse fordrede igien i Rette Peder Eliasens Arvingers Debitorer fra siste 15 Nov. til denne tid forflöt fremlagde sit indleg af 23 feb. fremviiste det af de Kongl. Commissarier forfattede schiftebref af 22 og 27 Mart. 1703 og det der udj indförte proclama af 15 Nov. 1699 - Engebret Nerstad paastod at befries for gielden saas: den er over 20 Aar og er h: aldelis ube-kient, ellers at hand har hört af sin Sl. fader at hd hos Peder Eliassen hafde at fordre. Paa Thor Brejens vegne mötte ingen. Johannes Vee er for lengst död hans Enche ligesaa, börnene hver paa sin vej og midlerne distraherede saa der intet er at bekomme efter ham. Ole Veholts sön Hendrich siger at hans fader med Iver Hielde har levered til Kleboe 2: 16 palm Lodbielcher for 4 Rd hvorpaa hand formeener at have til gode paa sin part 1 Rd. Iver Hieldes Enche af-beviiser med et schifte bref af 19 April 1701 at Sl: Peder Eliassen for sin Kraf for boeds slette tilstand ej meere er tillagt end 3 Rd 10 ß, hvilche Enchen til fuldmegtigen Kruse strax betalte og hd til sig annamede og derhos paastod hun og burde lide dom for resten uden arf og giæld er loulig fragaaed. Almuen tilstod at dito Enche arved intet 1 ß efter hendes Mand, er nu i fra gaarden og lever i meget slet tilstand med mange börn. Peder Echonrud lod for Retten til fuld-megtigen levere 1 Rd saa fornöyede Hendrich Veholt ham og med 1 Rd 10 ß. Erich Tand-berg siger at have betalt gielden med tömmer Almuen tilstaar at hd er aldelis intet ejende, mens unge Erich Tandberg har taget ham ind til sit lifs bröd. Peder Rasmusen foruden det for-rige indgaf end en indleg af i dag saa hand ej schulle blive meere schyldig end 3 Rd 2 ort 18 ß som hd vedstod, fuldmegtigen vilde ej gestendige h: den anförte hest uden beviis. Vebiörn Narverud befriede sig med sin Eed for den sögende Kraf. Ole Nielsen lod svare som tilforn at hd intet til sterboed schyldig, fuldmegtigen refererede sig til sit indleg og eschede dom med omkostning. = Afsagt. Efterdj Sl: Peder Eliasens arvingers sögning til Nerstad arvinger ej befindes til tinge at vere sögt inden 20 Aar, hvorum de og foregiver intet at vere vidende, alt saa ere de frikiente (fol. 193a) for dette Kraf som ej efter lovens foresigende er bleven fornyed, Peder Rasmusen Raae derimod til findis at svare til dito sterboe 4 Rd 2 ort 18 s. saasom den anförte hesteleje ej kand decortoris hannem uden beviis, saa og Thor Brejen 13 Rd 3 ort 14 s. med 1 Rd hver i omkostning inden 15 dage under adfærd efter loven. Schulle Thor Brejen som nu absent vere forsiuned med noget gyldigt beviis mod denne sögning, vil man have de höjfornehmme Creditorer saadant til afkortning recommended.

Fogden stefnt Halvor Ellingsen for hand har slaget Hans Hansen med en öxhammer og 2 steenslag i hovedet. Harald Land og Anders Berg aflagde Eed at hd var loulig stefnt -

Peder Nielsen paa Seig^f Lachmans vegne fordrede sagen igien i Rette mod hans Debitorer fol. 182 indfört og uden videre protestation begierte dom. Anders Olsen svarede paa Guld-brand Möllers vegne at hd hafde intet videre at svare til sagen end hvad allereede indgived og ellers paa egen og David smeds vegne producerede et liquidations instrument af 13 Janv. 1705. Fuldmegtigen formeente at David smeds reining burde confereris mod saugfogdernes regning om de dermed befindes eenstemmig hvis iche parterne hd iche at antages til beviis, refererte sig i övrige til hvis tilforne er indgivet, endeligen eschede dom med processens om-kostning. Optagen til i morgen.

Anders Christensen paa S^f Morten Leuchs vegne fordrede i Rette en deel af almuen som an-gives for at have aaverched en deel saugtömmen i hans ejende schove, med videre stefningens formeld af 15 10bris 1704 saa og en arrest sedel, Peder Torchildsen, Tarald Horum og Enge-bret Svarstad aflagde Eed at stefningen saavelsom arresten var for vedkommende loulig for-kynt, de indstefnte mötte tilstede og begierte Jesper Loe opsettelse og forflöttelse til Aasteden, saa schal beviises at hvad hugget er hugged i deris egne og ej Leuchs schove, hvilchet fuld-megtigen og begierte eller consenterede. Saasom det ej beviises at det arresterede tömmer er hugged i S^f Leuchs schove er det fornöden at man til en belejlig tid til sommeren Kommer paa Aasteden for at gransche og eftersee i hvis district samme er aaverched paa det en hver kand

niude hvad ret og billigt er, imidlertid forbliver det arresterede tömmer efter fogdens anordning i beslag til sagens uddrag, for resten schal tagtedagen betids vedkommende vorde anknyndiget.

TING 10. MARS 1705 PÅ TANBERG I NORDERHOV

D: 10 Mart: 1705 blev Retten ut supra i berörte laurettis oververelse igien betient paa Tandberg tingstue,

Udinden den sag imellem hr: Tolder Lachman paa den ene og David smed samt Anders Olsen anden side, Guldbrand Möller untagen (?), som fuldmegtigen begierte til sommertinget at optages formedelst en imellem Cit: og hr: Assistance Raad Must samt dito Möller oprettede forening som nu efter foreleg ej til stede, er saaledis dömt og afsagt. Efterdj Madame Lachmand udj hendis missive til David smed d. 17 Mart: 1700 giver ham den fortröstning at hand ej har nödig at tvile om sin rigtigheds förelse item melder at hand vilde reise til Christiania for at naae endelig rigtighed etc da gör man sig der af denne slutning at David smeds regninger ufortilgengelig og efter hendis meening burde komme til afregning, hvilchet man iche kunde frafalde efterdj de udj Retten fremlagde og af Citantens tienere meddeelte qviteringer ere alle af yngre dato end dito smedens obligation, hvilchen hand ej fragaar men hand niuder vederlag for sin sved og arbeide som det da befindes at meerbem^{te} saadane rigtig indgifne regning overgaa (fol. 193b) den sögning og renterne af den capital hd til Seig^f Lachman efter forschrivelsen schyldig har man eragted for Ret at frikiende ham for denne sag, = Anders Olsen betreffende da saasom den udj Retten producerede Specification under Seig^f Lachmands haand kalder besagde Anders Olsen en saug foged, forklarer lengden af tiden fra hand indleverede sine regenschaber som var den 30 Jun: 1700 og til d: 3 Julii 1704 da mangelene först er fremkommen, hvoraf sees Anders Olsen har vered en tienere som stod for regenschab som ej i Rette tid efter loven haver faaed sin hosbonds anteignelser, thi har Seig^f Lachman forbrut sin Ret og sögning til ham efter lovens 3^{die} bogs 1 cap. 7 art.

Til fogdens sag mod Halvor Ellingsen i Gaar indfört fremstillede fogdens fuldmegtig diße vidne Even, Jöran og Ole Blixrud som ved Eed proved efterschrefne, Even Blixrud vandt at hand saae ej at Hans Hansen blev slagen, men som hand hafde sagt h: af sin schade, gich hand til Halvor og sagde at hand troede at Hans döde, da svarede hand, det var tienlig men slog den anden arm i sönder og, Jöran Blixruds provning var at hun saae Halvor slog Hans 2 gange med en steen hd hafde i handen i hovedet. Ole vant at Halvor sagde til Hans der staar oß meget imellem, ieg veed iche det sagde Hans, der med slog hand Hans med öxhamren paa Armen. Samtlig provene vandt at Hans laae ved sengen i 5 uger og kunde iche imidlertid giöre noget arbeide. Som Halvor ej möder foreleggis h: lougdag til neste ordinarie sageting.

Blef tingliust 2de qviteringer for arf efter Sl: Marta Heßelberg begge dat. d: 11 10bris 1703.

Lieut. Schötz fordrede sagen igien i Rette med Michel Vexal fra fol. 178. fremstillede 2de vidne Michel Olsen Tangen og Peder Torgiersen som vant ved Eed at forleden höst som de stod og slagtede for Lieutenanten, da kom Michel Vexal gaaende bandede og regerede for sig self og sagde hd har givet mig schade over for 50 Rd. men vi har veret i haab, bandede for hvns dog (?) men nefnte ingen ved nafn, sagde til dem tag bort det I har Rached i dag, det den og den regiere eder, lad mig ej vere racher efter Eder, som dette var sagt gich hd fra dem. Opsat med Cit. consentz med Lougdags foreleg til d: 30 hujus -

Guldbrand Medbön stefner Elef Vold at anhöre en deel vidnesbiurd som schal vidne om hugst i Midbön schoven etc. De indstefnte vidne mötte tilstede og paa Elef Volds vegne hans fuld-

megtig Anders Christensen, same paastoed ej nogen vidne kunde admitteris i denne sag förend overhofrettens dom falden er, disligest at Elef Vold ej har nödt loulig varsel. Som Elef Vold ej er loulig stefnt kand iche noget videre i denne sag foretagis, men henviises til ny stefnemaal.

Peder Iversen stefner en stor deel af almuen at tilstaae hvad de efter dom af 10 Janv. 1705 til Sr Lemmich har betalt etc. Fremlagde der efter Cit. fuldmegtig Anders Christensen 3de domme. Sören Jemt mötte tilstede tilstaae at Sören Hansen efter dommen har faaed sin fornöjelse ved Execution og i stemmede samtlig de indstefnte af almuen med en Mund at gielden er afbetalt, hvorpaa en deel fremviiste qviteringer. Derpaa fremviiste en deel qvit. derefter begier te fuldmegtigen Rettens attest. Udj denne sag indgaf Peder Raae Sören Hansens indleg.

Fogdens fuldmegtig begierte Almuens sandferdig tilstand om iche Sl: Anders Simensens 2de sauger ved Hönefoßen tilladt at schiere 24000 bord ved vandflöm A^o 1700 udgich, hvortil de svarede at det er i Guds sandhed saaledis og at de ej för Aared efter blef opbiugte.

Item om Spaen, Katnoes, Giölaas, ~~Ofen~~ og Snosrud platzer ere til og hvor de ligger og om der af opperis nogen schat der til var deris giensvar at de veed iche nogle platzer eller Röd-stöd som saa kaldes, hvorföre og deraf ej kunde opbæris nogen schat.

(fol. 194a) Niels Viger stefner Jacob Lindelien for hd har bemegtiget sig hans dater söns midler. Stefnevidne Nub Strande og Hans Toseviig aflagde Eed at hand er loulig stefnt. Produce-rede dernest sit indleg ved Hendrich Luth, samt et schiftebref af 4 aug. 1703 item laugmandens confirmation derpaa af 21 Jun. 1704.

Albret Kruse fordrede i Rette Ole Friderichsen paa Seig^r Maaß vegne fremlagde laugdagen med dens paaschrift, samt et indleg af siste 5 Mart. Ole Friderichsen mötte 3 ----erede sedler paa hvis bord til Seig^r Maas leveret, indlagde hand, begierte saa og opsettelse. Fuldmegtigens paastand der imod var denne at Retten formodentlig iche tillader den begierte opsettelse, henseende til den lenge foregaaende stefnetid og laug dags foreleggelse paastod og at de fremviiste chartecher og sedeler iche er saa conditionered at de bör validere imod paastefnte og med laugschiched beviis belagde Kraf.

I den sag contra dito Frederichsen om Echlie fremlagde fuldmegtigen Kruse et indleg af siste -- Mart. Ole Friderichsen fremlagde et schiftebref med en paaschrift af 17 Mart. 1702 at Frederic Vesteren Setter ham Echlj til brugelig pant etc. Fogdens fuldmegtig formeente at som samme paaschrift er ej forfatted paa det tilforordnede forseiled papir, bör detz indhold til angiveren vere hiemfalden. Citantens fuldmegtig paastoed at de for^{ne} Linier paa schiftebrevet schrevet iche bör prævalere Seig. Peder Sörensens louschichede fremlagde adkomster særlig efterdj der i saa fald ventelig kunde vere forstaaelse imellem fader og sön saa for^{ne} Linier mueligt kand vere paa schreven efterat sagen er bleven paastefnt, saas: det iche er tingliust.

Udj Guri Thue Andresens sag til denne tid c:tra Ole Friderichsen optagen fremlagde dito Kruse et indleg af 23 feb. I denne sag begierte Ole Friderichsen opsettelse at hd imidlertid kunde opfinde de sedler ham i sagen tienlig. Citantindens fuldmegtig dito Kruse protesterede imod den begierte opsettelse og ellers paastod at i vidrige fald Ole Friderichsen paa nogen haande (?) maade kand have pantsat eller afhændt den arresterede saugpart siden arrestens forkyndelse, saadan handling da formodentlig iche burde vere Citantinden hinderlig uden der har violeret arrest. Alle diße sager er optagen til den 30 hujus.

Erich Setnes stefner Marta Marigd for ubeqvems ord og for hun har giort forhold paa hans brendevins Kedel etc. Stefnevidne Bernhart Uden og Daniel Sivers: aflagde Eed at hun er Lovlig stefnt. Derefter fremlagde Ole Ringerud sin schriftlig provning som hd ved Eed gestendiged saaledis at vere sandferdig. Det samme tilstod Hans Tosevig undtagen de ord qvinden

sagde at Erich Setnes skulle have taget tieren fra Hans Marigd, hvilchet hd iche hörte, og blef samme document oplest og af begge ved Eed bekrefted. Optagen ut supra.

TING 11. MARS 1705 PÅ MO I HOLE

Anno 1705 d: 11 Mart. blef Retten til almindelig sageting betient paa Moe tingstue i Hole Prestegield, var tilstede hr: Amtmands fuldmegtig Sr Vendelboe fogden Lars Tönder samt Laquettes Mænd Anders Bye, Tollef Mithov Jens Kolbiönrud, Arne Gomnes, Jens Hansen Moe, Halvor Braaten, Hendrich Ulleren og Siver Kolchinrud (!). Blef da allerunderd: publicerit deris Kongl. May^{tt} allernaad: breve og befalinger som fölger. Hans May: befaling om Suppliqve Skrivere for Almuen af 24 Sept. 1704. item deris May: befaling schov reglementet at overholdis og dens 2^{den} post at efterleves dat. 20 Jan. 1705 samt forordning om schatternes paabud for 1705 dat. 17. Janv: 1705, blef saa tingliust hr: Gen. Major Tritzchlers pantebref paa den platz Poulsrud af 15 Decemb. 1704: saa og Anders Taraldsen Horums schiöde paa odelslösningsRetten til 5 f: tunge i vestre Horum af Kiölstad arvinger udgivet d: 1 10bris 1704.

(fol. 194b) Christian Thomasen begierte almuens sandfærdig tilstand af Retten beschreven om hans tjeneste Dreng Iver Knudsen noget er ejende til at betale de böder med som hd er tildömt for begangen lejermaal med Anne Biörnsdater at betale. Dertil svarede almuen at hand ejer intet videre end hand kan fortiene et par daler om Aaret i tjeneste lön.

Kong May^{tt} foged Lars Tönder ved schriftlig varsel stefner Erich Knudsen Paradiis formedelst hand subsonneris at have myrt sin medtienere i Hole Prestegaard Mads Madsen, i sagen at vidne er indstefnt en deel prov, og var den fengsligen anholte Erich Knudsen tilstede for Retten. Stefne vidnene Tosten Johannes: Bye og Johannes Moes Kasted afhiemlede ved Eed alle udj stefningen indbemelte vare Louligen varslede. Paa fogdens vegne mötte for Retten Stads procurator Hans Poulsen og til Ole Poulsen og hans hustrue som begge mötte for Retten gjorde dette spörmaal om de iche for fogden Tönder har giort saadan Klagemaal om deris sön Mads Madsens bortkommelse og den arresterede Erich Knudsen, som der udj stefnemaalet er forklared og at fogden som öfrighed og til Justitiens befordring sagen ville undersöge, hvortil manden og qvinden svarede ja, efters: de hafde ingen nermere öfrighed at klage sig for, og at de i alle maad^f saadan deris klagemaal tilstaar.

Derefter begierede Hans Pouls: at de vidner som nu for Retten er tilstæde, ædtligen maatte afhöris. Hvorefter Æedens forklaring for alle tilstædeværende vidnesbiurd blev liudeligen oplæst, og den: tilholt at vidne deris Sandhed, og blev saa een effter anden for Retten fremkaldet, og hver i sær examineret. 1 fremkom saa det 1te Prov Thomas Peders: Löcken, og effter at hd havde aflagt sin Corporlige Æed proved saaleedis: At for sidstafvigte Juul kom Erik Knuds: hiem med sin Hsbd p:sten hr: Henrick Opdal s: haver været i Ungdommens overhörelße paa Bye om afftenen effter at drengene i p:stegrden havde lagt sig, s: Erick kom ind i drengestuen skreeg hd af lystigh:, og raabte Mads, da svarede dette Prov at Madz sov, saa raabte hd atter Madz og da svarede hd ja, og laae Madz i Sengen med dette prov tilligemed een liden Dreng Navnlig Ole Glbrds: Dereffter sprang Erick til Sengen og rögte Mads af Sengen enten hd drog han: i Haared eller haanden veed hd icke, s: hd fick han: paa Gulved, slog hd han: med Næven i Nacken nogle Slag, hvor mange veed hd icke, paa timen kom Madz op igien saa skuv Erick han: it par Gange frem og tilbage og sagde, det du haver taged de skarve skill^r i fra mig har intet at sige imod det andet du har giort, Budejen skal sige hvad du est for een Karl, du est icke værd at du skal dricke af Kande heller æde af Fad med nogen ærlig Karl, og næppe skal ieg giöre det effter dene dag, gaar din broder icke i byen sagde Erick, hd kd gaae der svarede Mads, da sagde proved og Anders Hurum til Mads, er du frj saa tag igien, hvor skal ieg tage

igien sagde Madz thj ieg er nögen, Klæd paa dig da sagde Erick til Mads, s: hd havde klæd paa sig truede hd at hd skulle gaae ind og klage for p:sten; saa tog Erick han: og slengte han: mod een Krack som stoed ved skorsteenen, saa satte Madz sig paa Kracken een stund, siden Klæde hd af sig og gick igien i Sæng s: hd kom i Sengen sagde hd til Erick, det du har slaged mig i afften for intet (?) skal du vel betale; og tilstoed proved at hd icke hörte Mads klage sig i nogen maade, og veed ej Rettere end at hd laae og sov hos han: ald Natten, og sagde proved at hd falt strax i Sövn effter at Mads havde lagt sig, om Morgenen tiilig s: det var Dag stoed proved op, löb til bastuen og hug noged ved i stk^r, og rörte op 2½ t^{de} Malt s: laae i badstuen at törcke, s: hd var reede at gaae op igien fra badstuen s: staar noged fra Huusene paa Jordet, da kom Erick og spurde proved effter sine Klæder, s: hd havde der indhængt, der du hængde dem i afftes sagde proved henger di vel endnu, saa tog hd sine Klæder og de fultes begge ad til p:stegrden, s: proved kom ind i drengestuen spurde hd Anders Hurum effter Mads, da svarede hd at hd motte være paa Loven, saa tog hd jld og gick til badstuen og nörede dermed op varmen, s: hd derfra kom tilbage igien, da spurde Anders proved om hd hörde (fol. 195a) det skrige, budejen sagde til han: at det skreeg saa stygt need over Engen, da svarede proved at hd hörde ingen skriig; Gick saa paa Loven, der stoed Erick og Johannis og træskede og Thollef pyn-tede hæstene, og sagde Erick til proved at hd var Ølsiug af det hd have drucked afftenen til-forn, som folckene kom ind at faae Douveren, da forkyndede de for p:stekoenen at Madz var borte, da befalte hun strax een af Folckene at gaae til hans Moeder og fornemme om hd icke var der, Alt dette passerede Natten til torsdag og torsdags Morgenen, mens Mandagen der-effter da kom Erick til han: ved badstuen og begierede af han: at hd icke skulle være han: for haard til at prove intet videre end sant er sagde proved skal ieg vidne. Tilstoed end viidere at da fogden ved sin Fuldmægtig Laurs Hans: samt Lensmd og Mænder havde ladet efftersöge Erick Knuds: i p:stegrden, een Mandag, da kom proved tiisdags afftenen ud af p:stegrden og ville gaae hen at sætte laas for bastuen, da stoed Erick ved Störhuuslafftet, Proved spurde hvem er der; er det dig Erick, da svarede hand ja.

Hans Pouls: gjorde diße Spörsmal til proved, 1: om hd den tid tiente p:sten da denne passage forefalt; Hvortil hd svarede ja. 2 Om Proved ej endnu er i Præsten hr: Henrik Opdals tieniste. Dertil svarede hd Nej, mens er nu hiemme hos sin Fader paa Löcken her i Sogned. 3: Hvor mange af p:stens folck s: tilligemed proved laae og var i drengestuen da denne action passerede; Svarede at der var Anders Hurum, Thollef Ols: Johannis oplænding, og saa den lille Ole Glbrds: 4: om de samme Persoener tilligemed han: var i p:stens tieniste; Svarede ja. 5: Om de Persoener den tid hafde lagt sig, Svarede ja og de med det samme vaagnede da denne tu-mult passerede; foruden Thollev drengen s: kom ind med Erik og lagde sig strax; 6: om icke den arresterede Erick Navngav hvor mange skill^r s: den bortkomne Mads skulle taged fra ham; Proved svarede hd Navngav icke noget; Derpaa tilspurde Hans Pouls: den arresterede Erick Knudsen hvorledis hd kunde komme til at sigte hans Medtiener Mads for slige u-anstaaelige gierninger, og dernest hvordan hd forklarer de ord at budejen skulle sige hvad Karl hd var og hd icke var værd at nogen schulle æde af Fad med han:; Hans Pouls: begierede at Retten vilde foreholde Erick Knuds: det hd sandfærdelig og foruden andres information selv besvarede samme Spörsmal. Erick svarede paa diße Spörsmaler, at hd viiste icke at hd har taged nogle Skillinger fra han:, undtagen hd havde hört andre sige det, mens det var vidst at hd miste 1 ort 18 s: men hvem det tog viste hd icke, til det andet svarede hd at hd icke vidste noget om, thi hd var drucken. Viidere tilspurde Hans Pouls: han: om hd har proveds tilstand i nogen maade at beskylde; Dertil svarede hd nej, men at hd var udgaaed sine egne erjnde. Endnu blev den arresterede Erick tilspurt, om der tilforn af nogen har været holt examen om forestaaende passagt paa hvad stæd og hvad Personer saadant er skeed. Dertil svarede Erick, at ingen examen derudjnden er holden, undtagen hr: Major Gaarman s: sagde til Mads, Vil du icke bekien-de at du har taged Pengene fra Erick skal ieg lade dig före under det nye Regimente, Hvortil Mads svarede hvercken nej eller ja; dette passerede nogle dage förend Madz blev borte. For

det 7de tilspurdis proved, at da Anders sagde til ham, da det skreeg s: budejen skulle have sagt, need over Engen, hvor den vej bær hen s: gaar need over Engen; Hvortil hd svarede der ere tvende Enger i den Eene er en brynd og den anden een Dam; 8de hvor lenge at Erick var paa p:stegrden effter at dette passerede. Svarede at fra om Natten til torsdagen da dette passerede, saae hd han: afogtil indtil om Torsdagsqvælden da hd stoed ved Störhuuslafftet, og siden viiste icke proved hvor hd blev af, icke heller siden den tid har seet han: förend nu paa Tinget. - 2: Dereffter fremkom Lisbet Aslagsrud s: proved ved æed saaledis, At s: Dominicus Post, Peder Ulleren og Poul Tolpindrud kom indtil hende da de kom fra Birj hvor de havde effter (fol. 195b) Fogdens befaling afhendt denne arresterede, og begierte een Gang dricke, da sagde hun til dem, er det Drengen s: er kommen i saadan ulejlighed, de svarede der til ja, dereffter sagde hun til drengen Erick Knuds: hvad slog du ham med, hd svarede ieg gav han: to slag ved öred i drengestuen, hvor de og skiltes ad; viidere havde hun icke at prove. 3: Prov; Anders Sörensen Hurum vandt ved æed, effter at Erick Knuds: var kommen ind i drengestuen om afftenen da de andre drenge havde lagt sig, skreeg hd af lystighed og raabte Mads, da svarede Thomas at hd sov; Raabte saa atter paa Mads, Madz vognede og sagde hvad vil du mig, haver du icke taget skilling^f Madz fra mig sagde Erick, det löy du sagde Mads; saa gick Erick hen tog i han: og rögte han: af Sengen, i Axlene, og slog han: to eller trej slag i Nacken; saa skuv Erick Mads i skoresteensroen, som Madz kom op igien, tog Erick i han: og kaste han: mod Kracken, saa hd blev staaendis paa Knærne, axelen og Hovedet imod Kracken, da bandede Mads at den og den skulle fare i han slaaende, da raabte Proved til Erick, holder du icke op saa skal den fare i dig ret lige nu om ieg skal krybe paa gulved, saa holt hd op og rörde han: icke meere; dereffter gick de begge hen og lagde sig til at Sove, Om Morgenen tiilig s: Mads var opstanden og Klæd, og Erick stoed op og vilde Klæde sig, da sagde proved til den: begge, vil I icke tacke hin anden for sidst Karle, da svarede Mads han: Nej, og Erick ligesaa at de havde icke saa meget at væntacke hin anden for; Som Madz havde taget paa sig toe tröyer og sine vanter gick hd ud, og Erick blev igien i drengestuen. Og s: proved havde hugged sig blev hd liggende i Sengen og veed ej viidere hvad passeret, nogle dage dereffter kom Erick i drengestuen til proved og sagde, ieg er kommen for Madz ieg, de truer mig effter han: ieg skal svare til han:, Gud skee lov det er saa meget at j veed hvordan ieg handled med han: og hvad ord der falt imellem os, I siger nu icke meer end hvad i saae og hörte; tilstoed ellers at Mads sagde til Erick at hd vel skulle betale han: for det hd slog han:, da svarede Erick, budejen skal giöre karl af dig, saa du skal icke blive værd at æde af fad eller dricke af kande med en og du har kun een broder og den gaar i byen, hd maa det sagde Madz, hd gaar ingen i vejen. = Hans Poulsen tilspurde proved hvor lenge det var efter at clameried var passeret det Erick kom ind i Drengestuen til ham, og beklagede sig det hd var jlde kommen for Mads; Svarede det var nogle dage. 2: Naar at Mads blev saugned af p:stegrden. Svarede det hd aldrig har seet han: siden den Morgen effter at Clammeried var passeret om afftenen hand stoed op og gick ud. 3: Effterdj at Erick har baaren frögt for sig i det hd har sagt til proved det hd var jlde komet for Madz som var borte, om da proved icke viidere eller fleere ord af ham har hört tale derom, eller og om icke proved har fornummet hos ham videre end som allereede tilstaaed; Svarede hd dertil Nej. 4. Naar da Erick tog flugten og römte. Dertil var hans giensvar, at Erick nogen tid tilforen för dette passerede ville have gaaed hiem, men 8te dage dereffter gick hand, og tilstaaer proved at Præstekonen havde forloved han: og sagt at hun icke ville have meere med han: at skaffe. 5: Effterdj proved sagde at motte holde ved Sengen de dage dereffter formedelst hans Svagheds skyld, og hand laae i drengestuen, om hd da var ude paa grden eller og inde i p:stens egen stue og hörde disße omprovede ord, Svarede at Præstekonen kom ind i drengestuen og sagde det.

(fol. 196a) Ellers sagde Proved det Folck siger her i böyden at hand skulle være forgiven og icke ville sige sin sandhed, og har advaret han: at hd skulle agte sig hvad hand provede. Den:

har hd svared at naar hd siger sin Sandhed har hd icke meere med Sagen, hvilcken tilstand Hans Poulsen begierte udj Protocollen indfört,

Hans Pouls: sagde at det falder noget efftertenckelig at Præstens Hustrue skulle alleene komme need i drengestuen for at forkynde proved det hun ville forlove Erick af sin tieniste, og ingen fleere ord derom paa enten af Siderne skulle være sagt, og ihvorvel at deraf same Svar falder een hoben qvæstioner, saa finder Hans Pouls: det fast unödigt effterdj at det kommer Proved saa selsomt for naar det bliver tilspurt, hvorföre at hd same for denne Sinde maa forbj-gaae.

4de Prov, Johannis Oplænding vant ved æed, at hd laae i drengestuen da Erick kom hiem om afftenen, som hand kom ind hængte hd Sadelen oppaa væggen, derefter raabte hand paa Mads at hd skulle staa op, s: hd det ej vilde, gick Erick til og slepte han: af Sængen, og slog hannem nogle Slag bag i Nacken, skuv han: nogle Rejser overende paa Gulvet, da sagde Erick til han: ieg er goed for at giöre karl af dig om ieg vil, Madz svarede dertil, ieg vil icke slaae igien ieg skal vel betale dig lige vel; Saa löb Madz op i Sengen til Thomas igien og lagde sig til at Sove, om Morgenen stoed hand op Klædde paa sig og gick ud tilligemed proved, Proved gick paa Loven og siden saa hd Mads icke meere, dette skeede Een torsdags Morgen, og om endskiönt hd skulle gaaed paa Loven med de andre kom hd der dog icke. = Hans Pouls: tilspurde Proved. 1: om hand er i p:sten Hr: Henrick Opdals tieneste, Svarede ja, 2: om hd icke selv har hört een skrig s: skulde væred skeed torsdags Morgenen need over Engene, Svarede Nej, Men hd haver hört tale derom af andre i böyden og af fremede s: er komen i p:stegrden, og icke af p:stens egne Folck. 3: Om icke hd har hört at hans Medtienere Anders Hurum eller og budejen har talt derom, Svarede Nej. 4: Naar Madz blev saged af p:stegaarden, Svarede da de gick ind til Duers dagen effter s: clameried var passeret om afftenen. 5: hvad Erick den tid og der-effter lod sig forlyde med, Svarede at Erick meente hd skulle icke gaa bort for dj Hug og slag hd gived Mads, 6: om Erick icke den tid var frygtagtig som hand kunde see; Hand svarede at hd icke kunde see nogen frygt af han: som hd kunde forstaae. = Hans Pouls: sagde det hd icke viidere med dette Prov kunde qvæstionere, effters: hand icke finder noget directe Svar, og af den aarsage har hd icke ladet same qvæstioner protocollere -

5te Prov, Ole Glbrds: er it barn, hvis Prov ej kand ansees. 6te Prov Thollef Ols: föed paa Birj, tienende nu i p:stegrden, gestendiged ved æed at hd var med p:sten paa Bye og kom hiem med Erick om afftenen, som hd hörte at Hæstene var löbe i Stalden gick hd ud og bant dem, og gav dem æde, s: hd kom i drengestuen igien da saae hd at Erick havde Mads i luggen paa Gulved, men saae icke at hd tog han: af Sengen, og dj slag hd gav Mads fick hd i Nacken og paa Axelen; som Anders sagde til Madz hvorfor hd tog icke imod Erick, hvad skal ieg tage imod sagde Mads s: er nögen, da gav Erick hann: tid til at Klæde paa sig, som hd var Klæd tog Erick i han; og Kaste han: imod Kracken, da tog Hovedet imod s: var det værste slag hd fick, s: Anders Hurum bad dem holde stille, gick Een hver hen og lagde sig til at sove igien, og proved tilstoed effter Hans Pouls: tilspörgende det hd icke saae at Madz havde lagt sig förend clameried skeede, effterdj hd icke den tid var tilstæde. 2de Spörmaal, hvor hd da udj hans Provning kd sige det hd icke saae at Erick tog Mads af Sengen, deril svarede hd Nej, da var hd i Stalden, men det förste hd kom hiem Gick hand i (fol. 196b) Drengestuen og saae Madz laae i Sengen, Men saae icke at Mads lagde sig i Sengen, thi da var hd end icke hiemkomen - 3: Hvad tid at Mads blev saged; Svarede om Morgenen effter. 4: Hvad Erick den tid og der effter lod sig forlyde med. Svarede at Erick sagde een afften til han: i p:stegden, Gud bædre mig ieg var saa Gal at ieg nogen tid fosbet ved den Gutten, og meenende dermed Mads, Viidere har hd icke hört om den bortkomne Madz, og sagde derhos at hd icke har hört eller spurt noget siden om han: -

Hans Poulßen proponerede at effterdj Retten i afften bliver ophæved og samptlig Almuen endnu er tilstæde, da i fald at saa megen Almue icke i Morgen skulle møde, da begierede hd af den tilstædeværende Almue nu af Retten motte blive tilspurdt om nogen af dem har hört, seet eller fornummet noget til denne Mads Mads:, siden at hd fra Hoele p:stegrd er bortkommen. Dertil svarede den Ganske Almue at ingen af dem enten har hört eller siden til han: fornummet, og icke heller spurt at nogen skulle fornummet til ham.

TING 12. MARS 1705 PÅ MO I HOLE

D: 12 Mart. blef Retten igien betient paa Moe tingstue udj Hole Prestegield paa Ringerige, udj nestanföerte Laugrettes fogden og Lensmanden Tosten Byes oververelse, blef da udj foranföerte sag efterschrefne prof anført. Saasom det 7de prof Randi Hansdatter som aflagde sin Eed at sige sandheden hvilchen provede at hun veed intet om forberörte personens vesen, var ej hoß der clameried schede og per consequence ved intet at prove i sagen. Hans Poulsen som paa fogdens vegne comparerede i Retten sagde det hd i dag god betidz tilligemed hans Principal har Comparered her paa Tinget, der dog at Retten först een lang tid der effter er bleven sat, hvor hd nu ved dette Provs foretagelse aarsagedes at tilspörge hende 1 Om hun er i tieniste hos Sognep:sten, Svarede Ja, 2de Om hun var hos i drengestuen da clameriet skeede, Svarede Nej; 3de hvor hun den tid var, Svarede hun var den tid i barnekammeret, og hörte intet om clameried förend Folckene kom ind til Duvers, og förend dette clamerie skeede, da begierte Erick at komme til Guds bord, men p:sten nægtede han: det for hd har begaaed Lejermaal i it andet Præstegield, Siden hörde hun af p:stekonen at hd ville Rejse hiem og staae skriffit der gierningen var skeed; og p:stekonen gav ham selv forlov at rejße hiem; dertil kd Erick Knuds: selv svare s: staar for Retten; = Hans Poulßen tilspurde proved, hvem da p:stens Hustrue talte diße omprovede ord til, enten til proved eller til Erick og paa hvad stæd; Svarede hun kd icke erjndre til hvem hun talte de ord, men det skeede i stuen; Hvad tid at de ord i stuen blev hört, det erjndrer hun icke; Videre tilspurtis proved, effterdj at hun i stæd for Retten selv sagde at hun hörte tale om it skrig ved p:stegrden, hvad tid og af hvem hun saadant hörte at tale; Svarede at hun hörde Folcket tale om it skrig i Skougen före Juul, men hvad det var for it skrig veed hun icke; Hans Poulßen gjorde denne proposition ved dette Prov liges: ved eendeel af de forrige er indfört, efftersom der icke findis eller erholdis noget effterretlig Svar. = Ole Vadtzon paa den fengslede Erick Knudßens vegne tilspurte dette Prov, om hende er vitterligt det hd noget Drab paa den endtvigede Madz Madzen har begaaed; Svarede at hun ej vidste noget derom; mens siden at Madz blev borte af p:stegrden har hun icke fornummet noget til ham, 8: Anne Nielsdatter tienende i p:stegrden föd udj Ringsager Sogn, proved ved æed som følger; At p:stekonen skickede hende need i Drengestuen om afftenen, effter at p:sten var komen hiem fra overhöringen med Mad til Erick, da som hun kom ind saae hun at Erick slog Madz med Haanden it slag eller noget, enten det var i hovedet eller anden sted veed hun icke, gick saa strax op igien; om anden dagen da folck kom ind til Duvers spurte Præstekoenen effter Mads, da svarede folckene at Madz Klædde paa sig og gick ud med de andre folckene, hvor der blev af han: vidste de icke, har icke hört noget om det skrig som skulle være (fol. 197a) passeret i Engen, undtagen at Folckene har talt derom, og at Erick bar sig ilde at hand skulle fosßet ved Madz; = Wadtzon tilspurde dette Prov ligesom forrige; Derom viiste hun icke noget at referere - har icke spurt eller hört noged om Madz siden den tid. 9: Kierstj Jonsdatter budeje, föd i Ringsager Sogn paa Hedemarcken, og tienende i p:stegrden, vandt ved æed, at hun icke var i Drengestuen da clameried passerede, og icke viiste deraf för om Morgen da folck kom ind til Duvers, og sagde at Madz var borte, har icke hört noget skriig need over Engene, har icke hört eller seed Madz siden dette clamerie skeede före Juul, har ej heller hört at Erick beklaged sig for det clamerie hd havde med Madz för hans bortkommelße; tilstoed at Erick effter dette var passeret, fick forlov af p:sten og hans Kieriste at Rejße hiem og

der staa skriff for det Lejermaal hd der havde begaaed, men hvor lenge det var effter Slagsmaaled, viiste hun icke; tilstoed ellers at Erick beklagede sig at hd havde gived Madz it slag eller toe; og hd derover blev borte. Wadtzon tilspurte Proved om hun kunde sige eller viide at den bortkomne Madz Madßen af det Handslag hun prover om kunde have nogen udförmelse at hd skulle være bortkommen, eller af Erick dræbt; Dertil Svarede hun Nej. 10: Berte Olsdaatter budeje föd i Aals Præstegield nu tienende paa Fröshoug, aflagde Æed, og proved at hun viiste intet om Slagsmaalet, thj hun var 14 dage fra Præstegrden: för dette skeede, og har intet i denne Sag at prove, 11: Giertrud Torgiersdaatter föd paa Birj, tienende i Præstegrden, vandt ved æed, at hun ej var hos da clammeried skeede, var i Ammestuen omtrent Klocken 9 à 10 om afftenen da Præsten hiemkom, og dereffter Kom Anne Nielsdaatter ind og sagde at drengene slogis i drengestuen, Hörte intet videre derom förend folckene kom ind til Duvers om Morgenennen effter, da spurte Folckene hvor Madz var, da svarede drengene at de icke viiste hvor Madz var afbleven thi hd klædde sig om Morgenennen og gick ud, og Præstekoenen skicked bud til hans ForEldre om hd icke var der, og tilstoed Madz hans ForEldre at Laurs Hendricks: kom til dem om Morgenennen effter at Slagsmaaled var skeed, og spurde om Mads icke var der; Og svarede de her for Retten, at Laurs Hendrickß: kom til dem og spurde effter deris Sön, da svarede de at de icke viiste af han: at sige, dereffter gick hd hiem igien med samme beskeed. Hans Pouls: begierte i protocollen indfört, at det komer ham sönderl: og sælsomt for at förend proved har gjort sin tilstand og fulde videnhed, at da Madz Madzens Moders tale derudj bliver indmænget, ved hvilked proved lættelig kd confunderis og glæmme hvad hun ellers tilforne sig erjndrede, Mens s: at Hans Pouls: fast befunder dette Prov s: de andre saa bliver vel deris tilstand opdaget, naar som helst de tilsammens indkommer for overdommerne, hvilked med meere Hans Pouls: reserverer sig. Dereffter forholte Retten proved at sige sin Sandhed, og sagde at hun intet viidere udj Sagen havde at prove. Og viiste effter Wadtzons tilspörbel at den bortkomne Madz Madzen af Erick Knuds: icke enten var blodig slagen eller dræbt, og siden Slagsmaalet skeede icke fornummet ham hverken levendis eller död; 12: Ingerj Iversdaatter föd i Øyers p:stegield Tjenende i p:stegrden paa Hoele, vandt ved æed; at hun icke var i Drenge- stuen da Clameried scheede, fick det ej at viide förend folckene om Morgenennen kom ind til Duvers, da hörte hun Mads var gaaen af, Meere viiste hun icke udj denne Sag at prove, har siden icke enten seet eller hört Madz enten at være levende eller Död. Og veed icke at Erick har slaged Madz blaa, blodig eller död. 13: Dominicus Post boendis her i Præstegieldet og af Kongel: May: Foged beordred med Peder Ulleren og Poul Glbrds: at efftersöge og indhente forbem^{te} Erick Knuds: fra Bjri aflagde for Retten sin corporlige Æed at hand Rejste fra Steen til Triterud, s: hd kom der spurde Folckene hvad hd og hans Folge rejste effter, da svarede hd, min Dannemand vj Rejser paa Erlige (fol. 197b) vegne, dereffter gaf Anders Triterud sig i Snack med Poul Glbrds: og spurte hvad hd rejste effter, ieg kand icke forkynde Eder nogen Rejse paa nogen maade, sagde Poul; Uden tvil sagde værten, i maa rejse efter den Karl som har gjort gierningen i Hoele p:stegrden; Da spurde Dominicus værten, hvad Gierning skulle hd have gjort; Værten svarede dertil, at hd skulle have gjort effter Rögte een uloulig gierning i p:stegrden, og slaged der een Karl ihiel, Anders Triterud berattede derhos at Erick Knuds: Paradies var hos han: nogle Uger för proved kom der, begierte og fick logament hos han: om Natten; da spurde Anders Triterud han: og sagde, foruden tvil har jeg seed denne Karl för, det kd vel være siger Erick, men det maa være for een rom tid siden, end dog icke saa lenge siden sig^f Anders Trjterud, det maa være dig som fölte p:stekonen Anne Maria paa Hoele herud, da svarede Erick Nej; jo foruden tvil er det dig sig^f Anders Trjterud, dertil svarede Erick Knuds: ieg rejste ud i vaar förefaldet; og har været paa Kongsberg at arbejde; Anders spurde hvorleedis der tilstoed, og om de der fick brav Sölv, da svarede Erick Knuds: ja, og at de fick Guds Gaver; Dereffter spurte Anders Trjterud Erick hvem hd arbejdet hos, hvorpaa hd icke kunde giöre han: nogen forklaring; Videre tilspurte Anders han: hvad 1 t: Roug koster, Svarede 2 Rd: dereffter hvad 1 t^{de} Malt koster, Svarede 1½ Rd: Da sagde Anders Triteruds kone ieg kunde see at hd var een underl: Karl, hd sad og skuulte paa een Stabbe, havde ieg viist det

sagde hun skulle hd icke ligget i mit Huus den Nat; Som de kom viidere paa Vejen til den grd **Hund** i Wardal, der boede een Smed, der var proved Een Skoespiger begierende, Manden svarede hand haver ingen, der fant Peder Ulleren proveds fölge een sin Kiending, og spurde han: om hd viiste at Erick Knuds: Paradiis var hiemme, da svarede hd at for nogle dage siden var hd hiemme, Dereffter sagde proved til Peder Ulleren, hvor faar vj it got logament her j Wardal i afften, Peder svarede kunde vj naae Dagfind Ljer havde vi got logement, og det er 3 f^r fra Paradiis, hvor de logerede om Natten, Derfra gick de om Morgenen til Paradiis og kom der i Liusningen, som de kom ind i Stuen, helsede de god Morgen, og tvende af Erick Knuds: Söstre sad for Skorsteenen paa en Krack og værmede sig; da sagde proved til Manden i Huuset, Kiere lad os faae een med os over Iisen til Ringsager at viiße os vejen, thj Isen har nyligt lagt sig, vi troer os icke til at gaae den, vj skal betale ham med Penge for umagen, da svarede Manden vj har ingen Karle hiemme, da sagde proved kd vi icke faae een af Jenterne med os at viiße os vejen, dertil svarede Mden at de var icke bekient paa Iisen; dereffter steege begge Jenterne af Kracken, den Eene gick ud, og Peder fulte hende, den anden gick til Dören effter blev inde og trægte Dören igien og s: hd intet andet kunde forstaae tog med sig Klinckejacken, Og dereffter gick hen og lagde sig paa begge Armene i Vinduet og saae ud til Nödegrden, Dereffter siger Proved til Een dreng s: laae i Koven, stat op lad mig see hvad du est for een Karl, med det samme skreeg Peder Ulleren ude om hielp s: havde fundet Erick Knuds: i Fiöbet, saa sprang Poul Glbrds: til Dören og fick den ej op; som Dominicus kom effter stötte hd den op med Knæed saa den foer paa Wæggen, s: de kom ud kom Erick springendis for Peder kring een barhoug, spurte Peder ham hvad hd der ville, svarede Erick ieg har her mine Vanter liggendes, dermed ville Erick löbe Proved og hans Cammerat forbj, saa tog Dominicus han:, og sagde du skal bje, du er min Karl, förde han: saa ind i Stuen paa Paradiis, spurde han: hvem som instigerede han: til at Römme, Svarede hand, Moder Præstegrden,

(fol. 198a) Som de havde vel ædt og drucked i Paradiis, spurde proved om værten ville have betaling for fortæringen, da svarede hd Nej; Dereffter sagde hd til sine Camerater nu er det tid at rejße; s: de kom ud og havde Erick Knuds: med sig, da ville proved gaae med han: til Lensmandsgrden, men Erick ville icke sigende vj har 1 f^r over Iisen beenere ud effter, saa slipper vj den bratte Klæven udeffter, siden fulte hd dem ubunden uden een Nat til Steen, og det paa Thoene paa Touten, da proved bant hænderne paa han: först paa Ryggen, og siden da hd tilspurte han: om det giorde ont, hvortil hd svarede ja löste bandet og bant Hænderne fremmen fore, for Poul Glbrds: torde icke vage over han: om Natten, för hd blev bunden, og dereffter begierede hd skulde binde han: - Watzon tilspurde Proved hvorleedis hd kd sige det Erick Knuds: sprang bag barhougen, effterdj de havde den tid og Lejlighed at spørge hvad hd gick effter, s: er it par Vanter; Iligemaade effter hvis ordre de han: arresterede og paagreb, saa og om de var befalede han: at binde og af hvem; til det 1te svarede proved; Derpaa refererede hd sig til sin aflagde Provning, 2de at Fogden befalede han: at paagribe fangen: 3: nægtede at Fogden icke befalede den: at binde han: men af nödvændighed motte de giöre det, thj de var bange at hd skulle undflye, for de vare meget udmattede Karle af Rejßen; Watzon viidere tilspurde Proved, om hand havde giort vagten aarsage til at binde ham. Dertil svarede Proved ej anderleedis, end at de vare udmattede Karle, og var ej god for lenge at vage over han:, 14 Peder Ulleren tilstoed det samme ved Æed s: forrige Prov omvundet haver, undtagen at hand tillagde dette, at da Dominicus spurde han: hvem som gav han: Lov til at römme, sagde hd Moder P:stegrden, og fick ieg icke lov för denne ulycke var skeed sagde Erick; Hans Pouls: tilspurde dette Prov at effterdj hd er boende her om kring, og der tilforn er af de andre Prov omtalt, at den samme torsdags Morgen s: Madz Madßen var bleven borte, er hört it Jammerlig skrig, om da proved noget derom kand være vidende. Svarede, at den samme torsdags Morgen stoed proved hiemme ved hans Huus og læsßed mög, og da hörde hd it Menniske skreeg, hen over Grden Moe. Hvem det var eller hvor fra Skrigene kom veed hd icke; = Hans Pouls: tilspurde proved om da Grden Moe i fra hans paaboende Grd bærer hen i Linien til p:stegrden,

Hvortil hand svarede ja omtrent. 15: Poul Gibrds: effter aflagde Corporlig æd provede det same s: Dominicus omproved haver saavels: og hvad Peder Ulleren tilstaaed haver, undtagen det s: Peder Ulleren proved om skriged det haver hd icke hört. 16: Johannis Engebrets: Ulleren tilstoed ved æd, det samme som Peder Ulleren om Skriget vundet haver, thj hand kiörde möged og Peder læbede. Ole Wadtzon paastoed og formeente at diße 3de Prov neml: Dominicus Post, Peder Ulleren og Poul Gibrds: deris Provning saa vidt Præstens Kieriste og Erick Knuds: effter andres udsegner, de til den: icke kd komme hende til nogen hinder, saas: de det for den: sage haver ej Een her til Lovlig Kald og Varsel gived, og derfor formeener hand at det Præstekoenen og Erick Knuds: ej kd prejudicere. Dereffter paa Contraparten Knud Ivers: Paradiises vegne, fremlagde hans fuldmægtig Mons^f Ole Wadtzon een skriff^t: Stevning af 27 februarij sidst anvigt. Stefnevidnene Tönnis Jens: Juul, Laurs Hendrichs: og Johannis Nielßen mötte for Retten; og Thönnis Jens: Giorde bekient at Præstens Præceptor Mons^f Bredal leverte han: denne Stevning i p.stegrden til forkyndelße, hvilken Stevning Præsten Hr: Henrich Opdal tilforn ved Hoele Kierke begierede at hd for vedkommende vilde oplæße, hvilked hd og utsupra melt giorde; = Hans Pouls: exciperede imod det eene Stevnevidne Thönnis Jens: Juul, det hd icke bör admitteris s: Stevnevidne effters: at hd herpaa Stæden er ubekient, og ingen rigtighed for Stædets övrighed endnu producered; de andre tvende som fremstilles som (fol. 198b) Stevnevidner, begierede Hans Pouls: at maatte saaleedis examineris, om de nogen sinde har læst den i Rette lagde Contra Stevning for Fogden Sr Tönders boepæl, eller og om de har levered nogen Copie effter sig, og om Copien af dem med originalen var Confererit, effters: ingen Kald og Varßel vedtagis uden at Stevnemaaledz forkyndelße effter Loven bliver beviist, og forjnden det skeer, protesteredis der imod. Dereffter frasagde Stevnevidnene at de havde leverit Copie af Stevningen i Fogdens Kieristes egen haand, og ej liuste Stevningen for hans Boepæl men i Hofmandzkameret, Hvorfore Retten forefinder dette at Stevningen er ulouglig og bör ContraCitanten ved nye Stevnemaal at söge sin befording.

Mons^f Ole Wadtson begierte Dom i Sagen, sig dog reservered den ulauglig arrest s: Kongel: May: Fouget har paalagt Erick Knudßen med videre s: kd tiene til Sagens opliusning og den fængsledes befrielße. Mons^f Hans Pouls: sagde at slige reservationer udj een proces er ganske imod Loven, thj den som ordentlig vil procedere maa udj Retten giöre bekient alt hvad som hd sig til hans Sags bestyrckning kunde formeene; Mons^f Wadtzon taler vel om at Arresten skulle være uloulig, der dog at Fogden ej alleene effter sit allernaad^{te} Anfortroede Embede er beföyed at holde over Justitien, mens endog i denne Sag har indhentet velbr^{ne} hr: Assistance Raad og Amptmark: Gluds anordning i dene Sag, hvilcken hd i Retten fremlagde og var date-rit d: 22 Decembris sidstleeden; Hans Pouls: vilde formode at Retten af same g:stige ordres erfarer hvor ubeföyed at Mons^f Wadtzons formeeninge imod Fogden Seig^r Tönder befindis, thj lige saa schyldig som samme ordre af Fogden er effterfult, saa lidet formeener hd at same ordres af denne Ret kd blive paadömt, effters: at velbr^{ne} hr: Assistance Raad vel i saa fald der til svarer, men s: at Sagen behöver end viidere opliusning, saa har Fogden faaed Kundskab om eendeel Prov s: om Sagen kd være viidende, neml: Anders Trjterud og hans qvinde s: boer paa Touten, Item Soldaten Jens Kasted, Jens Hönekilens qvinde Marte Thollefsdaatter, Peder Ask, Steener og Amund Aslagsrud med fleere, ogs: at det almindelig Somer Sageting indfalder paa Touten d: 9 Julij förstkomende, og tinged paa Nordrehoug d: 4 dito, til hvilcken tid at de Navngivne vidner skal blive indstevnt, saa formoder hd at Sagen effter Lovens 1 bogs 13 Capit: 15 Art: bliver stillet i beroe indtil at same vidner er vorden fört, og naar da saadant er skeed saa skal der nermere udj Retten blive giort den vedbörlige paastand. Ole Wadtzon svarede herjmod, at hvad Arresten betræffer refererer hd sig til Lovens 1te bogs 17 Capit: 1 Art: ogs: Contra Stevningen af Retten er Spilt, vil hd ydmygst formode at Dommeren og Laugrættet forefinder den Fangne Erick Knuds: af det paakastede fængßel befried, hvorimod faderen Knud Paradiis forpligter sig effter sin Underd^{te} udj Slodzloven indgivne Supplique Sagen lougformelig at udföre - Hans Pouls: refererede sig til sit forrige og velbr^{ne} Hr: Ampt-

mands i rettelagde ordres saas: at Knud Paradises foregivende löffter vel derimod icke kd reflecteris og langt mindre kd contradisere den höje Øvrigheds giorde anordning^f.

Effterdj Citanten beraaber sig paa fleere vidnisbiurd udj denne Sag, kd det han: effter anledning af Loven ej nægtis, thj opsættis Sagen til anstundende Somerting som holdis paa Hoeled: 6 Julij - Skulde den Arresterede Erick Knuds: kunde stille Kongens Fouget nöyagtig Caution for sin Persoen, da bör hd at være sicker til og fra Tinge at svare for sig og imidlertid at have frj lejde effter anledning af Lovens nest for aligerede Capitel.

TING 13. MARS 1705 PÅ MO I HOLE

D: 13 Mart: 1705 blev Retten igien betient paa Moe tingstue i dito Laurett og fogdens fuldmægtig Laurs Hansen samt lensmanden Tosten Byes oververelße -

(fol. 199a) Albert Kruse i Peder Eliasens arvingers sag fra siste ting og fol. 178 til denne tid opsat og producerede et indleg af 23 feb. derefter en Extract af de Kong. Committeredis schiftebref dateret 1699 d: 15 Oct. dernest en contract imellem bergraad Mechelborg og Thomas Ryßel hvorudi indföris de 13 Rd rente som Luth vil desputere samt Ole Christenß: beviis for den anförte tubach af 26 Nov. 1676. Dernest producered Thor Rösholmen sit indleg. Jens Rösholmen sagde at hand hafde bekommed de anförte bucheschind og dem med tömer betalt hvorpaa hand fremviiste en talstoch med 4 schruver som hd sagde at betyde 4 töl: tömer hand der paa hafde leveret. Laurs Börgen med Peder Eliasens tieneris hand beviiser paa fordringen at have betalt 7 ort d: 27 feb. 1691. bliver igien Eliæ arvingers fordring 3 Rd 3 ort 15 s. Ole Opsal sagde at for 13 Aar siden blev der holdet schifte efter Embret Opsal og det blev boet deelt; hvorefter hd paastaar at befries. Videre blev ej indgivet undtagen Thor Rösholmen og hans sön Jens Hönekiilen aflagde Eed at denne giæld er efter fremlagde talstocher betalt. Og er da saaledis afsagt, saasom de Indstefnte Debitorer ej efter det fra schifte Retten udj SI: Peder Eliasens sterboe her forkynder proclama, har mödt til liquidation ej heller fremlegger noget til afbeviis med diße Citantindens propositioner altsaa tilfindis de schyldige at betale deris debet som fölger saasom Gulbrand Holeruds Enche 2 Rd 2 ort 6 s. Tollef Grefsrud 5-1-16. Anders Aasteruds Arvinger ~~5 Rd 8 s.~~ Arvede icke noget efter deris fader thi for en 10 Aar siden da hand döde tog Sr Luth fra Arvingerne i Gield alt det som forefant og tilstod almuen at hans qvinde er en ældgammel qvinde, schröbelig og intet ejende til giældens afbetaling, item Torbiörn Börgens Arvinger pro qvota som de har arved til 3 Rd 3 ort 15 s. og Embret Opsals arvinger 3 Rd 3 ort 14 s. hvilche summer de inden 15 dage med 8 s af hver Rd i omkostning bör svare under adfærd efter Loven, Thor Rösholmen som ved sin Eed har negtet Gielden frikiendes for dette Kraf saavel som og Sr Luth efter de udj hans indleg anförte og aligerede raisons.

Erich Setnes fordrer sagen igien i Rette mod Gunder Rud fra fol. 179. Christopher Nielsen Gomnes vandt ved Eed, at Gunder begierte en hest af Cit. til foders og det forleden höst et Aar siden da svarede Erich nej, da ville hand heller selge den, penger sagde Gunder har ieg icke, men kd I schaffe mig bordföring kand vi mueligens komme til at handle, Erich svarede nej hd hafde icke noget sligt arbejde - derefter blev de forligt at Gunder skulle have hesten i 14 dage paa en forsög, naar de vare forlöbne skulle hd give Erich varsel enten hand ville beholde den til foders eller til Kiöbs, og lovede Gunder at hd skulle fri hesten for schab og Kopper af hans og Granders hester, saa drog Gunder af med hesten, som hd hafde haft den i 4 dage omtrent da blev hesten siug, en 3 uger efter hand hafde faaed den, störte hesten, tilstod at hand ej kunde see hesten schade noget, da Gunder tog den, Er optagen til d. 27 hujus.

Arne Gomnes stefnt Tron ibd for nogle smaae pladser hd sig tiltager og schal henhöre under Arnes brugende gd, producerede en arrest. Præsten hr: Hendrich Opdals fuldmegtig Albret Kruse gjorde denne indsigelse at efterdj denne tvist dependerer af ejendom saa vilde sognepresten paastaae at hd som paa Presteboleds vegne er Trons jorddrot, bör have Loulig Kald og varsel der til, förend derudinden nogen rettergang (fol. 199b) stedes. Fogdens fuldmegtig Lars Hansen protesterede at som hans Maj. ejer 1 schppd i Nordre Gomnes, saa vil hd formoede at hvad Lejlendingerne har forseet sig udj vedkommer iche Landherrerne at tilsvare. Herudinden forafschediget, at saa som Landherren hr: Hendrich Opdal ej befindes stefnt efter loven pag: 507 henviises sagen til nye stefnemaal.

Fogdens fuldmegtig var af Retten begierende et sandferdig tingsvidne om efterschrefne 2de lejermaal som ej har gjort rigtighed for sig og det höjKongl: RenteCammer pretenderer efter opsendte anteignelser personernes tilstand, nemlig Lucia Siversdater som for det 3^{die} leiermaal var dömt til Kagen, dernest Kierstie Mölner som Christen Slotted besov. Lauretted tilstod at det er vist og sandferdigt at Lucia var et uselt og armt mennische, tiggede om böjden med sine 2de smaae börn og römte af böjden för hun udstode straffen, item at Kiersti Mölner römte af böjden efter en svensche.

Item begierte tingsvidne om iche det lejermaal soldaten Niels Bye begich med Magdalena Mortensdater var hans förste lejermaal hvor til de svarede ja og at det var 1703. saaog om Gunild Jonasdater, som angaf af en person hos Major Sibern at vere besoved, iche var en löber fant, som ej stod til troende hvortil de svarede ja og at hun gich af böjden efter barneföd og var intet ejende til bödernes afbetaling.

3. Heröen som i Matriculen findis indfört for 1 schind om det iche ligger öde og aldrig har vered bebiugt, hvortil de svarede at det ligger öde, har aldrig vered bebiugt, iche heller findes der nogen dögtig jord til ager eller rug, mens er allene en berg rabbe i Steensfiorden beliggende og med vand omkring given,

Torchild Olsen begierede saa tjenstlig et tingsvidne af denne Ret om den ulychelig hendelse sig nestleden fredag tildrog udaf ildebrand paa hans paaboende gd Haunor, ved hvilchen iche alleneste blef lagt i asche en deel hans huse mens og gandsche spolered de som ved guds naade blev conserverede noget af item alt hans boeschab en deel bedervet og sönderbrut og en deel gansche borte som hd ingen tör eller kand beschylde for, hvilchet tingsvidne hd allernaad: vil vente, schal kunde bevege d: höjeste öfrighed aller naad: at forschone h: for indeverende og nogle Aars Kongl: contributioner. Hvor til almuen svarede at det befant sig saaledis udj ald sandhed at denne ulöchelig ildebrand sig saaledis som forbemelt dis verre har tildragen og en deel af tilstede verende var med at dempe den optente ild.

TING 27. MARS 1705 PÅ MO I HOLE

D: 27 Mart. 1705 blef Retten til opsettelse ting betient paa Moe tingstue paa Hole, var tilstede fogdens fuldmegtig Lars Hansen, Lensmanden Tosten Bye, samt det ordinarie Lauret undtagen Jens Kolbiörnrud i hans sted Peder Fröov vid. fol. 194.

Fogden ladet stefne Kari Michelsdater for lös lejermaal og Lars schomager for egte lejermaal hvilche sager fra siste ting til denne tid er bleven optagen og aflagde Tosten Bye Jens Hansen Moe og Matthis Domholt Eed at de ere lovligen indstefnte til forleden 11 Martii, hvilche ere tilkiente inden 15 dage at böde deris lejermaal og egte böder eller og lide efter lovens 6. bogs 13 cap. 1 art:

Erich Setnes fordrede sagen i Rette mod Gunder Rud som mötte tilstede og sagde at hesten störtede af et sært tilfelde da hand hafde haft den i 4 dage da schichede hd bud til Cit. ved Christopher Nielsen som tilstod at hd var hos ham og bar de bud at hd skulle kome ud og see til hesten, da sagde Cit. at Gunder skulle schiche bud efter Kuschen og see om hd kunde giöre hesten god igien og Kunde hand faa ham did, sagde Cit. hd self ville betale det. Gunder sagde at hd har ej loved ham at opbörsle hesten for anden farang end for schab, og at det ej var hans forsömmelse at hesten döde paastod derfor at vere fri for Cit. sögning. Lars Oppen tilstod at Aaret tilforn var hesten til foders paa Oppen da trotnede hd fra schoven langs efter bugen saa hd stod en heel maaned og var ej af stalden. Jörgen Bierche og Peder Asch sagde at de hafde seed hesten at vere optrotned under bugen.

(fol. 200a) Afsagt. Efterdj Citanten ej kand beviise at den hest Gunder Rud af hannem har taget paa foder, ved dito Gunders forsömelse er omkommen, da kand hand ej svare ham til hesten saasom Gunder Rud betids efter andet har advared Erich Setnes om det tilfelde hesten var paa-kommen hvorforde hd og frikiendis for Citantens sögning i denne sag.

Den sag Giert Holst har stefnt Anders Biörnstad som Contracitant beroer under Mænds liqui-dation til neste ting.

TING 30. MARS 1705 PÅ TANBERG I NORDERHOV

Anno 1705 d: 30 Martii blef Retten til opsettelse ting betient paa Tandberg Nordrehougs ting-stue udi det ordinarie Lauret forleden 9 Martii indfört var tilstede Lensmanden Peder Ras-musen og fuldmegt. Lars Hansen.

Niels Viger fordrede fra fol. 194 den sag igien i Rette mod Jacob Lindelien og begierte dom, paa Contrapartens vegne mötte Christian Thomæsen fremlagde den tilladelse hand hafde af amtmanden til at bruge godset af 27 Mart. 1704. Som Jacob Lindelies fuldmegtig Christian Thomesen til Niels Viger hafde betalt Landschylden af den halve part i Skagneß og des forhøjelse med 3 Rd mindre 8 ß, da bleve de for Retten venligen foreenede, at Niels Viger paa sin Mündtling Biörn Biörnsens vegne maae strax tiltrede det halve brug i Schagnes tillige med de halve paa gaarden befindende huse, hvorimod Jacob Lindelien strax bör til aflingens fortsettelse levere Niels Viger 1 leß höe og et leß halm for hans hester i vaaringer, hvorefter dito Niels Viger gör sig bem^{te} halve Schagnes med alle de der til liggende pertinentier saa nöttig og gafnlig som hd best vil og kand og schal. Den pretention den Citerede gör til Niels Viger angaaende de 15 Rd Knud Schagnes skulle forstracht sin sön Biörn til gaardens indlösning saa og de pretenderende böxel penger restitution for den halve deel i Schagnes vere ophæved, död og aldrig meere at paatalis, hvad Niels Vigers sögning mod inCiterede angaaende höe og korns afförsel for afviigte Aar fra den halve deel i Skagnes, det beholder Jacob Lindelien her efter af Niels Viger upaatalt, men hvad broteland uden gierdes befindes saaed og nedfeldt der af tilkommer Niels Viger den halve part saa viit i selve Skagnes ejer er aaverchet, hvorpaa de gaf hin anden hænderne.

Ole Peders: paa Seig. Maas vegne fordrede sagen i Rette fra fol. 177 og 194 mod Ole Friderichsen angaaende giæld og eschede dom efter det forhen i Retten indgivet. Der efter fremlagde Peder Rasmusen Ole Friderichsens indleg af i dag, en afregning med Peder Sörensen af 23 hujus, paa 44 Rd 1 ort - dernest 3 sedeler mod Jesper Gregersens sögning. Derefter producerede Ole Gaunum en Jesper Gregersens missive til Albert Kruse som hand begierte Retten ville obne om hd ej skulle vere tilstede, dat: 27 Mart. Videre blef ej af parterne noget indgivet, men Cit. fuldmegtig eschede dom.

Saa fordrede Ole Raae og i Rette dito Friderichsen for giæld til Thue Andresens Enche og eschede dom, videre blev ej indgivet.

Videre søgte hd Ole Friderichsen i Rette for hd bruger den platz Ecklj uden Peder Maas minde vid. fol. 177 og 194 og eschede dom. Frideric Olsen mötte og sagde at hand iche viste at Seig^r Maass hafde Echlj til brugelig pant, vil formoede at hans sön Ole Friderichsen niuder Echlj for leje og landschyld fremfor en fremmed efter den h: meddeelte bevilling, saasom det er hans odelsgoods. Videre blev ej paastaaed og er da diße 3de sager optagen til doms til i morgen -

(fol. 200b) Lieut: Schötz fordrede sagen igien i Rette med Michel Vexal fra fol. 193 som efter paraabelse ej mötte ved sig self eller fuldmegtig. Derefter eschede Cit. dom. = Afsagt.

Efterdj det findes at at Michel Vexal har vered for meget ueftertenchelig i sin tale og brugt adschillige ubeqvemme ord imod Cit: Monsr Schötz hans tienere, som stod i hans arbeide og slagtede med banden og deslige, alt saa bör hand at giöre Sr Schötz en offentlig afbedelse og til en amindelse at hand sig en anden tid höfligere og tilbörligere anstiller at give i omkostning 2 Rd og til Opslo hospital 1 Rd, som inden 15 dage bör udredis under adfærd efter Loven.

Lieut: Schötz stefner Ole Vaagd for 1 hest hand af ham bekommet hvorfore hd siges at hand har Loved ham 14 Rd og 1 t: hafre, hafren har hd bekommet men ej pengene. Ole Raae og Christopher Piochen aflagde Eed at Ole Vaagd var loulig stefnt til sistafvigte ting. Sören Jemt begierte opsettelse til neste ting som Lieutenanten consenterede.

Gunder Tronßen ved schriftlig varsel stefner Lisbet Aslachsrud for tjeneste lön etc: Vidnene Ole Raae og Christopher Piochen aflagde Eed at hun til afviigte ting er loulig stefnt, hende leggis laudag for til neste ting.

Ingeborg Sörensdater ved schriftlig varsel stefner Hogen Jörgensen for hendis æris krenchelse - h: forelegges ligeledis Laugdag efterdj dito vidne aflagde Eed at hand er loulig stefnt, optagen ut supra.

TING 31. MARS 1705 PÅ TANBERG I NORDERHOV

D: 31 Mart. 1705 blev Retten igien betient paa Tandberg tingstue udj forberörte Laugret og Mænds oververelse etc blev da udinden den sag imellem Seig^r Maas og Ole Friderichsen saaledes dömt og afsagt. = Efter de ved Monsieur Albert Kruse paa Seig^r Maas hans vegne i Retten producerede og mod Ole Friderichsen uliqvidere regninger befindes dito Ole Friderichsen at vere schyldig 197 Rd 3 ort 16 ß. hvorimod er indgived velb^{te} Seig^r Maaßes qvitering for 44 Rd 1 ort dat. afviigte 23 Mart. som udj forberörte summa kommer til afkortning. Dernest 2de bord sedeler d: ene af 2^{den} Decembris 1701 hvorefter Ole Friderichsen pretenderer betaling for 300 Rix bord à 5½ Rd. saasom hans fader for Resten derudi med hannem participerede og samme er til bord-Annammeren til Seig^r Maaßes tjeneste levered, d: 2^{den} af 13 Julii 1702 paa 3 tiöv og 5 tölt bord ligeledis af tieneren Amund Skredsvig annammed, er tilsammen naar en tölt af hvert 100 afreignes for vrag 800 Rx. bord og 2 tölter à 5½ er 45 Rd. hvilche saasom derfore fremlegges saadan rigtighed bör i forberörte debet summa validere, de 16 Rd^r hvor med Jesper Gregersen har forhöjed sit Kraf med til Ole Friderichsen udj den Seig^r Moss meddeelte transport seer iche at kand have nogen föje til saasom Ole Friderichsens revers liuder alleeneste paa 50 Rd. foruden sig videre til noget at forbinde, hvorfore besagde 16 Rd. og afgaar, og Sr Maass til dito Jesper Gregersen sin Loulig tiltale forbeholden. De 3de av Ole Friderichsen producerede tömmersedler kand ej udj den schyldige summa efter dito Friderichsens

revers got giöres, efterdj de ere af ældre datis, mens vil söges hos Jesper Gregersen ved à parte process - efterdj hand ej er dertil stefnt, naar nu forberörte summa fra capitalen 197 Rd 3 ort 16 s afgaar bliver igien Sr Maas hans sögning 92 Rd 2 ort 15 s. som Ole Friderichsen hermed tilfindes til Cit. Sr Maas med 6 Rd i omkostning inden 15 dage at svare og betale under adfærd og execution i hans midler efter Loven (fol. 201a) hvorpaa følger at Ole Friderichsen maae giöre sig de midler som Seig^r Moss paa schifte efter hans Sl: formand hos en og anden debitor efter lodsedelens formeld er tillagt, saa nöttig og gafnlig som hd best eragter.

Udj d: anden sag fra i gaar opsat angaaende Guri Thues Kraf til Ole Friderichsen er saaledis afsagt. Saasom Ole Friderichsen ej beviiser meere paa sin debet til Sl: Thue Andreisens sterboe at have betalt end 25 Rd 3 ort 16 s. saa bliver hand schyldig 109 Rd 2 ort 13 s. hvilche hand til Sl. Thue Andreisens sterboe med 4 Rd i processens omkostning bör svare og inden half maanedes forløb betale under adfærd efter Loven.

Udj den 3^{die} sag fra i gaar opsat, fremlagde Iver Biörn Ole Friderichsens indleg af i dag mod Peder Sörensens tiltale angaaende Echlj er saaledis afsagt.

Saasom Ole Friderichsen af sin fader er tilladt at bruge den platz Echlie uden nogen afgift indtil hd faar fornøjelse for sin Möderne arf efter schiftebrevet af 4 Nov. 1689 som Friderich Olsen med sin paateigning paa schiftebrevet nermere forklarer, hvilchen platz siden til Seig^r Moss til brugelighed er pantsat, som og har vigilered sit pant til tinge at Lade publicere, og dito Friderichsen ej befindes derfra louligen at vere afsagt, siunes iche at hand i nogen maade har forvirched sig imod loven udj des fald, men som hand har forsömt at Lade bemelte sin fader forsiune sig med bref og bevilling og samme i tide tingliuse, da er Seig^r Moss, som först sit bref har Ladet læse og paaschrive, prioriteret til den platz Echlj, som hd maae söge velbem^{te} Sr Moss om bevilling til platzens niudelse om hd den her efter agter at bruge, hvorimod Ole Friderichsen har sin regres til faderen Frideric Olsen for sin Möderne arf, som hand Louligt og forsvarligt eragter.

Erich Setnes eschede sagen igien i Rette mod Marta Marigd fra fol. 194: beklagede sig at hun hafde hans brendevins Kedel i 10 uger borte för hd fich den igien og fich ingen leje deraf, da hd af andre for hver jefn dögn den bruger 12 ß. niuder, sagde derhos at da Kedelen blef schiched hiem var den ene pibe i stöcher og afbröt. I sagen indgaf Hans Marigd ved Peder Rasmusen en deel reingninger paa debet og credit samt en contra stefning og et indleg. Saa fremlagde og Erich Setneß sine contra regninger, da paa det denne sag bestaar af uliqviderede reingninger opsettes sagen til neste ting, imidlertid anordnis Iver Biörn og Anders Olsen ved Hönefoßen i parternes nærverelse med dennem at giöre udreigning og liqvidation, hvorefter de dom til besagde tid schal abvartes og derved observeris at de schal niude og tillegges en billig (!) for deris umage.

Ingeborg Sörensdat er stefnt Jörgen Open for resterende tjeneste Lön 7 ort. Som hd ej mötte aflagde stefnevidne Ole Raae og Christopher Piochen Eed at hd til afvigte ting var Loulig stefnt, Opsat til neste ting, med Laugdags foreleg.

Paa Niels Jensens vegne som fuldmegtig for Peder Tandberg fordrede Ole Raae sagen igien i Rette fra fol. 181 med Guldbrand Möller paastoed at som hd ej efterkommer sit giörde löfte til siste ting at forschaffe Peder Tandbergs faders beviis paa gielden, saa eschede hd dom med omkostning. = Afsagt. Efterdj Indstefnte Guldbrand afviigte ting ej kunde fragaae at hd io hafde opbaaret de paastefnte 6 Rd. som hd sagde til nu at ville bevise at vere betalt og det ej efterkommet alt saa tilfindis (fol. 201b) hand samme 6 Rd med 1 Rd i omkostning til Citanten Peder Tandberg inden 15 dage at svare og betale under adfærd og execution efter Loven.

Lars Gile stefner Peder vever for en vefschie hd ham Laant haver, Ole Raae og Christopher Piochen aflagde Eed at hd er loulig stefnt og sagde veveren at hd vilde beholde schien til hd fich sin betaling af smeden, som pretenderer aarlig 12 s i leje af schien i 7 Aar hand den haft haver. Opsat ut supra med laugdags foreleg.

Siver Tandberg stefnt Lars Folum for hd til hans store schade ved Leth saugen har borttaget for h: 5 tiöv og 7 tölt boord hand hafde Lined, hvorved hand miste sin föring hans arbeide og vier, pretenderede derfor 5 Rd. Dito vidne aflagde Eed at hd var loulig stefnt og svarede at hd linede bord i steden igien paa samme saug. Optagen ut supra.

RETTERGANG 27. APRIL 1705 PÅ SÖRUM I NORDERHOV

D: 27 April blef Retten med efterschrefne Laurettes Mænd Ole Siverson og Ole Tronsen Vager, Poul Kile, Embret Vegsteen, Iver Halsteensrud, Thomas Opsal, Poul Buru og Ole Nöchlebye, betient paa Sörum, var tilstede fogdens fuldmegtig Lars Hansen og i Lensmandens sted Ole Raae angaaende at eftersee, og begranske Halvor Sörum som afvigte 18 April er fundet död i marchen og paakiende enten han har dræbt sig af en ulöchelig hendelse eller af fri villie, saasom Amund Semen paa Enchens vegne paastaar at hand bör komme i Kierchegaarden.

Lars Hansen producerede den over den döde gjorde besigtelse af 18 April. Lars Hansen remitterede dette til Rettens schiön. Derefter har vi beseed den döde og befunden at denne ulöche har sig tildraget af en hendelse og er vade verch, hvorfor Halvor Sörums venner bör ej negtes at begrave hans legöme i Herrens agger eller Kierchegaard.

TING 30. APRIL 1705 PÅ MO I HOLE

D: 30 April 1705 blef Retten til et extraordinair ting betient efter hr: Amtmands befaling paa Moe tingstue i Hole Prestegield oververende det ordinaire Laugret fol. 194 indfört undtagen at Peder Fröoug sad i Jens Kolbiönruuds sted, var og tilstede lensmanden Johannes Bye.

Christian Thomesen befuldmegtiged paa fogden Lars Tönders vegne producerede hr: Amtmands befaling om tingets holdelse af siste 10 April, fremlagde dernest en schriftlig stefning over en deel bönder som med uloulig schouhugst har forseed sig etc. Videre en optellings instrument dat. 16 Mart: anviiste saa den höjkongl: schovordinance af 12 Maji 1683 og refererede fuldmegtigen sig i denne sag til dens 1. 2 og 3^{die} poster. Dernest og slutteligen paastoed hand og hans K. M. forordnings 1 post om bielche og tömmerhugsten observeris dat. 6 Sep. 1688. De indstefnte bönder mötte og vedstod Lasten efter optellingen og formeente at topjerne som vare fremdrefne saa velsom bielcherne af palm er iche hugged imod schovforordningen. Paa Sr Jacob Luths vegne mötte hans sön Henrich Luth og sagde at hans fader iche i 15 aar ved sin egne folch har ladet hugge master i Odalen, ej heller givet Commission til nogen at hugge i den indpælede schov, men meere ved de contracter opretted imellem hannom og dem som bruger schoven for hannem, precaveret sig at de ej med hugsten skulle komme i indpælingen. Derefter paastoed Sr Christian Thomesen at ald den Last som befindis huggen imod forallegerede Kong. forOrdning af 12 Maji dens 3 post bör vere forbrut og det som er hugget under 15 palm derfor at pleje i træet 10 Rd. efter forordningens 1te post af 6 Sept: hvorefter hand var dom med omkostning begierende. Videre blef ej indgived hvorfor efterat de indstefnte hafde fremlagt deris indleg dat. i dag blef saaledis (fol. 202a) afsagt. Efterdj det

befindis at Christen Vesetrud har forseed sig imod hans Kongl. May^{ts} allernaadigste forordning af 6 Sept. 1688 og ej efter vedbörlig og allerunderdanigst pligt efterlevet dens 1ste post i det hand har hugget og neddrevet imod samme forordnings tilhold 1 tölt 2 stocher stugte bielcher, Mads og Torgier Buru ligeledis 14½ tölt dito, Enchen Berregaarden 7 tölt 4 st. Ole Nacherud 4 tölt stuchte Bielcher, Enchen Hollerud 3 tölt 4 rundtömmmer som kand huggis Bielcher af. Ole Opsal 1 tölt 4 st. og Ole og Enchen Hovi 3 tölt 4 træer Lang rundtömmmer, hvorfore de ere forfaldne at böde 10 Rd til angiveren for hvert træ ut supra meldt er nedhugget. Og efterdj af böjdelensmanden efter fogdens anordning ej er indhentet behöventlig underretning om den öfrige i stefningen og optelningens instrumente anförte last, er det fornöden at derom nermere vorder inqvirered paa det de bröstoffeldige kand vorde stefnt og for deris formastenhed til Rette sat. = Monsieur Jacob Luth som ej overbeviises at have hugget eller Ladet hugge nogen slags last i den indpælede Næß schov, kand ej kiendes at vere bröstoffeldig saas: de beviisligheder manqverer som kunde tiene til sagens opliusning, hvorfore det dermed beroer til en anden tid at paatales,

TING 4. MAI 1705 PÅ TANBERG I NORDERHOV

Anno 1705 d: 4 Maji blef Retten til et extraordinair ting efter velb. hr: Amtmand Gluds befaling udinden den af almuen i Nordrehougs giæld begangne uloulige bielche og tömmmerhugst betient paa Tandberg tingstue udj diße Lourettes Mænds oververelse nemlig Hans Gulerud, Rolf Lie, Niels Berger, Thomas Giörud, Embret Smedsböl, Jörgen Vejen, Jörgen Bierche og Torbiön SiversLöche, saaog i böjde Lensmandens stæd Ole Pedersen Raae.

Christian Thomasen befuldmegtiget paa fogden Lars Tönders vegne og producerede hr: Amtmands befaling om tingetz holdelse af siste 10 April, dernest over Nordrehougs hovedsogns almue fremlagde hand en stefning af 17 dito. De derudj benefnte mötte tilstede og foregaf Ole Raae ej at have faaed nogen underretning om den Last som udj optelningens beskrivelse ej noget nafn er vedsat. Endeligen indgaf hand et instrument angaaende Lastens eftersiun dat. fra d: 16 til d: 23 Mart. Samtlig i stefningen indförte tilstoed optelningen undtagen Ole Nöchlebye som siger ej at have meere end 7 stocher som hand aflagde sin Eed paa at vil lade schiere til fornöden reparation paa sine huse, resten siger hand af Michel Tangen, som ej er stefnt, at vere fremdreven.

Poul Hval, Harald Øren, Anders Ferden og Ole Setrang vedgaar at have huggen i Lar(?)lie Aasen i Næs schoven en deel master for Sr Luth og negter at have hugged i den der indpælede schov, efter fuldmegtigens tilspörgelse sagde de at de ej viste hvor den indpælede schov er. Iblant den i Odalen optelte last schal befindis 8 træer 20 palm master og maste stuber, hvilchet bönderne sagde dem at vere uvitterligt. Derefter fremlagde dito bönder 2de beskrivelser af 20 og 21 April om Lastens begrandschning. Derforuden stefnt Jon Bierche f: 5 stoch underpalm, Thor ibd 20 stoch. Poul Houchedal 8 stocher og ved Sesrud Landet 5 stocher, Truls Flascherud 10 st. Gulbrand Andinrud 11 st. Torchild Snodalen som ligger död siug 12 st. Peder Tranbye 5 træer Hogen Modalen 13 træer Levor Sesrud 15 træ. Gulb: Kittelsbye 3 t. Peder Stöfren 8 træ, Ole ibd 10 træ, Niels Rösbye bekiente at Enchen Pucherud hafde intet tömmmer, men de antegnede 4 træer maa höre Gulbrand Halkinrud til som ej er stefnt, samtlig ovenbe^t af Sognedalens Annex som mötte og sagde at forskrefne stocher ere hugget til husfornödenhed, saa som det er ej kiöbmandstömmmer og vil bruge det en deel til badstuekarmer, spon og bostellier en deel til fiös og stuegulf, deelee og varetog. Derefter blef end fremlagt en stefning over de af Odalens annex som svarede saaledis til sagen. Peder Semen sagde at de 5 træer (fol. 202b) hand hafde liggende i schoven og nu er stefnt for har hand Lagt under sine qvernerender og de 3 træer Anund Semen som er sengeliggende og svag, er antegned for har

hand kiört hiem til at legge under et hus. Anders Næs tilstaar 5 træer 18 palm master for Sr Luth at have fremdreven af Næs schoven, Niels Hval paa egne og Gulbrands vegne sagde at vere lejed af Enbret Nærstad at fremkiöre nogle tölter tömmer som Ole Samuelsen forleden Aar hafde hugged og at det ej var deris underpalm træer de vare citered for. Ole og Thomas Schollerud samt Carl Röstöds sön Asle negter hugsten i den indpælede schov at vere begaaed conform med Optelningens beskrivelse. Harald Lindelien fragaar hvad hans sön som et barn for Commissionen har vedstaaed hvor imod ej föris nogen beviislighed. Derefter fremlagde Christian sit schriftlig forset, og bönderne refererede sig til naade, saasom de ej har kundet finde anden Last til at frelse sig med. Videre blef ej indgived hvorfor afsagt. De her udj acten indförte og inciterede bönder som self vedstaar at have overtraad deris Kongl: May^{ts} allernädigst forordning af 6 Sept. 1688 bör efter dens 1ste post for begangen bielche og tömmerhugst for hvert træe som underpalm er hugged at böde til velbaarne her Amtmand Glud som angiver 10 Rd^r saasom Torchild Hage for 7 træer 16 al: bielcher. Augustinus ibd. for 3 tölt 9 treer dito, Hendrich Veholt 5 tölt 5 stoch. dito. Thor Breen 20 tölt 5 træer. Ole Söndre Egge 4 tölt 11 treer. Peder Echonrud 5 tölt 1 træ. Enchen Egge og Christopher Hilde 6 tölt 3 træer, Peder og Truls Asch 28 tölt 1 træ og Ole Sörgefös 3 tölt altsammen bielche last. Belangende Harald Ören et consortes som er stefnt for at have dreved master og lodbielcher af den indpælede Næs schov, da som sligt dennem er ej overbeviist kand for denne sinde derudinden ej falde nogen Kiendelse.

De samtlig af Odalen indstefnte bönder frikiendis aldelis for Citantens tiltale saasom de befin dis iche i det noget af dennem tillagde at vere schyldig. Og omendschiönt de Got folch af Sognedalen som undschylde sig at det ringe quantum af underpalm de har fremdreven schal forbruges hiemme i deris gaarde til reparation og deslige, vil formeene sig derfor for straf at befries, som underdanigst var at önsche saa lader det sig dog ansee at det schal selgis saasom det til elven, forbie gaarderne, neddrefne, saa ere de derfor lige straf med hoved sogneds Almue undergifne saasom Jon Bierche for 5 stocher underpalm tömmer Thor ibd for 20 st. Poul Houchedal 13 st. Truls Flascherud 10 st: - Gulbrand Andinrud 11 st. Torchild Snodalen 12 st. Peder Trandbye 5 træer, Hogen Modal 13 treer, Levord Sesrud 15 treer, Gulbrand Kittelsbye 3 treer. Peder Stöfren 8 og Ole Stöfren 10 træer alt underpalm saugtömmen, hvilche böder udsöges efter Lovens foresigende. De öfrige af de indkaldede og her udj ej nominerede ere i denne sag frikiendte.

RETTERGANG 7. MAI 1705 PÅ STEIN I HOLE

Anno 1705 d. 7 Maji blef Retten med efterschrefne Laugrettes Mænd): Jens Moe, Hendrich Ulleren, Anders Bye, Peder Fröoug, Hovor Hundstad, Arne Gomnes, Johan Field og Claus Hunstad betient paa Steen udinden sag betræffende Mads Madsens jordefærd var tilstede fogden Monsieur Tönder og lensmanden Tosten Bye. = K. M. foged fremlagde hr: Stadtholder Gabels ordre om dette tings berømmelse af 15 April 1705. Derefter producerede hand den giorde besigtelse over Mads Madsen passeret d: 22 April. D: anholdne Erich Knudsen blef og indstilled og for Retten fremfört -

(fol. 203a) Efterat Eedens forklaring for besigtelses vidnene var oplest og tilholt at sige sandheden blef de udviist og en efter anden igjen indkaldet, og Proved Tosten Bye ved Eed alt det i beschichelsen indfört undtagen de 2 poster 4 post 5 post derom saae hand iche noget thi hand kunde ej vere saa lenge for stanch paa Steens love hvor den döde var opkiört da de kom med ham fra Elven paa en Slede. Tilstod efter den 6 post ej at have seed noget hul igiennem den dödis klæder men saae hd hafde et hul under brösted som var iche ret stort og dog blodig, kand ej sige at det var en knif sting eller hvorledis hand har faaed det, saae at hd var blaa ved

buxlinningen og ej videre efter vedstod hd efter den 7 post og var dette prof i den meening at hd var myrdet.

Mads Sörum vandt ved Eed at hd fultes med fogdens fuldmegtig Lars Hansen til vandet hvor hand Mads var funden hvor de lagde den döde paa en slede og kiörte ham lige til Steen, hvor hand blev besigtet, tilstod hvad beskrivelsen formelder undtagen den anden post som hand saaledis forklarede at Mads hafde en Klud Knöt bag i nachen omkring munden og 1 fille i munden som var blodig da den blev udtrechted, hvor efter der löb blod ud af munden paa den döde. D: 3^{die} post besvarede hand at Mads var blodig op med Kinden og ej videre. Til d: 4 post svarede hd at næsen saae ilde ud og meere saae hd iche thi han kunde for stanch schyld ej vere lenge inde paa en gang. Til det 5te og 6 post svarede hd at hd saae iche nogen blaae flech paa Mads under struben og tögte at det var lig en Knifsting det saar Mads hafde ved vorten og sagde at hd ej observerede noget blaae flech paa Mads under struben, og tögte hd at det saae lige ud til at Mads var dræbt. = Niels Onsagers Eedlig tilstand var at hand vedstoed beskrivelsen, undtagen d: 3^{die} post som hd sagde ej videre at afvide end Mads var blodig i ansigtet bort og op med öret, og saae efter d: 4 post iche det schaar i den dödis lippe, thi hd var iche lenge inde ad gangen for stanch, agted ej heller nogen flech under struben efter den 5 post, saae ej heller knifstinget efter d: 6 post, men saae blod paa Mads hans tröje saaog at Mads Sörum og Ole Stadum paa hiemvejen fra besigtelsen paa Steen fortalte proved at Mads hafde et hul under bröstet, den 7 post vedstod hand saaledis saa at Mads var blaaflechet ved buxelinningen. Tilstod at Anne Jonsdater trechede et stöche Klud af halsen paa Mads, hvor efter flöd blod af munden paa ham og sagde hand at det siuntes noch at Mads er dræbt thi hd kunde ej self qvæle sig og siden störste sig i vandet, da hd hafde et par store vanter paa kunde hd ej Knötte Klædet bag i nachen. Ole Stadum aflagde sin Eed og vedstod beskrivelsen undtagen at hand var ej tilstæde da Kluden blev treched ham af halsen, og siunis hd at Mads er dræbt.

Peder Ulleren vedstoed at hd var paa Steen da de kom kiörendis med den döde Mads paa en letting slede med noget halm under hans hoved vedstod veed Eed alle posterne undtagen at hd ej saae noget schiefsting igiennem den dödes Kleder efter d: 6 postes indhold, sagde derhos at hd ej andet kunde see end Mads var dræbt, ellers berettede hand at hand saae ej efter om der var noget hul paa den dræbtes Kleder. = Niels Bye proved ved Eed at hand kom til dem med en hest paa Moe at kiöre d: döde med til Steen, fulte saa de andre og h: til Steen; veed intet om denne sag thi hand kunde ej taale den onde stanch undtagen at hand saae en blodig flech paa Mads hands bröst og da de trechede vanterne af Mads da gich huden med af hænderne. Dominicus Post aflagde Eed at han var paa Steen og besaae den döde vedstoed alle posterne i beskrivelsen undtagen d: 6 post s: hand forklarede saaledes at Mads hafde schade i bröstet, hvoraf det var viste hd iche, ej heller observerede hand noget hul i Klederne men vel at de vare blodige. = Iver Monsen vedstod (**fol. 203b**) eedlig besigtelsen fra det förste til det siste undtagen d: 6 post at hd veed ej om det er et knifsting Mads hafde under bröstet. Derefter besaae Lauretted den dödes schiorte og tröje hvorudj de befant en knifsting derigiennem paa den höjre side. Anne Jonsdater proved ved Eed og tilstod alle posterne i beskrivelsen thi det var hende som afvaschede den döde undtagen at hun gaf ej agt om rygen efter den 7 post var istöcher ej heller om det var knif Mads var stuchet med. Tilstoed ellers at den dödes hemmelighed var opsvullen, stor som en calot og blod löb derigiennem, dette vedstod og forrige prof Iver Monsen. = Ellers var de 3de personer som fant Mads i vandet tilstede og aflagde Ed at Mads saaledis er funden som besigtelsen udviißer. = Fogden protesterede derefter at som det fuldkommen er beviist at Mads Madsen uschyldig er myrt saa er det hans faste formeening hans legome ej bör hindres at faae en Christelig jordefærd, paastoed en retmeßig Kiendelse. = Afsagt. Som det er apparentlig at den döde Madsen er drebt i det hand er funden med tilstopped hals, tilbunden Mund, knifstuchen bröst og blaaslaget legome hvorom provene giörer vitlöftige forklaringer hvilchet ej kand hentydes til egen drab, thi det er urimeligt at mand med

vanter paa henderne kand stoppe saaledis halsen eller binde noget i nachen med videre som her er passeret, som Mads Madsen da ej befindis at vere sin egen banemand alt saa bör hans legome ej negtis i kirchegaarden som andre Christne Mennischers lig at begraves.

TING 15. JULI 1705 PÅ TANBERG I NORDERHOV

(fol. 206b) Anno 1705 d. 15 Julii blef Retten til almindelig sageting betient paa Tandberg tingstue i Nordrehougs Prestegield paa Ringerige med efterschrefne Laugrettis Mænd nemlig Torbiön Rud, Siver Tandberg, Niels Berger, Engebret Smedsböl, Ole Gaunum, Biörn Vejen, Thomas Görud og Ole Jensen Vager, var oververende udj velb^r hr. Amtmand Glud sted hans fuldmegtig Monsr Vendelboe fogden Seig^r Laurs Tönder saaog böjdelensmanden Peder Ras-musen.

Blef da allerunderdanigst publicered Deris Kongl. May: allernaadigste forordning om Land militien i Norge dateret 28 feb: 1705. En dito om strandede schibe og gods dat: 21 Mart: 1705. En forordning anlangende tingene, Marcheder og tiendernes ydelse, at udsettes efter nye stiiil Elleve dage lenger hen i Calenderen af 21 feb. 1705. = Derefter blef tingliust efterschrefne documenter og breve. Ole Friderichsens panteforskrivelse til Mag. Ramus paa hans iboende gaard ved Hönefoßen samt hans tilstaaende gield hos hans fader gielden er 221 Rd 8 s. dat. 9 Julii 1705. Derpaa gjorde Knud Riber denne indsigelse at saasom hd til foren til Anders Jensen har pantsat sin pant i hans gaard ved Hönefoßen s: til tinge d: 4 Jul. 1704 er bleven publicered vil hd formode Anders Jensen for sit Krav at vere prioritered der til. Tollef Jonsens schiöde paa den gaard Graflie til Jacob Luth schyldende 2 schind dat. 12 Oct. 1692. Sören Hansen Lemmichs contract med Thor Nubsen Semen om tömmerkiöb dat. 6 Junii 1705. Mag: Rami forsichring for 300 Rd Laante penge i halve parten i Setrang saugen af Gunder Gundersen dat. 8 Sept. 1704. Friderich Olsens pantebref til Mag: Ramus paa 3 f: 2½ lispd i Kragstad af 30 10b: 1704. Anders Hansen lod liuse penge mangel til at indlöse den gd Strande med saasom hd dertil odelsbaaren dat: 14 Julii 1705. Poul Klechens reverse til Christian Müller paa 30 Rd 6 s. af 30 Oct. 1703. Niels Erichsens böxelseddel paa helningen af en 3^{die} deel i den gaard Næs i Odalen af Jacob Luth udsteed d. 26 Mart. 1705.

Jacob Hansen, Jacob Andersen og Jacob Knudsen stefner Poul Hval og Harald Ören for Landschyld af Hval og Ören dem efter det af deris fuldmegtig Christian Thomesen producerede udlegs forretning af 3 Mart. 1701 til kommende, etc noch 3 lodsedeler hvorledis samme gods er deelt imellem Sl: Anders Pajs börn. Harald Ören paa egen og Poul Hvals vegne svarede her til at hand var forened med Jacob Andersen at hd tillige med Poul Hval til hösten schulle drifve ---ster for ham til at betale gielden med. Fuldmegtigen paastoed dom med omkostning, Harald Ören begierede opsettelse og er da sagen til d: 5te augusti optagen.

(fol. 207a) Sr Lemmich og Anders Jensen stefner en deel bönder af Odalen til at liquidere for Retten hvis de i Landschyld bliver schyldig, fuldmegtigen Anders Christensen paa deris vegne producerede en schriftlig stefnesedel af siste 6 Jun: og 8te numererede Documenter. Af de indstefnte mötte Poul Kiile og fremlagde en afreignings sedel for Landschylden af ½ f: uden böxel i Kile til 1694. Ole Haldum beviiste med it schiftebref af 13 April 1701 at vere schyldig Landschylden af ½ f: i Haldum fra 1693 til dato. Ofren er iche til efter almuens beretning ej heller den platz Skude findes paa Ringeriget, Ole Buttingsrud siger at have kiöbt platzen af Embret Örpe og schiödet schal findes i Sl: Thue Andreisens sterboe. Enchen Graflie produce-rede hendis Sl: Mands bevilling seddel paa d: platz Graflie og Knud Graflies indleg. Udvig sorterer iche under dette gield, Hallingbye og Brotens opsiddere ere ej stefnte. Peder Sommedals böxelsedel paa ½ f: af 11 April 84 blef af h: saavelsom qvitering for Landschyld til 1704 aars udgang fremlagt. Sindre Oppen fremlagde Anders Maaß: hans böxelsedel, Lemmichs

qvit. for Landschyld, samt hans schiöde paa Oppen af siste 17 feb. Optagen til den 5te Aug. ut supra.

Blef publiceret Ole Friderichsens schiöde til Jörgen Larsen et huus med deßen tilbehör ved hans iboende gaard ved Hönefoßen for 16 Rd^f dat. 21 10b. 1703.

Sr Sören Lemmich ved Anders Christensen fordrer i Rette Guldbrand Hoverud 47 Rd 2 ort 22 s. Niels Findsand for 14 Rd 11 s. og Ole Ringerud for 2 Rd 1 ort. Producerede en udtog verificered af hans regenschabs bog - Guldbrand Hoverud svared hertil at hd veed ej hvad hand bliver schyldig för hand faar sin bondebog fra Lemmich som hd har levered ham, hvad hand ham pligtig belover hand med tömmer at betale. Niels Findsand fremlagde sin bondebog og Ole Ringerud ligeledis sin bondebog. Hvorefter sagen blef optagen til d: 5 dito.

TING 16. JULI 1705 PÅ TANBERG I NORDERHOV

Anno 1705 d: 16 Julii blef Retten igien i forindförte laurettis oververelse betient paa Tandberg.

Fogdens fuldmegtig fordrede i Rette den sag mod Halvor Ellingsen begierte over ham som ej mötte dom med omkostning for den læderede Hans Hansen.

Afsagt. Efterdj det befindes at Halvor Langvaß braaten med hug og slag ilde har beegned Cit. Hans Hansen saa bör hand efter loven böde 3de 6 lod sölf og derforuden til Hans Hansen for schade og Kosthold at udgive 4 Rd som inden 15 dage under lovens adfærd bör udredis. Vid. fol. 193 a. b.

Hr: Lieutenant Schötz fordrede sagen igien i Rette mod Ole Vaagaard som nu fraverende og fol. 200 indfört, producerede en paa stemplet papir transporterede missive af 24 Nov. 1703 begierte dom med omkostning.

Afsagt. Efterdj Ole Vaagd hverchen til dette eller forrige ting möder at svare til sagen hvortil hd er loulig stefnt og hans udj Retten producerede missive melder at hd vil give lieut. efter nöye fuld betaling til vaaren 1704, saa bör bem^{te} Ole Vaagd til Citanten Sr Schötz at betale den af ham bekomne hest med 14 Rd^f og i processens omkostning 1½ Rd^f og det inden 15 dage under execution efter Loven.

Hr: Raadmand Lærshov ved Anders Christensen fordrer i Rette efterschrefne Debitorer for giæld): Ole Friderichsen for 108-3-22 s. David smed 22 Rd 16 s. Hans Jensen 11 Rd 20 s. og Hans Lang for 4 Rd 1 ort item Henrich (fol. 207b) saugdrenge for 3-3-12. Einer Siversen 2 Rd^f 12 s og Johannes Hole for 7 - 3 ort 6 s. Som disße ej mötte aflagde Ole Raae og Jon Slore Eed at de ere Louligen stefnte.

Torgier Østensen Stöfren af Sognedalen paa Ringerige en gl: svag og schröbelig Mand hvis qvinde mötte for Retten beklagende sig at hun er geraden i yderste armod formedelst d: schadelig ildebrand forleden den 23 feb. har fortæred alt hændis for og boehave og derom begierte af Retten tingsvidne da kand vi i ald sandhed attestere med hende at alt hendes for af smaat og stort forleden vinter tillige med fæhuset af ild og Lue er forbrent foruden 2 qvier resten som var 8 stöcher fæe og 20 söver er opbrent.

Mons^f Niels Iversen ved Anders Christensen fordrer i Rette Erich Domholt for giæld som mötte og sagde at hd er intet schyldig hvorpaa hand erbiuder sig at giöre Eed. Item Embret Heßelberg for Landschyld 1704 og Jesper Gregersen for hd har gaed i forlöfte for Frode Aasene. Som de ej möder aflagde Peter Jonsen og Hendrich Davidsen Eed at de var louligen stefnte.

Börge Hverven stefner Erich Setnes for 4 Rd hd h: schyldig paa tiere efter hans indlegs formeld. Erich foregaf at tiere var udögtig, hvorom hand indgaf nogle attester. Derefter fremförde Börge 2de prof): Michel Sandseter som vandt ved Eed saaog Malene Hengsle at Börge hafde deris gryder og kogte den tiere udj Erich bekom af ham og at hd pönted tiere det beste hand kunde, fornam ej andet end tiere var god og at Erich kiöbte den af Börge förte den til Svang, hvor den Laae nogen stund siden förte hd den til Bragnes, som Erich berober sig paa prof Knud Riber og Embret Gula saa beroer sagen til 5 Aug:

Fogden lader stefne corporal Peder Gile formedelst hd har indlagt en deel af Almue vejen til sit jorde, Peder mötte og erböd sig at flötte gierdet og sette den igien paa det sted den tilforne har stoed i hvor vel vejen derforuden er 6 allen bred. Hvorefter fogden begierte dom. = Af-sagt. Efterdi Corporal Peder Nielsen erbiuder sig godvilligen og gör lige at rette for sig kand ej nogen dom paa hannem feldis, meget mindre at tilkiendis nogen slags böder at udgive saa-som hand ej har formeent, forandred eller spilt nogen sin almindelig vey.

K. M. foged ladet stefne Anders Berg formedelst hand med en öxe har tilföjed Anders Myreböen et öxhammer slag i ansigtet, Anders mötte og viiste Aret paa den venstre Kind. Der efter fremkom Hans Hans: Bierche som ved Eed proved at hand med diße contraparter forleden vaar var inde ved Hönefoßen at driche nogle pötter öl hörte ingen clamerie mellem dem men som de kom ud og schulle gaae paa deris Arbeide saa hand at Anders Berg slog til Myrebön med öxen i ansigtet saa hand falt i kold, derefter gich proved imellem dem og der blef intet videre af, hvoraf deris clamerie kom viste hand iche. Som proved Mari Michelsdater ej möder, thi opsettes sagen til d: 5 Aug.

Saa er og Erich Setnes sag contra Marta Marigaard til samme tid optagen saasom de ej har efterleved det forlig fol. 201 indfört.

Jochum Schumacher ved Lars Hansen söger Christen Holm for 3½ Rd^f hd h: efter fremlagde missive schyldig stefnevidnene Ole Raae og Jon Slore aflagde Eed at de loulig har stefnt (fol. 208a) ham for sit logement ved Hönefoßen.

Lars Hammer ved Peder Christiansen söger David smed for hvis hand ham efter revers schyldig etc: fremlagde hans revers af 10 Mart. 1703. Derpaa fremlagde smeden Hammers haand for 24 öxer hos Peder Christiansen at annamme etc. og sagde derhos at naar hand faar sine öxer schal hand levere sleden saasom schrined allereede er leveret, og naar hd giver ham 1½ ort for stöched er hd fornöjed, og tilstaar Peder Christiansen at have solt stöched af de afhendte öxer for 1 ort 8 s og 1 ort 12 s.

Peder Rasmusen paa hr: Tolder Lachmans vegne fordrer sagen igien i Rette mod Gulbrand Möller fremlagde en contract af 24 Nov. 1700. Gulbrand producerede en reining hvor med hand vil beviise hvad udgifter hand har haft siden hand kom til deris brug -

Poul Pedersen stefner Erich Tandberg som en forloved fra Kari Pedersd: Moes barns formönderschab formedelst hand vil levere ham, som af öfrigheden i hans sted er befaled at verge, hvis barned efter lodsedel tilkommer. Derpaa producerede hand velb^r hr: Amtmands resolution af 27 Mart. 1705.

Peder Fröou stefner Peder Raae for den halve Aabod hand schyldig efter en besigtelse af 10 Jul. 1690 at svare, Peder Raae paastoed at Cit. burde paa Aasteden beviise hvad reparation der fattes, thi hand siger efter besigtelsen at have reparered bröstoffeldigheden. Sagen optagis til neste 5 Aug.

TING 17. JULI 1705 PÅ MO I HOLE

D: 17 Julii 1705 blef Retten til almindelige sageting betient paa Moe Hole anordnede tingstue paa Ringerige udj efterschrefne Laurettes Mænds oververelse nemlig Arne Gomnes, Halvor Broten, Siver Kolkindrud (!), Anders Bye, Tollef Hov, Jens Moe, Hendrich Ulleren og Jens Kolbiönrud, saa og lensmanden Tosten Bye var og tilstede udj velb. hr: Amtmands sted Monsr Vendelboe saaog fogden Sr Laurs Tönder.

Blef da allerunderdanigst publiceret hans Kongl. May^{tt} allernaadigste forordning om Land militien i Norge af 28 feb. 1705 - item om forhold med strandede schibe og gods af 21 Mart: 1705. saaog anlangende tinge, Marcheder og tiender at ydis og efter gammel stiiil 11 Dage tilbage fra den nye at holdið af 21 feb. 1705. = Dernest blef tingliust efterschrefne breve og sedeler. Rolf Olsens Pantebref paa Ruuds ödegd af 7 April 1705. Claus Hundstads panteforskrivelse til Sr Christen Fröshoug paa hans fæe, hester og ald boehave dat. 17 Jun. 1705 - Ole Stadums pantebref til Niels Onsager paa 6 kiör dat. 29 Maji 1705. Johan Svendsens böxelsedel paa ½ pd Rugmeel i söndre Field dat. 14 Janv. 1705. Gulbrand Olsens böxel-sedel paa 1 schippd malt i söndre Field dat: 14 Janv. 1705.

Fogden Sr Tönder begierte opsettelse i den sag mod fangen Erich Knudsen saasom Procuratoren Hans Poulsen iche tilstede ej heller en deel af hans indstefnte vidne. Monsr Grönbech paa sogne Presten hr: Hendrich paa Hole og hans hustrues vegne mötte udj Rette forklarende paa deris vegne at endschiönt de iche er stefnt til dette ting ej heller til foregaaende vidners examen baade her til tinget saa vel som ogsaa udj det privat forhör holdet over fangen paa Gaarden Steen over hvilche forretninger vedkommende beklager sig ej allene at vere falden udj et schammelig böjde og byerögte som er bleven confirmeret ved et sær correspondance af andre vedkommende, saa aarsages de at give dette i Retten tilkiende at de maae give deris uschyldighed tilkiende og forsvare sig imod saadant utilbörlig paasagn til hvilchen ende fuldmegtigen og sagde at vere hid formaned, eftersom fangen Erich Knudsen til i dag ved opsettelse var ----- at möde, saavelsom vidne som fuldmegtigen sagde maae (fol. 208b) fornemme og haver seed at vere her til stede men som maae fornemmes af foregaaende fogden Sr Tönders Protocolation at hd begierer sagen opset paa 14 dags tid vil hd indstille til Retten om det kand vere forsvarligt at opholde saadan höjpaagiældende sag helst en af de rette parter som sagen efter det spargerede bye og böjde rögte vil paagielde det iche vil consentere som Loven giver bifald saasom vidnene ere her tilstede og Sr Tönder self haver fangen i arrest paa sin gd som hd hid kand commendere naar behager. Skulle dette af Dömeren imod forhobning iche billigis saa begieris copie af foregaaende forretning og protocolation saa viit her ved tinget er passeret saavelsom copie af laugdagen og det nu for Retten passerer, kunde man og faae copie af det privat forhör giöris derom og ansögning til sagens opliusning og som sagen paa den maade iche paa 14 dage kand blive af ved komende overvejend udfordris den til lengre tid til at udtage nyt stefnemaal hvilched beroer paa Rettens forslag i det mindste paa 6 uger, men ellers formodede fuldmegtigen Rettens Kiendelse om de nu tilstede verende vidners examen. = Monsr Tönder lod indföre at saasom Hans Poulsen som sagen i hænderne er overlevered ej er tilstede ej heller vidnene Lars Moe og Peder Larsen som befindis efter stefnevidnene Tosten Bye og Thor Moens ædlig aflæg i deris qvindes paahör Loulig at vere stefnt, saa formoder hand at sagen til d: 10 Aug. og ej lenger vorder optagen, til hvilchen tid hand og videre vil lade besvare forindförte Monsr Grönbechs propositioner. Hvorfore sagen beroer til forberörte 10 Aug. og kand Retten iche resolve i fangen Erich Knudsens absents at forhöre de vidnesbiurd som ere til stede, nemlig Kari Michelsdatter, Gulbrands Guro og Sigri Gulbrandsdatter.

Bent Skamarchen ved schriftlig varsel lader stefne Peder Piocherud og Hendrich Hove for 20 Rd^f de h: efter contract schyldig Halvor Domholt og Tosten Bye aflagde Eed at de ere louligen stefnt, Hendrich Luth svarede her til at som Cit. ej kand bevise at hd i nogen maade hver-

chen schriftlig eller mundtlig har covered for samme penge saa vil hand formode at blive frikient for hans sögning og tilkient kost og tæring som de indstefnte ej möder saa forelegges dem laugdag til d: 27 Nov. ordinair ting.

Lars Hansen stefner Peder Fröou for hand uden hans minde har bort taged en deel erteriis paa Fröou. Stefnevidne aflagde Eed nemlig Niels og Tosten Bye at hand er loulig stefnt. Jens Moe tilstod at Lars Hansen har befaled ham i höst var at hd iche schulle lade Peder faae nogen slags fouragie af det hand tilkom for hans anpart i Fröou og aflagde sin Eed at Laurs og Peder hafde utræsched erter tilsammen, som erterne var aftresched tog Peder erte riisen og förte det i et hus tilsammen og uden forlof forterede ved sine creature baade hans egen og Lars Hansens part. Det samme var og Leene Moeß Eedlig tilstand. Og foreleggis Peder Fröou loughdag til d: 10 Aug: -

Ole Vee stefner Peder Fröou for en hest hd af ham bekommed mod 17 tiöv bords försel etc. Niels og Tosten Bye aflagde Eed om stefningens rigtighed optagen ut supra.

Anders Christensen paa hr: Raadmand Lærshovs vegne fordrer i Rette en deel Debitorer stefnevidne Poul Olsen og Michel Borsen afhiemlede ved Eed loulig at have stefnt de udj indlegged anförte 9 bönder.

Item paa egen vegne tiltales Ole og Johannes Gomnes for = tölt hustömmer de ham schyldig etc s: forrige vidne ved Eed bekreftede (fol. 209a) at de vare louligen varslede.

Item paa Sr Lemmich og Anders Jensens vegne söges Christen Utvig for at fremviise sin böxelsedel paa Utvig, Christen svarede at hd har böxled Utvig af David Sinkler og nu er Hans Must hans Landherre som hand svarer Landschylden til, optagen ut supra.

Sören Hungerholt stefner Christian Utvigen for 2 Rd^r hd h: i hestebytte schyldig stefnevidne Rolf Rudsödegd og Jörgen Öfrebye vant ved Eed at hd er loulig stefnt. Sagen er med laugdags foreleg til d: 10 Aug. Opsat.

RETTERGANG 20. JULI 1705 VED HØNEKILEN I NORDERHOV

Anno 1705 d. 20 Julii blef Retten betient paa tilstefnte Aasted udj Laquettes Mænd Siver Tanberg, Ole Gaunum, Poul Burud, Ole Jensen og Ole Tronsen Vager og Mons Gaunum samt böjdelensmanden Peder Rasmusen Raae deris oververelse angaaende noget af dito platzer ejedeler som Granderne deromkring sig vil tilholde. For Retten fremstillede sig Christian Thomesen befuldmegtiget paa hr: Capitain Jan von Brienkis vegne producerede en schriftlig stefning om ejedelerneß fratagelse af 4 Maji sistafviigt. Dernest producerede hd en dom om Hönekiilens ejedeler dat. 6 Julii 1668. Derefter fremkom de indstefnte vidnesbyrd som tilstod som følger Jens Hengsle ved 70 Aar gl: tilstod at nogle aar för irettelagde dom gich, lejede hd schov af Ole Torchilsen Hönen i 4 à 5 aar af Granderne uformeent alt ned efter til d: Myrdoch som gaar imellem Stadums ejer og Hönekiilen og da var Hönekiilen ej opröd, ingen talte til ham derfor hvorför hd gaf Ole Torchilsen om Aaret 2 Rd^r, Ole Pedersen Hönekiilen tilstod at for 7 Aar siden kom hd fra Hönekiilen hvor hd boede i 23 Aar imens hd boede her brugte hd de ejedeler til Hönekiilen sönden for Kiilen uformeent alt indtil Myren indtil Jens Jonsen kom til Jyllemark: da ville hd formeene ham at græse eller hafne i Myrene og som Jens begynte at rödde der i marchen forböd proved ham det, men hand agtede ej hans forbud og tilstaar proved at det er en Elleve Aar siden Jens begynte först at rödde paa den Nordre side Myren eller Evien. Jörgen Larsen gestendigede at den Myr hand os anviiste som ligger imellem Hönekiilen og Jyllemarch, er det sted hd med sit Lauret har dömt at vere schielne imellem Stadums ejer og Hönekiilen hvilchet Thor Rösholmen som med var paa Rettergangen Anno 1668 lige-

ledis tilstod og gestendigede. Hr: Hendrich Opdal og Ole Rolfsen og Ole Olsen Stadum Ole Averön, Jon Braaten, Embret Averöen, Jenß Jyllemark: og Thor Rösholmen var alle tilstede. Anders Christensen paa hr: Hendrich Opdals vegne fremlagde et indleg af i dag. Jon Andersen Broten vedgich at nu paa 20de Aar siden i vor, kom hand först til plätzen og da var den ej bebyged, men var opröd af Averöes beboere til en braate. Jens Jyllemark: vedstod at for en 10 a 12 Aar siden begyndte hd först at rödde norden for Myren. Hr: Capit. Brinches fuldmegtig Christian Thomesen indgaf sin schriftlig paastaaende og refererede sig til den i Retten indgivne dom etc. Contraparten Jon Broten og Jens Hyllemarch formeente at blive ved deris ejedeeler som de har haft og brugt i hævds tid. Provene Jens (fol. 209b) Hengsle og Ole Hönekiilen aflagde Eed paa deris gjorde provning som for dennem af protocollen blef oplest.

Afsagt. Efterdj Jens Jyllemark: self tilstaar at hd for en 10 a 12 aar först har opröd det omtvistede stöche march Norden for Myren, og provene vidner at have brugt samme uformeent indtil Jens Jyllemark: sig det bemegtigede, Monsr Jörgen Larsen og saa velsom Thor Rösholmen som med var da den producerede og i acten indförte dom blef afsagt, har anviist os Rette schielne og deele hvorefter dom er afsagt imellem Stadums ejer paa den ene og Jyllemark: anden siden, Contraparterne ej heller med ringeste beviis til forsvar fremkommer alt saa har vi for ret og billigt eragted at Hönekiilens ejendom bör gaae Langs med Evie Myren indtil Törhoven lige oven for Broten Derfra over Seltemyren til fiorden hvor vi har schandsed i et furetræ paa den Nordre side Hönekiilen Retter Thore Rösholmen den bugt paa sit gierde noget lidet neden for ledet som er indgangen til Rösholm engen hvorfra deele bör gaae lige ned til et fure træ som vi merchede ved Tyrefiorden og der i fra i vandet, hvilche deele steder her efter bör vere rette schiellne imellem Stadum og Averöens ejedeler paa den söndre og Rösholmen paa den Nordre side forberörte Hönekiilen, saasom den udj retten fremlagde dom saadant confirmerer og stadfester.

RETTERGANG 29.-30. JULI 1705 VED FLÅTAN PÅ KROKSKOGEN I HOLE

Anno 1705 d: 29 Julii blef Retten betient paa tilstefnte Aasted ved Flöteren var tilstede paa fogdens vegne Laurs Hansen, Böjde Lensmanden Tosten Bye samt et uvilligt Laugret af Hole Prestegield nemlig Claus Hundstad, Niels Bierche Hovor Hundstad, Peder Bierche, Jens Moe, Mads Sörum -

Hvor udj Rette mötte Monsr Morten Leuch og paa hans vegne hans beschichede fuldmegtig Anders Christensen Fröshoug som i Rette fordrede den sag fra afviigte 9 Martii til Aasteden henviist vid. fol. 193 angaaende en deel Mænd af Vangsböjden som schal have indfalden i Floteren eller Dybendalß tilliggende schove og der udhugged en deel tömmer og Bielcher imod hans villie og hannem til stor schade etc.

Af de indstefnte mötte nu tilstede Frideric Vesteren, Peder ibd Gulbrand Berg, Jesper Loe, Svend Trulsen, Poul Hval og Anders Ferdens dreng Hans Pedersen. Som de öfrige inciterede ej mötte har man ved 2de vidne Ole Raae og Peder Lehne ladet dem advare sig i morgen betids at indfinde imidlertid har vi efterseed den begangne hugst i halden oven for Aborre Kiendet og Viigsæteren og befunden 13 tölter Bielche stuber og 1 tölt saugtömmen stuber, hvor af var igien 3 lang tömmer stöcher og 5 feldinger.

D: 30 Julii haver vi igien begivet os paa Aastederne samme at begransche hvor forberörte Contraparter mötte saa og Ole Setrang Niels Frog, Jens Klechen og Hans Berg, hvilche beretter at Poul Klechen og Anders Berg var i loulig forfald. Der efter fremlagde Monsr Leuch hans højExellences schiöde til Sl: Jacob Luth under Kongl. confirmation af 30 Oct. 1668. Luths schiöde til Christen Christensen af 12 Jan. 1669, Christen Christensens schiöde til

Peder Leuch af 2 Sept. 1670 og Christen Christensens schiöde til Morten Leuch af 30 Nov. 1701.

(fol. 210a) Derefter blev parterne om denne tvistighed saaledis venligen contraherede at de tilstefnte og tilstede værende Contraparter begierte Cit. Seig. Morten Leuch vilde lade schee et rigtig schielne og deele imellem hans ejende plads Dybendal med des circumferentz paa den ene og Hougs annexis almue anden side paa det en hver her efterdags kand vide sine egne schove og ejedeler, til hvilchen ende Parterne i voris nerverelse vedtog at sette en deelesteen op i mark:en sönst paa en Aas som kaldis Höjangs aasen hvorfra schoven helder ned til stor Floteren, hvilched og blef efterkommed, hvorefore deeled gaar lige over mark:en og myrene Norden for Oborre Kindet fra ost nord ost til osten lige i vest syd vest til vesten over de omtvistede ejedeler överst i Vigseter Aasen hvor en deelesteen og blef nedsat, fra Höjangs Aasen öster over marchen fölger Mons^f Leuch höjeste Blixsiöe Aasen Norden for Bligsöe vandet som helder til Floteren efter höjstbem^{te} Kongl. confirmation paa hans höje Exell: schiöde. Hvorimod S^f Leuch ophævede sine pretentioner ved denne process med de indstefnte af almuen, i henseende at dette oprettede deele kommer parterne paa begge sider til gafn og nötte præsenterede de indstefnte sig for processens omkostning at erstate Mons^f Leuch 15 tölter sagetömmen hvoraf en hver af de indstefnte belovede at svare 1½ tölt undtagen Jesper Laa og Svend Trulsen som kun begge svarer 2 tölter tömmen til til (!) anstundende foraar ved Flaateren vandet at levere, hvilchen forening parterne med tryk haandeband stadfestede.

TING 5. AUGUST 1705 PÅ TANBERG I NORDERHOV

Anno 1705 d. 5 Aug. blef Retten til opsettelse ting betient paa Tandberg tingstue udj det ordinarie Lauret fol. 206 indfört deris oververelse var tilstede fogdens fuldmegtig Lars Hansen saaog böjdelensmanden Peder Rasmusen.

Christian Thomæsen fordrede igien i Rette den sag paa Sl: Anders Pais börens formönderis vegne contra Poul Hval og Harald Ören fra siste ting til nu forflöt og i hvor vel Contraparterne begierte sagen videre forflöt saa sagde fuldmegtigen at hand det ej kunde consentere, men begierte endelig dom.

Afsagt saasom Poul Hval og Harald Ören ej kand negte jo at restere Landschylden af 1 schpp 12 lispd 1 1/5 sett. i Hval og i Ören 16 lpd 18/35 sett. for Annis 1701. 2. 3. og 4. hvilchet gods til Sl: ~~Hans~~ Anders Pajs börn befindis udlagt som de udj Retten indgifne Lodsedeler videre forklarer. Da som Hval foregives at schylde blandkorn, saa vel som og Ören, Kand Landschylden ej bereignis höjere end til 4 Rd^f af schipp: aarlig, hvorfra afgaar odelschat og rostieniste 1 Rd^f 3 ort 16 bliver igien 2 Rd 8 β. Den fierde part forhøjelse er 2 ort 2 β, efter hvilchen bereigning Harald Ören og Poul Hval svarer Landschyld og forhøjelse for besagde 4 Aar nemlig af hvert schipp: 2 Rd 2 ort 10, thi af odelschat og Rostieneste, som hvert aar til Kongens foged er betalt, kand de schyldige ej tilkiendis at give forhøjelse, alt saa bör forberörörte inciterede Harald Ören og Poul Hval saaledes betale de resterende 4 Aars Landschyld af Hval og Ören med forhøjelse som forbemelt samt i omkostning hver 2 Rd, som inden 15 dage bör udreedis og betales under execution i deris midler efter loven.

Anders Christensen paa Sören Lemmichs vegne contra Odalingerne fol. 207 indfört. Paa Ole Butingsruds vegne producerede Sl: Thue Andreisens tienere Bent Olsen 2de schiöder i rette om Butingsrud (fol. 210b) d: eene af 9 Nov. 1693 d: anden af 20 Oct. 1696. Ole Hallingbye fremlagde godvillig 2de schiöder paa Hallingbye d: ene dat. d. 17 Mart. 1688 d: 2^{den} 9 Oct. 1694. Peder Sommedal forklarede at hr: Oberstlieut. Sibern som formönder for sine stifbörn er gaarden berettiget. Sindre Oppen foruden forrige indgaf en copie af pantebogen paa et schiöde om

Oppen af 19 feb. 1695. Broten foregiver fuldmegtigen at følge Monsr Lemmich sielf. Som mand til opliusing i Retten behöuer det efter SI: Commissaire Laurs Larsen forfattede schiftebref alt saa ville Citant: samme til neste almindelige sageting Lade producere, til hvilchen tid sagen er optagen. = Saa er og den sag angaaende Cit: Debit. item hr: Raadmand Leerschovs sag contra hans Debitorer med fuldmegt. Anders Christensen consentz til samme tid optagen,

Börge Hverven ved Michel Sandseter fordrede den sag i Rette mod Erich Setnes som producere en attest af Embret og Seval Larsen om paastefnte tiere vid. fol. 207 b. og begierte dom. Afsagt. Saasom af ingen af parterne produceris saa fuldkommen beviis at retten kand opliuses om hvilchen af begge fauten hos findes saa bör begge at lide schade og bör Erich Setnes til Börge Hverven inden 15 dage at svare og betale 2 Rd^r under execution efter Loven.

Fogden til forige ting indstefnt Guldbland Möller for slagsmaal med Erich Setnes som afviigte 30 10bris schal have slaget dito Gulbrand. Erich foregiver först at vere overfalden. Derefter provede Hans Ellingsen ved Eed at hand saae iche diße personers slagsmaal men vel at Gulbrand Kom over ende i Kovedören i det hd vende sig tilbage igien og med det samme kom Erichs dose ind igiennem Kove dören paa stue gulved og var den i 2 stöcher, dermed sprang proved til Koven med Lius saa kom Christopher Kiile, Gulbrand og Erich af Koven og Erich tog et vedtræ og vilde slaget til Gulbrand med, det tog Christopher fra ham og da var Gulbrand blodig i ansigtet. Videre viste hand iche. Embret Folum kand ej antagis til at vidne i denne sag saasom hd er ung og ej sögt herrens Nadvere - Poul Kiile vant ved Eed at Erich kom til ham forleden 30 10bris om natten, banchede paa og som pigen hafde Lugt ham ind, som Erich hafde siddet en times tid og druched med Poul saa kom Gulbrand efter, veed intet om deris clamerie men hörte en dose smaled paa Gulved, der efter saae hand at Gulbrand Kom blodig af Koven, da sagde hd gach nu hiem med det du har, meente at en Gryde som stod i Koven hafde giort Gulbrand den schade, derefter gich Gulbrand hiem.

Christopher Kiile vant ved Eed at hand hörte at diße personer, efter at de vare indkomne og druched med hans fader, berettede med hin anden om et qvernebrug, derefter gich Erich til proved som laae i Koven og begierte at ligge hoß ham, ieg er sagde Erich glad ieg kommer af stuen til dig, thi Poul og Gulbrand er vred paa mig, ieg var paa Folum og motte römme derfra for Gulbrand, derefter lagde Erich sig hos ham, Gulbrand sad ved bordet i stuen og sagde Erich til Gulbrand i morgen raser du af at ieg motte römme fra Folum for din schyld, tier du iche schal du faae vide andet derefter stod Gulbrand op af höjsædet og kom (fol. 211a) til kove dören, saa stod Erich op af sengen og de möttes i kove dören der falt de over ende, som hialp Helge Kiile dem op og holt Erich om livet op til sengen, saa tog Gulbrand i Erich hans hoved og som de abede sig efter sengen og trögte ham stod hd op tog Gulbrand i Kragen og tregte h: baglens ind over dörtræed, som Erich kom efter og tog et vedtræ det tog proved fra hannem. Videre viste iche undtagen da Erich stod af sengen, da hörte hand dosen rögte ind paa stuegulved og at begge vare blodig i ansigtet. L. Hansen paastod at de begge burde böde efter Loven. Sagen er optagen til doms til i morgen.

Fogden ved stefnevidne Jon Slore og Ole Raae har ladet stefne Jörgen Oppen for slagsmaal med Gunder og Ole Tronsöner, som Jörgen mötte iche til seeneste ting, fra hvilchen tid sagen til denne tid blef optagen, hvorföre de aflagde Eed at stefningen er loulig forkyndt, derefter fremstillede fogdens fuldmegtig efter schrefne prof: Anne Johansdatter vant ved Eed, at som Jörgen Oppen og hendis Sön var indkommen og hafde sat sig i Köchened da siger Jörgen til hendes Sön med löyer det var sielebod at slaae dig paa kieften, som Gunder hörte dette ind i stuen, kom hand ud i köchened og spurte, hvorföre Jörgen ville slaae ham paa kieften, dermed bar det i hob med dem, hvem som slog först viste hun iche, ej heller hvor de bar sig ad, thi hun paßede hindis husholding.

Maren Nielsdaters Eedlig profning var at som hun kom ind til Anne Johansdater omtrent en 14 dage for paasche sist afvig, da sad Jörgen Oppen ved Nedre bords enden i stuen og Ole Tronsen stod mit for ham, agtede iche hvad de talte til hin anden, derefter reiste Jörgen sig op, tog Ole i hoved med den eene hand og slog efter ham med den anden, der med falt Jörgen i benchen og Ole stubte efter, med det samme falt bordet ned paa den eene ende, som Ole kom op igien var hand blodig i panden, som hun meente hd sich paa bordkanten, tilstod at de vare begge druchne og at de för hun indkom hafde veret i clamerie sammen videre hafde hun ej at vidne og veed ej hvem som var aarsag til deris trette. = Anne Olsdatters Eedlig tilstand var den selfsamme som Maren Nielsdater omproved haver.

TING 6. AUGUST 1705 PÅ TANBERG I NORDERHOV

D: 6 Aug. 1705 blef Retten atter i forberörte Danemænds oververelse betient paa Tandberg tingstue. Blef da i den sag imellem fogden paa den eene og Erich Setnes og Gulbrand Möller anden side fra i gaar opsat saaledis dömt og afsagt. Efterdj ingen af de förste vidnesbiurd kand paatyde Erich Setnes eller Gulbrand Möller at have slaget eller haar rusched hin anden, men vel at de i druchenschab har faldet over ende, presumerende at Gulbrand i faldet har stöt sig paa en gryde etc, da siunes iche at de udy den sag efter fogdens fuldmegtiges paastand ere straffeldig efter loven, hvorfore de for fogdens tiltale i denne sag frikiendis.

Fuldmegtigen Lars Hansen satte i Rette at som Jörgen Oppen voldeligen har overfaldet de 2de brödre Ole og Gunder Tronsöner som i gaar indfört, den ene efter (fol. 211b) den anden, paa-stoed hand at hd bör pleje for hver 18 Lod sölf og derforuden for blodved Ole Tronsen bekom i hans pande at lide efter loven, hvorefter hand begierte dom, Ole Tronsen sagde at hd hafde ingen klagemaal imod Jörgen Oppen, meente at hafve faaed det blod ved i panden da hand falt over bordenden. Paa Jörgen Oppens vegne mötte ingen tilstede og blef ej videre i sagen ind-givet hvorfore = afsagt. Efterdj Jörgen Oppen fuldkommeligen overbeviises at have slaget og draget Ole Tronsen da kand hand ej befries at io efter loven bör böde 3de 6 lod sölf som inden 15 dage efter at denne dom ham vorder ankyndiget bör betales under adfærd efter loven.

Fogden ladet stefne Marta Olsdater Setrang for lös lejermaal med soldat Ole Mathiisen som hun til neste ting var loulig stefnt og ej mött, derfor til denne tid Laudag forelagt og nu ej hel-ler comparerer og er vitterligt at hun er beligged saa er hun tilfunden inden 15 dage at böde hendes lejermaals böder eller og lide efter loven.

Fogdens fuldmegtig begierte dom contra Anders Berg fra fol. 207 til denne tid optagen. I sam-me sag proved Maren Michelsdatter ved Eed at hun saae at Anders Berg slog Anders Möreböe med öxen enten det var med vandvare eller med villie viste hun iche og som hun saae ud igiennem hendes husbands vindue kunde hun for foßens susen ej höre havd ord dem falt imel-lem, siden kom Moreböen ind til dem, da var hand blodig i ansigtet, 2 dage derefter saa hun ham sidde hos Bernhardt Uden, hvor hand sang i en kempe bög (?), videre hafde hun ej at prove.

Peder Christiansen paa Anders Bergs vegne begierte indfört at som ej beviises at Anders Berg forsetlig men af vanvare har slaget Moreböen, da de begge vare druchne, og ingen af dem öve-de nogen clamerie enten för eller siden, til med var det en ringe schade som hand strax blef god af og ej lydt i nogen maade, da formoder hd at Anders Berg som gick for Moreböen og den anden efter, som vinched med sin öxe, at befries for fogdens tiltale, hviß ej da sagen til neste ting at vorde optagen, at hd til samme tid kunde före sine vidnesbiurd.

Fuldmegtigen paastod at som Anders Berg uden given Aarsage har slaget Moreböen med öx-hameren i Ansigtet hand derfor bör böde 18 lod sölf og derforuden half saa meget for Ar

som ej med Kleder kand schiulis og som hd har overfaldet Morebön paa hans rette og lovlige vej og der har tilföjdet ham schade paastaar hand derfor at bör böde 3de 40 Lod sölf. Videre blef ej indgived eller paastaaed hvorfor afsagt. Som Anders Berg med sin öxe har scamferet Anders Moreböe i Ansigtet alt saa bör hand for slig sin mishandling at böde efter loven 3de 3 lod sölf og for det tilföjdede saar i ansigtet som ej med kleder kand bedeches half saa meget og derforuden bör hand til Anders Morebön for sin svie og brech samt i omkostning at svare 3 Rd^f inden 15 dage under adferd efter Loven.

Peder Rasmusen fordrede i rette den sag mod Gulbrand Folumsqvern, Gulbrand foregaf at qvernebruget ej kom i gang, efterat det A^o 1700 af flommen var udgaaed, för ved sommeren maaled 1701 hvilchet er 4 Aar til den 14 April 1705, af qverneleje er hd de schyldig at svare til Lachman for sin halve part i 4 Aar 24 Rd^f, item efter det producerede (fol. 212a) Notarial instrument 29 Rd^f 2 ort 5 ß, er i alt 53 Rd^f 2 ort 5 ß. Videre blef ej Indgivet men fuldmegtigen begierte dom. = Afsagt. Efterdj det befindis at Gulbrand Folumsqvern efter hans forschrivelse til Seig^r Lachmand er schyldig 29½ Rd^f 5 s. samt i leje af qvernene for 4 Aar beregnet fra vaaren 1701 da bruget först er kommen i gang efterat det Anno 1700 gansche med hus og qverne steene i den store flom udgich, og til vaaren 1705, belöbende sig til 24 Rd^f Sr Lachmands anpart, hvorimod den af Gulbrand indgifne regning ej kand arregateris til rabat, efterdj dets producerede contract af 7 April 1701 forklarer hvor meget Gulbrand er tillagt for Qvernehuset at opbiugge, med mindre hans principaler self derudj vil giöre nogen forandring, altsaa er hand hermed tilkiendt at svare sin giæld med 53 - 2 ort 5 s. samt i processens omkostning 3 Rd^f og det inden 15 dage under execution efter loven.

Andreas Jensen lader stefne Ole Fridrichsen for 96 Rd 3 ort hd ham efter obligation schyldig dat: 13 Mart: 1704, paastaar dom med rente og omkostning. Ole Friderichsen begierte opsettelse til neste sageting imidlertid vil hd söge sine Debitorer i Valders for at betale ham med. Videre blef ej indgivet hvorfor afsagt.

Efterdj Ole Friderichsens pure forschrivelse formelder til Sr Anders Jensen at vere schyldig 96 Rd^f 3 ort og hand intet beviiser derpaa at vere betalt, alt saa bör hand samme 96 Rd^f 3 ort med 3 Rd^f i proceßens omkostning til Cit. Sr Andres Jensen at betale og det inden 15 dage under adfærd og Execution efter Loven.

D: sag h^r Raadmand Lerschou har mod sine Debitorer er med hans fuldmegtig Anders Christensens consentz til neste ting forflöt.

Peder Christiansen paa Lars Hammers vegne fordrede sagen til doms mod David smed fra fol. 208. Derefter indgaf David smed sit indleg af i dag. Derimod indgaf Peder Christiansen sin schriftlig forset. Videre blef ej indgivet.

Afsagt. Efterdj baade David Smeds revers til Sr Lars Hammer saavel som Hammers sedel til Peder Christiansen paa 24 öxer til smeden at levere er af en dato, kand man der af slutte at Smeden for slede arbejdet der med schal vere betalt og end meere fordj hd erbiuder sig at vil giöre Eed at sagen er af saadan sammenheng, som David smed da ej paa denne maade har bekommed fornøyelse for sit kand det ham ej tilleggeß nogen crime at hand har tardered med Uvenner (?) til hand faar sin fornøyelse for den udlovede slede. Som da til David smed ej er levered de udlovede öxer er hand frikient at levere noget arbeid fra sig og Citanten tilfunden at give ham i processens omkostning 1 Rd^f inden 15 dage under execution efter loven.

Erich Setnes fordrer i Rette den sag mod Hans Marigd og hans qvinde fra fol. 201 og 207.b. forflöt. Paa Hans Marigaards vegne eschede Peder Rasmusen, efter indlagde Documenter, dom. Cit. begierte for hver jafndöger Kædelen har været paa Marigd 12 s efter böjdegang be-

dragende sig i 10 uger til 8 Rd^f 3 ort og derforuden i kost og tering 6 Rd^f. Videre blev ej indgivet hvorfor = afsagt -

(fol. 212b) Som retten har forelagt parterne at giöre imellem hin anden ved liqidations mænder rigtighed om debet og credit angaaende de dem imellem verende handling om leverede tiere og andet de som parterne ej til datum har fylestgiort samme foreleg kand ej noget derudinden af Retten kiendes förend foreleggelsen vorder fuldbyrdet. Hvad betreffer den til Hans Marigds qvinde udlaante brendevins Kedel, da som hun har forholt ham sit Laan eller leje som bör lydeslös hiemkomme som ej er scheid efterdj hand fremviiser begge Pibenderne at vere i hendes være, afbrut, saa bör hun derfor og for forholdningen at betale ham 4 Rd^f og i omkostning 2 Rd^f inden 15 dage under execution efter loven.

Lars Hansen fordrer igien i Rette fra fol. 207 den sag mod Christen Holm, som iche mötte. Afsagt -

Christen Holm bör efter fremlagde beviis til Citanten Sr Schumacher at svare de ham credite-rede 3½ Rd^f inden 15 dage under execution efter Loven med samt i omkostning 1 Rd^f.

Laurs Hansen som til siste ting hafde indstefnt Anders Olsen söger ham i Rette igien efter fremviiste dom om giæld af 26 feb: 1704. S: indstefnte ej mötte er saalunde udinden denne sag dömt og afsagt at hand til Cit: Sr L. Hansen inden 15 dage sin debet med 26 Rd og i omkostning 2 Rd^f bör betale under adfærd efter loven.

Ole Friderichsen til siste ting indstefnt Jesper Gregersen for giæld som stefnevidne Christopher Ellingsen og Niels Tinning aflagde Eed paa at hand var louligen stefnt. Stefningen er af sist afvigte 15 April. Derefter producerede hand 3de sedeler under Jesper Gregersens haand paa 80 tölt. 9 stocher furu paa maal og 9 stocher gran tömmer hvilchen sag med Citantens consentz er til neste sageting forflöt.

Fogdens fuldmegtig ved lensmanden Lod fremstille for Retten et qvindfolch Gunild Pedersdatter tienende hos Ole Sivers: Vager som 14 dage for paasche sist afviigt bekiender at som hun löb igiennem matstuen, saae hun nögelen staae i Skabet lugte op saae der en pengepung hvoraf hun tog 2 haandfuld med penge, som hun meente schulde vere til 15 Rd 2 ort 16 ß. hvilche penge tilhörte Soldaten Ole Olsen Vager som for Retten tilstod til Kong. May. fogged at at (!) have overdraged sagen til udförelse som hd ej self er er (!) god for den at udföre og efterdj Qvindfolched godvillig tilstaar forseelsen formeente hd hun efter loven burde dömmes til straf lidelse saasom Almuen med vagt derved kunde blive forschaaned nu i Ahne tiden,

Som en deel gotfolch udj denne sag foregives at vere i sagen interessered som dennem schal ~~ved~~ vare nærgaaende alt saa kand mand i denne upaastefnte sag ej faulitere vedkommende efter Lovens 1 b. 4 cap. 1 cap. (!) undtagen alle vedkommende vare louligen varslede -

Tingbok II-19

TING 6. MARS 1700 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

Dend 6 Martj holtes Almindelige Sageting paa Trøgstad Tingstue i Nördrehougs Prestegield paa Ringerige med effter^{ne} Laugrettis mænd Neml: Sifver Tandberg Povel Wesβetrud, Ole Wee, Gulbrand Berrig, Peder Trandbye, Gulbrand Andfindrud, Johannes Sörum oc Simen Egge, war oververendis voris gunstig hr: Amptmand welb: Povel Glud, samt Kongl: Maj^{ts} fouget Seig^r Laurs Tönder oc ellers meenige Ting Almue.

Hvor da velErmelte voris Gunstige hr: amptmand lod publicere Kongl: Maj^{ts} forordning om de rette nye almanacker dat: d: 28 Novembr: 1699.

Noch Kongl: Maj^{ts} forordning om Moderation i Taxten paa den nye Gradual oc Kirche Psalmebog dat: 9 decembr: 1699.

Noch Rente Cammeretz forklaring udj den nye Stemplede Papiirs forordning, dat: 11 Novembr: 1699.

Ole Flaskerud lod tingliuse sit Skiöde af Torckel Carlsen Fiösviig paa den Gaard Fiösviig paa den Gaard Fiösvig dat: 2 Janv: 1700.

Tosten Weme imod same bref lod indføre at hand formeente det samme gods burde vered han: tilbuden förend Torchel det til nogen anden kunde Selge.

Friderich Olßen Wæstern oc Christopher Rolfsen Sköyen Lod Tingliuße deris Skiöde af Mag: Jonas Ramus paa den Gaard Kragstad skylder it skippund 15 lisp: dat: 2 Martj 1700.

Amund Sifverßen Nördre Semmen Lod tingliuse sit Skiöde af Ifver Haagensen Flatten i Hædalen paa ½ skpp: gidz i Nördre Semmen med Böxel oc Herlighed dat: 22 Decembr: 99.

Harald Land lod tingliuße sit Mageskifftebref af Ole Pederßen Land paa den Gaard Land skyllende it Skind dat: 12 April: 1699.

Gunder Jonsen Berg oc Povel Siverßen Houkedalen, Lod Tingliuße hver sin Gienpart af deris sluttede Mageskiffte hvorved Gunder Jonsen til Povel Siverßen afstaar it par qverner med des qvernestöe nedenfor Berrigs Jordet, Imod 7 3/5 setting skyldegods udj Nedre Berg, er dat: d: 3 Martji 1700.

Claus Anderßen Aasene Lod tingliuse sit Skiöde af een deel sine medsödskende paa deris anparter udj trende Rödstöder udj Aasene Neml: öfre oc Nedre Jonsrud, Item Gundersru Saavel-som oc udj een Saug öst i Aasene dat: 28 octobr: 1699.

Christopher Tveten lod tingliuse sin Böxelseddel af Gregers Mortensen Sand paa den Pladz Heggen skyllende 1 f^r dat: 1 Martj 1695.

Peder Hanßen Rua Lod tingliuse sin Böxelseddel af hr: Henrich Opdahl paa den Pladz Rua dat: d: 12 Decembr: 1699.

Arne Halvorßen lod tingliuse sin Böxelseddel af Engebret Pederßen Nærstad paa den gaard Nördre Weysteen dat: 6 Martj 1700.

Ole Pederßen Stöfren Lod tingliuse sit Mageskifftebref af Harald Anderßen paa den Gaard Söndre Stöfren skyllende 2½ lispund dat: 12 April: 1699.

Hans Reggertßen paa sin Broder Abraham Reggersens veigne lod tingliuse een bevilling som hr: Major Sibern udsted oc bevilged velb: hr: Stifft amptmand Mathias Tonsberg oc velb: h^r Berg Raad Niels Mechlenburg paa eendeel Commoditeter paa oc ved Weyens Land oc Grund til deris Tömmerbrug fra Hædalen oc Wallers dat: 2 Janv: 1700.

Imod samme forsk^{ne} bref lod velædle hr: Secreterer Gehard Treschow oplæse sit forpachtnings bref af autionsforvalteren Seig^f Henrich Blichfeld paa Sal: ober Raadmand Eggert Stochfletz Arfvinger oc Sterboes veigne paa de tvende Sauger i Hönnefosß Näml: Leth oc Torckelsens Sauger med des ankleif oc til behör er dat: 2 Janv: 1699.

Welædle hr: Secreterer Gerhard Treschow oc hans Svoger Seig^f Söfren Hansßen Lemmich indgaf een warsel seddel dat: 8 Janv: 1700 hvorved deris tiennere oc Saugfogder Gunder Gunderßen oc Knud Olßen hidstefnt Elias Eliassen, Hans Engebretsen, Ambiörn Murmester, Niels Anderßen oc Ole Anderßen ved Hönnefosß, tiltalendes dennem for gevalt oc Skade de Citanternis Principaler tilföyed paa deris brug oc Kiørsel dam paa wæstre side Elwen etc. Item der til Stefnt Abraham Reggertßen som de beraaber sig paa at have forleed den: til samme Arbeid, med ellers viidere samme warsels indhold etc:

Paa den indstefnte Abraham Reggertsens Veigne mötte hans Broder Hans Reggertsen oc indgaf hans Skriffblig Indleg dat: 5 Hujus.

Saasom Jeg oc mine Börn er saaviit udj denne Sag interessered, Angaaende den halvepart i HoffSaugen i Hönnefosß, at Jeg mig ej noged i denne Sag kand foretage, Saa Remiteris det til viceSorenskriveren Mons^f Christian Müller, eller hvem den höygunstige öfrighed dertil vil anordne.

Under-Byefogden af Bragenes Michel Nielsen effter opsettelße fra nestleden 16 Novembr: paa sal: Raadmand Eggert Stochfletz Arfvingers veigne i Rette fordred een deel des debitorer /: som da ej gich dom udj :/ saa som först

Torchel Johansen angaaende de 292 tylter oc 6 stk^f Tömer som hand skulle uddrive, Hvorom Torchel Johansen nu for Retten gjorde saadan forklaring at hand sig hafde paataget at skulle fremdrive samme forskrefne Tömmer, oc derfor skulle have 1 ort 8 ß for tylden Mens hand haver icke meere der paa bekommed oc oppebaared end de 12 rdr 2 ort 8 ß som der gich dom over han: for til des betaling, wiidere beviislighed blev ej derom fremfört, Saa kunde oc ej noged wiidere derudj kiendis til nogen svarelse Uden Nemmere behörig beviislighed;

Laurs Laurßen Saugdrenng, mötte oc vedgich at vere Skyldig 1 rd 3 ort 20 ß. Svend Olßen flaadedrenng fordres 1 rdr 1 ort 9 ß, paa hans veigne mötte Johannes Sundet oc indgaf een seddel af Mons: Thuue Andreißen oc Byskriveren Peder Povelßen at hand skulle have til gode i Sterboed 1 ort 13 ß oc benegter at hand ej noged er skyldig, er frikiendt,

Söfren Bendixsen effter Special Reigning oc afReigning i bogen N° 3 fol: 14 findes skyldig 43 rdr: 1 ort 12 ß, mötte oc Gielden oc Reigningen som Special for han: oplest ej kunde fragaa, Mens beklaged sin Armod og fattigdom.

Ole Skredder ved Hönnefosß kreves trej aars Grundleje for 6 - 7 oc 98 aarl: ½ rdr: er 1½ rdr: Manden död for 2 aar siden, Mens hans Sön Anders Olsen svared at han döde i Armod oc indted effter han: til betaling oc hans effterlatte Hustru sidder en wanför oc Arm qvinde.

Elias Sundet effter Bogen N: 3 fol: 22 findes skyldig 35 rdr 23 ß mötte oc gielden ej benegted, mens beklaged sin store armod,

Johannes Christensen Sundet mötte nu Sielv for Retten oc effter ad af Bogen for han: blev oplæst hvad hand hafde bekommed for de 5 rdr 20 β han: fordres, da vedgich hand same gielt at vere rigtig oc vil det gierne betale med Arbeid.

Anders Jacobßen forrige Saugmester fordres 10 rdr 1 ort 12 β, mötte oc gielden ej fragich oc sagde sig gierne at ville betale med arbeit som for gielden var Udloved,

Jon RödningsSand Krevis 24 rdr 1 ort 16 β, paa hans veigne svared Lensmanden Peder Rasmusen at hand Gielden ej fragaar, med haver intet at betale med,

Belangende de 6½ rdr: som Engebret Hougerud seeniste 16 Novembr: disputered oc blev hensat til nermere forklaring, Saa fremvistes nu sal: Eggert Stochfletz Hovedboeg som paa fol: 303 findes tilfört at Engebrets qvinde bekom til een Process imod Hallenningerne 7 rdr hvorfore Engebret Hougerud er tilfunden samme 6½ rdr: tillige med de forrige vedgaaende /: oc paadömbte :/ 65 rdr 3 ort 14 β at betale med 4 β af hver daler udj omkaastning inden 15 dage eller ved adferd effter Lougen at Udsögis.

Iligemaade de 2 rdr 16 β som Erich Findsand sagde sig formeget at vere paafört udj de 13 rdr til den trette med Hallendingerne, Saa beviises nu med Hovedbogen at hand af same Penge bekomed 3 rdr: Saa er Erich Findsand tilfunden de forskr^{ne} 2 rd 16 β /: tillige med de forrige paadömbte 24 rdr 3 ort 11 β :/ at betale inden 15 dage med 4 β af hver daler i omkaastning eller ved lige adferd effter Lowen at Udsöges.

Michel Nielßen fordred Dom over forskrefne gielt Saa er forskrefne debitorer hermed tilfunden den for indföerte skyldige gielt inden 15 dage at betale, Saasom Laurs Sagdreg 1 rd 3 ort 20 β, Söfren Bendixsen 43 rd 1 ort 12 β, Ole Skredders Qvinde 1½ rdr:, Elias Sundet 35 rdr: 23 β, Johannes Christenßen 5 rdr 20 β, Anders Jacobßen 10 rd 1 ort 12 β, Joen RödningsSand 24 rd 1 ort 16 β, med 4 β af hver daler i omkaastning, eller ved adferd effter Loven at Udsöges.

Hans Reggertsen paa sin Broders Abraham Reggertsens veigne lod tingliuse it bevillings bref af Sr Jacob Lut til velb: hr: StifftAmptmand M: Tonsberg paa een deel Commoditeter med Tömmehengsle oc flaading ved Næslandet i Aadalen, dat: 12 febr: 1700.

Belangende den fra seeniste 14 decembr: hidtil forflötte Sag som Hans Tosβevig hafde Stefnt Niels Harchenes for den Koe hand hafde taget fra Johannes Graflj imod hans vilge, oc allige vel Niels Harchenes findes louglig Stefnt oc Laugdag forelagt Lader hand endnu ej svare til sagen, Saa fremstilled nu Citanten Hans Tosβevig sine Prouf Neml: Nub Strande oc Torsten Gulbrandsen Hougerud, hvilche effter aflagde Boger æed samhernig Proevd at nu i forleden Höst var di paa Graflj, da kom Niels Harchenesßes dreng Naunl: Gulbrand Olßen oc Carl, hvilche tog een Koe fra Johannes Graflje, som di sagde at di tog den udj deris Hosbunds Niels Harchenesßes Gielt, da Skiöd Johannes den: til vidne oc Sagde at di tog Koen imod hans vilie, Noch Proved di at Niels Harchenes hand Soldte same koe igien til Gulbrand Olßen som slagtede den.

Viidere med Sagen beroer til nestkommende onsdag.

Ole Skollerud fremstilled tvende Stefnevidne Naunl: Nub Strande oc Hans Tosβevig som ved æed afhiemled at de med louglig varsel til dette Ting paa Ole Skolleruds veigne haver Stefnt Tor Blaxtved oc Knud Skoungnes for nogle aars Skatter som Ole Skollerud haver betalt af Bione wandet oc di bruger samme vand,

Paa de Ind Citeredis veigne Svared Peder Rasmusen at de begierer fremskud i Sagen; Saa er den: laugdag forelagt til neste almindelige Sageting.

Her fremstilled sig velædle hr: Secreterer Gerhard Treschow, Seig: Thue Andresen Wolfsberg, Seig^r Söfren Hansßen Lemmich oc Monsr Samuel Hansßen Arctander, som paa egen oc samtlig Saugbrugende her paa Ringerige, deris veigne, var begierendis ald ting Almuens widenskab oc tilstand, angaaende de Personer som kaldis Saugmestrer, hvad deris Vilckor, Lejlighed oc fortienniste kand være; da blev af Almuen tilsvared /: som ellers Alle her paa stedet Noch som i Sandhed vitterligt oc bekiendt :/ at een Saugmesters vilckaar oc fortienniste er Svare ringe efftersom hand ej haver meere i lön /: Naar Saugmester Skatten ½ rdr for hver tusind bord aftagis :/ end 1½ rdr: for tusind bords Skiørsel, oc hvad det kand bedrage til deris samt Hustruers oc Börns ophold, kand Reglementet best udviise hvormeget paa een hver Saug maa Skiæres, der dog offte undertiden ej nær kand opnaaes det tillatte fulde quantum, undertiden for mangel af Tømmer, saa vel oc for wandetz U-beqvemhed som enten forlidet eller formeget etc: Af same Ringe lön maa de Underholde deris qvinder oc Börn Saavelsom deris egen winter kaast oc Klæder, Saa oc der af betaler deris Consumption, Saa deris vilkaar oc tilstand er mest udj stor Armod oc fattigdom, Som saaleedis Sandferdeligen hos eenhver af denem nochsom kand fornemmes.

Sammeleedis ocsaa om de Personer som de kalder Saugfogder, hvilkes vilkaar ej anderleedis end at de ere tiennere ved Saugerne, oc tiener deris Hosbunder /: Neml: de Saugbrugende :/ for Kaast oc Lön som til Ungefehr 20 indtil 30 rdr: i Lön, oc ej nyder Kaasten paa meere end for deris egen Personer, oc af det öfrige maa Underholde deris qvinder oc Börn, Hvoraf vel oc saa kand sluttes hvad deris vilckaar oc lejlighed kand vere; Hvoreffter velErmelte fornemme Mænd var tingsvidne begierendes, oc som sig saaleedis i Sandhed forholder kunde det den: ej veigres.

Hvis viidere Sager oc forretninger som enten opsat, indstefnt oc ellers kand forefalde kunde tiden nu ej bevilge videre at Expedere: effter som dagen forlöben oc Hellig afften, hvorföre Sagetinget til des foretegt er forflöt til nestkomende onsdag som er den 10 Martj som saaleedis blev proclameret de vedkomende til effterretning.

TING 8. MARS 1700 PÅ MO I HOLE

Den 8 Martj holtes Almindelige Sageting paa Moe Tingstue i Hole Præstegield paa Ringerige med effter^{ne} Laugrettismænd Neml: Hans Aufröen, Jörgen Field, Claus Hundstad, Ole Rolfsen Stadem, Engebret Ulleren, Niels Bye, Christopher Fecher oc Guel Bye, war hos oc oververendis paa voris gunstige hr: amptmands velb: Povel Gluds hans veigne Monsr Christian Tommeßen oc paa Kongl: Ma: fogetz Sr Laurs Tönders veigne hans fuldmegtige tienner Laurs Hansßen, med ellers meenige ting Almuve.

Hvorda först er publiceret Kongl: Maj^{ts} Naad^t forordning om de nye almanacher dat: 28 9br 1699.

Noch publiceret Kongl: Naad^t forordning om Moderation i Taxten paa den nye Gradual oc Kircke Psalmebog dat: 9 decembr: 1699.

Noch Rente Cammeretz forklaring udj den nye Stemplede Papiirs forordning, dat: 11 Novembr: 1699, med derhos fölgende Papiirs forordningen i Sig sielv dat: 10 Octobr: 1699.

Tosten Johansen Bye lod tingliuse sin Böxelseddel af hr: Secreterer Gehard Treschow paa hans Hælning udj Bye som Anders hidtil brugt haver, dat: 28 Aug: 1699.

Seig^f Jacob Lut lod tingliuse sit Skiöde af hr: Capitain Jens Legard paa 10 Lisp: tunge uden Böxel udj Söhol dat: 16 Decembr: 1699.

Michel Hansßen Vellerman lod tingliuse sit Skiöde af mig Jens Thygesen paa it Skipp: udj öfre Svarstad med Böxel over ald gaarden Item Lille Svarstad skyllende ½ skipp: med Böxel dat: 19 Janv: 1700.

Her fremstilled sig Under Byefogden paa Bragenes velagt Mickel Nielsen oc begierede dom over de debitorer som hand paa sal: Raadmand Eggert Stochfletz arfvingers veigne i Rette sögte nestleden 17 Novembr: som da Gielden sielv vedstoed, Neml: Bendt Biercke 4 rdr 2 ort 8 ß, Johannes Svarstad 12 rdr 2 ort - Engebret Lehne 4 rd 2 ort 6 ß, oc hvad sal: Christen Gommenesßes Encke er Angaaende da vedstoed oc forklarede nu Michel Nielßen Sielv at det er ickun 5 ort som hun bliver skyldig effter afreigning,

Da effterdj forskr^{ne} debitorer Nestleden 17 Novembr: her paa tinging haver samme forindförte Gield vedgaaed, saa er de hermed tilfunden den at fornöye oc betale inden 15 dage med samt 10 ß af hver daler udj omkostning eller ved adferd effter loven hos den: at udsöges.

Mons^f Jörgen Christensen Hanneviig paa Christen Christensen Domholts veigne fremstilled 2de Stefne vidne Naunl: Tosten Johansen Bye oc Mattis Jensen Sax, hvilche ved æed afhiembled at have med Lovlig warsel til dette ting hidstefnt Seig^f Christen Christensen waanhafftig paa Fröshoug for hvis Christen Domholt hos han: kand have at fordre.

Den Indstefnte Christen Christensen Fröshoug möder ej tilstede Mens hans Huusmand Peder Torbiörnsen paa hans veigne sagde at hand svarer intet til des Sag, Saa er Christen Christensen /: som befindes Lowlig at vere Stefnt /: Laugdag forelagt til neste almindelige Sageting.

Den Hæderlige Mand H^f Hendrich Opdahl ved sin Klocher Gulbrand Evindsen fordred dom over Knud Piocken for 2 rdr hand han: skyldig paa een Hest som hand af han: bekommed; Same Knud Pioka mötte sielv udj Rette oc ej fragich hand jo var skyldig samme 2 rdr: Mens Sagde at hand hafde icke Penge at betale med, ville ellers betale med Arbeid eller hvis andet hand kand bringe til weje, Mens Citanten ville ej dermed vere fornöjed, var dom begierendes,

Saa er Knud Piocken hermed tilfunden de forskr^{ne} 2 rdr: til Hans Hæderlighed hr: Henrich Opdahl at betale inden 15 dage med een Sl:daler udj omkaastning eller ved adferd effter Loven at udsöges.

Kongl: Maj^{ts} fouget S^f Laurs Tönders fuldmegtige tienner Laurs Hansßen foregaf, at saasom den Huusmand Amund Söhol Nestleden 17 Novembr: er for begangne lejermaal udj sit ægteskab tildömbt at Straffis paa sit gods oc Middel effter hans yderste formue, Saa blev nu ting Almuen oc laugrettet af Laurs Hansßen tilspurd om nogen vitterligt det for^{nte} Amund Söhol nogen Middel eller formufve er Eigende, hvortil svaredis /: som ellers noch som kundbar /: at samme Amund Söhol er ickun een fattig Huusmand og haver ej anden vilekaar end at hand maa arbeide hos andre gotfolch for sin föde oc ophold oc ej viides hand nogen Middel eller formufve er Eigendis Mens lever i armod oc fattigdom hvor effter Laurs Hansßen var Tingsvidne begierendis.

TING 10. MARS 1700 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

Den 10 Martj holtis atter Almindelige Sageting paa Trögstad tingstue i Nördrehougs Præstegield paa Ringerige med effter^{ne} Laugrettismænd Neml: Gulbrand Berrig, Povel Wesßetrud, Sifver Tandberg, Simen Egge, Peder Trandbye, Johannes Sörum, Gulbrand Andinrud og

Povel Kijle, hosverende Kongl: Maj^{ts} fougetz Seig^r Laurs Tönders fuldmegtige tienner Laurs Hansßen.

Hvor da velædle hr: Capitain Johan von Brincken lod Tingliuße sit Skiöde af Torsten Narveßen Wehme paa 3 5/11 setting udj Nychlebye dat: 24 decembr: 1699.

Torchel Fiösviig Lod Tingliuse een Contract imellem hannem oc Ole Torchelßen Flaskerud, angaaende hvormeget een hver oc hvorleedis Fiösviig skal følges og bruges dat: 2 Janv: 1700.

Under Byefogden paa Bragenes Michel Nielßen fremstilled sig og fordred dom udj den Sag paa Samuel Hejdens Veigne imod Jesper Gregerßen Skiörvold for de 30 rdr 1 ort 3 ß hand han: skyldig som nestleden 16 9br: i Rette sögt oc til dette ting forflöt med de vilckor at dersom Jesper Gregerßen han: ej til denne tid fornöyed da at lide dom, oc som Citanten paa klager at ingen fornöyelse er skeed, det Jesper Gregersen som nu sielv mötte i Rette ej kunde sige eller beviise samme hans löffte at vere effterkommed,

Saa er Jesper Gregersen hermed tilfunden samme 30 rd 1 ort 3 ß til Samuel Hejden at betale inden 15 dage med trej Rixdr: i omkaastning eller ved adfærd effter Lowen for han: at Udsöges.

Knud Olsen Ryber paa sin Hosbunds Sr Söfren Hansßen Lemmichs veigne effter opsettelse oc forelæg Nestleden 14 Decembr: igien i Rette fordred eendeel hans Hosbunds debitorer, Saasom

Gulbrand Giermundboe Kreves oc staar anført for 95 rdr 18 ß, Hvorudj effter den afreigning d: 11 9br: 1696 misReigned som hand siger sig til forkort 2 rdr 3 ort 8 ß det öfrige fragich hand iche effter som hand nu mötte oc der til svared, oc ellers med Sedler forklared at hand med Langweed oc Bordförsel derpaa levered oc betalt til 60 rdr 2 ort som Knud Ryber var gestendig, dertil leggis de for^{nte} Misreignede 2 rd 3 ort 8 ß, bliver tilsamen 63 rd^r 1 ort 8 ß, bliver saa dereffter skyldig 31 rdr: 3 ort 10 s:, Imod same giæld sagde Gulbrand Giermundboe at have last hugget oc udj bereedskab til des betaling.

Saa er herudinden Saaleedis for Rette forefunden, at dersom Gulbrand Giermundboe iche inden nestkommende Ste Hansdaug leverer den foregivende udj bereedskab havende Last, oc Ellers fornöyer de forskr^{ne} 31 rdr 3 ort 10 ß, da derfor at lide Namb oc wurdering udj hans gods oc Midler med samt 4 ß af hver daler udj omkaastning.

Ole Aslesen Skollerud Krevis 62 rd 3 ort 8 ß, deraf haver Ole Skollerud ved Lensmanden Peder Rasmusen nestleden 14 decembr: vedgaaed 14 rdr 2 ort 20 ß: oc ej viidere; om det öfrige af samme fordring blev ej fremfört nogen rigtighed eller beviislighed, Mens Knud Olßen paa sin Hosbunds veigne begiered viidere opsettelse at hans Hosbund derom nermere beviislighed kand frem forskaffe.

Hvorimod Seig^r Jörgen Laurßen paa sin Landbunde Ole Skolleruds veigne dertil Svarer at Sagen saa tit oc offte oc i Saa lang tid væred opsat at Sr Söfren Hansßen vel kunde have fremfört hvis beviislighed hand til same hans fordring kunde have, oc formeente ej lenger opsettelse der udj bör Stædis imod Lowen, Mens Eskede een frikiendelses dom med til forarsagede omkaastning etc:

Erich Erichßen Saugdrenge fordres 2 rdr 12 ß, möder iche

Niels Follums Arfvinger 8 rdr 2 ort 7 ß, möder iche

Niels Settrang 24 rdr: 15 ß, möder iche

Erich Tandberg 24 rdr: 3 ß, möder iche

Peder Bergs arfvinger 29 rdr 2 ort 4 ß möder iche

Gunder Torgiersen Saugdrenge 3 rdr 2 ort 11 ß, möder iche

Peder Western 17 rd 2 ort 9 ß möder iche
Söfren Bendixsen 31 rdr: 6 ß, möder iche
Erich Jacobsen Knæstang 8 rdr: 1 ort - möder iche
Amund Semen 50 rdr: möder iche
Gulbrand Olsen Rustan 6 rdr 2 ort 12 ß möder icke
Jon Rustan 9 rdr 2 ort, möder icke
Niels Pederßen Findsand 14 rdr 11 ß, möder icke.

Knud Olßen paa sin Hosbunds veigne war begierendis dom over de forskrefne til Gieldens betaling med aarsagelige omkaastning, dog med den Erbydning om nogen af den: med Sedler eller beviislighed kand forklare at de noged enten med arbeid, bordføring eller i Andremaader noged derimod kand have til gode skal det den: til ald billighed vorde gotgiort.

Da effterdj de forskrefne debitorer befindes at vere Lowlig Stefnt oc ved forflöttelße forelagt at möde i Rette til den 9 octobr: sidstleden /: Undtagen Mogens Post, Povel Anderßen Wager, Söfren Bendixsen oc Erich Tandberg :/ oc ej möt i Rette at svare til hvis de tiltales oc fordrer, hvorfore de til nestleden almindelig Sageting den 15 Novembr: er forelagt at möde i Rette, oc som de da ej heller möt, er den: Laugdag forelagt til neste paafölgende opsettelseting d: 14 decembr:, oc som de ej end da möt er den: viidere delation tilsted oc forelagt at möde til dette nerverende Sageting som de endnu ej heller möder eller lader svare -

Oc saasom Citanten Sr Söfren Hansßen Skrifftlig oc Specialiter Under hans Haand haver forklared sin fordring, hvad oc paa hvad tid it hvert af han: bekommed, oc aldeelis intet derimod svares eller til afbeviisning fremføres, Altsaa viides icke med rette forskr^{ne} debitorer at kand befri, at de Jo til Citanten Sr Söfren Hansßen bör betale den for indförte Krevende gield inden 15 dage med samt 4 ß af hver daler i omkostning eller ved adferd effter Lowen hos den: at Udsöges /: undtagen Mogens Post, Povel Anderßen Wager, Sören Bendixsen oc Erich Tandberg som ej tillige med de andre befindes at vere lowlig Stefnt :/ Dog om nogen med rigtig sedler oc beviislighed kand forklare at de noget enten med Arbeit eller i Andremaader noged imod forskr^{ne} gield kand have tilgode forbliver det den: effter Knud Olsens Erbydning til afkortning.

TING 11. MARS 1700 PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV

Dend 11 Martj holtes atter almindelige Sageting paa Trögstad tingstue i Nördrehougs Præstegield med de same Laugrettismænd som Retten i gaar betiente, hosverende Böigde lensmanden Peder Rasmusen Raae.

Hvor da Hans Tosßevig i Rette fordred den opsatte Sag imod Niels Harckenes oc indgaf een Specification paa sin anvente omkostning i Sagen baade imod han: oc Asle Fosßesholm be dragende til 9 rdr 2 ort, paa den: begge, Wedderparten Niels Harchenes möder ej tilstede ej heller nogen paa hans veigne til Sagen at svare,

Saa var nu Hans Tosßevig Endelig dom begierendis, oc anviste derhos vice Sorenskriveren Monsr Christian Müllers dom dat: 9 Aug: 1699 hvor ved Johannes Strande /: nu boendes paa Graflj :/ er tildömt at betale til Hans Tosßevig 15 rdr: 8 ß med 2 rdr: i omkaastning, med samt fogdens Laurs Tönders paaskriff til des Execution dat: 23 7br: 1699: beklagende sig at for medelst Niels Harckenes saaleedis hafde taget den for^{nte} Koe, kunde hand icke naae Udleg effter sin Dom, ej heller Kongen sin wurdering Sigt, oc var saa dom begierendis.

Da effter denne Sags Lejlighed, Er saaleedis for rette Dömbt oc afsagt, at saasom mod de i Sagen förte tvende Prov Naunl: Nub Strande oc Torsten Gulbrandsen Hougerud beviises at den Indstefnte Niels Harckenes udj forleden Höst ved hans Udskickede folch Naunl: Gulbrand Olßen oc Carl N: haver uden nogen Lowlig adfardt taget een Koe ifra Johannes Graflje imod hans villie, oc at hand Solte samme Koe igien til Gulbrand Olsen som Slagtede den, hwilked oc Johannes Graflje sielv her for Retten haver tilstaaed at hand tog same Koe fra han: imod hans vilge, hvor udover Hans Tosßevig beklager sig at hand ej kunde faa fyllist Udleg effter sin dom ey heller Kongen sin wuderingsigt, etc: Oc saasom det befindes effter Stefne vidnennis ædilige tilstand, at Niels Harckenes er Louglic Stefnit til nestleden Hösteting, oc fra des hidtil med Laugdags foreleg forflöt, Saa haver hand dog ej möt i Rette eller i Ringeste ved nogen Anden ladet svare eller svarer, Oc om hans intention skulle vere at dette ej hans wærne-ting, Saa determinerer dog Lowen 1 bogs 2 Capitul 16 Art: hvor saadanne Sagers wærne ting skall vere, Neml: udj det Tinglaug som gierningen er begaaed, Alt viides iche med Rette at kand for^{ne} Niels Harckenes befrije imod Lowens 6 Bogs 14 Capit: 1 oc 2 art: at hand Jo bör betale Sagsögeren den forskr^{ne} Koe med 4 rdr: oc derforuden at Pleje sine woldsBöder Nemlig trende förgetiuge lod Sölf hvoraf Sagsögeren den tredie part tilkommer effter Lowens 1 Bogs 22 Capt: 4 art: Item at betale Sagsögeren for denne Processes omkostning 5 rdr: hvilket alt inden 15 dage bör effterkommis oc betales Eller ved adferd Effter Loven af hans gods oc Midler at Udsöges -

Belangende den Sag som Hans Tosßevig hafde Stefnit Asle Halvorsen Fosßholm, Saa hafde Hans Tosßevig ej heller endnu sine vidnisbyrd tilstede, hvorfor ej noget derudj var at kiende ej heller videre at prolongere effter forrige Stefnemaal, hvorfor om Hans Tosßevig videre derpaa agter at söge faar det skee ved nye Stefnemaal,

Johannes Sörum paa sin qvindes Guro Trulsdatters veigne effter opsettelse fra nestleden 14 decembr: i Rette fordred Halvor Sörum angaaende hendis anpart udj 5 alen svart Klæde, Saa mötte nu Halvor Sörum tilstede oc ej hafde at fremstille den paaberaabte beviislighed, Mens Sagde at Guro Trulsdatter ej kunde have meere at prætere end den 1/3 part af samme 5 alen Klæde som er 1½ alen oc 2/3 q^{tr}, hvormed Johannes Sörum paa hans Hustrues vegne var benöyed oc Halvor Sörum nu erböd at forskaffe hende samme 1½ alen oc 2/3 q^{tr} Klæde, oc blev saaleedis med Handtag venligen forligte.

Söfren Jempt effter opsettelse fra nestleden 14 decembr: i Rette fordred een deel sine Debitorer saa som

Peder Amundsen Field som ved Peder Rasmusen lod indgive sin afReignings seddel dat: 13 Aug: 1699 paa 6½ rdr: at Reste, derpaa foregaf Peder, som oc Söfren Jempt vedstoed at vere siden des betalt med Last 2½ rdr: Resten som er 4 rdr sagde Peder Rasmusen at hand vedgaar at vere skyldig.

Tord Breen Krevis 12 rdr 1 ort 2 ß, lod svare ved Simen Povelsen Ægge at hand samme giöld vedgaar.

Torckel Johanßen 30 rdr 16 ß lod svare ved Arne Wejsteen at hand giölden vedgaar.

Rasmus Jonsen Loe, lod ved Siver Tandberg indgive sin afReigning seddel af Söfren Jempt dat: 14 Sept: 1699 hvor effter hand findes skyldig 20 rdr 1 ort 5 ß,

Hvilcke samtlige ere tilfunden den forskr^{ne} Giöld at betale inden 15 dage med 4 ß af hver daler i omkostning, eller ved adferd effter Lowen at udsöges.

Ellers derforuden fordres Tord Christensen Klecken 8 rdr 1 ort 9 ß Hvorimod Peder Rasmusen Raae paa Tord Kleckens veigne anviste een seddel af Christen Pederßen at Tord Christensen haver Udfört til landlegning 4 tylter 7 Bielcker, dog uden nogen dato, hvilche Peder Ras-

mußen berettet at vere merchet med Söfren Jemptis merche hvilchet Söfren ej benegted,
Mens siger at det er u-dögtig Toldeweed,

Saa kand ej andet derom Kiendis, end at effterdj Bierckerne er merchet med Söfren Jemptes
Holöxe Saa bör hand med Tord Christensens til warsling eller udj hans hosverelße at lade
samme Bielcker wordere oc dereffter annamme den: udj sin betaling saaviit de effter wurde-
ringen kand tilstrecke, oc om ej kand opnaa til Gieldens betaling da for Resten at have sin Re-
gres til Tord Christensen, skulle de oc befindes meere werd, da saaviit at komme Tord tilgode.

Hvis fleere som af Söfren Jempt var Stefnit, Saasom Sergeant Hammeltoen Erich Jacobsen
Knæstang, oc Augustinus Hauge som ej möt i Rette at svare til den fordrende Gield, oc Söfren
Jempt ej effter kommed det seeniste forelæg at i Rette stille Rigtig Reigning paa debit oc Cre-
dit til hans fordrings forklaring, Saa kunde ej noged derom Kiendis eller viidere Prolongation
Stædis. Mens om hand det viidere agter at Söge, da at ske ved nye Stefnemaal, oc saadan be-
hörrig rigtighed oc forklaring som han: til foren forelagt er,

Clemmed Hansßen Uggen effter indgiven warselseddel dat: 22 Janv: 1700 i Rette fordred Tor-
biörn Nubsen Rud for den ½ part udj Rud som hand formeener paa sin Hustrues weigne at
vere Een LodsEjere samt een Ret odelsmand oc nermere til at indlöse oc bruge end Torbiörn
derfore ocsaa Stefnit han: med sin adkomst til same gods etc.

Den indstefnte Torbiörn Nubsen Rud mötte Sielv udj Rette. Oc blev saa viidere af Citanten
fremlagt hans Skrifftlig forklaring om ædtleggen til det paastefnte gods i Rud dat: i dag.

Torbiörn Rud fremlagde effterskrefne breve oc documenter

1. it pergamentz Mageskifftebref imellem Torbiörn Ulberg oc Joen Raaen dat: 28 Martj 1637.
2. it Mageskifftebref paa Papiir imellem Kittel Arnesen Gulsvig oc Torbiörn Helgesen dat:
22 febr: 1638.
3. it pergamentz Skiöde af Ole Östensen Heje til sal: Torbiörn Ruds arfvinger paa 2 setting
i Ruud dat: 18 febr: 1616.
4. it pergamentz skiöde af Erich Olßen Ringnes til Christopher Goutesen udsted paa 5 sett:
udj Rud dat: 23 decembr: 1644.
5. een Rigens Stefnit dat: 31 Aug: 1680.
6. een dom af vice Sorenkriveren Monsr Christian Müller Udsteed d: 1 febr: 93 hvorudj ind-
fört it Skifftebref angaaende Godset i Rud.
7. een Contract af Helge Berg, Cristen Torbiörnsen, Povel Oppegaarden til Torbiörn Rud
angaaende ½ skpp: udj Rud dat: 8 April 1693.
8. It Proufsbref af Monsr Christian Müller Udsteed, dat: 14 Novembr: 1694.
9. it Pergamentz Indlösnings bref paa eendeel i Rud, dat: 13 decembr: 1630.
10. it Mageskifftebref af Elling Engebretsen paa 1 f^r i Rud med Böxel dat: 8 Martj 1684.
11. it Skiöde af Friderich Lundesgaard oc Anders Olde til Torbiörn Rud udsteed paa 1 f^r
Skyldegods udj Rud dat: 10 Martj 1684.
12. it Mageskifftebref angaaende Hougerud oc Hawig dat: 12 oct: 1681.
13. Torbiörn Ruds Indleg dat: 5 Hujus.

Dereffter fremstilled Citanten Clemmed Uggen tvende beskichelse Prov Naunl: Wæbiörn
Narverud oc Harald Land, hvilcke effter aflagde Bogeræed Proved at nestleden trej Ugger för
Jull Effter Clemmet Uggens begiering tilspurdte di Clemmetz Qvinde om hun var Samtycht
med den Handling som Torbiörn hafde giort om godset i Rud, dertil svarede Hun den: at di
icke hafde talt med hende om hendis gods i Rud oc Sagde at hun icke ville miste sit Godz,

oc Sagde at hun icke var samtycht med den Handling, oc viste icke af nogen forligning derom, oc at hun kiender sig sielv een odelsmand til den halve part udj Rud,

Torbiörn Rud til at beviise det Godset var Clemmet Uggen tilbuden om hand ville give med-arfvingerne saameget derfor som en anden, beraabte hand sig nu paa effterskr^{me} Prouf Neml: Christen Torbiörnsen boendes i Nummedal, Gunder Berg oc Jon Bierche, oc derfor begiered tid oc Respit med Sagen at hand same sine Prov kand faa Indstefnt, anseende at det eene Prov fra Nummedal er udj it fremmed Laugsogn oc tinglaug, Hvorfore Sagen af des aarsag er for-flöt til neste almindelige Sageting.

Kongl: Maj^{ts} fougetz Sr Laurs Tönders fuldmegtige tienner Laurs Hansßen war begierendes Laugrettetz oc tingAlmuens attest oc videnskab om eendel Personer som begaaed Lejermaal udj det aar 1699 hvad deris vilckaar oc tilstand kand være til des böder at svare oc Udreede, dertil af Laugrettet oc Almuen bleven svared som følger.

Saa som först Ole Johansen löslejermaal med Anne Rolfsdatter dertil svaredes at ingen vitterlig nogen af den: noged at vere Eigende videre end de ringe Klæder de gaar udj,

Erich Trulßen Hönnefosß lös lejermaal med Catrine Corneliusdatter Karlen er Römt bort af Böigden oc ej viides hvor hand er, Undtagen der meenis at hand skulle vere Under det nye Regimente oc tösen, arm oc mest tigger sin ophold,

Tomas Hougerud lös lejermaal med Karj Engebretzdatter Busterud, begge Arme oc neppe haver Klæderne til Kroppen.

Jetmund Nordlending lös lejermaal med Anne budeje, Karlen er bort dragen af Böigden oc ej viides hvor hand er, oc tösen lever udj armod oc ælendighed dereffter var Laurs Hansßen tingsvidne begierendes.

Truls Amundsen Skougstad effter indgiven warsel seddel dat: 1 febr: 1700 i Rette fordred Ole Börgesen Berger for Skatten af 4 setting af it Engestycke som Ole bruger i Skougstad oc Truls haver maat svare Skatten af, Ole Berger som er i it andet Tinglaug möder icke i Rette, Mens som fornemmis at same Engestyche er assignered til Ole Bergers Ryttergaard, kand ej paa dette sted noged derom desideris, Mens til sine behörige Steder remiteris.

Engebret Pedersen Gomserud effter indgiven warsel seddel dat: 1 febr: 1700 i Rette fordred Madz Leerberg som hans qvindis Stiffader, for sin qvindes fæderne Arf som hand siger at Madz haver indgiffted sig udj U-skiffted Boe, med derom wiidere etc:

Madz Leerberg mötte sielv i Rette oc indgaf een Skrifftlig attest af Christopher Röseng oc Johannes Egge som skal have hört Madz Leerbergs sal: qvindis ord oc bekiendelße at der var ingen Middel eller formufve effter hendis forrige Mand Söfren Mogenßen som da for 35 aar siden ved döden skal vere afgangen, same er oc med Siver Tandbergs Bomerche Underteigned dat: 3 octobr: 1696.

Videre blev ej i Sagen indgiven eller forklared,

Hvorfore saaleedis derudj dömbt oc afsagt, at saa som iche allene med for^{me} attest beviises Madz Leerbergs sal: Hustru Maren Gödesdatters egen bekiendelße oc tilstand at der var ingen Middel at Skiffte effter hendis förste Mand Söfren Mogenßen Smid, Mens meere bortskyldige giæld end Midlerne kunde tilstreche som Madz Pederßen siden een stor deel maat svare oc betale, Mens end oc befindes at det skal vere Ungefehr 38 aar siden for^{me} Söfren Mogensen ved döden afgangen, er ingen lowlig amagelße i tide paa nogen Arfs sögning effter han: at vere giort, Alt saa er Mads Peders: Leerberg for denne Sag oc Sögning frikiendt,

Skifteprotokoll 2

ÅBOTSTAKSERING 26. OKTOBER 1700 PÅ ØVRE SVARSTAD I HOLE

(fol. 90a) Jörgen Field, Clauß Hundstad, Hovor Ibms, Christopher Nielßen Gomnes, Erich Dehlen, og Gulbrand Field, Laugrettismend udj Hoele Præstegield paa Ringerige af Kongl: May^{ts} Fouget loughlig tilnefnt, samt Christian Muller vice Soerenschrifuer ofuer Ringerige og Hallingdahlen, Giöre witterligt at A^o 1700 d: 26 Octobr: ware wi efter Monsr Michel Hanßen Vellermans begiering udj hanß fuldmegtig Monsr Christian Thommesens nærværelße Paa Øfre Svarstad her i Hoele Præstegield, samme Gaard at besigtige og deß Aabod at eftersee, var oververende i böydelensmandens sted Peder Torchelsen Lehne -

Huor da paa WelErm^{te} Monsr Vellermans weigne presenterede Monsr forberörte Chr: Thomeß: og begierte at wj wille eftersee bem^{te} Svarstads bröstoffeldighed paa Huße og gierdesgaarde at taxere deß Aabod og grandsche hvad af ny bör opsettes, og huad ellers kand repareris at paa-schiönne -

Sl: Johan Svarstads Encke Marie Tostensdatter og hendis Sön Tosten Bye mötte tilstede ved besigtelßen og tilstoed at hun omtrent en 40 Aar med hindis Sl: Mand og efter hans Dödelig afgang har beboet denne Gaard og brugt deß Ejedeler, og imidlertid af ny ej opbiugt noget hus paa Gaarden - Begaf os saa til besigtelßen (fol. 90b) og befant Stuehusets reparation at wil koste i ringeste 12 Rd^r, Fæhußet 4 d^r, Staburet 4 rd^r, Den Mellemste Lade er gandsche for-rodned, wil opbiuggis af nye som wil koste 30 Rd^r, Iildhußedt 2 Rd^r, Badstuen som staaer her paa Gaardens grund, fölger Gaarden öfre Svarstad hvorimod Enchen giör de andre fornöyelße som derudj kunde have nogen helningß pretention -

Monsr Chr. Thomesen paa Monsr Vellermans Veigne udj Laugrettetz nerwerelße afsagde Enchen at frawige Gaarden, og den til neste Faredag efter Juul rödig at giöre, saasom hanß Principal ellers iche har anden leylighed til besiddelße -

Saaledis forefunden og passerit, Bewidnes vnder theris Zigneter og Egen haand, Actum A^o die et Loco ut Supra -